

Κ, κ, κάππα, τό, άκλιτο, το δέκατο γράμμα του ελλ. αλφαβ.· ως αριθμητικό, **κ´** = 20, αλλά **κ** = 20.000. Το **κ** είναι το ψιλό ουρανικό άφωνο, αντίστοιχο του μέσου γκαι του δασέος χ.

Μεταβολές του **κ** στις διαλέκτους· **1.** στην Ιων. το **κ** αντικαθιστά το **χ**, όπως *κιθών, δέκομαι, κύθηρ* αντί *χιτών, δέχομαι, χύτρα*· αντικαθιστά το **π**, όπως *κουκοτε κως* κ.λπ., αντί *που ποτε πως*, κ.λπ.· ομοίως και *ἴσκε* = *ἔσπεν, ἵππος*, Λατ. *equus*. **2.** στη Δωρ. το **κ** εναλλάσσεται με το **τ**, όπως *ὄκα ἄλλοκα τήνος* αντί *ὄτε ἄλλοτε κείνος*.

κᾶ, Δωρ. αντί Ιων. *κε*, Αττ. *ἄν*, σε Αριστοφ. κ.λπ.

κάββᾶλε, Επικ. αντί *κατέβαλε*, γ´ ενικ. αορ. β´ του *καταβάλλω*.

καββάς, Επικ. αντί *καταβάς*, μτχ. αορ. β´ του *καταβαίνω*.

Κάβειροι, οί, οι Κάβειροι, θεότητες που λατρεύονταν σε Λήμνο και Σαμοθράκη και θεωρούνταν γιοι του Ηφαίστου, από την ικανότητά τους στην κατεργασία μετάλλων, σε Ηρόδ.

κάγ, Επικ. αντί *κατά* πριν από το **γ**, *κᾶγ γόνυ* αντί *κατά γόνυ*, σε Ομήρ. Ιλ.

κάγκᾶνος, -ον (καίω), ο κατάλληλος προς καύση, κατάξερος, σε Όμηρ., Θεόκρ.

καγχάζω, μεταγεν. τύπος αντί *καχάζω*, σε Βάβρ.

καγχᾶλάω, γελώ δυνατά, ηχηρά, μεγαλόφωνα, Λατ. *cachinnari*, σε Επικ. τύπους, γ´ πληθ. *καγχαλόωσι*, σε Ομήρ. Ιλ.· μτχ. *καγχαλόων, -όωσα*, σε Όμηρ. (όπως το *καγχάζω*, ηχομιμ. λέξη).

κάγχρυσ, μεταγεν. τύπος του *κάχρυσ*.

κάγῳ[ᾱ], κράση αντί *καί ἐγώ*.

κάδ, Επικ. αντί *κατά* πριν από το **δ**, *κᾶδ δώματα*, σε Ομήρ. Οδ.· *κᾶδ δύναμιν*, σε Ησίοδ.· *κᾶδ δ' ἔβαλε*, με τμήση αντί *κατέβαλε δέ*, σε Ομήρ. Οδ.

κάδάπανα, κράση αντί *καί ἀδάπανα*.

καδδρᾶθέτην, Επικ. αντί *κατεδραθέτην*, γ´ δυϊκ. αορ. β´ του *καταδαρθάνω*.

καδδῦσαι, Επικ. αντί *καταδῦσαι*, θηλ. μτχ. αορ. β´ του *καταδύω*.

κᾶδίσκος, ὁ, υποκορ. του *κάδος*, κάλπη ή ψηφοδόχος· υπήρχαν δύο, στις οποίες οι δικαστές έριχναν τις καταδικαστικές ή τις αθωωτικές αντίστοιχα ψήφους τους, σε Αριστοφ.

Καδμεῖος, -α, -ον, Καδμείος, ο καταγόμενος από τον Κάδμο, σε Ησίοδ., Τραγ.· ποιητ. **Καδμεῖος**, σε Πίνδ., Σοφ.· Ιων. αντί **Καδμήϊος, -η, -ον**· *Καδμεῖοι, οί*, οι Καδμείοι ή οι παλαιοί κάτοικοι των Θηβών, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης **Καδμειῶνες**, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἡ Καδμεία*, η ακρόπολη των Θηβών, σε Ξεν.· παροιμ., *Καδμεία νίκη*, η νίκη που επιφέρει τον χαμό των ίδιων των νικητών (από το μύθο των *Σπαρτιῶν* ή από την ιστορία του Πολυνείκη και Ετεοκλή), σε Ηρόδ.

Καδμηίς, -ίδος, θηλ. του *Καδμεῖος*, σε Όμηρ. Ύμν., Ησίοδ.· επίσης σε Αττ., Θουκ.

καδμο-γενής, -ές (γίγνομαι), αυτός που γεννήθηκε από τον Κάδμο, σε Τραγ. **Κάδμος, ὁ**, ο Κάδμος, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ.· γιος του βασιλιά της Φοινίκης Αγήνορα, αδερφός της Ευρώπης, ιδρυτής των Βοιωτικών Θηβών. Ο Κάδμος έφερε από τη Φοινίκη το παλαιό ελλ. αλφάβ. των δεκαέξι γραμμάτων, απ' όπου ονομάστηκαν και *Καδμηῖα* ή *Φοινικήῖα γράμματα* (σε Ηρόδ).· αυτά αργότερα αυξήθηκαν με την προσθήκη άλλων οκτώ γραμμάτων, των επονομαζόμενων Ιωνικών, *η, ω, θ, φ, χ, ζ, ξ, ψ*.

κάδος[ᾱ], ὁ (χαδεῖν;)· **Ι. 1.** δοχείο ή αγγείο για νερό ή κρασί, Λατ. *cadus*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** μέτρο μέτρησης υγρών = *ἀμφορεύς*, σε Ανθ. **II.** κάλπη για την συγκέντρωση ψήφων, ψηφοδόχος όπως το *καδίσκος*, σε Αριστοφ.

κᾶδος, Δωρ. αντί *κῆδος*.

Κάειρα, ἡ, θηλ. από το *Κάρ*, **I.** γυναίκα από την Καρία, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** θηλ. επίθ. = *Καρική*, Καρική, σε Ηρόδ.

κᾷεις, μτχ. Παθ. αορ. β' του *καίω*· **καήμεναι**, Επικ. αντί *καῆναι*, απαρ.

καθά[α], επίρρ., αντί *καθ' ἃ*, σύμφωνα με, ακριβώς όπως, σε Ξεν.· ομοίως και

καθάπερ, Ιων. **κατάπερ**, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· επιτετ. **καθάπερ εἰ**, Ιων.

κατάπερ εἰ, ωσάν, όπως ακριβώς, σε Ηρόδ., Πλάτ.· **καθάπερ ἄν**, σε Δημ.·

καθάπερ ἄν εἰ, σε Πλάτ. κ.λπ.

καθ-ἄγίζω, μέλ. Αττ. -*ιῶ*, Ιων. **κατ-**· **I.** αφοσιώνω, αφιερώνω, προσφέρω σε

θεό, *τί τινι*, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· λέγεται για θυσία μέσω φωτιάς, σε

Ηρόδ.· *κάνω, δίνω προσφορές, προσφέρω θυσίες στις ψυχές των νεκρών,*

Λατ. *parentare*, σε Λουκ. **II.** γενικά, *καίω, καταγιζομένου τοῦ καρποῦ*, σε

Ηρόδ.· *καίω νεκρό σώμα, ακόμη και θάβω*, σε Πλούτ.· ομοίως και, *ὅσων*

σπαράγματ' ἢ κύνες καθήγισαν, ὅσων τα κατασπαραγμένα σώματα έθαιψαν τα

σκυλιά, δηλ. τα κατέφαγαν, τα κατεσπάραζαν, σε Σοφ.

καθαῖγισμός, ὁ, επικήδειες τελετές, Λατ. *parentalia*, σε Λουκ.

καθ-αγνίζω, μέλ. Αττ. -*ιῶ*, **I.** καθαρίζω, εξαγνίζω, αγιάζω, σε Λουκ. — Παθ.,

μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας, δηλ. *κάηκε πάνω στην νεκρική πυρά*, σε Ευρ.

II. προσφέρω ως εξιλεωτική, εξαγνιστική θυσία, στον ιδ.

καθαιμακτός, -όν, αιματοκυλισμένος, αυτός που έχει κηλίδες αίματος,

καταματωμένος, αιματηρός, σε Ευρ.

καθ-αιμάσσω, μέλ. -*ζω*, καταματώνω, ραντίζω ή κηλιδώνω με αίμα, σε

Αισχύλ., Ευρ.

καθ-αιμάττω, = το προηγ., σε Ευρ., Αριστοφ.

κάθ-αιμος, -ον (*αἷμα*), καταματωμένος, αιματηρός, σε Ευρ.

καθαίρεσις, -εως, ἡ (*καθαίρέω*), ανατροπή, κατεδάφιση, σε Θουκ., Ξεν.·

καταστροφή, σε Κ.Δ.

καθαιρετέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *καθαίρέω*, αυτός που πρέπει να

εξαλειφθεί, ακυρωθεί, καταριφθεί, σε Θουκ.

καθαιρέτης, -ου, ὁ, αυτός που καταλύει, καταρρίπτει, ανατρέπει, σε Θουκ.

καθαιρετός, -ή, -όν, αυτός που μπορεί να κατακτηθεί ή να επιτευχθεί, σε

Θουκ.

καθ-αιρέω, Ιων. **κατ-**· μέλ. -*ήσω*, μέλ. β' *καθελῶ*, αόρ. β' *καθεῖλον*, απαρ.

καθελεῖν — Παθ., αόρ. α' *καθηρέθην*, παρακ. -*ήρημαι*· **I. 1.** κατεβάζω,

καθείλομεν ἰστία, χαμηλώσαμε τα πανιά, σε Ομήρ. Οδ.· κ. *ἄχθος*, κατεβάζω,

διώχνω βάρος, φορτίο, δηλ. από τους ώμους κάποιου, σε Αριστοφ. — Μέσ.,

καταιρεῖσθαι τὰ τόξα, αχρηστεύω το τόξο κάποιου, σε Ηρόδ. **2.** κατεβάζω ή

κλείνω τα μάτια νεκρού, σε Όμηρ. **3.** λέγεται για μάγους, κατεβάζω απ' τον

ουρανό, Λατ. *caelo deducere*, *σελήνην*, σε Αριστοφ., Πλάτ. **4.** *κατά με πέδον*

γᾶς ἔλοι (σε τμήση), μακάρι να ανοίξει η γη και να με καταπιεί, σε Ευρ. **II. 1.**

καταλύω με τη βία, καταστρέφω, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ.· απλώς, σκοτώνω,

σφαγιάζω, σε Ευρ. **2.** με ηπιότερη σημασία, ελαττώνω, μειώνω, σε Ηρόδ.,

Δημ. κ.λπ.· καταλύω, εκθρονίζω, σε Ηρόδ.· κ. *τὸ ληστικόν*, εξαλείφω,

εξαφανίζω ολοκληρωτικά, σε Θουκ. **3.** κατεδαφίζω, καταστρέφω, γκρεμίζω,

τὰς πόλεις, στον ιδ.· *τῶν τειχῶν*, μέρος των τειχών, σε Ξεν. **4.** ακυρώνω,

καταργώ, ανατρέπω, ανακαλώ, *τὸ ψήφισμα*, σε Θουκ. **5.** ως Αττ. δικανικός

όρος, καταδικάζω, σε Σοφ. **6.** εξαθλιώνω, αποδυναμώνω, καταβάλλω,

αδυνατίζω το σώμα, σε Πλούτ. **III.** υπερισχύω, καταλαμβάνω, κυριεύω, *καὶ*

δέ μιν ὕπνος ἥρει (σε τμήση), σε Ομήρ. Οδ.· *καθ. τινὰ ἐν ἀφροσύνη*,

συλλαμβάνω κάποιον επ' αυτοφώρω πάνω στην εκτέλεση μιας τρέλας, ενός

παραλογισμού, σε Σοφ.· με γεν. του μέρους, κ. τῶν ὧτων, πάνω από τα αυτιά, σε Θεόκρ. **IV.** λαμβάνω ως αμοιβή ή βραβείο, ως έπαθλο, *καθαίρειν ἄγωνα* ή *ἀγώνισμα*, σε Πλούτ.· μεταφ., κατορθώνω, πετυχαίνω, σε Πίνδ.· ομοίως και σε Μέσ., *φόνω καθαίρεισθ'*, οὐ λόγῳ τὰ πράγματα, σε Ευρ.· σε Παθ., σε Ηρόδ. **V.** σπανιότερα όπως το απλό *αἰρέω*, παίρνω και μεταφέρω, αρπάζω, στον ίδ. **κᾱθαίρω**, μέλ. *κᾱθάρῳ*, αόρ. α' *ἐκάθηρα* — Μέσ., μέλ. *καθαροῦμαι*, αόρ. α' *ἐκαθηράμην* — Παθ., αόρ. α' *ἐκαθάρθην*, παρακ. *κεκάθαρμαι*· (*καθαρός*)· **I. 1.** λέγεται για εξαγνισμένο άνθρωπο ή πράγμα, εξαγνίζω ή καθαρίζω, θεραπεύω μολυσματική νόσο, καθαίρω, εξαγνίζω, *καθήραντες χρόαυδατι*, σε Ομήρ. Οδ.· καθαρίζω, απαλλάσσω την χώρα από τέρατα και ληστές, σε Σοφ. **2.** με θρησκευτική σημασία, απολυμαίνω, εξαγνίζω, (*δέπας*) *ἐκάθηρε θεείῳ*, το εξαγνισε καπνίζοντάς το με θειάφι, εκθέτοντάς το σε καπνούς, δηλ. αναθυμιάσεις θείου, σε Ομήρ. Ιλ.· *καθ. τινὰ φόνου*, τον εξαγνίζω από το φόνο, από την τέλεση ανθρωποκτονίας, σε Ηρόδ.· *Δῆλον κ.*, στον ίδ. — Μέσ., καθαίρομαι, εξαγνίζομαι, στον ίδ.· *οἱ φιλοσοφία καθηράμενοι*, σε Πλάτ.· ομοίως και σε Παθ., *κεκαθαρμένος*, στον ίδ. **3.** κλαδεύω δέντρο, δηλ. το καθαρίζω από τα πλεονάζοντα, περιττά, άχρηστα κλαδιά, σε Κ.Δ. **4.** μεταφ., = *μαστιγώω*, λαϊκιστί «τρίβω, ξυστρίζω, αποπλένω», σε Θεόκρ. **II.** λέγεται γι' αυτό που αφαιρείται μέσω του εξαγνισμού, αποβάλλω, αποπλένω, ξεπλένω ή απομακρύνω, αποδιώχνω, *λύματα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ρύπα*, σε Ομήρ. Οδ.· *φόνον*, σε Αισχύλ. **III.** με διπλή αιτ., *αἷμα κάθηρον Σαρπηδόνα*, καθάρισαν τον Σαρπηδόνα από το αίμα, τον ξέπλυναν απ' αυτό, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., *φόνον καθαρθείς*, σε Ηρόδ.

καθ-ἄλλομαι, μέλ. -ἄλοῦμαι, αόρ. α' -*ηλάμην*· αποθ.· *πηδῶ κάτω*, σε Ξεν.· μεταφ., λέγεται για την καταιγίδα, θύελλα, ενσκήπτω, πέφτω με ορμή, σε Ομήρ. Ιλ.

καθ-άπαν, επίρρ., καθόλου, εν γένει· ως ξεχωριστές λέξεις, *καθ' ἅπαν*.

καθ-άπαξ, επίρρ., άπαξ, δια παντός, μια και καλή, σε Ομήρ. Οδ., Δημ.· έπειτα όπως το *ἀπλῶς*, μια και καλή, για τα καλά, σε Δημ.

καθάπερ, καθαπερεί, καθαπερανεί, βλ. **καθά**.

καθαπτός, -ή, -όν, συνδεδεμένος με, εφοδιασμένος με κάτι, με δοτ., σε Αριστοφ.

καθ-άπτω, Ιων. **κατ-**, μέλ. -*ψω*· **I. 1.** δένω, προσαρτώ, προσαρμόζω ή τοποθετώ επάνω σε, *τί τινι*, σε Σοφ.· ομοίως και, κ. *τι ἀμφί τινι*, σε Ευρ.· *ἐπί τι*, σε Ξεν. — Παθ., *βρόχῳ καθημμένος* (μτχ. παρακ.), σφιγμένος με το σχοινί της αγχόνης, της κρεμάλας, δηλ. κρεμασμένος, σε Σοφ. **2.** ντύνω, περιβάλλω, καλύπτω με ενδύματα· σε Μέσ., *σκευῇ σώμ' ἐμόν καθάψομαι*, σε Ευρ. **3.** αμτβ. με Μέσ. σημασία, κρατώ, λαμβάνω, έχω στην κατοχή μου, *τινός*, σε Κ.Δ. **II. 1.** Μέσ., *καθάπτεσθαι τινα ἐπέεσι*, με θετική ή αρνητική σημασία, όπως, *σὺ τόν γ' ἐπέεσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι ή μειλιχίοις*, να τον πιάσεις, να τον πλευρίσεις ή να του απευθυνθείς με καλά, μαλακά λόγια, σε Όμηρ.· ή *ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος*, προσβάλλοντας ή πραγματοποιώντας λεκτική επίθεση, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, χωρίς επιθ. προσδιορισμούς, ονειδίζω, παρενοχλώ ή προσβάλλω, επιτίθεμαι, *γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν*, στον ίδ. **2.** με γεν., προσβάλλω, επιτίθεμαι, ονειδίζω, σε Ηρόδ., Αττ.· επίσης όπως το Λατ. *antestari*, *θεῶν καταπτόμενος*, επικαλούμενος αυτούς, σε Ηρόδ.· **3.** πιάνω, κρατώ, καταλαμβάνω, επιβάλλω, *τυραννίδος*, σε Σόλ.· *βρέφους*, σε Θεόκρ. **κᾱθάρειος** και **κᾱθάριος, -ον** (*καθαρός*), λέγεται για πρόσωπα, αυτός που αγαπά την καθαριότητα, καθαρός, τακτικός, κομψός, τακτικός, νοικοκυρεμένος, Λατ. *mundus*, σε Αριστ.· *εἰρρ. -εἰῶς ή -ίως*, σε Ξεν. κ.λπ.

κᾰθᾰρρευτέον, αυτό που πρέπει να διατηρείται καθαρό ή αγνό, σε Λουκ.
κᾰθᾰρρεύω, μέλ. -σω (καθαρός), είμαι καθαρός ή αγνός, σε Πλάτ.· με γεν., είμαι καθαρός ή ελεύθερος από ενοχές, αθώς, σε Πλούτ.· επίσης, κ. ἀπ' αὐτοῦ (ενν. τοῦ σώματος), σε Πλάτ.· επίσης, καθ. γνώμη, καθαρός στο μυαλό, νοητικά διανοητής, σε Αριστοφ.

κᾰθᾰρίζω, μέλ. Αττ. -ῶ (καθαρός), μετατρέπω κάτι σε καθαρό, καθαρίζω, εξαγνίζω, σε Κ.Δ. — Παθ., είμαι ή γίνομαι καθαρός από ασθένεια, θεραπεύομαι, στο ίδ.· λέγεται και για την ίδια την ασθένεια, εξαλείφομαι, στο ίδ.

κᾰθᾰρίως, = καθάρειος.

κᾰθᾰριότης, -ητος, ή, καθαριότητα, αγνότητα, σε Ηρόδ., Ξεν.

κᾰθᾰρισμός, ό, μεταγεν. τύπος αντί καθαρμός, σε Κ.Δ.

κάθαρμα, -ατος, τό (καθαίρω),· **I. 1.** αυτό που αποβάλλεται κατά την διάρκεια του καθαρίσματος, κατά τη διαδικασία της καθαριότητας· σε πληθ., ακαθαρσίες, απορρίμματα, αποφάγια θυσιών, σε Αισχύλ. **2.** μεταφ., πρόστυχος, ανάξιος, απόβλητος, σε Αριστοφ., Δημ. κ.λπ. **II.** στον πληθ., = κάθαρσις, εξαγνισμός, σε Ευρ. **III.** εξαγνισμένο, ιερό έδαφος, έντός καθάρματος, έντός των ορίων του ιερού εδάφους, μέσα σε αυτό, σε Αριστοφ. **καθ-αρμόζω**, μέλ. -σω, προσαρμόζω ή ενώνω, συναρμολογώ, τί τινι, σε Ευρ. **κᾰθαρμός, ό (καθαίρω)**,· **1.** καθαρισμός, εξαγνισμός από ενοχή, σε Σοφ.· απ' όπου, τρόπος, μέσα εξαγνισμού, εξιλαστήρια θυσία, εξιλέωση, απότιση, πληρωμή, ανταπόδοση, καθαρμόν τῆς χώρας ποιεῖσθαι τινα, θυσιάζω κάποιον για τον καθαρμό της πόλης, σε Ηρόδ.· μύσος ἐλαύνειν καθαρμοῖς, μέσω εξαγνιστικών προσφορών, σε Αισχύλ.· τοῦ νῦν καθαρμόν δαιμόνων, απόστρεψε την οργή τους μέσω εξαγνισμών, σε Σοφ.· καθαρμόν θύειν, προσφέρω θυσία εξαγνισμού, σε Ευρ. **2.** χρησιμοποιείται για τις τελετές μύησης, σε Πλάτ., Δημ.

κᾰθᾰρός, -ά, -όν, I. 1. καθαρός από βρωμιά, ακηλίδωτος, αγνός, μη ρυπαρός, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Ευρ. **2.** καθαρός, ανοιχτός, ελεύθερος, ἐν καθαροῦ (ενν. τόπω), σε καθαρό πεδίο, σε ανοικτό τοπίο, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐν καθαροῦ βῆναι, αφήνω το δρόμο ανοικτό, σε Σοφ.· διὰ καθαροῦ ῥέειν, λέγεται για ποτάμι που η ροή του είναι καθαρή και ανοικτή, σε Ηρόδ.· τὸν ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρὸν, το εμπόδιο, το κώλυμα εξαλείφθηκε, στον ίδ.· με γεν., γλῶσσα καθαρῇ τῶν σημηῖων, καθαρή από σημάδια, στον ίδ. **3.** με ηθική σημασία, καθαρός από ντροπή ή μίasma, αγνός, καθαρός, καθαροῦ θανάτω, σε Ομήρ. Οδ.· ιδίως, καθαρός από ενοχές ή μολυσματικό μίasma, καθαρός, αμόλυντος, αγνός, σε Θέογν., Αισχύλ.· καθαρός χειρας, σε Ηρόδ.· ομοίως επίσης, λέγεται για πρόσωπα που έχουν εξαγνιστεί μετά από μίasma, ἰκέτης προσῆλθες κ., σε Αισχύλ.· λέγεται για πράγματα, βωμοί, θύματα, δόμοι, μέλαθρα, στον ίδ., Ευρ.· με γεν., αθώς ή απαλλαγμένος από κατηγορία, κ. ἐγκλημάτων, ἀδικίας, κακῶν, κ.λπ., το sceleris purus του Ορατ., σε Πλάτ., Ξεν. **4.** αντίθ. προς το θαλερός, καθαρός από προσμίξεις, διαυγής, αγνός, γνήσιος, χρησιμοποιείται για το νερό, σε Ηρόδ., Ευρ.· ομοίως επίσης, κ. φάος, φέγγος, σε Πίνδ.· κ. ἄρτος χρυσός, σε Ηρόδ.· ἀργύριον, σε Θεόκρ. **5.** λέγεται για καταγωγή, αντίθ. προς το ξένος, καθαρός, γνήσιος, σε Πίνδ., Ευρ.· τῶν Ἀθηναίων ὅπερ ἐστράτεψε καθαρὸν ἐῆλθε, δηλ. ήταν πολίτες γνήσιοι στην καταγωγή, σε Θουκ.· καθαρὸν, ειλικρινή, γνήσια λόγια, στον ίδ. **6.** ο χωρίς ελάττωμα, αψεγάδιαστος, τὸ καθαρὸν τοῦ στρατοῦ, το άριστο, το υγιές, το καλύτερο κομμάτι του στρατεύματος, σε Ηρόδ. **7.** καθαρός, ακριβής, ἂν καθαραὶ ὦσιν αἱ ψῆφοι, αν οι υπολογισμοί των ψήφων είναι ακριβεῖς και σωστοί, σε Δημ. **II. 1.**

επίρρ., καθαρώς, σε Ησίοδ.· καθαρώς γεγονέναι, είμαι καθάραιμος, σε Ηρόδ.
2. αυτός που έχει καθαρά χέρια, τίμιος, σε Θέογν., Πλάτ. **3.** καθαρά, με
σαφήνεια, σταράτα, απλά, λέγειν, σε Αριστοφ.· γνῶναι, εἰδέναι, στον ίδ.,
Πλάτ.

κάθ᾽αρότης, ή, αγνότητα, καθαριότητα, με ηθική σημασία, σε Πλάτ.

καθ-αρπάζω, μέλ. -άζω ή -άσω, αποσπώ, υφαρπάζω, αρπάζω κάτι με τη βία,
σε Ευρ.

κάθάρσιος, -ον (καθαίρω),· I. 1. αυτός που καθαίρει από ενοχές ή μίasma,
εξαγνιστικός, σε Ηρόδ., Σοφ.· λέγεται για θυσία, αίμα, σε Αισχύλ.· πῦρ, φλόξ,
σε Ευρ. **2.** με γεν., καθ. φόνου, αυτός που καθαρίζει ή εξαγνίζει από το αίμα
του φόνου, σε Αισχύλ.· αλλά επίσης, κ. οἶκων, αυτός που εξαγνίζει τα σπίτια,
σε Ευρ. **II.** ως ουσ., καθάρσιον (ενν. ιερόν), τό, καθαρτήρια θυσία, σε Αισχίν.·
απ' όπου, εξαγνισμός, σε Ηρόδ.

κάθαρσις, -εως, ή (καθαίρω), καθαρισμός από ενοχές ή μίasma, εξιλέωση,
Λατ. lustratio, σε Ηρόδ., Πλάτ.

κάθαρτής, -ου, ό (καθαίρω), αυτός που εξαγνίζει, καθαρίζει το μίasma,
εξαγνιστής, σε Σοφ., Αριστοφ. κ.λπ.

κάθαρτικός, -ή, -όν, αυτός που είναι κατάλληλος για να καθαρίζει ή να
εξαγνίζει, σε Πλάτ.

καθεδοῦμαι, μέλ. του καθέζομαι.

καθ-έδρα, ή, I. κάθισμα, κ. τοῦ λαγῶ, φωλιά ή σχήμα λαγού, σε Ξεν. **II.**
τρόπος, στάση καθίσματος, ἐν τῇ καθέδρᾳ, ενώ κάθονταν χωρίς να κάνουν
τίποτε, σε Θουκ.

καθ-έζομαι, παρατ. ἐκαθεζόμεν (σαν να μην είναι το ρήμα σύνθετο), σε Ξεν.·
μέλ. καθεδοῦμαι, μτχ. αορ. α' καθεσθéis· αποθ.· **1.** κάθομαι, παίρνω θέση, σε
Όμηρ., Τραγ. **2.** κάθομαι σε ικετευτική στάση, σε Ευρ., Θουκ. **3.** εγκαθίσταμαι
σε έναν τόπο, στρατοπεδεύω, σε Θουκ.

καθέηκα, Επικ. αντί καθῆκα, αόρ. α' του καθίημι.

καθειάτο, Επικ. αντί ἐκάθηντο, γ' πληθ. παρατ. του κάθημαι.

καθεῖλον, αόρ. β' του καθαιρέω.

καθεῖμαι, Παθ. παρακ. του καθίημι.

καθειμαρται, Παθ. παρακ. χρησιμ. απρόσ., είναι προορισμένος για τον χαμό,
την καταστροφή κάποιου, σε Πλούτ., Λουκ.

καθ-είργνῶμι, Ιων. κατ-· αόρ. α' καθεῖρξα· εγκλείω, κλείνω μέσα, περικλείω,
εσωκλείω, περιορίζω, φυλακίζω, σε Όμήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.

καθεῖς, αντί καθ' εἷς, ο ένας μετά τον άλλο, εἷς καθεῖς, αντί εἷς καθ' ἓνα, σε
Κ.Δ.

καθεῖσα, I. αόρ. α' του καθίζω. **II.** καθεῖσαν, γ' πληθ. αορ. β' του καθίημι.

καθέκαστα, βλ. ἐκαστος.

καθεκτέον, ρημ. επίθ. του κατέχω, αυτό που πρέπει να συγκρατηθεί, να
εμποδιστεί, σε Πλούτ.

καθ-εκτός, -ή, -όν (κατ-έχω), αυτός που μπορεί να συγκρατηθεί ή να
εμποδιστεί, σε Δημ.· αυτός που μπορεί να αναχαιτισθεί, σε Πλούτ.

καθελεῖν, αόρ. β' του καθαιρέω.

καθ-ελίσσω, Ιων. κατ-ελίσσω, μέλ. -ζω, τυλίγω με επιδέσμους, περιτυλίγω,
περικυκλώνω, φασκίωνω, σε Ηρόδ. — Παθ., τὰς κνήμας ράκεσι κατειλίχατο
(Ιων. γ' πληθ. υπερσ.), είχαν τα πόδια τους τυλιγμένα σε κουρέλια, στον ίδ.

καθ-έλκω, μέλ. -έλζω, σε Αριστοφ. και -ελκύσω· αόρ. α' καθεῖλκῶσα, παρακ.
-εἰλκῶκα· — Παθ., αόρ. α' -εἰλκῶσθην, παρακ. -εἰλκυσμαι· **1.** λέγεται για
καράβια, σύρω το πλοίο από την ξηρά και το ρίχνω στη θάλασσα, καθελκώ

προς την θάλασσα, Λατ. deducere, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** τραβώ, σύρω κάτω ή χαμηλώνω, πιέζω πλάστιγγα ή ζυγαριά, σε Αριστοφ.

καθελοῖσα, Δωρ. αντί -οῦσα, θηλ. μτχ. αορ. β' του καθαιρέω.

καθελῶ, μέλ. β' του καθαιρέω· **καθελών**, μτχ. αορ. β'.

κάθεμεν, Επικ. α' πληθ. αορ. β' του καθίημι.

καθέν αντί καθ' ἑν, ο ένας μετά τον άλλο.

καθέννυμι, ντύνω, βλ. **καταέννυμι**.

κάθεξις, -εως, ή (κατέχω), κατοχή, συγκράτηση, σε Θουκ.

καθέξω, μέλ. του κατέχω.

καθ-έρπω, αορ. α' **καθειρπύσα**, κατεβαίνω έρποντας, σε Αριστοφ., Ξεν.

κάθεξ, προστ. αορ. β' του καθίημι.

κάθεσσα, ποιητ. αντί **καθεῖσα**, αορ. α' του καθίζω.

καθέστāμεν, συγκοπτ. αντί **καθεστήκαμεν**, α' πληθ. παρακ. του καθίστημι.

καθεστηκότως, επιρρ. μτχ. Ενεργ. παρακ. του καθίστημι, σταθερά, ήσυχα, σε Αριστ.

καθεστήξω, μέλ. γ' του καθίστημι, με αμτβ. σημασία.

καθεστῶτα, -ων, τά, συγκοπτ. αντί **καθεστηκότα**, ουδ. πληθ. μτχ. παρακ. του καθίστημι.

κάθετος, -ον (καθίημι), αυτός που πέφτει προς τα κάτω, λέγεται για πετονιά ψαρέματος, σε Ανθ.

καθευδητέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να αποκοιμηθεί, σε Πλάτ.

καθ-εύδω, Ιων. **κατ-εύδω**· παρατ. **καθεῦδον**, Αττ. επίσης **καθηῦδον** και **ἐκάθευδον**, μέλ. **καθευδήσω**· **I.** πέφτω, ξαπλώνω, πλαγιάζω για να κοιμηθώ, κοιμάμαι, σε Όμηρ. κ.λπ.· **ἐκ τοῦ καθεύδοντος** (μτχ. ουδ.), από την κατάσταση του ύπνου, σε Πλάτ. **II.** μεταφ., μένω κοιμισμένος, μένω αργός, νωθρός, τεμπέλης, οκνηρός, σε Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης λέγεται για πράγματα, βρίσκομαι σε λήθαργο, καλμάρω, ησυχάζω, **ἐλπίδες καθεύδουσιν**, σε Ευρ.

καθ-ευρίσκω, μέλ. -**ευρήσω**, βρίσκω, ανακαλύπτω, σε Λουκ. — Παθ., **καθευρέθη κοσμοῦσα**, βρέθηκε την ώρα που στόλιζε, σε Σοφ.

καθ-εψιάομαι, αποθ., εμπαίζω, περιγελώ, Λατ. illudere, με γεν., σε Ομήρ. Οδ.

καθ-έψω, μέλ. -**εψήσω**, **I.** βράζω κάτι καλά, σε Αριστοφ. **II.** μεταφ., απαλύνω, ησυχάζω, καταπραύνω, σε Ξεν.

κάθη, Αττ. αντί **κάθησαι**, β' ενικ. του **κάθημαι**.

καθ-ηγεμών, -όνος, ό, ή, αρχηγός, οδηγός, σε Ηρόδ.

καθ-ηγέομαι, Ιων. **κατ-ηγ-**· μέλ. -**ήσομαι**· αποθ., **1.** προηγούμαι, χρησιμεύω ως οδηγός, καθοδηγώ, απόλ., σε Ηρόδ., Θουκ.· **οί κατηγεόμενοι**, οι οδηγοί, σε Ηρόδ.· με δοτ., καθοδηγώ κάποιον, στον ίδ. **2.** με αιτ. πράγμ., προηγούμαι και διδάσκω κάτι, εξηγώ, ερμηνεύω, στον ίδ. **3.** με γεν., **καθ. τοῦ λόγου**, ξεκινώ την ομιλία, σε Πλάτ. **4.** είμαι ο πρώτος που κάνει κάτι, εγκαθιδρύω, ιδρύω, θεσπίζω, σε Ηρόδ.· **οὐ κατηγήσομαι τὸν νόμον τόνδε τιθείς**, δεν θα εισάγω εγώ πρώτος αυτό το νόμο, στον ίδ.

καθ-ηδῦπᾶθέω, μέλ. -**ήσω**, ξοδεύω σε απολαύσεις, κατασπαταλώ, διασπαθίζω, σε Ξεν., Πλούτ.

καθηκα, αορ. α' του καθίημι.

καθ-ήκω, Ιων. **κατ-ήκω**, μέλ. -**ήξω**, **I. 1.** κατέρχομαι ή κατεβαίνω, ιδίως σε μάχη, σε Αισχύλ. **2.** κατέρχομαι μέχρι, έρχομαι ή φθάνω σε, σε Ηρόδ. **3.** επέρχομαι σε κάποιον, **καθήκεν ἐς ἡμᾶς ό λόγος**, η σειρά του λόγου, έφτασε ο καιρός να μιλήσουμε, σε Ξεν.· **ὅταν ἐκ τῶν νόμων καθήκη**, όταν φτάσει (ο καιρός) ο καθορισμένος από το νόμο, σε Δημ. **II. 1.** είμαι αρμόδιος, ταιριαστός, κατάλληλος, **τοῦ καθήκοντος χρόνου**, σε Σοφ.· **αἱ καθ. ἡμέραι**,

κατάλληλες, ενδεδειγμένες, πρόσφορες ημέρες, σε Δημ. **2.** απρόσ., *καθήκειν μοι*, αυτό ανήκει σε εμένα, ταιριάζει σε εμένα, με απαρ., *οἷς καθήκει ἀθροίζεσθαι*, των οποίων το καθήκον είναι να συναθροίζονται, σε Ξεν.· σε *μτχ.*, *τὸ καθήκον, τὰ καθήκοντα*, Ιων. *τὰ κατήκοντα*, αυτό που αρμόζει, είναι ταιριαστό ή κατάλληλο, χρέος ή υποχρέωση κάποιου, σε Ηρόδ., Ξεν.· επίσης, η παρούσα κατάσταση των πραγμάτων, η τωρινή περίσταση, σε Ηρόδ.
καθ-ηλιάζω, μέλ. -σω, φωτίζω κάτι με το φως του ηλίου, λαμπρύνω, φωτίζω, σε Ανθ.

καθ-ηλόω, μέλ. -ώσω, καρφώνω πάνω σε, σε Πλούτ.

κάθ-ημαι, Ιων. **κατ-**· β' ενικ. *κάθησαι* ή *κάθη*, σε Ιων. γ' πληθ. *κατέαται*· προστ. *κάθησο* ή *καθοῦ*, γ' ενικ. *καθήσθω*· ευκτ. *καθοίμην*, απαρ. *καθῆσθαι*, *μτχ.* *καθήμενος*, παρατ. *ἐκαθήμην*, Ιων. γ' πληθ. *ἐκατέατο*· αλλά επίσης χωρίς συλλαβική αύξηση, *καθηστο* ή *καθητο*· Ιων. *κατήστο*, Επικ. γ' πληθ. *καθείατο*, Ιων. *κατέατο*· **1.** κάθομαι, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** συνεδριάζω στο δικαστήριο, σε Αριστοφ.· *οἱ καθήμενοι*, οι δικαστές, το δικαστήριο, σε Θουκ. κ.λπ. **3.** κάθομαι ακίνητος, κάθομαι ήσυχος, Λατ. *desidere*, σε Όμηρ., Ηρόδ.· με αρνητική σημασία, κάθομαι ή μένω άπραγος, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **4.** λέγεται για στρατεύμα που πολιορκείται, κάθομαι ή παραμένω μπροστά από μία θέση, σε Ευρ., Θουκ. **5.** διάγω καθιστική ζωή, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **6.** λέγεται για ανθρώπους, εγκαθίσταμαι, σε Ηρόδ.

καθ-ημέριος, Δωρ. **κάθ-αμ-, -α, -ον, I.** αυτός που έρχεται μέρα με τη μέρα, καθημερινός (*καθ' ἡμέραν*), σε Ευρ.· μεταγεν. επίσης *καθημερινός, -ή, -όν*, σε Πλούτ. **II.** αυτός που υπάρχει την παρούσα ημέρα, ημερήσιος, σε Σοφ.

κάθῃραι, καθήρας, απαρ. και *μτχ.* αορ. α' του *καθαίρω*.

καθῆσθαι, απαρ. του *κάθημαι*.

κάθησο, προστ. του *κάθημαι*· **καθήστο**, γ' ενικ. παρατ.

καθηῦδον, παρατ. του *καθεύδω*.

καθ-ιδρύω, μέλ. -ύσω [*ῥ*], Ενεργ. του *καθέζομαι*· **1.** βάζω κάποιον να καθίσει, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. — Παθ., κατοικώ, εγκαθίσταμαι, σε Αριστοφ.· κ. *ἐς Ἀργῷ*, διαδέχομαι κάποιον στην εξουσία του Άργους, σε Θεόκρ. **2.** καθιερώνω, αφιερώνω· ομοίως και σε Μέσ. αόρ. α' -*ιδρυσάμην* και Παθ. παρακ. -*ιδρύμαι*, σε Ευρ.

καθ-ιερεύω, μέλ. -σω, θυσιάζω, προσφέρω, σε Πλάτ., Αριστ.

καθ-ιερόω, Ιων. **κατ-ιρόω**, μέλ. -ώσω· αφιερώνω, αφοσιώνω, αγιάζω, καθαγιαζώ, σε Ηρόδ., Αττ.

καθιέρωσις, -εως, ή, αφιέρωση, προσφορά, σε Αισχίν., Πλούτ.

καθ-ιζάνω[ᾱ], κάθομαι, *θῶκόνδε καθίζανον*, προσέρχονταν στο συμβούλιο και κατελάμβαναν, κάθονταν στις θέσεις τους, σε Ομήρ. Οδ.· *μάντις ἐς θρόνους*, κ., σε Αισχύλ.

καθ-ίζω, Ιων. **κατ-**· παρατ. *καθίζον* ή *κάθιζον*, Αττ. *ἐκάθιζον* (σαν να μην είναι σύνθετο το ρήμα)· μέλ. Αττ. *καθιῶ*, σε Ξεν., Δωρ. *καθιζῶ*· αόρ. α' *ἐκάθισα*, Επικ. *κάθισα*, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. επίσης *καθῖσα*, Ιων. *κατῖσα*, Επικ. *μτχ.* *καθίσσας*, Δωρ. *καθίζας*· ο αόρ. α' επίσης είναι *καθεῖσα* ή -*θεσσα* — Μέσ., παρατ. *ἐκαθιζόμην*, μέλ. *καθιζήσομαι*, μεταγεν. *καθίσομαι*, αόρ. α' *ἐκαθισάμην*· **I. 1.** Μτβ., κάνω κάποιον να καθίσει κάτω, βάζω κάποιον να κάτσει, καθίζω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· *καθίσαι τινά εἰς θρόνον*, σε Ξεν. **2. α)** θέτω ή τοποθετώ, σε Όμηρ.· *καθίσαι στρατόν*, τον βάζω να στρατοπεδεύσει, σε Ευρ., Θουκ. **β)** θέτω ή βάζω για κάποιον σκοπό, εγκαθιστώ, τοποθετώ φρουρούς ή σκοπούς, σε Ομήρ. Οδ.· *καθίσαι φυλάκους, φύλακας*, βάζω φύλακες, σε Ηρόδ., Ξεν. **3.** στήνω, *ἀνδριάντα κάθεσσαν*, σε Πίνδ. **4.** συγκαλώ

συνέλευση, συνεδριάζω, σε Ομήρ. Οδ.· κ. τὸ δικαστήριον, συγκαλῶ σε συνεδρία το δικαστήριον, σε Αριστοφ. **5.** φέρνω, οδηγῶ σε συγκεκριμένη κατάσταση, κλαίοντά τινακ., του προκαλῶ κλάμα, σε Πλάτ.· επίσης, κλαίειν τινὰ κ., κάνω κάποιον να κλάψει, σε Ξεν. **II. 1.** αμτβ., ὅπως το καθέξομαι, κάθομαι, εἶμαι καθισμένος, παίρνω την θέση μου, σε Όμηρ. κ.λπ.· με αιτ., καθ. τρίποδα, βωμόν, σε Ευρ. **2.** κάθομαι να φάω, Λατ. discumbere, σε Ξεν. **3.** παίρνω την θέση μου ως δικαστής, κάθομαι για να δικάσω, σε Ηρόδ., Δημ. **4.** εγκαθίσταμαι σε μια χώρα, στρατοπεδεύω, σε Θουκ. **5.** κατακαθίζω, κατασταλάζω, κατακάθομαι, βυθίζομαι σε, σε Πλάτ. **III.** στη Μέσ. επίσης χρησιμ. με αμτβ. σημασία, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ. κ.λπ.· καθίζεσθαι, παίρνω την θέση μου μεταξύ των θεατών (στο θέατρο), σε Δημ.

καθ-ίημι, Ιων. **κατ-**· μέλ. καθήσω, αόρ. α' καθῆκα, Επικ. καθέηκα· παρακ. καθεῖκα· **I. 1.** ρίχνω προς τα κάτω, αφήνω κάτι να πέσει, Λατ. demittere, σε Όμηρ. κ.λπ.· (ίστία) ἐς νῆας κάθεμεν (α' πληθ. αορ. β') κατεβάσαμε, χαμηλώσαμε τα πανιά, σε Ομήρ. Οδ.· κ. ἄγκυραν, σε Ηρόδ.· κ.

καταπειρητηρίην· καθιέναι, ηχώ, ακούγομαι, σε Πλάτ.· καθῆκε τὰ σκέλη, ἄφησε κάτω τα πόδια του, λέγεται για κάποιον που είναι ξαπλωμένος, στον ιδ.· κ. δόρυ, κατεβάζω, χαμηλώνω το δόρυ μου, εἶμαι σε ετοιμότητα, εἶμαι έτοιμος για επίθεση, σε Ξεν.· κ. τὰς κόπας, αφήνω τα κουπιά, έτσι ώστε να σταματήσω την πορεία του πλοίου, σε Θουκ.· σπανίως χρησιμ. για χτύπημα ή πλήγμα, δι' ὀμφαλοῦ καθῆκεν ἔγχος, σε Ευρ.· γόνυ καθεῖσαν, έπεσαν στα γόνατα, στον ιδ. — Παθ., πέφτω, κρέμομαι, λέγεται για τον μαστό της αγελάδας, σε Ηρόδ.· καθεῖτο τὰ τείχη, τα τείχη παρασύρονταν στο νερό, σε Θουκ. **2.** στέλνω, κατεβάζω κάποιον μέσα στο στάδιο, τον φέρνω για να αγωνιστεί, ἄρματα, ζεύγη, στον ιδ.· τοῦτον τὸν λόγον καθεῖκε, προέβαλε αυτό το επιχείρημα, σε Δημ. **3.** βάζω, ορίζω σε, Λατ. immittere, σε Λουκ. — Παθ., τίθεμαι σε κίνηση, εκστρατεύω, ἡ στρατηλασίη κατίετο ἐς τὴν Ἑλλάδα, σε Ηρόδ. **II.** φαινομενικά αμτβ. (ενν. το εαυτόν), εφορμῶ, κατέρχομαι σαν αέρας σφοδρός, σε Αριστοφ.· λέγεται για ποτάμια, κυλῶ, ρέω, έχω καθοδική ροή, σε Πλάτ.· κ. εἰς γόνυ, γονατίζω, κλίνω τα γόνατα, σε Πλούτ.

καθίκεο[ι], β' ενικ. αορ. β' του καθικνέομαι.

καθ-ικετεύω, Ιων. **κατ-**· μέλ. -σω, **1.** ικετεύω, εκλιπαρώ, παρακαλῶ θερμά, σε Ευρ. **2.** προσφέρω θερμές ικεσίες, σε Ηρόδ.

καθ-ικνέομαι, μέλ. -ίξομαι, αόρ. β' -ἱκόμην· αποθ., φθάνω σε, κατέρχομαι· μεταφ., φθάνω, εγγίζω, με καθίκετο πένθος, σε Ομήρ. Οδ.· καθίκεο θυμόν, θυμός ενέσκηψε στην καρδιά μου, σε Ομήρ. Ιλ.· κᾶρα μου καθίκετο, με χτύπησε στο κεφάλι, σε Σοφ.

καθ-ιμάω[ι], μέλ. -ήσω, κατεβάζω κάτι με τη βοήθεια σχοινιού, σε Αριστοφ.

καθίζω, υποτ. Δωρ. αορ. α' του καθίζω· **καθίζας**, μτχ.

καθ-ιπάζομαι, μέλ. -άσομαι, αποθ. **1.** διατρέχω έφιππος, τσαλαπατώ με το ἄλογο, σε Ηρόδ. **2.** καταπατώ έφιππος, ποδοπατώ, σε Αισχύλ.

καθ-ιπεύω, μέλ. -σω, = καθιπάζομαι **2**, σε Ευρ.

καθιστάνω, = καθίστημι, σε Λυσ.· επίσης **καθιστάω**, σε Κ.Δ.

καθίστημι, Με μτβ. σημασία· στην Ενεργ., ενεστ., παρατ., μέλ.· στην Μέσ., αόρ. α' και μερικές φορές ενεστ.·

A. I. 1. στήνω, εγκαθιστώ, σε Ομήρ. Ιλ.· νῆα κατάστησον, σταμάτησέ το, φέρτο προς την ξηρά, σε Ομήρ. Οδ.· κ. δίφρον, τον τοποθέτησε, τον στάθμευσε, πριν από την έναρξη της αρματοδρομίας, σε Σοφ. — Μέσ., (λαῖφος) κατεστήσαντο, στερέωσαν τα πανιά, σε Ομηρ. Ὑμν. **2.** τακτοποιῶ, εγκαθιστῶ σ' ένα μέρος, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· επαναφέρω, ἐς φῶς σὸν κατ.

βίον, σε Ευρ. — Παθ., οὐκ ἂν χάρις καθίσταται, δεν θα αναγνωρίζονταν, σε Θουκ. **3.** οδηγώ ενώπιον άρχοντα ή βασιλιά, σε Ηρόδ. **II. 1.** λέγεται για στρατιώτες, τοποθετώ στη σειρά, παρατάσσω, τοποθετώ αυτούς ως φρουρά, ως φύλακες, σε Ξεν. **2. α)** προστάζω, διορίζω, τοποθετώ, σε Ηρόδ. κ.λπ. · Μέσ. αόρ. α', διορίζω τον εαυτό μου, ορίζομαι, ιδρύω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **β)** ιδίως, λέγεται για πολιτικές εισηγήσεις, ιδρύω, νομοθετώ, εισάγω, νόμους, σε Ευρ. κ.λπ. · κατ. πολιτείαν, Λατ. constituere rempublicam, σε Πλάτ. κ.λπ. · ομοίως και στη Μέσ., φρούρημα γήσκαθίσταμαι, σε Αισχύλ. · καθίστατο τὰ περι τὴν Μυτιλήνην, σε Θουκ. **3.** οδηγώ, φέρνω κάποιον σε συγκεκριμένη κατάσταση, κατ. δῆμον ἐς μοναρχίαν, σε Ευρ. · κ. τινα ἐς ἀπόνοιαν, ἐς φόβον, ἐς ἀπορίαν, σε Θουκ. · ομοίως, κ. τοὺς φίλους ἐν ἀκινδύνῳ, σε Ξεν. · επίσης, κ. ἑαυτὸν ἐς κρίσιν, θέτω τον εαυτό μου στην κρίση των άλλων, σε Θουκ. **4.** κάνω ή καθιστώ κάποιον τέτοιου είδους, κ. τινα ψευδῇ, σε Σοφ. · ἄπιστον, σε Θουκ. · σπανίως με απαρ., καθ. τινα φεύγειν, κάνω κάποιον να το βάλει στα πόδια, να τραπεί σε φυγή, στον ιδ. — Μέσ., τὴν ναυμαχίαν πεζομαχίαν καθίστασθαι, στον ιδ. **5.** τὴν ζόην καταστήσασθαι ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων, βγάζω τα προς το ζην μέσω ανόσιων, ανίερων πράξεων, σε Ηρόδ. **6.** κάνω, εξακολουθώ, σε Αισχύλ. · ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ. **B.** αμτβ. σε Ενεργ. αόρ. β', παρακ. και υπερσ. (επίσης με μέλ. καθεστήζω), και σε όλους τους χρόνους της Μέσ. (εκτός από τον αόρ. α') και σε όλους της Παθ. · **1. α)** τίθεμαι, τοποθετούμαι, εγκαθίσταμαι, φθάνω, ἐς τόπον, σε Ηρόδ., Σοφ. **β)** παρουσιάζομαι μπροστά σε κάποιον, στέκομαι ενώπιόν του, σε Ηρόδ. · καταστὰς ἐπὶ τὸ πλῆθος ἔλεγε, σε Θουκ. **2.** τοποθετούμαι, εγκαθίσταμαι ως φρουρός, σε Ηρόδ. κ.λπ. · διορίζομαι, γίνομαι, σε Ευρ. κ.λπ. **3.** ησυχάζω, ηρεμώ, είμαι γαλήνιος, στάσιμος, λέγεται για το νερό, σε Αριστοφ. · ομοίως επίσης, πνεῦμα καθεστηκός, στον ιδ. · ὁ θόρυβος κατέστη, έπεσε, μειώθηκε, ελαττώθηκε, σε Ηρόδ. · ομοίως λέγεται και για πρόσωπα, καταστὰς, ήρεμος, ήσυχος, σε Αισχύλ. · ἡ καθεστηκυῖα ἡλικία, η μέση ηλικία, σε Θουκ. **4.** σε παρακ., έρχομαι σε συγκεκριμένη κατάσταση, γίνομαι, και σε αόρ. β' και υπερσ., είμαι, σε Ηρόδ. κ.λπ. · καταστάντων εὐ τῶν πρηγμάτων, καλώς εχόντων των πραγμάτων, στον ιδ. · τίνι τρόπῳ καθέστατε; με ποιο τρόπο ήρθατε; σε Σοφ. · ἀρξάμενος εὐθὺς καθισταμένου (ενν. τοῦ πολέμου), από το ξεκίνημά του, από την αρχή του, σε Θουκ. **5.** θεσπίζομαι, εισάγομαι ή ιδρύομαι, επικρατώ, υπάρχω, σε Ηρόδ. κ.λπ. · ως μτχ. παρακ., αυτός που είναι, αυτός που υπάρχει, που υφίσταται, που είναι θεσπισμένος, αυτός που επικρατεί, τὸν νῦν κατεστεῶτα κόσμον, στον ιδ. · οἱ καθεστῶτες νόμοι, σε Σοφ. · τὰ καθεστῶτα, η παρούσα κατάσταση των πραγμάτων στην ζωή, στον ιδ. · ομοίως και, τὰ κατεστεῶτα, οι υπάρχοντες νόμοι, τα καθεστῶτα ήθη κι έθιμα, σε Ηρόδ. **6.** Παθ., αντιτίθεμαι, εναντιώνομαι, Τιτήνεσσι κατέσταθεν, σε Ησίοδ. **καθό**, επίρρ. αντί καθ' ὃ = καθά, **I.** αναλόγως, σύμφωνα, σε Λυσ. κ.λπ. **II.** έτσι ώστε, σε Πλάτ.

καθ-οδηγέω, μέλ. -ήσω, οδηγώ, καθοδηγώ, σε Πλούτ.

κάθ-οδος, Ιων. **κάτ-οδος**, ή, **I.** κάθοδος, κατέβαση, κατάβαση, σε Λουκ. · δρόμος που οδηγεί προς τα κάτω, στον ιδ. **II.** επάνοδος, επιστροφή, σε Ευρ., Θουκ. · λέγεται για εξορία, σε Ηρόδ., Θουκ.

καθ-όλου (όλος), ως επίρρ., εν γένει, γενικά, αντί καθ' ὅλου, σε Αριστ. κ.λπ. · οὐ καθόλου, ουδόλως, καθόλου, σε Δημ.

καθ-ομιλέω, μέλ. —ήσω, ελκύω μέσω της καθημερινής συναναστροφής, αποκτώ, κερδίζω την εύνοια κάποιου, σε Αριστ.

καθ-ομολογέω, μέλ. -ήσω, **I.** ομολογώ ή παραδέχομαι, ιδίως, εις βάρος μου, σε Πλάτ. **II. 1.** υπόσχομαι, δίνω υπόσχεση, σε Λουκ. **2.** αρραβωνιάζω, σε Πλούτ.

καθ-οπλίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **I.** εξοπλίζω ή οπλίζω πλήρως, τῇ πανοπλίᾳ, σε Αισχίν. — Παθ., είμαι οπλισμένος, σε Ξεν. **II.** τὸ μὴ καλὸν καθοπλίσασα, αυτή που έχει οπλιστεί εναντίον της ατιμίας, σε Σοφ.

καθόπλισις, -εως, ή, τρόπος εξοπλισμού, πανοπλία, σε Ξεν.

καθ-οράω, Ιων. **κατ-** παρατ. *καθεώρων*, Ιων. γ' ενικ. *κατώρα*· παρακ.

καθεόρακα· επίσης από ὤοττ, μέλ. *κατόψομαι*, παρακ. *κατῶμμαι*, αόρ. α' *κατώφθην*· για τον αόρ. β', βλ. **κατείδον**.

I. κοιτάζω προς τα κάτω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** με αιτ., κοιτάζω προς τα

κάτω, είμαι πάνω από κάτι και κοιτάζω προς τα κάτω, *όπόσους ήέλιος καθορᾷ*, σε Θέογν. κ.λπ. **2.** βλέπω κάτι ευκρινώς, αντιλαμβάνομαι, κατανοώ, διακρίνω, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ. **3.** βλέπω, παρατηρώ, σε Πίνδ., Αριστοφ. **4.** ερευνώ, εξετάζω, *τὰ ἄλλα*, σε Ηρόδ.

καθ-ορμάω, = *όρμάω*, σε Ανθ.

καθ-ορμίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **1.** φέρνω πλοίο στο λιμάνι, φέρνω πλοίο για να

αγκυροβολήσει, σε Πλούτ. — Παθ., με Μέσ. αόρ. α', έρχομαι στο λιμάνι,

προσορμίζομαι, σε Θουκ. **2.** μεταφ., *ές τάσδε σαυτὸν πημονὰς καθόρμισας*,

οδήγησες, έφερες τον εαυτό σου σε τέτοιες δυστυχίες, σε Αισχύλ.

καθ-οσιόομαι, **1.** Μέσ., αφιερώνομαι, *θεῷ*, σε Ευρ. — Παθ., *καθωσιώθη*, σε

Αριστοφ. **2.** κ. *πόλιν καθορμοῖς*, να την εξαγνίσει, σε Πλούτ.

καθόσον, αντί *καθ' όσον*, σε ό,τι αφορά, αναφορικά, σε σχέση με, σε Θουκ.

καθότι, Ιων. **κατότι** αντί *καθ' ό τι*, κατά ποιο τρόπο, με τί είδους τρόπο, σε Ηρόδ., Θουκ.

καθοῦ, **I.** προστ. Μέσ. αορ. β' του *καθήμι*. **II.** προστ. του *κάθηναι*.

καθ-υβρίζω, Ιων. **κατ-**, μέλ. Αττ. -ιῶ, μεταχειρίζομαι άσχημα,

συμπεριφέρομαι με περιφρόνηση, προσβάλλω ή αντιμετωπίζω κάποιον με

υβριστικό τρόπο, *τινά*, σε Σοφ. κ.λπ.· επίσης *τινός*, στον ιδ. — Παθ. απόλ.,

εμπαίζω, στον ιδ.

κάθ-υδρος[ύ], -ον (ύδωρ), αυτός που είναι γεμάτος νερό, *κάθυδρος κρατήρ*, ποιητ. αντί του ίδιου του νερού, σε Σοφ.

καθ-υπερᾱκοντίζω, μέλ. -σω, ακοντίζω εντελώς, σε Αριστοφ.

καθ-υπερθε, ποιητ. πριν από φωνήεν -θεν· Ιων. **κατύπερθε**· επίρρ.· **I. 1.**

πάνω από, από κάτω προς τα πάνω, σε Όμηρ. κ.λπ.· με γεν., κ. *μελαθρόφιν*, σε

Ομήρ. Οδ. **2.** στην κορυφή ή στο επάνω μέρος, επάνω, στο ιδ.· *καθ. έπιρρέει*,

επιπλέει στην επιφάνεια, σε Ομήρ. Ιλ.· χρησιμοποιείται για να δηλώσει

γεωγραφική θέση, *Φρυγίη καθύπερθε*, στο ιδ.· με γεν., *καθύπερθε Χίου*, επάνω,

άνωθεν, δηλ. βόρεια της Χίου, σε Ομήρ. Οδ.· *τὰ κ.*, η άνω χώρα, δηλ. προς τα

μεσόγεια, *τὰ κ. τῆς λίμνης*, σε Ηρόδ.· *καθύπερθε γενέσθαι τινός*, κυρίως

λέγεται για παλαιστή που πέφτει πάνω στον αντίπαλό του· απ' όπου «έχω το

πάνω χέρι», στον ιδ. **II.** λέγεται για χρόνο, πριν, προγενέστερα, με γεν., στον

ιδ.

καθ-υπέρτερος, -α, -ον, Ιων. **κατ-υπ-, -η, -ον**, συγκρ. επίθ.· (*καθύπερθε*)·

ανώτερος· μεταφ., «αυτός που έχει το πάνω χέρι», που υπερέχει, ο ανώτερος,

κ. *γίγνεσθαι*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· με γεν., *πόλις κ. τῶν αντιπάλων*, σε Ξεν.·

ουδ., *καθυπέρτερον*, ως επίρρ. = *καθύπερθε*, σε Θεόκρ.· *υπερθ.*, *καθυπέρτατος*,

-η, -ον, ύψιστος, *έν τῇ κατυπερτάτῃ τῆς γῆς*, σε Ηρόδ.

καθ-υπισχνέομαι, επιτετ. αντί *ύπισχ-*, σε Ηρόδ.

καθ-υπνώω, Ιων. **κατ-**· μέλ. -ώσω, κοιμάμαι βαθιά, βυθίζομαι στον ύπνο, είμαι σε λήθαργο, σε Ηρόδ., Ξεν. — Παθ., μτχ. παρακ. *κατυπνωμένος*, αυτός που έχει βυθιστεί στον ύπνο, σε Ηρόδ.

καθ-υποκρίνομαι[ι], μέλ. -κρίνοῦμαι, αποθ., **I.** υποτάσσω, «αιχμαλωτίζω» κάποιον μέσω της θεατρικής τέχνης, «υποδουλώνω μέσα από την υποκριτική τέχνη» σε Δημ. **II.** με απαρ., προσποιούμαι, υποκρίνομαι ότι είμαι κάποιος άλλος, σε Λουκ.

καθ-υστερέω, μέλ. -ήσω, μένω πίσω, καθυστερώ, σε Πλούτ.· απόλ., σε Μένανδρ.

καθ-υφήμι, μέλ. -υφήσω, **I.** παραμελώ με δόλιο τρόπο, σε Δημ.· *καθ. τὸν ἄγῶνα*, τον διεξάγω με ύπουλους σκοπούς, τον οδηγώ σε συμβιβασμό, σε Δημ.· ομοίως επίσης σε Μέσ. με Παθ. παρακ., στον ίδ. **II.** Μέσ., *καθυφίεσθαι τινι*, σε Ξεν.

καθ-ώς, επίρρ., **I.** = *καθά*, σε Ηρόδ., Κ.Δ. **II.** πώς, με ποιο τρόπο, σε Κ.Δ.

καί, κράση αντί *καὶ αἱ*.

καί, σύνδ. που χρησιμ. με δύο κύριες σημασίες, είτε ως συμπλεκτικός (συνδέοντας λέξεις και προτάσεις μεταξύ τους) και, Λατ. *et*· είτε ως εμφατικός (σε μία μόνη λέξη ή πτώση), επίσης, ακόμη, Λατ. *etiam*.

A. Συμπλεκτικός, απλώς συνδέοντας λέξεις ή προτάσεις μεταξύ τους, Λατ. *et*, όπως και το *τε*· αντιστοιχεί στο Λατ. *que*, σε Όμηρ. κ.λπ.· **I.** για κατάδειξη στενότερης σύνδεσης χρησιμ. τα *τε...*, *καί...*, *ἄρκτοι τε καὶ λέοντες*, από κοινού, μαζί, ομού αρκούδες και λιοντάρια κ.λπ.· συχνά όταν ακολουθούν επίθετα μετά το *πολύς*, *πολλά* και *ἐσθλά*, σε Ομήρ. Ιλ.· *πολλὰ καὶ μεγάλα*, σε Δημ. κ.λπ.· *θεοὶ καὶ Ζεὺς*, όλοι οι θεοί και πάνω απ' όλους ο Δίας, σε Αισχύλ.· *ἄλλοι τε καί...*, *ἄλλως τε καί...*, βλ. **ἄλλος**, **ἄλλως**· *ὀλίγον τινὸς ἄζια καὶ οὐδενός*, αυτός που αξίζει λίγο ή καθόλου, σε Πλάτ. **II.** σε ερωτήσεις με τις οποίες εισάγεται αντίρρηση, *καὶ πῶς...*; *ἀλλὰ πῶς...*; και πώς όχι; σε Ευρ. κ.λπ.· επίσης *καίτοι*, και όμως, σε Αριστοφ. **III.** μετά από λέξεις που σημαίνουν ταυτότητα ή ομοιότητα, το *καί* πρέπει να ερμηνεύεται όπως το καθώς, όπως τα Λατ. *atque* ή *ac* μετά από τα *aeque*, *perinde*, *simul*, *γνώμησι ὁμοίησι καὶ σύ*, είχαν την ίδια γνώμη με εσένα, σε Ηρόδ.· *ἴσον ἴσα καί...*, σε Σοφ. κ.λπ.· σε Αττ. το *καί...*, *καί...*, αντιστοιχεί προς τα Λατ. *cum*, *tum*, όχι μόνο, αλλά επίσης, σε Πλάτ. κ.λπ. **B.** Αναφερόμενος σε μεμονωμένες λέξεις ή πτώσεις, επίσης, ακόμη, Λατ. *etiam*, *ἐπειτά με καὶ λίποι αἰών*, τότε και η ζωή ας με αφήσει επίσης, δηλ. η ζωή όπως και όλα τα άλλα αγαθά, σε Ομήρ. Ιλ.· *καὶ αὐτοί*, αυτοί επίσης, αυτοί ομοίως, εξίσου, σε Ξεν.· *εἴπερτις καὶ ἄλλος*, σε Πλάτ. κ.λπ.

καιάδας, γεν. -ου, Δωρ. -α, ό, λάκος, βάραθρο, χαράδρα στη Σπάρτη όπου εκεί ρίχγονταν οι εγκληματίες, όπως το Αθηναϊκό *βάραθρον*, σε Θουκ., Πλούτ. (Λακων. λέξη).

καίγάρ, διότι αληθώς, γιατί αληθινά, λέγεται προς βεβαίωση μιας πρότασης, Λατ. *etenim*, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης *καὶ γὰρ δὴ*, διότι βεβαίως, σε Ομήρ. Ιλ.· *καὶ γὰρ ῥα*, στο ίδ.· *καὶ γὰρ οὖν*, *καὶ γὰρ τοι*, Λατ. *etenim profecto*, σε Πλάτ. κ.λπ.

καιδέ, αλλά επίσης, σε Όμηρ.

καιδή, και επιπλέον, και μάλιστα, σε Ηρόδ.

καιεῖ, με κράση **κει**, ακόμη κι αν, παρόλο, σε Όμηρ.

καῖκᾱ, κράση αντί *καὶ αἶκα*.

καικίας, -ου, ό, βορειοανατολικός άνεμος, σε Αριστ.

καίμην, βλ. **μὴν** Π. 2.

καινίζω, μέλ. Αττ. -ῖδω (καινός), καθιστώ κάτι καινούριο· απ' όπου, *καί τι καινίζει στέγη*, και το σπίτι έχει κάτι περίεργο, παράξενο πάνω του, σε Σοφ.· *καίνισον ζυγόν*, δοκίμασε το νέο σου ζυγό, εγκαίνιάσε τον, σε Αισχύλ.· κ. *εὐχάς*, προσφέρω καινούριες, παράδοξες προσευχές, σε Ευρ.

Καινόν, τό, το Καινό Δικαστήριο, στην Αθήνα, σε Αριστοφ.

καινο-παθήης, -ές (παθεῖν), πρόσφατα πληγμένος από συμφορές· ανήκουστος, σε Σοφ.

καινο-πηγής, -ές (πήγνυμι), πρόσφατα ενωμένος, νεοδημιουργημένος, σε Αισχύλ.

καινο-πήμων, -ον (πήμα), καινούριος στα βάσανα, νέος στη δυστυχία, σε Αισχύλ.

καινο-ποιέω, μέλ. -ήσω, κάνω καινούριο, εισάγω καινούρια πράγματα, φέρνω αλλαγές, νεωτερίζω, καινοτομώ, σε Λουκ. — Παθ., *τί καινοποιηθὲν λέγεις*; τί καινούριες, παράδοξες λέξεις μεταχειρίζεσαι; σε Σοφ.

καινοποιητής, -οῦ, ὁ, εφευρέτης νέων τρόπων απόλαυσης και ηδονής, σε Ξεν.

καινός, -ή, -όν, I νέος, πρόσφατος, Λατ. recens, novus, *καινὰ καὶ παλαιὰ ἔργα*, σε Ηρόδ.· *καινοὺς λόγους φέρειν*, φέρνω, προσκομίζω νέα, ειδήσεις, σε Αισχύλ.· *λέγεται τικοινόν*, σε Δημ.· *ἐκ καινῆς* (ενν. ἀρχῆς), εκ νέου, πάλι, Λατ. de novo, σε Θουκ.· ιδίως, λέγεται για νέα δράματα που παρουσιάζονται στο θέατρο για πρώτη φορά, σε Αισχίν., Δημ. **II**. νεοεφευρεθείς, πρωτότυπος, πρωτοφανής, σε Ευρ. κ.λπ.· κ. *θεοί*, παράδοξοι θεοί, σε Πλάτ.· *καινὰ*, νεωτερισμοί, σε Ξεν.· *οὐδὲν καινότερον εἰσέφερε τῶν ἄλλων*, δεν έφερε τίποτα καινούριο που να μην είχε ήδη αναφερθεί από άλλους, στον ιδ.· *τὸ καινὸν τοῦ πολέμου*, η απροσδόκητη τροπή που συνήθως παίρνει ο πόλεμος, η αναπάντεχη έκβαση του πολέμου, σε Θουκ. **III**. κ. *ἄνθρωπος*, novus homo, σε Πλούτ.

καινό-τάφος, -ον, λέγεται για τον καινούριο τάφο, σε Ανθ.

καινότης, -ητος, ἡ (καινός), 1. νέα και προσφάτως ισχύουσα κατάσταση, σε Πλούτ. **2**. νεωτερισμός, πρωτοτυπία, σε Θουκ. κ.λπ.

καινοτομέω, μέλ. -ήσω (τέμνω), **I**. λατομώ για να βρω νέο μεταλλείο, χτυπώ καινούρια, νέα φλέβα μετάλλου, σε Ξεν. **II**. μεταφ., ξεκινώ κάτι καινούριο, καθιερώνω, θεσπίζω, ιδρύω, σε Αριστοφ.· *απόλ.*, επιφέρω νεωτερισμούς, εισάγω μεταβολές στην πόλη, Λατ. res novare, σε Αριστ.· *επίσης*, κ. *περὶ τὰ θεῖα*, σε Πλάτ.

καινοτομία, ἡ, 1. μεταβολή, σε Πλούτ. **2**. καινοτομία, νεωτερισμός, στον ιδ.

καινο-τόμος, -ον (τέμνω), νεωτεριστής, σε Αριστ.

καινουργέω, ξεκινώ, αρχίζω κάτι νέο, *τί καινουργεῖς*; ποιο νέο σχέδιο μελετάς; σε Ευρ.· κ. *λόγον*, μιλά με νέα και παράδοξα λόγια, στον ιδ.· επιφέρω μεταβολές, νεωτερίζω, σε Ξεν.

καινουργία, ἡ, μεταβολή, νεωτερισμός, σε Ισοκρ.

καιν-ουργός, -όν (*ἔργω), αυτός που προκαλεί μεταβολές, που επισύρει αλλαγές, *τὸ κ.*, νεωτερισμός, καινοτομία, κάτι το μη συνηθισμένο, σε Λουκ.

καινώω, μέλ. -ώσω (καινός), **I**. κάνω κάτι νέο, ανανεώνω — Παθ., λέγεται για πολιτικές αλλαγές, μεταβολές στο πολιτικό σύστημα, σε Θουκ.· *καινοῦσθαι τὰς διανοίας*, έχουν καινούριες απόψεις, ιδέες, στον ιδ. **II**. *καινίζω*, χρησιμοποιοῦ για πρώτη φορά, εγκαίνιάζω, σε Ηρόδ.

καίνυκε, και τώρα ίσως ή πιθανόν, σε Όμηρ.

καίνυμαι, γ' ενικ. παρατ. ἐκαίνυτο, παρακ. κέκασμαι, Δωρ. *κέκαδμαι* (ως ενεστ.)· γ' ενικ. υπερσ. *ἐκέκαστο* (ως παρατ.)· *αποθ.*, υπερτερώ, υπερέχω,

ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων νῆα κυβερνήσαι, ξεπέρασε το εἶδος των ἀνθρώπων στην πηδαλιούχηση, σε Ομήρ. Οδ.· ἐγγεῖη δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας, υπερεῖχε στην ρίψη του δόρατος ἀνάμεσα σ' ὅλους τους Ἕλληνες, στο ἰδ.· ὀμηλικὴν ἐκέκαστο γνῶναι, τους ξεπέρασε ὅλους στην γνώση, στο ἰδ.· ἰδίως, σε μτχ., δόλοισι κεκασμένε, ἐξαιρετικός, ἀριστος στην πανουργία, στο ἰδ.· τέχνησι κεκασμένος, σε Ησίοδ.· φρουραῖς κέκασται, εἶναι καλὰ εφοδιασμένος, σε Ευρ. **καίνυν**, και τώρα, ἀκόμη και τώρα, σε Όμηρ.

καίνω, μέλ. -κᾶνω, αόρ. β' ἔκανον, απαρ. κᾶνεῖν, Δωρ. κανῆν· παρακ. κέκονα· ισοδύν. τύπος του κτείνω, σκοτώνω, φονεύω, σφαγιάζω, σε Τραγ., Ξεν.

καίπερ, αν και, μολονότι, κυρίως με μτχ., καίπερ πολλὰ παθών, σε Ομήρ. Οδ.· συχνά χωριστά το ένα απ' το ἄλλο, καίουχ ἀγαθόν περ ἑόντα, σε Ομήρ. Ιλ.· και κρατερός περ ἑών, στο ἰδ., Τραγ.· μαζί με το ὅμως, καίπερ οὐ στέργων ὅμως, στον ἰδ. κ.λπ.

καίρα, Επικ. ως μεταβατικό, και λοιπόν, και επομένως, και ἔτσι, σε Ομήρ. Ιλ.

καίριος, -α, -ον και -ος, -ον (**καιρός** B)· **I.** χρησιμοποιεῖται για τόπο, αὐτός που βρίσκεται στο κατάλληλο μέρος, στον σωστό τόπο, απ' ὅπου λέγεται για τα μέρη του σώματος, ἐν καιρίῳ, κατὰ καιρίον, σε ζωτικό, καίριο σημεῖο, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐπίσης λέγεται για πληγές, τραύματα, ἐπληγμαι καιρίαν πληγῆν, καιρίας πληγῆς τυχεῖν, σε Αισχύλ.· το πληγὴ κάποιες φορές παραλείπεται, σε Ηρόδ.· ἐπίρρ. -ίως, θανάσιμα, σε Αισχύλ. **II. 1.** χρησιμοποιεῖται για χρόνο, στον κατάλληλο χρόνο, ἐγκαίρος, ἐπίκαιρος, ο εν ευθέτω χρόνω, σε Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ.· τὰ καίρια, ἐπίκαιρες περιστάσεις, ευκαιρίες, σε Θουκ. **2.** αὐτός που διαρκεῖ ἕνα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, σε Ανθ. **3.** ἐπίρρ. -ρίως, στον κατάλληλο χρόνο, ἐγκαίρως, σε Αισχύλ.· συγκρ. -ωτέρως, σε Ξεν.· ομοίως ἐπίσης, πρὸς τὸ καιρίον, σε Σοφ.

καῖρος (A), ὁ, η σειρά των λεπτών σχοινιών των ἀντίων του αργαλειοῦ (ἢ ἀλλιῶς μιτάρι), ἐκεῖ που δένονται οἱ ἄκρες των κλωστών του κουβαριοῦ, Λατ. licia.

καιρός (B), ὁ, **I.** δέον μέτρο, ἀναλογία, καταλληλότητα, ορθότητα, ἀκρίβεια, σε Ησίοδ. κ.λπ.· καιροῦ πέρα, πέραν του μέτρου, ὅχι ὅπως πρέπει, σε Αισχύλ. κ.λπ.· μείζων τοῦ καιροῦ, Λατ. justo major, σε Ξεν. **II.** χρησιμοποιεῖται για τόπο, ζωτικό μέρος του σώματος, ὅπως τὸ καιρίον, σε Ευρ. **III. 1.**

χρησιμοποιεῖται για χρόνο, κατάλληλη χρονικὴ στιγμή, κατάλληλος καιρός ἢ ἐνδεδειγμένη περίσταση για μια ἐνέργεια, ἀκριβής ἢ κρίσιμη περίοδος, Λατ. opportunitas, καιρός βραχὺ μέτρον ἔχει, «ο χρόνος και η εποχή δεν περιμένουν κανέναν», σε Πίνδ.· καιρὸν παριέναι, ἀφήνω τον χρόνο να περνά, σε Θουκ.· καιροῦ τυχεῖν, σε Ευρ.· καιρὸν λαμβάνειν, σε Θουκ.· ἔχειν καιρόν, βρίσκομαι στην κατάλληλη εποχή, στον κατάλληλο χρόνο, στον ἰδ.· καιρός ἐστὶ με απαρ., εἶναι ὥρα να κάνουμε, σε Ηρόδ., κ.λπ. **2.** επιρρ. χρήσεις, εἰς ἢ ἐς καιρόν, ἐγκαίρα, τον σωστό χρόνο, ἐπίκαιρα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ομοίως και, ἐπὶ καιροῦ, σε Δημ.· κατὰ καιρόν, σε Ηρόδ.· πρὸς καιρόν, σε Σοφ. κ.λπ.· χωρίς προθέσεις, καιρῶ ἢ καιρόν, την κατάλληλη περίοδο, σε Αττ.· ὅλα αὐτά εἶναι ἀντίθ. προς τα ἀπὸ καιροῦ, σε Πλάτ.· παρὰ καιρόν, σε Ευρ.· πρὸ καιροῦ, πρόωρα, σε Αισχύλ. **3.** πληθ., ἐν τοῖς μεγίστοις κ., στις πιο κρίσιμες περιόδους, σε Ξεν. κ.λπ. **IV.** κέρδος, ωφέλεια, τινος, ἀπὸ ἑνα πράγμα, σε Πίνδ.· τί καιρός καταλείβειν; τι σε ωφελεῖ; σε Ευρ.· οὗ κ. εἴη, ὅπου ἦταν πρόσφορο ἢ ωφέλιμο, σε Θουκ.· μετὰ μεγίστων καιρῶν, με τις πιο μεγάλες πιθανότητες, με σπουδαιότατα ἀποτελέσματα, στον ἰδ.

καιροσέων, θηλ., γεν. πληθ., σε Ομήρ. Οδ. η. 107, καιροσέων ὀθονέων ἀπολείβεται ἔλαιον, ἀπὸ τα πυκνά υφασμένα λινὰ υφάσματα δεν στάζει το

υγρό έλαιο, δηλ. τα λινά υφάσματα είναι τόσο πυκνά υφασμένα, ώστε το έλαιο δεν διαρρέει, δεν διαφεύγει μέσα απ' αυτά (αλλά στάζει από τις άκρες του). Θεωρείται ότι ο τύπος χρησιμ. αντί καιροεσσέων, Επικ. γεν. πληθ. του επίθ. καιρόεις, από το καιρός

Α.

καιρο-φϋλάκew, μέλ. -ήσω, (φύλαξ), περιμένw την κατάλληλη στιγμή, σε Δημ.· επίσης, επιμελούμαι, φροντίζw, σε Λουκ.

καίτοι ή καίτοι, I. και όντως, και επιπλέον, σε Όμηρ., Ευρ. **II.** και όμως, προς δήλωση αντίρρησης, *καίτοι τί φημι*, σε Αισχύλ.· *καίτοι τί φωνw*; σε Σοφ.· επίσης επιτετ., *καίτοι γε*, σε Αριστοφ.

καίw, αρχ. Αττ. **κάw** [ā], παρατ. *έκαιον*, αρχ. Αττ. *έκαϊον*, Επικ. *καϊον*· μέλ. *καύσω* και *καύσομαι*, αόρ. α' *έκαυσα*, Επικ. *έκηα* ή *έκεια* και χωρίς αύξηση *κῆα*, προστ. *κῆον*, α' πληθ. υποτ. *κῆομεν*· ευκτ. *κῆαι*, *κῆαιεν*· απαρ. *κῆαι*· Αττ. μτχ. *κέας*, *κέαντες*· παρακ. *κέκαυκα* — Μέσ., αόρ. α' *έκαυσάμην*, Επικ. γ' πληθ. *κῆαντο* — Παθ., μέλ. β' *κάῃσομαι*, αόρ. α' *έκαύθην*, αόρ. β' *έκάην* [ǎ], Επικ. απαρ. *καῃμεναι*· παρακ. *κέκαυμαι*· **I.** ανάβw, βάζw φωτιά, *πυρά πολλά*, σε Ομήρ. Ιλ.· *πῶρ κῆαι*, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., *πῶρ κῆαντο*, τους άναψαν φωτιά, σε Όμηρ. — Παθ., καίγομαι, φλέγομαι, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **II. 1.** βάζw φωτιά, ανάβw, καίw ολοσχερώς, πυρπολώ, σε Όμηρ. **2.** καίw, καψαλίζw, κοκκινίζw, ξηραίνw, λέγεται για τον ήλιο, σε Ηρόδ.· επίσης λέγεται για υπερβολικό ψύχος, το penetrabile frigus aduritτου Βιργ., σε Ξεν. **3.** Παθ., λέγεται για την θερμη του πυρετού, φλέγομαι, σε Θουκ.· μεταφ., χρησιμοποιείται για το ερωτικό πάθος, σε Πίνδ. κ.λπ. **III.** πυρπολώ και καταστρέφw (στον πόλεμο), *τέμνειν καϊκ.*, κ. *και πορθεῖν*, καταστρέφw και ερημώνw μέσω φωτιάς και ξίφους, σε Ξεν. **IV.** λέγεται για χειρουργούς, καυτηριάζw, *τέμνειν και κάειν*, χρησιμοποιώ νυστέρι και καυτηριασμό, σε Πλάτ., Ξεν.

κάκ, αντί κατά πριν από το κ, όπως στο *κάκ κεφαλῆς*, σε Όμηρ.

κάκ, κράση αντί *και έκ*.

κάκ-άγγελος, -ον, αυτός που φέρνει άσχημα νέα, ο άγγελος κακών ειδήσεων, σε Αισχύλ.

κάκ-άγγελτος, -ον (άγγέλλω), αυτός που προκλήθηκε, προξενήθηκε από κακές ειδήσεις, σε Σοφ.

κακαγόρος, Δωρ. αντί *κακηγόρους*, αιτ. πληθ. του *κατήγορος*.

κάκ-ανδρία, ή, ανανδρία, σε Σοφ., Ευρ.

κάκεϊ, κάκεϊθεν, κάκεϊνος, Αττ. κράσεις αντί *και έκει* κ.λπ.

κάκ-έσχάτος, -ον, υπέρμετρα κακός, σε Μένανδρ.

κάκη, ή (κάκός)· **1.** κακία, μοχθηρία, σε Ευρ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.**

ταπεινότητα, χυδαιότητα πνεύματος, δειλία, νωθρότητα, αδράνεια, σε Αισχύλ., Ευρ.

κάκηγορέw, κατηγορώ, κακολογώ, υβρίζw, διαβάλλw, σε Πλάτ.

κάκηγορία, ή, κακολογία, κατηγορία, διαβολή, σε Πίνδ., Πλάτ.· *κατηγορίας δίκη*, αγωγή για δυσφήμιση, σε Δημ.· επίσης *κάκηγορίου δίκη*, παρά Δημ.

κάκ-ήγορος, -ον (άγορεύw), κακολόγος, κατήγορος, υβριστικός, σε Πίνδ., Πλάτ.

κάκη-λόγος, -ον (λέγw), κακολόγος, σε Μένανδρ.

κάκία, ή (κακός), κακή ποιότητα χαρακτήρα, αντίθ. προς το

άρετή (τελειότητα, υπεροχή, αρτιότητα), σε Θεογν., Σοφ.· πληθ. *κακίαι*,

ελλείψεις, ελαττώματα, σε Λουκ. **2.** δειλία, νωθρότητα, αδράνεια, σε Θουκ.,

Πλάτ. **3.** ηθική κακότητα, κακία, μοχθηρία, σε Πλάτ., Ξεν. **II.** κακή φήμη, σε Θουκ. **III.** υφιστάμενο κακό, σε Κ.Δ.

κᾱκίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ (*κακός*), **I.** κακολογώ, διαβάλλω, ονειδίζω, κατηγορώ, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **II.** κάνω κάποιον δειλό, σε Ευρ. — Παθ., φαίνομαι δειλός, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· *κακίζεσθαι τύχη*, καταβάλλομαι μόνο από την τύχη, σε Θουκ.

κᾱκιστέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να προσάψει όνειδος, ντροπή, μομφή έναντι κάποιου, *τινά*, σε Ευρ.

κᾱκίων, **κάκιστος**, ανώμ. συγκρ. και υπερθ. του *κακός*.

κακκάω (**κάκκη**), *cacare*, σε Αριστοφ.

κακκεῖται ή **κακκῆται**, Επικ. αντί *κατακαῦσαι*, απαρ. αορ. α΄ του *κατακαίω*.

κακκεῖοντες, Επικ. αντί *κατακείοντες*, μτχ. του *κατακείω*.

κακκεφαλῆς, αντί *κακ κεφαλῆς*, δηλ. *κατὰ κεφαλῆς*.

κάκκη, ή, ακαθαρσία, κόπρος, σε Αριστοφ.

κακκῆται, βλ. [κακκεῖται](#).

κακκόρυθα, **κακκορυφήν** αντί *κακ* (δηλ. *κατὰ*) *κόρυθα* κ.λπ.

κακκρύπτω, Επικ. αντί *κατακρ-*.

κάκκυνηγετῶ, κράση αντί *καὶ ἐκκυνηγετῶ*.

κακό-βιος, -ον, αυτός που ζει με στερήσεις ή φτωχικά, σε Ηρόδ., Ξεν.
κακοβουλευόμαι, αόρ. α' *ἐκακοβουλεύθην*, Παθ., συμβουλευόμαι κακώς, σε Ευρ.
κακό-βουλος, -ον (βουλή), αυτός που δίνει κακές συμβουλές, σε Ευρ., Αριστοφ.
κακό-γαμβροζγός, θρήνος για τον δυστυχή γαμπρό της, σε Ευρ.
κακο-γαμίουδίκη, ή (γάμος), αγωγή εναντίον κάποιου που σύνηψε παράνομο γάμο, σε Πλούτ. (δεν υπάρχει ονομ. -γάμιον).
κακογείτων, -ον, γεν. -ονος, κακός γείτονας ή αυτός που βρίσκεται κοντά στην δυστυχία κάποιου, σε Σοφ.
κακό-γλωσσος, -ον (γλῶσσα), αυτός που ξεστομίζει κακά, *βοή κ.*, κραυγή δυστυχίας, σε Ευρ.
κακοδαιμονάω, βασανίζομαι από κακό δαίμονα, κατέχομαι από κακό πνεύμα, σε Αριστ., Ξεν. κ.λπ.
κακοδαιμονέω, είμαι δυστυχής, σε Ξεν.
κακοδαιμονία, Ιων. -ίη, ή, **I.** ατυχία, δυστυχία, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ. **II.** κατάληψη από δαίμονα, μανία, παραφροσύνη, σε Αριστοφ., Ξεν.
κακο-δαίμων, -ον, γεν. -ονος, **I.** αυτός που έχει καταληφθεί από κακό δαίμονα, κακότυχος, ατυχής, δυστυχής, σε Ευρ., Αριστοφ.· *επίρρ. -μόνως*, σε Λουκ. **II.** ως ουσ., κακός δαίμονας, πονηρό πνεύμα, σε Αριστοφ.
κακοδοξέω, έχω κακή φήμη, σε Ξεν.
κακοδοξία, ή, κακή φήμη, αισχροσύνη, προστυχία, ατιμία, σε Ξεν., Πλάτ.
κακό-δοξος, -ον (δόξα), αυτός που έχει κακή φήμη, δηλ.: **1.** ο χωρίς φήμη, άσημος, άγνωστος, σε Θεόγν. **2.** κακόφημος, δυσώνυμος, σε Ευρ., Ξεν.
κακο-δρομία, ή (δρόμος), κακός δρόμος, τραχύ πέραςμα, δύσκολο ταξίδι (μέσω θαλάσσης), σε Ανθ.
κακο-είμων, -ον, γεν. -ονος (*εἶμα*), ρακένδυτος, κουρελής, σε Ομήρ. Οδ.
κακο-εργία, κακο-εργός, Επικ. αντί *κακ-ουργία, -γος*.
κακοζηλία, ή, ατυχής μίμηση, προσποίηση, σε Λουκ.
κακό-ζηλος, -ον, μιμητής κακών.
κακοήθεια, Ιων. -ίη, ή, **I.** φαυλότητα χαρακτήρα, αχρειότητα, κακή ποιότητα ήθους, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** κακοί τρόποι ή κακές συνήθειες, φαύλες έξεις, σε Ξεν.
κακοήθευμα, -ατος, τό, αχρεία πράξη, σε Πλούτ.
κακο-ήθης, -ες (ἥθος)· **I. 1.** κακεντρεχής, μοχθηρός, σε Αριστοφ., Δημ. **2.** ως ουσ., *τὸ κακόηθες*, κακή τάση, συνήθεια, αδυναμία για την εκτέλεση ενός πράγματος, σε Πλάτ. **II.** λέγεται για ασθένειες, *κακοήθης*· *επίρρ. -θως*, παρά Δημ.
κακο-θημοσύνη, ή (τί-θημι), αταξία, σε Ησίοδ.
κακό-θροος, -ον, συνηρ. -θρους, -ουν, κακολόγος, υβριστικός, σε Σοφ.
κακο-θυμία, ή (θυμός), εχθρική διάθεση, σε Πλούτ.
Κακ-οῖλιος, ή (Ἰλιος), δυστυχισμένη Τροία, σε Ομήρ. Οδ.
κακοκέρδεια, ή, αισχροκέρδεια, σε Θεόγν.
κακο-κερδής, -ές (κέρδος), αισχροκερδής.
κακό-κνημος, Δωρ. -κνήμος, -ον (κνήμη), αυτός που έχει αδύναμες κνήμες, που έχει λεπτές κνήμες, σε Θεόκρ.
κακο-κρίσια, ή (κρίσις), κακή κρίση, εσφαλμένη απόφαση, σε Ανθ.
κακολογέω, κακολογώ, υβρίζω, προσβάλλω, σε Λυσία, Κ.Δ.
κακολογία, ή, κακολογία, όνειδος, ψόγος, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.
κακο-λόγος, -ον (λέγω), κακολόγος, υβριστικός, σε Πίνδ., Αττ.

κᾶκό-μαντις, -εως, ὁ, ἡ, προφήτης, μάντης κακῶν, σε Αισχύλ.

κᾶκο-μᾶχέω, μέλ. -ήσω, μάχομαι, πολεμῶ με δόλιο τρόπο στη μάχη, σε Λουκ.

κᾶκο-μέλετος, -ον (μέλομαι), πλήρης, γεμάτος κακούς οίωνους, σε Αισχύλ.
κακο-μηδής, -ές (μῆδος), αυτός που επινοεί, τεχνάζεται το κακό, απατηλός, πανούργος, σε Ομηρ. Ὑμν.

κᾶκο-μήτης, -ου, ὁ, = το προηγ., σε Ευρ.

κᾶκομηχᾶνία, ἡ, εξάσκηση ευτελῶν πρακτικῶν, ενασχόληση με ταπεινά τεχνάσματα, σε Λουκ.

κᾶκο-μῆχᾶνος, Δωρ. **κακομάχ-, -ον (μηχανή),** αυτός που μηχανεύεται, σχεδιάζει κακά, κακοποιός, βλαβερός, επιζήμιος, θανάσιμος, ολέθριος, καταστρεπτικός, σε Όμηρ.

κᾶκο-μίμητος[ι], -ον (μιμέομαι), αυτός που μιμείται το κακό, απατηλός, ψευδής· επίρρ. -τως, σε Αριστ.

κᾶκό-μοιρος, -ον (μοῖρα), δύσμοιρος, κακότυχος, σε Ανθ.

κᾶκόνοια, ἡ, κακός σκοπός, κακεντρέχεια, μοχθηρία, κακή πρόθεση, δόλος, σε Ξεν., Δημ.

κᾶκονομία, ἡ, κακό σύστημα νόμων και διακυβέρνησης, κακή διοίκηση, μη ευνομούμενο πολίτευμα, σε Ξεν.

κᾶκό-νομος, -ον, αυτός που έχει κακούς νόμους, κακοδιοικούμενος, σε Ηρόδ.

κᾶκό-νοος, -ον, συνηρ. -νοος, -ουν· Αττ. πληθ. *κακόνοι*· αρνητικά διακείμενος, δυσारेσστημένος, σε Αριστοφ., Θουκ. κ.λπ.· αυτός που έχει εχθρική προδιάθεση απέναντι σε, *τινι*, σε Ξεν. — υπερθ. *κακονούστατος*, σε Δημ.

κᾶκό-νυμφος, -ον (νύμφη), I. κακοπαντρεμένος, αυτός που έχει συνάψει κακό, δυστυχισμένο γάμο, σε Ευρ. **II.** ως ουσ., κακός ή ατυχής γαμπρός, στον ίδ.

κᾶκό-ξενος, Iων. -ξεινος, -ον, I. αυτός που φιλοξενεί ανάξιους φιλοξενίας ανθρώπους, σε ανώμ. Επικ. συγκρ. *κακοξεινότερος*, σε Ομήρ. Οδ. **II.** εχθρικός προς τους ξένους, αφιλόξενος, σε Ευρ., Ανθ.

κᾶκο-ξύνετος, -ον, αυτός που έχει φρόνιμη σκέψη προς το κακό, πανούργος, δόλιος, σε Θουκ.

κᾶκοπάθεια, ἡ, δυστυχία, αθλιότητα, σε Θουκ.

κᾶκοπαθέω, μέλ. -ήσω, υποφέρω δεινά, δυστυχῶ, βρίσκομαι σε δυστυχία, περιπέφτω σε θλίψη, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.

κᾶκο-πᾶθής, -ές (πάσχω), αυτός που υφίσταται βάσανα, υποφέρει δεινά, αυτός που βρίσκεται σε δυστυχία· επίρρ. -θῶς, αθλίως, σε Αριστ.

κᾶκο-πάρθενος, -ον, ανάρμοστος, απρεπής για παρθένο, δυστυχής παρθένος, σε Ανθ.

κᾶκό-πατρις, -ιδος, ὁ, ἡ (πατήρ), αυτός που κατάγεται από μικρομεσαία οικογένεια, ο ταπεινός καταγωγής, σε Θέογν.

κᾶκο-πῖνής, -ές (πίνος), υπερβολικά ακάθατος, βρώμικος, ρυπαρός, υπερθ. *κακοπινέστατος*, σε Σοφ.

κᾶκοποιέω, μέλ. -ήσω, **I.** κάνω κάτι κακό, παριστάνω τον απατεώνα, σε Αριστοφ.· διευθύνω, χειρίζομαι άσχημα τις υποθέσεις μου, σε Ξεν. **II.** μτβ., βλάπτω, καταστρέφω, στον ίδ.

κᾶκοποιΐα, ἡ, κακή πράξη, βλαπτική ενέργεια, βλάβη, σε Ισοκρ.

κᾶκο-ποιός, -όν (ποιέω), βλαπτικός, επιβλαβής, σε Πίνδ.

κᾶκο-πονητικός, -ή, -όν (πονέω), αυτός που δεν μπορεί να υποστεί τους κόπους, που δεν υποφέρει τις ταλαιπωρίες, σε Αριστ.

κακό-ποτμος, -ον, κακότυχος, δύσμοιρος, σε Αισχύλ., Ευρ.

κακό-πους, ό, ή, -πουν, τό, αυτός που έχει κακά πόδια, σε Ξεν.

κακο-πράγω, μέλ. -ήσω (πράγος), είμαι άτυχος, αποτυγχάνω σε μία προσπάθεια, δυστυχώ, σε Θουκ.

κακοπράγία, ή, ατύχημα, αποτυχία, σε Θουκ.

κακο-πράγμων, -ον (πράσσω), = *κακοποιός*, σε Ξεν.

κακορ-ράφία, Ιων. -ίη, ή (ράπτω), μηχανορραφία, σκευωρία, σε Όμηρ.

κακορ-ρήμων, -ον (ρήμα), κακολόγος, αυτός που προμηνύει το κακό, που μιλάει με δυσοίωνες ρήσεις, σε Αισχύλ.

κακορ-ροθέω, μέλ. -ήσω (ρόθος), κακολογώ, βλασφημώ, αποπαίρνω, εξυβρίζω, σε Ευρ., Αριστοφ.

κακόρ-ρυπος, ο πάρα πολύ βρώμικος, σε Βάβρ.

κακός, -ή, -όν, κακός, Λατ. *malus*.

Α. λέγεται για πρόσωπα, **Ι. 1.** αντίθ. προς το *καλός*, δύσμορφος, άσχημος, σε Όμηρ. **Ιλ. 2.** αντίθ. προς τα *άγαθός, έσθλός*, ο ταπεινής καταγωγής, φτωχός, ταπεινός, άθλιος, άσημος, σε Όμηρ., Σοφ. **3.** άνανδρος, δειλός, πρόστυχος, χυδαίος, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ. **4.** ο κακός στο είδος του, δηλ. *ανάξιος*, *μηδαιμνός*, *ελεεινός*, κ. *αλήτης*, άθλιος επαίτης, ζητιάνος, σε Όμηρ. **Οδ. κ. ίατρός**, σε Αισχύλ.· κ. *ναύτης*, σε Ευρ.· *πάντα κακός*, κακός σε όλα τα πράγματα, σε Όμήρ. **Οδ.· κακόςγνώμην**, σε Σοφ.· με *απαρ.*, *κακός μανθάνειν*, κακός στη μάθηση, στον ίδ. **5.** με ηθική έννοια, άθλιος, φαύλος, πονηρός, σε Όμηρ. **Οδ., Αττ. II.** λέγεται για θάνατο, ασθένεια, νόσο κ.λπ.· κακός, οδυνηρός, ολέθριος, μοιραίος, σε Όμηρ., Αττ.· λέγεται για οιωνούς, άσχημος, δυσμενής, σε Αττ.· λέγεται για λόγους, αισχρός, υβριστικός, σε Σοφ.· κ. *ποιμήν*, δηλ. η θύελλα, σε Αισχύλ. **Β.** *κακόν, τό και κακά, τά*· ως ουσ., δυστυχία, κακά, συμφορές, σε Όμήρ. **Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· δυοῖν άποκρίνας κακοῖν**, έχοντας επιλέξει το μικρότερο απ' τα δύο κακά, σε Σοφ.· *κακόν τι έρδειν ή ρέζειν τινά*, κάνω κακό ή βλάπτω, προξενώ κακό σε κάποιον, σε Όμήρ. **Ιλ.· κακόν (ή κακά) ποιεῖν τινά**, σε Αττ.· *κακά κακῶν* = *τά κάκιστα*, σε Σοφ. **2.** *κακά, τά*, επίσης άσχημα λόγια, ύβρεις, επικρίσεις, κατηγορίες, σε Ηρόδ., Τραγ. **Γ. ΒΑΘΜΟΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ· 1.** ομαλός συγκρ., *κακώτερος*, σε Όμηρ. **Οδ., Θεόκρ.· αλλά ποτέ σε Αττ.· ανώμ. κακίων, -ον (με -ι), σε Όμηρ. (με ι), σε Αττ. **2.** υπερθ., *κάκιστος*, σε Όμηρ. κ.λπ.· αλλά και τα *χείρων, χείριστος* και τα *ήσσων, ήκιστος*, χρησιμ. επίσης ως συγκρ. και υπερθ. **Δ.** Επίρρ. *κακῶς*, Λατ. *male*, κακώς, σε Όμήρ. **Ιλ. κ.λπ.· κακῶς ποιεῖν τινά**, συμπεριφέρομαι σε κάποιον άσχημα· *κακῶς ποιεῖν τινά τι*, προξενώ σε κάποιον βλάβη, σε Αττ.· *κακῶς πράσσειν*, ζω άσχημα, δυστυχώ, σε Αισχύλ.· *κακῶς πάσχειν*, στον ίδ.· *κακῶς γίνεταί τινι*, σε Ηρόδ.· *κακῶς έκπέφευγα*, Λατ. *vix denum effugi*, σε Δημ.· συγκρ. *κάκιον*, σε Ηρόδ., Αττ.· υπερθ. *κάκιστα*, σε Αριστοφ. κ.λπ. **Ε. ΣΤΑ ΣΥΝΘ.**· όταν προστίθεται σε λέξεις που ήδη σημαίνουν κάτι κακό, επιτείνει αυτή την έννοια, όπως στο *κακο-πινής*· αλλά όταν προτίθεται σε λέξεις που σημαίνουν κάτι καλό, δηλώνει μικρή ποσότητα αυτού του καλού, όπως στο *κακό-δοζος*. Ενίοτε παρουσιάζεται απλώς ως επίθ. που συμφωνεί με το ουσ. με το οποίο συνδέεται, όπως στα *Κακοίλιος* αντί *κακή Ίλιος*, *κακόννυμφας* αντί *κακός νύμφιος*.**

κακό-σίτος, -ον, δύσκολος ως προς την τροφή, δηλ. αυτός που δεν έχει όρεξη, δυσκολοϊκανοποίητος, σε Πλάτ.

κακο-σκελής, -ές (σκέλος), αυτός που έχει άσχημα πόδια, σε Ξεν.

κακο-σκηνης, -ές (σκῆνος), αυτός που έχει άσχημη σωματική δομή, άθλιο σώμα, σε Ανθ.

κάκ-οσμος, -ον (ὀσμή), αυτός που έχει κακή οσμή, άσχημη μυρωδιά, σε Αριστοφ.

κᾰκό-σπλαγχνος, -ον (σπλάγχχον), λιπόψυχος, δειλός, ανανδρος, σε Αισχύλ.

κᾰκο-σπορία, ἡ (σπόρος), κακή σπορά ή φτωγή συγκομιδή, σε Ανθ.

κᾰκο-στόμαχος, -ον, αυτός που έχει ασθενές στομάχι, δυσκολοϊκανοποίητος, σε Ανθ.

κᾰκοστομέω, κακολογώ, υβρίζω, προσβάλλω, *τινά*, σε Σοφ.

κᾰκό-στομος, -ον (στόμα), κακολόγος, σε Ευρ.

κᾰκό-στρωτος, -ον, κακοστρωμένος, δηλ. γεμάτος πτυχές ή ρωγμές, σε Αισχύλ.

κᾰκο-σύνθετος, -ον, άσχημα ενωμένος, σε Λουκ.

κᾰκό-σχολος, -ον (σχολή), **I.** αυτός που ξοδεύει ανώφελα την αργία του, που δαπανά την ανάπαυλά του άσκοπα, οκνηρός, τεμπέλης, σε Ανθ. **II.** Ενεργ., κ. *πνοαί*, άνεμοι που οδηγούν τους άντρες σε οκνηρία, σε αργία, σε Αισχύλ.

κᾰκοτεχνέω, μέλ. -ήσω (*κακότεχνος*), μεταχειρίζομαι άσχημα τεχνάσματα, ενεργώ κακά ή δόλια, φέρομαι με δολιότητα, συμπεριφέρομαι με πανουργία, σε Ηρόδ., Δημ.

κᾰκοτεχνής, -ές, βλ. [κακότεχνος](#).

κᾰκοτεχνία, ἡ, κακή τέχνη· **I.** συχνά στον πληθ., δόλια τεχνάσματα, ψευδεῖς μαρτυρίες, σε Πλάτ., Δημ. **II.** φαύλη και διεφθαρμένη τέχνη, σε Λουκ.

κᾰκό-τεχνος, -ον (τέχνη), αυτός που χρησιμοποιεί δόλια τεχνάσματα, πονηρός, πανούργος, δόλιος, κατεργάρης, *δόλος*, σε Ομήρ. Ιλ.· ανώμ. συγκρ. - *τεχέστερος*, όπως αν προερχόταν από το *κακοτεχνής*, σε Λουκ.

κᾰκότης, -ητος, ἡ (κακός), κακία· **I.** λέγεται για χαρακτήρα, ανανδρία, αδυναμία, δειλία, σε Όμηρ., Θουκ. **2.** κακία, μοχθηρία, πανουργία, πονηρία, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.· *κακότητι λειφθῆναι*, απουσίασαν με κακή πρόθεση, σε Ηρόδ. **II.** λέγεται για κατάσταση, κακές συνθήκες, κακοδαιμονία, αθλιότητα, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

κᾰκοτροπία, ἡ, κακία τρόπων, δυστροπία, αχρειότητα, πανουργία, δολιότητα, σε Θουκ.

κᾰκό-τροπος, -ον, δύστροπος, άχρειος.

κᾰκοτύχέω, μέλ. -ήσω, είμαι κακότυχος, δυστυχώ, σε Θουκ.

κᾰκο-τύχης, -ές (τύχη), κακότυχος, σε Ευρ.

κᾰκουργέω, μέλ. -ήσω (*κακοῦργος*)· **I.** πράττω κακά, ασχολούμαι με δόλια πράγματα, αναλώνομαι στην ενασχόληση αθλίων πράξεων, σε Ευρ. κ.λπ.· λέγεται για άλογο, είμαι στρυφνός, αχαλίνωτος, σε Ξεν. **II.** με αιτ. προσ., προξενώ βλάβη ή κακό σε κάποιον, κακομεταχειρίζομαι, σε Ευρ., Πλάτ.· *λεηλατώ χώρα*, σε Θουκ.· *διαφθείρω, παραποιώ, παραχαράσσω, τοὺς νόμους*, σε Δημ.

κᾰκούργημα, -ατος, τό, κακό έργο, άσχημη πράξη, απάτη, σε Πλάτ.

κᾰκουργία, Επικ. *κακοεργίη[ι]*, ἡ, ο χαρακτήρας και η συμπεριφορά του *κακοῦργου*, διάπραξη κακού, πανουργία, δολιότητα, αισχροτήτα, προστυχία, αθλιότητα, παλιανθρωπία, μοχθηρία, σε Ομήρ. Οδ., Θουκ. κ.λπ.· λέγεται για άλογο, στρυφνότητα, μη χαλιναγώγηση, σε Ξεν. **II.** στον πληθ., αδικήματα, παράνομες πράξεις, στον ίδ.

κακουργικός, -ή, -όν, κακός, ολέθριος, σε Αριστ.

κᾰκ-οῦργος, Επικ. **κακο-εργός, -όν (*ἔργω)**· **I. 1.** κακοποιός, βλαπτικός, φαύλος, διεφθαρμένος, μοχθηρός, *γαστήρ κακοεργός*, επίμονη, πιεστική, απαιτητική, σε Ομήρ. Οδ.· *κακοῦργοι κλῶπες*, σε Ηρόδ.· *άνήρ*, σε Σοφ.· *κακουργότατος λόγος*, σε Δημ. **2.** ως ουσ., κακοποιός, εγκληματίας, σε Θουκ.

κ.λπ.· ιδίως, κλέφτης, ληστής, σε Δημ. **II.** αυτός που προξενεί βλάβη, επιβλαβής, με γεν., κ. *εἶναι τινος*, αυτός που βλάπτει, καταστρέφει κάποιον, σε Ξεν.

κᾶκ-ουχία, ἡ (ἔχω), κακή μεταχείριση, κακή συμπεριφορά, σε Πλάτ.· *χθονὸς* κ., ερήμωση, καταστροφή, σε Αισχύλ.

κᾶκό-φᾶτις, -ιδος, ἡ, αυτή που ηχεί, ακούγεται άσχημα, δυσοίωση, σε Αισχύλ.

κᾶκο-φραδής, -ές (φράζομαι), κακόβουλος, σε Ομήρ. Ιλ.

κᾶκοφραδία, Ιων. -ίη, ἡ, κακή σκέψη, ανοησία, σε Ομηρ. Ὑμν.

κᾶκοφρονέω, μέλ. -ήσω, έχω κακές διαθέσεις, σκέφτομαι άσχημα, σε Αισχύλ.

κᾶκό-φρων, -ον (φρήν)· **I.** αυτός που έχει κακές διαθέσεις, δυσμενής, εχθρικός, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** άφρονας, απερίσκεπτος, απρόσεκτος, σε Σοφ., Ευρ.

κᾶκο-φυής, -ές (φυή), αυτός που έχει άσχημα φυσικά ελαττώματα, σε Πλάτ.

κᾶκό-χαρτος, -ον (χαίρω), αυτός που χαίρεται για τα ξένα βάσανα, χαϊρέκακος, σε Ησίοδ.

κᾶκο-χρήσμων, Δωρ. -χράσμων, -ον (χράομαι), δύσκολος, δύστροπος στη συγκατοίκηση, αόρητος στη συμβίωση, σε Θεόκρ.

κᾶκό-ψογος, -ον, αυτός που κατηγορεί, μέμφεται με κακία, σε Θεόγν.

κᾶκόω, μέλ. -ώσω (κακός), λέγεται για πρόσωπα, **1.** μεταχειρίζομαι άσχημα, μεταχειρίζομαι, βλάπτω, κακοποιώ, σε Όμηρ., Αισχύλ. κ.λπ. — Παθ., υφίσταμαι δεινά, βρίσκομαι σε κακή κατάσταση, γίνονται αντικείμενο κακομεταχείρισης, σε Όμηρ. κ.λπ.· *κεκακωμένος ἄλμη*, λερωμένος, μολυσμένος με σαλαμούρα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για πράγματα, φθείρω, καταστρέφω, σε Ηρόδ., Θουκ.

κακτάμεναι, Επικ. αντί *κατα-κτανεῖν*, απαρ. αορ. β' του *κατα-κτείνω*· -

κάκτανε, Επικ. αντί *κατάκτανε*, προστ. αορ. β', και αντί *κατέκτανε*, γ' οριστ.· -

κάκτεινε, Επικ. αντί *κατέκτεινε*, γ' ενικ. παρατ.

κᾶκύνω[ῤ], **I.** φθείρω, προκαλώ ζημιά ή βλάβη. — Παθ. με ηθική σημασία, γίνομαι κακός, συμπεριφέρομαι άσχημα, ενεργώ με δόλιο τρόπο, φέρομαι άσχημα, σε Ευρ.· λέγεται για στρατιώτες, απειθαρχώ, σε Ξεν. **II.** Παθ. επίσης, κατηγορούμαι, δέχομαι επικρίσεις, σε Ευρ.

κακχεῦαι, Επικ. αντί *καταχεῦαι*, απαρ. αορ. α' του *καταχέω*.

κακχύδην[ῤ], ποιητ. αντί *καταχύδην*.

κακῶς, επίρρ. του *κακός* (Δ).

κάκωσις, -εως, ἡ (κᾶκόω), **I. 1.** κακοποίηση, *τοῦ ἡγεμόνος*, σε Ξεν.·

ταλαιπωρία, φθορά, βλάβη, *τῶν πληρωμάτων*, λέγεται για πληρώματα, σε Θουκ. **2.** σύμφωνα με τον Αττ. νόμο, *κακώσεως δίκη*, αγωγή για κακή μεταχείριση ή παραμέληση των γονέων, σε Δημ. κ.λπ. **II.** βλάβη, φθορά, δυστυχία, σε Θουκ.

κᾶλᾱθίσκος, ὁ, υποκορ. του *κάλαθος*, σε Αριστοφ.

κάλᾱθος, [κᾶ], ὁ, **I.** αγγείοσχημο καλάθι, Λατ. *calathus*, σε Αριστοφ. **II.**

ψυκτικό δοχείο, συσκευή ψύξης, ψύκτης, σε Βιργ.

κᾶλᾱίνος ή καλλᾱῖνος, -η, -ον όπως το *κάλαϊς*, αυτός του οποίου αλλάζει το χρώμα, λέγεται για τον πετεινό, σε Ανθ.

κάλαϊς, ἡ, πολύτιμη λίθος πρασινο-μπλέ χρώματος (βλ. το προηγ.), τουρκουάζ ή χρυσόλιθος, σε Πλίν.

καλαμαία, ἡ (καλάμη), είδος ακρίδας, σε Θεόκρ.

κᾶλᾱμευτής, -οῦ, ὁ, I. (όπως αν προερχόταν από το **καλαμεύω*), θεριστής, σε Θεόκρ. **II.** αυτός που ψαρεύει με πετονιά, σε Ανθ.

καλάμη[ᾱ], ἡ (βλ. [κάλαμος](#)), **1.** κοτσάνι, στέλεχος, το άχυρο του σιταριού· μεταφ., *αἶψα φυλόπιδος πέλεται κόρος, ἥς τε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν, ἄμητος δ' ὀλίγιστος*, οι άντρες γρήγορα κοραίνονται απ' την μάχη, εκεί όπου το ξίφος ρίχνει πολλούς σαν άχυρα στο έδαφος, ενώ λίγος είναι ο θεριζόμενος καρπός, δηλ. ενώ είναι μεγάλη σφαγή, το κέρδος απ' τη μάχη είναι λίγο, σε Ομήρ. *Ιλ.*· κ. *πυρῶν*, άχυρο από σιτάρι, σε Ηρόδ. **2.** κοτσάνι, στέλεχος χωρίς το στάχυ του σιταριού, θερισμένο σιτάρι· μεταφ., λέγεται για ηλικιωμένο άντρα, *καλάμην γέ σ' ὀδομαι εἰσορόοντα γιγνώσκειν*, μπορείς ακόμα να αντιληφθείς τα υπολείμματα της πρότερης δύναμης, σε Ομήρ. *Οδ.*· *ἀπὸ τῆς καλάμης τεκμαίρεσθαι*, κρίνω από τα υπολείμματα, απομεινάρια, σε Λουκ.

καῶλη-τομία, ἡ (τέμνω), θερισμός, σε Ανθ.

καῶλη-φάγος[ᾱ], -ον (φαγεῖν), αυτός που κατατρώει τα καλάμια, δηλ. τα θερίζει, τα κόβει, σε Ανθ.

καῶλη-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που κρατά καλάμι, σε Ξεν.

καῶλίνος, -η, -ον (κάλαμος), **I.** καλαμένιος, φτιαγμένος από καλάμι, σε Ηρόδ. **II.** κατασκευασμένος από βέργες, στον ίδ.

καῶλμῖς, -ῖδος, ἡ (κάλαμος), καλάμι ψαρέματος, σε Ανθ.

καῶλμίσκος, ὁ, υποκορ. του *κάλαμος*, μικρό καλάμι που χρησιμοποιείται ως σωλήνας, σε Αριστοφ.

καλαμίτις, -ιδος, ἡ, = *καλαμαία*, σε Ανθ.

καῶλμοίεις, -εσσα, -εν, φτιαγμένος από καλάμι, σε Ευρ.

κάλαμος[κᾱ], ὁ, I. καλάμι μεγαλύτερο από τον *δόνακα*, *Λατ.* *arundo*, που χρησιμοποιείται στη στέγαση σπιτιών ή ακόμη και στην ανέγερση, κατασκευή τοίχων, σε Ηρόδ.· *χρησιμ. στην κατασκευή στρωμάτων ή πλεγμάτων*, στον ίδ., Θουκ. **II.** οτιδήποτε φτιαγμένο από καλάμι· **1.** καλαμένιος αυλός, φλάουτο, σε Πίνδ., Ευρ. **2.** ψαροκάλαμο, καλάμι ψαρέματος, σε Θεόκρ. **3.** βέλος, σε Οράτ. **III. 1.** περιληπτικά λέγεται για φυτά, όσα δεν είναι ούτε θάμνοι (*ῥλη*), ούτε δέντρα (*δένδρον*), σε Ξεν. **2.** καλαμένιο πλέγμα, σε Πλάτ. **IV.** *καλάμη*, στέλεχος, κοτσάνι, καυλός του σιταριού (δηλ. το καλάμι), σε Ξεν.

καῶλο-στεφής, -ές (στέφω), καλυμμένος από καλάμι, σε Βατραχομ.

καῶλμό-φθογγος, -ον, αυτός που παίζεται μέσω καλαμιού, λέγεται για τόνους, μελωδίες, σε Αριστοφ.

καῶλμ-ώδης, -ες (εἶδος), όμοιος με καλάμι, γεμάτος καλάμια, σε Ανθ.

καῶλπους, -ποδος, ὁ (καῶλον), καλαπόδι υποδηματοποιού, σε Πλάτ.

καῶλσίρις, -ιος, ἡ, I. μακρύ ένδυμα, χιτώνας με κρόσια στο κάτω μέρος, σε Ηρόδ. **II.** *Καλασίριες* ονομαζόταν ένα από τα στρατιωτικά γένη της Αιγύπτου, στον ίδ. (*αιγυπτ. λέξη*).

καῶλῤροψ, -οπος, ἡ, μπαστούνι, ραβδί, μαγκούρα βοσκού, η οποία χρησίμευε στην επαναφορά στο κοπάδι των ζώων που έβοσκαν και ξεμάκραιναν από αυτό, σε Ομήρ. *Ιλ.*, Ανθ. (*άγν. προέλ.*).

καλέοντι, Δωρ. αντί των *καλέουσι*, *καλοῦσι*.

καλεῦνται, Δωρ. αντί *καλοῦνται*.

καλεῦντο, Δωρ. αντί *ἐκαλέοντο*, γ' πληθ. Παθ. παρατ. του επόμ.

καῶλέω, Επικ. απαρ. *καλήμεναι*· *Ιων.* παρατ. *καλέεσκον*· μέλ. *Ιων.* *καλέω*, *Αττ.*

καλῶ (το *καλέσω* είναι η υποτ. αορ. α'), αορ. α' *ἐκάλεσα*, Επικ. *ἐκάλεσσα*, *κάλεσσα*· παρακ. *κέκληκα* — Μέσ., μέλ. *Αττ.* *καλοῦμαι* (επίσης με Παθ.

σημασία), μεταγεν. *καλέσομαι*· αορ. α' *ἐκαλεσάμην*, Επικ. *καλεσσάμην* — Παθ., μέλ. *κεκλήσομαι*, αορ. α' *ἐκλήθην*, παρακ. *κέκλημαι*, *Ιων.* γ' πληθ.

κεκλέαται· Επικ. γ' πληθ. υπερσ. *κεκλήατο*· ευκτ. *κεκλήμην*, *κεκλήῃο*· **I. 1.**

καλῶ, φωνάζω, σε Όμηρ. κ.λπ. — Μέσ., καλῶ κάποιον κοντά μου, στον ίδ. **2.** καλῶ σε γεύμα, προσκαλῶ, σε Ομήρ. Οδ.· κ. ἐπὶ δεῖπνον, σε Ηρόδ., Ξεν.· κληθέντες πρὸς τινα, προσκεκλημένοι, καλεσμένοι στο σπίτι του, σε Δημ. **3.** επικαλούμαι, τοὺς θεοὺς, σε Ηρόδ., Αττ.· ομοίως και σε Μέσ., σε Αισχύλ. κ.λπ.· ἀλλὰ ἀράς, ἄς σοι καλοῦμαι, επικαλούμαι κατάρες εναντίον σου, σε Σοφ.· Παθ., λέγεται για το θεό, μου γίνεται επίκληση από κάποιον, σε Αισχύλ. **4. α)** ως δικανικός όρος, λέγεται για τον δικαστή· κλητεύω, προτείνω μάρτυρα ή φωνάζω, καλῶ ενώπιον του δικαστηρίου, σε Αριστοφ., Δημ.· πρὶν τὴν ἐμὴν (δίκην) καλεῖσθαι, πριν γίνει η έναρξη της, σε Αριστοφ. **β)** λέγεται για τον ενάγοντα· σε Μέσ., καλεῖσθαι τινα, ενάγω κάποιον, πηγαίνω κάποιον στο δικαστήριο, Λατ. vocare in jus, στον ίδ. κ.λπ. **II. 1.** καλῶ ονομαστικά, ονομάζω, ονοματίζω, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ.· ὄνομα καλεῖν τινα, καλῶ κάποιον με κάποιο συγκεκριμένο όνομα (δηλ. με το όνομά του), σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, και χωρίς το ὄνομα, τί νιν καλοῦσα τόχοιμ' ἄν; σε Αισχύλ. — Παθ., τύμβῳ δ' ὄνομα σῶ κεκλήσεται, ένα όνομα θα δοθεί στον τάφο σου, σε Ευρ. **2.** σε Παθ. παρακ. κέκλημαι, έχω λάβει, έχω αποκτήσει όνομα, φέρω όνομα, συχνά = εἰμί, είμαι, οὖνεκα σὴ παράκοιτις κέκλημαι, γιατί είμαι σύζυγός σου, σε Ομήρ. Ιλ.· πόσις κεκλημένος εἶη, μακάρι τέτοιος άνδρας να ήταν σύζυγός μου, σε Ομήρ. Οδ.· σπανίως σε ενεστ., ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι, στο ίδ. **3. α)** ποιητ., Ἀλειτουργίου ἔνθα κολώνη κέκληται, όπου υπάρχει ο λόφος που καλεῖται λόφος του Αλειτουργίου, σε Ομήρ. Ιλ. **β)** ακολουθ. από εξαρτημένη, δευτερεύουσα πρόταση, καλεῖ με, πλαστός ὡς εἶην πατρί, δηλ. καλεῖ με πλαστόν, με αποκαλεῖ υποτιθέμενο γιο, σε Σοφ.

κᾱλήμεναι, Επικ. αντί καλεῖν, Ενεργ. απαρ. του καλέω.

κᾱλ-ήμερος, -ον (ήμερα), αυτός που διάγει ευτυχισμένες μέρες, σε Ανθ.

κᾱλημι, Αιολ. αντί καλέω.

κᾱλήτωρ, -ορος, ὁ (καλέω), κήρυκας, τελάλης, Λατ. calator, σε Ομήρ. Ιλ.

κᾱλιά, Ιων. -ιή, ή, ξύλινη κατοικία, καλύβα, σταύλος, σε Ησίοδ.· φωλιά πουλιού, σε Θεόκρ. (ῖ, σε Ησίοδ.· ῖ, σε Θεόκρ.).

καλιάς, -άδος, ή, = το προηγ., καλύβα, σε Ανθ.· ναῖσκος, παρεκκλήσι, εκκλησάκι, σε Πλούτ.

κᾱλινδέομαι, αποθ. μόνο σε ενεστ. και παρατ., κυλιέμαι ή χώνομαι στη λάσπη, Λατ. volutari, σε Ηρόδ., Θουκ.· απ' όπου, ασχολούμαι διαρκώς με κάτι, Λατ. versari in aliqua re, σε Ξεν. κ.λπ.

κᾱλλαιον, τό, λειρί κόκκορα· πληθ. κᾱλλαια, τά, τα φτερά της ουράς του, Λατ. palea, σε Αριστοφ.

καλλείπω, Επικ. αντί καταλείπω.

καλλι-, **1.** α' συνθ. πολλών σύνθετων λέξεων, όπου η έννοια του ωραίου προστίθεται στην κύρια ή απλή έννοια του πράγματος· το καλο- είναι μεταγεν. και λιγότερο συνηθισμένο. **2.** μερικές φορές ως απλό επίθ. μαζί με ους., όπως στο καλλίπαις = καλή παῖς.

καλλι-βλέφαρος, -ον (βλέφαρον), αυτός που έχει ωραία βλέφαρα, βλεφαρίδες, αυτός που έχει όμορφα μάτια, σε Ευρ.

καλλι-βόας, -ου, ὁ (βοάω), αυτός που ηχεί, ακούγεται όμορφα, εύηχος, σε Σοφ., Αριστοφ.

καλλί-βοτρυς, -υ, αυτός που έχει όμορφα τσαμπιά, σε Σοφ.

καλλί-βωλος, -ον (βῶλον), εύφορος, καρποφόρος, σε Ευρ.

καλλι-γάληνος[ᾱ], -ον (γαλήνη), αυτός που είναι ωραίος μέσα στην ηρεμία του, σε Ευρ.

καλλί-γάμος, -ον, ευτυχισμένος μέσα στο γάμο του, σε Ανθ.

καλλι-γένεια, ἡ (γένος), αυτή που γεννά ευγενικό τέκνο, όμορφο παιδί, όνομα της Δήμητρας στις Θεσμοφοριάζουσες, σε Αριστοφ.

καλλι-γέφυρος, -ον (γέφυρα), αυτός που έχει καλές γέφυρες, σε Ευρ.

*καλλι-γύναιξ[ῦ], ὁ, ἡ (γυνή), αυτός που έχει ωραίες γυναίκες, μόνο στις πλάγιες πτώσεις, *Ἑλλάδα καλλιγύναικα Ἀχαιΐδα κ., Σπάρτην κ.*, σε Όμηρ.

καλλι-δίνης[ι], -ου, ὁ (δίνη), αυτός που ρέει όμορφα, σε Ευρ.

καλλί-διφρος, -ον, αυτός που έχει ωραίο άρμα, σε Ευρ.

καλλι-δόναξ, ὁ, ἡ, ωραιοκάλαμος, σε Ευρ.

καλλι-επέομαι (ἔπος), Μέσ., μιλά με ωραίες εκφράσεις, σε Θουκ.

χρησιμοποιώ κομπή γλώσσα, σε Αριστ. — Παθ., *λόγοι κεκαλλιεπημένοι ῥήμασί τε καὶ ὀνόμασι*, λόγοι διανθισμένοι με ρήματα και ονόματα, σε Πλάτ.

καλλ-ἱερέω, Ἰων. καλλ-ἱρέω· παρακ. *κεκαλλιέρηκα· (ἱερόν)· I. 1.* έχω ευνοϊκά

σημάδια σε μια θυσία, δέχομαι καλούς οiwονούς για την ανάληψη ενός εγγειρήματος, Λατ. *litare, perlitare*, σε Ξεν.· ομοίως και σε Μέσ., σε Ηρόδ.

κ.λπ. **2.** με αιτ., θυσιάζω με καλούς οiwονούς, σε Θεόκρ.· ομοίως και σε Μέσ., σε Αριστοφ. **II.** λέγεται για την ίδια την θυσία, παρέχω καλούς οiwονούς, είμαι ευνοϊκός, ευοίωνος, *καλλιρῆσαι οὐκ ἐδύνατο (τὰ ἱρά)*, οι θυσίες δεν παρείχαν

καλούς οiwονούς, σε Ηρόδ.· *ὥς σφι ἐκαλλιρέτο (τὰ ἱρά)*, στον ιδ.· επίσης με απαρ., *οὐκ ἐκαλλίρεε διαβαίνειν μιν*, οι θυσίες δεν ήταν ευνοϊκές, ευοίωνες για

την διάβασή του, στον ιδ. — Μέσ., *ὥς οὐδὲ ταῦτα ἐκαλλιερεῖτο*, σε Ξεν.

καλλι-ζυγής, -ές (ζυγόν), καλά ζευγμένος, σε Ευρ.

καλλί-ζωνος, ὁ, ἡ (ζώνη), αυτός που φοράει όμορφη ζώνη, σε Όμηρ.

καλλί-θριξ, -τριχος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει όμορφη χαίτη, λέγεται για άλογα, σε Όμηρ.· λέγεται για πρόβατα, αυτό που έχει όμορφο μαλλί, σε Ομήρ. Οδ.

καλλι-θϋτέω, μέλ. -ήσω (θύω A), θυσιάζω με καλούς οiwονούς, *κάπρον*, σε Ανθ.

καλλί-καρπος, -ον, αυτός που έχει ωραίους καρπούς, σε Αισχύλ., Ευρ.

καλλί-κερως, ὁ, ἡ (κέρας), αυτός που έχει όμορφα κέρατα, σε Ανθ.

καλλι-κολώνη, ἡ, Ωραιόλοφος, περιοχή κοντά στην Τροία, σε Ομήρ. Ιλ.

καλλι-κόμας, ὁ, = το επόμ., σε Ευρ.

καλλί-κομος, ὁ, ἡ (κόμη), αυτός που έχει όμορφα μαλλιά, λέγεται για τις γυναίκες, σε Όμηρ., Ησίοδ., Αριστοφ.

καλλι-κρήδεμνος, ὁ, ἡ (κρήδεμνον), αυτός που έχει ωραίο κάλυμμα κεφαλιού, σε Ομήρ. Οδ.

καλλι-λογέομαι, Μέσ., μεταχειρίζομαι εύσχημα λόγια, σε Λουκ.

καλλί-μορφος, -ον (μορφή), καλοσχηματισμένος, αυτός που έχει καλή μορφή, σε Ευρ.

κάλλιμος, -ον, Επικ. αντί *καλός*, ωραίος, όμορφος, καλός, σε Ομήρ. Οδ.

καλλί-νᾶος, -ον, καλλίρροος, σε Ευρ.

καλλί-νίκος, -ον (νίκη), I. αυτός που θριαμβεύει με δόξα, *κῦδος κ.*, δόξα λαμπρής νίκης, σε Πίνδ.· με γεν., *τῶν ἐχθρῶν κ.*, θριαμβευτής κατά των εχθρών, σε Ευρ. **II.** αυτός που κοσμεί, στολίζει ή εξευγενίζει, εξυψώνει την

νίκη, *ὕμνος, ῥῳδή, μοῦσα*, σε Πίνδ., Ευρ.· *τὸ καλλίνικον*, η δόξα της νίκης, σε Πίνδ.· ομοίως και, *καλλίνικος* (ενν. ὕμνος), στον ιδ.

κάλλιον, ουδ. του *καλλίων*, το οποίο χρησιμ. ως επίρρ., βλ. [καλός](#) Γ.

Καλλι-όπη, ἡ (ὄψ), η Καλλιόπη, η καλλίφωνη, η πρώτη από τις εννέα Μούσες, η Μούσα της Επικής Ποίησης, σε Ησίοδ., Ομηρ. Ὑμν.· επίσης,

Καλλιόπεια, σε Ανθ.

καλλί-παις, -παιδος, ό, ή, I. αυτός που έχει ωραία παιδιά, αυτός που έχει την ευτυχία της απόκτησης ευγενικών, καλών παιδιών, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** όμορφος, ευγενικός απόγονος, σε Ευρ.· βλ. **καλλι-**.

καλλι-πάρηος, -ον (παρειά), αυτός που έχει ωραία μάγουλα, σε Όμηρ.

καλλι-πάρθενος, -ον, αυτός που έχει ωραίες νύμφες, σε Ευρ.· *δέρηκ.*, λοιμοί καλών παρθένων, στον ίδ.

κάλλιπε, Επικ. αντί *κατέλιπε*, γ' ενικ. αορ. β' του *καταλείπω*· **καλλιπέειν,** Επικ. απαρ.

καλλι-πέδιλος, ό, ή (πέδιλον), αυτός που φοράει όμορφα σανδάλια, σε Όμηρ. Ύμν.

καλλί-πεπλος, ό, ή, αυτός που φοράει καλά ρούχα, όμορφα ενδύματα, σε Πίνδ., Ευρ.

καλλι-πέτηλος, -ον (πέτηλον), αυτός που έχει ωραία πέταλα, εύσχημα φύλλα, σε Ανθ.

καλλί-πηχυς, -υ, γεν. -*εως*, αυτός που έχει ωραίο αγκώνα, σε Ευρ.

καλλι-πλόκᾱμος, ό, ή, αυτός που έχει ωραίες μπούκλες, σε Όμηρ., Ευρ.

καλλί-πλουτος, -ον, βαθύπλουτος, σε Πίνδ.

καλλί-πολις, -εως, ή, ωραία πόλη, σε Πλάτ.

κάλλιπον, Επικ. αντί *κατέλιπον*, αόρ. β' του *καταλείπω*.

καλλι-πότᾱμος, -ον, αυτός που έχει εύσχημα και καλλίρροα ποτάμια, σε Ευρ.

καλλί-πρωρος, -ον (πρώρα), αυτός που έχει όμορφη πλώρη, σε Ευρ.· μεταφ., αυτός που έχει ωραίο πρόσωπο, ωραίος, όμορφος, σε Αισχύλ.

καλλί-πῦλος, -ον (πύλη), αυτός που έχει ωραίες πύλες, σε Ανθ.

καλλί-πυργος, -ον, αυτός που έχει ωραίους πύργους, σε Ευρ.· *κ.σοφία*, υψηλή, έξοχη, σε Αριστοφ.

καλλι-πύργωτος, -ον, = το προηγ., σε Ευρ.

καλλί-πωλος, -ον, αυτός που έχει όμορφα άλογα ιππασίας, σε Πίνδ.

καλλι-ρέεθρος, -ον (ρέεθρον), καλλίρροος, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.

καλλιρέω, Ιων. αντί *καλλιερέω*.

καλλίρροος, -ον, ποιητ. αντί *καλλίρροος*.

καλλιρρημοσύνη, ή, I. γλαφυρότητα, κομψότητα γλώσσας, σε Λουκ. **II.** αλαζονική γλώσσα, στον ίδ.

καλλιρ-ρήμων, -ον (ρήμα), με γλαφυρή, κομψή γλώσσα.

καλλίρ-ροος, -ον, ποιητ. επίσης **καλλί-ροος**, αυτός που έχει καλή ροή, σε Όμηρ., Αισχύλ.· μεταφ., λέγεται για τον αυλό, σε Πίνδ.· θηλ. *Καλλιρόη*, μια από τις Ωκεανίδες, σε Όμηρ. Ύμν., Ησίοδ.· αλλά *Καλλιρρόη* επίσης, περίφημη κρήνη στην Αθήνα, έπειτα *Έννεάκρουνος* (αλλά τώρα ξανά *Καλλιρρόη*), σε Θουκ.

καλλι-στάδιος, -ον (στάδιον), αυτός που έχει όμορφο γήπεδο για την διεξαγωγή αθλητικών αγωνισμάτων, σε Ευρ.

κάλλιστα, Επίρρ. υπερθ., βλ. **καλός** Γ.

καλλιστεϊον (καλλιστεύω),· I. βραβείο ομορφιάς, σε Ευρ. **II.** στον πληθ., *ἀριστεϊα*, βραβείο ανδρείας, γενναιότητας, σε Σοφ.

καλλίστευμα, -ατος, τό, I. υπέροχη ομορφιά, ωραιότητα, σε Ευρ. **II.** οι πρώτοι καρποί της ομορφιάς, οι πιο εκλεκτοί, στον ίδ.

καλλιστεύω, μέλ. -*σω* (*κάλλιστος*), είμαι ο πιο όμορφος, σε Ηρόδ., Ευρ.· με γεν., *καλλιστεύσει πασέων τῶν γυναικῶν*, σε Ηρόδ.· επίσης σε Μέσ., *δῶρ' ᾧ καλλιστεύεται*, σε Ευρ.

καλλι-στέφανος, -ον, καλά εστεμμένος, καλοστεφανωμένος, σε Όμηρ. Ύμν., Ευρ.

κάλλιστος, -η, -ον, 1. υπερθ. του *καλός*. **2.** βλ. [καλός](#) B.

Καλλιστώ, -οῦς, ἡ, η πιο όμορφη κόρη του Λυκάονα, σε Ευρ., στην κλητ.

Καλλιστοῖ.

καλλίσφῶρος, ὁ, ἡ (σφυρόν), αυτή που έχει ωραίους αστραγάλους, σε Όμηρ.

καλλί-τεκνος, -ον (τέκνον), αυτός που έχει όμορφους απογόνους, σε Πλούτ., Λουκ.

καλλι-τεχνία, ἡ (τέχνη), τελειότητα της τέχνης, σε Πλούτ.

καλλί-τοξος, ὁ, ἡ (τόξον), αυτός που έχει ωραίο τόξο, σε Ευρ.

κάλλιφ', δηλ. *κάλλιπε*, Επικ. αντί *κατέλιπε*· γ' ενικ. αορ. β' του *καταλείπω*.

καλλι-φεγγής, -ές (φέγγος), αυτός που φέγγει όμορφα, σε Ευρ.

καλλί-φθογγος, -ον (φθογγός), αυτός που ηχεί όμορφα, που ακούγεται ωραία, εύηχος, σε Ευρ.

καλλί-φλόξ, ὁ, ἡ, αυτός που καίγεται δίνοντας ευοίωνη, ευνοϊκή φλόγα, ευνοϊκά σημάδια, σε Ευρ.

καλλιφωνία, ἡ, μελωδικότητα φωνής, σε Λουκ.

καλλί-φωνος, ὁ, ἡ (φωνή), αυτός που έχει όμορφη και μελωδική φωνή, σε Πλάτ.

καλλί-χορος, -ον, Επικ. αντί *καλλί-χωρος*· **I.** αυτός που έχει ωραίους τόπους, όπως στο *εύρύχορος* αντί *εύρύχωρος*, επίθ. που λέγεται για μεγάλες, εκτεταμένες πόλεις, σε Όμηρ. Οδ., Πίνδ. **II. 1.** (*χόρος*) αυτός που ανήκει ή ταιριάζει σε όμορφους χορούς, σε Ευρ., Αριστοφ.· ὁ κ., πηγή κοντά στην Ελευσίνα, η δεξαμενή των καλών χορών, σε Όμηρ. Ύμν., Ευρ. **2.** αυτός που είναι επιδέξιος, καλός στον χορό, λέγεται για τον Απόλλωνα, σε Ευρ.

καλλίων[ι], -ον, γεν. -ονος, συγκρ. του *καλός*· βλ. [καλός](#) B.

καλλονή, ἡ (κάλλος), ομορφιά, κάλλος, σε Ηρόδ., Ευρ.

κάλλος, -εος, Αττ. -ους, τό (καλός), 1. ομορφιά, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἐς κάλλος*, προσπαθεί να φαίνεται όμορφη, προσπαθεί να επιδεικνύει την ομορφιά της, σε Ευρ.· *αλλά, εἰς κ. ζῆν*, χάριν ευχαρίστησης, ικανοποίησης, σε Ξεν. **2.** λέγεται για πρόσωπα, ομορφιά, στον ίδ., Λουκ. **3.** σε πληθ. επίσης, πολυτελή ενδύματα και υφάσματα, σε Αισχύλ., Πλάτ.· *κάλλεα κηροῦ*, όμορφα έργα από κερί, δηλ. κηρήθρες, σε Ανθ.

καλλοσύνη, ἡ, ποιητ. αντί *κάλλος*, σε Ευρ.

κάλλυντρον, τό, εργαλείο καθαρισμού, σκούπα, σε Πλούτ.

καλλύνω[ω], μέλ. -ὤνω, (καλός). 1. εξωραίζω· μεταφ., γυαλίζω, λουστράρω, σε Σοφ. **2.** Μέσ., καμαρώνω, καυχέμαι για κάτι, σε Πλάτ.

καλλ-ωπίζω, μέλ. -ίσω (ᾠψ)· I. κυρίως, κάνω το πρόσωπο όμορφο· απ' όπου, στολίζω, δίνω ωραία όψη, σε Πλάτ. — Παθ., *κεκαλλωπισμέναι τὸ χρῶμα*, δηλ. βαμμένες, σε Ξεν. **II. 1.** Μέσ., στολίζομαι, καλλωπίζομαι ή γίνομαι κομηνός, σε Πλάτ.· μεταφ., περηφανεύομαι για κάτι, *τινι* ή *ἐπί τινι*, στον ίδ.· *απόλ.*, κάνω επίδειξη, επιδεικνύομαι, καμαρώνω, λέγεται για άλογο, σε Ξεν. **2.** προσποιούμαι ότι δεν θέλω, κάνω νάζια, *τινι* ή *πρός τινα*, απέναντι σε κάποιον, σε Πλάτ.· με *απαρ.*, κ. *παρατεῖσθαι*, προσποιούμαι ότι αποδοκιμάζω, σε Πλούτ.

καλλώπισμα, τό, στολισμός, κόσμημα, διακόσμηση, εξωραϊσμός, σε Πλάτ.

καλλωπισμός, ὁ, I. στολισμός, επίδειξη, φιγούρα, σε Πλάτ., Ξεν. **II.**

διακόσμηση, διάκοσμος, *εἰς κ.*, λέγεται για στολισμό, σε Ξεν.· *καλλωπισμοὶ περὶ τὸ σῶμα*, σε Πλάτ.

κᾶλο-διδάσκαλος, ὁ, δάσκαλος της αρετής, σε Κ.Δ.

κᾶλοκάγαθία, ἡ, ο χαρακτήρας και η συμπεριφορά του *καλός κάγαθός*, ευγένεια, καλοσύνη, σε Ξεν., Δημ.

κάλοκάγαθος, -ή, -όν, 1. αυτός που ταιριάζει στον *καλὸν κάγαθόν*, έντιμος· επίρρ. -*κῶς*, σε Πλούτ. **2.** αυτός που έχει κλίση στην *καλακάγαθία*, στον ίδ. **κάλοκάγαθος, -όν**, στους δόκιμους συγγραφείς το συναντάμε ξεχωριστό, δηλ. *καλὸς κάγαθος*, ωραίος και αγαθός, ευγενής και αγαθός, χρησιμοποιείται για ευγενείς ή ευπατρίδες, Λατ. *optimates*, σε Ηρόδ., Αττ.· έπειτα, *καλὸς κάγαθος*, σήμαινε τον τέλειο άνθρωπο, τον ιδανικό άνθρωπο, ως προς τον χαρακτήρα και τις πράξεις, σε Πλάτ., Ξεν.· λέγεται για το στρατό, σε Ξεν. κ.λπ. **κάλον, τό**, ξύλο, αλλά με χρήση μόνο τον πληθ.· *κάλα*, καυσόξυλα (πιθ. από το *καίω*), σε Ομηρ. Ύμν.· κατειργασμένο ξύλο, λέγεται για ξυλουργό, *κάμπυλα κ.*, σε Ησίοδ. **κάλο-πέδιλα, τά (κάλον)**, ξύλινα πέδιλα, που χρησιμοποιούνταν για να κρατούν την αγελάδα ακίνητη την ώρα του αρμέγματος, σε Θεόκρ. **κάλο-ποιέω**, μέλ. -*ήσω*, κάνω το καλό, σε Κ.Δ. **κάλος, ό**, Επικ. και Ιων. αντί *άλως*, σχοινί. **καλός, -ή, -όν**, όμορφος, ωραίος, δίκαιος, Λατ. *pulcher*, λέγεται ως χαρακτηριστικό της εξωτερικής μορφής, σε Όμηρ. κ.λπ. **A. I. 1.** *καλὸς δέμας*, καλός στο σώμα, με καλή σωματική διάπλαση, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και, *εἶδος κάλλιστος*, σε Ξεν.· *καλὸς τὸ σῶμα*, στον ίδ.· με απαρ., κ. *εἰσοράασθαι*, σε Όμηρ. **2.** *τὸ καλόν* όπως το *κάλλος*, ομορφιά, σε Ευρ. κ.λπ.· *τὰ καλά*, ευπρέπεια, σεμνότητα, ανθρωπιά, κοσμιότητα, αρετές του ανθρώπινου βίου, σε Ηρόδ. κ.λπ. **II. 1.** ως προς την χρήση, όμορφος, αίσιος, κατάλληλος, καλός, κ. *λιμήν*, σε Ομήρ. Οδ.· *καλὸς εἷς τι*, σε Ξεν.· *πρός τι*, σε Πλάτ.· με απαρ., *κάλλιστος τρέχειν*, σε Ξεν.· ιδίως στις ακόλουθες φράσεις, *ένκαλῶ (τόπω)*, σε καλή θέση, σε Θουκ.· *έν καλῶ τοῦ κόλπου, τῆς πόλεως*, σε Ξεν.· *έν κ.* (ενν. *χρόνω*), την κατάλληλη ώρα, την κατάλληλη στιγμή, σε Ευρ.· ομοίως και, *καλόν ἐστι*, με απαρ., σε Σοφ. **2.** λέγεται για θυσίες, καλός, αίσιος, ευόωνος, ευνοϊκός, σε Αισχύλ. κ.λπ. **III. 1.** με ηθική σημασία, όμορφος, καλός, ευγενής, *καλόν (ἐστι)*, με απαρ., σε Όμηρ. κ.λπ.· *καλὰ ἔργματα*, συγγενείς πράξεις, σε Πίνδ. κ.λπ. **2.** *τὸ καλόν*, ηθική ομορφιά, αρετή, αντίθ. προς *τὸ αἰσχρόν* (τα *honestum* και *turpe* του Κικέρωνα), σε Ξεν., Πλάτ. **IV.** σε Αττ. όχι σπανίως ειρωνικά, όπως το Λατ. *praeclarus*, θαυμάσιος, λαμπρός, ευγενικός, κ. γὰρ οὐμὸς βίोटος, ὥστε θαυμάσαι, σε Σοφ.· *μετ' ὀνομάτων καλῶν*, σε Θουκ. **B. ΒΑΘΜΟΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ**· συγκρ. *καλλίων [i]*, -ον, υπερθ. *κάλλιστος, -η, -ον*, σε Όμηρ. κ.λπ. **Γ.** Επίρρ., *καλόν* ως επίρρ., *καλόν αἰδεῖν* κ.λπ., σε Όμηρ.· ομοίως *καλά*, σε Ομήρ. **Ιλ.**· *τὸ καλόν*, σε Θεόκρ. **II. 1.** ομαλ. επίρρ. **καλῶς**, κυρίως με ηθική σημασία, καλώς, ορθώς, δικαίως, σε Ομήρ. Οδ.· *καλῶς ζῆν, τεθνηκέναι κ.λπ.*, σε Σοφ. κ.λπ.· *οὐ καλῶς ταρβεῖς*, στον ίδ.· συχνά στη φράση *καλῶς καὶ εὖ, καλῶς τε καὶ εὖ*, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για καλή τύχη, καλώς, ευτυχώς, κ. *πράσσειν = εὖ πρ.*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· κ. *ἔχειν*, ευτυχῶς ως προς κάτι, στον ίδ.· κ. *ἔχει*, με απαρ., είναι καλό να..., σε Ξεν. **3.** *καλῶς = πάνν*, τελείως, κ. *ἔξοιδα*, σε Σοφ.· ομοίως και στον συγκρ., *κάλλιον εἰδέναι*, σε Πλάτ.· και σε υπερθ., *κάλλιστα*, σε Σοφ. κ.λπ. **4.** κ. *ποιῶν*, ως επίρρ., ορθώς, δικαίως, Λατ. *merito*, κ. *ποιῶν ἀπόλλυται*, σε Αριστοφ. **5.** σε απαντήσεις, ως επιδοκιμασία των λόγων του προηγούμενου ομιλητή, πολύ καλά! Λατ. *euge*, σε Ευρ., Δημ.· αλλά επίσης, όταν αρνείται κάποιος μια προσφορά ευγενικά ή με ειρωνεία, σ' ευχαριστώ! Λατ. *benigne*, σε Αριστοφ.· και στον υπερθ. *κάλλιστ', ἐπαινῶ*, στον ίδ. **6.** ειρων., λαμπρά, Λατ. *belle*, σε Σοφ., Ευρ. **Δ. ΠΟΣΟΤΗΤΑ**· *ᾱ* στους Επικ. Ποιητές, *ᾶ* σε Αττ.· σε μεταγεν. Ποιητές *ᾶ* ή *ᾱ*, αντιστοίχως των απαιτήσεων, των αναγκών δηλ. του μέτρου.

κάλπις, -ιδος, ἡ, αιτ. *κάλπιν* και *κάλπιδα*· αγγείο, δοχείο για άντληση νερού, υδρία ή στάμνα, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.· κληρωτίδα ή κάλπη για ψηφοφορία, σε Ανθ., Λουκ.· τεφροδόχη, αγγείο εναπόθεσης της τέφρας του νεκρού, σε Ανθ. **κάλτιος, ὁ,** Σικελικός τύπος του Λατ. *calceus*, υπόδημα, παπούτσι, σε Πλούτ. **καλύβη[ϋ], ἡ (καλύπτω), I.** καλύβα, καμπίνα, θαλαμίσκος, κελί, Λατ. *tugurium*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **II.** καταφύγιο, παραπέτασμα, σε Ανθ. **καλύβιον, τό,** υποκορ. του προηγ., σε Πλούτ.

καλύκο-στέφανος, -ον, στεφανωμένος με μπουμπούκια λουλουδιών, σε Ανθ. **καλύκωπις, -ιδος, ἡ (ῶψ),** αυτός που έχει όψη όμοια με μπουμπούκι λουλουδιού, δηλ. ντροπαλός, ανθηρός, ρόδινος, σε Ομηρ. Ὑμν.

κάλυμμα, -ατος, τό (καλύπτω)· I. κάλυμμα κεφαλιού που χρησιμοποιείται από γυναίκες, κουκούλα, καλύπτρα, σκούφος ή πέπλο, σε Ομήρ. Ιλ.· συνήθως την φορούσαν οι νύφες, σε Αισχύλ.· κάλυμμα που τοποθετούνταν πάνω στο πρόσωπο του νεκρού, σε Σοφ. **2.** τάφος, σε Ανθ.

κάλυξι[ᾱ], -ῦκος, ἡ (καλύπτω), περικάλυμμα, χρησιμοποιούμενο μόνο για λουλούδια, άνθη και καρπούς· **I. 1.** φλοιός ή περικάρπιο φυτών, σε Ηρόδ.· *κάλυκος ἐν λοχεύμασι*, δηλ. όταν αρχίσει να δένει ο καρπός, σε Αισχύλ. **2.** κάλυκας άνθους, μπουμπούκι, μπουμπούκι τριαντάφυλλου, σε Ομηρ. Ὑμν., Θεόκρ. **II.** σε Ομήρ. Ιλ. Σ. 401, *κάλυκες*, τα σκουλαρίκια έμοιαζαν, φαίνονταν σαν κάλυκες άνθους.

καλύπτειρα, ἡ, = *καλύπτρα*, πέπλο, σε Ανθ.

καλύπτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *καλύπτω* II, αυτός που έχει τεθεί γύρω γύρω έτσι ώστε να καλύπτει, σε Σοφ.

καλύπτρα, Ιων. -πτρη, ἡ, I. 1. πέπλο, βέλο γυναίκας, σε Ομηρ., Αισχύλ.· μεταφ., *δονοφερά κ.*, το μαύρο πέπλο της νύχτας, σε Αισχύλ. **2.** λέγεται για γη που παραχωρείται σε βασιλίσσες ως χρήματα για το βέλος τους (πρβλ. [ζώνη](#) I. 2), σε Πλάτ. **II.** σκέπασμα ή καπάκι φαρέτρας, σε Ηρόδ.

καλύπτω (εκτετ. από τη $\sqrt{\text{KALYB}}$, βλ. [καλύβη](#))· Επικ. παρατ. *κάλυπτον*, μέλ. -*πω*, αόρ. β' *ἐκάλυψα*, Επικ. *καλ-*. — Μέσ., αόρ. α' *ἐκαλυψάμην* — Παθ., μέλ. *καλυφθήσομαι*, αόρ. α' *ἐκαλύφθην*, παρακ. *κεκάλυμμαι*· γ' ενικ. υπερσ. *κεκάλυπτο*· **I. 1.** καλύπτω με κάτι, *παρδαλή μετάφρενον κάλυπεν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *νυκτι κάλυψας*, στο ίδ.· απλώς, σκεπάζω, *μέλαν δέ ἐ κῶμα κάλυπεν*, στο ίδ.· *πέτραι χεῖρ ἐκάλυπεν*, το χέρι του κάλυψε, έσφιξε την πέτρα, στο ίδ.· λέγεται για το θάνατο, *τέλος θανάτοιο κάλυπεν ὀφθαλμούς*, στο ίδ. κ.λπ.· λέγεται για θρήνο, *τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε*, στο ίδ.· κ. *χθονὶ γυῖα*, δηλ. ενταφιάζομαι, σε Πίνδ.· επίσης, *χθονί, τάφω κ.*, θάβω κάποιον άλλο, σε Αισχύλ. — Μέσ., σκεπάζομαι ή καλύπτομαι, σε Ομηρ.· — Παθ., *ἀσπίδι κεκαλυμμένος ὦμους*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐν χλαίνῃ κεκαλ.*, στο ίδ. κ.λπ. **2.** όπως το *κρύπτω*, σκεπάζω ή κρύβω, αποκρύπτω, συγκαλύπτω· κ. *καρδίᾳ τι*, σε Σοφ. — Παθ., *κεκαλυμμένοι ἵππων*, κρυμμένοι μέσα σε άλογο, σε Ομήρ. Οδ. **3.** καλύπτω, σκεπάζω με ατιμία, συσκοτίζω μια υπόθεση, *σὺ μὴ κάλυπτε Ἀθήνας*, σε Σοφ. **II.** περιβάλλω, Λατ. *circumdare*, *οἱ πέπλοιο πτύγμ' ἐκάλυπεν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *οἱ ἄσιν καθύπερθε κάλυψω*, θα συσσωρεύσω λάσπη πάνω του, στο ίδ.· *ἀμφὶ Μενoitιάδῃ σάκος εὐρὺ κάλυψας*, στο ίδ.

Καλύψω, -όος, συνηρ. -οῦς, ἡ, η Καλυψώ, Νύμφη, κόρη του Άτλαντα, που κατοικούσε στο νησί της Ωγυγίας· ονομάστηκε έτσι επειδή έκρυψε (*ἐκάλυψε*) τον Οδυσσέα εκεί, σε Ομήρ. Οδ.

καλχαίνω (κάλχη), κυρίως, κάνω κάτι βυσσινί, πορφυρό· μεταφ., καθιστώ κάτι σκοτεινό και το αναταράζω όπως τη φουρτουνιασμένη θάλασσα, συλλογίζομαι, ζηγιάζω με το νου εις βάθος, σε Σοφ., Ευρ.

Κάλχας, -αντος, ὁ, ο Κάλχας, ο Μάντης των Ελλήνων στην Τροία, κυρίως ο Ερευνητής.

κάλχη, ἡ, βυσσινί πεταλίδα.

κἄλῳδιον, τό, υποκορ. του *κάλως*, λεπτό σχοινί, χοντρός σπάγγος, σε Αριστοφ., Θουκ.

καλῶς, επίρρ. από το *καλός*· βλ. [καλός](#) Γ.

κάλως[ᾱ], ὁ, γεν. *κάλω*, αιτ. *κάλων*· Επικ. και Ιων. **κάλος, -ου, ὁ, Ι.**

καραβόσχοινο, σε Ομήρ. Οδ., όπου οι *κάλοι* διακρίνονται από *πόδες* (πόδια ιστίου, σκίτες), και *ὑπέραι* (μπράτσα)· *κάλως ἐξίεναι*, λύνω τα σχοινιά, δηλ. ανοίγω τα πανιά, σε Ευρ.· μεταφ., *ἐχθροὶ γὰρ ἐξίασι πάντα δὴ κάλων*, αφήνουν κάθε σχοινί, δηλ. καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, στον ιδ.· *φόνιον ἐξίει κάλων*, σε Αριστοφ. **II. 1.** γενικά, σχοινί, τριχιά, *κάλων κατιέναι*, κατεβάζω σχοινί για εξερεύνηση, σε Ηρόδ. **2.** παλαμάρι, στον ιδ.· *πρυμνήτης κ.*, το παλαμάρι της πρύμνης, σε Ευρ.· *ἀπὸ κάλω παραπλεῖν*, ρυμουλκούμεν στην ακτή, σε Θουκ.

κἄλω-στρόφος, ὁ, (στρέφω), αυτός που κατασκευάζει σχοινιά, σε Πλούτ.

κάμ, Επικ. αντί *κατά* πριν από *μ*, όπως *κάμ μέν* αντί *κατὰ μέν*, *κάμ μέσον* αντί *κατὰ μέσον*, σε Όμηρ.

κᾗμάκινος, -ον (κάμαξ), φτιαγμένος από καλάμι, καλαμένιος, σε Ξεν.

κάμαξ[κά], -ᾱκος, ἡ και ὁ, 1. στήριγμα αμπελιού, υποστήριγμα κληματόβεργων, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. **2.** στυλιάρι, κοντάρι δόρατος, σε Αισχύλ., Ευρ. **3.** δοιάκι πηδαλίου, σε Λουκ.

κᾗμάρα, Ιων. **-ρη [μαῖ]**, ἡ, Λατ. camera, καθετί που έχει θολωτό σκέπασμα, σκεπαστή άμαξα, σε Ηρόδ.

κᾗμᾱσῆνες, -ων, οἱ, είδος ψαριών, σε Ανθ. (ξέν. λέξη).

κᾗμᾱτήρως, -ά, -όν, Ι. κουραστικός, εκνευριστικός, βασανιστικός, κοπιώδης, πληκτικός, ανιαρός, σε Ομηρ. Ύμν.· κουραστικός, εξαντλητικός, σε Λουκ. **II.** Παθ., αυτός που έχει καταβληθεί, καταπονημένος από σκληρή εργασία, κατάκοπος, ξεθεωμένος, φθαρμένος, λιωμένος, τριμμένος, φαγωμένος, σε Ηρόδ.

κάμᾱτος, ὁ (κάμνω), Ι. 1. μόχθος, κόπος, εξαντλητική εργασία, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ., Ευρ. **2.** συνέπειες μόχθου, εξάντληση, κούραση, κόπωση, σε Όμηρ.· *ὑπνω καὶ καμάτω ἄρημένος*, (ομοίως και στον Οράτ., *ludo fatigatum que somno*), σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** εκείνο που κερδίζεται με μόχθο, *ἡμέτερος κάματος*, αυτά που αποκτήθηκαν με τους δικούς μας κόπους, στο ιδ.· *ἀλλότριος κάματος*, κέρδη από το μόχθο άλλων, σε Ησίοδ. **2.** το αποτέλεσμα του κόπου, έργο, εργασία, δουλειά, πράγμα κατασκευασμένο μέσω τóρνου, σε Ανθ.

κᾗματ-ώδης, -ες (εἶδος), κουραστικός, κοπιώδης, σε Ησίοδ., Πίνδ.

κάμε, Επικ. αντί *ἐκάμε*, **Ι.** αόρ. β' του *κάμνω*. **II.** **κᾗμέ**, κράση αντί *ἀντὶ ἐμέ*.

κᾗμεῖν, απαρ. αορ. β' του *κάμνω*.

κᾗμεῖται, γ' ενικ. Μέσ. μέλ. του *κάμνω*.

κάμηλος[ᾱ], ὁ και ἡ, 1. καμήλα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *κ. ἄμνός*, νεογέννητο καμήλας, δηλ. νεαρό καμηλάκι, σε Αριστοφ. **2.** *ἡ κ.* (όπως το *ἡ ἵππος*), καμήλες στο στράτευμα, όπως μπορεί κάποιος να πει το καμηλικό κατά αντιστοιχία του ιππικού, στρατιωτικό τάγμα από καμήλες, σε Ηρόδ. (πρβλ. το εβρ. *gāmal*).

κᾗμινευτήρ, -ῆρος, ὁ, = το επόμ.· *αὐλὸς κ.*, ο σωλήνας του φουσερού του σιδηρουργού, σε Ανθ.

κᾗμινευτής, -οῦ, ὁ, = *καμινεύς*, σε Λουκ.

κάμινεύω, μέλ. -σω, θερμαίνω στην κάμινω, σε Αριστ.

κάμινος, ἡ (καίω), φούρνος, κλίβανος, καμίνι, λέγεται για ψήσιμο, τήξιμο, λιώσιμο μετάλλων και για κάψιμο πυρότουβλων, σε Ηρόδ.

κάμινώ, -οῦς, ἡ, αυτή που εργάζεται σε κλίβανο, σε Ομήρ. Οδ.

καμμέν, βλ. **κάμ**.

κάμμες, κράση αντί καὶ ἄμμες, Αιολ. αντί καὶ ἡμεῖς.

κάμμεσον, βλ. **κάμ**.

καμμιζας, Επικ. αντί καταμίζας, μτχ. αορ. α' του καταμίννυμι.

καμμονή, ἡ, Επικ. αντί καταμονή, η ανταμοιβή της επιμονής, αντοχής, σε Ομήρ. Ιλ.

κάμμορος, -ον, Επικ. αντί κατάμορος, υποκείμενος στην μοίρα, έρμαιος αυτής, δηλ. κακόμοιρος, κακότυχος, σε Ομήρ. Οδ.

καμμύω, Επικ. και ποιητ. αντί καταμύω.

κάμνω, (εκτετ. τύπος από την √KAM)· κάμοδμαι· αόρ. β' ἔκαμον, απαρ. καμειν, Επικ. υποτ. με αναδιπλ. κεκάμω, γ' ενικ. κεκάμησι, γ' πληθ. κεκάμωσι· παρακ. κέκμηκα· γ' πληθ. υπερσ. ἐκεκμήκεσαν· Επικ. μτχ. κεκμηώς, κεκμηῶτι, κεκμηῶτα, αιτ. πληθ. κεκμηότας — Μέσ., Επικ. αόρ. β' καμόμην· **I.** μτβ., κοπιάζω, λέγεται για την δουλειά ενός σιδηρουργού, σκηπτρον, τὸ μὲν Ἵφαιστος κάμε, το οποίο εκείνος κατασκεύασε, σε Ομήρ. Ιλ.· κ. νῆας, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** Μέσ., κερδίζω, αποκτώ με κόπο, τὰς (γυναικάς) αὐτοὶ καμόμεσθα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εργάζομαι ή οργώνω, καλλιεργώ με μόχθο, κόπο, σε Ομήρ. Οδ. **III. 1.** αμτβ., εργάζομαι, κοπιάζω, σε Θουκ.· έπειτα, κουράζομαι, ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος οἶνος ἀέξει, σε Ομήρ. Ιλ.· οὐδέ τι γυῖα κάμνει, ούτε αισθάνεται κόπωση στα μέλη του, στο ίδ.· περὶ δ' ἔγχει χεῖρα καμεῖται, θα κουραζόταν το χέρι του από το πιάσιμο, από το σφίξιμο του δόρατος, στο ίδ.· με μτχ., κάμει πολεμίζων, ἐλαύνων, είναι κουρασμένος από την μάχη, από την κωπηλασία, στο ίδ.· οὐκ ἔκαμον τανύων, δεν συνάντησα, αντιμετώπισα καμία δυσκολία στο χόρδισμα του τόξου, δηλ. το έκανα χωρίς πρόβλημα, σε Ομήρ. Οδ.· οὗτοι καμοῦμαι λέγουσα, ποτέ δεν θα κουρασθώ να λέω, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** είμαι ασθενής ή άρρωστος, υποφέρω από ασθένεια, οἱ κάμνοντες, οι άρρωστοι, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ομοίως και, κάμνειν νόσον, σε Ευρ.· κ. τοὺς ὀφθαλμούς, σε Ηρόδ. **3.** γενικά, υποφέρω, πάσχω ή θλίβομαι, στενοχωριέμαι, βασανίζομαι, στρατοῦ καμόντος, σε Αισχύλ.· οὐ καμεί, δεν θα έχεις να παραπονεθείς εναντίον μου, σε Σοφ.· οὐκ ἴσον καμῶν ἐμοὶ λύπης, μην έχοντας ίσο μερίδιο λύπης μαζί μου, στον ίδ. **4.** οἱ καμόντες (μτχ. αορ.), αυτοί που ολοκλήρωσαν την δική τους δουλειά, Λατ. defuncti, δηλ. οι νεκροί, σε Όμηρ.· ομοίως και κεκμηκότες, σε Ευρ., Θουκ.

καμπή, ἡ (κάμπτω), **I.** καμπύλη, στροφή, λέγεται για ποτάμι, σε Ηρόδ. **II.** στροφή, γωνία υποδρόμου στην οποία στρίβουν τα άρματα κατά τη διάρκεια του αγώνα, σε Αριστοφ.· μεταφ., μῦθον ἐς καμπὴν ἄγειν, οδηγώ το λόγο στην μέση του ή σε σημείο μετάβασης της δράσης, σε Ευρ.· καμπὰς ποιεῖσθαι, σε Πλάτ.

κάμπμιος, -η, -ον, λυγισμένος, κυρτός, αυτός που έχει στροφές, σε Ευρ.

καμπτήρ, -ῆρος, ὁ (κάμπτω),· **I.** καμπή, γωνία, σε Ξεν. **II.** σημείο στροφής στον δίαυλον, τέρμα, σε Αριστ.· μεταφ., κ. πύματος, η τελευταία στροφή, το έσχατο γύρισμα της ζωής ή ο τελευταίος δρόμος της, σε Ανθ.

κάμπτω, (εκτετ. τύπος από την √KAMΠ, βλ. **καμπή**)· μέλ. κάμψω, Επικ. απαρ. -έμεν· αόρ. α' ἔκαμψα — Παθ., αόρ. α' ἐκάμφθην· λυγίζω, κυρτώνω, ὄφρα ἴτην κάμψῃ, σε Ομήρ. Ιλ.· γόννυ κ., κλίνω, λυγίζω τα γόνατα έτσι ώστε να καθίσω και να ξεκουρασθώ, στο ίδ.· οὐ κάμπτων γόννυ, δηλ. αυτός που δεν

ξεκουράζεται, δεν αναπαύεται ποτέ, σε Αισχύλ.· ομοίως και, κ. κῶλα, σε Σοφ.· έπειτα, το κάμπτειν μόνο του, κάθομαι, αναπαύομαι, ξεκουράζομαι, στον ιδ.· επίσης, γόνυ κ., κλίνω τα γόνατα ώστε να προσευχηθώ (στάση προσευχής), σε Κ.Δ. **II. 1.** στρέφω ή οδηγώ άλογο ή άρμα γύρω από την στροφή (καμπή II)· απ' όπου, λέγεται για το άλογο ή για το άρμα, κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον·πάλιν, παρακάμπτω την στροφή (καμπτήρ) και γυρίζω στο δεύτερο μισό του διαύλου, σε Αισχύλ.· κάμπτοντος ἵππου, ενώ το άλογο έστριβε, σε Σοφ.· μεταφ., κ. βίον, κάνω την τελευταία στροφή στο δρόμο της ζωής, στον ιδ.· κ. βίου τέλος, σε Ευρ. **2.** ομοίως επίσης, λέγεται για ναυτικούς, παρακάμπτω το ακρωτήρι, ἄκρην κ., σε Ηρόδ.· επίσης, κ. περι ἄκραν, σε Αριστοφ.· κ. κόλπον, παρακάμπτω τον κόλπο, σε Ηρόδ. **3.** απόλ., πάλιν κ., γυρίζω πίσω, σε Ευρ.· ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπτεεις φρενῶν, έρχεσαι πιο κοντά στις δικές μου ιδέες, στον ιδ. **III.** μεταφ., όπως το Λατ. flectere, κάμπτειν τινά, καταβάλλω ή ταπεινώνω κάποιον, σε Πίνδ. — Παθ., κάμπτομαι, ταπεινώνομαι, σε Αισχύλ., Θουκ.· κάμπτομαι, υποκύπτω, σε Πλάτ. **καμπυλόεις, -εσσα, -εν,** ποιητ. αντί καμπύλος, σε Ανθ.

καμπύλος[υ], -η, -ον (κάμπτω), λυγισμένος, κυρτωμένος, κυρτός, λέγεται για τόξο, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τροχούς, στο ιδ.· λέγεται για άρματα, στο ιδ. **καμψί-πους, ό, ή, -πουν, τό,** αυτός που λυγίζει τα πόδια καθώς τρέχει, δηλ. γοργοπόδαρος, γρήγορος στο τρέξιμο, σε Αισχύλ.

κᾶμών, μτχ. αορ. β' του κάμνω.

κάν, ποιητ. αντί κατά πριν από το ν, όπως στο καν νόμον, σε Πίνδ.

κάν, κράση αντί και έν.

κᾶν, κράση, αντί και ἄν, σε Ησίοδ., Αττ.· **I.** κακὸν δὲ κᾶν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ, σε Σοφ.· έπειτα το κᾶν κατέληξε να χρησιμοποιείται, ακόμη κι όταν το ρήμα της απόδοσης ήταν σε χρόνο που δεν συντάσσεται με ἄν, όπως κᾶν εἰ πολλὰί (αἱ ἄρεται) εἰσιν αντί ὥσι, σε Πλάτ. **II.** αντί και ἄν ή έάν, και αν, ακόμη κι αν, αν και, σε Σοφ., Αριστοφ. κ.λπ.

κᾶνάβινος, -η, -ον, αυτός που αναφέρεται σε ξύλινο σκελετό, σῶμα κ., ένα σώμα τόσο αδύνατο, έτσι ώστε να φαίνεται σαν απλός σκελετός, σε Ανθ.

κᾶνάβος, ό, ξύλινος σκελετός γύρω από τον οποίο οι καλλιτέχνες έπλαθαν το κερί ή τον πηλό.

κᾶναθρον ή συνηθέστερα **κᾶνναθρον, τό (κᾶννα),** καλαμένα ή άμαξα ή άμαξα από λυγαριά, σε Ξεν.

κᾶνακωκύσας, κράση αντί και ἄνακωκύας.

κάναστρον, τό, = *κάνεον*, πήλινο αγγείο, σε Επιγράμμ. Ομήρ.

κᾶνᾰχέω, μέλ. -ήσω, Επικ. αόρ. α΄ *κανάχησα*· κουδουνίζω, κρούω, ηχώ μεταλλικά, λέγεται για μέταλλα, σε Ομήρ. Οδ.

κᾶνᾰχή, ἡ, οξύς ήχος· κουδούνισμα ή κλαγγή μετάλλου, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· *καναχή δ' ἦν ἡμιόνοιοι*ν, μεγάλος θόρυβος, σε Ομήρ. Οδ.· *όδόντων καναχή*, τρίξιμο των δοντιών, σε Ομήρ. Ιλ.· *καναχὰ αὐλῶν*, ο ήχος των αυλών, σε Πίνδ. (για το ρήμα *κανάσσω* βλ. [ἐγκάνασσω](#)).

κᾶνᾰχηδά, επίρρ., με έναν δυνατό οξύ κτύπο, παφλασμό, λέγεται για το νερό, σε Ησίοδ.

κᾶνᾰχῆς, -ές, λέγεται για το νερό, αυτός που παφλάζει, σε Αισχύλ.

κᾶνᾰχίζω, μόνο σε παρατ., *καναχέω*, κουδουνίζω, σε Όμηρ.

κάνδυσ, -υος, ό, μηδικός μανδύας με μανίκια, σε Ξεν.

κᾶνεῖν, απαρ. μέλ. του *καίνω*.

κάνεον[ᾰ], τό, Επικ. επίσης **κάνειον**, Αττ. **κανοῦν** (*κάννα*)· καλαμένιο καλάθι ή πανέρι, κάνιστρο για ψωμί, Λατ. *canistrum*, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· επίσης μεταλλικό, σε Όμηρ.· χρησιμοποιούνταν για το κριθάρι των σφαγίων στις θυσίες, *ἔχεν οὐλὰς ἐν κανέῳ*, σε Ομήρ. Οδ.

κάνέπτυτε, κράση αντί *καὶ ἀνέπτυτε*.

κανῆν, Δωρ. αντί *κανεῖν*, απαρ. αορ. β΄ του *καίνω*.

κάνης, -ητος, ό (*κάννα*), καλαμένιο χαλάκι, ψάθα, τάπητας, στρωσίδι όπως αυτό που οι Αθηναίες έπαιρναν μαζί τους όταν έβγαιναν έξω, σε Νόμ. Σόλωνα παρά Πλουτ.

κᾶνηφορέω, μέλ. -ήσω, κρατώ το ιερό κάνιστρο σε πομπή, σε Αριστοφ.

κᾶνηφορία, ἡ, το αξίωμα, το έργο του *κανηφόρου*, σε Πλάτ.

κᾶνη-φόρος, -ον (*φέρω*), αυτός που κρατά ιερό κάνιστρο· *Κανηφόροι*, αἱ, αυτές που κρατούν τα Ιερά Κάνιστρα· στην Αθήνα, παρθένες που έφεραν πάνω στα κεφάλια τους καλάθια που περιείχαν ιερά σκεύη που χρησιμοποιούνταν στις γιορτές προς τιμή της Δήμητρας, του Διονύσου και της Αθηνάς, σε Αριστοφ.

κάνθᾰρος, ό, Λατ. *cantharus*, **I.** το σκαθάρι που λατρεύονταν στην Αίγυπτο, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** Ναξιώτικο πλοιάριο, σε Αριστοφ. **III.** σημάδι ή ρόζιασμα όμοιο με σκαθάρι, πάνω στην γλώσσα του Αιγυπτίου θεού Άπης, σε Ηρόδ.

κᾶνθεν, κράση αντί *καὶ ἔνθεν*.

κανθήλια, -ων, τά, Λατ. *clitellae*, σαμάρι, (λέγεται για φορτία ή τα κοφίνια, καλάθια, πανέρια που κρέμονταν στις πλευρές του σαμαριού), σε Αριστοφ.

κανθήλιος, ό, = *κάνθων*, είδος μεγάλου γαιδάρου για τη μεταφορά φορτίων, σε Ξεν., Πλάτ. κ.λπ.

κάνθων, -ωνος, ό, = *κανθήλιος*, υποζύγιο, γομάρι, σε Αριστοφ., Ανθ.

κάνιαύσιος, κράση αντί *καὶ ἐνιαύσιος*.

κᾶνις, κράση αντί *καὶ ἄνις* = *καὶ ἄνευ*.

κάννα ή κάννη, -ης, ἡ, καλάμι, Λατ. *canna*· σε πληθ., καλαμένιο πλέγμα, φράκτης, σε Αριστοφ.

καννάβινος, -η, -ον, καννάβινος, κατασκευασμένος από κάνναβη, παρόμοιος με κάνναβη, σε Ανθ.

κάννᾰβις, ἡ, γεν. -ιος, αιτ. *κάνναβιν* ή *καννάβιδα*· κάνναβη, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ο καπνός από την καύση της χρησιμοποιούνταν στα ατμόλουτρα, στον ιδ.

κάνναβος, ἡ, = *κάναβος*.

καννεύσας, Επικ. αντί *κατανεύσας*, μτχ. αορ. α΄ του *κατανεύω*.

κάννεώσασθαι, κράση αντί *καὶ ἀνανεώσασθαι*.

καννόμον, αντί *κᾶν* (δηλ. *κατὰ*) *νόμον*.

κάνονητα, κράση αντί και *άνονητα*.

κάνονίζω, μέλ. -ίσω (*κανών*), μετρώ ή κρίνω βάση κανόνα, σε Λογγίν·

ρυθμίζω, τετραγωνίζω, ισιώνω, σε Αριστ., Ανθ.

κάνονις, -ίδος, ή, κανόνας, χάρακας, σε Ανθ.

κάνονισμα, -ατος, τό, = *κανών* I. 3, σε Ανθ.

κάνταῦθα, κράση αντί και *ένταῦθα*.

κάντιβάς, κράση αντί και *άντιβάς*.

κάνῶ, μέλ. του *καίνω*.

Κάνωβος ή Κάνωπος, ό, ο Κάνωπος, πόλη της Κάτω Αιγύπτου, σε Ηρόδ.

κ.λπ· περίφημη για τον ναό του Σεράπιδος, που ονομάζονταν και

Κανωβίτης, σε Ανθ· το δυτικώτατο «στόμα» του Νείλου που ονομαζόταν *Κανωβικόν στόμα*, σε Ηρόδ.

κάνών, μτχ. αορ. β' του *καίνω*.

κάνών, -όνος, ό (κάννα), οποιαδήποτε ίσια βέργα ή ράβδος· **I. 1.** στον Όμηρ., οι *κανόνες* μιας ασπίδας φαίνεται πως ήταν δυο βέργες που διέτρεχαν κατά πλάτος το κοίλο μέρος της, μέσα από τις οποίες περνιόταν το χέρι. **2.** ράβδος που χρησιμοποιούνταν στο πλέξιμο, «σαίτα», μέσω της οποίας τα νήματα του *πηνίου* διαπλέκονταν με αυτά του *στημονιού*, σε Ομήρ. Ιλ. **3. α)** χάρακας, που χρησιμοποιούσαν χτίστες ή ξυλουργοί, σε Ευρ., Ξεν. κ.λπ. **β)** γνώμονας, χάρακας, σε Ανθ. **γ)** μεταφ., *άκτις ήλίου*, *κανών σαφής*, σε Ευρ. **4.** ζυγοστάτης ή «γλώσσα» της ζυγαριάς, σε Ανθ. **5.** στον πληθ., τα κλειδιά ή το τέρμα του αυλού, στον ίδ. **II.** μεταφ., όπως το Λατ. *regula, norma*, μέτρο σύγκρισης, διακανονισμού, πρότυπο εξοχότητας, σε Ευρ· στη Χρονολόγηση, *κανόνες χρονικοί*, ήταν οι κύριες εποχές ή περίοδοι, σε Πλούτ.

κάξ, κράση αντί και *έξ*.

κάπ, Επικ. αντί κατά πριν από τα π, φ, όπως στα *κάπ πεδίον, κάπ φάλαρα*, σε Ομήρ. Ιλ.

κάπαγε, κράση αντί και *άπαγε*.

κάπαγώνιος, κράση αντί και *έπαγώνιος*.

κάπειτα, κράση αντί και *έπειτα*.

κάπετον, Δωρ. αντί *κατέπεσαν*, σε Πίνδ.

κάπετος, ή (αντί *σκάπετος*, από το *σκάπτω*), χαντάκι, τάφος, σε Ομήρ. Ιλ· τρύπα, τάφος, στο ίδ., σε Σοφ.

κάπη[ᾱ], Επικ. δοτ. πληθ. *κάπησι*· (βλ. [κάπτω](#))· φάτνη για την τροφή των ζώων, παχνί, σε Όμηρ.

κάπηλεία, ή, μικρεμπόριο, διατήρηση πανδοχείου, σε Πλάτ.

κάπηλειον, τό, το μαγαζί του *καπήλου*, ιδίως, οινοπωλείο, ταβέρνα, Λατ. *caupona*, σε Αριστοφ.

κάπηλεύω, μέλ. -έσω (*κάπηλος*)· **I.** είμαι μικρέμπορος, σε Ηρόδ· *δι' άψύχου βορᾶς σίτοις καπήλευ'*, εμπορεύομαι, παζαρεύω λαχανικά, σε Ευρ. **II.** με αιτ., πουλώ λιανική, σε Ηρόδ· μεταφ., *καπηλεύειν μάχην*, εξασκώ την τέχνη του πολέμου, Λατ. *cauponari bellum*, σε Αισχύλ· *καπηλεύουσα τὸν βίον*, αυτή που παίζει παιχνίδια με την ζωή, που την διαφθείρει, σε Ανθ· κ. *τὸν λόγον τοῦ θεοῦ*, σε Κ.Δ.

κάπηλικός, -ή, -όν (κάπηλος)· **1.** αυτός που ανήκει ή ταιριάζει σε έμπορο λιανικής· ή *καπηλική* (ενν. *τέχνη*) = *καπηλεία*, σε Πλάτ. **2.** αυτός που μοιάζει στη συμπεριφορά με μικρέμπορο, πανούργος, δόλιος, σε Ανθ· *επίρρ., καπηλικῶς ἔχειν*, με μπαλώματα και έτοιμος για πώληση, σε Αριστοφ.

κάπηλις, -ίδος, ή, θηλ. του *κάπηλος*, Λατ. *copa*, σε Αριστοφ.

κάπηλος, ὁ, 1. μικροέμπορος, μεταπωλητής, γυρολόγος, πλανόδιος έμπορος, πωλητής του δρόμου,πραματευτής, άνθρωπος που κάνει παζάρια, Λατ. institor, σε Ηρόδ., Αττ.· αντίθ. προς το έμπορος, σε Ξεν. κ.λπ.· λέγεται για το Δαρείο και για τις αυστηρές οικονομικές του ρυθμίσεις, σε Ηρόδ.· κ. άσπίδων, ὄπλων, προμηθευτής σε..., σε Αριστοφ. **2.** ιδιοκτήτης καπηλειού, ταβερνιάρης, οينوπώλης, πανδοχέας, Λατ. caupo, στον ίδ. κ.λπ. **3.** μεταφ., κ. πονηρίας, αυτός που μεταχειρίζεται δόλους, πανούργος, σε Δημ.

κάπιβῶ, κράση αντί και έπιβῶ (συνηρ. από το έπιβόα).

καπίθη, ή, μέτρο που χωρά δύο χοίνικας, σε Ξεν. (πιθ. περσική λέξη).

κάπικείμεναι, κράση αντί και έπικείμεναι.

κάπιπείσομαι, κράση αντί και έπιπείσομαι.

κάπισημανθήσομαι, κράση αντί και έπισημανθήσομαι.

κάπνη, ή, = καπνοδόχη, σε Αριστοφ.

καπνίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, αόρ. α' έκάπνισα, Επικ. γ' πληθ. κάπνισσαν (καπνός)·

I. δημιουργώ καπνό, δηλ. ανάβω φωτιά, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** καπνίζω κάποιον, μαυρίζω κάποιον με καπνό, σε Δημ. **2.** αμτβ., γίνομαι μαύρος απ' τον καπνό, σε Αριστοφ.

κάπνισμα, -ατος, τό, θυμίαμα, λιβάνι, σε Ανθ.

καπνο-δόκη, μεταγεν. -δόχη, ή (δέχομαι), κυρίως, αυτή που δέχεται τον καπνό, δηλ. τρύπα στην στέγη για να εξέρχεται ο καπνός, καπνοδόχος, σε Ηρόδ.

καπνόομαι, Παθ., μεταβάλλομαι, μετατρέπομαι σε καπνό, κατακαίγομαι, σε Πίνδ., Ευρ.

καπνός, ὁ, καπνός, σε Όμηρ. κ.λπ.· παροιμ., καπνοῦ σκιά, σκιά καπνού, λέγεται για πράγματα ανάξια λόγου, σε Σοφ.· περι καπνοῦ στενολεσχεῖν, υπεκφεύγω, στρεψοδικώ, στρίβω την κουβέντα, ψιλολογώ, σε Αριστοφ.· γραμμάτων καπνοί, ευφυολογήματα, σε Ευρ.

κάπος, Δωρ. αντί κήπος.

κάππα, τό, βλ. [Κ](#), [κ](#).

Καππαδόκαι, οί, οι Καππαδόκες, γνωστοί για την πανουργία και για την δειλία τους, σε Ηρόδ.

καππᾶδοκίζω, μέλ. -σω, λειτουργώ υπέρ κάποιου, ευνοώ τους Καππαδόκες, σε Ηρόδ. — Παθ., κάνω, υποδύομαι τον Καππαδόκη (δηλ. φέρομαι με δόλιο τρόπο), σε Ανθ.

κάππᾶρις, -εως, ή, το φυτό κάππαρη ή ο καρπός της κάππαρης, Λατ. carparis, σε Αριστ. (άγν. προέλ.).

καππεδίων, αντί κάπ (δηλ. κατά) πεδίων.

κάππεσον, Επικ. αντί κατέπεσον, αόρ. β' του καταπίπτω.

καππο-φόρος, -ον (φέρω), σημαδεμένος, σταμπαρισμένος με το στοιχείο κάππα, σε Λουκ.

καππῦρίζω, αντί καταπυρίζω, ανάβω, παίρνω φωτιά, μτχ. αορ. α' καππυρίσασα, σε Θεόκρ.

καπράω (κάπρος), μεταφ., είμαι αισχρός, ακόλαστος ή λάγνος, σε Αριστοφ.

κάπριος, ὁ, ποιητ. αντί κάπρος, **I.** αγριόχοιρος, αγριογούρουνο, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, σῶς κάπριος, στο ίδ. **II.** ως επίθ. **κάπριος, -ον**, αυτός που μοιάζει με αγριόχοιρο, σε Ηρόδ.

κάπρος (φύσει ᾗ), ὁ, γουρούνι, αγριογούρουνο, Λατ. aper, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· επίσης, σῶς κάπριος, στο ίδ.

καπρο-φόνος, -ον (*φένω), αυτός που σκοτώνει αγριόχοιρους, σε Ανθ.

κάπτω (εκτετ. από τη $\sqrt{\text{ΚΑΠ}}$, βλ. **κάπη**)· μέλ. *κάψω*· καταπίνω, σε Αριστοφ. κ.λπ.· πρβλ. **κεκαφηώς**.

κάπυρος, -ά, -όν, **I. 1.** αποξηραμένος από τον αέρα, ξηρός, σε Θεόκρ. **2.** Ενεργ., αυτός που αποξηραίνει, στον ιδ. **II.** μεταφ. λέγεται για ήχο, *καπυρόν γελᾶν*, γελά δυνατά, μεγαλοφώνως, σε Ανθ.· κ. *στόμα*, δυνατή, ξεκάθαρη φωνή (δηλ. καλλίφωνη), σε Θεόκρ., Μόσχ.· κ. *συρίζειν*, παίζω τον αυλό ώστε να βγάζει δυνατούς ήχους, σε Λουκ.

καπφάλαρα, αντί *κάπ* (δηλ. *κατά*) *φάλαρα*.

κάρ αντί *κατά* πριν από το *ρ*, όπως στα *κάρ ρόον*, *κάρ ρά*, σε Ομήρ. Ιλ.

κάρ, **I.** κομμένα μαλλιά, μπουκλα, (πρβλ. **κείρω**, **ἄ-καρής**), *τίω δέ μιν ἐν κάρος αἴσῃ*, τον εκτιμώ όσο και μια τρίχα, *flocci eum facio*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** επίσης = *κάρα*, *κάρη*, κεφάλι, *ἐπὶ κάρ*, στο κεφάλι, στο ιδ.

Κάρ, **ὁ**, γεν. *Κᾱρός*, πληθ. *Κᾱρες*, ο κάτοικος της Καρίας, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· θηλ. **Κάειρα[ᾱ]**, στο ιδ.· οι Κάρες μισθώνονταν ως μισθοφόροι και χρησιμοποιούνταν για να φυλάττουν την ζωή των πολιτών και των στρατιωτών· απ' όπου, *ἐν τᾷ Καρὶ κινδυνεύειν*, όταν κάποιος βάζει κάποιον άλλο να κινδυνεύσει για χάρη του, για λογαριασμό του ή στην θέση του, δηλ. έναν Κάρα, Λατ. *experimentum facere in corpore vili*, σε Ευρ.

κάρᾱ, Ιων. **κάρη** [ᾱ], **τό** (για τους τύπους και τη Ρίζα, βλ. κατωτ.)· **1.** ποιητ. αντί *κεφαλή*, το κεφάλι, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** κεφάλι ή κορυφή πράγματος, όπως ενός βουνού, σε Ησίοδ.· *ἄκρη* ή *χειλος* ποταμού, σε Σοφ. **3.** στους Αττ. Ποιητές χρησιμ. όπως το *κεφαλή*, περιφρ. λέγεται για έναν άνθρωπο, *Οἰδίπου κάρα*, δηλ. *Οἰδίπους*, σε Σοφ.· *ὦ κασίγνητον κ.* αντί *ὦ κασίγνητε*, στον ιδ. κ.λπ.· ο Όμηρ. χρησιμ. το *κάρη* μόνο σε ονομ. και αιτ. ενικ. και πληθ., ενώ οι πλάγιες πτώσεις συμπληρώνονται από την γ' κλίση, γεν. και δοτ. *κάρητος*, *κάρητι*, επίσης *κᾱρήατος*, *κᾱρήατι*· πληθ. *κᾱρήατα* (όπως αν προερχόταν από ονομ. *κάρηαρ* ή *κάρηας*)· οι μεθομηρικοί Ποιητές έκλιναν το *κάρη* όπως τα ονόματα α' κλίσης, βλ. **κάρης**, **κάρη**, **κάρην**· σε Τραγ., δοτ. *κάρᾱ*.

κᾱραβο-πρόσωπος, -ον, αυτός που έχει πρόσωπο όμοιο με *κᾱραβον*, σε Λουκ.

κᾱράβος[κᾱ-], **ὁ**, αρσενικό σκαθάρι, σε Αριστ.

κᾱρᾱ-δοκέω, μέλ. -*ήσω*, παρατηρώ έχοντας τεντωμένο το κεφάλι, δηλ. παρατηρώ με προσοχή ή αγωνία, σε Ηρόδ., Ευρ., Ξεν.· επίσης, κ. *εἷς τινα*, αποβλέπω σε κάποιον, σε Αριστοφ.

καράκαλλον, **τό**, κουκούλα, Λατ. *caracalla*, σε Ανθ.

κᾱρᾱνιστήρ, -**ῆρος**, **ὁ**, αυτός που αποκεφαλίζει, κατατομεί, σε Αισχύλ.

κᾱρᾱνιστής, -**οῦ**, **ὁ**, = το προηγ., σε Ευρ.

κᾱρᾱνον, **τό**, βλ. **κάρηνον**.

κᾱρᾱνος, **ὁ** (**κᾱρά**), αρχηγός, άρχοντας, ηγέτης, σε Ξεν.

κᾱρᾱνώω, μέλ. -*ώσω* (*κᾱρανον*), κατορθώνω, φθάνω, επιτελώ, πραγματοποιώ, επιτυγχάνω, σε Αισχύλ.

καρᾱτομέω, μέλ. -*ήσω*, κόβω το κεφάλι, αποκεφαλίζω, σε Ευρ.

κᾱρά-τομος[ρᾱ], -**ον**, (**τέμνω**), **1.** αποκεφαλισμός, σε Ευρ.· κ. *έρημία νεανίδων*, δηλ. η σφαγή τους, στον ιδ. **2.** κομμένος, αποκομμένος από το κεφάλι, κ. *χλιδαί*, κομμένες τούφες, μπουκλες μαλλιών, σε Σοφ.

κᾱρβᾱνος, -**ον**, = *βάρβαρος*, αλλοδαπός, ξένος, σε Αισχύλ. (ξέν. λέξη).

καρβάτιναι, **αἶ**, υποδήματα, παπούτσια από ακατέργαστο δέρμα, τσαρούχια, σε Ξεν. (άγν. προέλ.).

κάρδαμον, **τό**, είδος κάρδαμου, Λατ. *nasturtium* ή ο σπόρος του, ο οποίος τρώγονταν όπως η μουστάρδα, σινάπι από τους Πέρσες, σε Ξεν.· σε πληθ.,

κάρδαμα, σε Αριστοφ.· μεταφ., βλέπειν κάρδαμα, δηλ. κοιτάζει με οξύ και διαπεραστικό βλέμα, στον ιδ.

καρδιά, ή, Ιων. καρδίη, Επικ. επίσης **κρᾱδίη**· **I.** καρδιά, ἐν στέρνοισι κρᾱδίη πατάσσει, σε Ομήρ. Ιλ.· κρᾱδίη ἔξω στήθεων ἐκθρώσκει, λέγεται για πανικόβλητο άνθρωπο, στο ιδ.· οἰδάνεται κρᾱδίη χόλω, στο ιδ. κ.λπ.· ἐκ τῆς καρδίας φιλεῖν, σε Αριστοφ.· τὰπὸ καρδίας λέγειν, Λατ. ex animo, μιλά με παρρησία, ελεύθερα, ξεκάθαρα, σε Ευρ. **II.** το στομάχι, σε Θουκ.

καρδιο-γνώστης, -ου, ὁ, αυτός που γνωρίζει τις καρδιές, σε Κ.Δ.

καρδιό-δηκτος, -ον (δάκνω), αυτός που κατατρώει, βασανίζει την καρδιά, σε Αισχύλ.

καρδι-ουλκέω (ἔλκω), βγάζω την καρδιά απ' το θύμα κατά την διάρκεια της θυσίας, σε Λουκ.

κάρδοπος, ή, σκαφίδι στο οποίο ζυμώνουν, σε Αριστοφ.

κάρη, τό, Ιων. αντί *κάρα*, το κεφάλι.

*κάρηαρ, υποθ. ονομ. των Επικ. τύπων *καρήατος, -ήατι, -ήατα*, βλ. [κάρα](#).

κᾱρη-κομόωντες, οἱ (κομῶω), αυτοί που έχουν μακριά μαλλιά στο κεφάλι, μακρυμάλληδες, λέγεται για τους Αχαιοὺς που ἄφηναν να μεγαλώσουν όλα τα μαλλιά τους (ενώ οι Ἀβαντες, διατηρούσαν μαλλιά μόνο στο πίσω μέρος του κεφαλιού, γι' αυτό και ονομάζονταν ὄπισθεν κομόωντες), σε Ομήρ. Ιλ.

κᾱρήναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του *κείρω*.

κάρηνον, τό, Δωρ. **κάρᾱνον (κάρη)**· **1.** κεφάλι, κυρίως στον πληθ. *ἀνδρῶν κάρηνα*, περιφρ. αντί *ἄνδρες*, σε Ομήρ. Ιλ.· *νεκῶν κ.* αντί *νέκυες*, σε Ομήρ. Οδ.· *βοῶν κ.*, όπως λέμε, τόσα κεφάλια βόδια, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μεταφ. λέγεται για βουνοκορφές, *Οὐλύμποιο κ.*, στο ιδ.· λέγεται και σε πόλεις, ακρόπολη, στο ιδ.

κάρητος, κάρητι, γεν. και δοτ. του *κάρη*, βλ. [κάρα](#).

Κᾱρικός, -ή, -όν, Καρικός, σε Σοφ.· *Κ. αὐλήματα*, θρήνοι, μοιρολόγια, σε Αριστοφ.

Κᾱρίνη[ι], ή, γυναίκα από την Καρία, σε Φαν. παρά Πλούτ.

Κᾱρίος[ᾱ], -α, -ον, = *Καρικός*, σε Ηρόδ.

κᾱρίς, γεν. *καρίδος [ι]*, ή, μικρή γαρίδα ή μεγάλη γαρίδα, σε Αριστοφ.

καρκαίρω, σείομαι, τρέμω κάτω από το πάτημα ανδρών και αλόγων, Λατ. tremere, σε Ομήρ. Ιλ. (ηχοιμ. λέξη).

καρκίνος[ι], ὁ, με ετερογεν. πληθ. *καρκίνα*, **I.** καβούρι, κάβουρας, Λατ. cancer, σε Βατραχομ., Αριστοφ., Πλάτ.· παροιμ., *οὔποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν*, σε Αριστοφ. **II.** ζευγάρι δαγκάνες, σε Ανθ.· *καρκίνα*, πυξίδες, στον ιδ.

καρκινό-χειρες, -ων, αυτοί που αντί για χέρια έχουν δαγκάνες καβουριού, σε Λουκ.

Κάρνεια, ποιητ. **Κάρνεα**, τά, γιορτή προς τιμή του Απόλλωνα *Καρνείου* απο τους Σπαρτιάτες, που διεξαγόταν εννιά μέρες κατά την διάρκεια του Αττ. μήνα Μεταγειτινίωνα, που εκείνοι αποκαλούσαν **Κάρνειος ή Καρνήϊος (μὴν)**, σε Ευρ., Θουκ.

Κάρπαθος, Επικ. **Κράπαθος, ή**, νησί μεταξύ, ανάμεσα στην Κρήτη και την Ρόδο, σε Ομηρ.

καρπαία, ή, μιμική ὀρχηση των Θεσσαλών, σε Ξεν. (πιθ. από το *ἀρπ-άζω*).

καρπάλιμος, -ον (βλ. [κραιπνός](#)), **1.** γρήγορος, ταχύς, Λατ. rapidus, σε Ομήρ. Ιλ.· επίρρ. *-μως*, γρήγορα, αστραπιαία, στο ιδ. **2.** σε Πίνδ., *γέννες κ.*, πρόθυμα σαγόνια.

καρπίζω, μέλ. -σω (καρπός), κάνω κάτι να καρπίσει, το κάνω γόνιμο, λιπαίνω το έδαφος καθιστώντας το εύφορο, σε Ευρ.

κάρπιμος, -ον, αυτός που έχει καρπούς, καρποφόρος, σε Αισχύλ., Ευρ. κ.λπ.· *κάρπιμα*, τά, καρποφόρα δέντρα ή σιτοφόροι αγροί, σιτοβολώνες, σε Αριστοφ.· *κάρπιμα αγαθά*, κτήματα προσοδοφόρα, αντίθ. προς το *ἄκαρπα*, σε Αριστ.· μεταφ., *τῶν ξένων τοὺς κ.*, αρμέγεις τους πλούσιους ξένους αποσπώντας τους χρήματα, σε Αριστοφ.

καρπο-γένεθλος, -ον, αυτός που παράγει καρπούς, που τους γεννά, σε Ανθ.

καρπός (Α), ὁ, **I.** καρπός, *καρπὸς ἀρούρης*, δηλ. σιτάρι, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως επίσης, *κ.Δήμητρος*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· λέγεται για δέντρα, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **II.** γενικά, παραγωγή, κέρδος, όφελος, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *οἱ καρποὶ ἐκ τῶν ἀγελῶν*, η παραγωγή των κοπαδιών, σε Ξεν. **III.** λέγεται για ενέργειες, καρπός, αποτέλεσμα, κέρδος, *εἰκαρπὸς ἔσται θεσφάτοισι*, εάν οι χρησιμοδοτήσεις του καρποφορήσουν, δηλ. επαληθευτούν, σε Αισχύλ.· *γλώσσης ματαΐας κ.*, δηλ. κατάρες, στον ιδ.· *κ. ἐπέων οὐ κατέφθινε*, σε Πίνδ.· *κ. φρενῶν*, σοφία, στον ιδ.

καρπός (Β), ὁ, καρπός χεριού, σε Όμηρ. κ.λπ.

καρπο-τόκος, -ον (τίκτω), καρποφόρος, σε Ανθ.

καρπο-φάγος, -ον (φάγειν), αυτός που ζει τρώγοντας καρπούς, σε Αριστ.

καρπο-φθόρος, -ον (φθείρω), αυτός που βλάπτει, καταστρέφει τους καρπούς, σε Ανθ.

καρποφορέω, παράγω καρπούς, σε Ξεν.

καρπο-φόρος, -ον (φέρω), καρποφόρος, εύφορος, γόνιμος, καρπερός, λέγεται για δέντρα, σε Ηρόδ., Ξεν.· λέγεται για χώρες, σε Πίνδ., Ευρ.· λέγεται για τη Δήμητρα, σε Αριστοφ.

καρπο-φύλαξ[ῦ], -ἄκος, ὁ, αυτός που προσέχει, φυλάει τους καρπούς, σε Ανθ.

καρπόω, μέλ. -ώσω (καρπός Α), **I.** φέρω καρπό ή φέρω ως καρπό, σε Αισχύλ.

II. Μέσ., καρπώνομαι, δηλ. **1.** θερίζω τον καρπό της γης, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· μεταφ., εξαντλώ ή λεηλατώ, *τὴν Ἑλλάδα*, σε Αριστοφ. **2.** απολαμβάνω τον τόκο των χρημάτων, σε Δημ.· ομοίως και σε Παθ. παρακ., *τὸ ἐργαστήριον κεκαρπωμένος*, απολαμβάνω τα κέρδη του εργαστηρίου, στον ιδ.· *απόλ.*, ωφελοῦμαι, αποκομίζω κέρδος, σε Αριστοφ. **3.** αποκομίζω τους καρπούς, έχω την ελεύθερη χρήση ενός πράγματος, σε Θουκ. κ.λπ.· *έπειτα*, **4.** απλώς, απολαμβάνω, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· μερικές φορές με αρνητική σημασία, *καρποῦσθαι τὴν ἁμαρτίαν*, σε Αισχύλ.· *πένθη*, σε Ευρ.

κάρπωσις, -εως, ἡ, χρήση ή κέρδος, σε Ξεν.

καρρέζουσα, Επικ. αντί *καταρρ-*, θηλ. μτχ. του *καταρρέζω*.

κάρτᾱ (κάρτος=κράτος), επίρρ.: **1.** πολύ, πάρα πολύ, υπερβολικά, εξαιρετικά, Λατ. *valde, admodum*. **2.** πέρα απ' το μέτρο, πέρα από κάθε μέτρο, *κ. ἐγχώριος*, γνήσιος, γηγενής, ιθαγενής, σε Αισχύλ.· *κ. ὦν ἐπώνυμος*, πιστός στο όνομά σου, στον ιδ.· *κ. δ' εἰμι τοῦ πατρός*, εντελώς με το μέρος του πατέρα μου, στον ιδ. **3.** *καὶ κάρτα*, ενισχύει την δύναμη αυτού που λέχθηκε προοιμμένως, αληθώς και πραγματικά, πέραν κάθε αμφισβήτησης, αναμφίβολα, σε Ηρόδ., Σοφ.· ομοίως επίσης, *τὸ κάρτα*, με ειρων. σημασία, αλήθεια, εκδικητικά, σε Ηρόδ.

καρτερέω, μέλ. -ήσω (καρτερός)· **I.** είμαι σταθερός, ακλόνητος, υπομονετικός, στέρεος, σε Σοφ. κ.λπ.· με πρόθ., *κ.πρός τι*, αντέχω σε κάτι, σε Ξεν. κ.λπ.· με μτχ., επιμένω στην εκτέλεση ενός πράγματος, σε Ευρ.· *απόλ.*, *τὰ δειν' ἐκαρτέρουν*, ήμουν παραδόξως ισχυρογνώμων ή επίμονος, σε Σοφ. **II.**

με αιτ. πράγμ., υποφέρω με υπομονή, σε Ευρ., Ξεν. — Παθ., *κεκαρτέρηται τὰμά*, ο χρόνος της υπομονής τελείωσε για εμένα, σε Πλάτ.

καρτέρημα, -ατος, τό, αυτό που γίνεται με υπομονή, σε Πλάτ.

καρτέρησις, -εως, ή, 1. υπομονή, καρτερία, εγκαρτέρηση, σε Πλάτ. **2.** με γεν., υπομονετική αντοχή σε κάτι, στον ιδ.

καρτερία, ή (καρτερός), εγκαρτέρηση, υπομονετική αντοχή, υπομονή, αντίθ. προς το *μαλακία*, σε Ξεν., Πλάτ.

καρτερικός, -ή, -όν (καρτερός), ικανός προς εγκαρτέρηση, υπομονετικός, σε Ξεν., Αριστ

καρτερό-θῦμος, -ον, γενναϊόψυχος, σε Όμηρ., Ησίοδ.· γενικά, δυνατός, ισχυρός, *ἄνεμοι*, σε Ησίοδ.

καρτερός, -ά, -όν (κάρτος), = *καρτερός*. **I. 1.** δυνατός, ισχυρός, ρωμαλέος, ἄλκιμος· με απαρ., *καρτερός ἐναίρειν*, δυνατός για να σκοτώσει, σε Ομήρ. Ιλ.· *τὰκαρτερώτατα*, τα πιο ισχυρά, σε Σοφ. **2.** με γεν., κάτοχος πράγματος, κύριος ή διαφεντευτής αυτού, σε Θεόγν., Θεόκρ. **3.** όπως το *καρτερικός*, υπομονετικός, σταθερός, *πρὸς πάντα*, σε Ξεν.· επίμονος, σε Πλάτ. **4.** λέγεται για πράγματα, δυνατός, ισχυρός, μέγας, *ὄρκος*, σε Ομήρ. Ιλ.· κ. *ἔργα*, πράξεις ισχύος, στο ιδ.· κ. *μάχη*, γεμάτη πείσμα αλλά ἀπέλπιδα, στον Ηρόδ., Θουκ.· *τὸ καρτερόν, τόλμης τὸ κ.*, το υπέρτατο σημείο της τόλμης, σε Ευρ.· *κατὰ τὸ καρτερόν*, με τη βία, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· ομοίως, *πρὸς τὸ καρτερόν*, σε Αισχύλ.· *τὸ καρτερόν*, ἀπόλ., σε Θεόκρ. **5.** λέγεται για τόπο, όπως το *ὄχυρός*, ισχυρός, σε Θουκ.· *τὸ καρτερώτερον τοῦ χωρίου*, στον ιδ. **II.** επίρρ. -*ρῶς*, δυνατά κ.λπ.· κ. *ὑποῦσθαι*, κοιμάμαι βαθιά, σε Ηρόδ. **III.** ο συνήθης συγκρ. και υπερθ. είναι **κρείσσων** και **κράτιστος** (βλ.)· αλλά και οι κανονικοί τύποι *καρτερώτερος, -ώτατος*, συναντιώνται περιστασιακά, σε Πίνδ., Αττ.

καρτερούντως, επίρρ. του *καρτερέω*, δυνατά, καρτερικά, σε Πλάτ.

καρτερό-χειρ, χειρός, ό, ή, αυτός που έχει δυνατά χέρια, σε Όμηρ. Ύμν.

κάρτιστος, Επικ. αντί *κράτιστος*.

κάρτος, -εος, τό, Επικ. αντί *κράτος*, δοτ. *κάρτει*, δύναμη, ρώμη, ακμή, σθένος, σε Όμηρ., Ησίοδ.

καρτύνω[ῶ], Επικ. αντί *κρατύνω*.

Κάρυαι[ῶ], -**ών, αἱ, I** τόπος στην Λακωνία με περίφημο ναό της Ἀρτεμης, σε Θουκ. **II.Καρυᾶτις, ή**, ονομασία της Ἀρτεμης· απ' όπου **Καρυᾶτίζω**, ορχούμαι, χορεύω το χορό των Καρυάτιδων, σε Λουκ.

κᾶρύκη[ῶ], ή, περσικό πιάτο αποτελούμενο από αίμα και πλούσια καρυκεύματα, μπαχαρικά, σε Λουκ.

κᾶρύκινος, -η, -ον, βαθυκόκκινος, σε Ξεν.

κᾶρῦκο-ποιέω, μέλ. -*ήσω*, φτιάχνω την *καρύκην* ή μια πλούσια σάλτσα, σε Αριστοφ.

κᾶρυξ, Δωρ. αντί *κῆρυξ*.

κάρῡον[ᾱ], **τό**, κάθε είδους καρύδι, σε Αριστοφ., Ξεν.· διακρινόμενο σε ποικίλα είδη, όπως κ. *βασιλικά* ή *Περσικά*, τα καρύδια, ονομάζονται και απλώς *κάρνα*, σε Βατραχομ.· κ. *κασταναῖκά* ή *κασταναῖα*, τα κάστανα κ.λπ.

κᾶρῡο-ναύτης, -ου, ό, αυτός που πλέει μέσα σε ένα καρυδότσουφλο, σε Λουκ.

καρύσσω, Δωρ. αντί *κηρύσσω*.

καρφᾰλέος, -α, -ον (κάρφω), ξηρός, αποξηραμένος, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για ήχο, *καρφαλέον ἄσπις ἄῤῥυσε*, η ασπίδα έβγαλε έναν ξερό ήχο, δηλ. υπόκωφο, σε Ομήρ. Ιλ.

κάρφη, ή (κάρφω), ξερό χορτάρι, σανός, άχορο, σε Ξεν.

καρφηρός, -ά, -όν, αυτός που είναι φτιαγμένος από ξερά καλάμια, σε Ευρ.
καρφίτης, -ου, ό, ο χτισμένος από ξερά καλάμια, σε Ανθ.

κάρφος, -εος, τό, ξερό κοτσάνι, καλάμι, Λατ. *palea, stipula*, ξύλινο πελεκούδι, σκλήθρα ξύλου, σε Αριστοφ.· στον πληθ., τα ξηρά ξύλα της κανέλας, σε Ηρόδ.· ξερά κλαδιά, κλωνάρια, ξύλινα πελεκούδια, καλάμια, τρίχες από μαλλί, υλικά με τα οποία τα πουλιά κατασκευάζουν τις φωλιές τους, σε Αριστοφ.

κάρφω, μέλ. *κάρψω*, ξεραίνω, μαραίνω, *κάρψω χρώα καλόν*, θα ξεράνω την ωραία επιδερμίδα, θα την ρυτιδώσω, σε Ομήρ. Οδ.· *ήέλιος χρώα κάρφει*, σε Ησίοδ.

καρχαῖλος, -α, -ον, τραχύς, *δίψη κορχαλέοι*, με ξηρό το λάρυγγα από τη δίψα, το *siti asper* του Βιργ., σε Ομήρ. Ιλ. (αμφίβ. προέλ.).

καρχᾶρ-όδους, ό, ή, -ουν, τό, αυτός που έχει κοφτερά δόντια, λέγεται για τα σκυλιά, σε Ομήρ. Ιλ.· αποδιδόμενο στον Κλέωνα από τον Αριστοφ.

καρχᾶρ-όδων, -οντος, ό, ή, = το προηγ., σε Θεόκρ.

κάρχᾶρος, -ον, κοφτερός, αιχμηρός, με κοφτερά δόντια, *κάρχαρον μειδήσας*, λέγεται για τον λύκο, σε Βάβρ.· μεταφ., οξύς, δηκτικός, λέγεται για τη γλώσσα, σε Λουκ.

Καρχηδονίζω, μέλ. *-ίσω*, παίρνω το μέρος των Καρχηδονίων, σε Πλούτ.

Καρχηδών, -όνος, ή, η Καρχηδόνα, σε Ηρόδ.· επίρρ. **Καρχηδόνιος, -α, -ον**, Καρχηδόνιος, στον ιδ.

καρχήσιον, Δωρ. **-άσιον [ᾱ]**, **τό, I**. ποτήρι πιο στενό στη μέση από ότι στο χεῖλος και τον πάτο, σε Σαπφώ κ.λπ. **II**. το ψηλότερο μέρος του καταρτιού, σε Πίνδ. κ.λπ.· στον πληθ., σε Ευρ.

κάς, κράση αντί *καί εἰς* ή *καί ἐς*.

κᾶσαλβάζω, μέλ. *-σω*, συμπεριφέρομαι σαν πόρνη, σε Αριστοφ.

κᾶσαλβάς, -άδος, ή όπως *κάσσα*, πόρνη, εταίρα, σε Αριστοφ.

κάσας, -ου ή κασᾶς, -οῦ, ό, χαλί ή δέρμα για κάθισμα, σέλα, σε Ξεν. (πιθ. περσική λέξη).

κᾶσία, Ιων. **-ίη, ή**, αραβικό μπαχαρικό όπως το κίμινο άλλα κατώτερης ποιότητας, σε Ηρόδ. (ξεν. λέξη).

κᾶσιγνήτη, ή, θηλ. του *κασίγνητος*, αδερφή, σε Όμηρ. κ.λπ.

κᾶσί-γνητος, ό (κάσις, γίγνομαι), I. αδερφός, σε Όμηρ., κ.λπ.: — με περισσότερο γενική σημασία, ξάδελφος, σε Ομήρ. Ιλ. **II**. ως επίρρ., *κασίγνητος, -η, -ον*, αδελφικά, σε Σοφ., Ευρ.

κάσις[ᾱ], κάσιος, κλητ. *κάσι, ό*, αδερφός, σε Αισχύλ., Σοφ.· ή *ἀδερφή*, σε Ευρ.

Κασσιτερίδες, -ων, αί, οι Κασσιτερίδες ή τα νησιά που παράγουν κασσίτερο, σε Ηρόδ.

κασσίτερος, [ῖ], Αττ. **καττ-, ό**, κασσίτερος, Λατ. *stannum*, σε Ομήρ. Ιλ. Λιωνόταν και έπειτα χυνόταν μέσα σε σκληρότερο χαλκό, απ' όπου *χεῦμα κασσιτέριοι*, επιμετάλλωση, περίχυμα κασσιτέρου, στο ιδ. (ξεν. λέξη).

κάσσυμα, Αττ. **κάττ-, -ατος, τό**, οτιδήποτε συραμμένο, ιδίως, σόλα παπουτσιού ή σανδαλιού, σε Αριστοφ.· μεταφ., *υποδύεσθαι ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν καττύματα*, φορούν υποδήματα φτιαγμένα από τους εχθρούς, στον ιδ.

κασσύω[ῦ], Αττ. **καττ-**, πιθ. από το *κατα-σύω* (αν και το *σύω* απαντά μόνο στο Λατ. *suo*), **I**. συρράπτω ή ράβω μαζί, όπως κάνει ένας παπουτσής, σε Πλάτ. **II**. μεταφ., μηχανογραφώ, όπως το Λατ. *dolos suere*, σε Αριστοφ.

Κασταλία, Ιων. **-ίη, ή**, περίφημη κρήνη των Μουσών στο βουνό Παρνασσός, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. (πιθ. συγγενές προς το *καθαρός*, Λατ. *castus*).

κάστίν, κράση αντί *καὶ ἐστίν*.

κάστόν, κράση αντί *καὶ ἐστόν*.

Καστόρειος, -ον, αυτός που ανήκει ή είναι κατάλληλος για τον Κάστορα· *τὸ Κ. μέλος*, πολεμική ωδή που συνοδεύονταν από αυλό, και χρησιμοποιούνταν στον πανηγυρισμό νικών στις αρματοδρομίες (ο Κάστορας ήταν επινοητής της *ζυνωρίδος*), σε Πίνδ., Πλούτ.· *ὁ Κ. ὕμνος*, σε Πίνδ.

καστοριίδες, αἱ, Λακωνική ράτσα κυνηγόσκυλων που πρώτος ανέθρεψε ο Κάστορας, σε Ανθ.· επίσης **καστόριαι κύνες**, σε Ξεν.

Κάστωρ, -ορος, ὁ, ο Κάστορας, γιος του Δία (ή Τυνδάρεω) και της Λήδας, αδερφός του Πολυδεύκη, σε Όμηρ.

κάστωρ, -ορος, ὁ, κάστορας, σε Ηρόδ.

κάσχεθον, Επικ. αντί *κατέσχεθον*, ποιητ. αορ. β' του *κατέχω*.

κάτ αντί *κατά* πριν από το *τ*, βλ. [καττά](#).

κατά[κᾱτᾱ], πρόθ. με γεν. ή αιτ., κύρια σημασία· κάτω, προς τα κάτω.

A. ME GEN.: I. δηλώνει κίνηση από πάνω προς τα κάτω, *βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **II.** δηλώνει καθοδική κίνηση· **1.** καταπάνω ή επάνω σε, *κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας*, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τους ετοιμοθάνατους, *κατ'ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλὺς*, χύθηκε ένα σύννεφο πάνω στα μάτια, στο ίδ.· ομοίως και, *ὕδωρ κατὰ χειρός*, βλ. [χείρ](#) II. 6. **2.** μέσα σε, *νέκταρ στάξε κατὰ ῥινῶν*, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και, *κατὰ χθονὸς* (ή γῆς) *δῦναι*, σε Τραγ.· *κατὰ χθονὸς κρύπτειν*, θάβω, σε Σοφ. κ.λπ. **3.** *εὐχεσθαι* ή *ὁμόσαι κατὰ τινος*, εύχομαι ή ορκίζομαι σε κάτι (όταν κάποιος επικαλεῖται την οργή των θεών εναντίον του σε περίπτωση αθέτησης ὅρκου), σε Θουκ., Δημ.· επίσης, υπόσχομαι, τάζω προς κάτι, δηλ. υπόσχομαι ότι θα το προσφέρω, ότι θα το αφιερώσω, σε Αριστοφ. **4.** με εχθρική σημασία, εναντίον κάποιου, σε Αισχύλ. κ.λπ.· ιδίως, λέγεται για δικαστές που εκδίδουν την ετυμηγορία τους, που αποφαινόνται εναντίον κάποιου, στον ίδ.· *λόγος κατὰ τινος*, ο λόγος εναντίον του κατηγορούμενου, Λατ. *in aliquem*· *λόγος πρὸς τινα*, η απάντηση προς τον αντίδικο, Λατ. *adversus aliquem*. **5.** Λατ. *de*, σχετικά με, ως προς, σε σχέση με, *σκοπεῖν κατὰ τινος*, σε Πλάτ.· *ἔπαινος κατὰ τινος*, έπαινος που απονέμεται σε κάποιον, σε Αισχίν. κ.λπ. **B. ME AIT.: I. 1.** χρησιμοποιείται για κίνηση προς τα κάτω *κατὰ ῥόον*, προς τα κάτω του ρεύματος, σε Ηρόδ.· *κατ' οὔρον ἰέναι, ῥεῖν*, συμπλέω με τον άνεμο προς τα κάτω, σε Αισχύλ. **2.** λέγεται για κίνηση, επάνω σε μια έκταση, καθ' ὅλη την έκταση, σε Όμηρ. κ.λπ.· *καθ' Ἑλλάδα*, σε Αισχύλ.· *κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν*, σε ξηρά και θάλασσα κ.λπ.· επίσης, βρίσκω στόχο επάνω στην ασπίδα, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** αντίκρυ, απέναντι, *κατὰ Σινώπην πόλιν*, σε Ηρόδ.· *ἀνὴρ κατ' ἄνδρα*, σε Αισχύλ. **4.** *κατὰ τὸ προάστειον*, κάπου κοντά στο προάστιο, σε Ηρόδ. **II.** χρησιμοποιείται προς δήλωση επιμερισμού, λέγεται για το ὅλο που διαιρεῖται σε μέρη, *κατὰ φύλα*, *κατὰ φρήτρας*, κατά φυλές, γένη, κατά φατρίες, οικογένειες, σε Ομήρ. Ιλ.· *κατὰ κόμας κατωκῆσθαι*, ζω χωριστά, σε διαφορετικές πόλεις, σε Ηρόδ.· *κατ' ἄνδρα*, άνδρας προς άνδρα, στον ίδ. **2.** ομοίως λέγεται και για τα μέρη του χρόνου, *καθ' ἡμέραν, κατ' ἡμᾶρ*, μέρα με τη μέρα, καθημερινά, βλ. [ἡμέρα](#) III, *ἡμᾶρ*. **3.** λέγεται για αριθμούς, τόσοι κάθε φορά, *καθ' ἓνα*, ένα κάθε φορά, σε Ηρόδ.· *κατὰ τὰς πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς πεντακοσίας δραχμὰς εἰσφέρειν*, πληρώνω πεντακόσιες δραχμές για κάθε εικοσιπέντε μνες, σε Δημ. κ.λπ. **III. 1.** χρησιμοποιείται για δήλωση κατεύθυνσης προς αντικείμενο ή σκοπό, *πλεῖν κατὰ πρῆξιν*, για εμπόριο ή λόγω εμπορίου, σε Ομήρ. Οδ.· *κατὰ λήϊν*, προς αναζήτηση λείας, λαφύρων, σε Ηρόδ.· *κατὰ θέαν ἤκειν*, έχω έλθει με σκοπό να δω, σε Θουκ. **2.** λέγεται για καταδίωξη, *κατ' ἰχνος*, στα ίχνη, επί τα

ίχνη, σε Σοφ. **IV.** σύμφωνα με, *κατὰ θυμόν*, σε Όμηρ.· *καθ' ἡμέτερον νόον*, κατά την αρεσκεία μας, σε Ομήρ. **Ιλ.**· *κατὰ μοῖραν*, όπως είναι σωστό και δίκαιο, σε Όμηρ.· ομοίως και, *κατ' αἶσαν*, *κατὰ κόσμον*, στον ίδ.· *καθ' ἡδονήν*, προς ικανοποίηση, σε Αισχύλ.· *κατὰ δύναμιν*, κατά τα δυνατά κάποιου κ.λπ. **2.** σε σχέση με, ως προς, αναφορικά, *τὰ κατ' ανθρώπους* = *τὰ ἀνθρωπινά*, σε Αισχύλ.· ομοίως και, *τὸ καθ' ὑμᾶς*, σε ό,τι αφορά εσάς, σε Ηρόδ.· *κατὰ τοῦτο*, κατά αυτό τον τρόπο, μ' αυτήν την οπτική· *κατὰ ταῦτά*, κατά τον ίδιο τρόπο, *καθ' ὅτι*, εφόσον κ.λπ. **3.** με υπονοούμενη σύγκριση, *κατὰ λοιπὸν κρομόιοι*, όπως ο μανδύας του κρεμμυδιού, το κρεμμυδόφυλλο, σε Ομήρ. **Οδ.**· *κατὰ Μιθραδάτων*, αυτός που ανταποκρίνεται, μοιάζει στην περιγραφή του, σε Ηρόδ.· *κατὰ πνιγέα*, παρόμοιο με φούρνο, σε Αριστοφ.· *κηδεῦσαι καθ' ἑαυτόν*, παντρεύομαι, ανάλογα με την κοινωνική μου θέση, σε Αισχύλ.· *κατ' ἄνθρωπον*, όπως ο άνθρωπος, όπως ταιριάζει, αρμόζει σε άνθρωπο, στον ίδ.· *κατ' ἄνδρα*, μὴ θεόν, στον ίδ.· μετά από συγκρ., *μείζων ἢ κατ' ἄνθρώπου*, μεγαλύτερο των ανθρωπίνων δυνάμεων, δυνατοτήτων, ορίων, σε Ηρόδ.· *μείζω ἢ κατὰ δάκρυα*, πάρα πολύ μεγάλα για να κλάψει κάποιος, σε Θουκ. **V.** με την εύνοια ενός θεού, *κατὰ δαίμονα*, Λατ. *mon sine numine*, σε Πίνδ.· *κατὰ θεόν*, σε Ηρόδ. **VI.** λέγεται για αριθμούς, κατά προσέγγιση, σχεδόν, κοντά, περίπου, *κατὰ ἐξηκόσια ἔτεα*, εξακόσια χρόνια πάνω κάτω, περίπου, στον ίδ. **VII.1.** λέγεται για χρόνο, κατά την διάρκεια, κατά την διάρκεια μιας περιόδου, *κατὰ τὸν πόλεμον*, κατά την περίοδο του πολέμου, εν καιρῷ πολέμου, στον ίδ.· *καθ' ἡμέραν*, κατά την διάρκεια της μέρας, σε Αισχύλ. **2.** περίπου, *κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον*, σε Ηρόδ.· *κατὰ Ἀμασιν βασιλεύοντα*, στα χρόνια βασιλείας του Ἀμαση, στον ίδ. **VIII.** με περιφρ. χρήση αντί επιρρ., όπως, *καθ' ἡσυχίην*, *κατὰ τάχος* κ.λπ., αντί *ἡσυχῶς*, *ταχέως*, στον ίδ.· *κατὰ μέρος*, εν μέρει· *κατὰ φύσιν*, φυσικά κ.λπ. **Γ. ΘΕΣΗ:** όταν η *κατά* ακολουθεί την πτώση γράφεται με αναστροφή ως *κάτα*. **Δ. Απόλ.** ως επίρρ., όπως το *κάτω*, προς τα κάτω, σε Όμηρ. **Ε. ΣΤΑ ΣΥΝΘ.**· **I.** προς τα κάτω, κάτω, όπως στο *καταβαίνω*. **II.** συμφώνως προς, όπως στα *κατάδω*, *καταθύμιος*. **III.** εναντίον, με εχθρική σημασία, όπως στα *καταγινώσκω*, *κατακρίνω*. **IV.** συχνά μόνο για να επιτείνει τη σημασία μιας απλής λέξης, όπως στα *κατακόπτω*, *καταφαγεῖν*. **ΣΤ.** Η *κατά* ως πρόθ. μερικές φορές χρησιμ. βραχυλογικά, ιδίως, σε Επικ. στα *κάγ*, *κάκ*, *κάμ*, *κάν*, *κάπ*, *κάρ*, *κάτ*, πριν από γ, κ, μ, ν, π (ή φ), ρ, τ (ή θ), αντιστοίχως· βλ. αυτ. Τα Αντίγραφα και οι παλιότεροι Εκδότες συνδέουν την προθ. με την λέξη που την ακολουθεί, όπως *καγγόνυ*, *καδδέ*, *κακκεφαλῆς*, *καππεδίων*, *καπφάλαρα*, *καρρόον*, *καττάδε*, *καττόν* κ.λπ. Στα σύνθετα ρήματα, η *κατά* κάποιες φορές μετατρέπεται σε *καβ*, *καλ*, *καρ*, *κατ*, πριν από τα β, λ, ρ, θ, αντιστοίχως, όπως στα *κάββαλε*, *κάτθανε*, *κάλλιπε*, *καρρέζουσα*· και πριν από τα στ, σχ, η δεύτερη συλλαβή ενίοτε παραλείπεται, όπως στα *καστορνῦσα*, *κάσχεθε*, *κασσύω*, όπως επίσης στους Δωρ. τύπους *καβαίνων*, *κάπετον*. **κατά**, **Ιων.** αντί *καθ' ᾗ*. **κᾶτα**, κράση αντι του *καὶ εἴτα*. **κατάβα**, αντί *κατάβηθι*, προστ. αορ. β' του *καταβαίνω*. **καταβάδην**[βᾶ], επίρρ., κατηφορικά ή προς τα κάτω· πρβλ. [ἀναβάδην](#). **καταβαθμός**, Αττ. **-βασμός**, **ό**, κατάβαση, κατέβασμα, κατήφορος, όνομα απότομης κατηφόρας που χωρίζει την Αίγυπτο απο τη Νουβία, σε Αισχύλ. **κατα-βαίνω**, μέλ. *-βήσομαι*, παρακ. *-βέβηκα*, αόρ. β' *κατέβην*, ποιητ. γ' πληθ. *κατέβαν*· προστ. *κατάβηθι* ή *κατάβᾶ*· Επικ. α' πληθ. υποτ. *καταβείομεν* (αντί -βῶμεν) — Μέσ., Επικ. γ' ενικ. αόρ. α' *κατεβήσετο*· προστ. *καταβήσεο*·

A. I. 1. κατεβαίνω, κατηφορίζω ή κατέρχομαι, Λατ. descendere, ἐξ ἄρεος, από το βουνό, σε Ομήρ. Ιλ.· κ. πόλιος, κατεβαίνω από την πόλη, στο ιδ.· κ. δίφρου, αφιππεύω, ξεκαβαλικεύω, κατεβαίνω από το άρμα, στο ιδ.· με αιτ. τόπου, *θάλαμον κατεβήσето*, κατέβηκε στο δωμάτιο, στον θάλαμό της, σε Ομήρ. Οδ.· αλλά επίσης και με αιτ., *κατέβαιν' ὑπερώϊα*, κατέβηκε από τα επάνω διαμερίσματα, από τον επάνω όροφο, στο ιδ.· *κλίμακα κατεβήσето*, κατέβηκε τη σκάλα, στο ιδ.· απόλ., κατεβαίνω κάτω, σε Αριστοφ.· απ' όπου στην Παθ., *ἵππος καταβαίνεται*, το άλογο ξεκαβαλικεύεται από, σε Ξεν. **2.** κατεβαίνω από τα μεσόγεια, από το εσωτερικό προς την θάλασσα, ιδίως, από την κεντρική Ασία (πρβλ. ἀναβαίνω II. 3), σε Ηρόδ.· κ. ἐς Πειραιᾶ, σε Πλάτ. **3.** έρχομαι, φθάνω στην ξηρά, φθάνω στην ξηρά με ασφάλεια, σε Πίνδ. **4.** κατέρχομαι, κατεβαίνω στην παλαιστρα, κ. ἐπ. ἄεθλα, σε Ηρόδ.· και απόλ., όπως το Λατ. in certamen descendere, σε Σοφ., Ξεν. **5.** λέγεται για ρήτορα, κατεβαίνω από το βήμα, *κατάβα· απάντηση, καταβήσομαι*, σε Αριστοφ. **6.** *πόσσω κατέβα τοι ἀφ' ἰστίῳ*, πόσο σου στοίχισε (το ύφασμα) να κατέβει από τον αργαλειό; σε Θεόκρ. **II.** μεταφ., *καταβαίνειν εἷς τι*, καταλήγω την ομιλία μου σ' ένα σημείο, *κατέβαινε ἐς λιτάς*, τελείωνε με προσευχή, σε Ηρόδ.· με μτχ., *κατέβαινεν παραιτούμενος*, τελείωνε με παρακάλια, στον ιδ.· κ. ἐπὶ τελευτήν, σε Πλάτ. **B.** μτβ., κατεβάζω κάτι, σε Πίνδ.

κατα-βακχίδομαι (Βάκχος), Παθ., κυριεύομαι από βακχική μανία, *καταβακχιούσθε δρυὸς κλάδοις*, στεφανωνόσαστε με κλαδιά βελανιδιάς σε κατάσταση βακχικής μανίας, σε Ευρ.

κατα-βάλλω, μέλ. -βάλλω, αόρ. β' *κατέβαλλον*, Επικ. γ' ενικ. *κάββαλε· I. 1.* ρίχνω κάτω, ανατρέπω, σε Όμηρ. κ.λπ.· κ. *εἰς τὸ μηδέν*, φέρνω, οδηγώ στο μηδέν, σε Ηρόδ. **2.** σκοτώνω με όπλο, φονεύω, σφαγιάζω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **3.** ρίχνω ή φέρνω σε ορισμένη κατάσταση, σε Ευρ., Πλάτ. **4.** ρίχνω κάτω ή ρίχνω μακριά, διώχνω, απορρίπτω, σε Ξεν. **II.** με ηπιότερη σημασία, αφήνω κάτι να πέσει κάτω, ρίχνω κάτι κάτω, σε Όμηρ.· κ. *ἰστία*, κατεβάζω τα πανιά, σε Θεόγν.· *τάς ὀφρῦς κ.*, σε Ευρ. **2.** βάζω, επιθέτω, τοποθετώ, Λατ. deponere, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. **3.** κατεβάζω ή συσσωρεύω, ιδίως, στην παραλία, σε Ηρόδ. **4.** πληρώνω τοις μετρητοίς, παραχωρώ, παραδίδω ή εισφέρω, στον ιδ.· αποτίνω, πληρώνω, σε Θουκ. κ.λπ. — Μέσ., προκαλώ κατάθεση, σε Δημ. **5.** παρέχω, δίνω, *μαρτυρίαν*, στον ιδ. **6.** ρίχνω σπόρο, σπέρνω, στον ιδ.· κ. *φάτιν*, Λατ. spargere voces, σε Ηρόδ. **7.** βάζω, θέτω ως θεμέλιο, ως βάση, κυρίως στη Μέσ., σε Ευρ. — Παθ., *καταβεβλημένος*, βασικός, θεμελιώδης, τακτικός, σε Αριστ.

κατα-βάπτω, μέλ. -ψω, καταβυθίζω, σε Λουκ.

κατα-βᾶρέω, μέλ. -ήσω, υπερφορτώνω, βαρυφορτώνω, παραφορτώνω, σε Λουκ.

καταβάς, μτχ. αορ. β' του *καταβαίνω*.

κατάβασις, -εως, ή (καταβαίνω),· **1.** κατέβασμα, κατήφορος, κατωφέρεια, σε Ηρόδ., Αττ.· πρβλ. κατάβασις. **2.** κατάβαση από την Κεντρική Ασία, σε Ξεν.

καταβασμός, ό, Αττ. αντί *καταβαθμός*.

καταβᾶτέον, ρημ. επίθ. του *καταβαίνω· I.* αυτό που πρέπει να κατεβεί κάποιος, σε Αριστοφ., Πλάτ. **II.** αυτό που πρέπει να κατέλθει, σε Αριστοφ.

κατᾶ-βαύζω, μέλ. -ζω, γαβγίζω εναντίον, *τινός*, σε Ανθ.

κατα-βεβαιόομαι, αποθ., διαβεβαιώνω ισχυρά, σε Πλούτ.

καταβείομεν, Επικ. αντί *καταβῶμεν*, α' πληθ. υποτ. αορ. β' του *καταβαίνω·*

καταβήμεναι, αντί *καταβῆναι*, απαρ. αορ. β'· **καταβήσεο**, αντί *κατάβησαι*, Μέσ. προστ. αορ. α'.

καταβήσομαι, μέλ. του *καταβαίνω*.

κατα-βιάζομαι, μέλ. -άσομαι, αποθ., **I.** εξαναγκάζω, σε Θουκ. **II.** Παθ., εξαναγκάζομαι, σε Πλούτ.

κατα-βιβάζω, μέλ. Αττ. -βιβῶ, μτβ. του *καταβαίνω*· **1.** κάνω κάτι να κατέβει, κατεβάζω κάτι, σε Ηρόδ., Πλούτ. **2.** κατεβάζω κάτι με τη χρήση βίας, σε Ξεν. **κᾰταβιβαστέος, -α, -ον**, ρημ. επιθ., · αυτό που πρέπει κάποιος να κατεβάσει κάτω, σε Πλάτ.

κατα-βιβρώσκω, μέλ. -βρώσομαι, αόρ. β' -έβρων, Παθ. παρακ. -βέβρωμα, αόρ. α' -εβρώθην· κατατρώω, καταβροχθίζω, σε Ηρόδ., Πλάτ.

κατα-βιόω, μέλ. -ώσομαι, αόρ. β' κατεβίων, μεταγεν. αόρ. α' -εβίωσα· τελειώνω την ζωή μου, σε Πλάτ.

κατα-βλάπτω, μέλ. -ψω, πληγώνω, βλάπτω σε μεγάλο βαθμό, καταστρέφω, ζημιώνω, σε Ομηρ. Ύμν., Πλάτ.

κατα-βλέπω, μέλ. -ψω, κοιτώ προς τα κάτω, στρέφω το βλέμμα μου προς το μέρος κάποιου, σε Πλούτ.

καταβλητέον, ρημ. επιθ. του *καταβάλλω*, σε Πλάτ.

καταβλητικός, -ή, -όν (καταβάλλω), αυτός που συντελεί στην κατάρριψη, σε Ξεν.

κατα-βληχάομαι, αποθ., βελάζω δυνατά, σε Θεόκρ.

κατα-βλώσκω, κατεβαίνω, κατέρχομαι μέσω οδού, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.

κατα-βοάω, μέλ. -βοήσομαι, Ιων. -βώσομαι, φωνάζω δυνατά, κραυγάζω εναντίον κάποιου, με γεν., σε Ηρόδ.· κ. τινῶν ὅτι τὰς σπονδάς λελυκότες εἶεν, σε Θουκ.· με αιτ., καταβάλλω με κραυγές, νικώ με κραυγές, σε Αριστοφ.

κατα-βοή, -ῆς, ή, κατακραυγή εναντίον, με γεν., σε Θουκ.

καταβόησις, -εως, ή, κατακραυγή εναντίον, σε Πλούτ.

καταβολή, ή (καταβάλλω), **I.** ρίψη ή κατάθεση, σε Κ.Δ. **II.** μεταφ., **1.** θεμέλιο, βάση, αρχή, σε Πίνδ., Κ.Δ. **2.** πληρωμή, καταβολή, εξόφληση με δόσεις, σε Δημ. **III.** περιοδική προσβολή από ασθένεια, παροξυσμός, σπασμός, κρίση, έξαψη, σε Πλάτ.

κατα-βόσκω, μέλ. -βοσκήσω, βόσκω κοπάδια σ' ένα μέρος, Λατ. depascere, *χὼ τὰν Σαμίαν καταβόσκων*, οι ποιμένες, βοσκοί της Σάμου, σε Θεόκρ.

κατα-βόστρῦχος, -ον, αυτός που έχει φουντωτά μαλλιά, σε Ευρ.

κατα-βρᾶβεύω, μέλ. -σω, στερώ κάποιον από το βραβείο, με αιτ., σε Κ.Δ. — Παθ., καταδικάζομαι άδίκα, σε Δημ.

κατα-βρέχω, μέλ. -ζω — Παθ., αόρ. α' κατεβρέχθην· καταβρέχω, μουσκεύω, νοτίζω· μεταφ., μέλιτι καταβρέχειν, σε Πίνδ.

κατα-βρίθω[τι], μέλ. -βρίσω, παρακ. -βέβριθα· **I.** αμτβ., πιέζομαι ή βαρύνομαι ισχυρά, δυνατά από κάτι, με δοτ., σε Ησίοδ., Θεόκρ. **II.** μτβ., ζυγίζω περισσότερο από κάτι άλλο, υπερβαίνω σε βάρος, έχω μεγαλύτερη επιρροή, ὄλβω κ. βασιλῆας, σε Θεόκρ.

κατα-βρόξειε, βλ. [*βρόχω](#) 2.

κατα-βροχθίζω, μέλ. -ίσω, καταπίνω, σε Αριστοφ.

κατα-βρύκω[τι], δαγκώνω και μ' αυτόν τον τρόπο κόβω σε κομμάτια, καταβροχθίζω, σε Ανθ.

κατα-βρώθω, μεταγεν. τύπος του *καταβιβρώσκω*, σε Βάβρ.

καταβρώσομαι, μέλ. του *καταβιβρώσκω*.

κατα-βυρσώω, μέλ. -ώσω, σκεπάζω, καλύπτω εντελώς με δέρμα, σε Θουκ.

καταβώσομαι, Ιων. αντί -βοήσομαι, μέλ. του *καταβοάω*.

κατάγαιος, -ον, Ιων. αντί *κατάγειος*.

καταγγελεύς, -έως, ό, = *κατάγγελος*, σε Κ.Δ.

καταγγελία, ἡ, διακήρυξη, προκήρυξη, σε Λουκ.

κατ-αγγέλλω, μέλ. -ελῶ, **1.** καταγγέλλω, προδίδω, εξαπατώ, σε Ξεν. **2.**

αναγγέλλω, κηρύσσω, πόλεμον, σε Λυσ.

κατάγγελτος, -ον, κατηγογελμένος, φανερωμένος, προδομένος, σε Θουκ.

κατά-γειος, Ιων. **κατά-γαιος**, -ον (γῆ), ο εντός ή ο κάτω από τη γη, υπόγειος, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.

Κατα-γέλα, ἡ, Κωμ. όνομα υποθετικής πόλης, λογοπαίγνιο για τη Σικελική πόλη Γέλα, *Γέλα καὶ Καταγέλα*, σε Αριστοφ.

καταγέλαστος, -ον, γελοίος, παράλογος, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· επίρρ. -τως, υπερθ. -τότατα, σε Πλάτ.

κατα-γελάω, μέλ. -άσομαι — Παθ., παρακ. -γεγέλασμαι· **1.** χλευάζω, περιγελά ή εμπαιζώ, περιπαίζω, με γεν., σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· επίσης με δοτ., σε Ηρόδ.· απόλ., γελώ περιπαικτικά, σε Ευρ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** με αιτ., χλευάζω, περιγελά, σε Ευρ. — Παθ., γίνομαι περίγελως, αντικείμενο χλευασμού, σε Αισχύλ., Αριστοφ. κ.λπ.

κατά-γελως, -ωτος, ό, κοροϊδία, περίπαιγμα, εμπαιγμός, Λατ. ludibrium, *ἐμαυτοῦ καταγέλωτα τάδε*, αυτά τα κοσμήματα, επισύρουν τον εμπαιγμό εναντίον μου, σε Αισχύλ.· κ. πλατύς, καθαρή, γνήσια, αληθινή κοροϊδία, σε Αριστοφ.· ό κ. *τῆς πράξεως*, το αποκορύφωμα του παράλογου ενός πράγματος, σε Πλάτ.

κατα-γηράσκω και **-γηράω**· μέλ. *γηράσομαι* [ᾱ] και *-άσω*· αόρ. α' *-εγήρᾱσα*· γίνομαι γέρος, γερνώ, Λατ. senescere, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

κατα-γίγνομαι, Ιων. και μεταγεν. **-γίνομαι** [i]· διαμένω, κατοικώ, παρά Δημ.

κατα-γιγνώσκω, Ιων. και μεταγεν. **-γινώσκω**, μέλ. *-γνώσομαι*· **1.** παρατηρώ, διαπιστώνω, ανακαλύπτω, ιδίως, κάτι που βλάπτει την υπόληψη κάποιου, *οὐκ ἐπιτήδεα κατά τινος κ.*, έχοντας διαμορφώσει, σχηματίζει άδικες προκαταλήψεις, υποψίες εναντίον μου, σε Ηρόδ.· *καταγνοὺς τοῦ γέροντος τοὺς τρόπους*, έχοντας παρατηρήσει τις αδυναμίες του, έχοντας διαπιστώσει τα αδύνατά του σημεία, σε Αριστοφ. **II. 1.** με αιτ. κατηγορίας, επισύρω κατηγορία εναντίον κάποιου, *κακίαν, ἀδικίαν κ. τινός*, σε Πλάτ. — Παθ., μτχ. παρακ. *κατεγνωσμένος*, καταδικασμένος, σε Κ.Δ. **2.** με γεν. κατηγορίας, καταδίκης, *παρανόμων κ. τινός*, σε Δημ. **3.** με απαρ., κ. *ἐαυτοῦ ἀδικεῖν*, κατηγορώ τον εαυτό μου ότι έπραξε λάθος, ότι αδίκησε, σε Αισχίν.· ομοίως και, κ. *ἐαυτοῦ μὴ περιέσεσθαι*, καταδίκασε τον εαυτό του με την ποινή του θανάτου, σε Θουκ. — Παθ., *καταγνωσθεὶς νεώτερα πρήσσειν*, υποπτευόμενος από αυτούς ότι έκανε, σε Ηρόδ. **III. 1.** με αιτ. ποινής, εκδίδω απόφαση ή ποινή εναντίον κάποιου, κ. *τινός θάνατον*, εκδίδω απόφαση θανατικής ποινής, Λατ. damnare aliquem mortis, σε Θουκ. — Παθ., *θάνατός τινος κατέγνωστο*, παρά Δημ. **2.** λέγεται για δίκη, εκδίδω απόφαση εναντίον κάποιου, αποφαίνομαι, *δίκην*, σε Αριστοφ. — Παθ., αποφασίζομαι, σε Αισχύλ.

κατ-ᾱγίζω, Ιων. αντί *καθ-αγίζω*.

κατ-ᾱγινέω, Ιων. αντί *κατάγω*, **1.** καταρρίπτω, γκρεμίζω, κατεβάζω, σε Ομήρ. Οδ. **II.** επαναφέρω, ανακαλώ, σε Ηρόδ.

κατ-αγλαΐζω, δοξάζω, λαμπρύνω, σε Ανθ.

κατα-γλωττίζομαι, παρακ. *κατεγλώττισμαι*· — Παθ., εξαναγκάζομαι να σιωπήσω, σε Αριστοφ.

κάταγμα, -ατος, τό (*κατάγω*), μαλλί βγαλμένο ή τραβηγμένο, λαναρισμένο μαλλί, σε Πλάτ.· μπάλα μαλλιού, σε Σοφ.

κατα-γνάμπτω, μέλ. -ψω, κάμπτω, λυγίζω, σε Ανθ.

κατα-γνάφω, ξεκαθαρίζω, ξεμπλέκω, κομματιάζω, ξεσχίζω, σε Ηρόδ.

κατ-άγνῳμι, απαρ. -ύναι [ῥ] ή **κατα-γνύω**· μέλ. *κατάζω*, αόρ. α' *κατέαζα*, μτχ. *κατάζας* — Παθ., αόρ. β' *κατεάγην* [ᾱ], ευκτ. *καταγείην*, παρακ. *κατέαγα*, Ιων. *κατέγη* (με Παθ. σημασία)· **I. 1.** σπάζω σε κομμάτια, κατακομματιάζω, συντρίβω, ραγίζω, σε Όμηρ., Αττ. **2.** συντρίβω, εξασθενίζω, αποκοιμίζω, σε Ευρ., Πλάτ. **II.** Παθ., με παρακ. Ενεργ., σπάζω, συντρίβομαι, *δόρατα κατεηγότα*, σε Ηρόδ.· *κατεαγένας ή καταγῆναι τήν κεφαλήν*, έχω το κεφάλι ραγισμένο, σπασμένο, σε Αριστοφ. κ.λπ.· με γεν., *τῆς κεφαλῆς κατέαγε*, είχε τμήμα του κεφαλιού του σπασμένο, στον ίδ.

κατάγνωσις, -εως, ή (καταγινώσκω)· **I.** κατάκριση, χαμηλή εκτίμηση ή περιφρονητική άποψη για κάποιον, με γεν., σε Θουκ. **II.** κρίση που δίνεται εναντίον κάποιου, καταδίκη, στον ίδ., σε Δημ.· *τοῦ θανάτου*, καταδίκη σε θάνατο, σε Ξεν.

καταγνωστέον, ρημ. επίθ. του *καταγινώσκω*, αυτό που πρέπει να καταδικαστεί, *τινός*, σε Λουκ.

κατα-γοητεύω, μέλ. -σω, μαγεύω, εξαπατώ με τεχνάσματα· εξαπατώ ή τυφλώνω με πανουργίες, *τινά*, σε Ξεν.

κατ-ᾄγοράζω, μέλ. -άσω, αγοράζω χονδρική, *φορτία*, σε Δημ.

κατ-ᾄγορεύω, μέλ. -σω, αναγγέλλω, ανακοινώνω, *τί τινι*, σε Αριστοφ., Θουκ.· *τι πρός τινα*, σε Ξεν.

κατάγρᾶφος, -ον, κεντητός, διανθισμένος, πλουμιστός, σε Λουκ.

κατα-γράφω[ᾱ], μέλ. -ψω, **I. 1.** ξύνω, κομματιάζω, σε Ηρόδ. **2.** χαράζω, γράφω, επιγράφω, *νόμους*, σε Πλούτ. **3.** ιχνογραφώ, σχεδιαγραφώ, σε Λουκ. **II.** γεμίζω στήλες, πίνακες με γράμματα, σε Ευρ. **2.** καταγράφω, καταχωρώ, σημειώνω, αναγράφω, σε Πλάτ.

κατα-γυμνάζω, γυμνάζω πολύ, πειθαρχώ μέσω των γυμνασμάτων, σε Λουκ.

κατ-άγω, μέλ. -ζω, Επικ. απαρ. -αζέμεν (με σημασία αορ.), αόρ. α' *κατήγαγον*, παρακ. *καταγῆοχα*· **I. 1.** οδηγώ κάτι προς τα κάτω, Λατ. *deducere*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *ιδίως*, οδηγώ στον Κάτω Κόσμο, στο ίδ.· *εἰς Αἴδαο*, στο ίδ. **2.** οδηγώ προς την παραλία, σε Ομήρ. Ιλ., Ξεν. **3. α)** οδηγώ πλοίο από το πέλαγος στη στεριά ή στο λιμάνι, σε Ομήρ. Οδ.· *κατ. ναῦν*, οδηγώ πλοίο στο λιμάνι, ελλιμενίζω, σε Ηρόδ., Αττ. — Παθ., φθάνω στην ξηρά, αποβιβάζομαι, αντίθ. προς το *ἀνάγεσθαι*, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ. **β)** *κατάγεσθαι παρά τινι*, καταλύω στο σπίτι κάποιου, Λατ. *deversari apud aliquem*, σε Δημ. **4.** αποσύρω, βγάζω ή τραβώ, κλώθω, γνέθω, Λατ. *deducere filum*, σε Πλάτ. **5.** οδηγώ, φέρνω σε ορισμένη κατάσταση, *ἐς κίνδυνον κ. τήν πόλιν*, σε Θουκ. **6.** κ. *θρίαμβον*, Λατ. *deducere triumphum*, σε Πλούτ.· συνοδεύω, όπως το *πομπεύω*, στον ίδ. **7.** κ. *γένος*, βρίσκω, ανιχνεύω την καταγωγή, τη ρίζα, την προέλευση, στον ίδ. **8.** *κατ. βοάν*, κατεβάζω, χαμηλώνω τη φωνή, σε Ευρ. **II.** επαναφέρω, Λατ. *reducere*, σε Ομήρ. Οδ.· επαναφέρω κάποιον από την εξορία, ανακαλώ, σε Ηρόδ., Αττ.· γενικά, αποκαθιστώ, σε Ηρόδ. — Παθ., επανέρχομαι, σε Πλάτ., Ξεν.

κατάγωγή, ή, προσέγγιση της ξηράς από την ανοιχτή θάλασσα· προσόρμιση, ελλιμένιση, αγκυροβόληση, σε Θουκ.· γενικά, κατάλυμα, πανδοχείο, Λατ. *statio*, σε Ηρόδ., Πλάτ.

κατάγωγήον, τό, μέρος στο οποίο μπορεί κάποιος να καταλύσει, στο οποίο μπορεί να διαμείνει, πανδοχείο, ξενοδοχείο, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.

κατ-ᾄγωνίζομαι, μέλ. Αττ. -ιοῦμαι, αποθ., αγωνίζομαι, μάχομαι εναντίον, υπερισχύω έναντι, κατακτώ, νικώ, σε Λουκ.· ως Παθ., *καταγωνισθεῖς ὑπό τινος*, στον ίδ.

κατα-δαίνυμαι, μέλ. -*δαίσομαι*, αποθ., καταβρογχίζω, καταναλώνω, σε Θεόκρ.

κατα-δάκνω, μέλ. -*δήξομαι*, δαγκώνω και κόβω σε κομμάτια, σε Βατραχομ., σε Θεόκρ.

κατα-δακρύνω, μέλ. -*σω*, θρηνών, κλαίω, *τὴν τύχην*, σε Ξεν.· *απόλ.*, κλαίω πικρά, σε Ευρ.

κατα-δᾶμάζομαι, απαρ. αορ. α' -*δαμάσασθαι* — Μέσ., δαμάζομαι, καταβάλλομαι, κάμπτομαι, υποτάσσομαι εντελώς, σε Θουκ.

κατα-δάμναμαι, = το προηγ., σε Ομηρ. Ὑμν.

κατα-δᾶπνάω, μέλ. -*ήσω*, **I.** σπαταλώ, διασπαθίζω, ασωτεύω, σε Ξεν. — Παθ., (*τὰ χρήματα*) *καταδεδαπνήτο σφι*, σε Ηρόδ. **II.** καταστρέφομαι, φθείρομαι ολοκληρωτικά, λέγεται για στρατό, σε Ξεν.

κατα-δάπτω, μέλ. -*ψω*, σχίζω σε κομμάτια, καταβρογχίζω, κατατρώνω, σε Όμηρ.· μεταφ., στη Μέσ., *καταδάπτεται ἦτορ*, σε Ομήρ. Οδ.

κατα-δαρθάνω, αόρ. β' -*έδαρθον*, μεταφ. -*έδρα̃θον*, β' πληθ. *καδραθέτην*, παρακ. -*δεδάρθηκα*· **1.** αποκοιμιέμαι· στον αόρ., *πλαγιάζω*, κοιμάμαι βαθιά, σε Ομήρ. Οδ.· στον ενεστ., αποκοιμιέμαι, καταλαμβάνομαι από νύστα ή κυριεύομαι από ύπνο, σε Πλάτ.· παρακ. *καταδεδαρθηκώς*, αυτός που έχει αποκοιμηθεί, στον ιδ. **2.** κυρίως περνώ κάπου την νύχτα, διανυκτερεύω, *κατέδαρθον ἐν ὄπλοις*, σε Θουκ.

κατα-δατέομαι, μέλ. -*δάσομαι* [ᾶ], Μέσ., μοιράζομαι κάτι μαζί με άλλους, σχίζω και καταβρογχίζω, σε Ομήρ. Ιλ.

καταδεής, -ές (*καταδέω* B), **I. 1.** αυτός που έχει ανάγκη, στερημένος ενός πράγματος, με γεν., σε Ηρόδ.· *απόλ.*, ενδεής, άπορος, σε Δημ. **2.** συγκρ. *καταδεέστερος*, υποδεέστερος, κατώτερος, στον ιδ. κ.λπ. **II.** επίρρ. -*δεῶς*, κυρίως στον συγκρ., *καταδεεστέρω*ς *ἔχειν περί τι*, είμαι κατώτερος σε κάτι, στον ιδ.

κατα-δεῖ, απρόσ., υπάρχει έλλειψη, βλ. [καταδέω](#) B.

κατα-δείδω, μέλ. -*δείσω*, απαρ. αορ. α' -*δεῖσαι*· φοβάμαι πολύ, τι, σε Αριστοφ., Θουκ.

κατα-δείκνυμι και **-ύω**, μέλ. *-δείζω*· Ιων. αόρ. *α' κατέδειξα* — Παθ., Ιων. γ' ενικ. υπερσ., *κατεδέδεκτο*· **1.** ανακαλύπτω και δείχνω κάτι, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.· με απαρ., ανακοινώνω, γνωστοποιώ ότι..., σε Αισχίν. — Παθ. με μτχ., *κατεδέδεκτο έοῦσα χρηστή*, είχε αποδειχθεί ότι ήταν χρήσιμη, σε Ηρόδ. **2.** εφευρίσκω και διδάσκω, εισάγω, εκθέτω, παρουσιάζω, σε Αριστοφ., Πλάτ.· με απαρ., υποδεικνύω, δείχνω τον τρόπο με τον οποίο γίνεται κάτι, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

κατα-δειλιάω, μέλ. *-άσω [ā]*, δείχνω δειλία, σημάδια φόβου, σε Ξεν.

κατα-δέομαι, αποθ., θερμοπαρακαλώ, Λατ. *deprecari*, με γεν. προσ., σε Πλάτ.

κατα-δέρκομαι, αόρ. *α' κατεδέρχην*· αποθ.· κοιτώ προς τα κάτω, επάνω σε, ρίχνω το βλέμμα μου επάνω σε, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.

κατά-δεσμος, ό, λαιμοδέτης, στεφάνι, κορδέλα, ιμάντας· μαγικό δέσιμο, σε Πλάτ.

κατα-δεύω, μέλ. *-σω*, καταβρέχω, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.· λέγεται για ποτάμι, ποτίζω, αρδεύω, *πεδιά*, σε Ευρ.

κατα-δέχομαι, *-δέζομαι*, αποθ., **1.** δέχομαι, αποδέχομαι, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.**

δέχομαι πίσω, δέχομαι πάλι εξόριστο άνδρα στην πατρίδα, σε Ρήτ.· Παθ. αορ. *α' καταδεχθῆναι*, με Παθ. σημασία, σε Λουκ.

κατα-δέω (Α), μέλ. *-δήσω*, **I. 1.** δένω ή προσδένω, δένω γερά, σφιχτά, σε Όμηρ., Ηρόδ. — Παθ., *καταδεδεμένος τούς όφθαλμούς*, έχοντας τα μάτια του δεμένα, κλειστά, σε Ηρόδ.· *έν φόβω καταδεθείσα*, σε Ευρ.· *καταδεΐται ψυχή ύπό τοῦ σώματος*, σε Πλάτ. — Μέσ., δένω πάνω μου, στον εαυτό μου, σε Ευρ.

2. βάζω στα δεσμά, δεσμεύω, φυλακίζω, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *κ. τήν έπί θανάτῳ*, (ενν. *δέσιν*), δένω κάποιον για εκτέλεση, του περνάω δεσμά, τον συλλαμβάνω και τον οδηγώ προς εκτέλεση, σε Ηρόδ. **3.** καταδικάζω κάποιον για κάποιο έγκλημα, *κ. τινά φῶρα εΐναι*, στον ίδ. **II.** δεσμεύω, σταματώ, κωλύω, εμποδίζω, *άνέμων κατέδησε κελεύθους*, σε Ομήρ. Οδ.· *κατέδησε κέλευθα*, σταμάτησε την πορεία μου, στο ίδ.

καταδέω (Β), μέλ. *-δεήσω*, έχω ανάγκη, είμαι ελλιπής, χρειάζομαι, με γεν., ιδίως, λέγεται για αριθμούς, *καταδέει πεντεκαΐδεκα σταδίων ώς μή εΐναι πεντακοσίων*, χρειάζεται, υπολείπεται δεκαπέντε στάδια για να γίνει πεντακόσια, σε Ηρόδ.

κατά-δηλος, **-ον**, ολοφάνερος, καταφανής, ορατός, σε Ηρόδ., Θουκ.· *κατάδηλον ποιείν*, γίνομαι φανερός, φανερώνομαι, ανακαλύπτομαι, σε Ηρόδ., Σοφ.· *κ. εΐναι*, είμαι ολοφάνερος, σε Ηρόδ., Πλάτ.

κατα-δημαγωγέω, μέλ. *-ήσω*, κατακτώ με τα τεχνάσματα του δημαγωγού — Παθ., ποδηγετούμαι με παρόμοια τεχνάσματα, σε Πλούτ.

κατα-δημοβορέω, μέλ. *-ήσω* (*δημοβόρος*), καταναλώνω δημοσίως, σε Ομήρ. Ιλ.

κατα-δισαίω, μέλ. *-ήσω*, παρακ. *-δεδιήτηκα* (βλ. [διαιτάω](#)), ως διαιτητής κρίνω εναντίον κάποιου, εκδίδω απόφαση εναντίον κάποιου, καταδικάζω με γεν., σε Δημ. — Παθ., καταδικάζομαι, στον ίδ.

κατα-διαλλάσσω, μέλ. *-ζω*, ρυθμίζω, προσεγγίζω ξανά, σε Αριστοφ.

κατα-δίδωμι, μέλ. *-δώσω*, παραχωρώ, προδίδω, φανερώνω· αμτβ., ανοίγομαι σε, ή *Προποντίς καταδιδοΐ ές τόν Έλλήσποντον*, σε Ηρόδ.

κατα-δικάζω, μέλ. *-άσω* — Παθ., αόρ. *α' κατεδικάσθην*, παρακ.

καταδεδίκασμαι· **I.** εκδίδω απόφαση εναντίον κάποιου, επιβάλλω ποινή σ' αυτόν, τον καταδικάζω, αντίθ. προς το *άποδικάζω*, με γεν. προσ. και αιτ.

πράγμ., *κ. τινός θάνατον*, επιβάλλω σε αυτόν την θανατική ποινή, σε Ηρόδ.· με απαρ., *κ. τινός τὰ έσχατα παθεΐν*, καταδικάζω κάποιον στο να υποστεί τις

έσχατες ποινές, σε Ξεν. — Μέσ., ενεργώ με τέτοιο τρόπο ώστε να εκδοθεί καταδικαστική απόφαση εναντίον κάποιου, *δίκηγκαταδικάζεσθαί τινος*, σε Θουκ. — Παθ., *καταδικασθείς*, καταδικασμένος, σε Πλάτ. · με απαρ., *καταδικάζεται αποθανεῖν*, σε Λουκ. · λέγεται για δικαστική απόφαση, *ἀντέλεγον μὴδिकाίως σφῶν καταδεδικάσθαι*, ισχυρίζονταν ότι η καταδίκη τους ήταν άδικη, σε Θουκ. **II.** διακηρύσσω με ρητή απόφαση, ανακοινώνω με σαφή απόφαση, σε Ξεν.

κατα-δίκη[ι], ή, καταδίκη· χρηματική ποινή, αποζημίωση, σε Θουκ.

κατα-διώκω, μέλ. -ζω ή -ζομαι, καταδιώκω στενά, σε Θουκ.

κατα-δοκέω, μέλ. -δόζω, σκέφτομαι κάτι προς βλάβη κάποιου, με απαρ., *κ. τινα ποιείν τι*, υποπτεύομαι ότι κάποιος ενεργεί με τέτοιο τρόπο, σε Ηρόδ. · *κ. σφέας εἶναι κλῶπας*, υποπτεύομαι ότι αυτοί είναι κλέφτες, στον ιδ. · επίσης, *οὐκ ἂν κοτε κατέδοξα ἔνθεν ἦν*, δεν θα μπορούσα ποτέ να υποπτευθώ τίνος γιος ήταν, στον ιδ.

κατα-δοξάζω, μέλ. —άσω = καταδοκέω, σε Ξεν.

κατα-δουλόω, μέλ. -ώσω, **I. 1.** οδηγώ σε δουλεία, υποδουλώνω, σκλαβώνω, σε Ηρόδ., Θουκ. — Παθ., *καταδεδούλωντο, κατεδουλώθησαν*, σε Ηρόδ. **2.**

Μέσ., κάνω κάποιον δούλο μου, υποδουλώνω, εξανδραποδίζω, στον ιδ., σε Ξεν. · ομοίως και στον Παθ. παρακ., σε Ευρ., Πλάτ. **II.** υποδουλώνω, κυριεύω, κατακτώ το πνεύμα — Παθ., σε Ξεν., Πλάτ.

καταδούλωσις, -εως, ή, υποδούλωση, υποταγή, σε Θουκ.

κατα-δουπέω, μέλ. -ήσω, πέφτω με βαρύ γδούπο, σε Ανθ.

Κατάδουποι, -ων, αί, οι Καταρράκτες του Νείλου, σε Ηρόδ. (Συνήθως ετυμολογείται από το καταδουπέω).

καταδράθω[α], υποτ. αορ. β' του καταδαρθάνω.

κατα-δρᾶμειν, απαρ. αορ. β' του κατα-τρέχω.

κατα-δρέπω, μέλ. -ψω, αποκόπτω, *τί τινος*, σε Ηρόδ.

καταδρομή, ή (καταδραμειν), επιδρομή, εισβολή, σε Θουκ. κ.λπ. · μεταφ., βίαια προσβολή, επίθεση, εξύβριση, λαιμοχτορία, προπηλακισμός, σε Αισχίν.

κατάδρομος, -ον (καταδρᾶμειν), κατεστραμμένος, κυριευμένος, ερημωμένος, σε Ευρ.

κατάδρυμμα, -ατος, τό, σχίσιμο, κομμάτιασμα ή κατασπάραγμα, σε Ευρ.

καταδρύπτω, μέλ. -ψω, σχίζω σε κομμάτια, κομματιάζω, ξεσχίζω, κατασπαράσσω, σε Ανθ. — Μέσ., σε Ησίοδ.

κατα-δύναστεύω, μέλ. -σω, καταπιέζω, σε Ξεν.

καταδύνω, βλ. καταδύω.

κατάδυσις, -εως, ή (καταδύω), καταβύθιση, κατέβασμα, κάθοδος, κατηφόρισμα, κατάβαση, σε Λουκ.

κατα-δύσωπέω, μέλ. -ήσω, κάνω κάποιον να ντραπεί μέσω θερμής παράκλησης, σε Λουκ.

καταδύω ή -δύνω[ω] · I. αμτβ., με Ενεργ. ενεστ., *καταδύνω* και Μέσ.

καταδύομαι · μέλ. -δύσομαι, Μέσ. αόρ. α' -εδῶσάμην, Επικ. β' και γ' ενικ. -

δύσεο, -δύσετο · Ενεργ. αορ. β' *κατέδυν*, παρακ. *καταδέδωκα* · **I. 1.** κατεβαίνω, βυθίζομαι, δύω, λέγεται για τον ήλιο, *ἥελιος κατέδυ*, σε Ομήρ. Ιλ. · *ἐς ἥελιον καταδύντα*, μέχρι που έδυσε ο ήλιος, σε Ομήρ. Οδ. · λέγεται για πλοία, βυθίζομαι ή καλύτερα ακινητοποιούμαι, αχρηστεύομαι (βλ. κατωτ. II), σε Ηρόδ., Θουκ. · λέγεται για πρόσωπα, *καταδεδυκώς*, αυτός που έχει χωθεί μέσα, σε Αριστοφ. **2.** διεισδύω, εισέρχομαι, με αιτ., *καταδύναι ὄμιλον, μάχην δόμον, πόλιν*, σε Όμηρ. · ακολουθ. από πρόθ., *καταδυσόμεθ' εἰς Αἴδαο δόμους*, θα κατέλθουμε, θα κατέβουμε στον Άδη, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. · με την έννοια της

μυστικότητα, διεισδύω δόλια σε, χώνομαι κρυφά σε, τρυπώνω σε, σε Πλάτ. **3.** μπαίνω κρυφά και κρύβομαι, *καταδύομαι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης*, σε Όμηρ. **Π.** Μεταβατικό, κάνω κάτι να βυθιστεί, καταβυθίζω, Λατ. submergere, *ἐμὲ καταδύνουσι τῷ ἄχει*, σε Ξεν.: κυρίως σε αόρ. α΄, *τοὺς γαυλοὺς καταδύσας*, σε Ηρόδ.: *καταδῶσαι ναῦν*, καταστρέφω το καράβι μέχρι το σημείο επιφάνειας της θάλασσας, δηλ. το καθιστῶ εξολοκλήρου ἀχρηστο προς πλεύση, στον ίδ., σε Θουκ.

κατ-ᾄδω, Ιων. -**αεῖδω**, μέλ. -*ᾄσομαι*, τραγουδῶ προς, Λατ. occinere, και παρομοίως: **I.** μτβ., θέλγω ή κατευνάζω τραγουδώντας, σε Λουκ.: με δοτ., τραγουδῶ ξόρκι ή επωδὸ (*ἐπωδή*) σε κάποιον ἄλλο, σε Ηρόδ. **2.** ξεκουφαίνω με το τραγούδι, σε Λουκ. — Παθ., έχω κάποιον μπροστά μου που τραγουδά, στον ίδ. **Π.** τραγουδῶ ως επωδή, ως ρυθμική ή μελωδική επανάληψη, *βάρβαρα μέλη*, σε Ευρ.

κατα-δωροδοκέω, μέλ. -*ήσω*, διαφθείρομαι με δώρα ή δωροδοκούμε, σε Αριστοφ.: ομοίως και στη Μέσ., στον ίδ.

κατ-αεῖδω, Ιων. αντί *κατάδω*.

καταειμένος, -η, -ον, Παθ. μτχ. του *κατα-έννυμι*.

καταείνυνον, Επικ. παρατ. του *κατα-έννυμι*.

καταείσατο, Επικ. γ' ενικ. αορ. α' του *κάτεμι*.

κατα-έννυμι ή -εινύω, μόνο σε παρατ., αόρ. α' και Παθ. παρακ.: ντύνω, καλύπτω, σκεπάζω, *θριζὶ νέκυν καταείνυσαν*, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., *ὄρος καταειμένον ὕλη*, σε Ομήρ. Οδ.

κατ-αζαίνω, καταξηραίνω, στεγνώνω, *καταζήνασκε δὲ δαίμων* (Ιων. αόρ. α'), σε Ομήρ. Οδ.

κατα-ζάω, μέλ. -*ζήσω*, ζω, περνῶ την ζωή μου, σε Ευρ., Πλάτ.

κατα-ζεύγνυμι και -ύω, μέλ. -*ζεύζω*: ζεύω, ζευγαρώνω μαζί, ζεύω, σε Πίνδ. — Παθ., ενώνομαι, σε Πλάτ. **2.** Παθ. επίσης, δεσμεύομαι, περιορίζομαι, φυλακίζομαι, σε Ηρόδ., Σοφ.

κατάζευξις, -εως, ή, σύζευξη: αντίθ. προς το *ἀνάζευξις*, στρατοπέδευση, σε Πλούτ.

κατ-αζήνασκε, γ' ενικ. Ιων. παρατ. του *κατ-αζαίνω*.

κατα-ζώννυμι και -ύω, μέλ. -*ζώσω*, δένω σφιχτά, ζώνω σφιχτά, σφίγγω γερά — Μέσ., ζώνομαι, σε Ευρ.

κατᾱ-θαμβέομαι, Παθ., είμαι έκθαμβος, έκπληκτος, κατάπληκτος, με αιτ., σε Πλούτ.

κατα-θάπτω, μέλ. -*ψω*, θάβω, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.

κατα-θαρσύνω[υ], μέλ. -*υνῶ*, ενθαρρύνω ή παροτρύνω, εξωθῶ κάποιον σε κάτι, *τινὰ πρὸς τὸ μέλλον*, σε Πλούτ. — Παθ., στον τύπο *καταθρασύνομαι*, σε Λουκ.

κατα-θεάομαι, μέλ. -*ᾄσομαι* [*ᾶ*], αποθ., βλέπω κάτι από ψηλά, παρατηρώ από ψηλά, σε Ξεν.: γενικά, παρατηρώ, ατενίζω, στον ίδ.

καταθεῖναι, απαρ. αορ. β' του *κατα-τίθημι*.

καταθεῖο, β' ενικ. Μέσ. αορ. β' ευκτ. του *κατα-τίθημι*.

καταθειόμαι, Επικ. αντί *κατα-θέωμαι*, -*θῶμαι*, υποτ. Μέσ. αορ. β' του *κατα-τίθημι*: **καταθειόμεν**, αντί *κατα-θέωμεν*, -*θῶμεν*, α' πληθ. υποτ. αορ. β'.

κατα-θέλγω, μέλ. -*ζω*, υποτάσσω, κυριεύω, κατακτῶ με ξόρκια ή μαγικά τεχνάσματα, σε Ομήρ. Οδ.

κατάθελξις, -εως, ή, μαγικό τέχνασμα, μαγεία, σε Λουκ.

καταθεματίζω = *ἀναθεματίζω*, καταριέμαι, σε Κ.Δ.

κατα-θέω, μέλ. -*θέυσομαι*, **I.** τρέχω προς τα κάτω, σε Θουκ., Ξεν.· λέγεται για πλοία, μπαίνω στο λιμάνι, ελλιμενίζομαι, σε Ξεν. **II.** πραγματοποιώ επιθέσεις και λεηλασίες, στον ίδ.· με αιτ., λεηλατώ, καταστρέφω μια χώρα, σε Θουκ., Ξεν.

κατα-θεωρέω, μέλ. -*ήσω*, παρατηρώ, ατενίζω από ψηλά, σε Πλάτ.

κατα-θήγω, μέλ. -*ζω*, οξύνω, ακονίζω, σε Ανθ.

κατα-θηλύνω[ῶ], μέλ. -*υνῶ*, κάνω κάποιον θηλυπρεπή, εκθηλύνω, σε Λουκ.

*καταθήπω, άχρηστος ενεστ. του *κατατέθηπα*.

κατ-αθλέω, μέλ. -*ήσω*, γυμνάζομαι πολύ, *ήθληκότες*, καλογυμνασμένοι, λέγεται για στρατιώτες, σε Πλούτ.

κατα-θλίβω[ῶ], μέλ. -*ψω*, πιέζω κάτι επάνω σε κάτι άλλο, συμπιέζω· *μτχ.*

Παθ. αορ. β', *καταθλίβεις*, σε Πλούτ.

κατα-θνήσκω, μέλ. *κατα-θανοῦμαι*, συγκοπτ. *κατ-θανοῦμαι*, αόρ. β'

κατέθανον, Επικ. *κάτθανον*· παρακ. -*τέθηκα*· **1.** φθίνω, σβήνω, πεθαίνω, και σε αόρ. β' και παρακ., είμαι νεκρός, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ. **2.** εκλείπω, γίνομαι άφαντος, εξαφανίζομαι, σε Μόσχ., Βίωνα.

κατα-θνητός, -ή, -όν, θνητός, σε Ομήρ. Ιλ.

καταθορεῖν, απαρ. αορ. β' του *καταθρώσκω*.

κατα-θορυβέω, μέλ. -*ήσω*, σηκώνω θόρυβο εναντίον κάποιου, σε Πλάτ.

κατα-θρασύνω, βλ. [καταθαρσύνω](#).

κατα-θραύω, μέλ. -*σω*, σπάω σε κομμάτια, κομματιάζω, συντρίβω, σε Πλάτ.

κατα-θρηνέω, μέλ. -*ήσω*, κλαίω, μοιρολογώ, θρηνώ, σε Ευρ.

κατα-θρώσκω, μέλ. -*θοροῦμαι*, αόρ. β' *κατέθορον*· *πηδώ* κάτω, σε Ομήρ. Ιλ.· με αιτ., κ. *τὴν αἵμασίην*, *πηδώ* από τον φράχτη κάτω, σε Ηρόδ.

κατ-αθῦμέω, μέλ. -*ήσω*, αποθαρρύνομαι εντελώς, χάνω ολότελα το θάρρος μου, σε Ξεν.

κατα-θύμιος[ῶ], -α, -ον (θυμός), **I.** αυτός που βρίσκεται στο μυαλό ή στην σκέψη, σε Ομήρ. Οδ.· *μηδέ τί τοι θάνατος κατ. ἔστω*, ας μην κάθεται ο θάνατος βαρὺς πάνω στην καρδιά σου, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** σύμφωνος με την διάθεση κάποιου, ικανοποιητικός, σε Θέογν., Ηρόδ.

κατα-θύω, μέλ. -*σω*, **I. 1.** θυσιάζω, σε Ηρόδ., Ξεν. **2.** προσφέρω, αφιερώνω, *τὴν δεκάτην*, σε Ξεν. **II.** Μέσ., *φίλτροις καταθύσομαι*, θα αναγκάσω με μαγικές θυσίες, σε Θεόκρ.

κατα-θωρακίζομαι, Παθ., εξοπλίζομαι από..., θωρακίζομαι σε όλα τα σημεία, σε Ξεν.

καταί-βάσις, -εως, ή, ποιητ. αντί *κατάβασις*, σε Ανθ.

καταιβάτης[ᾶ], ποιητ. αντί *καταβάτης*, -*ον, ό* (*καταβαίνω*), **1.** επίθετο του Δία που κατεβαίνει με βροντές και αστραπές, σε Αριστοφ.· επίσης λέγεται για τον κεραυνό του, κάθετος, αυτός που εξακοντίζεται, επιρρίπτεται, εκτοξεύεται, σε Αισχύλ. **2.** λέγεται για τον *Άχέροντα*, αυτός πάνω στον οποίο κατεβαίνει κανείς, καθοδικός, κατηφορικός, σε Ευρ.

καταιβάτος, -ή, -όν, ποιητ. αντί *καταβατός*, *θύραι κ.*, πύλες μέσω των οποίων οι άνθρωποι κατηφορίζουν, αυτός που οδηγεί προς τα κάτω, σε Ομήρ. Οδ.

κατ-αιγίζω, μέλ. Αττ. -*ιῶ*, ορμώ προς τα κάτω σαν θύελλα, σε Αισχύλ.· γενικά, είμαι θυελλώδης, ορμητικός, σε Ανθ.

κατ-αιδέομαι, αποθ. με Μέσ. μέλ. -*αιδέσομαι*, Παθ. αόρ. α' -*δέσθην*· νιώθω ντροπή ή σεβασμό μπροστά σε κάποιον, στέκομαι ενδεής, φοβισμένος ενώπιόν του, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· με απαρ., ντρέπομαι να κάνω κάτι, σε Ευρ.

κατ-αιθάλόω, μέλ. -*ώσω*, κάνω στάχτη, κατακαίω, σε Ευρ., Αριστοφ. — Παθ., (*Τροίας*), *πυρί κατηθαλωμένης*, σε Ευρ.

κατ-αιθύσσω, μέλ. -ζω, κυματίζω ή επιπλέω προς τα κάτω, *πλόκαμοι νῶτον καταίθυσσον*, σε Πίνδ.: *Κάστωρ καταιθύσσει ἐστίαν*, ο Κάστορας ρίχνει την λάμψη του στο παραγώνι, στον ιδ.

κατ-αίθω, κατακαίω, κάνω στάχτη, σε Αισχύλ., Ευρ.: μεταφ., λέγεται για τον έρωτα, σε Θεόκρ.

κατ-αικίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ — Παθ., παρακ. *κατήκισμαι*: πληγώνω βαριά, καταστρέφω ολοκληρωτικά, σε Ομήρ. Οδ.: ομοίως και στη Μέσ., σε Ευρ.

καταίνεσις, -εως, ή, συναίνεση, συμφωνία: μνήστευση, αρραβώνας, σε Πλούτ.

κατ-αινέω, μέλ. -έσω, ποιητ. -ήσω, **1.** συναινώ, συμφωνώ σε κάτι, επιδοκιμάζω, εγκρίνω, με αιτ. πράγμ., σε Ηρόδ.: επίσης με δοτ. πράγμ., σε Θουκ. **2.** συμφωνώ ή υπόσχομαι να κάνω κάτι, με απαρ., σε Πίνδ., Σοφ.: επίσης, *κ. τοῦτον βασιλέα σφίσι εἶναι*, συμφωνώ να είναι αυτός βασιλιάς, σε Ηρόδ. **3.** παρέχω, παραχωρώ, υπόσχομαι, σε Σοφ.: δίνω υπόσχεση γάμου, αρραβωνιάζω, σε Ευρ.

κατ-αιρέω, Ιων. αντί *καθ-αιρέω*.

κατ-αίρω, μέλ. -ἄρῶ, αμτβ. **I.** κατεβαίνω, εφορμώ, βουτώ, λέγεται για πτηνά, σε Αριστοφ.: λέγεται για πρόσωπα, σε Ευρ. κ.λπ. **II.** για πλοία, μπαίνω στο λιμάνι, καταπλέω, σε Θουκ.

κατ-αισθάνομαι, μέλ -αισθήσομαι, αποθ., καταλαβαίνω, αντιλαμβάνομαι κάτι πλήρως, σε Σοφ.

κατ-αίσιοις, -ον, εξ ολοκλήρου δίκαιος, σε Αισχύλ.

κατ-αισχυντήρ, -ήρος, ό, αυτός που ατιμάζει, σε Αισχύλ.

κατ-αισχύνω[ν], μέλ. -ῶν, **I.** καταισχύνω, εξευτελίζω, ατιμάζω, ντροπιάζω, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.: *τήνσῃν οὐ κατ. φύσιν*, δεν ντροπιάζω την φύση σου, δηλ. δεν αποδεικνύομαι ανάξιος, κατώτερός σου, σε Σοφ.: *ἐμὸν καταίσχυνε χρέος*, με εξευτέλισε γιατί το χρέος μου παρέμεινε απλήρωτο, σε Πίνδ. **II.** Μέσ., αισθάνομαι ντροπή ενώπιον, μπροστά σε, *θεούς*, σε Σοφ.: ομοίως και σε Παθ. αόρ. *α' καταισχυνηθῆναι*, *ὅπως μὴ δόξει*, ντρέπομαι μήπως θεωρηθώ, σε Θουκ.

κατα-ἴσχω, Επικ. αντί *κατ-ίσχω*, σε Ομήρ. Οδ.

κατ-αιτιάομαι, μέλ. -άσομαι [ā], αποθ. **I. 1.** κατηγορώ, κατακρίνω, μέμφομαι, προσβάλλω, σε Ηρόδ., Δημ. — Μέσ., κατηγορώ και κατηγορούμαι, σε Ηρόδ. **2.** με αιτ. πράγμ., αποδίδω κάτι σαν κατηγορία εναντίον κάποιου άλλου, καταλογίζω, *ἀμαθίαν*, σε Θουκ. **II.** η Παθ. μτχ. αορ. *α' καταιτιαθείς*, χρησιμ. με Παθ. σημασία, κατηγορούμενος, εναγόμενος, στον ιδ., σε Ξεν.

καταϊτυξ, -υγος, ή, χαμηλή περικεφαλαία ή σκούφος του κεφαλιού από δέρμα ταύρου, σε Ομήρ. Ιλ. (αμφίβ. προέλ.).

κατ-αιωρέομαι, Παθ., κρεμιέμαι προς τα κάτω, *κατηωρεῶντο* (Ιων. παρατ.), σε Ησίοδ.

κατα-καγχάζω, μέλ. -σω, χλευάζω κάποιον, *τινός*, σε Ανθ.

κατα-καίεμεν, Επικ. αντί -καίειν, απαρ. του *κατακαίω*.

κατα-καίνω = *κατακτείνω*, μόνο σε αόρ. β' *κατέκανον*, σε Ξεν.

κατα-καίριος, -ον = *καίριος*, σε Ανθ.

κατα-καίω, Αττ. -κάω [ā], Επικ. απαρ., *κατακαίεμεν*: μέλ. -καύσω, αόρ. α' *κατέκανυσα*, Επικ. *κατέκηα*, α' πληθ. υποτ. *κατακῆομεν* ή -*κείομεν* (αντί -*κῆομεν*), απαρ. *κατακῆαι*, συγκοπτ. *κακκῆαι*: παρακ. -*κέκαυκα* — Παθ., μέλ. -*καυθήσομαι*, αόρ. α' *κατεκαύθην*, αόρ. β' *κατεκῆην*, παρακ. -*κέκαυμαι*: (πρβλ. [καίω](#)) **I.** καίω εντελώς, αφανίζω, καταστρέφω εντελώς, κατακαίω

ολοκληρωτικά, σε Όμηρ., σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· κ. τοὺς μάντιας, τους έκαψαν ζωντανούς, σε Ηρόδ.· ζῶοντα κατακαυθῆναι, στον ίδ. **II.** Παθ., λέγεται για φωτιά, σε τμήση, κατὰ πῦρ ἐκάη, είχε καεί εντελώς, είχε καεί και σβήσει, σε Ομήρ. Ιλ.

κατα-κἄλέω, μέλ. -έσω, καλώ κάτω, συγκαλώ, προσκαλώ, σε Θουκ. — Μέσ., σε Πλούτ.

κατα-κἄλύπτω, μέλ. -ψω, καλύπτω από πάνω, καλύπτω εντελώς, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ. — Μέσ. σε τμήση, κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος, έχοντας καλύψει το κεφάλι του, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και -καλυψάμενος μόνο του, έχοντας σκεπάσει με πέπλο τον εαυτό του, σε Ηρόδ.· επίσης -κεκαλυμμένος, στον ίδ., Πλάτ.

κατα-κάμπτω, μέλ. -ψω, λυγίζω προς τα κάτω, ώστε να σχηματίζω κοίλωμα, σε Πλάτ.· μεταφ., κ. ἐλπίδας, τις καταστρέφω, τις ανατρέπω, τις εξαφανίζω τις ελπίδες, σε Ευρ. — Παθ., κάμπτομαι, λυγίζω (μέσω ικεσίας), σε Αισχύλ.

κατα-κάρφομαι, Παθ., ξεραίνομαι, πέφτω κάτω ξερός, σε Αισχύλ.

κατακαύσας, μτχ. αορ. α' του κατακαίω.

κατα-καυχάομαι, μέλ. -ήσομαι, αποθ., καυχέμαι εναντίον κάποιου, υπερηφανεύομαι, τινος ή κατά τινος, σε Κ.Δ.· δεν έχω φόβο για..., δεν φοβάμαι, τινος, στο ίδ.

κατακεῖαι, Επικ. απαρ. αορ. α' του κατακαίω.

κατά-κειμαι, Επικ. γ' πληθ. κατακεῖται, Ιων. -κέαται· υποτ. -κέωμαι — Παθ., μόνο σε ενεστ. και παρ. με Μέσ. μέλ. -κείσομαι **1.** κατακλίνω, πλαγιάζω, είμαι ξαπλωμένος, σε Όμηρ., σε Αριστοφ. **2.** κρύβομαι, μένω κρυμμένος, ενεδρεύω, παραμονεύω, σε Όμηρ. **3.** βρίσκομαι αποθηκευμένος, Λατ. *reponi*, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. **4.** βρίσκομαι στο κρεβάτι ως ασθενής, σε Ηρόδ.· επίσης, αδρανών, τεμπελιάζω, σε Ξεν. **5.** είμαι ξαπλωμένος κατά την διάρκεια του φαγητού, Λατ. *accumbere*, πῖνε, κατάκεισο, σε Αριστοφ. **6.** λέγεται για στεριά, βρίσκομαι λοξά, κατηφορικά προς τη θάλασσα (ομοίως και το *Usticae cubantis* του Οράτ.), σε Πίνδ.

κατα-κείομεν, Επικ. αντί -κέωμεν, **I.** υποτ. αορ. α' του κατακαίω. **II.** επίσης υποτ. του κατακείω.

κατα-κείρω, μέλ. -κερῶ, **I.** αποκόπτω, ψαλιδίζω — Μέσ., κ. τὰς κεφαλάς, κουρεύουν τα μαλλιά τους μέχρι το δέρμα, σε Ηρόδ. **II.** μεταφ., αποκόπτω, καταστρέφω, ερημώνω, σε Ομήρ. Οδ.

κατα-κείω, χρησιμ. ως μέλ. του κατάκειμαι, κατακείμετε οἷκαδ' ἰόντες, σε Ομήρ. Οδ.· σπείσαντες κατακείομεν (Επικ. αντί -κείωμεν), στο ίδ.· κακκείοντες ἔβαν (Επικ. μτχ.), πήγαν να αναπαυθούν, να κοιμηθούν, σε Όμηρ.

κατακέκλῖσο, β' ενικ. Παθ. υπερσ. του κατακλίνω.

κατακεκράκτης, -ου, κλητ. -κεκρᾶκτα, ό, αυτός που διαβάλλει, δυσφημιστής, φωνακλάς, σε Αριστοφ.

κατα-κελεύω, μέλ. -σω, **I.** επιβάλλω, διατάσσω σιωπή, σε Αριστοφ.· γενικά, προστάζω, με απαρ., σε Πλούτ. **II.** λέγεται για τον *κελευστήν*, δίνω τα προστάγματα και καθορίζω τον χρόνο και τον ρυθμό της κωπηλασίας, σε Αριστοφ.

κατα-κερδαίνω, μέλ. -ᾶνῶ, κερδίζω, αποκομίζω άδिका κέρδος από κάτι, σε Ξεν.

κατα-κερματίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, αλλάζω, χαλώ σε μικρά νομίσματα· γενικά, διαιρώ σε μικρά μέρη, διανέμω, διαμοιράζω, σε Πλάτ.

κατα-κερτομέω, μέλ. -ήσω, χλευάζω έντονα, σε Ηρόδ.

κατα-κηλέω, μέλ. -ήσω, σαγηνεύω, γοητεύω, καταπραύνω, διασκορπίζω, διασκεδάζω (πόνος, θλίψη), Λατ. delinire, σε Σοφ.

κατακήμεν, Επικ. αντί -κῆωμεν, α' πληθ. υποτ. αορ. β' του κατακαίω.

κατα-κηρόω, μέλ. -ώσω, καλύπτω, σκεπάζω με κερί, σε Ηρόδ.

κατα-κηρύσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I.** προκηρύσσω, διακηρύσσω ή προστάζω μέσω δημοσίου κήρυκα, σε Ξεν. **II.** λέγεται σε δημοπρασία, κ. τι εἶς τινα, κατακυρώνω σε κάποιον, σε Πλούτ.

κατα-κλαίω, Αττ. -κλάω [ᾱ]· μέλ. κλαύσομαι· **1.** κλαίω, μοιρολογώ δυνατά, θρηνώ, θρηνολογώ, σε Αριστοφ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ευρ. **2.** απόλ., θρηνώ μεγαλοφώνως, στον ιδ.

κατα-κλάξασθαι, Δωρ. αντί -κλήσασθαι, Μέσ. αορ. α' του κατακλείω.

κατα-κλάω[ᾱ], Αττ. αντί κατακλαίω.

κατα-κλάω[ᾱ], παρατ. κατέκλων, αόρ. α' -έκλασα — Παθ., αόρ. α' -εκλάσθην, παρακ. -κέκλασμαι· **I.** τσακίζω, μικραίνω κάτι σπάζοντάς το, αποκόπτω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **II.** μεταφ., συντρίβω, οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε, μας τσάκισε όλους, συνέτριψε την καρδιά όλων μας, σε Πλάτ. — Παθ., κατεκλάσθη φίλον ἦτορ, σε Ομήρ. Οδ.· φρένας κατεκλάσθη, σε Ευρ.

κατα-κλείς, -εἶδος, ή, εργαλείο για το κλείσιμο της πόρτας, κλειδί, σε Αριστοφ.

κατα-κλείω, Ιων. -κλήϊω, αρχ. Αττ. -κλήω· Ιων. μέλ. -κλήϊσω, Δωρ. κατακλάζω — Μέσ., αόρ. α' κατεκλεισάμην, Δωρ. κατεκλαζάμην — Παθ., αόρ. α' κατεκλείσθην, Ιων. κατεκλήϊσθην, παρακ. κατα-κέκλειμαι ή -κέκλεισμαι· **I. 1.** με αιτ. προσ., κλείνω εντός, εγκλείω ταριχευμένο σώμα στη θήκη του, σε Ηρόδ.· τοὺς Ἑλληνας ἐς τὴν νῆσον κ., τους ανάγκασε να καταφύγουν στο νησί και εκεί τους απέκλεισε, σε Θουκ. — Μέσ., κλείνομαι μέσα, εγκλείομαι, σε Ξεν.· κατακλάξασθαι, κλείνω την νύφη μαζί μου (στο νυφικό δωμάτιο), σε Θεόκρ. **2.** μεταφ., νόμω κ., αναγκάζω, δηλ. υποχρεώνω, εξαναγκάζω, σε Δημ.· επίσης, εἰς κίνδυνον μέγιστον κατακεκλεισθαι, αφού κατάντησε, στον ιδ. **II.** με αιτ. πράγμ., σφαλίζω, κλείνω, τὰς πυλίδας, σε Ηρόδ.· τὰ ἱρά, στον ιδ. κ.λπ.

κατα-κληρο-δοτέω (κλήρος, δίδωμι), μέλ. -ήσω, διανέμω, μοιράζω με κλήρο, σε Κ.Δ.

κατα-κληρονομέω, μέλ. -ήσω, αποκτώ μέσω κληρονομιάς, σε Πλούτ.

κατα-κληρόω, μέλ. -ώσω, διανέμω σε μερίδια, σε μερίδες — Μέσ., λαμβάνω το μερίδιό μου, σε Πλούτ.

κατακλῖθεις, μτχ. Παθ. αορ. α' του κατακλίνω· **κατακλινείς**, αόρ. β'.

κατακλινής, -ές, κατηφορικός, επικλινής, σε Ανθ.

κατα-κλίνω[ι], μέλ. -κλινῶ — Παθ., αόρ. α' κατεκλίθην [ι]· αόρ. β' κατεκλίνην [ι], μτχ. -κλινείς· μέλ. -κλινήσομαι· **I.** βάζω κάτι κάτω, βάζω κάτι να καθίσει, (δόρυ) κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ, σε Ομήρ. Οδ.· κατ. τοὺς Πέρσας εἰς λειμῶνα, αφού τους έκανε να ακουμπήσουν για δείπνο σε κάποιο λιβάδι, σε Ηρόδ.· κ. τινὰ εἰς Ἀσκληπιοῦ, βάζω ασθενή να κοιμηθεί στον ιερό ναό του Ασκληπιού, έτσι ώστε να γιατρευτεί, σε Αριστοφ. — Παθ., κάθομαι στο τραπέζι, κάθομαι για φαγητό, Λατ. accumbere, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ. **II.** μεταφ., βάζω κάποιον μπρούμυτα, ανατρέπω, αναποδογυρίζω, σε Θέογν.

κατάκλῖσις, -εως, ή, **I.** κάνω κάποιον να κατακλιθεί, να καθίσει στο τραπέζι, σε Πλάτ.· ή κ. τοῦ γάμου, γαμήλιο τραπέζι, σε Ηρόδ. **II.** (από την Παθ.), συμμετοχή κάποιου σε δείπνο, σε Πλάτ.

κατα-κλύζω, μέλ. -κλύσω [υ]· ποιητ. -κλύσσω, **I.** κατακλύζω, πλημμυρίζω, ξεχειλίζω, σκεπάζω με νερό, υπερχειλίζω, σε Ηρόδ. κ.λπ.· μεταφ., ξεχειλίζω,

κατακλύζω, καταβάλλω, νικώ, τσακίζω, συντρίβω, σε Ευρ., Πλάτ. — Παθ., *κύματι κατακλυσθῆναι* (απαρ. αορ. α', ποιητ. αντί -κλυσθῆναι), σε Αισχύλ. **Π. 1.** ξεπλένω ή παρασύρω, σε Πίνδ. **2.** αποπλένω, σε Ξεν.

κατακλυσμός, ό, πλημμύρισμα, ξεχείλισμα· μεταφ., σε Δημ.

κατα-κνάω, μέλ. -κνήσω, αποξύνω, απομακρύνω, διώχνω, σε Αριστοφ.

κατα-κνήθω, = το προηγ. — Παθ., σε Αριστοφ.

κατα-κνίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **I.** κόβω σε κομμάτια, κομματιάζω, κάνω κομματάκια, ξεσχίζω, κουρελιάζω, σε Λουκ. **Π.** γαργαλάω· — Παθ., έχω φαγούρα, υποφέρω από κνησμό, σε Αριστοφ.

κατα-κοιμάω, μέλ. -ήσω· **I.** αμτβ., κοιμάμαι καθ' όλη τη διάρκεια, κ. *τήν φυλακήν*, κοιμάμαι καθ' όλη τη διάρκεια της βάρδιας μου, σε Ηρόδ.· ομοίως και, *κατακοιμηῆσαι τήν ήμέραν*, σε Ξεν.· απόλ., πηγαίνω για ύπνο, σε Ηρόδ. **Π.** ως μτβ., βάζω κάποιον να κοιμηθεί, αποκοιμίζω, καταπραύνω, σε Σοφ. — Παθ., αόρ. α' *κατακοιμηθῆναι*, για να κοιμηθεί, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.

κατα-κοιμίζω, μέλ. -σω = *κατακοιμάω* Π, σε Πλάτ., Λουκ.

κατα-κοινωνέω, μέλ. -ήσω, συμμετέχω, σε Δημ.· κ. *τά τῆς πόλεως*, μοιράζονται τη δημόσια περιουσία μεταξύ τους, σε Αισχίν.

κατ-ἄκολουθέω, μέλ. -ήσω, ακολουθώ μετά από κάποιον, υπακούω, σε Πλούτ.

κατα-κολπίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ (*κόλπος*), προσορμίζομαι σε κόλπο, σε Θουκ.

κατα-κολυμβάω, μέλ. -ήσω, καταδύομαι, σε Θουκ.

κατακοιμῖδή, ή, μεταφορά προς την παραλία για πραγματοποίηση εξαγωγής εμπορευμάτων, σε Θουκ.

κατα-κομίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **1.** φέρνω προς τα κάτω, ιδίως, από τα μεσόγεια στην παραλία, σε Θουκ. **2.** κ. ναδν, την οδηγώ στο λιμάνι, σε Δημ. **3.** μεταφ., οδηγώ σε καταφύγιο, στον ιδ.

κατά-κομος, -ον (*κόμη*), αυτός που έχει μακριά και πλούσια μαλλιά, σε Ευρ.

κατᾱκονά, ή (*κατακαίνω*), = *διαφθορά*, καταστροφή, σε Ευρ.

κατα-κονδυλίζω (*κόνδυλος*), καταβάλλω με γροθιές, γρονθοκοπώ, ραπίζω, χαστουκίζω, σε Αισχίν.

κατ-ἄκοντίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, καταβάλλω, καταρρίπτω με ακόντιο, σε Ηρόδ., Δημ.

κατα-κόπτω, μέλ. -ψω, **I. 1.** κόβω και ρίχνω καταγής, θερίζω, κομματιάζω, τεμαχίζω, διαμελίζω, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ. — Παθ., μτχ. αορ. β' *κατακοπέεις*, κομματιασμένος, διαμελισμένος, τεμαχισμένος, σε Ηρόδ. **2.** σκοτώνω, σφαγιάζω, στον ιδ., σε Αττ. **3.** με στρατιωτική σημασία, διαμελίζω, συντρίβω, πετσοκόβω, κατακερματίζω, σε Δημ. — Παθ., απαρ. αόρ. β' *κατακοπήναι*, σε Ξεν. **4.** γενικά, σπάω σε κομμάτια, καταστρέφω, σε Δημ. **Π.** κόβω νομίσματα, σε Ηρόδ., Ξεν.

κατα-κορής, -ές (*κορέννυμι*), χορτασμένος, υπερπλήρης, κορεσμένος· μεταφ., άπληστος, αχόρταγος, υπέρμετρος, υπερβολικός, σε Πλάτ.

κατάκορος, -ον = *κατακορής*· επίρρ. -ρως, υπερβολικά, υπέρμετρα, παρά Δημ.

κατα-κοσμέω, μέλ. -ήσω, **I. 1.** ρυθμίζω, βάζω σε τάξη ή σε σειρά, τακτοποιώ, σε Ομήρ. Οδ. (στη Μέσ.)· *ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει οἴστόν*, το τοποθέτησε, το προσάρμοσε στην χορδή του τόξου, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εφοδιάζω εντελώς, προμηθεύω, σε Αριστοφ., Πλάτ. **Π.** επαναφέρω στην τάξη, σε Πλούτ.

κατ-ἄκούω, μέλ. -σομαι, **1.** ακούω και υπακούω, υποτάσσομαι σε κάποιον, με δοτ., σε Ηρόδ.· με γεν., *τινός*, σε Δημ. **2.** ακούω με προσοχή ή δίνω ακρόαση

σε κάποιον, στον ίδ. **3.** ακούω καθαρά, τι ή τινά, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ.· τινός, σε Αριστοφ.

κατα-κράζω, μέλ. -κεκράζομαι, καταβάλλω με κραυγές, υπερτερώ, υπερέχω στις κραυγές, σε Αριστοφ.

κατα-κρᾶτέω, μέλ. -ήσω, υπερισχύω, υπερτερώ, τινός· απόλ., υπερισχύω, επιβάλλομαι, κυριαρχώ, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· λέγεται για όνομα, επικρατώ, γίνομαι αποδεκτός, καθιερώνομαι, ισχύω, σε Ηρόδ.

κατα-κρέμαμαι, Παθ., κρεμιέμαι προς τα κάτω, αιωρούμαι, σε Ηρόδ.

κατα-κρεμάννυμι, μέλ. -κρεμάσω, κρεμώ προς τα κάτω, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

κατακρήθεν, επίρρ., καλύτερο κατὰ κρήθεν, βλ. [κράς](#) II.

κατα-κρήνᾱμαι, Παθ., κατακρέμαμαι, σε Αριστοφ.

κατα-κρημνίζω, μέλ. -σω, **1.** ρίχνω στον γκρεμό, σε Δημ., Πλούτ. **2.** γενικά, ρίχνω κατακέφαλα, ἐκ τριηρέων, σε Ξεν. — Παθ., γκρεμίζομαι, στον ίδ.

κατά-κρημνος, -ον, απόκρημνος, τραχύς, απότομος, σε Βατραχομ.

κατάκρης, επίρρ., καλύτερα κατ' ἄκρης, βλ. [ἄκρα](#).

κατάκρῖμα, τό, καταδίκη, κατάκριση, σε Κ.Δ.

κατα-κρίνω[ι], μέλ. -κρίνω· **1.** καταδικάζω, εκδίδω καταδικαστική απόφαση εναντίον κάποιου, τινός — Παθ., τοῖσι κατακέκρῖται θάνατος, έχουν καταδικασθεί σε θάνατο, σε Ηρόδ.· κατακεκριμένων οἱ τούτων, όταν εξεδόθη, εκδόθηκε καταδικαστική απόφαση εναντίον μου, σε Ξεν. **2.** με αιτ. προσ., καταδικάζω, κατέκρινάν μιν ἔκδοτον ἄγεσθαι, σε Ηρόδ.· κ. τινά θανάτω, σε Κ.Δ. — Παθ., καταδικάζομαι, σε Ευρ., Ξεν.

κατα-κρύπτω, ποιητ. μτχ. κακκρύπτων, μέλ. -ψω, **I.** κρύβω, σκεπάζω εντελώς, αποκρύπτω, συγκαλύπτω, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** απόλ., χρησιμοποιώ προκάλυψη, κρύβομαι, αποκρύπτομαι, λέγεται για τους θεούς, σε Ομήρ. Οδ. **κατακρύψῃ**, ή, απόκρυψη, συγκαλύψη· πρόφαση, πρόσχημα, υπεκφυγή, σε Σοφ.

κατα-κρώζω, κρώζω, καταβάλλω, ενοχλώ με άναρθρους ή βραχνούς ήχους, όπως κάνουν τα κοράκια, σε Αριστοφ.

κατα-κτάμεν, -κτάμεναι, Επικ. αντί -κτᾶνεῖν, απαρ. αορ. β' του κατακτείνω.

κατα-κτάομαι, μέλ. -κτήσομαι, αποθ., αποκτώ εντελώς για τον εαυτό μου, κατακτώ, και στους ιστορικούς χρόνους, έχω υπό την πλήρη κατοχή μου, σε Σοφ. κ.λπ.

κατα-κτάς, Επικ. μτχ. αορ. β' του επόμ.· -κτάμενος, μέσ.

κατα-κτείνω· μέλ. -κτενῶ, Ιων. -κτᾶνῶ· Επικ. -κτᾶνέω· αορ. α' κατέκτεινα, αορ. β' κατέκτανον, Επικ. προστ. κάκτανε, ποιητ. κατέκταν, -ας, -α, Επικ. απαρ. κακτάμενοι, κατακτέμεν, μτχ. κατακτάς· παρακ. κατέκτονα — Παθ., Μέσ. μέλ. με Παθ. σημασία κατακτανέεσθε· αορ. α' κατεκτάθην [ᾗ], γ' πληθ. -θεν· μέσ. μτχ. κατακτάμενος (με Παθ. σημασία)· σκοτώνω, σφαγιάζω, δολοφονώ, σε Όμηρ., Ηρόδ.

κατακτός, -ή, -όν (κατάχω), αυτός που μπορεί να βυθιστεί, σε Αριστοφ.

κατα-κῡβεύω, μέλ. -σω, χάνω την περιουσία μου στα ζάρια — Παθ., χάνομαι μέσω του τζόγου, εξαιτίας των τυχερών παιχνιδιών, σε Αισχίν.

κατα-κυκλόω, μέλ. -ώσω, περικυκλώνω· στη Μέσ., σε Πλούτ.

κατα-κῡλίνδω ή -κυλίω, μέλ. -κυλίσω [ι]· Παθ. αορ. β' -εκυλίσθην· κυλώ προς τα κάτω — Παθ., κυλιέμαι προς τα κάτω ή ρίχνομαι, γκρεμίζομαι, σε Ηρόδ., Ξεν.

κατα-κύπτω, μέλ. -ψω, σκύβω πολύ προς τα κάτω, υποκλίνομαι, σε Ομήρ. Ιλ.· σκύβω προς τα κάτω και κρυφοκοιτάζω κάτι, σε Λουκ.

κατα-κῡριεύω, αποκτώ πλήρη κυριαρχία, με γεν., σε Κ.Δ.

κατα-κῦρῶ, μέλ. -ώσω, επιβεβαιώνω, εγκρίνω, επικυρώνω, σε Σοφ. — Παθ., *ψήφῳ θανάτου κατακυρωθεῖς* = *κατακριθεῖς*, ο καταδικασμένος σε θάνατο, σε Ευρ.

κατα-κωλύω, μέλ. -ύσω [ῥ], εμποδίζω από το να κάνει κάποιος κάτι, σε Αριστοφ.· αναχαιτίζω, κρατώ πίσω, σε Ξεν. — Παθ., με γεν. πράγμ., *κατεκωλύθη τοῦ πλοῦ*, σε Δημ.

κατα-κωμάζω, μέλ. -σω, εισβάλλω κάνοντας φασαρία, κάνοντας θόρυβο, *τὸ δαιμόνιον κατεκώμασε δώμασιν*, σε Ευρ.

κατακωχή, κατακώχιμος, αδόκιμοι τύποι αντί των *κατοκωχή, κατοκώχιμος*.

καταλαβείν, απαρ. αορ. β' του *καταλαμβάνω*.

κατ-ἄλαζονεύομαι, αποθ., περηφανεύομαι πολύ, καυχέμαι πολύ ή κομπορρημονώ, σε Δημ.

κατα-λάλέω, μέλ. -ήσω, μιλώ δυνατά, φλυαρώ, σε Αριστοφ.

καταλαλιά, ή, κακή φήμη, συκοφαντία, δυσφήμιση, κακογλωσσία, σε Κ.Δ.

κατά-λάλος, ό, συκοφάντης, σε Κ.Δ.

κατα-λαμβάνω, μέλ. -λήψομαι, Ιων. -λάμψομαι· παρακ. -είληφα· Ιων. υπερσ. -λελαβήκεε — Παθ., Ιων. αόρ. α' -ελάμφθην· **I. 1.** επικρατώ, κυριεύω, Λατ. occupare, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ. — Μέσ., κυριεύω για τον εαυτό μου, Λατ. capesso, σε Ηρόδ. **2.** κυριεύω, καταβάλλω, έρχομαι ξαφνικά, βρίσκω, λέγεται για θάνατο ή κούραση, σε Όμηρ. **3.** κατακτώ με το μυαλό, συλλαμβάνω, καταλαβαίνω, κατανοώ, εννοώ, σε Πλάτ. **II. 1.** προλαβαίνω, προφθάνω, πιάνω, συλλαμβάνω, *τοὺς φεύγοντας*, σε Ηρόδ.· λέγεται για αποτυχίες, κυριεύω, συμβαίνω, επιπέφτω, καταλαμβάνω, στον ιδ. **2.**

ξαφνιάζω, αιφνιδιάζω, συλλαμβάνω, βρίσκω, Λατ. deprehendo, με μτχ.· κ. *τινὰ ζῶντα*, στον ιδ.· *καταλαμβάνει τοὺς ἄρχοντας ἐξιόντας*, σε Δημ. κ.λπ. **3.** απρόσ., *καταλαμβάνει τινά*, με απαρ., το Αττ. *συμβαίνει*, συμβαίνει κάτι σε κάποιον, είναι στη μοίρα κάποιου να κάνει κάτι, *τοῦτον κατέλαβε κείσθαι*, σε Ηρόδ. **4.** απόλ., *τὰ καταλαβόντα* = *τὰ συμβάντα*, τα γεγονότα, οι συνθήκες, οι περιστάσεις, στον ιδ.· *ἦν πόλεμος καταλαβῆ*, σε Θουκ. **III. 1.** καταπιέζω, καταπνίγω, συγκρατώ, σταματώ, αναχαιτίζω, εμποδίζω, *τὴν δύναμιν Κύρου*, σε Ηρόδ.· κ. *τὸ πῦρ*, την δαμάζω, την καταστέλλω, στον ιδ.· κ. *ἑαυτόν*, στον ιδ.· κ. *τὰς διαφοράς*, θέτω τέρμα σ' αυτές, στον ιδ. — Παθ., *ὁ θάνατος καταλαμφθεὶς ἐσιγήθη*, στον ιδ. **2.** δεσμεύω, κ. *πίστι*, *ὀρκίοις*, Λατ. jurejurando adstringere, δένω με ὀρκο, στον ιδ., Θουκ. **3.** αναγκάζω ή εξαναγκάζω, υποχρεώνω κάποιον να κάνει κάτι, με απαρ., *ἀναγκαίη μιν κ. φαίνειν*, τον πιέζει να φανερώσει την αλήθεια, σε Ηρόδ. — Παθ., *καταλαμβανόμενος*, αναγκασμένος, εξαναγκασμένος, υποχρεωμένος, στον ιδ.

καταλαμπτέος, -α, -ον, Ιων. αντί *καταληπτέος*, αυτός που πρέπει να αναχαιτισθεί, να εμποδισθεί, σε Ηρόδ.

κατα-λάμπω, μέλ. -λάμψω, **I.** λάμπω επάνω σε ή αποπάνω, με γεν., σε Πλάτ.· με αιτ., κ. *τοὺς στενωπούς*, τους φωτίζω, σε Πλούτ. **II.** απόλ., φωτίζω, σε Ευρ.· ομοίως και σε Μέσ., στον ιδ.

κατ-αλγέω, μέλ. -ήσω, υποφέρω πολύ, νιώθω ισχυρό πόνο, σε Σοφ.

κατα-λέγω, μέλ. -ήσω, **I.** αφήνω κάτω, πλαγιάζω κάτι — Μέσ. και Παθ., πλαγιάζω, ξαπλώνω, αόρ. α' *κατελέξατο*, σε Όμηρ.· Επικ. συγκοπτ. Παθ. αορ. β' *κατέλεκτο*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· μτχ. *καταλέγμενος* και απαρ. *καταλέχθαι*, σε Ομήρ. Οδ.· μέλ. *καταλέξομαι*, σε Ησίοδ. **II.** επιλέγω, διαλέγω, εκλέγω μέσα από πολλά, σε Ηρόδ.· *επιλέγω στρατιώτες*, *στρατολογώ νεοσυλλέκτους*, καταγράφω στον κατάλογο, σε Αριστοφ., Θουκ. — Μέσ., επιλέγω για τον εαυτό μου, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. — Παθ., *καταγράφομαι ή εγγράφομαι*, Λατ.

conscribi, σε Ηρόδ. κ.λπ. **III. 1.** διηγούμαι, εκθέτω λεπτομερώς ή κατά σειρά, σε μέλ. ή αόρ. α', ταῦτα καταλέξω, σε Ομήρ. Ιλ.· πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον, στο ιδ. — Παθ., τοῦτον δὴ τῶν καταλεχθέντων, από αυτούς που μνημονεύθηκαν, απαριθμήθηκαν, σε Ηρόδ. **2.** υπολογίζω, αθροίζω, λογαριάζω, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.

κατα-λείβω, μέλ. -ψω, χύνω προς τα κάτω· απόλ., χύνω δάκρυα, σε Ευρ. — Παθ., στάζω κάτω, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.

κατ-άλειπτος, -ον, επιχρισμένος, αλειμμένος, σε Αριστοφ.

κατα-λείπω, Επικ. επίσης **καλλείπω**, μέλ. καλλείψω, αόρ. β' κάλλιπον· Ιων. παρατ. καταλείπεσκον — Μέσ. και Παθ., Μέσ. μέλ. (με Παθ. σημασία), επίσης μέλ. καταλειφθήσομαι· **I. 1.** αφήνω πίσω, σε Ομήρ. Ιλ.· ιδίως, λέγεται για ανθρώπους που πεθαίνουν ή φεύγουν σε μακρινό μέρος, οἶόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς, σε Ομήρ. Οδ.· κ. τινὰ μόνον, σε Σοφ. κ.λπ.· ομοίως και στη Μέσ., καταλείπεσθαι παῖδας, αφήνω πίσω μου, σε Ηρόδ. κ.λπ. — Παθ., καταλειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, εἶμαι μέρος του στρατεύματος που έχει μείνει πίσω, που υπολείπεται, στον ιδ. **2.** καταλείπω ως κληρονομιά, κληροδοτώ, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.· καταλείψει οὐδὲ ταφῆναι, δεν θα αφήσει αρκετά για να ταφεί, σε Αριστοφ. **3.** στη Μέσ. απλώς, αφήνω κάτι σε κάποια κατάσταση, σε Ηρόδ. **II.** εγκαταλείπω, παρατώ, αφήνω, απαρνιέμαι, παραχωρώ, αφήνω στην τύχη, σε Ομηρ., Αττ. **III. 1.** αφήνω υπόλοιπο, ὀκτὼ μόνον, σε Ξεν. — Μέσ., κρατώ για τον εαυτό μου, στον ιδ. — Παθ., καταλείπεται μάχη, υπολείπεται κι άλλη μάχη, υπάρχει κι άλλη μάχη να δοθεί, στον ιδ. **2.** αφήνω κατά μέρος, στον ιδ.

κατα-λειτουργέω, μέλ. -ήσω, δαπανώ όλη μου την περιουσία στην ανάληψη δημοσίων υπηρεσιών (λειτουργία), σε Δημ.

κατάλειψις, -εως, ή (καταλείπω), εγκατάλειψη πράγματος από κάποιον, σε Πλάτ.

κατα-λεπτολογέω, μέλ. -ήσω, καταστρέφω με λεπτολογία και σοφιστείες, σε Αριστοφ.

κατα-λεύω, μέλ. -σω, σκοτώνω με λιθοβολισμό, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.

κατ-ἄλέω, μέλ. -έσω, τρίβω, αλέθω εντελώς, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

κατα-λήγω, μέλ. -ζω, διακόπτω, τελειώνω, σταματώ, σε Αισχύλ.· ποῖ καταλήξει, σε ποιο σημείο θα σταματήσει; στον ιδ.· τὰ καταλήγοντα, τα σύνορα μιας περιοχής, σε Πλούτ.

κατα-λήθομαι, αποθ., ξεχνώ, λησμονώ εντελώς, τινός, σε Ομήρ. Ιλ.

καταληπτέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του καταλαμβάνω, αυτός που πρέπει να αρπαστεί, να κυριευθεί ή να καταληφθεί, σε Πλούτ.

καταληπτικός, -ή, -όν (καταλαβείν), αυτός που μπορεί να εμποδίζει ή να αναχαιτίζει, με γεν., σε Αριστοφ.

καταληπτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του καταλαμβάνω, **I.** αυτός που μπορεί να επιτευχθεί, να πραγματοποιηθεί, σε Θουκ. **II.** Ενεργ., αυτός που κυριεύει ξαφνικά· πένθος θεόθεν καταληπτόν, θλίψη που έφτνει πάνω μας από τους θεούς, σε Ευρ.

κατάληψις, -εως, ή (καταλαμβάνω), **1.** πιάσιμο, κυρίευση, ἐν καταλήψει, στο χέρι κάποιου, στην ευχέρεια κάποιου, σε Θουκ.· επίθεση, προσβολή, σε Αριστοφ. **2.** κατοχή, κατάληψη, σε Πλάτ., Δημ. κ.λπ.

κατα-λίθάζω = καταλιθόω, σε Κ.Δ.

κατα-λιθόω, μέλ. -ώσω, λιθοβολώ μέχρι θανάτου, σε Δημ.

καταλιμνάζω, μεταβάλλω, μετατρέπω σε λίμνη ή βάλτο, σε Βυζ.

καταλιμπάνω = καταλείπω, σε Θουκ.

κατα-λιπᾶρέω, μέλ. -ήσω, ικετεύω θερμά, θερμοπαρακαλώ, σε Λουκ.
καταλλάγή, ή, **I. 1.** αλλαγή, ιδίως, λέγεται για χρήματα· τα κέρδη του
αργυραμοιβού ή τραπεζίτη, σε Δημ. **II.** αλλαγή από εχθρότητα σε φιλία,
συμφιλίωση, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** η συμφιλίωση των αμαρτωλών με τον Θεό,
σε Κ.Δ.

καταλλακτικός, -ή, -όν, εύκολος προς συμφιλίωση, καλόβολος,
διαλλακτικός, σε Αριστ.

κατ-αλλάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -άξω, **I.** ανταλλάσσω νομίσματα, σε Πλούτ.
κ.λπ.· το ίδιο και στη Μέσ., σε Δημ. — Μέσ., ανταλλάσσω κάτι με κάτι άλλο,
σε Πλάτ. **II.** μεταβάλλω, μετατρέπω κάποιον από εχθρό σε φίλο,
συμφιλιώνομαι, σε Ηρόδ., Κ.Δ. — Μέσ., *καταλλάσσεσθαι τὴν ἔχθρην τινί*,
παύω, σταματώ την έχθρα μου με κάποιον, σε Ηρόδ. — Παθ., ιδίως, σε αόρ.
α' *κατηλλάχθην* ή αόρ. β' *κατηλλάγην* [ᾱ], συμφιλιώθηκα, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.
κατ-ἄλοάω, μέλ. -ήσω, σπάω σε κομμάτια, τελειώνω, σε Ξεν., Αισχίν.
καταλογάδην[ᾱ], επίρρ. (*καταλέγω*), κατά την πορεία της συζήτησης, στον
πεζό λόγο, σε Πλάτ.

κατ-ἄλογέω, βλ. [κατηλογέω](#).

κατα-λογίζομαι, μέλ. Αττ. -ιοῦμαι, αποθ.· **I.** λογαριάζω, αριθμώ, υπολογίζω,
σε Ξεν.· κ. *τὸ εὐεργέτημα πρὸς τινα*, το σημειώνω σε λογαριασμό του, σε
Δημ.· *καταλογιζέσθω μηδεὶς τοῦθ' ὅμιν ἐν ἀρετῇ*, κανείς να μην λογαριάζει
αυτό ως αρετή, σε Αισχίν. **II.** λογαριάζω ή υπολογίζω, Λατ. *annumerare*, *τοὺς*
ἀχαρίστους ἐν τοῖς ἀδίκοις, σε Ξεν.

κατάλογος, ό, (*καταλέγω*), **1.** καταχώριση, καταγραφή, εγγραφή σε μητρώο
ή κατάλογο, κατάλογος, λίστα, κατάσταση, σε Πλάτ.· κ. *νεῶν*, ο κατάλογος
των πλοίων, σε Ομήρ. Ιλ.

B. 2. στην Αθήνα, κατάλογος, μητρώο των πολιτών, σε Αριστοφ. κ.λπ.·
(*όπλῖται*) *ἐκ καταλόγου*, κατάλογος στρατευσίμων, σε Θουκ. κ.λπ.· *οἱ ἐν τῷ*
καταλόγῳ, σε Ξεν.· *οἱ ἔξω τοῦ κ.*, ή *οἱ ὑπὲρ τὸν κ.*, οι απόστρατοι, Λατ.
emeriti, στον ιδ.· *καταλόγοις χρηστοῖς ἐκκριθέν*, λέγεται για το εκλεκτό,
επίλεκτο στράτευμα, σε Θουκ.

κατ-ἄλοκίζω, μέλ. -σω, κόβω σχηματίζοντας αυλάκια, σε Ευρ.

κατα-λόομαι, βλ. [-λούομαι](#).

κατα-λούομαι, Μέσ., ξοδεύω σε λουτρό, *καταλόει* (χάριν μέτρου αντί -λούει),
σε Αριστοφ.

κατα-λοφάδεια, Επίρρ., *κατὰ τὸν λόφον*, στον αυχένα, *βῆν δὲ καταλοφάδεια*
φέρων (ενν. *τὸν ἔλαφον*), σε Ομήρ. Οδ.

κατα-λοχίζω, μέλ. -σω, διανέμω, κατανέμω σε λόχους, και γενικά διανέμω,
μοιράζω, σε Πλούτ.

καταλοχισμός, ό, διανομή, ταξινόμηση σε λόχους, σε Πλούτ., Λουκ.

κατάλῳμα, -ατος, τό (*καταλύω* II), πανδοχείο, κατάλυμα, σε Κ.Δ.

κατα-λῳμαίνομαι, αποθ., αφανίζω ολοκληρωτικά, καταστρέφω, σε Ξεν.

καταλύσιμος, -ον, αυτός που πρέπει να διαλυθεί ή να καταργηθεί, σε Σοφ.

κατάλῳσις, -εως, ή (*καταλύω*), **I. 1.** διάλυση, ανατροπή, λέγεται για
κυβερνήσεις, σε Θουκ. κ.λπ. **2.** απόλυση ή διάλυση στρατιωτικού σώματος,
στρατιᾶς, σε Ξεν.· *εἰς κατάλυσιν*, μέχρι την απόλυση, λέγεται για επιθεώρηση
στρατιωτών, στον ιδ. **3.** κ. *τοῦ πολέμου*, το τέλος του πολέμου, ειρήνευση, σε
Θουκ., Ξεν. **4.** γενικά, τέλος, τέρμα, σε Ξεν. **II. 1.** ησυχαστήριο, κατάλυμα,
διαμονή, ανάπαυση, σε Ευρ. **2.** *κατάλυμα*, μέρος όπου αναπαύεται κάποιος,
ξενώνας, κατοικία, κατάλυμα, *καταλύσεις* (Ιων. αντί -λύσεις), σε Ηρόδ., Πλάτ.

κατα-λύω, μέλ. -λύσω [ῥ] — Παθ., μέλ. -λύθήσομαι, παρακ. -λέλυμαι· **I. 1.** καταρρίπτω, καταστρέφω, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. **2. α)** λέγεται για πολιτικά συστήματα, διαλύω, καταργώ, καταστέλλω, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· κ. *τύραννον*, καταργώ, καθαιρώ, σε Θουκ.· κ. *τινὰ τῆς ἀρχῆς*, σε Ξεν. — Παθ., *τῶν ἄλλων καταλελυμένων στρατηγῶν*, αφού καθαιρέθηκαν, σε Ηρόδ. **β)** διαλύω, απολύω, καταργώ πολιτικό ή στρατιωτικό σώμα, *καταλύειν τὴν βουλὴν*, στον ιδ.· *τὸ ναυτικόν*, σε Δημ. **γ)** *τὴν φυλακὴν κ.*, παραμελώ τη φύλαξη, αμελώ τη φρουρήρηση, σε Αριστοφ. **3. α)** τελειώνω, φέρνω εις πέρας, *βίον*, σε Ευρ.· *τὸν βίον*, σε Ξεν. **β)** κ. *τὴν εἰρήνην*, παραβιάζω την ειρήνη, σε Αισχίν.· **γ)** κ. *τὸν πόλεμον*, τελειώνω τον πόλεμο, κάνω ειρήνη, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.· και απόλ. (ενν. *τὸν πόλεμον*) *καταλύειν τινί* ή *πρός τινα*, κάνω ειρήνη με κάποιον, σε Θουκ.· ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ. κ.λπ.· *καταλύεσθαι τὰς ἔχθρας*, σε Ηρόδ. **II. 1.** λύνω από τον ζυγό, ξεξεύω, *ἵππους*, σε Ομήρ. Οδ.· *τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφείου κ.*, το κατεβάζω από το τείχος (στο οποίο επάνω κρέμονταν), σε Ηρόδ. **2.** αμτβ., μένω, διαμένω, *παρ' ἐμοὶ καταλύει*, είναι φιλοξενούμενός μου, σε Πλάτ.· κ. *παρά τινα*, πηγαίνω και μένω μαζί με κάποιον, σε Θουκ.· απόλ., αναπαύομαι, σε Αριστοφ. — Μέσ., *θανάτῳ καταλυσάμεν*, μακάρι να βρω ανάπαυση στον τάφο, σε Ευρ.

κατα-λωφάω, Ιων. -έω, μέλ. -ήσω, ανακουφίζομαι, ξεκουράζομαι από κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Οδ.

κατα-μᾶγέυω, μέλ. -σω, μαγεύω εντελώς, σε Λουκ.

κατα-μᾶθεῖν, απαρ. αορ. β' του *κατα-μανθάνω*.

κατα-μᾶλᾶκίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, κάνω κάτι μαλακό ή εκθηλύνω, σε Ιων. Χρυσ. — Παθ., είμαι ή γίνομαι τέτοιος, σε Ξεν.

κατα-μᾶλάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, μαλακώνω πολύ, σε Λουκ.· μεταφ., καταπραύνω, κατευνάζω, καθησυχάζω, στον ιδ.

κατα-μανθάνω, μέλ. -μᾶθήσομαι, αόρ. β' *κατ-εμάθον*· **1.** παρατηρώ προσεκτικά, εξετάζω επισταμένως, μελετώ από κοντά, σε Ηρόδ., Ξεν. **2.** μαθαίνω τέλεια, τι, σε Πλάτ. κ.λπ. **3.** αντιλαμβάνομαι, εννοώ, καταλαβαίνω, στον ιδ. κ.λπ. **4.** ανακαλύπτω, βρίσκω, με μτχ., *καταμαθόντες μιν ἀγοράζοντα*, σε Ηρόδ.· κ. *τινὰ θύοντα*, σε Ξεν. **5.** μαθαίνω εντελώς, και στον παρακ., έχω μάθει, είμαι ενήμερος, έχω επίγνωση, στον ιδ. **6.** παρατηρώ, τι, στον ιδ.

κατα-μαντεύομαι, αποθ., προφητεύω, εικάζω, υποθέτω, σε Αριστ.

κατα-μαργάω, Ιων. -έω, μέλ. -ήσω, είμαι εκτός εαυτού λόγω μανίας, σε Ηρόδ.

κατα-μάρπτω, μέλ. -ψω, πιάνω, συλλαμβάνω, Λατ. *deprehendo*, σε Ομήρ. Ιλ.· ιδίως, προφθαίνω κάποιον που διαφεύγει, προλαβαίνω κάποιον που ξεφεύγει, σε Όμηρ., Πίνδ.

κατα-μαρτυρέω, μέλ. -ήσω, **1.** μαρτυρώ εναντίον, *τινός* ή *κατά τινος*, σε Ρήτ.· με αιτ. προσ. και απαρ., *καταμαρτυροῦσιν αὐτὸν λαβεῖν*, σε Δημ. — Παθ., δίνεται μαρτυρία εναντίον μου, στον ιδ. **2.** Παθ. επίσης, λέγεται για μαρτυρική κατάθεση η οποία δίνεται εναντίον κάποιου, στον ιδ.

κατα-μάχομαι, μέλ. -μᾶχοῦμαι, αποθ., υποτάσσω, υποδουλώνω, νικώ, κατακτώ, σε Πλούτ.

κατ-αμάω, χρησιμ. στον Όμηρ. άπαξ στον Επικ. Μέσ. αόρ. α' *κατ-ᾠμήσατο*, **I.** συλλέγω, συσσωρεύω, συναθροίζω, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** στην Ενεργ., περικόπτω, θερίζω όπως το σιτάρι (πρβλ. [ᾠμάω](#)), σε Σοφ.

κατ-αμβλύνω[ῥ], αμβλύνω ή εξασθενίζω, αποδυναμώνω, σε Σοφ.· Παθ. αορ. α' *κατημβλύνην*, σε Ανθ.

κατα-μεθύσκω, αόρ. α΄ -εμέθυσα, μτρ., κάνω κάποιον να μεθύσει εντελώς, σε Ηρόδ., Πλάτ.

καταμεΐναι, απαρ. αορ. α΄ του καταμένω.

κατ-ἄμελέω, μέλ. -ήσω, παραμελώ εντελώς, δεν δίνω καθόλου προσοχή, με γεν., σε Ξεν.· απόλ., δεν προσέχω, αδιαφορώ, σε Σοφ., Ξεν.

κατα-μελίττω, μέλ. -ώσω, επαλείφω με μέλι, μεταφ., λέγεται για τη φωνή του αηδονιού, σε Αριστοφ.

κατάμεμπος, -ον, αξιοκατάκριτος από όλους, απεχθής, σε Σοφ.· ουδ. πληθ. ως επίρρ., ώστε να υπάρχει αφορμή για επίκριση, σε Ομήρ. Ιλ.

κατα-μέμφομαι, μέλ. -ψομαι, αόρ. α΄ -εμεμψάμην ή -εμέμφθην· βρίσκω, ανακαλύπτω μεγάλο λάθος, κατηγορώ πολύ, μέμφομαι, σε Θουκ., Πλάτ.

κατάμεμψις, -εως, ή, κατηγορία, ψόγος, σε Θουκ.· οὐκ ἔχει τινὶ κατάμεμψιν, δεν του αφήνει έδαφος, περιθώρια για επίκριση, στον ίδ.

κατα-μένω, μέλ. -μενῶ, αόρ. α΄ κατ-έμεινα· **1.** μένω διαρκώς σ' έναν τόπο, διαμένω, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** μένω στέρεος, σταθερός, βρίσκομαι σε συγκεκριμένη κατάσταση, σε Ξεν.

κατα-μερίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **1.** κόβω σε κομμάτια, κομματιάζω, σε Λουκ. **2.** διανέμω, κατανέμω, μοιράζω, σε Ξεν.

κατα-μετρέω, μέλ. -ήσω, μετρώ, υπολογίζω, σε Ηρόδ., Ξεν.

κατα-μηλόω, μέλ. -ώσω, βάζω, τοποθετώ καθετήρα· μεταφ., κημὸν κ., χρησιμοποιοῦ την δικαστική κάλπη ως «καθετήρα», δηλ. αναγκάζω τον καταχραστή να αποκαλύψει, να «ξεράσει» ό,τι έχει κλέψει, σε Αριστοφ.

κατα-μηνύω[ῶ], μέλ. -ύσω, **1.** υποδεικνύω, φανερώνω, υποδηλώνω, κάνω νύξη, αποκαλύπτω, σε Ηρόδ. **2.** καταγγέλλω, τινός, σε Ξεν.

κατα-μιαίνω, μέλ. -ἄνῶ, καταρρυπαίνω, καταμολύνω, σε Πίνδ., Πλάτ. — Παθ., φορώ βρώμικα, άθλια κουρέλια, ελεεινά ενδύματα, ως ένδειξη πένθους, φορώ πένθος (πρβλ. Λατ. sordidatus), σε Ηρόδ.

κατα-μίγνυμι ή -ύω, μέλ. -μίζω· μτχ. Επικ. αορ. α΄ καμμίζας· αναμειγνύω, ανακατεύω τα υλικά, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

καταμίσγω, = το προηγ.· Μέσ. με Παθ. σημασία, σε Ομηρ. Ύμν.

κατα-μισθοφορέω, μέλ. -ήσω, πληρώνω τις δαπάνες δημοσίων υπαλλήλων, λειτουργών ή μισθοφόρων, σε Αριστοφ., Αισχίν.

κατάμομφος, -ον (καταμέμφομαι), αξιοκατάκριτος, δυσμενής, δυσοίωνος, κακότυχος, σε Αισχύλ.

καταμόνας, επίρρ., καλύτερα ξεχωριστά, κατὰ μόνας, βλ. [μόνος](#).

κατα-μονομάχέω, νικώ, επικρατώ σε μία και μοναδική αναμέτρηση, σε μια μονομαχία, σε Πλούτ.

κατ-αμπέχω και -ίσχω, περικλείω, περιβάλλω, κ. έν τύμβω, δηλ. τον θάβουν, σε Ευρ.

κατάμῦσις, ή (καταμύω), κλείσιμο των ματιών, σε Πλούτ.

κατ-ἄμύσσω, μέλ. -ζω, σκίζω, γδέρνω, γρατζουνίζω, σε Θεόκρ. — Μέσ., καταμύζατο χεῖρα, γρατσούνισε το χέρι της, σε Ομήρ. Ιλ.

κατα-μυττωτεύω, μέλ. -σω, κάνω, φτιάχνω κρεατόπιτα από, σε Αριστοφ.

κατα-μύω, μέλ. -ύσω και αόρ. α΄ ἐκάμμυσα, Επικ. απαρ. καμμύσαι· κλείνω ή σφαιλίζω τα μάτια, σε Ξεν., Κ.Δ.· απ' όπου, αποκοιμιέμαι, μισοκοιμάμαι, σε Βατραχομ., σε Αριστοφ.

κατ-αμφικαλύπτω, μέλ. -ψω, περιβάλλω, σε Ομήρ. Οδ.

κατα-μωκάομαι, αποθ., εμπαίζω, κοροϊδεύω, τινος, σε Πλούτ.

κατ-ἄναγκάζω, μέλ. -σω, **1.** υπερισχύω με τη χρήση βίας, περιορίζω, σε Ευρ. **2.** εξαναγκάζω, επιβάλλω δια της βίας, τινὰ ἐς ζυμμάχίαν, σε Θουκ.

κατ-ανάθεμα, κατάρα, σε Κ.Δ.

καταναθεματίζω, μέλ. -σω, καταριέμαι, σε Κ.Δ.

καταναίω, κάνω κάποιον να κατοικήσει, εγκαθιστώ, χρησ. μόνο στον αόρ. α' *κατένασσα*, σε Ησίοδ. — Μέσ., αόρ. α' *κατανασσαμένη*, σε Αισχύλ. — Παθ., αποικώ, κατοικώ, διαμένω, μόνο σε αόρ. α' *κατενάσθην*, στον Ευρ.· ποιητ. γ' *πληθ. κατένασθεν*, σε Αριστοφ.

κατ-ανᾱλίσκω, μέλ. -ανᾱλώσω, αόρ. α' -ηνᾱλῶσα — Παθ., αόρ. α' -ανᾱλωθῆναι· καταναλώνω, εξαντλώ, δαπανώ, σπαταλώ, σε Ξεν., Πλάτ. — Παθ., με Ενεργ. παρακ., διασπαθίζομαι, σε Πλάτ.

κατα-ναρκάω, μέλ. -ήσω, είμαι οκνός, νωθρός, τεμπέλης έναντι, πιέζω με δύναμη πάνω σε, με γεν., σε Κ.Δ.

κατα-νάσσω, μέλ. -ζω, πατώ ή πατώντας σταθεροποιώ κάτι, σε Ηρόδ.

κατα-ναυμᾱχέω, μέλ. -ήσω, νικώ, υπερισχύω σε ναυμαχία, σε Ξεν. κ.λπ. — Παθ., νικιέμαι σε ναυμαχία, σε Λουκ.

κατα-νέμω, μέλ. -νεμῶ, **I.** διανέμω, μοιράζω, κατανέμω, χωρίζω, ταξινομώ, διαιρώ σε ξεχωριστά σώματα, σε Ξεν.· λέγεται για ένα μόνο πρόσωπο, κ. *τινᾱ εἰς τήν τάξιν*, τον διορίζω στην θέση του, σε Αισχίν. **II. 1.** Μέσ. ή Παθ., μοιράζομαι μαζί με άλλους, σε Θουκ., Πλάτ. **2.** καταλαμβάνω με το κοπάδι μου, οδηγώ το κοπάδι στην βοσκή, Λατ. *depasci*, σε Ισοκρ.· μεταφ., λεηλατώ, σε Βάβρ.

κατα-νεύω, μέλ. -νεύσομαι, αόρ. α' *κατένευσα*, Επικ. *μτχ. καννεύσας*· κάνω νεύμα ως ένδειξη συναίνεσης, σε Ομήρ. Ιλ.· με αιτ. πράγμ., εγγυώμαι, υπόσχομαι, στο ίδ.· ομοίως και με απαρ., γενικά, κάνω σινιάλο κάνοντας νεύμα με το κεφάλι, σε Ομήρ. Οδ.

κατα-νέω, Ιων. -νήω, αόρ. α' -ένησα, συσσωρεύω, σε Ηρόδ.

κατ-ανθρᾱκίζω, μέλ. -ίσω, σχηματίζω θράκα καίγοντας, αφήνω πίσω μου αποκαΐδια, στάχτες, σε Ανθ.

κατ-ανθρᾱκόομαι, Παθ., κατακαίγομαι, γίνομαι στάχτη, *μτχ. παρακ., κατηνθρακωμένος*, σε Σοφ.· αόρ. α' *κατηνθρακώθην*, σε Ευρ.

κατα-νίφω ή κατανείφω[ι], μέλ. -νίψω, **I.** καλύπτω με χιόνι, σε Αριστοφ.· μεταφ., ψιχαλίζω όπως με χιόνι, σε Λουκ. **II.** απόλ., *κατανίφει*, χιονίζει, *κεί κριμνώδη κατανίφοι*, ακόμα κι αν χιονίζει χιόνι χοντρό σαν χοντροαλεσμένο αλεύρι κριθαριού, σε Αριστοφ.

κατα-νοέω, μέλ. -ήσω, **1.** παρατηρώ καλά, κατανοώ, καταλαβαίνω, σε Ηρόδ., Πλάτ. **2.** αντιλαμβάνομαι, σε Θουκ. **3.** μαθαίνω, στον ίδ. **4.** εξετάζω, *περί τινος*, σε Ξεν.

κατανόησις, -εως, ή, παρατήρηση· μέσα, τρόποι παρατήρησης, σε Πλούτ.

κατ-άνομαι, Παθ. (ᾱνω), καταναλώνομαι, εξαντλούμαι ή φθείρομαι, σπαταλιέμαι, σε Ομήρ. Οδ.

κατα-νοτίζω, μέλ. -σω, υγραίνω πολύ, σε Ευρ.

κάτ-αντα, επίρρ., κατωφερικά, προς τα κάτω, κατηφορικά, σε Ομήρ. Ιλ.

κατ-άντης, -ες (ᾶντα), I. κατηφορικός, καθοδικός, απότομος, απόκρημνος, σε Αριστοφ.· *εἰς τὸ κάταντες*, προς τα κάτω, σε Ξεν. **II.** μεταφ., κεκλιμένος, κατηφορικός, επικλινής, επιρρεπής, *πρός τι*, σε Ευρ.

κατάντηστιν, επίρρ., καλύτερα *κατ' ἄντηστιν*, κατά πρόσωπο, αντίκρυ, έναντι, σε Ομήρ. Οδ.

κατ-αντίκρῦ (ἴ σε Αττ.), πρόθ. με γεν., **I. 1.** κατευθείαν προς τα κάτω από, σε Ομήρ. Οδ. **2.** = *ἀντίκρῦ*, κατ' ευθείαν απέναντι, *ἐς τὰ κ. Κυθήρων*, στα μέρη απέναντι απ' τα Κύθηρα, σε Θουκ.· *κατ.ῆ εἰσρεῖ*, ακριβώς απέναντι από το μέρος όπου εισρέει, σε Πλάτ. **II. 1.** ως επίρρ. τόπου, κατ' ευθείαν απέναντι, *ή*

ἡπειρος ἡ κ., σε Θουκ.· *ἐκ τοῦ κ.*, από το απέναντι μέρος, σε Πλάτ. **2.** κατ' ευθείαν μπροστά, ευθεία, σε Θουκ.

κατ-αντίον, επίρρ., απέναντι από, ακριβώς απέναντι, απέναντι, με γεν., σε Ηρόδ.· με δοτ., στον ίδ.· απόλ., σε Σοφ.

κατ-αντιπέρας = *καταντικρύ* Π, με γεν., σε Ξεν.

κατ-αντλέω, μέλ. -ήσω, ρίχνω νερό από πάνω· μεταφ., κατακλύζω με λόγια, τινός, σε Αριστοφ.

κατάνυξις, -εως, ή, σύγχυση, νάρκη, λήθαργο, σε Κ.Δ.

κατα-νύσσομαι, αόρ. β' -ενύγην [ϋ], Παθ., κεντώ, τσιμπώ σοβαρά (συγκινούμαι, λυπάμαι βαθιά), *κατενύγησον τή καρδίᾳ*, σε Κ.Δ. **II.** τελώ, βρίσκομαι σε σύγχυση, ναρκώνομαι, πέφτω σε λήθαργο, LXX.

κατ-άνύω, Αττ. -ύτω [ϋ]· μέλ. -ανύσω [ϋ]· **I. 1.** φέρνω εις πέρας. **2.**

πραγματοποιώ, ολοκληρώνω συγκεκριμένη απόσταση, *δρόμον, ὁδόν*, σε Ηρόδ., Ξεν. **3.** (η αιτ. παραλείπεται) αμτβ., φθάνω σ' ένα μέρος, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **II.** κάνω, εκτελώ, σε Ευρ.· *κ. αἷμα*, σκοτώνω, δολοφονώ, στον ίδ.

κατα-ξαίνω, μέλ. -ξανῶ, **1.** ξαίνω, λαναρίζω ή χτενίζω καλά· κομματιάζω, σχίζω σε λωρίδες, σε Ευρ.· *καταξαίνειν τινάεις φοινικίδα*, σε Αριστοφ. — Παθ., *καταξανθείς*, διασπασμένος σε άτομα, σε Σοφ.· *πρὶν κατεξανθαι*, σε Ευρ. **2.** τρίβω ή φθείρω, Λατ. *atterere*, σε Αισχύλ. — Παθ., *κατεξανθην πόνοις, δακρύοις*, σε Ευρ.

κατάξειε, γ' ενικ. ευκτ. αορ. α' του *κατάγνυμι*.

κατα-ξενόομαι (ξενόω), Παθ., φιλοξενούμαι, μτχ. παρακ. *κατεξενωμένος*, σε Αισχύλ.

κατ-άξιος, -ον, πλήρως ή τελείως άξιος, με γεν., σε Σοφ.· απόλ., σε Ευρ.· *επίρρ. -ίως*, στον ίδ.

κατ-αξιόω, μέλ. -ώσω, **I.** θεωρώ άξιο τιμής, σε Πλάτ. — Μέσ., υπολήπτομαι, τιμώ στον μέγιστο βαθμό, σε Αισχύλ. **II.** *πολλά χαίρειν ξυμφορᾶς καταξιώ*, αποχαιρετώ με χαρά τις συμφορές, στον ίδ.· *σύτοι κατηξίωσας*, εσύ το θέλησες, σε Σοφ.

κατάορος, -ον, Δωρ. αντι του *κατήορος*.

κατα-παίζω, μέλ. -παίζομαι, εμπαίζω, κοροϊδεύω, *τινός*, σε Ανθ.

καταπακτός, -ή, -όν (*καταπήγνυμι*), αυτός που κλείνει προς τα κάτω, *καταπακτή θύρα*, καταπακτή, σε Ηρόδ.

κατα-πᾶλαίω, μέλ. -σω, ρίχνω κάτω στην πάλη, σε Αριστοφ.· μεταφ., καταρρίπτω, νικώ, σε Ευρ., Πλάτ.

κατα-πᾶλλομαι, Παθ., πηδῶ (στηριζόμενος στα χέρια) ή πηδῶ προς τα κάτω, *οὐρανοῦ ἔκ κατέπαλτο* (Επικ. συγκοπτ. αόρ. β' αντί *κατεπάλετο*), σε Ομήρ. Οδ.

κατα-πάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -πάσω, **I.** καταρραντίζω ή καταπιτσιλίζω, σε Αριστοφ. — Παθ., *καταπαττόμενος*, στον ίδ. **II.** με αιτ. πράγμ., επιρρίπτω, στον ίδ.

κατάπαστος, -ον, 1. πασπαλισμένος, σε Αριστοφ. **2.** κεντημένος, στον ίδ.

κατα-πᾶτέω, μέλ. -ήσω, **1.** πατώ κάτω, καταπατώ, πατώ κάτω απ' τα πόδια μου, σε Θουκ. κ.λπ.· *κ. ὑσὶ τὸ σπέρμα*, καταπατώ τον σπόρο (δηλ. βάζω να τον καταπατήσουν) με τα γουρούνια, σε Ηρόδ. — Παθ., στον ίδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** μεταφ. σε τμήση, *κατὰ δ' ὄρκια πιστὰ πάτησαν*, σε Ομήρ. Ιλ.

καταπανέμεν, Επικ. αντί -παύειν, απαρ. του *καταπαύω*.

κατάπανμα, -ατος, τό, μέσα, τρόποι για κατάπαυση, σε Ομήρ. Ιλ.

κατάπανσις, -εως, ή, κατάπαυση· **I.** κατάλυση, εκθρόνιση, καθαίρεση, κατάργηση, σε Ηρόδ. **II.** παύση, διακοπή, λήξη, γαλήνη, ειρήνευση, σε Κ.Δ.

κατα-παύω, ποιητ. **καπ-παύω,** μέλ. -σω, σε Όμηρ., Ηρόδ. — **I. 1.** Μέσ., σε Ευρ. **II.** με αιτ. προσ., τελειώνω κάποιον, δηλ. σκοτώνω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κάνω κάποιον να σταματήσει κάτι, τον εμποδίζω, τον κωλύω, με γεν., σε Όμηρ.· και με αιτ. μόνο, σταματώ, εμποδίζω, στον ίδ., Ηρόδ. **3. α)** όπως το *καταλύω*, κατεβάζω ή καθαίρω από αξίωμα, *κ. τινὰ τῆς ἀρχῆς, τῆς βασιληΐης*, σε Ηρόδ.· *κ. τοὺς τυράννους*, στον ίδ. — Παθ., *τῆς βασιληΐης κατεπαύθη*, στον ίδ. **β)** καταργώ, *τὴν Κύρου δύναμιν*, στον ίδ.· *τὸν δῆμον*, σε Θουκ. **III. 1.** Παθ. και Μέσ., σταματώ από, διακόπτω, *τινος*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** απόλ., σταματώ,

καταργώ, σε Αριστοφ. κ.λπ. **3.** η Ενεργ. χρησιμ. επίσης ως αμτβ., όπως στη Μέσ., Ευρ.

κατα-πεδάω, μέλ. —ήσω, δεσμεύω, αλυσοδένω, εμποδίζω, παρακωλύω, σε Όμηρ.

κατα-πείθω, μέλ. -πείσω, πείθω εντελώς, σε Λουκ.

κατ-ἄπειλέω, μέλ. -ήσω, απειλώ ανοιχτά, κατ. ἔπη, χρησιμοποιώ απειλητικά λόγια, σε Σοφ.· τὰ κατηπειλημένα, απειλές που εκτοξεύονται, στον ιδ.

κατα-πειρᾶτηρία, Ιων. -πειρητηρίη, ἡ (πειράω), ναυτικό όργανο βυθομέτρησης, σε Ηρόδ.

κατᾱπελτάζω, μέλ. -άσομαι, κάνω επιδρομή με ελαφρά οπλισμένους στρατιώτες (πελτασταί), σε Αριστοφ.

καταπεμπτέος, -α, -ον, ρημ. επίθ., αυτός που πρέπει να σταλεί κάτω, να αποβληθεί, να ριχτεί, σε Λουκ.

κατα-πέμπω, μέλ. -ψω, **I.** στέλνω κάτω, σε Ησίοδ.· ιδίως, από τα μεσόγεια προς την παραλία, σε Ξεν. **II.** αποστέλλω από το αρχηγείο, στέλνω, κατευθύνω, σε Δημ.

κατα-πενθέω, μέλ. -ήσω, θρηνώ, μοιρολογώ, κλαίω, σε Ανθ.

καταπεπτηνῖα, Επικ. αντί -πεπτηκνῖα, θηλ. μτχ. παρακ. του κατα-πτήσσω.

κατάπερ, Ιων. αντί καθάπερ.

κατα-πέρδω, κυρίως στη Μέσ. -πέρδομαι· αόρ. β' κατέπαρδον, παρακ.

καταπέπορδα· κλάνω, αερίζομαι μπροστά σε κάποιον, τινός, σε Αριστοφ.

κατα-πέσσω, μέλ. —πέψω, βράζω εντελώς, χωνεύω την τροφή, σε Αριστ.· μεταφ., χωνεύω, δεν αφήνω να εξεγερθεί, Λατ. concoquere, κ. χόλον, σε Ομήρ. Ιλ.· κ. μέγαν ὄλβον, δηλ. βιώνω μεγάλη ευτυχία με πραότητα, χωρίς περηφάνεια, σε Πίνδ.

κατα-πετάννυμι και -ύω, μέλ. -πετάσω [ᾶ], **I.** εξαπλώνω, απλώνω, εκτείνω, ανοίγω από πάνω, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. **II.** εκτείνω ή καλύπτω με, τί τινι, σε Αριστοφ., Ξεν.

καταπέτασμα, -ατος, τό, κάλυμμα, σκέπασμα, σε Κ.Δ.

κατα-πέτομαι, μέλ. -πτήσομαι· γ' ενικ. αορ. β' κατέπτατο, μτχ. καταπτάμενος, υποτ. κατάπτωμαι· επίσης Ενεργ. αορ. β' κατέπτην πετάω με καθοδική φορά, ίπταμαι προς τα κάτω, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.

κατα-πετρώω, μέλ. -ώσω, λιθοβολώ μέχρι θανάτου, σε Ξεν.

καταπεφθῆ, υποτ. Παθ. αορ. α' του καταπέσσω.

καταπέφνων, μτχ. του κατέπεφνον.

καταπεφρονηκότως, επίρρ. μτχ. Ενεργ. παρακ. του καταφρονέω, περιφρονητικά, σε Δημ.

καταπέψη, γ' ενικ. υποτ. αορ. α' του καταπέσσω.

κατα-πήγνυμι και -ύω· μέλ. -πήζω, **I.** μπήγω σταθερά στο έδαφος, φυτεύω γερά, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **II.** Παθ., με Ενεργ. παρακ. και υπερσ., στέκομαι σταθερός ή ακλόνητος, στέρεος, σε Ομήρ. Ιλ.· απόλ., στήλη καταπεπηγνῖα, σε Ηρόδ.

κατα-πηδάω, μέλ. -ήσομαι, πηδώ κάτω από..., σε Ξεν.

κατα-πίμπλημι, μέλ. -πλήσω, γεμίζω εντελώς με κάτι, με γεν., σε Πλάτ.

κατα-πίμπρημι, μέλ. -πρήσω, κάνω στάχτες, σε Ανθ.

κατα-πίνω[ι], μέλ. -πίομαι, μεταγεν. -πιϋμαι· αόρ. β' κατέπιον, Επικ.

κάππιον· **I.** καταβροχθίζω ή καταπίνω, σε Ησίοδ., Ηρόδ., Αττ. **II. 1.** μεταφ., κ. Εὐριπίδην, «ρουφώ» τον Ευριπίδη, δηλ. αφομοιώνω τις ιδέες του, σε Αριστοφ.

2. καταπίνω, καταναλώνω, στον ιδ. **3.** σπαταλώ σε οινοποσία, σε Αισχίν.

κατα-πιπράσκω, ξεπουλώ, καταπραθείς, σε Λουκ.

κατα-πίπτω, μέλ. -πεσοῦμαι, αόρ. β' *κατ-έπεσον*, ποιητ. *κάπ-πεσον*, γ' *δυϊκ. καπ-πεσέτην*· παρακ. *πέπτωκα*. **I. 1.** πέφτω ή ρίχνομαι κάτω, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· χρησ. ως Παθ., *κάππεσε* = *κατεβλήθη*, σε Αισχύλ. **2.** μεταφ., *κάππεσε θυμός*, κατέπεσε, μειώθηκε το ηθικό τους, σε Ομήρ. Ιλ.· κ. *εἰς ἀπιστίαν*, σε Πλάτ. **II.** *πάσχω από επιληψία*, σε Λουκ.

κατα-πισσόω, Αττ. -**ττόω**, μέλ. -ώσω, καλύπτω με πίσσα, αλείφω με πίσσα και καίω (ως τιμωρία), σε Πλάτ.

κατα-πιστεύω, μέλ. -σω, έχω τυφλή εμπιστοσύνη, εμπιστεύομαι, πιστεύω, σε Πλούτ.

κατα-πλάσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -πλάσω [ᾶ], σοβατίζω με πηλό, άργιλο κ.λπ., σε Ηρόδ., Αριστοφ. — Μέσ., *καταπλάσσεσθαι τήν κεφαλήν*, επιχρίω, αλείφω το κεφάλι μου, σε Ηρόδ.· *τοῦτοκαταπλάσσονται ὄλον τὸ σῶμα*, με αυτό επαλείφουν ολόκληρο το σώμα τους, στον ίδ.

καταπλαστός, -όν, αυτός που έχει τεθεί ως κατάπλασμα, *καταπλαστόν φάρμακον*, κατάπλασμα, έμπλαστρο, σε Αριστοφ.

καταπλαστής, -ύος, ή, Ιων. αντί *καταπλάσματος*, σε Ηρόδ.

κατα-πλέκω, μέλ. -ζω, **I. 1.** εμπλέκω, συμπλέκω, σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., εμπλέκω, μπερδεύω, ενοχοποιώ, αναμειγνύω, κ. *τινὰ προδοσίᾱ*, στον ίδ. **II.** σταματώ να πλέκω· μεταφ., φέρω εις πέρας, τελειώνω, *τήν ζόην, τήν ῥήσιν*, στον ίδ.

κατά-πλεος, -ον, Αττ. -**πλεως**, -ων, γεν. -ω, εντελώς γεμάτος, πλήρης, *τινος*, ενός πράγματος· μολυσμένος, μιαρός, ακάθαρτος, κηλιδωμένος, λεκιασμένος, λερωμένος με κάτι, *γῆς κατάπλεως καὶ αἵματος*, σε Ξεν.

κατα-πλέω, μέλ. -πλεύσομαι· Ιων. -πλώω· **I.** διαπλέω, δηλ. **1.** πλέω από το ανοιχτό πέλαγος προς την ακτή, πλέω προς την ξηρά, προσορμίζομαι, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.· *νεωστί καταπεπλευκώς*, έχοντας προσορμιστεί πρόσφατα, σε Πλάτ. **2.** διαπλέω ποταμό, *κατ. τὸν Εὐφρήτην*, σε Ηρόδ. **II.** πλέω προς τα πίσω, επιστρέφω, στον ίδ.

κατάπλεως, -ων, γεν. -ω, Αττ. αντί *κατάπλεος*.

καταπλήξ, -ήγος, ό, ή, **1.** αυτός που έχει πληγεί από έκπληξη, κατάπληκτος, σε Λυσ. **2.** ντροπαλός, συνεσταλμένος, σεμνός, σε Αριστ.

κατάπληξις, -εως, ή, κατάπληξη, έκπληξη, δέος, σάστισμα, σε Θουκ.

κατα-πλήσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -ζω, **I.** καταρρίπτω χτυπώντας· μεταφ., καταπλήσσω, τρομοκρατώ, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ. — Παθ., καταλαμβάνομαι από μεγάλο φόβο, είμαι έκπληκτος, θαμπώνομαι, *κατεπλήγη* (αόρ. β'), σε Ομήρ. Ιλ.· Αττ. απαρ. αορ. β' *καταπλαγῆναι*, σε Θουκ.· παρακ. β' *πληθ. καταπέπληχθε*, στον ίδ.· με αιτ., *καταπλαγέντες τὸν Φίλιππον*, σε Δημ.

κατά-πλοος, συνηρ. -**πλους**, ό (καταπλέω), **I.** πλεύση προς την ξηρά, προσόρμιση, σε Θουκ. **II.** πλεύση προς τα πίσω, επάνοδος, σε Ξεν.

κατα-πλουτίζω, μέλ. -ιῶ, εμπλουτίζω, πλουμίζω, σε Ηρόδ., Ξεν.

κατα-πλύνω[ῶ], **I.** πλένω χύνοντας, καταβρέχω, ξεπλένω, σε Ξεν. **II.** ξεπλένω — Παθ., μεταφ., *τὸ πρᾶγμα καταπέπλῦται*, το ζήτημα έχει ξεπλυθεί, δηλ. έχει λησμονηθεί, σε Αισχίν.

κατάπλῦσις, ή, πλύσιμο σε νερό, σε Ξεν.

καταπλώω, Ιων. αντί *καταπλέω*.

κατα-πνέω, Επικ. -**πνείω**· μέλ. -πνεύσομαι· **1.** αναπνέω από πάνω, με γεν., σε Ευρ. **2.** εμπνέω, σε Αισχύλ.· *θεὸς καταπνεῖ σε*, σε Ευρ.

καταπνοή, ή (καταπνέω), φύσημα, σε Πίνδ.

καταπόδα, -πόδας, λιγότερο ορθοί τύποι αντί *κατὰ πόδα, κατὰ πόδας*.

καταποθῆ, Παθ. υποτ. γ' ενικ. αορ. α' του *καταπίνω*.

κατα-πολεμέω, μέλ. -ήσω, καταβάλλω πολεμώντας, δηλ. εξουδετερώνω μέσω του πολέμου, υποτάσσω ολοσχερώς, αποδυναμώνω, Λατ. *debellare*, σε Θουκ., Ξεν.: στον ενεστ., επιχειρώ να υποτάξω, σε Θουκ. — Παθ., *ἐλπίζοντες (τὴν πόλιν) καταπεπολεμῆσθαι*, στον ιδ.

κατα-πολιτεύομαι, αποθ., υποτάσσω ακολουθώντας συγκεκριμένη τακτική, σε Δημ.

καταπολύ, λιγότερο ορθοί τύποι αντί *κατὰ πολύ*.

κατα-πονέω, μέλ. -ήσω, υποτάσσω μετά από σκληρή μάχη — Παθ., υποτάσσομαι με τέτοιο τρόπο, σε Αισχίν.

κατά-πονος, -ον, κουρασμένος, κατάκοπος, εξουθενωμένος, σε Πλούτ.

κατα-ποντίζω, μέλ. -σω, ρίχνω στη θάλασσα, πνίγω εκεί μέσα, σε Δημ.

καταποντιστής, -οῦ, ὁ, αυτός που ρίχνει μέσα στη θάλασσα, σε Δημ.

κατα-ποντόω, μέλ. -ώσω = *καταποντίζω*, σε Ηρόδ., Πλάτ.

κατα-πορνεύω, μέλ. -σω, εκπορνεύω, σε Ηρόδ.

κατα-πράσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **1.** εκτελώ, κατορθώνω, σε Ξεν. **2.**

επιτυγχάνω, κερδίζω, στον ιδ. — Μέσ., κατορθώνω για τον εαυτό μου, στον ιδ. — Παθ., *τὰ καταπεπραγμένα*, στον ιδ.

κατα-πρᾶύνω[ῶ], μέλ. -ῶνῶ, μαλακώνω, καταπραύνω, κατευνάζω, καθησυχάζω, σε Πλάτ.

κατα-πρηνής, -ές, στραμμένος προς τα κάτω, λέγεται για το χέρι όταν χρησιμοποιείται για να χτυπά ή να πιάνει, *χειρὶ καταπρηνεῖ*, με την παλάμη του χεριού του, σε Ομήρ. Ιλ.: *χείρεσσι καταπρήνεσσι*, σε Ομήρ. Οδ.

κατα-πρηνόω, μέλ. -ώσω, ρίχνω κάποιον κατακέφαλα, σε Ανθ.

κατα-πρίω[ῶ], μέλ. -πριοῦμαι, **1.** πριονίζω, σε Ηρόδ. **2.** κόβω ή κατασπαράττω, ξεσχίζω σε κομμάτια, σε Θεόκρ.

κατα-προδίδωμι, μέλ. -προδῶσω, προδίδω εντελώς, εγκαταλείπω, αφήνω κάτι στην τύχη του, σε Ηρόδ., Αττ.

κατα-προΐζομαι, Αττ. -προΐζομαι (*προΐζ*), μέλ. χωρίς ενεστ. σε χρήση, **1.** κάνω κάτι χωρίς αντίκτυπο, δηλ. ενεργώ με ασυλία, ατιμώρητα· χρησιμ. με αρνητ., *οὐκ ἐμὲ λωβησάμενος καταπροΐζεται*, δεν θα ξεφύγει επειδή με έχει προσβάλλει, σε Ηρόδ.: *οὐ καταπροΐζονται ἀποστάντες*, στον ιδ.: *οὗτοι καταπροΐζει πολλὰ κλέψας*, σε Αριστοφ.: *ἀπόλ., ἐκείνους οὐ καταπροΐξεσθαι ἔφη*, είπε πως δεν θα ξέφευγαν ατιμώρητοι, σε Ηρόδ. **2.** με γεν. προσ., *οὗτοι ἐμοῦ καταπροΐζει*, δεν θα ξεφύγεις από την εκδίκησή μου γι' αυτή την αδικία προς το πρόσωπό μου, σε Αριστοφ.

καταπτᾶκόν, ποιητ. μτχ. αορ. β' του *καταπτῆσσω*.

κατά-πτερος, -ον (*πτερόν*), αυτός που έχει φτερά, σε Αισχύλ., Ευρ.

καταπτήσομαι, μέλ. του *καταπέτομαι*.

καταπτήσσω, μέλ. -πτήζω· γ' δυικ. Επικ. αορ. β' *καταπτήτην*, ποιητ. μτχ.

καταπτᾶκόν· παρακ. *κατέπηχα*, Επικ. μτχ. *καταπεπητός*· **1.** ζαρώνω, κάθομαι ζαρωμένος ή μαζεμένος από φόβο, σε Όμηρ., Ησίοδ. **2.** με αιτ., ζαρώνω φοβισμένος κάτω από, σε Πλούτ.

κατάπτομαι, Ιων. αντί *καθάπτομαι*.

κατάπτυστος, -ον (*καταπτύω*), αυτός που καταπτύεται, βδελυρός, απεχθής, αξιοκαταφρόνητος, ποταπός, σε Αισχύλ., Ευρ., Δημ.

κατα-πτύχής, -ές (*πτύχη*), αυτός που έχει πλούσιες πτυχές, πολλές διπλώσεις, σε Θεόκρ.

κατα-πτύω, μέλ. -ύσω [*ῶ*], φτύνω πάνω σε ή προς, ιδίως ως ένδειξη αποστροφής, με γεν., σε Δημ., Αισχίν.

καταπτύσσω = *καταπτήσσω*, σε Ομήρ. Ιλ.

κατα-πτωχεύω, μέλ. -σω, υποβάλλω κάποιον σε επαιτεία, σε Πλούτ.

καταπύγοςυνη, ή, κτηνώδης όρεξη, κτηνώδης ορμή, σε Αριστοφ.

κατα-πύγων, ό (πύγή), λάγνος, ασελγής άνθρωπος, σε Αριστοφ.

κατα-πύθω[υ], μέλ. -ύσω, καθιστώ κάτι σάπιο, σαπίζω, σε Ομηρ. Ύμν. — Παθ., γίνομαι σάπιος, σε Ομήρ. Ιλ.

κατά-πυκνος, -ον, ο πολύ πυκνός, σε Θεόκρ.

καταπυκνώω, μέλ. -ώσω, γεμίζω κάτι ασφυκτικά, σε Πλούτ.

καταπυρίζω, βλ. [καπυρίζω](#).

κατ-άρα[αρ], Ιων. -άρη, ή, κατάρα, *κατάρην ποιείσθαι τινι*, καταριέμαι κάποιον, σε Ηρόδ.· *διδόναι τινά κατάρα*, σε Ευρ.

κατ-άραιρημένος, Ιων. αντί καθ-, μτχ. Παθ. παρακ. του *καθαίρέω*.

κατ-αράομαι (αρ, Ομηρ., αρ, Αττ.), Ιων. -αρέομαι· μέλ. -άσομαι, Ιων. -

ήσομαι, αποθ.· **1.** επικαλούμαι κατάρες εναντίον κάποιου, αναθεματίζω, *τί τινι*, σε Ομηρ., Ηρόδ.· με απαρ., *καταρῶνται ἀπολέσθαι*, προσεύχονται να πεθάνει, σε Θεόγν.· με δοτ. προσ. μόνο, καταριέμαι, αναθεματίζω, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κλπ.· έπειτα, με αιτ. προσ., σε Πλούτ., Κ.Δ. **2.** απόλ., εκφέρω κατάρες, σε Αριστοφ. **3.** μτχ. Παθ. παρακ., *κατ-ηρᾶμένος*, με Παθ. σημασία, καταραμένος, αναθεματισμένος, επικατάρατος, στον ιδ.

κατ-ἄράσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I.** χτυπώ καταγής, συντρίβω σε κομμάτια, *τοὺς λοιποὺς κατήραξεν ἐς τὸν Κιθαιρῶνα*, τους κομμάτιασε στον Κιθαιρώνα, σε Ηρόδ.· *τὸστράτευμα κατηράχθη εἰς τὰ τειχίσματα*, σε Θουκ. **II.** αμτβ., πέφτω προς τα κάτω, πέφτω κατακέφαλα, σε Πλούτ.

κατάρᾳτος, -ον (**καταράομαι**), καταραμένος, απεχθής, βδελυρός, μισητός, σε Ευρ., Αριστοφ.· συγκρ. -ότερος, σε Δημ.· υπερθ. -ότατος, σε Σοφ.

κατ-αργέω, μέλ. -ήσω, **I.** αφήνω κάποιον αχρησιμοποίητο ή τον καθιστώ αδρανή, σε Ευρ.· κ. *τὴν γῆν*, καταλαμβάνω το έδαφος ανώφελα, το επιβαρύνω, σε Κ.Δ. **II.** καθιστώ άχρηστο, παύω, στο ιδ. — Παθ., *καταργηθῆναι*, καταλύομαι, παύομαι, στο ιδ.· κ. *ἀπὸ τοῦ νόμου*, απελευθερώνομαι από τον νόμο, στο ιδ.

κατ-αργίζω, κάνω κάποιον να επιβραδύνει, βλ. [ἀπαρτίζω](#).

κάταργμα, τό (**κατάρχω** II), **1.** μόνο στον πληθ., *κατάργματα*, πρώιμες προσφορές, σε Ευρ. **2.** εξαγνισμοί που γίνονται μέσω τέτοιων προσφορών, σε Πλούτ.

κατ-αργυρόω, μέλ. -ώσω, **I.** καλύπτω με ασήμι — Παθ., *καταργυρωμένος* (Ιων. αντί *κατηργ-*), επάργυρος, σε Ηρόδ. **II.** αγοράζω ή δωροδοκώ με ασήμι, *κατηργυρωμένος*, σε Σοφ.

κατ-άρδω, μέλ. -άρσω, ποτίζω· μεταφ., ραντίζω ως έπαινο, επαινώ, σε Αριστοφ.

καταρέζω, Επικ. αντί *καταρρέζω*.

κατᾳρέομαι, Ιων. αντί *καταράομαι*, σε Ηρόδ.

κατα-ρίγηλός, -ή, -όν, αυτός που κάνει κάποιον να αναρριγεί, τρομερός, φρικτός, σε Ομήρ. Οδ.

κατ-ἄριθμέω, μέλ. -ήσω, **1.** μετρώ ή υπολογίζω ανάμεσα σε άλλα, σε Ευρ., Πλάτ. **2.** διηγούμαι με λεπτομέρεια, σε Πλάτ. — Μέσ., θεωρώ, λογαριάζω, στον ιδ.

κατ-αρκέω, μέλ. -έσω, είμαι ολότελα αυτάρκης, σε Ηρόδ., Ευρ.

καταρμόζω, Ιων. αντί *καθαρμόζω*.

κατ-αρνέομαι, μέλ. -ήσομαι, αρνούμαι σθεναρά, εμμένω στην άρνηση, σε Σοφ.

κατ-ἄρόω, μέλ. -όσω, οργώνω, *τὴν γῆν*, σε Αριστοφ.

καταρ-ραθῦμέω, μέλ. -ήσω, **I.** χάνω εξαιτίας της ραθυμίας, σε Ξεν., Δημ. — Παθ., τὰ καταρραθυμημένα, αυτά που έχουν απωλεσθεί εξαιτίας της αμέλειας, σε Δημ. **II.** αμτβ., είμαι εξαιρετικά απρόσεκτος, καταρραθυμήσαντες, από την απερισκεψία, σε Ξεν.

καταρ-ρᾶκόω, σχίζω σε κουρέλια· μτχ. Παθ. παρακ. κατερρακωμένος, αυτός που είναι ενδεδυσμένος με κουρέλια, σε Σοφ.

καταρ-ράκτης, -ου (καταρ-ρήγνυμι) ή κατ-αράκτης (κατ-αράσσω)· **I.** ως επίθ., επερχόμενος, εφορμών, τὸν καταρράκτην ὁδὸν (Αττ. αντί οὐδόν) προς την είσοδο που οδηγεί προς τα κάτω (λέγεται για τον Ἄδη), σε Σοφ. **II.** ως ουσ., **1.** το νερό που ξεχωρίζει, διακλαδώνεται, ο καταρράκτης, Λατ. cataracta, σε Στράβ. **2.** είδος σιδεριάς που κλείνει την πύλη κάστρου, σε Πλούτ. **3.** θαλασσινό πουλί, ονομαζόμενο έτσι από την εφόρμηση που κάνει προς τη λεία του, γλάρος, σε Αριστοφ.

καταρρακτός, -ή, -όν, = το προηγ., κ. θύρα, καταπακτή, σε Πλούτ.

καταρ-ράπτω, μέλ. -ψω, **I.** ράβω πάνω σε ή από πάνω, θύρη κατερραμμένη ρίπῃ καλάμων, συρραμμένη με πλέγμα από καλάμια, σε Ηρόδ. **II.** **1.** ράβω σφιχτά, σε Πλούτ. **2.** μεταφ., παρασκευάζω, μηχανεύομαι, σκαρώνω, εφευρίσκω, σε Αισχύλ.

κατάρρᾳφος, -ον, συρραμμένος, μπαλωμένος, αποτελούμενος από ενωμένα κομμάτια, σε Λουκ.

καταρ-ρέζω, μέλ. -ζω, χτυπώ ελαφρά με την παλάμη, χτυπώ χαϊδευτικά, θωπεύω, όπως το Λατ. mulcere, χειρὶ δέ μιν κατέρεξε (Επικ. αντί κατερρ-), σε Όμηρ.· επίσης καρρέζουσα (Επικ. αντί καταρρ-), σε Ομήρ. Ιλ.

καταρ-ρέπω, μέλ. -ψω, κάνω κάτι να ρέπει προς τη μια μεριά, προς μια κατεύθυνση, κάνω να λυγίσει, σε Σοφ.

καταρ-ρέω, μέλ. -ρεύσομαι και -ρῡήσομαι, παρακ. -ερρῡήκα, αόρ. β' σε Παθ. τύπο -ερρῡήν· **I.** **1.** ρέω προς τα κάτω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ. **2.** λέγεται για ανθρώπους, τρέχω, ορμώ προς τα κάτω, σε Αριστοφ., Θουκ. **3.** λέγεται για φρούτα, φύλλα κ.λπ.· φυλλοβολώ, πέφτω, σε Ξεν. **4.** συντριβομαι, σε Δημ. **5.** κ. εἷς τινα, έρχομαι προς, πέφτω στην τύχη κάποιου, σε Θεόκρ., Βίωνα. **II.** κ. φόνω, τρέχω προς τα κάτω, στάζω με αίμα, σε Ευρ.· ομοίως στη Μέσ., σε Πλούτ.

καταρ-ρήγνυμι και -ύω, μέλ. -ρήζω, **I.** **1.** καταρρίπτω σπάζοντας, κατεδαφίζω, τὴν γέφυραν, σε Ηρόδ. μέλαθρα, σε Ευρ. **2.** ξεσχίζω, κατακομματιάζω, σε Δημ.· — Μέσ., κατερρήξαντο τοὺς κιθῶνας, έσκισαν τους μανδύες τους, σε Ηρόδ. **3.** στην Αντ. Σοφ. 675 τροπὰς καταρρήγνυνσι (ή ἀναρχία), διασπά στρατεύματα και τα τρέπει σε φυγή. **II.** Παθ., αόρ. β' κατερράγην [ᾗ], με Ενεργ. παρακ. κατέρρωγα· καταρρίπτομαι σχιζόμενος, σε Ηρόδ. **2.** πέφτω ή ορμώ προς τα κάτω, ξεσπώ, λέγεται για καταιγίδα, στον ίδ.· λέγεται για δάκρυα, σε Ευρ.· μεταφ., ὁ πόλεμος κατερράγη, σε Αριστοφ. **3.** είμαι σπασμένος σε κομμάτια, Αἴγυπτος μελάγγαιός τε καὶ καταρρηγνυμένη, με μαύρο και κατασπαραγμένο έδαφος, σε Ηρόδ.

καταρ-ρῖνάω ή -έω (ρίνη), λιμάρω, λειαίνω· μεταφ., καταρρινημένον τι, λείος, στιλπνός, κομψός, σε Αριστοφ.

καταρ-ρίπτω, μέλ. -ψω, ρίχνω προς τα κάτω, αναποδογυρίζω, συντριβώ, καταστρέφω, σε Αισχύλ.

κατάρροος, συνηρ. -ρους, ὁ (καταρρέω), αυτός που ρέει από το κεφάλι προς τα κάτω με ορμή, συνάχι, σε Πλάτ.

καταρ-ροφέω, μέλ. -ήσω, ρουφώ ή καταπίνω, σε Ξεν.

καταρρῡῆναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του καταρρέω.

καταρρυνής, -ές (καταρρέω), αυτός που καταπίπτει, αυτός που πέφτει, σε Σοφ.

κατάρ-ρῦτος, -ον, I. υδρευμένος, ποτισμένος, σε Ευρ. **II.** αυτός τον οποίο έχει μεταφέρει το νερό, προσχωματικός, λέγεται για το δέλτα των ποταμών, σε Ηρόδ.

κατ-αρρωδέω, Ιων. αντί *κατορρωδέω*, φοβάμαι, τρέμω, σε Ηρόδ.

καταρρώξ, -ῶγος, ὅ, ἡ (καταρρήγνυμι), αποκομμένος, απόκρημνος, σε Σοφ. **κατάρσις, -εως, ἡ (καταίρω)**, μέρος στο οποίο κάποιος προσορμίζεται ή καταπλέει, σε Θουκ.

κατ-αρτιάω, μέλ. -ήσω, **I.** κρεμά ανάποδα από, εξαρτώ ή προσαρτώ, σε Πλούτ. **II.** ρυθμίζω, προσδένω, προσορμίζω, *χρήμα κατηρτημένον*, καλά προσαρμοσμένο ή πρόσφορο πράγμα, σε Ηρόδ.

κατ-αρτίζω, μέλ. -ίσω, **I.** διευθετώ, τακτοποιώ εκ νέου, αποκαθιστώ, σε Ηρόδ.· κ. *δίκτυα*, διορθώνω δίκτυα, «μπαλώνω», σε Κ.Δ.· μεταφ., επαναφέρω στο σωστό, στο ίδ. **II.** εφοδιάζω, εξοπλίζω εντελώς· Παθ. παρακ.

κατηρτισμένος, απόλ., εφοδιασμένος καλά, πλήρης, σε Ηρόδ., Κ.Δ.

κατάρτῖσις, -εως, ἡ, I. επανόρθωση, σε Κ.Δ. **II.** εκπαίδευση, αγωγή, πειθαρχία, σε Πλούτ.

καταρτιστήρ, -ῆρος, ὁ, αυτός που αποκαθιστά την τάξη, μεσολαβητής, μεσάζοντας, σε Ηρόδ.

κατ-αρτύω, μέλ. -ύσω [ῥ], **I. 1.** προετοιμάζω, παρασκευάζω, ετοιμάζω, λέγεται για το φαγητό, σε Λουκ. **2.** γενικά, εκπαιδεύω, πειθαρχώ, διαπλάθω — Παθ., είμαι εκπαιδευμένος, ασκούμε, σε Σολ., Σοφ. **3.** με απαρ., κ. *μολεῖν*, προκαλώ τον ερχομό του, σε Σοφ. **II.** αμτβ. στη μτχ. παρακ., *κατηρτυκῶς ἰκέτης*, μεταφ., τέλειος ἰκέτης, κάποιος που έχει εκτελέσει όλα τα αναγκαία, σε Αισχύλ.

κατάρῥυτος, -ον, ποιητ. αντί *κατάρρυτος*, σε Ευρ.

κατ-αρχαιρεσιάζω, μέλ. -σω, νικώ στις αρχαιρεσίες, ιδίως με άνομα μέσα, σε Πλούτ.

καταρχάς, λιγότερο ορθός τύπος αντί *κατ' αρχάς*.

κατ-άρχω, μέλ. -ξω, **I. 1.** κάνω έναρξη ενός πράγματος, με γεν., σε Αισχύλ.· *ὁδοῦ κατάρχειν*, οδηγώ το δρόμο, δείχνω το δρόμο, σε Σοφ.· σπανίως με αιτ., ξεκινώ κάτι, σε Πλάτ.· με μτχ., ξεκινώ να κάνω, σε Ξεν. **2.** τιμώ, σε Ευρ. **II.** Μέσ., **1.** κάνω ξεκίνημα, αρχίζω, ξεκινώ, όπως το Ενεργ., με γεν., στον ίδ., σε Πλάτ.· επίσης με αιτ., σε Ευρ.· απόλ., *κατάρχεται μέλος*, ξεκινά, στον ίδ. **2. α)** με θρησκευτική σημασία, ξεκινώ τις θυσιαστήριες τελετές, *Νέστορ χέρνιβά τ' ούλοχύτας τε κατήρχετο*, ο Νέστορας ξεκίνησε (τη θυσία) με το πλύσιμο των χεριών και το ράντισμα του κριθαριού στο κεφάλι του θύματος, σε Ομήρ. Οδ.· *κατάρχομαι*, ξεκινώ τη λειτουργία, σε Ευρ.· με γεν., *κατάρχεσθαι τοῦ τράγου*, προετοιμάζω το θύμα, δηλ. το καθαγιάζω για τη θυσία με το να κόψω τα μαλλιά από το μέτωπό του, σε Αριστοφ.· *πῶς δ' αὖ κατάρξει θυμάτων;* σε Ευρ. **β)** θυσιάζω, σφαγιάζω, στον ίδ. — Παθ., *σὸν κατήρκεται σῶμα*, έχει αφιερωθεί, στον ίδ. **γ)** αλλά, χτυπώ, πλήττω, σε Πλούτ.

κατα-σβέννυμι ἡ -ύω, μέλ. -σβέσω, **I.** κατασβήνω, καταστέλλω, Λατ. *extinguere*, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. κ.λπ.· μεταφ., *ἔστιν θάλασσα, τίς δέ νιν κατασβέσει;* ποιος θα την αποξηράνει; σε Αισχύλ.· κ. *βοήν, ἔριν*, καταπαύω θόρυβο, σταματώ τη διαμάχη, σε Σοφ. **II.** Παθ., *ἀόρ. α' κατ-εσβήθην*, με απαρ. Ενεργ. *αορ. β' κατέσβην*, απαρ. *κατα-σβῆναι*, παρακ. Ενεργ. *κατ-έσβηκα*· *καταστέλλομαι*, αναχαίτιζομαι, σε Ηρόδ.· μεταφ., *κλαμάτων πηγαί κατεσβήκασι*, σε Αισχύλ.

κατα-σείω, μέλ. -σεισω, **I.** κουνώ, σείω, τινάζω δυνατά, σε Θουκ. **II.** κατασεισαι την χειρα, κουνώ ή κάνω κίνηση με το χέρι· ομοίως, κ. τὰ ἰμάτια, μέσω σινιάλου, σε Πλούτ.· αλλά επίσης, κ. τῇ χειρί, κάνω νεύμα με το χέρι, χειρονομώ, σε Κ.Δ.· απόλ. κατασείνειν τινί, κάνω νεύμα σε κάποιον ως ένδειξη να σωπάσει, σε Ξεν.

κατασεύομαι, Παθ., ορμώ προς τα πίσω, με αιτ. κῶμα κατέσσυτο (Επικ. αορ. β') ῥέεθρα, σε Ομήρ. Ιλ.

κατα-σημαίνω, μέλ. -ανῶ, σφραγίζω — Μέσ., έχω κάτι σφραγισμένο, σε Πλάτ.

κατα-σήπω, σαπίζω, αφήνω να σαπίσει, σε Ξεν. — Παθ., αορ. β' κατ-εσάπην [ᾱ], Επικ. υποτ. γ' ενικ. -σαπήη, με Ενεργ. παρακ. β' κατα-σέσηπα, φύομαι σαπισμένος, αποσυντίθεμαι, σαπίζω.

κατ-ασθενέω, μέλ. -ήσω, εξασθενώ, αδυνατίζω, σε Ανθ.

κατ-ασθμαίνω, αγωνίζομαι ασθμαίνοντας ενάντια σε κάτι, με γεν., σε Αισχύλ.

κατα-σιγάω, μέλ. -ήσομαι, σιωπώ εντελώς, γίνομαι σιωπηλός, σε Πλάτ.

κατα-σικελίζω τυρόν, σικελίζω (δηλ. καταναλώνω) το τυρί (ως υπαινιγμός στους σφετερισμούς τον Λάχητα στη Σικελία), σε Αριστοφ.

κατα-σιτέομαι, μέλ. -ήσομαι, αποθ., κατατρώγω, τρέφομαι, σε Ηρόδ.

κατα-σιωπάω, μέλ. -ήσομαι, **I.** τηρώ σιωπή σχετικά με ένα ζήτημα, σε Δημ. **II.** μτβ., σωπάζω, ησυχάζω, σε Ξεν. — Μέσ., προκαλώ ησυχία, στον ίδ.

κατα-σκάπτω, μέλ. -ψω, σκάβω, καταστρέφω ολοσχερώς, ξεσηκώνω από τα θεμέλια, καταρρίπτω, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. — Παθ., οίκία οί κατεσκάφη (αορ. β'), σε Ηρόδ.

κατασκάφή, ή, I. κατάρριψη από το έδαφος, ανασκαφή εκ θεμελίων, ισοπέδωση, κατεδάφιση, σε Τραγ. **II.** γῆς κατασκαφαῖς, τάφος πολύ βαθιά σκαμμένος στο έδαφος, σε Αισχύλ.· θανόντων ές κατασκαφάς, δηλ. στον τάφο, σε Σοφ.

κατασκάφης, -ές, κατεσκαμμένος, βαθιά σκαμμένος, κ. οἴκησις, πολύ βαθιά σκαμμένο οίκημα, δηλ. ο τάφος, σε Σοφ.

κατα-σκεδάννῃμι και -ύω, μέλ. -σκεδάσω [ᾱ], **I. 1.** διασκορπίζω ή περιχύνω, τικατά τινος, σε Αριστοφ.· επίσης, τί τινος, σε Δημ. κ.λπ. **2.** κ. φήμην, διαδίδω φήμη εναντίον κάποιου, σε Πλάτ. **3.** Μέσ., περιχύνω ή ραντίζω τριγύρω, σε Ξεν.

κατασκελλομαι, Παθ., γίνομαι σκελετός, ξεραίνομαι, μαραίνομαι, φθίνω, σε Αισχύλ.· ομοίως στον Ενεργ. παρακ. κατέσκληκα και υπερσ. κατεσκήκει, σε Βάβρ.

κατασκεπτομαι, μεταγεν. τύπος -κατασκοπέω, βλ. αυτ.

κατα-σκευάζω, μέλ. -σκευάσω· **1.** εξοπλίζω ή εφοδιάζω πλήρως, σε Δημ.· ομοίως στη Μέσ., σε Ξεν. — Παθ., σκηνή χρυσῶ κατεσκευασμένη, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** ετοιμάζω, φτιάχνω, δημιουργώ, στον ίδ., σε Πλάτ. κ.λπ.· απ' όπου, προετοιμάζω, ρυθμίζω, τακτοποιώ, δημοκρατίαν, σε Ξεν.· συμπόσιον, σε Πλάτ. κ.λπ. — Μέσ., ετοιμάζω για τον εαυτό μου, ιδίως, ανοικοδομώ οικία και την εξοπλίζω, σε Θουκ.· συσκευάζω, επίσης αντίθ. προς το άνασκευάζεσθαι, σε Ξεν. **3.** λέγεται για δόλιες συναλλαγές, απατηλές ενέργειες, παρασκευάζω, επινοώ, στον ίδ. κ.λπ.· λέγεται για πρόσωπα, δωροδοκώ, εξαγοράζω, σε Αριστ. **4. α)** καθιστώ τέτοιου είδους, με δεύτερη αιτ., εἰ μὴ Γοργίαν Νέστορά τινα κατασκευάζεις, εκτός και αν καταστήσει το Γοργία ένα είδος Νέστορα, σε Πλάτ.· **β)** επίσης, αναπαριστώ ως τέτοιο, κ. τινὰ πάροινον, σε Δημ. **5.** στους Λογικούς, **α)** «οικοδομώ» ένα επιχείρημα, σε

Αριστ. **β)** απόλ. στη Μέσ., καθιστώ έτοιμο να πράξει, *ώς πολεμήσοντες*, σε Θουκ.· *ώς οίκησων*, σε Ξεν.

κατασκευάσμα, -ατος, τό, Ι. αυτό που προετοιμάζεται να φτιαχτεί, οικοδόμημα, κατασκευή, κτίριο, κτίσμα, σε Δημ. **ΙΙ.** εξεύρημα, επινόημα, μηχανήμα, στον ίδ.

κατασκευασμός, ό, επινόηση, τέχνασμα, σε Δημ.

κατασκευαστέον, αυτό που πρέπει να κατασκευαστεί ή να φτιαχτεί, σε Ξεν.

κατα-σκευή, ή, Ι. προπαρασκευή, *έν κατασκευῇ τοῦ πολέμου*, σε προετοιμασία, σε Θουκ.· εξοπλισμός των πλοίων, των μηχανών κ.λπ., στον ίδ.

ΙΙ. οποιοδήποτε είδος επίπλου που παραμένει σταθερό, αντίθ. προς αυτό που είναι κινητό (*παρασκευή*), κτίρια, εντοιχισμένες εγκαταστάσεις, στον ίδ.· αλλά επίσης, όπως το *παρασκευή*, οποιοδήποτε έπιπλο, σε Ηρόδ., Θουκ. **ΙΙΙ.**

κατάσταση, σύσταση, δομή, κατασκευή ενός πράγματος, σε Ευρ., Πλάτ.

ΙV. κόλπο, τέχνασμα, μηχανή, σε Αισχίν.

κατ-ασκέω, μέλ. -ήσω, ασκώ πολύ· *μτχ.* Παθ. παρακ. *κατησκημένος*, κανονικός, ομαλός, ασκητικός, σε Πλούτ.

κατα-σκηνάω, μέλ. -ήσω = *κατασκηνόω*, σε Ξεν.

κατα-σκηνόω, μέλ. -ώσω, στήνω επί τόπου κατασκήνωση ή σκηνή, στρατοπεδεύω, καταλύω, σε Ξεν.· γενικά, ξεκουράζομαι, τοποθετούμαι, αναπαύομαι.

κατασκήνωμα, -ατος, τό, κάλυμμα, βέλο, πέπλο, σε Αισχύλ.

κατασκήνωσις, -εως, ή, στρατοπέδευση· λέγεται για πουλιά, τόπος ανάπαυσης και διαμονής, φωλιά, σε Κ.Δ.

κατα-σκήπτω, μέλ. -ψω, **Ι.** εφορμώ προς τα κάτω ή πέφτω πάνω, με δοτ., λέγεται για την αστραπή και τις θύελλες, σε Ηρόδ.· λέγεται για τη θεϊκή οργή, στον ίδ.· λέγεται για την πανούκλα, σε Θουκ.· σπανίως, *κατασκήψαί τινα*, πέφτω σε κάποιον, σε Ευρ. **ΙΙ.** *κ. λιταῖς*, μαίνομαι ή ζητώ επίμονα με προσευχές, σε Σοφ.

κατα-σκιάζω, μέλ. -σκιάσω, συνηρ. -σκιῶ, επισκιάζω, επικαλύπτω, σε Ησίοδ.· *κ. κόνει*, θάβω κάποιον, σε Σοφ.

κατα-σκιάω, ποιητ. αντί *κατασκιάζω*, παρατ. *κατ-εσκίαον*, σε Ομήρ. Οδ.

κατά-σκιος, -ον (σκιά), Ι. σκιασμένος ή καλυμμένος με κάτι, σε Ησίοδ., Ηρόδ., Αισχύλ. **ΙΙ.** *μτβ.*, αυτός που επισκιάζει, σε Αισχύλ., Ευρ., Αριστοφ.

κατα-σκοπέω, μέλ. -σκέψομαι, αόρ. α' -εσκεψάμην· παρατηρώ από κοντά, παρακολουθώ, κατασκοπεύω, σε Ευρ.· κάνω αναγνώριση εδάφους, σε Ξεν.· επίσης στη Μέσ., στον ίδ.

κατασκοπή, ή, κοντινή παρακολούθηση, κατασκοπεία, σε Σοφ., Ευρ.· *ἐπικατασκοπή, κατασκοπῆς ἔνεκα*, σε Ξεν.

κατά-σκοπος, ό, αυτός που παρατηρεί, κατάσκοπος, ανιχνευτής, σε Ηρόδ., Ευρ.· στον Θουκ., πρόσωπο που στελνόταν για να ανιχνεύσει και να αναφέρει πίσω όσα είδε, επιθεωρητής.

κατα-σκόπτω, μέλ. -σκόψομαι, κάνω αστεία εις βάρος κάποιου, αστειεύομαι, κοροϊδεύω, σε Ηρόδ.

κατα-σμικρίζω, μέλ. -σω, υποβιβάζω, υποτιμώ, σε Αριστ.

κατα-σμύχω[ῶ], μέλ. -ζω, σιγοκαίω, καίω σε σιγανή φωτιά, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ. λέγεται για την αγάπη, σε Θεόκρ.· στην Παθ. λέγεται για τον εραστή, κατακαίομαι, μαραίνομαι, στον ίδ.

κατα-σοφίζομαι, μέλ. -ίσομαι, αποθ., κατακτώ μέσω σοφισμάτων ή σοφιστειών, νικώ στην εξυπνάδα, υπερτερώ στο πνεύμα, σε Λουκ.· επίσης ως Παθ., ξεγελιέμαι με τεχνάσματα, στον ίδ.

κατ-ασπάζομαι, μέλ. -άσσομαι, αποθ., εναγκαλίζομαι, σε Πλούτ.

κατα-σπᾶράσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, ξεσχίζω, κόβω σε κομμάτια, σε Αριστοφ.

κατα-σπαῖτάλλω, ζω με σπατάλη, ακόλαστα και άσωτα, σε Ανθ.

κατα-σπάω, μέλ. -άσω [ᾶ], **I.** τραβώ ή φέρνω προς τα κάτω, κ. τὰς νῆας, ρυμουλκώ καράβια προς τη θάλασσα, καθέλκω, σε Ηρόδ.: κ. σημεῖα, κατεβάζω τις σημαίες (ως ένδειξη ήττας), σε Θουκ.: κ. τινὰ ἀπὸ τοῦ ἵππου, σε Ξεν. **II.** πίνω μονορούφι ή καταπίνω μονομιάζ, Λατ. deglutire, σε Αριστοφ.

κατα-σπείρω, μέλ. -σπερῶ, **I. 1.** σπέρνω κάτι πυκνά: μεταφ., ἀνίαςκ., «σπέρνω σοδειά από στενοχώριες», σε Σοφ. **2.** γεννῶ, τέκνα, σε Ευρ. **II.** διασκορπίζω, διαχέω, όπως στη σπορά, με γεν., σε Πλούτ. **III.** πασπαλίζω, διαστίζω, σε Ανθ.

κατάσπεισις, -εως, ή, αυτο-αφοσίωση, σε Πλούτ.

κατα-σπένδω, μέλ. -σπείσω, **I.** χέω ως σπονδή, Λατ. libare, σε Ευρ., Αριστοφ.: ἀπόλ., χύνω προσφέρω σπονδές, σε Ηρόδ. **II.** με αιτ., κ. τινὰ δακρύοις, τιμῶ, αποδίδω τιμές μέσω προσφοράς δακρύων, σε Ευρ.: κ. τινά, θρηνῶ με δάκρυα, σε Ανθ. **III.** καθαγιαζώ, σε Πλούτ., Ανθ.

κατα-σπέρχω, μέλ. -ζω, κατεπείγω, σε Αριστοφ.: ἀπόλ., κατασπέρχον, επείγον, αυτό που πιέζει, σε Θουκ.

κατα-σπεύδω, μέλ. -σω, πιέζω, βιάζω, παρακινῶ ή σπεύδω, επιταχύνω, σε Αισχίν.

κατα-σποδέω, μέλ. -ήσω, ρίχνω στη σκόνη — Παθ., μτχ. παρακ.

κατεσποδημένοι, σε Αισχύλ.

κατα-σπουδάζομαι, αποθ., με αόρ. α' και Παθ. παρακ., είμαι πολύ σοβαρός ή ευσυνειδητος, ειλικρινής, σε Ηρόδ.: οὐδαμῶς κατεσπουδασμένος ἀνὴρ, στον ίδ.

κατα-στάζω, μέλ. -ζω· **I.** λέγεται για πρόσωπα, **1.** αφήνω να πέσουν σταγόνες από, χύνω από πάνω, ρίχνω από πάνω, τί τινος, σε Ευρ. **2.** με δοτ. πράγμ., μαστιζομαι από κάτι, νόσω κ. πόδα, έχοντας το πόδι του να «στάζει» από τον πόνο, σε Σοφ.: κ. ἀφρῶ, στάζω αφρούς, σε Ευρ. **II.** λέγεται για υγρό, **1.** αμτβ., στάζω, πέφτω σε σταγόνες, κυλάω στάλα-στάλα, σε Ευρ., Ξεν. **2.** μτβ., περιβρέχω, υγραίνω, ἰδρῶς καταστάζει δέμας, σε Σοφ.

κατα-στᾶθεις, μτχ. Παθ. αορ. α' του καθίστημι.

κατα-στᾶσιάζω, μέλ. -άσω, **I.** σχηματίζω αντίπαλη φατρία στο πολίτευμα, σε Πλούτ. **II.** Παθ., αντιτίθεμαι στασιαστικῶς ή καταβάλλομαι, σε Ξεν., Δημ.

κατά-στᾶσις, -εως, ή, **I. 1.** μτβ., εγκατάσταση, διορισμός, καθορισμός, τοποθέτηση, εγκαθίδρυση, σε Αισχύλ., Δημ.: δαιμόνων κατ., η διαταγή τους, σε Ευρ. **2.** διορισμός αρχόντων, σε Πλάτ. **3.** προσαγωγή πρεσβευτών μπροστά στη βουλή ή στη σύγκλητο, παρουσίαση, εισήγηση, υπόδειξη, σε Ηρόδ. **4.** κ. ἐγγυητῶν, παροχή της εγγύησης κάποιου, η παρουσίασή της, σε Δημ. **5.** καθυσύχαση, ηρεμία, σε Αριστ. **II.** αμτβ., σταθερότητα, όρθια στάση, εμμονή, σταθερότητα, σε Σοφ. **2.** κατάσταση, περίσταση, συνθήκη, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. **3.** εγκατάσταση, κατασκευή, σύστημα, σε Ηρόδ., Πλάτ.

καταστᾶτέον, ρημ. επίθ. του καθίστημι, αυτό που πρέπει να καθορισθεί, σε Πλάτ., Ξεν.

καταστάτης[ᾶ], -ον, ό (καθίστημι), ιδρυτής, θεμελιωτής, επανορθωτής, σε Σοφ.

καταστᾶτικός, -ή, -όν (καθίστημι), κατάλληλος προς καταπράυνση: τὸ κ., ικανότητα προς καταπράυνση, λέγεται για μουσική, σε Πλούτ.

κατα-στεγάζω, μέλ. -σω, σκεπάζω με στέγη, σε Ηρόδ., Πλάτ.

καταστέγασμα, -ατος, τό, σκέπασμα, στέγη, κάλυμμα, σε Ηρόδ.
κατά-στεγος, -ον (στέγη), καλά στεγασμένος, καλυμμένος εντελώς, σε Ηρόδ., Πλάτ.
κατα-στείβω, μέλ. -ψω, καταπατώ, καταθλίβω, κ. *πέδον*, πατώ το έδαφος, σε Σοφ.
κατα-στείχω, μέλ. -ζω = *κατέρχομαι*, σε Ανθ.
κατα-στέλλω, μέλ. -στελῶ, **I.** διευθετώ, βάζω σε τάξη, σε Ευρ. **II.** κατεβάζω, χαμηλώνω, υποβιβάζω, σε Ευρ., Κ.Δ.
κατα-στένω, στενάζω πολύ, κλαίω ή θρηνώ, *τινά*, σε Σοφ., Ευρ.· *ὑπέρ τινος*, σε Ευρ.
κατα-στεφανόω, μέλ. -ώσω, στεφανώνω, σε Ανθ.
καταστεφής, -ές, στεφανωμένος, σε Σοφ.· λέγεται για ικευτικά κλαδιά, περιπλεγμένος με μαλλί, σε Ευρ.
κατα-στέφω, μέλ. -ψω, διακοσμώ με στεφάνια, στεφανώνω, περιτυλίγω, σε Ευρ.· κ. *νεκρόν* (με σπονδές), στον ίδ.· κ. *τινά*, τον ικετεύω, στον ίδ. — Παθ., απαρ. παρακ. *κατεστέφθαι*, σε Αισχίν.
κατάστημα, -ατος, τό (καθίσταμαι), κατάσταση υγείας, σε Πλούτ.
καταστηματικός, -ή, -όν, ευσταθής, ατάραχος· ήρεμος, γαλήνιος, σε Πλούτ.
κατα-στίζω, μέλ. -ζω, καλύπτω με στίγματα.
κατάστικτος, -ον, καλυμμένος με στίγματα, σημαδεμένος, πιτσιλωτός, σε Ευρ.
καταστιλβόομαι, Παθ., γίνομαι λαμπρός, στιλπνός, σε Γρηγ.
κατα-στίβω, μέλ. -ψω, **I.** στέλνω λάμψη, καταυγάζω, ακτινοβολώ, *σέλας*, σε Όμηρ. **II.** αμτβ., ακτινοβολώ δυνατά, σε Ανθ.
κατα-στονᾶχέω, μέλ. -ήσω, θρηνώ με στεναγμούς, σε Ανθ.
καταστορέννυμι, μτχ. θηλ. *καστορνῶσα* (όπως αν προερχόταν από *καταστόρνυμι*)· μέλ. -στορέσω· **I.** ξαπλώνω πάνω σε ή καλύπτω με κάτι, *τί τι*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** απλώνω από πάνω, σε Ομήρ. Οδ. **III.** ρίχνω κάτω, στρώνω χάμω, σε Ηρόδ.· *καταστ. κύματα*, Λατ. *sternere aequor*, σε Ανθ.
κατα-αστράπτω, μέλ. -ψω, **I.** εξακοντίζω αστραπές, *κατὰ τόπον*, σε κάποιο μέρος, σε Σοφ.· *απόλ., καταστράπτει*, αστράπτει, σε Πλούτ. **II.** μτβ., χτυπώ με αστραπή, αστραποβολώ, *τὰς ὄψεις*, στον ίδ.
κατα-στράτοπεδεύω, μέλ. -σω, **I.** τοποθετώ σε στρατόπεδα, στρατοπεδεύω, σε Ξεν.· τοποθετώ στόλο σε ασφαλή θέση, στον ίδ. **II.** Μέσ., χωρίζω σε στρατούς, στρατωνίζω, στον ίδ.
κατα-στρέφω, μέλ. -ψω, **I.** καταρρίπτω, ποδοπατώ, σε Ομηρ. Ύμν.· αναγυρίζω το έδαφος, σε Ξεν. **II. 1.** αναταράσσω, ανατρέπω, φθείρω, σε Αριστ. **2.** Μέσ., υποτάσσω τον εαυτό μου, υποδουλώνομαι, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *κατεστρέψατο ἐς φόρου ἀπαγωγήν*, τους υπέταξε και τους κατέστησε υποτελείς, σε Ηρόδ.· ομοίως, *Ἰωνίην κατεστρέψατο δασμοφόρον εἶναι*, στον ίδ. **3.** Παθ., στον αόρ. *α΄* και παρακ., υποδουλώνομαι, στον ίδ.· *ἀκούειν σοῦ κατέστραμμαι*, είμαι αναγκασμένος να ακούω, σε Αισχύλ.· αλλά ο Παθ. παρακ. χρησιμ. επίσης με σημασία Μέσ., σε Ηρόδ., Δημ. **III.** επιστρέφω, επαναφέρω, *κατέστρεψε λόγους εἰς φιланθρωπίαν*, σε Αισχίν. **IV.** ολοκληρώνω, φέρνω εις πέρας, σε Αισχύλ.· *απόλ., έρχομαι σε πέρας*, τελειώνω, λήγω, σε Πλούτ. **V.** συστρέφω, στρίβω· μεταφ., *λέξις κατεστραμμένη*, πυκνό περιοδικό ύφος, αντίθ. προς το χαλαρό και ρέον ύφος (*είρομένη*), σε Αριστ.
κατα-στρηγιάω, φέρομαι ακόλαστα έναντι κάποιου, *τινός*, σε Κ.Δ.

καταστροφή, ἡ (καταστρέφω), I. 1. ανατροπή, κατάλυση, σε Αισχύλ. **2.** υποταγή, υποδούλωση, σε Ηρόδ., Θουκ. **II.** ξαφνική στροφή ή τέρμα, κλείσιμο, απόληξη, περάτωση, σε Αισχύλ.· λέγεται για το θάνατο, σε Σοφ., Θουκ.· στο θεατρικό δράμα, η στροφή της δραματικής πλοκής απ' την οποία ξεκινά η λύση του δράματος, σε Λουκ.

κατάστρωμα, -ατος, τό, αυτό που απλώνεται· στο πλοίο, το κατάστρωμα, σε Ηρόδ., Θουκ.· *οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων*, οι ναύτες, αντίθ. προς τους κωπηλάτες, σε Θουκ.

κατα-στρώννυμι και -ύω· μέλ. -*στρώσω*, Παθ. αόρ. α' -*εστρώθην*· στρώνω κάτω, απλώνω καταγής, σε Ευρ., Ξεν. — Παθ., *κατέστρωντο οἱ βάρβαροι*, σε Ηρόδ.

κατα-στῦγέω, μέλ. -*ήσω*, αόρ. β' *κατέστῦγον*· κατατρομάζω, φρικιάζω, αηδιάζω, απεχθάνομαι, σε Όμηρ.

κατα-στύφελος[ῦ], -ον, πολύ τραχύς ή απότομος, σε Ησίοδ.

καταστύφω[ῦ], καθιστώ κάτι στυφό ή ξινό — Παθ., *μτχ. παρακ. τὸ κατεστυμμένον*, ξινότητα, στυφότητα, τραχύτητα, σε Πλούτ.

κατα-στωμύλλομαι, αποθ., φλυαρώ· *μτχ. παρακ. κατεστωμυλμένος*, φλύαρος, σε Αριστοφ.

κατα-σύρω[ῦ], μέλ. -*σύρω*, αόρ. α' -*έσῦρα*· **1.** τραβώ προς τα κάτω, ερημώνω, καταστρέφω, διαρπάζω, σε Ηρόδ. **2.** σύρω προς, σε Κ.Δ.

κατα-σφάζω, έπειτα -**σφάττω**· μέλ. -*ζω*, σφαγιάζω, φονεύω, σε Ηρόδ. — Παθ., αόρ. β' *κατεσφάγην [ᾗ]*, σε Τραγ.

κατα-σχεθεῖν, *απαρ. του κατέσχεθον*, ποιητ. αορ. β' του *κατέχω*· **I.** κρατώ πίσω, αναχαιτίζω, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.· *κάσχεθε* (Επικ. αντί *κατέσχεθε*), σε Ομήρ. Ιλ. **II.** *αμτβ., Θορικόνδε κατέσχεθον*, σταμάτησαν πορευόμενοι στους Θουρίους, σε Ομηρ. Ύμν.

κατάσχετος, -ον, ποιητ. αντί *κάτοχος*, αυτός που κρατιέται πίσω, σε Σοφ.

κατα-σχηματίζω, μέλ. Αττ. -*ιῶ*, πλάθω ή ντύνω με συγκεκριμένο τρόπο εμφάνισης, σε Ισοκρ., Πλούτ. — Μέσ. ή Παθ., *συμμορφώνομαι*, σε Πλούτ.

κατα-σχίζω, μέλ. -*σχίσω*, σχίζω κάτι εντελώς, κατακόπτω, διαχωρίζω, σε Αριστοφ. — Μέσ., *κατεσχίσω τὸ ράκος*, στον ιδ.· *κατασχ. τὰς πύλας*, τις ανοίγω βίαια, σε Ξεν.

κατα-σχολάζω, μέλ. -*σω*, διέρχομαι άπρακτος τον καιρό μου, *χρόνου τι κ.*, καθυστερώ κάτι πάρα πολύ (για μεγάλο χρονικό διάστημα), σε Σοφ.

κατασχόμενος, *μτχ. Μέσ. αορ. β'*, με Παθ. σημασία, βλ. [κατέχω](#) Γ II.

κατασχῶμεν, *πληθ. υποτ. αορ. β'* του *κατέχω*.

κατα-σώχω, τρίβω σε κομμάτια, αλέθω, κοπανίζω, σε Ηρόδ.

κατατάκω[ᾱ], Δωρ. αντί *κατατήκω*.

κατατάμνω, Ιων. και Δωρ. αντί *κατατέμνω*.

καταταῖνύω[ῦ], *κατατείνω*, σε Ομηρ. Ύμν.

κατα-τάσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -*ζω*, **I. 1.** βάζω σε τάξη, τακτοποιώ, παρατάσσω, *τὴν στρατιάν*, σε Ξεν. **2.** διορίζω, ορίζω, *ἐπὶ τι*, να κάνω κάτι, σε Δημ. **II.** *κατατάξεσθαί τινι*, συνεννοοῦμαι με κάποιον, στον ιδ.

κατα-τεθνεώς, Επικ. -**ηώς**, *μτχ. παρακ. του καταθνήσκω*.

κατατέθνηκα, *παρακ. του καταθνήσκω*.

κατα-τείνω, μέλ. -*τενῶ*, αόρ. α' -*έτεινα*, *παρακ. -τέτᾱκα*· **I. 1.** τεντώνω ή σφίγγω σφιχτά, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· *κ. τὰ ὅπλα*, τεντώνω τα καλώδια, σε Ηρόδ. **2.** τεντώνω ώστε να βασανίσω, σε Δημ. κ.λπ. **3.** εκτείνω ή σύρω σε ευθεία, σε Ηρόδ. **4.** κρατώ σφιχτά τεντωμένο προς τα κάτω, σε Πλούτ. **II.** *αμτβ., εκτείνομαι*· απ' όπου, **1.** τεντώνομαι ή εκτείνομαι κατευθείαν προς σε,

Λατ. *tendere*, σε Ηρόδ., Ξεν.· *ἀπόλ.*, εκτείνω, σε Ηρόδ. **2.** αγωνίζομαι
 εναντίον κάποιου, είμαι ορμητικός, αγωνίζομαι με συνέπεια, σε Ευρ., Ξεν.
 μτχ. αορ. α', με όλη μου τη δύναμη, *λέγωκατατείνας*, σε Πλάτ.
κατα-τέμνω, μέλ. -*τεμῶ*, αορ. β' -*κατέτᾱμον*· κόβω σε κομμάτια, κομματιάζω,
 σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· ομοίως στη Μέσ., σε Ευρ. — Παθ., *τελαμῶσι*
κατατετμημένοις, με συνηθισμένους κομμένους επιδέσμους, σε Ηρόδ.·
σπλάγχνα κατατετμημένα, σε Αριστοφ. **2.** κ. *χώρην ἐς διώρυγας*, κατακόπτω
 αυτήν με τάφρους και διώρυγες, σε Ηρόδ.· *κατετέμνηντο τάφροι ἐπὶ τὴν χώραν*,
 σε Ξεν. **3.** με διπλή αιτ., κ. *τινὰ καττύματα*, κόβοντάς τον σε λωρίδες, σε
 Αριστοφ. — Παθ., *κατατμηθεῖν λέπαδνα*, μακάρι να κοπῶ σε κομμάτια, στον
 ίδ. **4.** κ. *τὸν Πειραιᾶ*, τον ρυμοτόμησε, τον χώρισε βάσει σχεδίου
 ανοικοδόμησης, σε Αριστ. — Παθ., *ἡ πόλις κατατέμνεται τὰς ὁδοὺς ἰθείας*,
 έχει τραβηγμένες τις οδούς της σε ευθεία διάταξη, σε Ηρόδ. **5.** κόβω σε βάθος,
 ανοίγω στη γη, *κατετέμνηντο τάφροι*, υπήρχαν κομμένα χαντάκια, σε Ξεν.
κατα-τήκω, Δωρ. -*τάκω* [*ā*], μέλ. -*τήζω*, **I.** μτβ., λιώνω, αποσυνθέτω, κάνω
 να ξεπέσει, σε Ηρόδ. **II.** Παθ. με Ενεργ. παρακ., *κατατέτηκα*, τήκομαι,
 μαραινομαι, φθείρομαι, αφανίζομαι, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.
κατα-τίθῃμι, μέλ. -*θήσω*, αορ. β' *κατ-έθην*· Επικ. τύποι, πληθ. *κάτ-θεμεν*, *κάτ-θετε*,
κάτ-θεσαν, απαρ. *κατ-θέμεν*, α' πληθ. υποτ. *κατα-θείομεν* (αντί για *κατα-θῶμεν*) — **I.**
1. Μέσ., *κατ-θέμεθα*, *κατ-θέσθην*, μτχ. *καταθείομαι*· υποτ. αντί
 για *καταθῶμαι*, μτχ. *κατ-θέμενος*· θέτω, τοποθετώ ή απλώνομαι, σε Όμηρ. **2.**
 καταθέτω ή προβάλλω ως βραβείο, σε Ομήρ. Οδ.· *κ.τι ἐς μέσον*, καταβάλλω,
 βάζω στη μέση, δηλ. προς κοινή χρήση, σε Ευρ.· *ἀλλὰ, ἐς μέσον Πέρσῃσι κ. τὰ*
πρήγματα, μεταδίδω στους Πέρσες την εξουσία, παρέχω σ' αυτούς μέρος της
 εξουσίας, σε Ηρόδ. **3.** καταβάλλω ως πληρωμή, αποπληρώνω, στον ίδ., σε
 Αριστοφ. κ.λπ.· *εκπληρώνω υπόσχεση, ἃ δ' ὑπέσχεό ποτ' καταθήσεις*, σε Σοφ.
4. τοποθετώ, θέτω, σε Θεόγν., Ηρόδ.· ομοίως στη Μέσ., βλ. παρακ. **II.** **1.** **4.** **II.**
1. Μέσ., καταθέτω, βάζω κατά μέρος για τον εαυτό μου, Λατ. *deponere*,
 λέγεται για όπλα ή ρούχα, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** **α)** μεταφ., βάζω τέλος σε,
 κανονίζω, τελειώνω, τακτοποιώ, *τὸν πολέμον*, σε Θουκ. **β)** βάζω κατά μέρος,
 συμπεριφέρομαι απερίσκεπτα, σε Ξεν. **3.** βάζω σε κάποιον τόπο, σε Ησίοδ.
 κ.λπ.· λέγεται για τους νεκρούς, θάβω, σε Ομήρ. Οδ. **4.** καταθέτω για τον
 εαυτό μου, αποθέτω (βλ. ανωτ. **I.** **4.**), στο ίδ. κ.λπ.· μεταφ., *κατατίθεσθαι κλέος*,
 θησαυρίζω δόξα, σε Ηρόδ.· *χάριτα ή χάριν κατατίθεσθαί τινι ή πρὸς τινα*,
 θησαυρίζω ευγνωμοσύνη ή εύνοια, Λατ. *collocare gratiam apud aliquem*, στον
 ίδ. κ.λπ.· ομοίως, *εὐεργεσίαν κ.*, σε Θουκ. κ.λπ. **5.** **α)** εναποθέτω σε μέρος
 ασφαλές, στον ίδ., σε Ξεν. **β)** αποθέτω στη μνήμη ή ως ανάμνηση, σε Θεόγν.,
 Πλάτ.
κατα-τῖλάω, μέλ. -*ήσω*, βρωμίζω ολόγυρα, με γεν., σε Αριστοφ.
κατα-τιτρώσκω, μέλ. -*τρώσω*, πληγώνω καίρια, σε Ξεν.
κατα-τοκίζω, ωθώ στην επαιτεία μέσω τοκογλυφίας — Παθ., εξωθούμαι
 στην επαιτεία μ' αυτό τον τρόπο, σε Αριστ.
κατατομή, ή (κατατέμνω), εγχάραξη, τομή, αυλάκι, αντίθ. προς την
 πραγματική περιτομή, σε Κ.Δ.
κατα-τοξεύω, μέλ. -*σω*, τοξεύω, βάλλω εναντίον κάποιου με τόξα, πλήττω
 θανάσιμα, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.
κατατρᾶγειν, απαρ. αορ. β' του *κατατρώγω*.
κατα-τραυματίζω, Ιων. -*τρωματίζω*, μέλ. Αττ. -*ιῶ*, καλύπτω με τραύματα,
 σε Ηρόδ., Θουκ.· λέγεται για πλοία, κατατρυπῶ, αχρηστεύω ολοκληρωτικά,
 σε Θουκ.

κατατρέχω, μέλ. -δραμοῦμαι, αόρ. β' *κατ-έδραμον*. **I. 1.** τρέχω προς, σε Ηρόδ., Ξεν. **2.** λέγεται για ναυτικούς, προσορμίζομαι, αποβιβάζομαι βιαστικά, σε Ξεν.· μεταφ., κ. *ἄστν*, έρχομαι σε λιμάνι, σε Πίνδ. **II.** μτβ., κατατρέχω, αφανίζω, ερημώνω, *χώραν*, σε Θουκ.

κατα-τρίβω[ῖ], μέλ. -ψω, παρακ. -*τέτρίφα*· τρίβω πολύ, φθείρω· απ' όπου, **1.** λέγεται για ρούχα, φθείρομαι, σε Θεόγν., Πλάτ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, αποδυναμώνω, εξουθενώνω, σε Θουκ. — Παθ., είμαι αρκετά εξαντλημένος, σε Αριστοφ., Ξεν. **3.** λέγεται για χρόνο, δαπανώ, διέρχομαι, διατρίβω, Λατ. *diem terere*, σε Δημ., Αισχίν.· κ. *τὸν βίον*, χρησιμοποιοῦ εντελώς, σε Ξεν.· ομοίως στον Παθ. παρακ., περνῶ ὅλο τον χρόνο μου, *κατατέτριμμαι στρατευόμενος*, στον ίδ. **4.** λέγεται για περιουσία, διασπαθίζω, κατασπαταλώ, στον ίδ.

κατα-τρίζω, σκληρίζω ή τσιρίζω δυνατά, σε Βατραχομ.

κατα-τρύζω, φλυαρώ εναντίον κάποιου, *τινός*, σε Ανθ.

κατα-τρύχω[ῖ], μέλ. -ζω, εξουθενώνω, εξαντλώ, σε Όμηρ., Θεόκρ. — Παθ., *κατατρυχόμενοι*, σε Ευρ.

κατατρύω, = το προηγ. — Παθ., απαρ. παρακ. *κατατετρῦσθαι*, σε Ξεν.

κατα-τρώγω, μέλ. -τρώξομαι, αόρ. β' *κατ-έτράγον*, ροκανίζω, μασουλώ, τραγανίζω σε κομμάτια, κατατρώγω, σε Αριστοφ.· με γεν., σε Πλούτ.

κατατρωματίζω, Ιων. αντί *κατατραυμ-*.

κατα-τυγχάνω, μέλ. -τεύξομαι, επιτυγχάνω τον σκοπό μου, είμαι επιτυχημένος, σε Δημ.

κατ-αυγάζω, μέλ. -σω, φωτίζω — Μέσ., ατενίζω προς κάτι, σε Ανθ.

καταυγασμός, ὁ, δυνατός φωτισμός, ισχυρή λάμψη, σε Πλούτ.

κατ-αυδάω, μέλ. -ήσω, ομιλώ, λέω φανερά, κηρύττω δημόσια, σε Σοφ.

κατ-αυλέω, μέλ. -ήσω, **I.** παίζω τον αυλό σε κάποιον, *τινός*, σε Πλάτ. —

Παθ., λέγεται για πρόσωπα, παίζοντας για λογαριασμό κάποιου, στον ίδ. — Παθ., αντηχώ με τον ήχο του αυλού, σε Πλούτ. **II.** με αιτ. προσ., καταβάλλω με το παίξιμο του αυλού· γενικά, αφήνω άφωνο, εξουδετερώνω, σε Ευρ.

κατ-αυλίζομαι, αόρ. α' *κατηυλίσθην*, έπειτα *κατηυλίσάμην*· αποθ.· βρίσκομαι υπό την προστασία σπιτιού, κάτω από σκηνή, σε Σοφ., Ευρ.

κατ-αυχέω, μέλ. -ήσω, υπερηφανεύομαι για κάτι, με δοτ., σε Αισχύλ.

κατα-φάγεῖν, λειτουργεί ως αόρ. β' του *κατ-εσθίω*, **1.** καταβροχθίζω, κατατρώω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** καταναλώνω, δαπανώ στο φαγητό, αφανίζω, κατασπαταλώ, σε Ομήρ. Οδ., Αισχίν.

κατα-φαίνω, μέλ. -φάνῶ, **I.** φανερώνω, καθιστώ γνωστό, σε Πίνδ. **II.** Παθ., μέλ. -φάνῆσομαι, αόρ. β' *κατ-εφάνην [ᾶ]*, γίνομαι ορατός, εμφανίζομαι, σε Όμηρ., Ηρόδ. **2.** είμαι αρκετά σαφής ή απλός, σε Ηρόδ., Πλάτ.· *κατεφάνη τῷ Δαρείῳ τεχνάζειν*, ήταν φανερό στο Δάρειο ότι έκανε τεχνάσματα, σε Ηρόδ.

καταφάνης, -ές, **1.** πολύ καθαρά ορατός, ολοφάνερος, σε Ξεν.· *έν καταφανεί*, σε ανοιχτό πεδίο, στον ίδ. **2.** πασιδηλος, εμφανής, πρόδηλος, *καταφανές ποιειῖν* ή *ποιεῖσθαί τι*, σε Ηρόδ., Ξεν.· *καταφανέστερος εἶναι κακουργῶν*, σε Θουκ.· επίρρ. -νῶς, εμφανώς, ολοφάνερα, ξεκάθαρα, σε Αριστ.· *καταφανέστερον ἢ ὥστε λανθάνειν*, υπερβολικά φανερά για να ξεφύγει την ανίχνευση, σε Θουκ.

κατάφαρκτος, -ον = *κατάφρακτος*.

κατα-φαρμάκεύω, μέλ. -σω, αλείφω με φάρμακα ή φυλαχτά, μαγεύω, σαγηνεύω, καταθέλω, σε Πλάτ.

κατα-φαρμάσσω, μέλ. -ζω, θέλω με φάρμακα, σε Ηρόδ.

κατα-φᾶτίζω, μέλ. -σω, διαμαρτύρομαι, υπόσχομαι και βεβαιώνω, σε Πλούτ.

κατα-φαιλίζω, μέλ. -σω, καταφρονώ, περιφρονώ, σε Πλούτ.

κατα-φερής, -ές (φέρομαι), I. κατηφορικός, *εἴτε ἂν κ. γίνηται ὁ ἥλιος*, όταν ο ἥλιος κοντεύει στη δύση του, σε Ηρόδ.· λέγεται για το έδαφος, κλίνοντας κατωφερικά, Λατ. *declivis*, σε Ξεν. **II.** με ροπή προς, Λατ. *proclivis, pronus*, *πρὸς οἶνον*, σε Πλούτ.

κατα-φέρω, μέλ. *κατ-οίσω*, Επικ. *-οίσομαι*. **I. 1.** φέρνω προς τα κάτω, *ἄχος με κατοίσει Αἶδος εἴσω*, η λύπη θα με οδηγήσει στον τάφο, σε Ομήρ. Ιλ.· *καταφέρω ποδὸς ἄκμάν*, κατεβάζω το πόδι μου, σε Αισχύλ. — Παθ., μεταφέρομαι προς τα κάτω στο ποτάμι, λέγεται για τη χρυσόσκονη, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για καταιγίδα, *οδηγῶ πλοία στη στεριά*, σε Θουκ. **3.** πληρώνω κάτι τοις μετρητοῖς, σε Πλούτ. **4.** Παθ., βαραίνω από τον ύπνο, σε Κ.Δ. **II.** μεταφέρω σπίτι, σε Αριστοφ. — Παθ., επιστρέφω, στον ιδ.

κατα-φεύγω, μέλ. *-φεύζομαι*, **1.** δραπετεύω, καταφεύγω για ασφάλεια, αναζητῶ καταφύγιο, σε Ηρόδ.· με αιτ., κ. *βωμόν*, προσφεύγω για καταφύγιο στον βωμό, σε Ευρ.· κ. *ἐντόπῳ*, καταφεύγω και παίρνω άσυλο σ' ένα μέρος, σε Ξεν.· *τρέπομαι σε φυγή για να προστατευθῶ, ὅς ἂν καταφυγῇ ἐς τοῦτους*, σε Ηρόδ.· *ομοίως, κ. ἐπὶ τινα, πρὸς τινα*, σε Δημ. **2.** *ἐκ τῆς μάχης κ.*, δραπετεύω από..., σε Ηρόδ. **3.** *έχω ως καταφύγιο, εἰς τοὺς λόγους*, σε Πλάτ.· *ἐπὶ τὸν δικαστήν*, σε Αριστ. **4.** *εἰς τὴν τοῦ βίου μετριότητα*, επικαλούμαι, καταφεύγω σε, προσφεύγω, σε Δημ.

καταφευκτέον, ρημ. επίθ., αυτό στο οποίο μπορεί κάποιος να καταφύγει, σε Λουκ.

κατάφευξις, -εως, ή, I. καταφυγή προς ασφάλεια, σε Θουκ. **II.** τόπος διαφυγής, καταφύγιος, στον ιδ.

κατά-φημι, καταφαίνομαι, συγκατατίθεμαι, συναινῶ, σε Σοφ.

κατα-φημίζω, μέλ. *-σω*, αόρ. *α΄ -εφήμισα*, Δωρ. *-εφάμιζα*· διαδίδω φήμη ολόγυρα, ανακοινώνω, σε Πίνδ.

κατα-φθάτέομαι (φθάνω);, αποκτῶ την κυριαρχία, την κυριότητα πράγματος, *γῆνκαταφθατουμένην*, σε Αισχύλ.

κατα-φθείρω, μέλ. *-φθερώ*, καταστρέφω ή χαλῶ ολοκληρωτικά, φερνω σε αταξία, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ.

κατα-φθινύθω[ϋ], = *καταφθίω*, σε Ομηρ. Ύμν.

καταφθίνω[ι], φθειρομαι, αφανίζομαι, μαραίνομαι, καταστρέφομαι, σε Ηρόδ., Τραγ.· κ. *νόσῳ, γήρᾳ*, σε Σοφ., Ευρ.

καταφθίω, I. μτβ., στον μέλ. *κατα-φθίσω [ι]*, αόρ. *α΄ κατ-έφθισα*, καταστρέφω, αφανίζω, εξολοθρεύω, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. **II.** Παθ., Επικ. αόρ. *β΄ κατ-εφθίμην [ι]*, απαρ. *καταφθίσθαι*· ποιητ. *καπ-φθίμενος*· είμαι κατεστραμμένος, αφανισμένος, εξολοθρευμένος, *ἥϊα πάντα κατέφθιτο*, οι προμήθειες καταναλώθηκαν όλες, σε Ομήρ. Οδ.· *ὥς καὶ σὺ καταφθίσθαι ὄφελες*, μακάρι να είχες χαθεί, στο ιδ.· *σεῖο καταφθιμένοιο*, αν είχες πεθάνει, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐκεῖ κατέφθιτο*, πέθανε εκεί, σε Αισχύλ.· *φέγγος ἡλίου κατέφθιτο*, χάθηκε το φως του ήλιου, στον ιδ.

καταφθορά, ή (καταφθείρω), 1. καταστροφή, όλεθρος, θάνατος, σε Ευρ. **2.** μεταφ., σύγχυση, *φρενῶν*, σε Αισχύλ.

κατ-αφήμι, αφήνω να γλιστρήσει προς τα κάτω, *κατηφείι* (παρατ.), σε Πλάτ.

κατα-φιλέω, μέλ. *-ήσω*, φιλῶ τρυφερά, χαϊδεύω, θωπεύω, σε Ξεν.

κατα-φλέγω, μέλ. *-ζω*, καίω, αφανίζω, κατακαίω, *πυρί*, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. κ.λπ. — Παθ., κατακαίγομαι, σε Θουκ.

κατα-φοβέω, μέλ. *-ήσω*, εμβάλλω φόβο, σε Θουκ. — Παθ., με Μέσ. μέλ., φοβάμαι ισχυρώς, *τι*, σε Αριστοφ.· *απόλ. καταφοβηθείς*, σε Θουκ.

κατα-φοιτάω, Ιων. -έω, μέλ. -ήσω, κατέρχομαι συνεχώς ή τακτικά, όπως κάνουν τα άγρια θηρία από τα βουνά στα θηράματά τους, σε Ηρόδ.

κατα-φονεύω, μέλ. -σω, φονεύω, σφαγιάζω, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.

κατα-φορέω, μέλ. -ήσω, θαμιστικό του καταφέρω, **1.** λέγεται για ποτάμι, μεταφέρω χρυσόσκονη, σε Ηρόδ. **2.** κατεβάζω, παρασύρω, όπως το ποτάμι, *τι τινός*, σε Πλάτ.

κατα-φράζω, μέλ. -σω, ανακοινώνω, δηλώνω, σε Πίνδ. — Μέσ., Παθ. και Μέσ. με αόρ. α', σκέφτομαι, υπολογίζω, λαμβάνω υπόψη, συλλογίζομαι, σε Ησίοδ.: *καταφρασθείς*, παρατηρημένος, σε Ηρόδ.

κατάφρακτος, παλιός Αττ. -**φαρκτος**, -ον, κλειδωμένος, ασφαλισμένος, περιορισμένος, σε Σοφ.: *πλοῖακ.*, διακοσμημένα πλοία, σε Θουκ.

κατα-φράσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -ζω, καλύπτω με θώρακα ή πανοπλία, *ἵπποι καταπεφραγμένοι*, σε Πλούτ.

κατα-φρονέω, μέλ. -ήσω, **I. 1.** περιφρονώ, αψηφώ, δηλ. θεωρώ ανάξιο, απαξιώ, *τινός*, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. **2.** με αιτ., δεν λογαριάζω, παίρνω αψηφιστα, σε Ηρόδ., Αττ. — Παθ., αψηφούμαι, περιφρονούμαι, σε Ξεν. κ.λπ. **3.** απόλ., είμαι περιφρονητικός, είμαι υπεροπτικός, σε Θουκ. **4.** με απαρ., σκέφτομαι περιφρονητικά πως..., θεωρώ ότι..., *καταφρονήσαντες κρέσσονες εἶναι*, σε Ηρόδ.: *καταφρονοῦντες κἂν προαισθῆσθαι*, σε Θουκ. **II.** με αιτ. πράγμ., μόνο στους Ιων. συγγραφείς (πρβλ. **κατανοέω**), στηρίζω τις σκέψεις μου πάνω σε..., επιζητώ, επιδιώκω σε, Λατ. *affectare*, *τὴν τυραννίδα*, σε Ηρόδ.: *επίσης παρατηρώ με περιφρόνηση*, *τι*, στον ίδ.

καταφρόνημα, -**ατος**, **τό**, περιφρόνηση των άλλων, *μὴ φρόνημα μόνον*, *ἀλλὰ καταφρ.*, όχι μόνο σκέψη, αλλά σκέψη καταφρόνιας, σε Θουκ.

καταφρόνησις, -**εως**, **ή**, **1.** περιφρόνηση, καταφρόνια, σε Θουκ., Πλάτ. **2.** χωρίς αρνητική σημασία, αντίθ. προς το *αὔχημα*, σε Θουκ.

καταφρονητής, -**οῦ**, **ὁ**, αυτός που περιφρονεί, σε Πλούτ.

καταφρονητικός, -**ή**, -**όν**, επιρρεπής στην περιφρόνηση, σε Αριστ.: *επίθ.* - *κῶς*, σε Ξεν.

κατα-φροντίζω, Αττ. μέλ. -*ιῶ*, *τὸ ἰμάτιον οὐκ ἀπολώλεκ'*, *ἀλλὰ καταπεφρόντικα*, δεν το έχασα, αλλά το ξόδεψα, το έχασα στα έξοδα για την εκπαίδευση, σε Αριστοφ.

κατα-φρύγω[ῶ], μέλ. -ζω, καίω σε στάχτες, σε Αριστοφ.

καταφυγάνω = *καταφεύγω*, σε Ηρόδ., Αισχίν.

καταφυγεῖν, απαρ. αορ. β' του *καταφεύγω*.

καταφυγή, **ή**, **I.** καταφύγιο, άσυλο, μέρος καταφυγής, σε Ηρόδ., Ευρ.: με γεν., κ. *κακῶν*, καταφύγιο από τις συμφορές, σε Ευρ., Θουκ. **II.** τρόπος διαφυγής, αποχώρηση, σε Δημ.

κατα-φϋλᾱδόν (φῦλον), επίρρ., σε φυλές, κατά έθνη, σε Ομήρ. Ιλ.

κατα-φυλλοροέω, μέλ. -ήσω, ρίχνω τα φύλλα· μεταφ., χάνω τη λαμπρότητά μου, σε Πίνδ.

κατα-φϋτεύω, μέλ. -σω, φυτεύω, σε Πλούτ., Λουκ.

κατα-φύομαι, Παθ., με Ενεργ. αόρ. β' *κατ-έφυν*, παρακ. -*πέφυκα*, παράγομαι, δημιουργούμαι, σε Πλούτ.

κατάφϋτος, -**ον**, ολόφυτος με κάτι, κατάφυτος, με δοτ., σε Λουκ.

κατα-φωράω, μέλ. -άσω [*ᾱ*], συλλαμβάνω κάποιον να κλέβει επ' αυτοφώρῳ· πιάνω επ' αυτοφώρῳ, τον πιάνω φανερά, ανακαλύπτω, σε Θουκ., Ξεν.

κατάφωρος, -**ον**, σαφής, κατάδηλος, φανερός, σε Πλούτ.

κατα-φωτίζω, μέλ. -σω, φωτίζω εντελώς, λαμπρύνω, σε Ανθ.

κατα-χαίρω, περιφρονώ, υποτιμώ, περιγελώ, καταχαίρομαι περιφρονητικά προς άλλον, με δοτ., σε Ηρόδ.: *απόλ.*, *καταχαίρων*, με χαιρέκακη διάθεση, στον ίδ.

κατα-χᾶλαζάω, μέλ. -ήσω, καλύπτω με χαλάζι, τί τινος, σε Λουκ.
κατά-χαλκος, -ον, επιστρωμένος με χαλκό ή μπρούντζο, σε Ευρ.· *κατ.πεδίων ἀστράπτει*, η πεδιάδα γυαλίζει από τις αστραφτερές πανοπλίες, στον ιδ.· *δράκων κ.*, οπλισμένος με πανοπλία, δηλ. με φολίδες.
κατα-χαλκόω, μέλ. -ώσω, καλύπτω με χαλκό, σε Ηρόδ.
κατα-χᾶρίζομαι, μέλ. Αττ. -ιοῦμαι, αποθ., **1.** δίνω ή παραχωρώ κάτι από ευγένεια, σε Αισχίν.· *κ. τὰ δίκαια*, εκδίδω απόφαση από ιδιωτικό συμφέρον, σε Πλάτ. **2.** επιδεικνύω εύνοια σε κάποιον, με δοτ., σε Δημ.
κατάχαρμα, -ατος, τό (**καταχαίρω**), αντικείμενο κοροϊδίας, περίγελως, σε Θέογν.
κατα-χέζω, αόρ. α' *κατ-έχεσα*· μολύνω, κηλιδώνω, λερώνω, τινός, σε Αριστοφ.
κατα-χειροτονέω, μέλ. -ήσω, ψηφίζω ενάντια, ψηφίζω σε αποδοκιμασία κάποιου, τινός, σε Δημ.· με απαρ., *ἀδικεῖν Εὐάνδρου κατεχειροτόνησεν ὁ δῆμος*, στον ιδ. — Παθ., *καταχειροτονηθὲν αὐτοῦ καὶ ταῦτα ἀσεβεῖν*, έχοντας εκδοθεῖ εναντίον του καταδικαστική ψήφος και μάλιστα περί ασέβειας, στον ιδ.
καταχειροτονία, ἡ, ψήφος καταδίκης, καταψηφίση, σε Δημ.
καταχεῖται, Επικ. αντί -χέαι, απαρ. αορ. α' του *καταχέω*.
κατα-χεύω, Επικ. αντί επόμ.· Επικ. Μέσ. παρατ., *τέττιζ καταχεύετ' αἰοιδήν*, σε Ησίοδ.
κατα-χέω, μέλ. -χεῶ, αόρ. α' *κατέχεα*, Επικ. *κατέχευα* — Παθ., γ' ενικ. και πληθ. Επικ. αορ. β' *κατέχυτο, κατέχυντο*· **I. 1.** περιχύνω, ρίχνω από πάνω, τίτινι, σε Όμηρ.· επίσης, *κατ. τί τινος*, σε Ηρόδ., Αττ. — Παθ., *κατὰ τοῖν κόραιν ὕπνου τι καταχεῖται*, λίγος ύπνος χύνεται, ρίχνεται πάνω στα μάτια, σε Αριστοφ. **2.** ρίχνω ή επιχέω, σε Όμηρ.· ρίχνω ή επιρρίπτω, στον ιδ.· *πέπλον κατέχευεν ἐπ' οὐδὲι*, άφησε το μανδύα να πέσει στο πάτωμα, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** Παθ., περιχύνομαι στο έδαφος, βρίσκομαι σε σωρούς, *ὁ χῶρος, ἐν ᾧ αἱ ἄκανθαί (τῶν ὀφίων) κατακεχύεται* (Ιων. γ' πληθ. Παθ. παρακ.), σε Ηρόδ. **II.** λιώνω, τήκω, *χρυσὸν ἐς πίθους*, στον ιδ.· και στη Μέσ., *χρυσὸν καταχέασθαι*, έχοντας τον λιωμένο, στον ιδ.
κατα-χίγη, ἡ (*χᾶνεῖν*), περίγελως, καταφρόνηση, σε Αριστοφ.
κατα-χηρεύω, μέλ. -σω, περιέρχομαι σε κατάσταση χηρείας, σε Δημ.
κατ-ᾠχής, -ές, Δωρ. αντί *κατ-ηχής*, ηχηρός, σε Θεόκρ.
κατα-χθόνιος, -ον, υπόγειος, *Ζεὺς καταχθόνιος*, δηλ. ο Πλούτωνας, σε Ομήρ. Ιλ.· *δαίμονες κ.*, Λατ. *Dii Manes*, σε Ανθ.
κατα-χορδεύω, μέλ. -σω, κατακόπτω κάτι όπως το κρέας που προετοιμάζεται για λουκάνικο, σε Ηρόδ.
κατα-χορηγέω, μέλ. -ήσω, ξοδεύω ως *χορηγός*· γενικά, σκορπώ γενναιόδωρα, διασπαθίζω, διασκορπίζω, ξοδεύω, σε Πλούτ.
κατα-χραίνομαι, αποθ., ραντίζω, πασπαλίζω, σε Ανθ.
κατα-χράομαι, μέλ. -χρήσομαι, παρακ. -κέχρημαι, και με Ενεργ. και με Παθ. σημασία· **I. 1.** αόρ. α' -*εχρήσθην*·
A. I. 1. Αποθ.· κάνω πλήρη χρήση πράγματος, εφαρμόζω, με δοτ., σε Πλάτ., Δημ. **2.** χρησιμοποιώ στο έπακρο, καταναλώνω, με αιτ., σε Δημ. **3.** κακομεταχειρίζομαι, καταχρώμαι, με δοτ., σε Πλάτ. **9.** λέγεται για πρόσωπα, αφανίζω, εξολοθρεύω, φονεύω, με αιτ., σε Ηρόδ.· ομοίως, αόρ. α' *καταχρησθῆναι*, με Παθ. σημασία, τον ιδ. **II.** ισχυρίζομαι, διατείνομαι, διεκδικώ, σε Δημ. **B.** Ενεργ., *καταχράω*, μόνο στους Ιων. συγγραφείς στο γ' ενικ., *ἀντίλοφον ἢ λοφιῇ κατέχρα*, η χαίτη αρκεί σ' αυτούς ως λοφίο, σε Ηρόδ.

απρόσ., οὐδέ οἱ καταχρήσει ὑμέων ἀπέχεσθαι, οὔτε θα του ἀρκέσει να απομακρύνει τα χέρια του ἀπὸ ἐσένα, στον ἰδ.

κατα-χρειόομαι (χρέος), Παθ., γίνομαι ἐντελῶς ἀχρηστος, παρακ. *κατηχρειωμένη*, σε Ἀνθ.

κατα-χρέμτομαι, ἀποθ., φτύνω πάνω σε, *τινός*, σε Ἀριστοφ.

κατά-χρῦσος, -ον, ἐπιστρωμένος με φύλλα χρυσοῦ, ἐπὶ χρυσος, σε Λουκ.

κατα-χρῦσώω, μέλ. -ώσω, **I.** επικαλύπτω με φύλλα χρυσοῦ, ἐπιχρυσώνω, σε Ἡρόδ. **II.** χρυσώνω, καθιστῶ κάτι χρυσό (δηλ. υπέροχο), σε Πλούτ.

κατα-χρώζω ἢ χρώννυμι, μέλ. -χρώσω, χρωματίζω — Παθ., κηλιδώνομαι, στιγματίζομαι, σε Ευρ.

κατάχυσμα, -ατος, τό, 1. αὐτό το ὁποῖο περιχύνεται, «σάλτσα», σε Ἀριστοφ.

2. στον πληθ., χούφτες με καρύδια, καρπούς φοινίκων κ.λπ.· Λατ. bellaria, αὐτό το ὁποῖο χρησιμοποιεῖται γιὰ να περιχυθεῖ πάνω στη νύφη ἢ στον νέο δούλο με τὴν εἰσοδὸ τους στο σπίτι (πρβλ. τα sparge, marite nuces του Βιργ.), σε Ἀριστοφ., Δημ.

κατα-χωνεύω, μέλ. -σω, λιώνω, τήκω, σε Δημ.

κατα-χώννυμι, μέλ. -χώσω, καλύπτω με σωρό, ὁ νότος κατέχωσέ σφεας, ὁ νότιος ἄνεμος τους ἔθαψε στὴν ἄμμο, σε Ἡρόδ.· κ. *τινα λίθοις*, σε Ἀριστοφ.

κατα-χωρίζω, μέλ. Ἀττ. -ιῶ, τοποθετῶ σ' ἓναν τόπο, καταχωρῶ, σε Ξεν. — Παθ., καταλαμβάνω θέση, στον ἰδ.

καταχῶσαι, ἀπαρ. αορ. α' του καταχώννυμι.

κατα-ψακάζω, Ἀττ. ἀντὶ κατα-ψεκάζω.

κατα-ψάλλομαι, Παθ., ἀντηχούμαι με μουσική, σε Πλούτ.

κατα-ψάω, μέλ. -ήσω, χτυπῶ με τὸ χέρι, τρίβω ελαφρά, χαϊδεύω, θωπεύω, *καταψῶσα αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν*, σε Ἡρόδ.· *καταψῶν αὐτὸν (τὸν κάνθαρον), ὥσπερ πωλίον*, σε Ἀριστοφ.

κατα-ψεκάζω, Ἀττ. -ψακάζω, μέλ. -σω, υγραίνω με συνεχεῖς βροχές, καταβρέχω, καταραντίζω, σε Αἰσχύλ., Πλούτ.

κατα-ψεύδομαι, ἀποθ., με μέλ. μέσ. -ψεύσομαι, Παθ. παρακ. -έψευσμαι, αὐρ. α' -εψεύσθην· **I. 1.** λέω ψέμματα ἐναντίον κάποιου, μιλῶ ψευδῶς γιὰ, *τινος*, σε Ἀριστοφ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** ἰσχυρίζομαι ψευδῶς ἐναντίον, *τί τινος*, σε Πλάτ., Δημ. **3.** διατείνομαι ψευδῶς, διεκδικῶ ἐσφαλμένα, προσποιούμαι, σε Ευρ.· υποκρίνομαι, προσποιούμαι, φαλκιδεύω, ἐπινοῶ, *τι*, σε Δημ. **II.** ἐπίσης ὡς Παθ., ἀναφέρομαι ψευδῶς· λέγεται γιὰ γραπτὰ, ἀποδίδομαι ψευδῶς, εἶμαι ψευδεπίγραφος, σε Πλούτ.

κατα-ψευδομαρτυρέω, μέλ. -ήσω, φέρω ψευδὴ μαρτυρία ἐναντίον, *τινός*, σε Ξεν.· ὁμοίως στὴ Μέσ., σε Δημ. — Παθ., προσβάλλομαι ἀπὸ ψευδεῖς ἀποδείξεις, σε Πλάτ.

κατα-ψηφίζομαι, μέλ. Ἀττ. -ιοῦμαι — Μέσ., **I. 1.** ψηφίζω ἐναντίον ἢ σε ἀποδοκιμασία, καταδίκη, κατάκριση, *τινος*, σε Πλάτ., Ξεν.· κ. *τινος κλοπὴν*, τὸν βρῆκαν ἑνοχο κλοπῆς, σε Πλάτ.· ὁμοίως στον παρακ. Παθ., *κατεψηφισμένοι αὐτοῦ θάνατον*, σε Ξεν. **2.** Παθ., στον Παθ. παρακ. καὶ αὐρ. α', ἔχω καταψηφιστεῖ, σε Πλάτ., Δημ.· λέγεται γιὰ ποινὴ, ἀποφαίνομαι ἀρνητικά, *δίκη κατεψηφισμένη τινός*, σε Θουκ.· *κατεψηφισμένος ἦν μου ὁ θάνατος*, σε Ξεν. **II.** ψηφίζω καταφατικά, ἐπιδοκιμάζω, σε Ἀριστ.

καταψηφιστέον, ρημ. ἐπίθ., αὐτό που πρέπει να καταδικαστεῖ, σε Ξεν.

κατα-ψήχω, μέλ. -ζω, **I.** κατατρίβω, «στουμπίζω», σε γουδί — Παθ., φθείρομαι, παρακ. *κατέψηγκται*, σε Σοφ. **II.** θωπεύω, τρίβω με τα χέρια, χαϊδεύω, Λατ. mulceo, ἵππους, σε Ευρ.

κατα-ψύχω[υ], μέλ. -ζω, **I.** ψυχραίνω, καταψύχω, παγώνω, σε Αριστ. — Παθ., παρακ. κατέψυγμαι, αόρ. α' κατεψύχθην και β' κατεψύγην [υ]· καταψύχομαι, παγώνομαι, λέγεται για πρόσωπα, στον ιδ., σε Πλούτ. **II.** Παθ., λέγεται για χώρα, είμαι κατάξηρος ή άνυδρος, σε Πλούτ.

κατέαγα, αμτβ. παρακ. του κατάγνυμι· **-κατεάγην** [α], Παθ. αορ. β', γ' πληθ. υποτ. κατεαγῶσιν· **-κατέαξα**, Ενεργ. αορ. α'.

κατέβα, Δωρ. αντί -έβη, γ' ενικ. αορ. β' του καταβαίνω· **-κατέβαν**, Δωρ. γ' πληθ. αντί -έβησαν.

κατ-εβλᾶκευμένως, επίρρ. μτχ. Παθ. παρακ. του κατα-βλᾶκεύω (βλάξ), με σκνηρία, με ραθυμία, αργά, σε Αριστοφ., Ανθ.

κατ-εγγυάω, μέλ. -ήσω, αόρ. α' κατηγγύησα· **I.** υπόσχομαι να δώσω, μνηστεύω, αρραβωνιάζω, παῖδά τινι, σε Ευρ. **II. 1.** ως Αττ. δικανικός όρος, καθιστώ υπεύθυνο εγγύησης, αναγκάζω κάποιον να προβεί σε εγγυοδοσία, σε Δημ. — Μέσ. ή Παθ., δίνω ή βρίσκω εγγύηση, ασφάλεια, στον ιδ. **2.** λαμβάνω σαν εγγύηση, στον ιδ.

κατ-εγγύη, ή, εγγύηση ή ενέχυρο που αποδίδεται, σε Δημ.

κατ-έδω, Επικ. ενεστ. κατεσθίω, τρώω, καταβροχθίζω, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., οἶκον, κτῆσιν κατέδειν, «κατατρώνω» το σπίτι (ως περιουσία), τα αγαθά, σε Ομήρ. Οδ.· ὄν θυμόν κατέδων, κατατρώνοντας την καρδιά κάποιου από θλίψη, σε Ομήρ. Ιλ.

κατεηγώς, Ιων. αντί κατεαγώς, αμτβ. μτχ. παρακ. του κατάγνυμι.

κατ-εἴβω, ποιητ. αντί κατα-λείβω, αφήνω να κυλήσει προς τα κάτω, ρίχνω, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., χύνομαι προς τα κάτω, περιρρέω, σε Όμηρ.· μεταφ., κατεῖβετο αἰών, η ζωή παρήκμασε, εφθάρη, σε Ομήρ. Οδ.

κατειδέναί, απαρ. του κάτοιδα.

κατ-εἶδον, απαρ. κατ-ιδεῖν, μτχ. κατιδών, αόρ. β' με ενεστ. σε αχρηστία, το καθοράω χρησιμ. αντί αυτού· **I.** κοιτάζω προς τα κάτω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **II.** με αιτ., επιβλέπω, επιθεωρώ, σε Αριστοφ.· απλώς, κοιτάζω, θεωρώ, αντιλαμβάνομαι, παρατηρώ, σε Θέογν., Αισχύλ.· κατιδεῖν βίον, το να ζει κάποιος, σε Αισχύλ.· επίσης στον Μέσ. αόρ. β' κατειδόμην, απαρ. κατιδέσθαι, σε Ηρόδ., Σοφ.

κατ-εἶδωλος, -ον (εἶδωλος), γεμάτος από εἶδωλα, παραδομένος στην ειδωλολατρεία, σε Κ.Δ.

κατ-εικάζω, μέλ. -σω, ομοιάζω — Παθ., αόρ. α' κατ-εικάσθην, **I.** είμαι ή γίνομαι όμοιος, σε Σοφ. **II.** σχηματίζω εικασίες, συμπεραίνω, σε Ηρόδ.· υποπτεύομαι κάτι κακό, στον ιδ.

κατ-εἰλέω, μέλ. -ήσω, πιέζω σε στενό τόπο, αποκλείω, στενοχωρώ, ἐς τὸ τεῖχος, ἐς τὸ ἄστυ, σε Ηρόδ. — Παθ., κατειλήθησαν ἐς Διὸς ἱρόν, στον ιδ.· ἐν ὀλίγῳ χώρῳ πολλαὶ μυριάδες κατειλημέναι, στον ιδ.

κατειλημμαι, -εἰληφα, Παθ. και Ενεργ. παρακ. του καταλαμβάνω.

κατ-εἰλίσσω, Ιων. αντί καθ-ελίσσω.

κατειλίσχῃτο, Ιων. αντί καθειλιγμένοι ἦσαν, γ' πληθ. υπερσ. του καθειλίσσω.

κατ-εἰλύω, μέλ. -ύσω [υ], καλύπτω, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., ὅρος ψάμμω κατειλῶμένον (μτχ. παρακ.), σε Ηρόδ.

κάτ-ειμι, Επικ. αορ. α' καταεῖσατο· (εἶμι, ἰβο)· **I.** κατεβαίνω ή κατέρχομαι, σε Όμηρ. κ.λπ.· ιδίως, κατεβαίνω στον τάφο, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για πλοίο, καταπλέω στην ξηρά, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για τον άνεμο, κατέρχομαι ορμητικά, με σαρωτική ορμή, σε Θουκ. **II.** έρχομαι πίσω, επιστρέφω, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για εξορίες, επιστρέφω σπίτι, σε Ηρόδ., Αττ.

κατεῖναι, Ιων. αντί καθεῖναι, απαρ. αορ. β' του καθίημι.

κατ-εἰνῶμι, Ἰων. ἀντί *καθ-έννυμι*.

κατ-εἶπον, ἀπαρ. *κατεῖπεῖν*, το οποίου χρησιμ. ὡς ἀόρ. β' του *καταγορεύω* (ο μέλ. εἶναι *κατερῶ*)· **I.** ἐπίσης στον τύπο *κατεῖπα*· μιλῶ ἐναντίον κάποιου ἢ πρὸς βλάβη αὐτοῦ, κατηγορῶ, κατακρίνω, *τινος*, σε Ἡρόδ., Εὐρ. κ.λπ. **II. 1.** με αιτ., μιλῶ, ἐκφέρω ἀπλῶς, δηλώνω, διηγούμαι, σε Εὐρ., Ἀριστοφ. **2.** ἀπόλ., λέω, σε Ἡρόδ. κ.λπ.· *κάτειπέ μοι*, πες μου, σε Ἀριστοφ.

κατειργᾶθόμην, ποιητ. Μέσ. αορ. β' του *κατείργω*.

κατ-εἰργνῶμι, Ἰων. γ' πληθ. -*εἰρνῶσι*, = το ἐπόμε., σε Ἡρόδ.

κατ-εἶργω, Ἰων. -*έργω*· μέλ. -*εἶρζω*, Ἰων. -*έρζω*· **I.** οδηγῶ μέσα σε, κλείνω μέσα, σε Ἡρόδ.· γενικά, καταπιέζω, φέρνω σε δυσκολία, στον ἰδ. — Παθ., ἐγκλείομαι, περιορίζομαι, ἀναγκάζομαι, σε Θουκ.· *τὸ κατειργόμενον*, αὐτὸ που πράττεται ἀπὸ ἀνάγκη, στον ἰδ. **II.** ἐμποδίζω, κωλύω, σε Εὐρ.

κατ-ειρύω, Ἰων. ἀντί *κατερύω*.

κατ-ειρωνεύομαι, ἀποθ., χρησιμοποιοῦ εἰρωνεία ἐναντι κάποιου, ὑποτιμῶ, σε Πλούτ.

κατ-εισάγω, μέλ. -*ζω*, προδίδω κάποιον προκαλώντας το χαμὸ του, σε Ἀνθ.

κατέκειρα, ἀόρ. α' του *κατακεῖρω*.

κατέκηα, ἀόρ. α' του *κατακαίω*.

κατέκλᾱσα, ἀόρ. α' του *κατακλάω*· **-κατεκλᾱσθην**, Παθ. αορ. α'.

κατέκλων, παρατ. του *κατα-κλάω*.

κατεκρίθην[ι], Παθ. ἀόρ. α' του *κατα-κρίνω*.

κατέκτα, γ' ενικ. αορ. β' του *κατα-κτείνω*· **κατ-έκταν**, γ' πληθ.· **κατ-έκτᾱθεν**, Αἰολ. καὶ Επικ. γ' πληθ. Παθ. ἀόρ. α'.

κατέκτᾱνον, ἀόρ. β' του *κατακτείνω*.

κατέλᾱβον, ἀόρ. β' του *καταλαμβάνω*.

κατ-ελαύνω, οδηγῶ πρὸς τα κάτω, κατεβάζω, σε Πλούτ.

κατ-ελέγχω, μέλ. -*γζω*, **I.** καταδικάζω γιὰ ἀπάτη, διαψεύδω, σε Ἡσίοδ. **II.** ντροπιάζω, σε Πίνδ.

κατ-ελεέω, μέλ. -*ήσω*, ἔχω συμπόνοια γιὰ, *τινά*, σε Πλάτ.

κατελεύσομαι, μέλ. του *κατέρχομαι*.

κατελήφθην, Παθ. αορ. α' του *καταλαμβάνω*.

κατελθεῖν, ἀπαρ. αορ. β' του *κατέρχομαι*.

κατ-έλκω, Ἰων. ἀντί *καθέλκω*.

κατ-ελπίζω, μέλ. -*σω*, ἐλπίζω ἢ ἀναμένω με πεποίθηση, σε Ἡρόδ.

κατέμεν, Ἰων., α' πληθ. αορ. β' του *καθίημι*.

κατ-εμπίπρημι, μέλ. -*εμπρήσω*, κατακαίω, σε Εὐρ.

κατ-εναίρομαι, ἀόρ. α' -*ενηράμην*, ἀποθ.· σκοτώνω, σφάζω, φονεύω, σε Ομήρ. Οδ.· σε Σοφ., Ἀνθ., ἀπαντᾷ ἕνας Ενεργ. ἀόρ. β' *κατήνᾳρον*.

κατ-ἐναντι, ἐπίρρ. = το ἐπόμε., με γεν., σε Κ.Δ.

κατ-ἐναντίον, ἐπίρρ., ἀκριβῶς ἀντίθετα, ἀντίκρυ, ἐνώπιον, *τινί*, σε Ομήρ. Ἰλ., Ἡσίοδ.· *τινός*, σε Ἡρόδ. κ.λπ.

κατ-ἐνᾱρίζω, μέλ. -*σω*, φονεύω ὀλωσδιόλου· Παθ. αορ. α' *κατηναρίσθην*, σε Αἰσχύλ.· Παθ. παρακ. *κατηναρισμένος*, σε Σοφ.

κατένασσα, ἀόρ. α' του *καταναίω*.

κατενεχθεῖς, ἀόρ. α' Παθ. του *καταφέρω*.

κατ-ἐνήνοθε, βλ. [ἐνήνοθε](#) II.

κατενήρατο, γ' ενικ. αορ. α' του *κατεναίρομαι*.

κατενθῆν, Δωρ. ἀντί *κατελθεῖν*, ἀπαρ. αορ. β' του *κατέρχομαι*.

κατενύγησαν[υ], γ' πληθ. Παθ. αορ. β' του *κατανύσσω*.

κατ-ένωπα ή **-ενῶπα**, επίρρ. (ένωπή), ακριβώς αντίθετα, κατ' ευθείαν απέναντι σε κάποιον, κατά πρόσωπο, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

κατ-ενώπιον, = το προηγ., σε Κ.Δ.

κατ-εξανίσταμαι, Παθ., με Ενεργ. αορ. β' *κατ-εξανέστην*· σηκώνομαι εναντίον κάποιου, αγωνίζομαι ενάντια σε, εναντιώνομαι, *τινός*, σε Πλούτ.

κατ-εξενωμένος, Παθ. μτχ. παρακ. του *κατα-ξενόω*.

κατ-εξουσιάζω, μέλ. -σω, ασκώ εξουσία πάνω σε, *τινός*, σε Κ.Δ.

κατ-επαγγέλομαι, Μέσ., με Παθ. παρακ. -*επήγγεμαι*, δίνω υποσχέσεις ή δεσμεύομαι, *τινι*, με κάποιον, σε Δημ.· *πρός τινα*, σε Αισχίν.

κατ-επάγω[ᾱ], μέλ. -ζω, φέρνω το ένα μετά το άλλο γρήγορα, επαναλαμβάνω γρήγορα, διαδέχω, εναλλάσσω, σε Αριστοφ.

κατ-επάδω, μέλ. -άσομαι, υποτάσσω με μαγεία, *τινά*, σε Πλάτ.

κατ-επάλμενος, βλ. **κατ-εφάλλομαι**· αλλά αντί *κατέπαλτο*, βλ. **καταπάλλω**.

κατ-επείγω, μέλ. -ζω, **I. 1.** πιέζω προς τα κάτω, συμπιέζω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** ασκώ μεγάλη πίεση, βιάζω, αναγκάζω, εξωθώ, παροτρύνω, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **II.** αμτβ., σπεύδω, βιάζομαι, σε Ξεν.

κατέπεσον, αόρ. β' του *καταπίπτω*.

κατεπέστην, αόρ. β' του *καθεφίστημι*.

κατ-έπεφνον, αόρ. β' με ενεστ. σε αχρηστία (βλ. ***φένω**), σκοτώνω, φονεύω, σε Όμηρ., Σοφ.

κατέπηκτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *καταπήγνυμι*.

κατ-έπηξα, αόρ. α' του *κατα-πήγνυμι*.

κατ-επιορκέομαι, Μέσ., επιδρώ, επηρεάζω μέσω επιορκίας, σε Δημ.

κατεπλάγη[νᾱ], Επικ. -**επλήγη**, Παθ. αορ. β' του *καταπλήσσω*.

κατέπλευσα, αόρ. α' του *καταπλέω*.

κατ-εργάζομαι, μέλ. -άσομαι, αόρ. α' -*ειργασάμην*, και (με Παθ. σημασία) -*ειργάσθην*· **I. 1. α)** παρακ. -*είργασμαι*, μαζί με Ενεργ. και Παθ. σημασία· αποθ.· κατορθώνω με μόχθο, επιτυγχάνω, περατώνω, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· ομοίως ο παρακ. *κατείργασμαι*, σε Ξεν.· αλλά με Παθ. σημασία, έχω επιτευχθεί ή ολοκληρωθεί, σε Ηρόδ., Ευρ. **β)** κερδίζω ή αποκτώ με κόπο, διασφαλίζω, *τήν ἡγεμονίαν*, σε Ηρόδ.· *σωτηρίαν*, σε Ευρ.· με Παθ. σημασία, *ἀρετὴ ἀπὸ σοφίης κατειργασμένη*, σε Ηρόδ. **γ)** απόλ., είμαι επιτυχημένος, στον ίδ. **2. α)** με αιτ. προσ., όπως το Λατ. *conficere*, αποπερατώνω, ολοκληρώνω, αποτελειώνω, σκοτώνω, στον ίδ., Σοφ., Ευρ. **β)** υποτάσσω, υποδουλώνω, κατακτώ, σε Ηρόδ., Αριστοφ., Θουκ.· Παθ. παρακ., έχω καταβληθεί, έχω εξουδετερωθεί, σε Θουκ.· *κατείργασται πέδον*, υποτάχθηκε, έχει καλλιεργηθεί, σε Αισχύλ. **γ)** επικρατώ πάνω σε, σε Ηρόδ., Ξεν.· Παθ. αόρ. α', *οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι*, δεν μπορούσε να επικρατήσει πάνω σε, σε Ηρόδ. **II.** εργάζομαι, παρασκευάζω προς χρήση, Λατ. *concoquere*, κ. μέλι, φτιάχνω μέλι, στον ίδ.

κατέργνυμι, κατέργω, Ιων. αντί *κατείρ-*.

κατ-ερεϊκτός, βλ. **κατερικτός**.

κατ-ερείκω, μέλ. -ζω, συντρίβω, αλέθω· μεταφ., κ. *θυμόν*, καταπραύνω, καθισυχάζω, σε Αριστοφ. — Μέσ., σχίζω τα ρούχα μου ως ένδειξη θλίψης, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

κατ-ερείπω, μέλ. -ψω, **I.** καταρρίπτω ή απορρίπτω, σε Χρησμ. παρά Ηροδ. — Παθ., συντρίβομαι, συνθλίβομαι, λέγεται για την Τροία, σε Ευρ. **II.** αμτβ., στον αόρ. β' *κατήριπον*, καταπέφτω, κατακρημνίζομαι, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ.· ομοίως στον παρατ., *τείχος κατερήριπεν*, σε Ομήρ. Ιλ.

κατέρεξα, αόρ. α' του *καταρρέζω*.

κατ-ερεύγω, αόρ. β' -ήρῡγον, ρεύομαι μπροστά σε κάποιον, τινός, σε Αριστοφ.

κατ-ερέφω, μέλ. -ψω, καλύπτω με οροφή, στεγάζω, σε Πλούτ. — Μέσ., σκεπάζω για τον εαυτό μου ή για κάτι που μου ανήκει, σε Αριστοφ.

κατ-ερέω, Αττ. **κατ-ερῶ**, λειτουργεί ως μέλ. του αόρ. β' *κατεῖπον*, παρακ. *κατάρηκα*. **I. 1.** μιλώ εναντίον κάποιου, κατηγορώ, τινός, σε Ξεν., Πλάτ. **2.** με αιτ., ψέγω, μέμφομαι, σε Ηρόδ. **II.** λέω ή μιλώ με απλότητα, εκφέρω, στον ιδ., Ευρ. κ.λπ. — Παθ., *κατειρήσεται*, θα δηλωθεί, θα ανακοινωθεί, σε Ηρόδ.

κατερήριπε, γ' ενικ. αμτβ. παρακ. του *κατερείπω*.

κατ-ερητύω, μέλ. -ύσω [ῡ], κρατώ πίσω, αναχαιτίζω, σε Όμηρ., Σοφ.

κατ-ερικτός ή -ερεικτός, -όν (κατ-ερείκω), συντετριμμένος, κοπανισμένος, αλεσμένος, λέγεται για όσπρια, σε Αριστοφ.

κατ-ερῡκάνω[ᾱ], = το επόμ., σε Ομήρ. Ιλ.

κατ-ερύκω[ῡ], μέλ. -ζω, κρατώ πίσω, εμποδίζω, καθυστερώ, σε Όμηρ., Θέογν., Αριστοφ. — Παθ., *κατερύκεται εὔρέϊ πόντω*, σε Ομήρ. Οδ.

κατ-ερύω, Ιων. -ειρύω, μέλ. -ύσω [ῡ], **1.** καθέλκω ή τραβώ προς τα κάτω, λέγεται για πλοία, Λατ. *deducere naves*, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. — Παθ., *νηῦστε κατεῖρυσται*, σε Ομήρ. Οδ. **2. κ. τόξα**, τεντώνω το τόξο, σε Ανθ.

κατ-έρχομαι, μέλ. -κατελεύσομαι (άλλα στη λόγια Αττ. *κάτειμι*)· αόρ. β' *κατήλῡθον*, *κατήλθον*, απαρ. *κατελθεῖν*· αποθ.· **I. 1.** κατεβαίνω από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· κατεβαίνω στον τάφο, κ. *Ἄϊδος εἴσω*, *Ἄϊδόσδε*, στο ιδ.· επίσης από το εσωτερικό προς τα παράλια, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για πράγματα, *κατερχομένης ὑπὸ πέτρης*, από τον κατηφορικό βράχο, στο ιδ.· λέγεται για ποτάμι, *κατέρχεται ὁ Νεῖλος πληθύων*, κατεβαίνει πλημμυρισμένος, σε Ηρόδ. **II.** επιστρέφω, επανέρχομαι, *πόλινδε*, σε Ομήρ. Οδ.· ιδίως, επιστρέφω από την εξορία, σε Ηρόδ., Αττ.· με Παθ. σημασία, *ὑπό τινος κατελθεῖν*, να επιστραφεί απ' αυτόν, σε Θουκ.

κατ-ερῶ, βλ. [κατ-ερέω](#).

κάτέρωτᾱ, Αιολ. αντί *καὶ ἐτέρωθε*, σε Σαπφώ.

κατέσβεσα, αόρ. α' του *κατασβέννυμι*· *κατέσβηκα*, αμτβ. παρακ.

κατ-εσθίω, μέλ. *κατέδομαι*, αόρ. β' *κατέφᾱγον* (βλ. [καταφαγεῖν](#)), παρακ. *κατεδήδοκα*, Επικ. *κατέδηδα*· **1.** Παθ. παρακ. *κατεδήδεσμαι*· κατατρώω, καταβροχθίζω, λέγεται για ζώα θηράματα, σε Όμηρ.· λέγεται για τους ανθρώπους, καταναλώνω, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. **2.** καταναλώνω ή αφανίζω την περιουσία κάποιου, σε Αριστοφ., Δημ. **3.** *λίθοι κατεδηδεσμένοι ὑπὸ σπηεδόνος*, διαβρωμένοι, σε Πλάτ.

κατ-έσθω, ποιητ. αντί του προηγ., σε Ανθ.

κατεσκαμμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *κατασκάπτω*.

κατεσκεύασμαι, Παθ. παρακ. του *κατασκενάζω*.

κατεσκεμήμην, Μέσ. αορ. α' του *κατασκοπέω*.

κατέσκληκα, παρακ. του *κατασκέλλομαι*.

κατέσσῡτο, γ' ενικ. Επικ. αορ. β' του *κατασεύομαι*.

κατέστᾱθεν, Αιολ. αντί -*εστάθησαν*, γ' πληθ. αόρ. α' Παθ. του *καθίστημι*.

κατέσταλμαι, Παθ. παρακ. του *καταστέλλω*.

κατεστέως, Ιων. αντί -*εστηκώς*, μτχ. παρακ. του *καθίστημι*.

κατέστην, αόρ. β' του *καθίστημι*· *-κατέστησα*, αόρ. α'.

κατεστόρεσα, αόρ. α' του *καταστορέννυμι*.

κατεστράφατο, Ιων. γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του *καταστρέφω*.

κατέστῡγον, αόρ. β' του *καταστυγέω*.

κατέσχεθον, ποιητ. αόρ. β' του *κατέχω*.

κατετάκατο, Δωρ. αντί -ετήκετο, γ' ενικ. Παθ. παρατ. του *κατατήκω*.

κάτενυγμα, τό, πάντα στον πληθ., **I.** ταξίματα, σε Αισχύλ.· αναθήματα, αφιερώματα, σε Σοφ. **II.** κατάρες, αναθεματισμοί, σε Αισχύλ., Ευρ.

κατ-ευημερέω, μέλ. -ήσω, είμαι αρκετά επιτυχημένος, ευημερώ πολύ, απολαμβάνω τιμής και υπόληψης, σε Αισχίν.

κατ-ευθύ, επίρρ., κατ' ευθείαν εμπρός, σε Ξεν.

κατ-ευθύνω[ῶ], μέλ. -ὕνω, **I.** ευθυγραμμίζω ή κρατώ σε ευθεία, φέρνω σε ευθεία, σε Πλάτ. **II.** αμτβ., κατευθύνομαι, πηγαίνω κατευθείαν προς ένα σημείο, σε Πλούτ.

κατ-ευνάζω, μέλ. -άσω, βάζω για ύπνο, αποκοιμίζω, σε Σοφ.· λέγεται για το θάνατο, στον ίδ.· *ἐκτὸς αὐτὸν τάξεων κατηύνασεν*, του ανέθεσε φρουρά έξω από το στρατόπεδο, σε Ευρ.· *κ. τινὰ μόχθων*, ξεκουράζομαι από..., σε Ανθ. — Παθ., πλαγιαζώ για να κοιμηθώ, κατακλίνομαι, σε Ομήρ. Ιλ.

κατευναστής, -οῦ, ὁ, αυτός που οδηγεί στο κρεβάτι, θαλαμηπόλος, σε Πλούτ.

κατ-ευνάω, μέλ. -άσω, βάζω κάποιον να κοιμηθεί, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., αποκοιμίζω τον πόνο, σε Σοφ. — Παθ., αποκοιμιέμαι, σε Ομήρ. Οδ.

κατ-ευορκέω, μέλ. -ήσω, ορκίζομαι επισήμως, σε Γοργ. παρά Αριστ.

κατ-ευστοχέω, μέλ. -ήσω, είμαι αρκετά επιτυχημένος, σε Πλούτ.

κατ-ευτρεπίζω, μέλ. -ιδῶ, αποκαθιστώ την τάξη, σε Ξεν.

κατ-ευτῦχέω, μέλ. -ήσω, ευημερώ, ευτυχώ αρκετά, σε Πλούτ.

κατ-ευφημέω, μέλ. -ήσω, προσφωνώ με επαίνους και ζητωκραυγές, εξαίρω, επαινώ, σε Πλούτ.

κατ-ευχή, ή, προσευχή, όρκος, σε Αισχύλ.

κατ-εύχομαι, μέλ. -εύξομαι, αποθ., **I. 1.** προσεύχομαι θερμά, σε Ηρόδ., Τραγ.· *κ. τινι*, προσεύχομαι σε κάποιον, σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** απόλ., κάνω προσευχή ή ορκίζομαι, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **II. 1.** με αρνητική σημασία· **1.** με γεν. προσ. προσεύχομαι κατά κάποιου, εμβάλλω κατάρες σε κάποιον, Λατ. *imprecari*, σε Πλάτ.· επίσης, *κατ. τί τινι*, σε Αισχύλ.· με αιτ. και απαρ., σε Σοφ. **2.** απόλ., σε Ευρ. **III.** καυχιέμαι ότι..., σε Θεόκρ.

κατ-ευωχέομαι, αποθ., ευωχούμαι, γλεντοκοπώ και χαίρομαι, σε Ηρόδ.

κατέφάγον, βλ. [καταφαγείν](#).

κατ-εφάλλομαι, αποθ., **I.** πηδῶ εναντίον κάποιου, εφορμώ, *κατεπάλμενος* (συγκοπτ. μτχ. αορ. β'), σε Ομήρ. Ιλ., Ανθ. **II.** για το *κατ-έπαλτο*, βλ.

[καταπάλλω](#).

κατ-έφθίτο, γ' ενικ. Επικ. Παθ. αόρ. β' του *καταφθίω*.

κατ-εφίσταμαι, Παθ., με Ενεργ. αορ. β', σηκώνομαι εναντίον κάποιου, σε Κ.Δ.

κατ-έχω, μέλ. *καθέξω* και *κατασχίσω*· αόρ. β' *κατέσχον*, ποιητ. *κατέσχεθον*, Επικ. γ' ενικ. *κάσχεθε*·

A. I. 1. μτβ., κρατώ δυνατά, σε Ησίοδ. **2.** κρατώ πίσω, παρακρατώ, σε Όμηρ.· αναχαιτίζω, εμποδίζω, κυβερνώ, χαλιναγωγώ, σε Ηρόδ., Αττ. — Παθ., δεσμεύομαι, κατέχομαι, παρακρατούμαι, σε Ηρόδ. **3.** κρατώ, εμποδίζω, στον ίδ., Ξεν. — Παθ., είμαι υπό κράτηση, περιμένω, καθυστερούμαι, σε Ηρόδ., Σοφ. **II. 1.** έχω υπό την κατοχή μου, είμαι κύριος πράγματος, εξουσιάζω, σε Τραγ. **2.** λέγεται για τον ήχο, γεμίζω, αντιλαλώ, *ἀλαλητῶ πεδίων κατέχουσι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *κ. στρατόπεδον δυσφημίαις*, το γεμίζει με τις θλιβερές κραυγές του, σε Σοφ. **3.** *βιοτάν κ.*, συνεχίζω την ζωή, στον ίδ. **4.** επικρατώ, απλώνομαι, καλύπτω, *νύξ κατέχ' οὐρανόν*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἡμέρα κάτεσχε γαῖαν*, σε Αισχύλ.· στη Μέσ., *κατέσχετο πρόσωπα*, κάλυψε το πρόσωπό της, σε Ομήρ. Οδ. **5.** λέγεται για τον τάφο, περιορίζω, καλύπτω, σε Όμηρ. **6.** λέγεται για συνθήκες

και άλλες παρόμοιες καταστάσεις, κρατώ χαμηλά, κατανικώ, καταθλίβω, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.· λέγεται για περιστάσεις, ενασχολώ το μυαλό ή απασχολώ την προσοχή, σε Ηρόδ. **7.** καταλαμβάνω ως κατακτητής, στον ίδ., Σοφ. κ.λπ. **8.** κατανοώ, αντιλαμβάνομαι, κατέχω, σε Πλάτ. **9.** στην Παθ., λέγεται για πρόσωπα, καταλαμβάνομαι, τελώ υπό έμπνευση, σε Ξεν., Πλάτ. **II.** ακολουθώ από κοντά, πιέζω, ωθώ, επείγω, Λατ. *urgere*, σε Ξεν. **IV.** φέρνω πλοίο στη στεριά, το οδηγώ μέσα ή προς, σε Ηρόδ. **B.** αμτβ., **1.** (ενν. *εαυτόν*), συγκρατιέμαι, σε Σοφ., Πλάτ.· συγκρατώ, λήγω, σταματώ, παύω, λέγεται για τον άνεμο, σε Αριστοφ. **2.** έρχομαι από την ανοιχτή θάλασσα προς την ακτή, προσορμίζομαι, σε Ομηρ. Ύμν., Ηρόδ., Αττ. **3.** επικρατώ, *ο λόγος κατέχει*, η φήμη επικρατεί, είναι διαδεδομένη, σε Θουκ.· *σεισμοί κατ.*, οι σεισμοί κυριαρχούν, είναι συχνοί, στον ίδ. **4.** έχω το πάνω χέρι, σε Θεογν., Αριστ. **Γ. I. 1.** Μέσ., κρατώ για τον εαυτό μου, παρακρατώ, σφετερίζομαι, σε Ηρόδ. **2.** καλύπτομαι, βλ. ανώτ. Α. II. 4. **3.** περιέχω, περιλαμβάνω, σε Πολύβ. **II.** ο Μέσ. αόρ. χρησιμ. επίσης ως Παθ., σταματιέμαι, σταματώ, σε Ομήρ. Οδ.· - *κατασχόμενος*, υποδουλωμένος, σε Πίνδ.

κατήγᾱγον, αόρ. β' του *κατάγω*.

κατ-ηγεμών, -κατ-ηγγέομαι, Ιων. αντί *καθ-*.

κατήγετο, γ' ενικ. Παθ. παρατ. του *κατάγω*.

κατ-ηγορέω, μέλ. -*ήσω (ἀγορεύω)*, **I. 1.** μιλώ εναντίον κάποιου, κατηγορώ, μέμφομαι, *τινός*, σε Ηρόδ.· *κατά τινος*, σε Ξεν. **2.** κ. *τί τινος*, επιφέρω ή επισύρω κατηγορία κατά ενός προσώπου, τον κατηγορώ γι' αυτό, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **3.** με αιτ. πραγμ. μόνο, αναφέρω σαν κατηγορία έναντι κάποιου, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ.· απρόσ. με απαρ., *σφέων κατηγορήτο μηδίζειν*, τους αποδόθηκε η κατηγορία ότι μιμούνταν τους Μήδους, σε Ηρόδ.· ομοίως, *κατηγορείται τινος ὡς βαρβαρίζει*, σε Ξεν. **4.** απόλ., είμαι κατήγορος, εμφανίζομαι ως κατήγορος, σε Αριστοφ., Πλάτ. **II.** σημαίνω, αποδεικνύω, υποδεικνύω, υποδηλώνω, Λατ. *arguo*, με αιτ. πράγμ., *τι*, σε Ξεν.· με γεν., λέω για, σε Αισχύλ.

κατηγόρημα, -ατος, τό, κατηγορία, καταγγελία, σε Πλάτ., Δημ.

κατηγορία, Ιων. -*ίη, ή*, κατηγορητήριο, κατηγορία, καταγγελία, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

κατήγορος, -ον, ενάγων, μηνυτής, κατήγορος, σε Ηρόδ., Σοφ.· προδότης, καταδότης, σε Αισχύλ.

κατήδη, υπερσ. του *κάτοιδα*.

κατήκοος, -ον (κατακούω), αυτός που ακούει, ακροατής· **I.** ως ουσ., ωτακουστής, κατάσκοπος, σε Ηρόδ. **II.** ευπειθής, υπάκουος, πειθαρχικός, υποτελής, στον ίδ., Σοφ.· *τινος*, σε κάποιον άλλο, σε Ηρόδ.· επίσης, με δοτ. *Κύρω κ.*, στον ίδ. **III.** αυτός που δίνει ακρόαση σε, *εύχωλῆσι*, σε Ανθ.

κατήκω, Ιων. αντί *καθήκω*.

κατήλθον, αόρ. β' του *κατέρχομαι*.

κατ-ήλιψ, -ιφος, ή, το άνω πάτωμα του σπιτιού, στέγη ή σκάλα, σε Αριστοφ. (αμφίβ. προελ.).

κατηλλάγην[ᾱ], -ηλλάχθην, Παθ. αόρ. β' του *καταλλάσσω*.

κατ-ηλογέω, μέλ. -*ήσω (ἀλογέω)*, καταφρονώ, περιφρονώ, παραμελώ, αγνηφώ, σε Ηρόδ.

κατήλῡθον, παρατ. του *κατέρχομαι*.

κατήλῡσις, -εως, ή, κατάβαση, κάθοδος, σε Ανθ.

κάτημαι, Ιων. αντί *κάθημαι*.

κατήνεγκα, παρακ. του *καταφέρω*.

κατήορος ή κατήορος, Δωρ. **-άορος ή -όορος**, **-ον** (ἀείρω), αυτός που μετεωρίζεται, που κρεμιέται από τον λαιμό της μητέρας του, λέγεται για παιδιά, σε Ευρ.

κατ-ηπιάω, καταπραύνω, κατευνάζω, ανακουφίζω, Επικ. γ' πληθ. Παθ. παρατ., *κατηπιόωντο*, σε Ομήρ. Ιλ.

κατηρᾱμένος, μτχ. παρακ. του *καταράομαι*.

κατηράσω[ᾱ], β' ενικ. αορ. α' του *καταράομαι*.

κατηρᾱτο, γ' ενικ. παρατ. του *καταράομαι*.

κατ-ηρεμίζω, μέλ. *-ίσω*, ηρεμώ, καθησυχάζω, καταπραύνω, σε Ξεν.

κατ-ηρεφής, -ές (ἐρέφω), **1.** στεγασμένος καλά, θολωτός, επικρεμάμενος, σε Όμηρ., Ησίοδ.· κ. *πέτρος*, λέγεται για σπηλιά, σε Σοφ.· λέγεται για δέντρα, πυκνόφυλλος, σε Θεόκρ.· κ. *πόδα τιθέναι*, έχω καλυμμένο το πόδι μου, λέγεται για την Αθηνά Παλλάδα της οποίας ο χιτώνας πέφτει πάνω στο πόδι της όταν κάθεται, αντίθ. προς το *ὀρθὸν πόδα κ.*, όταν περπατά, σε Αισχύλ. **2.** καλυμμένος με κάτι, με δοτ., *σπέος δάφνησι κατηρεφές*, σκιασμένος με δάφνες, καλυμμένος με αυτές, σε Ομήρ. Οδ.· *τύμβω κ.*, δηλ. θαμμένος, σε Σοφ.· επίσης με γεν., καλυμμένος με ή από κάτι, σε Ευρ.

κατήρης, -ες (*ἄρω), εφοδιασμένος ή εξοπλισμένος με κάτι, σε δοτ., σε Ευρ.· λέγεται για πλοία, εξοπλισμένα με κουπιά, *πλοῖον κατήρες*, κωπηλατικό πλοίο, σε Ηρόδ.· αλλά, *ταρσὸς κ.*, καλά προσαρμοσμένο κουπί, σε Ευρ.

κατήριθμημαι, Παθ. παρακ. του *καταριθμέω*.

κατήρίπτω, αμτβ. αόρ. β' του *κατερείπω*.

κατήρτισμαι, Παθ. παρακ. του *καταρτίζω*.

κατηρτίσω, β' ενικ. αορ. α' Μέσ. του *καταρτίζω*.

κατήφεια, Ιων. και Επικ. **-είη ή -ίη** [ī], ή (κατηφής)· λύπη, θλίψη με ντροπή, βαρυθυμία, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ.

κατηφέω, μέλ. *-ήσω*, είμαι κατηφής, κατεβάζω τα μάτια από θλίψη ή ντροπή, σε Όμηρ., Ευρ.

κατ-ηφής, -ές, 1. αυτός που έχει χαμηλωμένα μάτια, κατσούφης, αποκαρδιωμένος, άφωνος, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. **2.** μεταφ., σκοτεινός, μαύρος, ασαφής, απροσδιόριστος, σε Ανθ. (αμφιβ. προέλ.).

κατηφιάω = *κατηφέω*, σε Ανθ.

κατηφίη[ī], ή, Επικ. αντί *κατήφεια*.

κατηφών, -όνος, ό (κατηφέω), αυτός που προκαλεί λύπη ή ντροπή, όπως αποκαλεί ο Πρίαμος τους γιους του, Λατ. *dedecora*, σε Ομήρ. Ιλ.

κατ-ηχέω, μέλ. *-ήσω*, **1.** αντηχώ στα αυτιά κάποιου, διδάσκω μέσω λόγων που βγαίνουν από το στόμα, καθοδηγώ, κατευθύνω, σε Λουκ. — Παθ., πληροφορούμαι, σε Κ.Δ. **2.** στους Χριστιανούς συγγραφείς, διδάσκω τις αλήθειες της χριστιανικής θρησκείας, στο ίδ.

κατήχθην, Παθ. αορ. α' του *κατάγω*.

κάτ-θᾱνον, Επικ. αντί *κατ-έθανον*, αόρ. β' του *καταθνήσκω*.

κατ-θάψαι, Επικ. αντί *κατα-θάψαι*, αόρ. α' απαρ. του *καταθάπτω*.

κατ-θείην, ποιητ. αντί *κατα-θείην*, ευκτ. αορ. β' του *κατατίθημι*.

κατ-θέμεθα, -θέσθην, Επικ. β' και γ' πληθ. Μέσ. αορ. β' του *κατα-τίθημι*.

κάτ-θεμεν, I. Επικ. αντί *κατα-θέμεν*, α' πληθ. αορ. β' του *κατατίθημι*· αλλά.

II.κατ-θέμεν αντί *κατα-θεῖναι*, απαρ.

κατ-θέμενος, Επικ. μτχ. Μέσ. αορ. β' του *κατα-τίθημι*.

κάτ-θετε, -θεσαν, Επικ. β' και γ' πληθ. αορ. β' του *κατα-τίθημι*.

κάτ-θεο, Επικ. προστ. Μέσ. αορ. β' του *κατα-τίθημι*.

κατ-ιάπτω, *-ψω*, βλάπτω, πλήττω, πληγώνω, σε Ομήρ. Οδ., Μόσχ.

κατιᾱσι, γ' πληθ. του *κάτειμι* (εἶμι, ἰβο).
κατιᾱσι, Ἰων. αντί *καθιᾱσι*, γ' πληθ. του *καθήμι*.
κατιδεῖν, απαρ. αορ. β' του *κατεῖδον*. Μέσ., απαρ. αορ. β' *κατιδέσθαι*.
κατ-ιδρύω, κατ-ιδρύσις, Ἰων. αντί *καθ-*.
κατ-ιερόω, κατ-έρωσις, Ἰων. αντί *καθ-*.
κατ-ιθύνω[ῶ], Ἰων. αντί *κατ-ευθύνω*, σε Ηρόδ.
κατ-ἵκετεύω, Ἰων. αντί *καθ-ικετεύω*.
κατ-ἰλύω, μέλ. -ύσω [ῶ], γεμίζω με λάσπη ή βρωμιά, σε Ξεν.
κατ-ίμεν[ῖ], Επικ. απαρ. του *κάτ-ειμι* (εἶμι, ἰβο).
κατ-ιπάζομαι, κατ-ἱρόω, κατ-ἵστημι, Ἰων. αντί *καθ-*.
κάτ-ισθι, προστ. του *κάτοιδα*.
κατ-ισχάνω, Επικ. αντί *κατίσχω*, σε Ομήρ. Οδ.
κατ-ισχναίνω, μέλ. -ᾶνῶ, καθιστώ κάτι εντελώς ισχνό, εξασθενίζω, σε Αισχύλ.· Μέσ. μέλ. *κατισχᾶνεῖσθαι*, με Παθ. σημασία, στον ιδ.
κατ-ισχύω, μέλ. -ύσω [ῶ], **I.** έχω εξουσία πάνω σε, υπερισχύω, επικρατώ, κυριαρχώ, με γεν., σε Κ.Δ. **II.** έρχομαι σε πλήρη δύναμη, σε Σοφ.
κατ-ίσχω, I. ισοδυν. τύπος του *κατέχω*, αναχαιτίζω, κρατώ πίσω, Λατ. *detinere*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. — Μέσ., κρατώ κοντά μου, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** απασχολώ, έχω ως κτήμα— Παθ., είμαι κατειλημμένος, σε Ομήρ. Οδ. **III.** οδηγώ ή διευθύνω προς ένα μέρος, στο ιδ., σε Ηρόδ. κ.λπ. **IV.** αμτβ., κατέρχομαι, κατεβαίνω, σε Ηρόδ.
κάτ-οιδα, -οισθα, απαρ. -ειδέναι, μτχ. -ειδώς, παρακ. (σημασία με ενεστ.), υπερσ. *κατήδη* (με σημασία παρατ.)· **1.** γνωρίζω καλά, κατανοώ, καταλαβαίνω, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** με αιτ. προσ. γνωρίζω εξ όψεως, αναγνωρίζω, σε Σοφ., Ευρ. **3.** απόλ., *οὐ κατειδώς*, χωρίς να το γνωρίζω, ακουσίως, σε Ευρ. **4.** με μτχ., γνωρίζω καλά ότι, σε Σοφ.· με απαρ., γνωρίζω πως να πράξω, στον ιδ.
κατ-οικέω, μέλ. -ήσω, **I.** διαμένω, διαβιώ ως *κάτοικος*, εγκαθίσταμαι, αποικώ, σε Ηρόδ., Ευρ.· γενικά, μένω, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· ομοίως στον Παθ. παρακ. και υπερσ., έχω ιδρυθεί, κατοικώ, σε Ηρόδ. **II.** στην Παθ. λέγεται για πολιτεία, διακυβερνώνμαι, διοικούμαι, σε Σοφ., Πλάτ. **III.** αμτβ., λέγεται για πόλεις, είμαι τοποθετημένος, βρίσκομαι, σε Πλάτ.
κατοίκησις, -εως, ή, διαμονή σ' έναν τόπο, σε Θουκ.
κατοικητήριον, τό, τόπος κατοικήσεως, κατοικία, σε Κ.Δ.
κατοικία, ή, τόπος διαμονής, αποικία· ίδρυση αποικίας, σε Πλούτ.
κατ-οικίδιος, -ον, αυτός που ζει μέσα ή κοντά στο σπίτι, οικιακός, *οἰ κατοικίδιοι*, τα ήμερα πτηνά, σε Λουκ.
κατ-οικίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ· **I. 1.** μετατοπίζω σ' ένα μέρος, εμφυτεύω, τοποθετώ ή εγκαθιστώ εκεί σαν αποίκους, κ. *τινὰ εἰς τόπον*, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· *γυναῖκας ἐς φῶς ἡλίου κατ.*, σε Ευρ.· επίσης, κ. *τινὰ ἐν τόπῳ*, τοποθετώ ή βάζω κάποιον να κατοικήσει σ' έναν τόπο, σε Σοφ.· *ἐλπίδας ἐν τινι* κ., τις εμφυτεύω στο μυαλό του, σε Αισχύλ. **2.** με αιτ. τόπου, αποικώ, γεμίζω με ανθρώπους έναν τόπο, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **II.** Παθ., **1.** λέγεται για πρόσωπα, είμαι τοποθετημένος ή εγκαταστημένος, *ἐν τόπῳ*, σε Ηρόδ.· *ἐς τόπον*, σε Θουκ. **2.** λέγεται για τόπους, έχω εγκαταστημένες αποικίες, αποικούμαι, στον ιδ. **III.** επαναπατρίζω, επανεγκαθιστώ, επαναφέρω κάποιον στην πατρίδα του, σε Αισχύλ.
κατοικίσις, -εως, ή, εγκατάσταση των αποίκων, εγκαθίδρυση πολιτείας, αποικισμός, σε Θουκ., Πλάτ.

κατ-οικοδομέω, μέλ. -ήσω, **I.** χτίζω πάνω σε ή μέσα σε τόπο, σε Ξεν. **II.** φθείρω οικοδομώντας, σε Πλούτ.

κατ-οικονομέω, μέλ. -ήσω, χειρίζομαι καλά, σε Πλούτ.

κάτ-οικος, ό, αυτός που διαμένει σ' έναν τόπο, σε Αισχύλ.

κατ-οικοφθορέω, μέλ. —ήσω, καταστρέφω ολοσχερώς, σε Πλούτ.

κατ-οικτείρω ή —**ίρω**, μέλ. -ερῶ, **I.** τρέφω συμπόνοια ή έλεος για, *τινά*, σε Ηρόδ., Σοφ., Ευρ. κ.λπ. **II.** αμτβ., αισθάνομαι ή δείχνω συμπόνοια, σε Ηρόδ.

κατ-οικτίζω, μέλ. —σω = κατοικτείρω, σε Σοφ. **I.** Μέσ., θρηνώ κάποιον, εκφέρω θρήνους, θρηνολογώ, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· ομοίως στον Παθ. αόρ. α' *κατωκτίσθην*, σε Ευρ.· με αιτ. πράγμ. όπως στην Ενεργ., σε Αισχύλ. **II.** μτβ., υποκινώ, εγείρω τον οίκτο, σε Σοφ.

κατ-οίκτισις, -εως, ή, συμπόνοια, συμπάθεια, οικτιρισμός, σε Ξεν.

κατ-οιμώζω, μέλ. -ώζομαι, θρηνολογώ, μοιρολογώ, σε Ευρ.

κατοίσεται, γ' ενικ. Μέσ. μέλ. του *καταφέρω*.

κατ-οίχομαι, αποθ., έχω κατέβει, *οί κατοιχόμενοι*, αυτοί που έχουν φύγει, οι πεθαμένοι, σε Δημ.

κατ-οκνέω, διστάζω, οπισθοχωρώ από φόβο ή οκνηρία, αποφεύγω να πράξω ή να αναλάβω κάποιο έργο, με απαρ., σε Σοφ., Θουκ.· *απόλ.*, απέχω διστάζοντας, υποχωρώ, σε Αισχύλ., Θουκ.

κατοκωχή, ή, Αττ. αντί *κατοχή*, κατάληψη, κατοχή, κατάσχεση, κτήση (δηλ. έμπνευση, ενθουσιασμός), σε Πλάτ.

κατοκόχιμος, -η, -ον, ικανός να καταληφθεί, σε Αριστ.

κατ-ολισθάνω, μέλ. -ολισθήσω, γλιστρών ή βυθίζομαι προς τα κάτω, σε Λουκ.

κατ-όλλυμι, καταστρέφω ολοσχερώς — Παθ., με παρακ., χάνομαι παντελώς, σε Αισχύλ.

κατ-ολολύζω, μέλ. -ζω, βγάζω λυπητερές κραυγές για κάτι, με γεν., σε Αισχύλ.

κατ-ολοφύρομαι, αποθ., θρηνώ, με αιτ., σε Ευρ., Ξεν.

κατ-ομβρέομαι, Παθ., ρίχνω δυνατή βροχή, καταβρέχομαι, μουσκεύω, σε Ανθ.

κατ-όμνῶμι, μέλ. -ομοῦμαι, αόρ. α' -ώμοσα· **I. 1.** επιβεβαιώνω με όρκο, *τί τινι*, σε Αριστοφ.· με απαρ., ορκίζομαι ότι..., σε Δημ. **2.** με αιτ., φέρνω σε μαρτυρία, ορκίζω, *τὴν ἐμὴν ψυχὴν*, σε Ευρ.· ομοίως, στη Μέσ., σε Δημ. **II.** στην Μέσ. επίσης, με γεν., παίρνω όρκο εναντίον κάποιου, κατηγορώ ενόρκως, σε Ηρόδ.

κατ-όνομαι, αόρ. α' *κατ-ωνόσθην*, αποθ.· υποτιμώ, καταμέμφομαι, καταφρονώ, επικρίνω δηκτικά, σε Ηρόδ.

κάτ-οξύς, -εια, -υ, πολύ κοφτερός, εξαιρετικά αιχμηρός, διαπεραστικός, διατρητικός, λέγεται για τον ήχο, σε Αριστοφ.

κατ-οπάζω, ακολουθώ κάτι από κοντά, καταδιώκω, σε Ησίοδ.

κατ-όπιν, επίρρ. (*όπισ*), **I.** ακολουθώς, έπειτα, πίσω, σε Θεόγν., Αττ.· με γεν., σε Αριστοφ., Πλάτ. **II.** λέγεται για το χρόνο, ακολουθώς, σε Πλάτ.

κατ-όπισθεν, στους Ποιητές, επίσης -**θε**, επίρρ., **I.** όπισθεν, στο πίσω μέρος, σε Όμηρ.· με γεν., σε Ομήρ. Οδ. **II.** λέγεται για το χρόνο, από δω κι εμπρος, εφεξής, έκτοτε, στο ίδ.

κατ-οπτεύω, μέλ. -σω (*κατόπτης*), κατασκοπεύω, κάνω αναγνώριση του εδάφους, σε Ξεν. — Παθ., παρατηρούμαι, σε Σοφ.

κατ-οπτήρ, -ήρος, ό, = το επόμ., σε Αισχύλ.

κατ-όπτης, -ου, ὁ (ὄψομαι, μέλ. του ὁράω), **I.** κατάσκοπος, ανιχνευτής, σε Ομηρ. Ὑμν., Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **II.** επιστάτης, επόπτης, τῶν πραγμάτων, σε Αισχύλ.

κάτοπτος, -ον (ὄψομαι, μέλ. του ὁράω), **I.** ορατός, φανερός, σε Θουκ. **II.** με γεν., αυτός που έχει θέα κάποιου πράγματος ή που μπορεί να κοιτάζει προς τα κάτω, σε Αισχύλ.

κατοπτρίζω, μέλ. -σω, δείχνω, αντανακλώ όπως σε καθρέφτη — Μέσ., κατοπτριζόμενοι τὴν δόξαν, κοιτάζοντάς την σε καθρέφτη ή καλύτερα αντανακλώνοντας την οι ίδιοι σαν καθρέφτης, σε Κ.Δ.

κάτ-οπτρον, τό (ὄψομαι, μέλ. του ὁράω), **I.** καθρέφτης, Λατ. speculum, σε Ευρ. **II.** απλή αντανάκλαση (όχι πραγματικότητα), σε Αισχύλ.

κατ-οργάνίζω, αντηχώ εξ ολοκλήρου με μουσική, σε Ανθ.

κατ-οργάς, -άδος, ή (ὄργια), αυτή που τελεί ὄργια, σε Ανθ.

κατ-οργιάζω, μυώ κάποιον σε ὄργια, μυσταγωγώ, σε Πλούτ.

κατ-ορθώω, μέλ. -ώσω, I. 1. τοποθετώ ίσια, ανορθώνω, ανοικοδομώ, σε Ευρ. μεταφ., κρατώ ίσιο, τοποθετώ σε ὀρθία στάση, σε Σοφ. **2.** διεκπεραιώνω επιτυχώς, φέρνω σε επιτυχή έκβαση, σε Πλάτ., Δημ. — Παθ., ευημερώ, επιτυγχάνω, σε Ηρόδ., Ευρ.: δρᾶν κατώρθωσαι, σωστά σκόπευες να πράξεις, σε Αισχύλ. **II.** αμτβ., όπως στην Παθ., προβαίνω ευτυχώς, επιτυγχάνω, σε Θουκ., Ξεν.: τὸ κατορθοῦν, επιτυχία, σε Δημ.

κατόρθωσις, -εως, ή, τοποθέτηση σε ευθεία διάταξη· επιτυχή εκπλήρωση πράγματος, επιτυχία, διεκπεραίωση, σε Δημ.

κατορθωτικός, -ή, -όν, πιθανός ή ικανός να πετύχει, σε Αριστ.

κατ-ορούω, μέλ. -σω, ορμώ προς τα κάτω, σε Ομηρ. Ὑμν.

κατ-ορρωδέω, Ιων. **κατ-αρρ-**, μέλ. -ήσω, **I.** φοβάμαι υπερβολικά, τρομοκρατούμαι, αναστατώνομαι, με αιτ., σε Ηρόδ. **II.** απόλ., φοβάμαι, βρίσκομαι σε κατάσταση φόβου, στον ίδ.

κατ-ορύσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. -ζω, Παθ. μέλ. **-ορϋχέσσομαι**· θάβω στη γη, σε Ηρόδ.: ἐπὶ κεφαλὴν κατώρυξε, έθαψε το κεφάλι προς τα κάτω, στον ίδ.: ἐντῇ κεφαλῇ, σε Αριστοφ.

κατ-ορχέομαι, μέλ. **-ήσομαι**, αποθ., χορεύω θριαμβευτικά πάνω σε, χορεύω περιφρονητικά και χλευαστικά, χορεύω με χαιρεκακία, Λατ. insultare, σε Ηρόδ.

κατ-όσσομαι, αποθ., παρατηρώ, θεωρώ, ατενίζω, σε Ανθ.

κατ-ότι, επίρρ., Ιων. αντί καθ-ότι ή καθ' ὅτι.

κατ-ουδαῖος, -ον (οὔδας), υπόγειος, υποχθόνιος, σε Ομηρ. Ὑμν.

κατ-ουλόομαι, Παθ., σχηματίζω σημάδι επιφέροντας σταδιακή επούλωση, επουλώνω, γιατρεύω.

κατ-ουρίζω, μέλ. **-ίσω**, ελλιμενίζω με ούριο άνεμο· μεταφ., τάδ' ὀρθῶς ἔμπεδα κατουρίζει, ο χρησμός φέρνει αυτά τα πράγματα με ασφάλεια σε εκπλήρωση ή πραγματοποίηση, ή αμτβ., αυτά τα πράγματα εκτελούνται, πραγματοποιούνται, σε Σοφ.

κατοχή, ή (κατέχω), I. κράτηση, συγκράτηση, περιορισμός, σε Ηρόδ. **II.** κατάληψη από πνεύμα, έμπνευση, σε Πλούτ.

κάτοχος, -ον (κατέχω), I. αυτός που κρατά κάτι προς τα κάτω, που κρατά σφιχτά, συνεκτικός, ανθεκτικός, σε Πλούτ. **II.** Παθ., αυτός που κρατιέται προς τα κάτω, είναι δεμένος σφιχτά, υποκείμενος, υποταγμένος, σε Αισχύλ., Σοφ.: κάτοχος υποτελής σ' αυτόν, σε Ευρ.

κατ-όψιος, -ον (ὄψις), ορατός, αντικρυνός, τινος, σε Ευρ.

κατ-οσοφάγέω, μέλ. **-ήσω**, καταναλώνω, δαπανώ τρώγοντας, σε Αισχίν.

καττά, Δωρ. αντί *κατὰ τὰ* και *καττάδε* αντί *κατὰ τάδε*, παρά Θουκ.
κατ-τάνυσαν, Επικ. αντί *κατ-ετάνυσαν*, γ' πληθ. αορ. α' του *κατατανύω*.
καττίτερος, καττιτέρινος, Αττ. αντί *κασσ-*.

κάττῦμα, καττύω, Αττ. αντί *κάσσυμα, κασσύω*.

κατ-υβρίζω, κατ-ύπερθε, κατ-υπέρτερος, κατ-υπνώ, Ιων. αντί *καθ-*.

κάτω, επίρρ. (*κατά*)· **I. 1. α)** με ρήματα κινήσεως, κάτω, προς τα κάτω, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ. **II.** με ρήματα που σημαίνουν παύση ή λήξη, κάτω από, υπό, από κάτω, αντίθ. προς το *άνω*, σε Ησίοδ.· ιδίως, στον Κάτω Κόσμο, σε Σοφ., Πλάτ. **β)** γεωγραφικά, προς τα κάτω, προς το νότο, νότια, σε Ηρόδ.· αλλά επίσης, στην ακτή, σε Θουκ. **III.** ως πρόθ. με γεν., κάτω, κάτω από, σε Τραγ. **IV.1.** συγκρ., *κατωτέρω*, πιο κάτω, χαμηλότερα, κατηφορικά, με καθοδική κατεύθυνση, σε Αριστοφ.· με γεν., πιο κάτω από, χαμηλότερα, σε Ηρόδ. **2.** υπερθ., *κατωτάτω*, στο πιο χαμηλό σημείο, στον ιδ.

κάτωθεν (κάτω), επίρρ., **I.** από χαμηλά, από κάτω προς τα πάνω, σε Αισχύλ., Πλάτ.· επίσης, από τα χαμηλά επίπεδα της χώρας, από την ακτή, σε Ηρόδ. **II.** χαμηλά, από κάτω, κάτωθι, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.

κατ-ωθέω, αόρ. α' -έωσα, πιέζω προς τα κάτω, σε Ομήρ. Ιλ.

κάτω-κάρα[κᾱ], επίρρ., με το κεφάλι προς τα κάτω, σε Αριστοφ.

κατ-ωμάδιος[ᾱ], -α, -ον (ῥῶμος), **I.** από τον ῥωμο, *δίσκος* κ., κρίκος που ρίχνεται από τον ῥωμο, δηλ. από το αναγυρισμένο χέρι που κρατιέται πάνω από τον ῥωμο, σε Ομήρ. Ιλ.· πρβλ. το επόμ. **II.** αυτός που φοριέται ή μεταφέρεται στον ῥωμο, σε Ανθ.

κατ-ωμᾶδόν, επίρρ. (*ῥῶμος*), από τους ῥωμους, με το χέρι τραβηγμένο πίσω στον ῥωμο, σε Ομήρ. Ιλ.

κατ-ωμοσία, Ιων. -ίη, ἡ (*ῥωμνυμι*), ένορκη κατηγορία, σε Ηρόδ.

κατ-ωραΐζομαι, Ιων. αντί *καθ-ωραΐζομαι*.

κατῶρυξ, -ῥχος, ὁ, ἡ (κατορύσσω), **I.** βυθισμένος ή χωμένος στη γη, *ἀγορή λάεσσι κατωρυχέσσ' ἀραρυῖα* (όπως αν προερχόταν από το *κατωρυχής*), σε Ομήρ. Οδ. **II.** υπόγειος, αυτός που βρίσκεται μέσα σε σπηλιές, σε Αισχύλ.· *ἐκ κατῶρυχος στέγης*, δηλ. από τον τάφο, σε Σοφ. **III. 1.** ως ουσ., *κατῶρυξ, ἡ*, λάκκος, σκάμμα, ὀρυγμα, σπήλαιο, στον ιδ. **2.** θαμμένος θησαυρός, σε Ευρ.
κατώτατος, -η, -ον, επίρρ. υπερθ. του *κάτω*, ο πλέον χαμηλός, σε Ξεν.· ουδ. πληθ. ως επίρρ., σε Ηρόδ.

κατω-φάγας, -οῦ ή -ᾱ, ὁ (φαγεῖν), αυτός που τρώει με το κεφάλι προς το έδαφος, αδηφάγος, λαίμαργος, αχόρταγος, σε Αριστοφ.

κατω-φερής, -ές, = κάτω φερόμενος, αυτός που έχει κλίση προς τα κάτω, σε Ξεν.

κα-υάξαις, Επικ. αντί *κατ-Φάξας*, β' ενικ. ευκτ. αορ. α' του *κατάγνυμι*.

Καύκᾱσος, ὁ, το βουνό Καύκασος μεταξύ του Εύξεινου Πόντου και της Κασπίας Θάλασσας, σε Ηρόδ.· μια γεν. *Καυκάσιος* (όπως αν προερχόταν από *Καύκασις*), στον ιδ.· *τὸ Καυκάσιον ὄρος*, σε Ηρόδ.

καύλινος, -η, -ον (καυλός), φτιαγμένος από κοτσάνι ή βέργα, σε Λουκ.

καυλο-μύκητες, οἱ, μανιτάρια με καυλό, με το κοτσάνι τους, σε Λουκ.

καυλός, ὁ, I. αιχμή δόρατος, σε Ομήρ. Ιλ.· λαβή ξίφους ή εγχειριδίου, στο ιδ.

II. κοτσάνι, μίσχος φυτού, σε Αριστοφ. κ.λπ.

καῦμα, -ατος, τό (καίω), **1.** θερμότητα που καίει, ιδίως, λέγεται για τον ήλιο, *καῦματος*, στην ζέστη του ήλιου, σε Ομήρ. Ιλ.· *καῦμ' ἔθαλπε*, σε Σοφ. **2.**

θερμότητα του πυρετού, σε Θουκ.· μεταφ., λέγεται για τον έρωτα, σε Ανθ.

καυμαΐτιζω, μέλ. -ίσω, καυμαλίζω ή κατακαίω, σε Κ.Δ. — Παθ., καυμαλίζομαι, στο ιδ.

καυνάκης[ἄ], -ου, ὅ, χοντρό πανωφόρι, πυκνός μανδύας, σε Αριστοφ. (πιθ. περσική λέξη).

καύσῑμος, -ον (καίω), κατάλληλος για καύση, εύφλεκτος, σε Ξεν.

καῦσις, -εως, ἡ (καίω), κάψιμο, καύση, σε Ηρόδ.· στη χειρουργική επιστήμη, καυτηρίαση, σε Πλάτ.

καυσόομαι, Παθ., καίγομαι με υπερβολική ζέστη, σε Κ.Δ.

καῦσος, ὅ, = καῦμα, φλογερή θερμότητα.

καύστειρᾱ (καίω), θηλ. επίθ., καυστική, μαινόμενη, αγριεμένη, στη γεν., *καυστείρης μάχης*, σε Ομήρ. Ιλ.

καυστηριάζω, καυστήριον, βλ. **καυτ-**.

καυστός ή καυτός, -ή, -όν (καίω), καμμένος, πυροκόκκινος, σε Ευρ.

Καύστριος, -α, -ον, αυτός που ανήκει ή προέρχεται από τον ποταμό Καύστρο (στη Λυδία), σε Αριστοφ.

καύσω, μέλ. του *καίω*.

καύσων, -ωνος, ό (καίω), φλόγωση, μεγάλη θερμότητα, σε Κ.Δ.

καυτήρ, -ήρος, ό (καίω), αυτός που καίει, σε Πίνδ.

καυτηριάζω, μέλ. *-άσω*, καυτηριάζω, καίω· μεταφ., στην Παθ., σε Κ.Δ.

καυτήριον, τό (καίω), σίδερο που καυτηριάζει, σε Λουκ., Κ.Δ.

καύτης, -ου, ό, = καυτήρ, σε Ανθ.

καυτός, -ή, -όν, άλλος τύπος του *καυστός*.

καυτός, κράση αντί *καὶ αὐτός*.

καυχάομαι, β' ενικ. *καυχᾶσαι* στα μεταγεν. ελλην.· μέλ. *-ήσομαι*, αόρ. α' *ἐνκαυχῆσάμην*, παρακ. *κεκαύχημαι*· (συγγενές προς το *αύχέω, εὐχομαι*)· μιλώ δυνατά, έχω δυνατή φωνή, σε Πίνδ.· *καυχιέμαι* ή *κομπάζω* για τον εαυτό μου, με απαρ., *παινεύομαι* ότι..., σε Ηρόδ.· με αιτ., *καμαρώνω* για κάτι, με αιτ., σε Κ.Δ.

καύχη, ή, = το επόμ., σε Πίνδ.

καύχημα, -ατος, τό (καυχάομαι), 1. καυχησιά, κομπασμός, κομπορημοσύνη, σε Πίνδ. 2. αντικείμενο καυχησιάς, σε Κ.Δ.

καυχήμων, -ον (καυχάομαι), κομπαστικός, καυχησιάρικος, σε Βάβρ.

καύχησις, -εως, ή (καυχάομαι), αιτία κομπασμού, σε Κ.Δ.

κάφαγιστεύσας, κράση αντί *καὶ ἐφαγιστεύσας*.

κάχάζω, Δωρ. μέλ. *καχαζῶ*, γελώ δυνατά, σε Σοφ., Θεόκρ. (ηχοιμ. λέξη, πρβλ. Λατ. *cachinnari*).

κάχασμός, ό, = καγχασμός (βλ. αυτ.), σε Αριστοφ.

κάχ-εξία, ή (ἔξις), κακή κατάσταση σώματος, αντίθ. προς το *εὐεξία*, σε Πλάτ. κ.λπ.

κάχ-ήμερος, -ον (ήμέρα), αυτός που διέρχεται άσχημες μέρες, άθλιος, σε Ανθ.

καχλάζω, αναδιπλ. του *χλάζω*, χρησιμ. μόνο στον ενεστ. και παρατ., παφλάζω, πέφτω, τσαλαβουτώ, ρίχνω, λέγεται για κρασί που ρίχνεται στην κούπα, σε Πίνδ.· λέγεται για τη θάλασσα, σε Αισχύλ., Θεόκρ.· με σύστ. αντ., *κῦμα ἀφρὸν καχλάζον*, κύμα που άφριζε, σε Ευρ.

κάχληξ, -ηκος, ό, πετραδάκι στον πυθμένα, στην κοίτη των ποταμών· περιληπτικά, χαλίκι, σε Θουκ. (πιθαν. συγγενές προς το *χάλιζ*, Λατ. *calx, calculus*).

κάχ-ορμίσια, ή (όρμισις), ατυχής προσόρμιση, σε Ανθ.

κάχρῡς, -ῡος, ή, καψαλισμένο, καβουρντισμένο κριθάρι, από το οποίο φτιαχνόταν το κριθάρι του οποίου οι σπόροι γίνονταν στρογγυλοί με το τρίψιμο (*ἄλφιτα*), σε Αριστοφ.

κάχ-ύποπτος, -ον, αυτός που υποπτεύεται το κακό, φιλύποπτος, καχύποπτος, σε Πλάτ.

κάχ-υπότοπος, -ον, = το προηγ., σε Πλάτ.

κάω[ᾱ], Αττ. αντί *καίω*, καίω.

κε, και πριν από φωνήεν γίνεται *κεν*, Επικ. και Ιων. αντί *ἄν*, Αιολ. και αρχ. Δωρ. *κᾱ*· πάντοτε εγκλιτικό.

κεάζω, Επικ. αορ. α' *κεᾶσα, κέασσα, ἐκέασσα* — Παθ., Επικ. αορ. α' *κεᾶσθην*· μτχ. παρακ. *κεκεασμένος*· *σχίζω, χωρίζω* ξύλο, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για κεραυνό, *τσακίζω, κομματιάζω, θρυμματίζω*, στο ίδ.· λέγεται για δόρυ, *κέασσε*

δὲ ὅστέα λευκά, σε Ομήρ. *Ιλ.*· (κεφαλῇ) ἄνδιχα κεάσθη, σχίσθηκε στα δύο, στο *ιδ.*

κέᾱρ, συνηρ. **κῆρ**, βλ. *αυτ.*

κέᾱται, κέᾱτο, *Επικ.* ἀντί *κεῖνται· ἔκειντο*, γ' πληθ. *ενεστ.* και *παρατ.* του *κεῖμαι*.

κεβλή-πῦρις (πῦρ), πουλί με κόκκινο κεφάλι, σε *Αριστοφ.*

κεγχριαῖος, -α, -ον (κέγχρος), αυτός που έχει το μέγεθος ενός σπυριού κεχριού, σε *Λουκ.*

κεγχρο-βόλοι, οἱ (βάλλω), αυτοί που σπέρνουν κέγχρους, σε *Λουκ.*

κέγχρος, ὁ, κέχρι, σε *Ησίοδ.*, *Ηρόδ.* κ.λπ.· **I.** λέγεται για το μεμονωμένο σπυρί, σε *Ηρόδ.* **II.** οτιδήποτε σε μικρούς σπόρους, όπως τα αβγά του ψαριού, στον *ιδ.*

κεγχρώματα, -ων, τά, πράγματα στο μέγεθος των σπόρων του κεχριού, στον *Ευρ.* τρύπες στη στεφάνη της ασπίδας, μέσα από τις οποίες ο στρατιώτης μπορούσε να δει τον εχθρό, χωρίς να αποκαλύπτει το πρόσωπό του.

κεδάννῳμι, ποιητ. ἀντί *σκεδάννυμι*, *Επικ.* *αορ.* α' *ἐκέδασσα*, *Παθ.* *ἐκεδάσθην*· σπάζω στα δυο, διασπώ, διασκορπώ, σε *Όμηρ.* — *Παθ.*, *κεδασθείσης ὑσμίνης*, όταν διασπάσθηκε η μάχη, δηλ. τα αντίπαλα στρατόπεδα δεν ήταν πλέον παρατεταγμένα, σε *Όμηρ. Ιλ.*

κεδνός, -ή, -όν, I. 1. προσεκτικός, επιμελής, φιλόπονος, φρόνιμος, συνετός, σε *Όμηρ.*, *Αισχύλ.*, *Ευρ.* **2.** *Παθ.*, επιμελημένος, αγαπητός, περιποιημένος, σε *Όμηρ.* **II.** λέγεται για πράγματα, *κεδν' ἰδυῖα*, που γνωρίζει τα καθήκοντά της, σε *Όμηρ. Οδ.*· κ. *φροντίς, βουλευματα*, φρόνιμος, σοφός, σε *Αισχύλ.*· λέγεται για νέα, ειδήσεις, καλός, χαρούμενος, στον *ιδ.*

κεδρία, *Ιων.* **-ή, ή**, ρητίνη από κέδρο ή λάδι, σε *Ηρόδ.*

κέδρῖνος, -η, -ον, λέγεται για τον κέδρο, σε *Όμηρ. Ιλ.*, *Ευρ.*

κέδρος, ή, I. ο κέδρος, το δέντρο, *Λατ.* *cedrus*, σε *Όμηρ. Οδ.*, *Ηρόδ.* **II.** οτιδήποτε φτιαγμένο από ξύλο κέδρου· κέδρινη κάσα, σε *Ευρ.*· κέδρινο κιβώτιο σαν κυψέλη μελισσών, σε *Θεόκρ.* **III.** λάδι από κέδρο, σε *Λουκ.*

κεδρωτός, -ή, -όν, φτιαγμένος από ή διακοσμημένος με κέδρο, σε *Ευρ.*

κέεσθαι, κέεται, *Ιων.* ἀντί *κεῖσθαι, κείται*, *απαρ.* και γ' *ενικ.* του *κεῖμαι*.

κειάμενος, *Επικ.*, *μτχ.* *Μέσ. αορ.* α' του *καίω*· *κειάντες*, *πληθ.*, *μτχ.* ή *Ενεργ. αορ.* α'.

καῖθεν, κεῖθι, *Ιων.* και *Επικ.* ἀντί *ἐκεῖθεν*, *εντεύθεν*, ἔκτοτε, από τότε κι ἔπειτα, *ἐκεῖθι*, *εκεῖ*.

κεῖμαι, κεῖσαι, κείται, *Ιων.* *κέεται*· *πληθ. κεῖνται*, *Ιων.* *κέᾱται*, *Επικ.* επίσης *κέονται*· *προστ. κεῖσο, κείσθω*· *υποτ.*, γ' *ενικ. κέηται*, *Επικ. κῆται*· *ευκτ.*

κεοίμην, *απαρ. κεῖσθαι*, *Ιων.* *κέεσθαι*· *μτχ. κείμενος*, *παρατ. ἐκείμην*, *Επικ.*

κείμην, *Επικ.* γ' *ενικ. κέσκετο*, *Ιων.* γ' *πληθ. ἐκέατο*, *Επικ. κέατο, κείατο*· *μέλ.*

κείσομαι, *Δωρ. κεισεῦμαι*. **I. 1.** Ριζική σημασία, είμαι τοποθετημένος (*χρησιμ.* ως *Παθ.* στο *τίθημι*), και ομοίως, είμαι πλαγιασμένος, ξαπλωμένος, σε *Όμηρ.*

κ.λπ.· ὁ δ' ἐπ' ἔννεα κεῖτο πέλεθρα, ήταν ξαπλωμένος σε ἑκταση εννέα πλέρων, σε *Όμηρ. Οδ.*· *κειμένῳ ἐπεμπεδᾶν*, τον κλωτσά ενώ αυτός είναι

κάτω, σε *Αριστοφ.* **2.** *κοιμάμαι*, *αναπαύομαι*, σε *Όμηρ. κ.λπ.*· επίσης,

στέκομαι αδρανής, κάθομαι ήσυχος, στον *ιδ.*· ὑπὸ γαστέρ' ἔλυσθεις κείμην,

λέγεται για τον *Οδυσσέα* κάτω από την κοιλιά του *κριαριού*, σε *Όμηρ. Οδ.*·

κακὸν κείμενον, κακό που «κοιμάται», σε *Σοφ.* **3.** είμαι άρρωστος ή

τραυματισμένος, βρίσκομαι σε άθλια κατάσταση, σε *Όμηρ.*, *Σοφ. κ.λπ.*·

βρίσκομαι στο έλεος του εχθρού, σε *Αισχύλ.* **4.** *κείμαι* νεκρός, όπως το *Λατ.*

jacere, σε *Όμηρ.*, *Ηρόδ.*, *Τραγ.* **5.** είμαι παραμελημένος, λέγεται για άταφο

σώμα, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως επίσης, λέγεται για τόπους, κείμει σε ερείπια, σε Αισχύλ. **6.** λέγεται για παλαιστές, είμαι ηττημένος, στον ιδ., Αριστοφ. **II.** λέγεται για τόπους, βρίσκομαι, είμαι τοποθετημένος, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ. **III.** κείμει, είμαι αποθηκευμένος, λέγεται για αγαθά, περιουσία, σε Όμηρ.· επίσης λέγεται για πράγματα αφιερωμένα στους θεούς, σε Ηρόδ.· όπως επίσης και για χρήματα, *κείμενα*, που έχουν εναποτεθεί, στον ιδ. **IV.** είμαι ορισμένος, *κεῖται ἄεθλον*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὅπλων ἔκειτ' ἄγων πέρι*, σε Σοφ. **2.** λέγεται για νόμους, *κεῖται νόμος*, ο νόμος έχει τεθεί, σε Ευρ., Θουκ.· *οἱ νόμοι οἱ κείμενοι*, οι ορισμένοι νόμοι, σε Αριστοφ.· *κεῖται ζημία*, η ποινή είναι ορισμένη από το νόμο, σε Θουκ. **3.** χρησιμοποιείται για ονόματα, αποδίδεται το όνομα, σε Ηρόδ., Ξεν. **V. 1.** μεταφ., *πένθος ἐνὶ φρεσὶ κεῖται*, οδύνη βαραίνει την καρδιά μου, σε Ομήρ. Οδ.· *ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται*, δηλ. αυτά τα πράγματα βρίσκονται στη δικαιοδοσία των θεών, αν θα δοθούν ή όχι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** *κεῖσθαι ἐν τινι*, εναπόκεινται εξ ολοκλήρου ή εξαρτώνται από εκείνον, σε Πίνδ.· *θεῶ κεῖμεθα*, σε Σοφ. **3.** είμαι τέτοιου είδους, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· απλώς, βρίσκομαι, είμαι, *νεῖκος κ. τισι*, υπάρχει διαμάχη μεταξύ τους, σε Σοφ.

κειμήλιον, τό (κεῖμαι), οτιδήποτε φυλάσσεται ως πολύτιμο αντικείμενο, θησαυρός, οικογενειακό κειμήλιο, ενθύμιο, σε Όμηρ., Ηρόδ., Σοφ., Ευρ.

κειμῶν, Δωρ. και ποιητ. αντί *ἐκείμην*, παρατ. του *κεῖμαι*.

κεῖνος, -η, -ο, Ιων. και ποιητ. αντί *ἐκείνος*· *κείνη*, μέσω αυτού του τρόπου, σε Ομήρ. Οδ.· *κείνως*, με αυτό τον τρόπο, σε Ηρόδ.

κεῖνός, -ή, -όν, Ιων. και ποιητ. αντί *κενός*.

Κεῖος, βλ. **Κέος**.

κειρία, ή, I. σχοινί ή μιάντας κρεβατιού, Λατ. *instita*, σε Αριστοφ. **II.** στον πληθ., σάβανα, επίδεσμοι, νεκρικά ρούχα, σε Κ.Δ.

κειρύλος, ό, βλ. **κηρύλος**.

κείρω, μέλ. *κερῶ*, Ιων. *κερέω*· αόρ. *ἀΐ ἔκειρα*, Ιων. *ἔκερσα*· παρακ. *κέκαρκα* — Μέσ., μέλ. *κεροῦμαι*, αόρ. *ἀΐ ἔκειράμην*, Επικ. *ἐκερσάμην* — Παθ., αόρ. *ἀΐ μτχ. κερθεῖς*· υποτ. αορ. *βΐ κᾶρῃ*, απαρ. *κᾶρῃναι*, μτχ. *καρεῖς*· παρακ. *κέκαρμαι*· **I.** κόβω τα μαλλιά κάποιου, κόβω τα μαλλιά μου, όπως σε ένδειξη βαρύ θρήνου, σε Όμηρ., Ευρ. κ.λπ. — Παθ. *βοστρύχους κεκαρμένος*, έχοντας κόψει τις μπούκλες των μαλλιών κάποιου, σε Ευρ.· *κεκάρθαι τὰς κεφαλὰς*, έχοντας τα κεφάλια κουρεμένα, ως ένδειξη πένθους, σε Ηρόδ.· λέγεται για τα μαλλιά, αποκόπτομαι, σε Πίνδ. **II.** κόβω ή λαξεύω, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὔλην*, σε Σοφ. **III.** λεηλατώ χώρα, μέσω του κοψίματος των σοδειών και των καρποφόρων δέντρων, σε Ηρόδ., Θουκ. — Παθ., λέγεται για χώρα, λεηλατούμαι, σε Θουκ. — Μέσ., *Ἄρης πλάκα κερσάμενος*, έχοντας καθαρίσει την πεδιάδα (με το να αφανίσει τους άνδρες), σε Αισχύλ. **IV.** γενικά, καταστρέφω, και ομοίως· **1.** σχίζω, κατασπαράζω, τρώω αδηφάγα, Λατ. *deparasci*, λέγεται για θηρία, σε Όμηρ.· *ἔκειρε πολύκερων φόνον*, δηλ. κατέσφαξε πολλά κερασφόρα ζώα, σε Σοφ. **2.** λέγεται για τους μνηστήρες, καταναλώνω, δαπανώ, σπαταλώ την περιουσία κάποιου, σε Ομήρ. Οδ. **κείς**, κράση αντί *καί είς*.

κεῖσε, επίρρ., Ιων. και Επικ. αντί *ἐκεῖσε*, προς τα εκεί.

κεισεῦμαι, Δωρ. αντί *κείσομαι*, μέλ. του *κεῖμαι*.

κεῖσο, κείσθω, βΐ και γΐ ενικ. προστ. του *κεῖμαι*.

κείω, εφετικό του *κεῖμαι*, *βῆ δ' ἔμηναι κείων*, πήγε να ξαπλώσει, πήγε για ύπνο, σε Ομήρ. Οδ.· *ἵομεν κείοντες*, σε Ομήρ. Ιλ.

κείω, σχίζω, ξεσχίζω, ριζικός τύπος του *κεάζω*, σε Ομήρ. Οδ.

κεκαῶδήσομαι, Επικ. Παθ. μέλ. του *κήδω*.
κεκαῶθῃσω, Επικ. μέλ. του *χάζω*.
κεκαδμένος, Δωρ. μτχ. παρακ. του *καίνυμαι*.
κέκαῶδον, Επικ. μτχ. αορ. β' του *χάζω*.
κεκάδοντο[ᾱ], γ' πληθ. Επικ. αορ. β' του *χάζομαι*.
κεκάλυμμαι, Παθ. παρακ. του *καλύπτω*· *κεκάλυπτο*, γ' ενικ. Επικ. υπερσ.
κέκᾱμον, Επικ. αορ. β' του *κάμνω*· *κεκάμω*, υποτ.· γ' πληθ. *κεκάμωσι*.
κέκᾱμον, Επικ. αορ. β' του *κάμνω*· — **κεκάμω**, υποτ.· γ' πληθ. **κεκάμωσι**.
κεκάρθαι, απαρ. Παθ. παρακ. του *κείρω*· *κεκαρμένος*, μτχ.
κέκασμαι, παρακ. του *καίνυμαι*· γ' ενικ. Επικ. υπερσ. *κέκαστο*· μτχ.
κεκασμένος.
κέκαυμαι, Παθ. παρακ. του *καίω*.
κεκᾶφῶς, μτχ. Επικ. παρακ. με ενεστ. σε αχρηστία, που βρίσκεται μόνο στη
φράση *κεκαφῶς θυμοῦ*, εκπνέοντας την ζωή του, Λατ. *animam agens*, σε
Ὅμηρ.· συνήθως αναφέρεται στο *κάπτω*.
κεκεύθει, γ' ενικ. Επικ. υπερσ. του *κείθω*.
κέκλαυμαι, Παθ. παρακ. του *κλαίω*.
κεκλέᾱται, Ιων. γ' πληθ. παρακ. Παθ. του *καλέω*.
κέκλειμαι και **κέκλεισμαι**, Παθ. παρακ. του *κλείω* (*κλείνω*).
κέκλετο, γ' ενικ. Επικ. αορ. β' του *κέλομαι*.
κεκλήατο, Ιων. γ' πληθ. υπερσ. του *καλέω*.
κέκληγα, παρακ. του *κλάζω*· μτχ. **κεκληγῶς**, με Επικ. πληθ. *κεκλήγοντες*.
κέκληκα, Ενεργ. παρακ. του *καλέω*· **κέκλημαι**, παρακ. Παθ.· ευκτ. *κεκλήμην*.
κεκλίᾱται, Ιων. αντί *κέκλινται*, γ' πληθ. Παθ. παρακ. του *κλίνω*.
κέκλῖκα, παρακ. του *κλίνω*· **κέκλῖμαι**, Παθ. **κέκλῖτο**, Επικ. γ' ενικ. Παθ.
υπερσ.
κεκλόμενος, Επικ. μτχ. αορ. β' του *κέλομαι*.
κέκλοφα, παρακ. του *κλέπτω*.
κέκλῦθι, **κέκλῦττε**, ποιητ. β' ενικ. και πληθ. αορ. β' του *κλύω*.
κέκλυσμαι, Παθ. παρακ. του *κλύζω*.
κέκμηκα, παρακ. του *κάμνω*· Επικ. μτχ. **κεκμηῶς**, -ῶτος.
κέκομμαι, Παθ. παρακ. του *κόπτω*.
κεκονίᾱμαι, Παθ. παρακ. του *κονιάω*.
κεκνυῖμένος, μτχ. παρακ. Παθ. του *κονίω*· **κεκόνῖτο**, Επικ. γ' ενικ. υπερσ.
κεκοπῶς, παρακ. μτχ. του *κόπτω*.
κεκόρημαι, Ιων. αντί *κεκόρεσμαι*, Παθ. παρακ. του *κορέννυμι*.
κεκορηῶς, δυικ. -ῆότε, μτχ. Ενεργ. αμτβ. παρακ. του *κορέννυμι*.
κεκόρυθμαι, Επικ. Παθ. παρακ. του *κορύσσω*.
κεκοτῶς, Επικ. μτχ. παρακ. του *κοτέω*.
κεκράνται, -αντο, Επικ. γ' πληθ. παρακ. και υπερσ. του *κραίνω*.
κέκρᾱγα, παρακ. του *κράζω*.
κέκραγμα, -ατος, τό, κραυγή, αλαλαγμός, ιαχή, σε Αριστοφ.
κεκραγμός, ὁ, = το προηγ., σε Ευρ.
κεκράκτης, -ου, ὁ, κράκτης, σε Αριστοφ.
κέκρᾱμαι, Παθ. παρακ. του *κεράννυμι*.
κεκραξι-δάμας, -αντος, ὁ (**κέκραγα**, **δαμάω**), αυτός που υπερνικά όλους στα
σκουζήματα, «σαματατζής», «φωνακλάς», σε Αριστοφ.
κεκράξομαι, Αττ. μέλ. του *κράζω*.
κεκρασπεδῶσθαι, απαρ. Παθ. παρακ. του *κρασπεδόομαι*.
κέκραχθι, προστ. του *κέκραγα*, παρακ. του *κράζω*.

κέκρῑγα, παρακ. του *κρίζω*.

κέκρῑκα, κέκρῑμαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του *κρίνω*.

κεκρότᾱμαι, Δωρ. Παθ. παρακ. του *κροτέω*.

Κέκροψ, -οπος, ὁ, Ι. μυθικός βασιλιάς της Αθήνας, σε Ηρόδ. **II. 1.** επίθ.

Κεκρόπιος, -α, -ον, Κεκροπικός, Αθηναϊκός, *πέτρα Κ.*, η Ακρόπολη, σε Ευρ.· (επίσης, απλώς **Κεκροπία**, ή, που χρησιμοποιείται για την ίδια την Αθήνα, στον ιδ.)· *Κ. χθών*, η Αττική, στον ιδ.· **Κεκρόπιοι, οί**, οι Αθηναίοι, σε Ανθ. **2.** θηλ. **Κεκροπίς**, όνομα φυλής, σε Αριστοφ. **3.Κεκροπίδαι, οί**, οι Αθηναίοι, σε Ηρόδ., Ευρ.

κέκρυμμαι, Παθ. παρακ. του *κρύπτω*.

κεκρύφᾱλος[ῡ], ὁ (κρύπτω), Ι. 1. δικτυοειδής γυναικείος κεφαλόδεσμος, για να μαζεύει τα μαλλιά, Λατ. *reticulum*, σε Ομήρ. Ιλ., Ανθ. **2.** μέρος του χαλιναριού των αλόγων, σε Ξεν. **II.** μάρσιπος ή «κοιλιά» κυνηγετικού διχτυού, στον ιδ., σε Πλούτ.

κεκρύφεται[ῡ], Ιων. γ' πληθ. Παθ. παρακ. του *κρύπτω*.

κέκτημαι, παρακ. του *κτάομαι*.

κεκύθωσι[ῡ], γ' πληθ. Επικ. αναδιπλ. υποτ. αορ. β' του *κεύθω*.

κεκύλισμαι, Παθ. παρακ. του *κϋλίνδω*.

κεῶδαινος, -ή, -όν, ηχηρός, θορυβώδης, σε Ομήρ. Ιλ.· επίθ. της Άρτεμης, από το θόρυβο του κυνηγιού, σε Όμηρ.· Δωρ. **κελαδεννός**, σε Πίνδ.

κεῶδέω, μέλ. -ήσω, ποιητ. αορ. α' *κελάδησα*· (*κέλαδος*)· **I. 1.** ηχώ όπως νερό που ρέει ορμητικά, Χρησμ. παρά Αισχίν.· φωνάζω δυνατά, σαν επευφημία, σε Ομήρ. Ιλ.· κ. *παιᾶνα*, ψάλλω τον ηχηρό παιάνα, σε Ευρ. **2.** λέγεται για διαφόρους ήχους, βγάζω δυνατή φωνή, κραυγάζω δυνατά, σε Αισχύλ., Αριστοφ. κ.λπ.· λέγεται για κουδούνια, κουδουνίζω, ηχώ, σε Ευρ.· λέγεται για τον αυλό, κ. *φθόγγον κάλλιστον*, στον ιδ. **II.** μτβ., ψάλλω για κάτι, εξυμνώ μεγαλόφωνα, *τινά*, σε Πίνδ., Ευρ. κ.λπ.

κελάδημα, -ατος, τό, ορμητικός ήχος, σε Ευρ., Αριστοφ.

κεῶδῆτις, -ιδος, ή, αυτή που ηχεί δυνατά, σε Πίνδ.

κέλαδος, ὁ, Ι. ήχος σαν από ορμητικά νερά· δυνατός ήχος, βοή, ουρλιαχτό, κραυγές, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** δυνατή καθαρή φωνή, κραυγή, ιαχή, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ. **III.** ο ήχος της μουσικής, σε Ευρ.

κελάδω, Επικ. τύπος του *κελαδέω*, χρησιμ. μόνο στη μτχ., θορυβώδης, βρυχώμενος, σε Όμηρ., Θεόκρ.

κελαιν-εγγής, -ές, αυτός που έχει μαύρη (δηλ. αιματοβαμμένη) λόγχη, σε Πίνδ.

κελαι-νεφής, -ές, συγκοπτ. αντί *κελαινο-νεφής* (*νέφος*), μαύρος με σύννεφα, λέγεται για το Δία, σκεπασμένος με μαύρα σύννεφα, τυλιγμένος σε σύννεφα, σε Όμηρ.· γενικά, μελανόχρωμος, *αἶμα*, στον ιδ.· *πεδίον κ.*, μαύρο, πλούσιο έδαφος, σε Πίνδ.

κελαινό-βρωτος, -ον, μαύρος και αιματηρός κατά τη βρώση, σε Αισχύλ.

κελαινόομαι, Παθ., γίνομαι μαύρος ή σκοτεινός, σε Αισχύλ.

κελαινός, -ή, -όν, μαύρος, μελαψός, σκοτεινός, ζοφερός, σε Όμηρ. κ.λπ.

κελαινο-φαής, -ές (φάος), αυτός που φωτίζει αμυδρά, *ὄρφνα κ.*, το σκοτεινό λυκόφως, σε Αριστοφ.

κελαινό-φρων, -ον (φρήν), κακόκαρδος, κακόψυχος, σε Αισχύλ.

κελαινό-χρως, -ωτος, ὁ, ή, μελανόχρωμος, σε Ανθ.

κελαιν-ώπας, -α, ὁ (ῶψ), αυτός που έχει μαύρο πρόσωπο, μελαψός, ζοφερός, ανήλιαγος, σε Σοφ.· θηλ. *κελαινώπις*, σε Πίνδ.

κελαιν-ώψ, -ῶπος, ὁ, ή, = το προηγ., σε Πίνδ.

κελᾶρύζω, Δωρ. αορ. α' *κελάρυζα*, μουρμουρίζω, βουίζω, λέγεται για τρεχούμενο νερό, σε Όμηρ.· Δωρ. γ' ενικ. *κελάρυσδε*, σε Θεόκρ.

κελέβη, ή, ποτήρι, στάμνα, λαγήνι, λεκάνη, σε Θεόκρ.

κελέοντες, -ων, οί, τα δοκάρια του όρθιου ιστίου, μεταξύ των οποίων τεντωνόταν το πανί, σε Θεόκρ. (άγν. προέλ.).

κελευθήτης, -ου, ό, οδοιπόρος, σε Ανθ.

κελευθο-ποιός, -όν (ποιέω), αυτός που κατασκευάζει οδούς, σε Αισχύλ.

κελευθο-πόρος, ό, οδοιπόρος, σε Ανθ.

κέλευθος, ή, ετερογ. πληθ., *κέλευθα*, **I.** δρόμος, οδός, πορεία, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ὕγρα κέλευθα*, λέγεται για τη θάλασσα, σε Ομήρ. Οδ.· *ἀνέμων κέλευθα* ή *κέλευθοι*, σε Όμηρ.· *ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι*, δηλ. η νύχτα και η μέρα ακολουθούν στενά η μια την άλλη, σε Ομήρ. Οδ.· *ἄρκτου στροφάδες κ.*, οι πορείες τους ή οι τροχιές τους, σε Σοφ. **II.** ταξίδι, διαδρομή, θαλασσινή πορεία, σε Όμηρ.· *πολλή κ.*, δηλ. μεγάλη απόσταση, σε Σοφ. **2.** αποστολή, εξερεύνηση, σε Αισχύλ. **III.** τρόπος βαδίσματος, βάδισμα, περπάτημα, βηματισμός, σε Ευρ.· μεταφ., τρόπος ζωής, σε Αισχύλ., Ευρ. **κέλευσμα** ή **κέλευμα**, -ατος, τό (κελεύω), διαταγή, προσταγή, κέλευσμα, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ.· κάλεσμα, πρόσκληση, κλήτευση, σε Αισχύλ.· πρόσταγμα στη μάχη, σε Ηρόδ.· επίσης, το κέλευσμα του *κελευστοῦ* (βλ. αυτ.) που έδινε το πρόσταγμα στους κωπηλάτες, *ἀπὸ ἐνὸς κελεύσματος*, από ένα πρόσταγμα, σε Θουκ.· *ἐκ κελεύσματος*, κατά το πρόσταγμα, σε Αισχύλ.

κελευσμός, ό (κελεύω), διαταγή, προσταγή, σε Ευρ.

κελευσμοσύνη, ή, Ιων. αντί *κέλευσμα*, σε Ηρόδ.

κελευστής, -οῦ, ό (κελεύω), κελευστής στο πλοίο, ο οποίος έδινε τον ρυθμό στους κωπηλάτες, σε Ευρ., Θουκ.

κελευστός, -ή, -όν (κελεύω), διατεταγμένος, προσταγμένος, σε Λουκ.

κελευτιάω, θαμιστικό του *κελεύω*, όπως *πνευστιάω* από το *πνέω*, που χρησιμ. μόνο στη Επικ. μτχ. *κελευτιόωντε* (δυϊκός), συνεχώς παροτρύνοντας (τους άνδρες), σε Ομήρ. Ιλ.

κελεύω, Επικ. παρατ. *κέλευον*, μέλ. -σω, Επικ. απαρ. -σέμεναι· αόρ. α' *έκέλευσα*, Επικ. *κέλ*· παρακ. *κεκέλευκα* — Παθ., αόρ. α' *έκελεύσθην*, παρακ. *κεκέλευσμαι* (*κέλομαι*)· κινώ προς τα μπρος, παρακινώ, ωθώ, προτρέπω, ενθαρρύνω, προσκαλώ, παραγγέλλω, διατάζω, σε Όμηρ. κ.λπ.· με αιτ. προσ. και απαρ., διατάζω κάποιον να κάνει, σε Ομήρ. Ιλ.· (επίσης με δοτ. προσ., σε Όμηρ.)· με αιτ. προσ. και πράγμ., *τί με ταῦτα κελεύεις* (ενν. *ποιεῖν*)· επίσης με αιτ. προσ. μόνο, *θυμός με κελεύει* (ενν. *φείδεσθαι*), σε Ομήρ. Οδ.· *έκέλευσε τοὺς ἑνδεκα ἐπὶ τὸν Θηραμένην*, τους διέταξε (να κινηθούν) εναντίον του, τους πρόσταξε να τον συλλάβουν, σε Ξεν.· με αιτ. πράγμ. μόνο, εξουσιάζω ένα πράγμα, σε Αισχύλ.· Παθ., *τὸ κελευόμενον*, τὰ -να, διαταγές, προσταγές, σε Ξεν.

κελέων, ό, άχρηστ. ενικ. του *κελέοντες*, βλ. αυτ.

κέλης, -ητος, ό (κέλλω), **I.** ταχύς ίππος, άλογο ιππασίας, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. **II.** ταχύπλοο πλοiάριο με σειρά από κουπιά, ελαφρύ πλοiάριο, Λατ. *celox*, σε Ηρόδ., Θουκ.

κελήσομαι, μέλ. του *κέλομαι*.

κελητίζω, μέλ. -ίσω (*κέλης*), ιππεύω, επιβαίνω σε άλογο, λέγεται για κάποιον που ιππεύει ένα ή περισσότερα άλογα και αναπηδά από το ένα στο άλλο, σε Ομήρ. Ιλ.

κελήτιον, τό, υποκορ. του *κέλης* **II**, σε Θουκ.

κέλλω, μέλ. *κέλσω*, αόρ. *ἀ΄ ἔκελσα*· **I.** οδηγώ προς, *νῆα κέλσαι*, τραβώ πλοίο στην ξηρά, έρχομαι στην ακτή, Λατ. *appellere*, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., *Ἄργει κ. πόδα*, σε Ευρ. **II.** αμτβ., λέγεται για πλοία και ναύτες, έρχομαι στην ακτή, ελλιμενίζομαι, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. κ.λπ.· μεταφ., *πᾶ ποτε κέλσαντ΄*, σε ποιο λιμάνι κατέφθασαν; σε Αισχύλ.· *πᾶκέλσω*; πού θα βρω ένα λιμάνι; σε Ευρ.

κέλομαι, Επικ. β΄ ενικ. *κέλειαι*· προστ. *κελέσθω*, -εσθε, ευκτ. -οίμην, απαρ. -εσθαι· Επικ. παρατ. *κελόμην*, Δωρ. β΄ ενικ. *έκέλευ*, Επικ. γ΄ *κέλετο*· μέλ.

κελήσομαι, αόρ. *ἀ΄ ἐκέλησατο*, *κελήσατο*, σε Πίνδ.· Επικ. γ΄ ενικ. αορ. β΄ *έκέκετο*, *κέκετο*· ευκτ. *κεκλοίμην*· μτχ. *κεκλόμενος*· **I.** παρακινώ, προτρέπω, παροτρύνω, διατάζω, σε Όμηρ.· συντάσσεται όπως το *κελεύω*. **II.** περίπου ίδιο με το *καλέω*, *καλώ*, *φωνάζω*, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, *φωνάζω* για βοήθεια, σε Σοφ. **2.** αποκαλώ, ονοματίζω, σε Πίνδ.

κελτιστί, επίρρ., στη γλώσσα των Κελτών, σε Λουκ.

Κελτοί, οί, οι Κέλτες, σε Ηρόδ., Ξεν.· απ' όπου, **Κελτικός**, -ή, -όν, Κελτικός, Γαλατικός, θηλ. **Κελτίς**, -ίδος, σε Ανθ.

κελύφᾶνον[ῶ], τό, κέλυφος, σε Λουκ.

κέλυφος, -εος, τό, **1.** θήκη, θηκάρι, φλοιός, περιβλημα, σε Αριστ.· βαθούλωμα του ματιού, σε Ανθ. **2.** μεταφ., λέγεται για γηρασμένους δικαστές, *ἀντωμοσιῶν κελύφη*, σε Αριστοφ.· λέγεται για τη βάρκα γέρου ανθρώπου, η οποία λειτουργεί σαν και το φέρετρό του, σε Ανθ. (αμφιβ. προέλ.).

κέλωρ, -ωρος, ό, γιος, σε Ευρ. (άγν. προέλ.).

κεμάς, -άδος, ή, μικρό, νέο ελάφι, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης *κεμμάς*, σε Ανθ. (άγν. προέλ.).

κεν, πριν από φωνήεν αντί κε.

κεν-αγγής, -ές (κενός, ἄγγος), αυτός που αδειάζει αγγεία· αυτός που ενισχύει τον λιμό, σε Αισχύλ.

κενανδρία, ή, έλλειψη ανδρών, πολιτεία με λίγους κατοίκους, σε Αισχύλ.

κέν-ανδρος, -ον (άνήρ), άδειος από ανθρώπους, ερημωμένος, σε Αισχύλ., Σοφ.

κεν-αυχής, -ές, βλ. [κενε-αυχής](#), σε Ανθ.

κενε-αυχής, -ές (αύχή), κενόδοξος, μάταιος, σε Ομήρ. Ιλ.

κενέβρειος, -ον = *νεκριμαῖος*, νεκρός· *κενέβρεια*, τά, θνησιμαίο ψοφίμι, βορά σκύλου, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

κεν-εμβᾶτέω, μέλ. -ήσω, περπατώ στο κενό, εμβαίνω στο κενό, σε Πλούτ., Λουκ.

κενεό-φρων, -ον (φρήν), ματαιόφρων, σε Θεόγν., Πίνδ.

κενεών, -ώνος, ό (κενός), **I.** κοίλωμα μεταξύ των πλευρών και του ισχίου, λαγόνια, σε Όμηρ., Ξεν. **II.** κάθε κοιλότητα ή οπή, σε Ανθ.

κεν-οδοντίς, -ίδος, ή (όδούς), ανυπαρξία δοντιών, σε Ανθ.

κενολογέω, μέλ. -ήσω, μιλώ μάταια, φλυαρώ, σε Αριστ.

κενο-λόγος, -ον (λέγω), αυτός που φλυαρεί, μιλάει ανόητα.

κενός, Ιων. και ποιητ. **κεινός**, -ή, -όν· Επικ. επίσης **κενεός**, -ά, -όν· **I. 1.**

λέγεται για πράγματα, κενός, άδειος, αντίθ. προς το *πλέω* ή *πλήρης*, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ. **2.** μεταφ., μάταιος, άδειος, *κενὰ εὔγματα*, σε Ομήρ. Οδ.· κ. *έλπίς*,

σε Αισχύλ. κ.λπ.· με επιρρ. χρήσεις, ουδ. πληθ., *κενεὰ πνεύσας*, σε Πίνδ.· *διὰ κενῆς*, χωρίς σκοπό, μάταια, σε Αριστοφ., Θουκ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, **1.**

με γεν., κενός, στερημένος, ενδεής, *τοῦ νοῦ*, *φρενῶν*, σε Σοφ.· *συμμάχων*, σε

Ευρ. **2.** αυτός που έχει άδεια χέρια, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· στερημένη από το σύντροφό της, *λέαινα*, σε Σοφ.· ενδεής από πνεύμα, «αερόμυαλος», στον ίδ.,

Αριστοφ. **III.** συγκρ. και υπερθ. *κενώτερος*, -ώτατος, σε Πλάτ. κ.λπ.

κενο-τᾶφέω, μέλ. -ήσω (τάφος), τιμώ με άδειο μνημείο, σε Ευρ.
κενο-τάφιον, τό (τάφος), άδειος τάφος, κενοτάφιο, σε Ξεν.
κενότης, -ητος, ή (κενός), ματαιότητα, κενότητα, σε Πλάτ.
κενοφροσύνη, ή, κενότητα, ρηχότητα μυαλού, σε Πλούτ.
κενό-φρων, -ον (φρήν), αυτός που έχει άδειο κεφάλι, σε Αισχύλ.
κενο-φωνία, ή (φωνέω), μάταιη συζήτηση, φλυαρία, σε Κ.Δ.
κενόω, Ιων. και ποιητ. **κειν-**· μέλ. -ώσω, αόρ. α΄ *έκένωσα* — Παθ., αόρ. α΄ *έκενώθην*, παρακ. *κεκένωμαι*, Ιων. *κεκείνωμαι*· (κενός)· **I. 1.** κενώνω, αδειάζω, αντίθ. προς το *πληρώω*, σε Αισχύλ., Ευρ. κ.λπ.· με γεν., αδειάζω από κάτι — Παθ., αδειάζομαι, εκκενώνομαι, γίνομαι ή απομένω άδειος, σε Σοφ.· *ές τὸ κενούμενον*, στο μέρος που συνεχώς αφήνεται άδειο, σε Θουκ.· με γεν., *κεκεινωμένος πάντων*, απογυμνωμένος από τα πάντα, σε Ηρόδ. **2.** εκκενώνω μέρος με το να εγκαταλείψω, το αφήνω στη τύχη του, σε Ευρ. **II.** μεταφ., κάνω κάτι κενό, θεωρώ κάποιον μηδαμινής αξίας, δεν υπολογίζω, αψηφώ, σε Κ.Δ. — Παθ., είμαι ή γίνομαι κενός, στο ίδ.
κένσαι, Επικ. απαρ. αορ. α΄ του *κεντέω*.
κέντᾱσε, Δωρ. και ποιητ. γ΄ ενικ. αορ. του *κεντέω*.
Κενταύρειος, -α, -ον, αυτός που χαρακτηρίζει τους Κενταύρους, σε Ευρ.
Κενταυρίδης, -ου, ό, αυτός που ανήκει ή προέρχεται από τους Κενταύρους, *ίππος κ.*, θεσσαλικό άλογο, σε Λουκ.
Κενταυρικός, -ή, -όν, όπως ένας Κένταυρος, δηλ. τραχύς, βίαιος, κτηνώδης, ζώωδης· επίρρ. -κῶς, σε Αριστοφ.
Κενταυρο-μάχια, ή (μάχη), μάχη ανάμεσα στους Κενταύρους, σε Πλούτ.
Κενταυρο-πληθής, -ές, γεμάτος από Κενταύρους, σε Ευρ.
Κένταυρος, ό (κεντέω), ο Κένταυρος· **I.** οι Κένταυροι ήταν βάρβαρη θεσσαλική φυλή, μεταξύ του Πηλίου και της Όσσας, η οποία εξολοθρεύτηκε στον πόλεμο με τους γείτονές της τους Λαπίθες, σε Ομηρ. **II.** στους μεταγεν. Ποιητές, είναι τέρατα με διπλή μορφή, μισοί άνθρωποι και μισοί άλογα, σε Πίνδ. κ.λπ.
κεντεύω = *κεντέω* 3, σε Ηρόδ.
κεντέω, μέλ. -ήσω, αόρ. α΄ *έκέντησα*, Επικ. απαρ. *κένσαι* (όπως αν προερχόταν από το *κέντω*)· **1.** τρυπώ, κεντώ, τσιμπώ, κεντρίζω με βούκεντρο, σπιρουνιάζω, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. **2.** λέγεται για σφήκες και μέλισσες, τσιμπώ, σε Αριστοφ., Θεόκρ. **3.** γενικά, σουβλίζω, σφάζω, τσιμπώ, σε Πίνδ., Σοφ. κ.λπ.· *βασανίζω*, σε Ξεν.· μεταφ., *σὺν δόλῳ κ.*, μαχαιρώνω στο σκοτάδι, σε Σοφ.
κεντρ-ηνεκής, -ές (*ένέγκω), κεντρισμένος ή υποκινημένος, σε Ομήρ. Ιλ.
κεντρίζω, μέλ. — *ίσω* = *κεντέω*, κεντρίζω, τρυπώ, κεντώ, τσιμπώ, σε Ξεν.· μεταφ., *ἔρως κ.*, στον ίδ.
κεντρο-μᾶνής, -ές (μαίνομαι), αυτός που κεντά μαινόμενος ή αυτός που κεντρίζει μέχρι μανίας, σε Ανθ.
κέντρον, τό (κεντέω), κάθε αιχμηρό σημείο· **1. α)** το κέντρο των αλόγων, Λατ. *stimulus*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· επίσης, βούκεντρο, σε Πλάτ.· παροιμ., *πρὸς κέντρα λακτίζειν*, βλ. **λακτίζω**. **β)** μεταφ., παρακίνηση, παρόρμηση, έναυσμα, ερέθισμα, κίνητρο, σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** όργανο βασανισμού, σε Ηρόδ.· μεταφ. στον πληθ., βασανιστήρια, σουβλιές, οξείς πόνοι, σε Σοφ. **3.** κεντρί μελισσών και σφηκών, σε Αριστοφ.· λέγεται για σκορπιό, σε Δημ.· μεταφ., λέγεται για την εντύπωση που έκανε ο Σωκράτης, *ὥσπερ μέλιττα τὸ κ. έγκαταλιπών*, σε Πλάτ. **4.** περιστρεφόμενο σκέλος διαβήτη, κέντρο κύκλου, στον ίδ.
κεντρο-τύπης, -ές (τύπτω), χτυπημένος από κεντρί, σε Ανθ.

κεντρόω, μέλ. -ώσω (κέντρον), **1.** εξοπλίζω με κεντρί — Παθ., είμαι με κεντρί εφοδιασμένος, τσιμπώ, σε Πλάτ. **2.** πλήττω με κεντρί, σε Ηρόδ.

κέντρων, -ωνος, ὁ, κάποιος που υποφέρει τα σημάδια του κέντρου, απατεώνας που υποβάλλεται σε μαρτύριο, σε Αριστοφ.

κεντυρίων, -ωνος, ὁ, το Λατ. Centurio, σε Κ.Δ.

κέντωρ, -ορος, ὁ (κεντέω), αυτός που κεντρίζει, ηνίοχος, σε Ομήρ. Ιλ.

κένωσις, -εως, ἡ (κενώω), άδειασμα, εκκένωση, σε Πλάτ.

κεοίμην, ευκτ. του κείμαι.

κέοντο, Ιων. γ' πληθ. του κείμαι.

κέπφος, ὁ, θαλασσινό πουλί· μεταφ., γκαφατζής, κουτορνίθι, χαζός, σε Αριστοφ.

κεραία, ἡ (κεραία), **I. 1.** οτιδήποτε προεξέχει σαν κέρατο, ακροκέρατο, (όπως το Λατ. cornua antennarum), σε Αισχύλ., Θουκ. κ.λπ. **2.** προεξέχουσα δοκός γερανού, σε Θουκ. **3.** επιμήκης ξύλινη βέργα, σε Πλούτ.· λέγεται για τα διχαλωτά άκρα της ιερής ασπίδας των Ρωμαίων, στον ίδ. **4.** κορυφή των γραμμάτων, τελεία, σημείο, σε Κ.Δ. **5.** προεξέχουσα κορυφή βουνού, σε Ανθ. **II.** τόξο κατασκευασμένο από κέρατο, στον ίδ.

κεραίῳ, Επικ. παρατ. *κεραίῳ*, αόρ. *ἀ' ἐκεραίῳ*· (κείρω)· **I. 1.** λεηλατώ, σπαράζω, καταστρέφω, απογυμνώνω, σε Όμηρ., Ηρόδ. **2.** λέγεται για πλοία, βουλιάζω ή τα αχρηστεύω, σε Ηρόδ. **3.** λέγεται για έμβια όντα, προσβάλλω άγρια, φονεύω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **II.** αρπάζω και μεταφέρω ως λεία, σε Ηρόδ.

κεραϊστής, -οῦ, ὁ, ληστής, καταστροφέας, σε Ομηρ. Ύμν.

κεραίω, Επικ. αντί *κεράω*, *ζωρότερον κέραιε*, ανάμειξε το κρασί με λιγότερο νερό, σε Ομήρ. Ιλ.

κεράμεια, ἡ (κεραμεύς), κεραμική τέχνη ή επιδεξιότητα, σε Πλάτ.

Κεράμεικός, ὁ, συνοικία κεραμέων· στην Αθήνα δυο μέρη ονομάζονταν Κεραμεικός, το ένα μέσα και το άλλο έξω από τη Δίπυλο της Θρακικής Πύλης, σε Θουκ. κ.λπ.

κεράμειον, τό, εργαστήριο κεραμέα, σε Αισχίν.

κεραμεοῦς, -ᾱ, -οῦν (κέραμος), φτιαγμένος απο πηλό, πήλινος, σε Πλάτ.

κεράμευς, -έως, ὁ (κεράμος), **I.** κεραμέας, Λατ. figulus, σε Ομήρ. Ιλ.· παροιμ., *κεραμεὺς κερανεὶ κοτέει*, δυο από το ίδιο επάγγελμα δεν συμφωνούν ποτέ, σε Ησίοδ. **II.** **Κεραμεῖς**, Αττ. **Κεραμῆς**, οἱ, όνομα Αττικού δήμου, σε Αριστοφ. κ.λπ.

κεράμεύω, μέλ. -σω (κεραμεύς), **1.** είμαι κεραμέας, δουλεύω με το υλικό του πηλού, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** με αιτ., κ. *τὸν κεραμέα*, τον μεταχειρίζεται σαν κεραμική ύλη, στον ίδ.

κεράμικός, -ή, -όν (κέραμος), αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στην κεραμική, σε Ξεν. κ.λπ.

κεράμινος, -η, -ον = *κεραμεοῦς*, σε Ηρόδ., Ξεν.

κεράμιον, τό (κέραμος), πήλινο αγγείο, κανάτα, Λατ. testa, σε Ηρόδ., Ξεν.

κεράμις, -ίδος, ἡ[ῖ] και -ῖδος (κέραμος), κεραμίδι ή πλακάκι μαρκίζας, σε Αριστοφ., Θουκ.

κεράμος, ὁ, **I.** ύλη κεραμέα, πηλός κεραμέα, σε Πλάτ. **II.** οτιδήποτε φτιαγμένο από χώμα, όπως· **1.** πήλινο αγγείο, κανάτα για κρασί, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· επίσης περιληπτικά, κεραμική, σε Αριστοφ.· κ. *ἐσάγεται πλήρης οἴνου*, κανάτες γεμάτες κρασί, σε Ηρόδ. **2.** κεραμίδι και με περιληπτική σημασία, κεραμίδια της στέγης, σε Αριστοφ., Θουκ. **III.** ειρκτή, φυλακή, που χρησιμοποιείται για να δεσμεύσει κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ.

κεράννυμι και **-ύω**· παρατ. *έκεράννυν*, μέλ. *κεράσω*, αόρ. *α' έκέρασα*, ποιητ. *κέρασα*, Επικ. *κέρασσα* — Μέσ., αόρ. *α' έκερασάμην*, Επικ. *γ' ενικ. κεράσασατο* — Παθ., μέλ. *κράθησομαι*, αόρ. *α' έκράθην* [*ā*], επίσης *έκεράσθην*· παρακ. *κέκραμαι*, επίσης *κεκέρασμαι*· (*κεράω*)· **I**. ανακατεύω, αναμειγνύω (πρβλ. **κράσις**)· **1**. κυρίως λέγεται για την αραιώση του κρασιού με νερό, σε Ομήρ.

Οδ., Αττ.· ομοίως στη Μέσ., *ότε περ οἶνον κέρωνται*, όταν ανακατεύουν το κρασί τους, σε Ομήρ. Ιλ.· *κρητήρα κεράσασατο*, του ανακάτεψε ένα κύπελο, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., *κύλιζ ἴσον ἴσω κεκραμένη*, κύπελλο αναμειγμένο μισό-μισό με νερό και κρασί, σε Αριστοφ. **2**. ψυχραίνω ή βάφω μέσω του ανακατέματος, *θυμῆρες κεράσασα*, έχοντας αναμειρίζει (το νερό) σε κατάλληλη θερμοκρασία, σε Ομήρ. Οδ. **3**. γενικά, ανακατεύω, αναμειγνύω, ρυθμίζω, μετριάζω, Λατ. *tempero*, λέγεται για καιρικές συνθήκες, *ὥραιμάλιστα κεκραμέναι*, οι πιο εύκρατες εποχές, σε Ηρόδ.· *οὐ γῆρας κέκραται γενεᾷ*, κανένας γέρος δεν αναμειγνύεται με τη φυγή, δηλ. δεν έχει ηλικιωμένους, σε Πίνδ.· λέγεται για νοητικές καταστάσεις, σε Πλάτ. **II**. γενικά, αναμειγνύω, ανακατεύω, Λατ. *attempero*, *ἐκ τινος*, κάποιο πράγμα, στον ίδ.· *φωνή μεταξὺ τῆς τε Χαλκιδέων καὶ Δωρίδος έκράθη*, σε Θουκ.

κεραο-ξόος, -ον (ξέω), αυτός που λαξεύει ή γυαλίζει το κέρατο, δηλ. για να φτιάξει τόξα, σε Ομήρ. Ιλ.

κεράος, -ά, -όν (κέρας), **I**. με κέρατα, σε Όμηρ., Θεόκρ. **II**. φτιαγμένος από κέρατο, κεράτινος, σε Ανθ.

κερα-οὔχος, -ον (έχω) = *κεροῦχος*, σε Ανθ.

κέρας, τό, γεν. *κέρατος*, Επικ. *κέραος*, Αττ. επίσης *κέρως*· δοτ. *κέρᾱτι*, *κέραι*, *κέρᾱ*· δυικ. *κέραε*, *κέρᾱ*, *κεράοιν*, πληθ. ονομ. *κέραα*, *κέρᾱ*, γεν. *κεράων*, *κεράων*, δοτ. *κέρᾱσι* (*κέρᾱσι*, στον Όμηρ.), Επικ. *κεράεσσι*· η Ιων. κλίση είναι *κέρας*, *κέρεος*, *κέρει*, πληθ. *κέρεα*, *κερέων*· **I**. κέρατο ζώου, όπως των βοδιών, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὀφθαλμοὶ δ' ὥσει κέρα ἔστασαν*, τα μάτια του στέκονταν ακίνητα και σκληρά ως κέρατα, σε Ομήρ. Οδ. **II**. κέρατο,σαν ύλη, *αἱ μὲν γὰρ (αἱ πύλαι) κεράεσσι τετεύχεται*, κεράτινες πόρτες μέσω των οποίων έρχονταν τα αληθινά όνειρα, στο ίδ. **III**. οτιδήποτε φτιαγμένο από κέρατο, **1**. τόξο, σε Ομήρ. Ιλ., Όμηρ., Θεόκρ. **2**. λέγεται για μουσικά όργανα, κέρατο που χρησιμεύει ως σάλπιγγα, σε Ξεν.· *αυλός*, σε Λουκ. **3**. κέρατο που χρησιμεύει στο ποτό, σε Ξεν. **IV**. *βοδός κ.*, κεράτινο προστατευτικό ή σύριγγα, στα οποία προσαρμοζόταν το μολυβδένιο βαρύδιο (*μολύβδαινα*) της πετονιάς, σε Όμηρ. **V**. *κέρατα*, τα άκρα από το κέρατο, με τα οποία εφοδιαζόταν η γραφίδα (από καλάμι), σε Ανθ. **VI**. βραχίονας ή διακλάδωση ποταμού, σε Ησίοδ., Θουκ. **VII**. πτέρυγα στρατεύματος ή στόλου, σε Ηρόδ., Αττ.· *κατὰ κέρας προσβάλλειν, επιπίπτειν*, προσβάλλει από τα πλάγια, σε Θουκ., Ξεν.· *ἐπικέρας ἄγειν*, οδηγώντας τα πλοία ή το στρατό σε όρθια γραμμή, δηλ. σε στήλη, και όχι σε ευρύ μέτωπο, Λατ. *agmine longo*, σε Ηρόδ., Αττ. **VIII**. οποιαδήποτε προεξοχή, π.χ. κορυφή βουνού, σε Ξεν.

κέρασσε, Επικ. αντί *έκέρασε*, γ' ενικ. αορ. *α' του κεράννυμι*.

κεράστης, -ου, κλητ. *κεράστα*, *ὁ*, αυτός που έχει κέρατα, *έλαφος*, σε Σοφ., Ευρ.· θηλ. **κεραστής, -ίδος**, λέγεται για την Ιώ, σε Αισχύλ.

κεραστός, -ή, -όν (κεράννυμι), ανακατεμένος, αναμειγμένος, σε Ανθ.

κερασ-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φέρει κέρατα, αυτός που έχει κέρατα, σε Ευρ.

κερατέα ή -ία, ή, ξυλοκέρατο ή χαρουπιά (Αραβ. *kharoob*)· οι καρποί της, *κεράτια*, *τά*, ονομάζονται και ως «το ψωμί του Αγ. Ιωάννη», επειδή πιστευόταν ότι ήταν οι καρποί που έφαγε στην ερημιά, σε Κ.Δ.

κεράτινος[ā], **-η, -ον** (κέρας), από κέρατο, σε Ξεν.

κεράτιον[ā], **τό**, υποκορ. του κέρας, βλ. [κερατέα](#).

κεράτων, -ώνος, ὁ (κέρας), φτιαγμένος από κέρατα, σε Πλούτ.

κεραύνειος, -ον (κεραυνός), αυτός που διαφεντεύει τον κεραυνό, σε Ανθ.

κεραύνιος, -α, -ον και -ος, -ον, 1. λέγεται για τον κεραυνό, σε Αισχύλ., Ευρ.

2. χτυπημένος από κεραυνό, σε Σοφ., Ευρ.

κεραυνοβολέω, 1. εξακοντίζω, λέγεται για τον κεραυνό, σε Ανθ. **II.**

προπαροξ., **κεραυνόβολος, -ον**, Παθ. χτυπημένος από κεραυνό, σε Ευρ.

κεραυνο-βόλος, -ον (βάλλω), **1.** αυτός που πλήττει με κεραυνό, που κάνει φασαρία ρίχνοντας κεραυνούς, σε Ανθ. **II.** προπαροξ. **κεραυνό-βολος, -ον**, Παθ., αυτός που έχει πληγεί, χτυπηθεί από κεραυνό, σε Ευρ.

κεραυνο-βρόντης, -ου, ὁ (βροντάω), αυτός που εξακοντίζει και αστράφτει τον κεραυνό, σε Αριστοφ.

κεραυνο-μάχης, ὁ, αυτός που παλεύει με τον κεραυνό, σε Ανθ.

κεραυνός, ὁ, 1. κεραυνός, αστροπελέκι, Λατ. fulmen, σε Όμηρ. κ.λπ.· γενικά, κεραυνός· αλλά ο κεραυνός αρχικά ήταν βροντή, Λατ. tonitru· η αστραπή ήταν στεροπή, Λατ. fulgur. **II.** μεταφ., *κεραυνὸν ἐν γλώσσει φέρειν*, λέγεται για τον Περικλή, σε Πλούτ.

κεραυνο-φαής, -ές (φάος), αυτός που λάμπει σαν κεραυνός, σε Ευρ.

κεραυνο-φόρος, -ον, αυτός που χειρίζεται τον κεραυνό, σε Πλούτ.

κεραυνόω, μέλ. -ώσω, πλήττω με κεραυνούς, σε Ηρόδ. — Παθ., *κεραυνωθείς*, σε Ησίοδ., Πλάτ. κ.λπ.

κεράω, Επικ. ριζικ. τύπος του *κεράννυμι*, *μτχ. κερῶν*, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., στην προστ. *κεράασθε* (επιμηκ. από το -ᾶσθε), στο ίδ.· γ' πληθ. παρατ.

κερόωντο, σε Ομήρ. Ιλ.

Κέρβερος, ὁ, ο Κέρβερος, ο σκύλος του Άδη με τα σαράντα κεφάλια, που φρουρούσε την πύλη του Κάτω Κόσμου, σε Ησίοδ.· έπειτα, θεωρείτο ότι είχε τρία κεφάλια και σώματα, σε Ευρ.

κερδαίνω, μέλ. -ᾶνῶ, Ιων. -ανέω, επίσης *κερδήσω* και *κερδήσομαι*· αόρ. α' *ἐκέρδᾶνα*, Ιων. -ηνα, επίσης *ἐκέρδησα*· παρακ. *κεκέρδηκα*· (κέρδος)· **I. 1.**

κερδίζω, αποφέρω κέρδος ή ωφέλεια, προσπορίζομαι, *κακὰ κ.*, αποκτώ παράνομα κέρδη, σε Ησίοδ.· *κ. ἔκ. ἢ ἀπό τινος*, σε Ηρόδ., Αττ.· *πρός τινος*, σε Σοφ.· *τί κερδανῶ*· τί θα κερδίσω απ' αυτό· σε Αριστοφ.· με *μτχ.*, κερδίζω από το να κάνω, *οὐδὲν ἐκμαθοῦσα κερδανεῖς*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** απόλ., αποκτώ κέρδος, αποκτώ ωφέλεια, πλεονέκτημα, σε Ηρόδ., Αττ.· εμπορεύομαι, κάνω εμπόριο, σε Σοφ.· *κ. ἔπη*, αποδέχομαι όμορφα λόγια, στον ίδ. **II.** όπως το *ἀπολαύω*, πορίζομαι ζημία, ζημιώνομαι από κάτι, όπως *δάκρυα κ.*, σε Ευρ.· *κ. ζημιάν*, σε Κ.Δ.

κερδᾶλλέος, -α, -ον (κέρδος), **I.** δόλιος, πανούργος, ποικίλος, ευφυής, σε Όμηρ.· λέγεται για την αλεπού, σε Αρχίλ. παρά Πλάτ. **II.** λέγεται για πράγματα, επικερδής, ωφέλιμος, *κερδαλεώτερον*, σε Ηρόδ.· *τὸ κ. = κέρδος*, σε Αισχύλ., Θουκ.· *επίρρ. -λέως*, προς ωφέλεια κάποιου, σε Θουκ.

κερδᾶλέο-φρων, -ον (φρήν), αυτός που έχει πανούργο μυαλό, σε Ομήρ. Ιλ.

κερδίων, -ον (ἴ Επικ., ἴ Αττ.), γεν. -ονος, **I.** συγκρ. (με θετικό βαθμό σε αχρηστία, από το *κέρδος*), περισσότερο επικερδής, σε Ομήρ. κ.λπ. **II.**

κέρδιστος, -η, -ον, υπερθ., περισσότερο δόλιος, πανουργότατος, σε Αισχύλ., Σοφ.

κέρδος, -εος, τό, 1. 1. κέρδος, ωφέλεια, πλεονέκτημα, Λατ. lucrum, σε Ομήρ. Οδ.· *ποιεῖσθαι τι ἐν κέρδει*, το *lucro arponere* του Οράτιου, σε Ηρόδ.· ομοίως,

κέρδος ἡγεῖσθαι τι ἢ νομίζειν τι, σε Ευρ., Θουκ. **2.** επιθυμία κέρδους, αγάπη

για ωφέλεια, σε Πίνδ., Τραγ. **II.** στον πληθ., πανούργα, δόλια τεχνάσματα, απάτες, σε Όμηρ.

κερδοσύνη, ή όπως το *κερδαλεότης*, πανουργία, δόλος, πολυτροπία· δοτ., *κερδοσύνη* ως επίρρ., με πανουργία, δόλια, σε Όμηρ.

κερδῶ, -όος, συνηρ. **-οῦς, ή (κέρδος)**, η πανούργα, δηλ. η αλεπού, σε Πίνδ., Αριστοφ.

κερδῶς, -α, -ον (κέρδος), I. αυτός που αποφέρει κέρδος, λέγεται για τον Ερμή, σε Λουκ. κ.λπ. **II.** (*κερδῶ*) όπως την αλεπού, με πανουργία, δόλιος, σε Βάβρ.

κέρρα, τά, Ιων. αντί *κέρρα*, *κέρρατα*, πληθ. του *κέρρας*.

κερεῶ, Επικ. αντί *κερῶ*, απαρ. μέλ. του *κείρω*.

κερκίδο-ποιϊκή (ενν. *τέχνη*), ή, τέχνη κατασκευής κερκίδων (*κερκιδοποιός*), σε Αριστ.

κερκίζω, κάνω το ύφασμα πυκνό με την *κερκίδα*, σε Πλάτ.

κερκίς, -ίδος, ή (κρέκω;), I. στον όρθιο ιστό, ράβδος, μαστούνι, βέργα ή χτένι με το οποίο τα νήματα του υφαιδιού χτυπούσαν και έκαναν πυκνό το ύφασμα, σε Όμηρ., Σοφ. κ.λπ. **II.** κάθε λεπτή, μακριά και ευθεία ράβδος, ράβδος μέτρησης, σε Ανθ.· το μεγάλο οστό του ποδιού, οστό κνήμης, «καλάμι» ποδιού, σε Πλούτ.

κέρκος, ή, ουρά ζώου, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.

κέρκουρος ή κερκοῦρος, ό, ελαφρύ πλοiάριο, βάρκα, ιδίως των Κυπρίων, σε Ηρόδ.

Κέρκυρα, ή, το νησί της Κέρκυρας (Κορφοί), σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίθ.

Κερκυραίος, -α, -ον, Κερκυραϊκός, στον ιδ. κ.λπ.· τὰ **Κερκυραϊκά**, ζητήματα τα σχετικά με την Κέρκυρα, σε Θουκ.

Κέρκ-ωψ, -ωπος, ό (κέρκος)· **1.** οι Κέκροπες ήταν είδος μυθικών ανθρωποπιθήκων, σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., άνθρωπος δόλιος, πανούργος, σε Αισχίν.

κέρμα, -ατος, τό (κείρω), 1. τεμάχιο· απ' όπου, μικρό νόμισμα, οβολός, στον πληθ., μικρά κέρματα, «ψιλά», σε Αριστοφ. **2.** γενικά, μικρά εμπορεύματα, σε Ανθ.

κερματίζω, μέλ. Αττ. **-ιῶ, I.** κόβω σε τεμάχια, κατακόπτω, ψιλοκόβω, σε Πλάτ. **II.** κόβω σε μικρά νομίσματα, σε Ανθ.

κερμάτιον, τό, υποκορ. του *κέρματος*, σε Ανθ.

κερματιστής, -οῦ, ό (κερματίζω), αργυραμοιβός, σε Κ.Δ.

κέρνας, -εος, τό, μεγάλο πήλινο πιάτο, μέσα στο οποίο προσφέρονταν τα φρούτα στους Κορυβάντες, το οποίο μεταφερόταν από ιερέα ή ιέρεια και αποκαλούνταν *κερνᾶς*, σε Ανθ.

κερο-βάτης, [ᾶ], -ου, ό (κέρας, βαίνω), αυτός που έχει πόδια από κέρατα, με οπλές στα πόδια, σε Αριστοφ.

κερο-βόας, -ου, ό (βοάω), αυτός που ηχεί σαν κέρατο, λέγεται για κεράτινο αυλό, σε Ανθ.

κερό-δετος, -ον, δεμένος μαζί ή φτιαγμένος από κέρατο, σε Ευρ.

κερόεις, -όεσσα (συνηρ. **-οῦσσα**), **-όεν (κέρας), I.** κερασφόρος, σε Ευρ. **II.** κατασκευασμένος από κέρατο, λέγεται για τον αυλό, σε Ανθ.

κερ-οίαξ, -ᾱκος, ό, σχοινί που ανήκει στις αντένες πλοίων, σε Λουκ.

κερο-τύπέω (τύπτω), κτυπώ με τα κέρατα — Παθ., λέγεται για πλοία στην καταιγίδα, «τσακισμένα», «ραπισμένα», «θαλασσοδαρμένα», σε Αισχύλ.

κερ-ουλκός, -ή, -όν (ἔλκω), αυτός που σύρεται από τα κέρατα· Παθ., λέγεται για το τόξο που ήταν από διακοσμημένο κέρατο, σε Ευρ.

κερουτιάω (κέρας), κινώ βίαια τα κέρατα προς τα πάνω, Λατ. cornua tollere· μεταφ., λέγεται για πρόσωπα, επαίρομαι, κουνώ επιδεικτικά το κεφάλι, σε Αριστοφ.

κερουχίς, -ίδος, θηλ. του επόμ., σε Θεόκρ.

κερ-οὔχος, -ον (ἔχω), αυτός που έχει κέρατα, κεροσφόρος, σε Βάβρ.

κερο-φόρος, -ον (φέρω) = *κερασφόρος*, αυτός που έχει κέρατα, σε Ευρ.

κέρσα, Επικ. αόρ. α' του *κείρω*.

κερτομέω, μέλ. -ήσω (*κέρτομος*), περιπαίζω, σκύπτω, περιγελώ, με αιτ. προσ., σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ., Ευρ.· απόλ., χλευάζω, σαρκάζω, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., λοιδороύμαι, περιφρονούμαι, σε Ευρ.

κερτόμησις, -εως, ή, γιουχάισμα, σκώμμα, εμπαιγμός, σε Σοφ.

κερτομία, ή, = το προηγ.· στον πληθ., *κερτομίας ήδ' αἴσυλα μυθήσασθαι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *κερτομίας καὶ χεῖρας ἀφέξω*, σε Ομήρ. Οδ.

κερτόμιος και κέρτομος, -ον (κέαρ, τέμνω), **I.** αυτός που κεντά την καρδιά, πειρακτικός, λοιδόρος, ονειδιστικός, σε Ομήρ. Οδ.· *Δίακερτομίοις ἐπέεσσι*, σε Όμηρ.· επίσης, *κερτομίοισι* (χωρίς το *ἐπέεσσι*), στον ίδ.· *κέρτομα βάζειν*, σε Ησίοδ.· *χόροι κέρτομοι*, υβριστικοί, σε Ηρόδ. **II.** σκωπτικός, απατηλός, *κέρτομος χαρά*, σε Ευρ.

κέρχνη, ή, είδος γερακιού, βραχοκιρκινέζο· επίσης **κερχνήϊς**, συνηρ.

κερχνήϊς, ήδος, ή, σε Αριστοφ.

κέσκετο, Ιων. γ' ενικ. παρατ. του *κεῖμαι*.

κεστός, -ή, -όν (κεντέω), **1.** κεντητός, κεντημένος, ραμμένος, *κεστός ἱμάς*, λέγεται για τη μαγική ζώνη της Αφροδίτης, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** έπειτα, *κεστός, ό*, ως ουσ., Λατ. cestus, σε Ανθ., Λουκ.

κέστρα, ή (κεντέω), ψάρι που εκτιμούσαν πολύ οι Έλληνες, σε Αριστοφ.

κευθάνω, ποιητ. αντί *κεύθω*, σε Ομήρ. Ιλ.

κευθμός, ό, = το επόμ., σε Ομήρ. Ιλ.

κευθμών, -ώνος, ό (κεύθω), **1.** κρυψώνα, κρύπτη, τρύπα, γωνία για κρύψιμο, σε Ομήρ. Οδ.· *κευθμῶνες ὀρέων*, τα σπήλαια των βουνών, σε Πίνδ., Ευρ. **2.** λέγεται για τον Κάτω Κόσμο, η Άβυσσος, σε Ησίοδ., Αισχύλ. **3.** στον Αισχύλ. Ευμ. 805 *ἄδυτον*, ιερό, ναός, άδυτο.

κεύθοισα, Δωρ. αντί -ουσα, θηλ. μτχ. του *κεύθω*.

κεῦθος, -εος, τό = *κευθμών, ὑπὸ κεύθεσι γαίης*, στα έγκατα της γης, σε Όμηρ.· στον ενικ. *κ.νεκύων*, σε Σοφ.· *κ. οἴκων*, τα ενδότερα του οίκου, τα μέσα δωμάτια, όπως το *μυχός*, σε Ευρ.

κεύθω, μέλ. *κεύσω*, αόρ. α' *ἔκευσα*· Επικ. αναδιπλ. υποτ. αορ. β' *κεκύθω*· παρακ. *κέκευθα*, υπερσ. *έκεκεύθειν*, Επικ. *κεκεύθειν*· **I. 1.** καλύπτω εντελώς, κατακαλύπτω, αποκρύπτω, λέγεται για τάφο, *όπου κάθε γαῖα*, όπου η γη τον κάλυπτε, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *ὄν οὐδὲ κατθανόντα γαῖα κ.*, σε Αισχύλ.· επίσης, *όπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι*, δηλ. όταν μπήκες στο σπίτι, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.· παρακ. περιέχω, περιλαμβάνω, σε Όμηρ., Σοφ. **2.** καλύπτω, και στον παρακ., διατηρώ καλυμμένο, σε Όμηρ.· *οὐκέτι κεύθετε βρωτὸν οὐδὲ ποτῆτα*, δεν μπορείτε πλέον να κρύψετε ούτε την τροφή, ούτε το ποτό σας, σε Ομήρ. Οδ.· *κ. τι ἔνδον καρδίας*, σε Αισχύλ.· *κ. μῆνιν*, υποθάλπω, ανατρέφω τον θυμό, σε Ευρ. **3.** με διπλή αιτ., *οὐδέ σε κεύσω (ταῦτα)*, ούτε θα τα αποκρύψω από εσένα, σε Ομήρ. Οδ. **II.** στους Τραγ. μερικές φορές αμτβ., είμαι κρυμμένος, παραμένω κρυφός, ιδίως, στον παρακ., σε Αισχύλ., Σοφ.

κεφαλάδιον, τό, υποκορ. του *κεφάλαιον*.

κεφάλαιος, -α, -ον (κεφαλή), **I. 1.** λέγεται για το κεφάλι· μεταφ., όπως το Λατ. capitalis, αρχικός, κύριος, πρώτος, σε Αριστοφ. **II. 1.** ως ουσ.,

κεφάλαιον, τό, το κεφάλι, στον ίδ. **2.** το κύριο ή βασικό σημείο, η ουσία του ζητήματος, σε Πίνδ., Θουκ. κ.λπ.· *ἐν κεφαλαίῳ* ή *ὡς ἐν. κ.*, *εἶπεῖν*, μιλό συνοπτικά, περιληπτικά, σε Ξεν. κ.λπ.· *ἐν κεφαλαίοις ὑπομνήσαι ἀποδείξαι, περιλαβεῖν τι*, σε Θουκ. **3.** λέγεται για προσωπα, η κεφαλή, ο αρχηγός, σε Λουκ. **4.** λέγεται για χρήματα, το κεφάλαιο, Λατ. *caput*, αντίθ. προς τον τόκο, σε Πλάτ. κ.λπ.· το συνολικό άθροισμα, σε Δημ. **5.** επιστέγασμα, ολοκλήρωση ενός πράγματος, μέγιστη αδικία, στον ίδ.· *κ. ἐπιτιθέναι ἐπὶ τινι*, Λατ. *corollam imponere rei*, σε Πλάτ.

κεφαλαιῶν, μέλ. -*ώσω*, **I.** εντάσσω σε κεφάλαια, συνοψίζω, δηλώνω περιληπτικά, σε Θουκ. **II.** πλήττω στο κεφάλι, σε Κ.Δ.

κεφαλαι-ώδης, -*ες* (εἶδος), αρχικός, κύριος, πρώτιστος, σε Λουκ.· *ἐπίρρ.* - *δῶς*, συνοπτικά, περιληπτικά, σε Αριστ.

κεφαλαιῶμα, -*ατος*, **τό** (κεφ-*λαιῶν*), συνολικό άθροισμα, σε Ηρόδ.

κεφαλ-αλγής, -*ές* (άλγέω), αυτός που προκαλεί πονοκέφαλο, σε Ξεν.

κεφαλαλία, ή, πονοκέφαλος· *ἐπειτα -αργία*, ή, σε Λουκ.

κεφαλή, ή, **I. 1.** κεφάλι ανθρώπου ή ζώου, σε Όμηρ. κ.λπ.· *κατὰ κεφαλῆς*, Επικ. *κὰκ κεφαλῆς*, πάνω από το κεφάλι, στον ίδ.· *κὰκ κεφαλῆν*, στο κεφάλι, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς*, από το κεφάλι ως τα πόδια, στο ίδ.· *ἐπὶ κεφαλῆν*, με το κεφάλι προς τα κάτω, κατωκέφαλα, με το κεφάλι μπροστά, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** το κεφάλι, αντί για ολόκληρο το ανθρώπινο σώμα, σε Όμηρ.· *ἴσον ἐμῇ κεφαλῇ*, όπως ο εαυτός μου, σε Ομήρ. Ιλ.· *φίλη κ.*, Λατ. *capum caput*, στο ίδ.· με αρνητική σημασία, *ὃ κακαὶ κεφαλαί*, σε Ηρόδ.· *ὃ μισρὰ κ.*, σε Αριστοφ. **3.** το κεφάλι, δηλ. η ζωή, *παρθέμενοι κεφαλᾶς*, διακινδυνεύοντας το κεφάλι τους, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για κατάρες, *ἐς κεφαλῆν τρέποιτ' ἐμοί*, ας πέσει στο κεφάλι μου! σε Αριστοφ. κ.λπ. **II.** γενικά, *κ. σκορόδου*, κεφάλι σκόρδου, στον ίδ.· *χεῖλος ή στεφάνη αγγείου*, σε Θεόκρ.· *προεξοχή τοίχου*, σε Ξεν.· *στον πληθ.*, *πηγή ποταμού*, σε Ηρόδ. **III.** μεταφ., όπως το *κεφάλαιον*, η κορωνίδα, το συμπλήρωμα πράγματος, σε Πλάτ.

κεφαλῆφι, -*ῆφι*, Επικ. γεν. και δοτ. του *κεφαλῆ*.

κεφαλῖνος, ὁ, θαλασσινό ψάρι = *βλεψίας*, Δωρ. παρά Αθην.

κεφάλιον[ᾱ], **τό**, υποκορ. του *κεφαλῆ*, σε Πλούτ.

κεφαλῖς, -*ίδος*, ή, **I.** υποκορ. του *κεφαλῆ*. **II.** μέρος παπουτσιού, σε Αριστ.

III. κεφάλαιο, σε Κ.Δ.

κέχανδα, παρακ. του *χανδάνω*.

κεχάραγμα, Παθ. παρακ. του *χαράσσω*.

κεχάρηκα, **κεχάρημαι**[ᾱ], Ενεργ. και Παθ. παρακ. του *χαίρω*.

κεχᾶρήσεμεν, Επικ. απαρ. μέλ. του *χαίρω*.

κεχᾶρήσεται, γ' ενικ. Επικ. Μέσ. μέλ. του *χαίρω*.

κεχάρητο[ᾱ], -*ηντο*, Επικ. γ' ενικ. και πληθ. Παθ. υπερσ. του *χαίρω*.

κεχᾶρηώς, Επικ. μτχ. παρακ. του *χαίρω*.

κεχᾶρισμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *κᾶρίζομαι*.

κεχᾶριστο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *κᾶρίζομαι*.

κεχᾶριτωμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *χαριτόω*.

κεχᾶροῖατο, Επικ. αντί -*οιντο*, γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του *χαίρω*.

κεχᾶροντο[ᾱ], γ' πληθ. Επικ. αναδιπλ. Μέσ. αορ. β' του *χαίρω*.

κέχηνα, παρακ. του *χάσκω*.

Κεχηναῖοι, -*ων*, **οἱ**, Κωμική λέξη αντί *Ἀθηναῖοι*, «Χαχάδες» αντί Αθηναῖοι, σε Αριστοφ.

κέχλᾶδον, ποιητ. αναδιπλ. αορ. β' του *χλάδω*.

κεχλᾶδῶς, μτχ. παρακ. του *χλάζω*.

κεχλίαγκα, παρακ. του *χλιαίνω*.

κεχλιδώς, μτχ. παρακ. του *χλίω*.

κεχρημένος, φτωχός, στερημένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *χράω*
Γ.

κεχολῶσθαι, απαρ. Παθ. παρακ. του *χολόω*.

κεχολώσομαι, Παθ. μέλ. γ' του *χολόω*.

κεχρηματισμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *χρηματίζω*.

κέχϋμαι, Παθ. παρακ. του *χέω*.

κέχϋτο, -υντο, γ' ενικ. και πληθ. Επικ. υπερσ. του *χέω*.

κεχωρίδαται, Ιων. γ' πληθ. Παθ. παρακ. του *χωρίζω*.

κεχωρισμένως, επίρρ., (*χωρίζω*), ξεχωριστά, σε Αριστ.

κεχωσμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *χώννυμι*.

κέωμαι, υποτ. του *κεῖμαι*.

κέων, μτχ. του *κέω* = *κείω*, βλ. αυτ.

Κέως, Ιων. **Κέος**, ή, η **Κέα** (Τζια), νησί των Κυκλάδων, σε Ηρόδ. κ.λπ.· απ' όπου, **Κείος**, Ιων. **Κήϊος**, ό, ο καταγόμενος από την Κέα, στον ίδ. κ.λπ.· *οὐΧίος*, αλλά *Κεῖος* όχι (κατεργάρης), Χιώτης, αλλά (τίμιος) Τζιώτης, παροιμ. στον Αριστοφ.

κῆ, Ιων. αντί *πῆ* ή *ποι*· αλλά *κη* εγκλιτ. αντί *πη* ή *που*, σε Ηρόδ.

κῆαι **I**. Επικ. απαρ. αορ. α' του *καίω*, γ' ενικ. ευκτ. **II**. *κήαι*, γ' ενικ. ευκτ.

κῆγώ ή **κῆγών**, Δωρ. κράση αντί *καὶ ἐγώ*.

κηδεία, ή (**κῆδος**), φροντίδα για το νεκρό, εκφορά, ταφή, συμπεθέρεμα, Λατ. *affinitas*, σε Ευρ., Ξεν.

κήδειος, -ον (**κῆδος**), **I. 1**. αγαπητός, αγαπημένος, αυτός που φροντίζεται, σε Ομήρ. Ιλ. **2**. προσεκτικός, αυτός που επιμελείται, μεριμνά για κάτι, με γεν., σε Ευρ. **II**. λέγεται για κηδεία ή τάφο, επικήδειος, επιτάφιος, σε Αισχύλ., Ευρ.

κηδεμονεύς, -έως, ό = *κηδεμών*, σε Ανθ.

κηδεμονία, ή (**κῆδεμών**), φροντίδα, επιμέλεια, σε Πλάτ.

κηδεμονικός, -ή, -όν, προνοητικός, επιμελής, άγρυπνος· επίρρ. -κῶς, σε Λουκ.

κηδεμών, -όνος, ό (**κηδέω**), **I. 1**. κάποιος που είναι υπεύθυνος, ιδίως, λέγεται για τη ταφή, σε Ομήρ. Ιλ. **2**. γενικά, προστάτης, φύλακας, σε Θέογν., Σοφ. κ.λπ.· επίσης, λέγεται για γυναίκα, σε Σοφ. **II**. **κηδεστής**, σε Ευρ., Αριστοφ. **κήδεος**, -ον = *κήδειος*, αυτός που καθίσταται υπεύθυνος για την ταφή, σε Ομήρ. Ιλ.

κήδεσαι, προστ. Μέσ. αόρ. α' του *κῆδω*.

κήδεσκον, Ιων. παρατ. του *κῆδω*· *κηδέσκετο*, γ' ενικ. Μέσ. παρατ.

κηδεστής, -οῦ, ό (**κῆδος**), συγγενής μέσω γάμου, Λατ. *offinis*, σε Ξεν. κ.λπ.· ιδίως, γαμπρός (από γάμο), πεθερός, πατριός, σε Δημ.· *κουνιάδος*, σε Ευρ.

κηδεστία, ή, συγγένεια από γάμο, σε Ξεν.

κήδευμα, -ατος, τό, **1**. συγγένεια από γάμο ή συμπεθέρεμα, Λατ. *offinitas*, σε Ευρ. **2**. ποιητ. αντί *κηδεστής*, κάποιος που συνδέεται με αυτό τον τρόπο, σε Σοφ., Ευρ.

κηδευτής, ό = *κηδεμών*, σε Ανθ.

κηδεύω, μέλ. -σω (*κῆδος*), **I. 1**. επιμελούμαι, προσέχω, φροντίζω, σε Σοφ., Ευρ. **2**. ιδίως, περιποιούμαι νεκρό, κλείνω τα μάτια του, θάβω, πενθώ, θρηνών, σε Ευρ. κ.λπ. **II**. συνάπτω συγγένεια με γάμο, μνηστεύομαι, σε Αισχύλ., Ευρ.· κ. *λέχος*, προσ., κάνω κάποιον συγγενή μου μέσω του γάμου, στον ίδ. **3**. *απόλ.*, *οἱ κηδεύσαντες*, αυτοί που σύνηψαν γάμο, στον ίδ.

κηδήσω, μέλ. του *κῆδω*.

κῆδιστος, -η, -ον, υπερθ. από το *κῆδος*, **I.** αυτός που αξίζει περισσότερο τη φροντίδα, άξιος της μεγαλύτερης επιμέλειας, σε Όμηρ. **II.** οι πιο κοντινοί συγγενείς από το γάμο, σε Ομήρ. Οδ.

κῆδος, Δωρ. **κᾶδος, -εος, τό (κῆδω)**, **I. 1.** φροντίδα για τους άλλους, με γεν., σε Ομήρ. Οδ. **2.** φροντίδες, ανησυχίες, θλίψεις, σε Όμηρ. **3.** ιδίως, φροντίδα για τον νεκρό, θρήνος, μοιρολόι, στον ιδ., Αισχύλ. κ.λπ. · επίσης στον ενικ., *κᾶδος φθιμένον*, σε Πίνδ. · ἅμα κῆδεϊ, όταν υπάρχει θάνατος στην οικογένεια, σε Ηρόδ. · ἐστὸ κ. ἶεναι, επιμελούμαι, παρίσταμαι στην κηδεία, στον ιδ. **4.** αντικείμενο φροντίδας, έγνοια, σε Αισχύλ. **II.** συγγένεια μέσω γάμου, Λατ. *affinitas*, σε Ηρόδ., Αττ.

κηδόσυνος, -ον, ανήσυχος, εναγώνιος, ανυπόμονος, σε Ευρ.

κῆδω, παρατ. *ἔκηδον*, Ιων. *κήδεσκον*· μέλ. *κηδήσω* (από έναν τύπο *κηδέω*) — Μέσ. και Παθ., Επικ. παρατ. *κηδέσκετο*· μέλ. *κεκᾶδήσομαι* (αντί *κεκαδήσω*, *κέκαδον*, βλ. [γάζω](#) B)· προστ. αορ. α' *κήδεσαι*, παρακ. *κέκηδα* (με ενεστ. σημασία)· **I.** Ενεργ., ενεργώ, ταραάζω, ενοχλώ, δυσαραεστώ, θλίβω, σε Όμηρ. **II.** Μέσ. και Παθ., θλίβομαι ή στεναχωριέμαι για τους άλλους, με γεν. προσ., σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. · επίσης με γεν. πράγμ., *τῶν ἀλφίτων*, σε Αριστοφ.· απόλ., στη μτχ. *κηδόμενος, -η, -ον*, αυτός που ενδιαφέρεται για κάποιον, ανήσυχος, σε Ομήρ. Ιλ.

κῆδωκε, Δωρ. κράση αντί *καὶ ἔδωκε*.

κῆεν, γ' ενικ. Επικ. αορ. α' του *καίω*.

κηθάριον, τό, αγγείο μέσα στο οποίο ρίχνονταν οι *ψηφοι* κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, σε Αριστοφ. (αμφίβ. προέλ.).

κῆκ, Δωρ. κράση αντί *κάκ*, δηλ. *καὶ ἐκ*.

κῆκα, Δωρ. κράση αντί *καὶ αἶκα*, δηλ. *καὶ αἶκε*.

κηκίς[ι], -ἴδος, ἡ, οτιδήποτε στάζει προς τα έξω, διαφεύγω, διαρρέω, σε Αισχύλ.· κ. *φόνου*, η κηλίδα του αίματος, στον ιδ.· *μυδῶσα κ.*, λέγεται για τα υγρά που εκχέονται από τα θύματα όταν καίγονται κατά τη διάρκεια της θυσίας, σε Σοφ. **II.** βαφή που φτιάχνεται από το χυμό δέντρου που στάζει από τα φύλλα ή τα κλαδιά του, σε Δημ.· κ. *πορφύρας*, η βαφή που προερχόταν από είδος μυδιού με αυτό το χρώμα, σε Αισχύλ.

κηκίω, μόνο στον ενεστ. και Επικ. παρατ. *κήκιον*, (*κηκίς*)· εκρέω, εκχέω, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. — Παθ., *αἰμάδα κηκιομέναν ἐλκέων*, σε Σοφ. (ἴ Επικ.· ἴ Αττ.).

κῆλεος, -ον (καίω), καυστικός, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, *κῆλειος*, στο ιδ.

κηλέω, μέλ. *-ήσω*, γοητεύω, σαγηνεύω, θέλγω, προσελκύω, ιδίως, μέσω μουσικής, Λατ. *mulcere*, σε Ευρ., Πλάτ.

κῆλη, Αττ. *κάλη* [*ā*], ἡ, οίδημα, όγκος, ιδίως, διακοπή, διάρρηξη, Λατ. *hemia*, σε Ανθ.

κηληθμός, ό (κηλέω), θέλξη, καταγοήτευση, σαγήνη, σε Ομήρ. Οδ.

κῆλημα, -ατος, τό, μαγικό θέλγητρο, φυλαχτό, σε Ευρ.

κῆλησις, -εως, ἡ, καταγοήτευση, μαγεία, σαγήνη, ελκυστικότητα, σε Πλάτ.

κηλητήριος, -α, -ον, καλύτερα -ος, -ον, αυτός που θέλγει, κατευναστικός, καταπραϋντικός, σε Ευρ.· *τὸ κ.* = *κῆλημα*, σε Σοφ.

κηλήτης, -ου, ό (κῆλη), αυτός που είναι «σπασμένος», κομμένος, σε Ανθ.

κηλιδόω, μέλ. *-ώσω*, κηλιδώνω, λερώνω, λεκιάζω, ρυπαίνω, σε Ευρ.

κηλίς[ι], -ἴδος, ἡ, 1. κηλίδα, λεκές, βεβήλωση, κηλίδωση, ατίμαση, ιδίως, λέγεται για το αίμα, σε Τραγ. **2.** μεταφ., ψεγάδι, ατέλεια, ελάττωμα, ατίμωση, σε Σοφ., Ξεν.

κῆλον, τό, ακόντιο, βέλος, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

κήλων, -ωνος, ό, μακριά ξύλινη βέργα για την άντληση νερού, Λατ. tolleno· ομοίως *κηλώνειον*, Ιων. -ήϊον, τό, σε Ηρόδ.

κήμαυτόν, κήμέ, κήμοί, Δωρ. κράση αντί *καί έμαυτόν, καί έμέ, καί έμοί*.

κημός, ό, φίμωτρο, που βάζεται σε άλογο, σε Ξεν., Ανθ. **II.** το ανώτατο μέρος της κάλπης στα Αθηναϊκά δικαστήρια που έμοιαζε με χωνί (*κάδος, καδίσκος*), μέσω του οποίου ρίχνονταν οι ψήφοι (*ψηφοί*), σε Αριστοφ.

κημόω (κημός), βάζω φίμωτρο σε άλογο, σε Ξεν.

κήν, Δωρ. κράση αντί *καί έν·* αλλά **κήν** αντί *καί άν*.

κήνιαυτός, Δωρ. κράση αντί *ένιαυτός*.

κήνος, Αιολ. αντί *κεϊνος, έκεινος*.

κήνσος, ό, Λατ. census, απογραφή και διατίμηση των κτημάτων προς καθορισμό της φορολογίας, σε Κ.Δ· ο ίδιος ο φόρος, στο ίδ.

κήξ, κηκός, ή, θαλασσινό πουλί που βουτάει στη θάλασσα για να αρπάξει τη λεία του, πιθ. ο γλάρος, θαλασσοπούλι, σε Ομήρ. Οδ.

κήξ, Δωρ. κράση αντί *καί έξ*.

κήξαπίνας, Δωρ. κράση αντί *καί έξαπίνης*.

κήομεν, Επικ. αντί *κήωμεν*, α' πληθ. αορ. α' υποτ. του *καίω*.

κήπε, Δωρ. κράση αντί *καί είπε*.

κήπεί, κήπεται, Δωρ. κράση αντί *καί έπεί, καί έπεται*.

κήπευμα, -ατος, τό (κηπεύω), λουλούδι του κήπου, σε Αριστοφ.

κηπεύς, -έως, ό (κήπος), κηπουρός, σε Ανθ.

κηπεύω, μέλ. -σω (*κήπος*), καλλιεργώ σε κήπο, σε Λουκ· μεταφ., ζωοποιώ, ζωογονώ, σε Ευρ.

κήπί, Δωρ. κράση αντί *καί έπί*.

κηπίον, τό, υποκορ. του *κήπος*· περιβόλι, παρτέρι· μεταφ., συμπλήρωμα, προσθήκη, στολισμός, σε Θουκ.

κήπιχάριτται, Βοιωτ., κράση αντί *καί έπιχάρισαι*.

κηπο-λόγος, -ον (λέγω), αυτός που διδάσκει σε κήπο, σε Ανθ.

κήπος, Δωρ. **κάπος, ό, 1.** κήπος, περιβόλι, φύτευση, σε Ομήρ. Οδ· λέγεται για κάθε καλλιεργημένη, εύφορη περιοχή, *Αφροδίτης κάπος*, δηλ. η Κυρήνη, σε Πίνδ· *Διός κ.*, δηλ. η Λιβύη, στον ίδ. κ.λπ· *οί Αδώνιδος κήποι*, βλ.

Άδωνις, 2. κηπουρικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή χαρακτηρίζει την ενασχόληση με τον κήπο, σε Πλάτ.

κηπουρικός, -ή, -όν, αυτός που σχετίζεται ή αναφέρεται στην κηπουρική ή τον κήπο γενικότερα, σε Πλάτ.

κηπ-ουρός, ό, φύλακας κήπου, κηπουρός.

Κήρ, ή, Κηρός, αιτ. *Κήρα*, η θεότητα του θανάτου, απ' όπου χαμός, όλεθρος, πεπρωμένο, σε Όμηρ· ολόκληρο, *Κήρ Θανάτοιο*, σε Ομήρ. Οδ· *Κήρες Θανάτοιο*, σε Ομήρ. Ιλ· γενικά, όλεθρος, καταστροφή, *βαρεϊα μέν κήρ τὸ μὴ πιθέσθαι*, θλιβερός χαμός αν δεν υπακούσει, σε Αισχύλ· *κήρ οὐ καλή*, απρεπές όνειδος, σε Σοφ.

κήρ, τό, συνηρ. από το *κέαρ* (όπως αν προερχόταν το *ήρ* από το *εαρ*), καρδιά, Λατ. cor, σε Όμηρ· δοτ. *κήρι*, ως επίρρ., με όλη την καρδιά, ολόψυχα, στον ίδ· στους Τραγ. πάντα *κέαρ*.

κηραίνω, μέλ. -ανῶ (*κήρ*), είμαι άρρωστος στην καρδιά, ανήσυχος, ταραγμένος, σε Ευρ.

Κηρεσσι-φόρητος, -ον (κήρ, φορέω), αυτός τον οποίο μεταφέρουν οι *Κήρες*, σε Ομήρ. Ιλ.

κήρϊνος, -η, -ον (κηρός), φτιαγμένος από κερί, κέρινος, σε Πλάτ· μεταφ., εύπλαστος και μαλακός σαν από κερί (Οράτ. cereus in vitium flecti), στον ίδ.

κηριο-κλέπτης, -ου, ό, κλέφτης κηρήθρων, σε Θεόκρ.

κηρίον, τό (κηρός), 1. κηρήθρα, Λατ. *favus*, σε Ησίοδ., Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης, *κηρίον σφηκῶν*, σε Ηρόδ. **2.** κέρινη πλάκα, σε Ανθ.

κηρι-τρεφής, -ές (τρέφω), αυτός που έχει συνθραφεί με την αθλιότητα, σε Ησίοδ.

κηρο-δέτης, -ου, ό, Δωρ. **κηροδέτος,** = το επόμ., σε Ευρ.

κηρό-δετος, Δωρ. **καρ-, -ον (δέω),** δεμένος με κερί, *μέλι*, σε Ανθ.

κηρόθι, επίρρ. (*κῆρ*), στην καρδιά, με όλη την καρδιά, ολόψυχα, εγκάρδια, σε Όμηρ., Ησίοδ.

κηρόομαι, Παθ. (*κηρός*), Μέσ., καλύπτομαι με κερί, σε Ανθ.

κηρο-πάγής, -ές (πήγνυμι), δεμένος με κερί, σε Ανθ.

κηρό-πλαστος, -ον, 1. πλασμένος με κερί, κέρινος, σε Ανθ. **2.** = *κηρόδετος*, σε Αισχύλ.

κηρός, ό, το κερί των μελισσών, Λατ. *cera*, σε Όμηρ. Οδ., Πλάτ.

κηρο-τέχνης, -ου, ό, κηροπλάστης, σε Ανακρεόντ.

κηρο-τρόφος, -ον (τρέφω), αυτός που παράγει κερί, κέρινος, σε Ανθ.

κηρο-χίτων[ι], -ωνος, ό, ή, περιβεβλημένος με κερί, σε Ανθ.

κηρο-χϋτέω, κατασκευάζω κυψέλες από κερί, σε Ανθ.

κηρό-χϋτος, -ον, ο κατασκευασμένος από κερί.

κηρόω, βλ. [κηρόομαι](#).

κήρυγμα, -ατος, τό (κηρύσσω), 1. αυτό το οποίο αναγγέλλεται από κήρυκα, διακήρυξη, δημόσια ανακήρυξη, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** αμοιβή που προσφέρεται μέσω δημόσιας αναγόρευσης, σε Ξεν., Αισχίν.

κηρῦκεία, Ιων. **-ῆϊ, ή (κῆρυξ),** το αξίωμα του κήρυκα ή του «κράχτη», σε Ηρόδ., Πλάτ.

κηρύκειον[ῶ], Ιων. **-ῆϊον,** Δωρ. **κᾱρύκειον, τό (κῆρυξ),** ράβδος κήρυκα, Λατ. *caduceus*, σε Ηρόδ., Θουκ.

κηρύκευμα[ῶ], -ατος, τό, προκήρυξη, διάγγελμα, σε Αισχύλ.

κηρῦκεύω, μέλ. -σω (κῆρυξ), I. είμαι κήρυκας ή κράχτης, επιτελώ το αξίωμα του κήρυκα, είμαι κήρυκας κάποιου, σε Πλάτ. **II.** μτβ., προκηρύττω, γνωστοποιώ, *τί τινι*, σε Αισχύλ., Ευρ.

κηρῦκήϊ, -ῆϊον, Ιων. αντί *κηρυκεία, -ειον*.

κηρῦκικός, -ή, -όν (κῆρυξ), αυτός που χαρακτηρίζει τον κήρυκα, σε Πλάτ.

κηρύλος[ῶ], ό, αλκούνη. Ο τύπος *κείρυλος* είναι σκώμμα του Αριστοφ., με το οποίο αποκαλούνταν ο κουρέας Σποργίλος (από το *κείρω*), «ξυραφοπούλι».

κῆρυξ, Δωρ. **κᾱρυξ, -υκος, ό, 1.** αγγελιαφόρος, κήρυκας, διαλαλητής, κράχτης, δημόσιος κήρυκας, σε Όμηρ. κ.λπ. Στον Όμηρ., συγκαλούν τη λαϊκή συνέλευση, διαχωρίζουν τους αντιπάλους, είναι υπεύθυνοι για τις θυσίες, ενεργούν ως διπλωματικοί αντιπρόσωποι, και τα πρόσωπά τους είναι ιερά. Μετά τον Όμηρ., ο Ερμής αποκαλείται αγγελιαφόρος των θεών, σε Ησίοδ. κ.λπ. **2.** στην Αθήνα, κήρυκας που ανακοίνωνε τις εκκλησίες του δήμου, σε Αριστοφ. κ.λπ.

κηρύσσω, σε Όμηρ. Ιλ., σε Αττ. **-ττω,** Δωρ. **κᾱρύσσω·** μέλ. **-ζω, αόρ. α' ἐκήρυξα·** αόρ. α' *ἐκηρύχθην*, παρακ. *κεκήρυγμαι· I.* είμαι κήρυκας, εκτελώ το αξίωμα του κήρυκα, σε Όμηρ. Ιλ.· *λαδὸν κηρύσσοντες ἀγχειρόντων*, ας συναθροίσουν το λαό με τη φωνή των κηρύκων, στο ίδ.· *κήρυσσε, κῆρυξ*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· απρόσ., *κηρύσσει* (ενν. *ό κῆρυξ*), γίνεται προκήρυξη, ο κήρυκας προκηρύττει, σε Ξεν. **II. 1.** με αιτ. προσ., συγκαλώ με τη φωνή του κήρυκα, σε Όμηρ., Αριστοφ. **2.** ανακηρύσσω ως νικητή, σε Ξεν. κ.λπ.· *εκθειάζω, εγκωμιάζω, επαινώ*, σε Ευρ. **3.** επικαλούμαι, προσφεύγω, σε Αισχύλ., Ευρ.

III. 1. με αιτ. πράγμ., ανακηρύσσω, ανακοινώνω, *τί τινι*, σε Τραγ.· προκηρύττω, αναγγέλλω προς πώληση, σε Ηρόδ.· κ. *ἀποικίαν*, ανακηρύσσω αποικία, δηλ. προσκαλώ ανθρώπους να συμμετάσχουν στην ίδρυσή της σαν άποικοι, σε Θουκ. **2.** προκηρύττω ή παραγγέλλω δημόσια, Λατ. *indicere*, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ.· *τὰ κηρυχθέντα*, οι δημόσιες διαταγές, σε Σοφ. **κηρωτός, -ή, -όν (κηρώω)**, ο καλυμμένος με κερί· *κηρωτή, ή*, έμπλαστρο ή αλοιφή, σε Αριστοφ. **κής**, Δωρ., κράση αντί *καὶ εἰς*. **κῆται**, συνηρ. από το *κέηται*, γ' ενικ. υποτ. του *κεῖμαι*. **κήτειος, -α, -ον (κῆτος)**, λέγεται για θαλάσσια τέρατα, σε Μόσχ. **κῆτος, -εος, τό, I.** οποιοδήποτε θαλάσσιο τέρας ή μεγάλο ψάρι, σε Όμηρ., Ηρόδ. **II.** άβυσσος, κενό, χάσμα, πρβλ. [κῆτωεις](#). **κητο-φόνος, -ον (*φένω)**, αυτός που σκοτώνει θαλάσσια τέρατα, σε Ανθ. **κητώεις, -εσσα, -εν (κῆτος II)**, ως επίθ. της Λακεδαιμόνος, ο γεμάτος σπηλιές και χαράδρες, σε Όμηρ.· πρβλ. [μεγακήτης](#). **κηϋ̃**, Δωρ. κράση αντί για *καὶ εὖ*. **κῆφᾱ**, Δωρ. κράση αντί *καὶ ἔφη*. **κηφήν, -ῆνος, ό**, κηφήνας (αρσενική μέλισσα), Λατ. *fucus*· μεταφ., φυγόπονος, χαραμοφάης, σε Ησίοδ., Αριστοφ. **κηφην-ώδης, -ες (εἶδος)**, όμοιος με κηφήνα, σε Πλάτ. **κῆφθᾱ**, Δωρ., κράση αντί *καὶ ἥφθη* από το *ἄπτομαι*. **Κηφῖσός**, Δωρ. **Κᾱφ-, ό, 1.** ο Κηφισός, ποτάμι της Φωκίδας, σε Ομήρ. Ιλ.· θηλ. *λίμνη Κηφισίς*, στο ίδ. **2.** το πιο γνωστό ποτάμι της Αθήνας, σε Σοφ. κ.λπ. **κηώδης, -ες (κῆαι**, απαρ. αορ. α' του *καίω*), αυτός που ευωδιάζει σαν από θυμίαμα, εύοσμος, σε Ομήρ. Ιλ. **κηώεις, -εσσα, -εαν = κηώδης**, σε Ομήρ. Ιλ. **κιβδηλεύω (κιβδηλος)**, **I.** νοθεύω το νόμισμα, σε Αριστοφ. κ.λπ. **II.** μεταφ., τεχνάζομαι και εξαπατώ, παγιδεύω, σε Ευρ. **κιβδηλία, ή**, νόθευση, τέχνασμα, απάτη, ατιμία, ανειλικρίνεια, σε Αριστοφ. **κίβδηλος, -ον, I.** νοθευμένος, νόθος, αχρείος, πλαστός, λέγεται για νόμισμα, σε Θέογν., Ευρ. **II.** μεταφ., χαμερπής, ψευδής, νόθος, απατηλός, λέγεται για ανθρώπους, σε Θέογν., Ευρ.· λέγεται για χρησμούς, παραπλανητικός, σε Ηρόδ.· *έν κιβδήλω*, σε Ευρ. **κίβδος, ό**, νόθευση, σκωρία. **κίβισις[κῖ]**, ή, σακούλι, δισάκι, σε Ησίοδ. (κυπριακή λέξη). **κῖβώτιον, τό**, υποκορ. του *κιβωτός*, σε Αριστοφ. **κῖβωτός, ή**, ξύλινο κουτί, θήκη, σεντούκι, σε Αριστοφ. (αμφίβ. προέλ.). **κιγκλίζω (κίγκλος)**, κουνώ την ουρά σαν πτηνό· μεταφ., αλλάζω συνεχώς, σε Θέογν. **κιγκλῖς, -ίδος, ή**, κυρίως στον πληθ., *κιγκλίδες*, καγκελωτή θύρα δικαστηρίου ή αίθουσα συνεδριάσεων, μέσω της οποίας περνούσαν τα μέλη, σε Αριστοφ.· μεταφ., σημαίνει αναβολές στο εδώλιο του κατηγορουμένου, δηλ. οι στάσεις της δίκης, σε Πλούτ.· στον ενικ., *έντόςτης κιγκλίδος διατρίβειν*, διαμονή στο δικαστήριο, σε Λουκ. **κίγκλος, ό**, πῖθ., είδος πτηνού, σουσουράδα, σε Θέογν. **κιγχάνω[ᾱ]**, βλ. [κινγάνω](#) [ᾱ]. **κίδναμαι**, Παθ., = *σκεδάννυμαι*, μόνο στον ενεστ. και παρατ., απλώνω από πάνω, εξαπλώνομαι, εκτείνομαι, λέγεται για τη μέρα που ξημερώνει, σε Ομήρ. Ιλ.· *ύπνος ἐπ' όσσοις κ.*, σε Ευρ.

κῑθάρα, Ἰων. **-ρη** [*θᾱ*], ἡ, το Λατ. *cithara* (απ' όπου *guitar*), εἶδος λύρας ἢ λαούτου, σε Ομηρ. Ὑμν., Ἡρόδ., Αττ.· ἦταν τριγωνικοῦ σχήματος καὶ με εφτά χορδές, σε Ευρ.· πρβλ. το ἐπόμε.

κῑθᾱρίζω, μέλ. *-ίσω* (*κῑθαρίζω*), παίζω τὴν κῑθάρα, *φόρμιγγι κῑθᾱρίζε*, σε Ομήρ. Ἰλ., Ἡσίοδ.· *λύρη ἐρατὸν κῑθαρίζων*, σε Ομηρ. Ὑμν.· (ἐτσι ὥστε δὲν υπήρχε ἰδιαίτερη διαφορά ἀνάμεσα στο *κῑθάρα*, *λύρα* καὶ *φόρμιγξ*)· *κῑθαρίζειν οὐκ ἐπίσταται*, λέγεται γιὰ ἀμόρφωτο ἄνθρωπο, σε Αριστοφ.

κῑθᾱρίς, **-ιος**, ἡ, **I**. αἰτ. *κῑθαριν* = *κῑθάρα*, σε Ὁμηρ. κ.λπ. **II**. *κῑθαριστός*, στον ἰδ.

κῑθαρίσις[ᾱ], **-εως**, ἡ (**κῑθαρίζω**), παίξιμο κῑθάρας, σε Πλάτ.

κῑθᾱρίσμα[ᾱ], **-ατος**, **τό** (**κῑθαρίζω**), αὐτό που παίζεται στὴν κῑθάρα, κομμάτι μουσικῆς σ' αὐτήν, σε Πλάτ.

κῑθᾱριστής, **-οῦ**, ὁ (**κῑθαρίζω**), ὀργανοπαίκτης κῑθάρας, σε Ἡσίοδ., Αττ.

κῑθᾱριστικός, **-ή**, **-όν**, ἐπιδέξιο παίξιμο τῆς ἄρπας, σε Πλάτ.· ἡ **-κή** (ενν. *τέχνη*), = το ἐπόμε., στον ἰδ.

κῑθᾱριστός, **-ύος**, ἡ (**κῑθαρίζω**), ἡ τέχνη τοῦ παιξίματος τῆς κῑθάρας, σε Ομήρ. Ἰλ.

κῑθᾱρωδέω, μέλ. *-ήσω*, τραγουδῶ συνοδεῖα κῑθάρας, σε Πλάτ.

κῑθᾱρωδία, ἡ, τραγούδι συνοδεῖα κῑθάρας, σε Πλάτ.

κῑθᾱρωδικός, **-ή**, **-όν**, **1**. αὐτός που ἀνήκει ἢ ἀναφέρεται στο παίξιμο τῆς ἄρπας, σε Αριστοφ. **2**. ἡ **-κή** (ενν. *τέχνη*) = *κῑθαρωδία*, σε Πλάτ.

κῑθᾱρ-ωδός, ὁ (**κῑθάρα**, **ᾠοδός**), κάποιος που παίζει καὶ ταυτόχρονα τραγουδάει με τὴν κῑθάρα, ἀρπιστής, σε Ἡρόδ., Πλάτ κ.λπ.

κῑθῶν, Ἰων. ἀντί *χιτών*.

κῑκῑ, **τό**, σπέρμα ελαιώδους θάμνου, ἀπὸ το ὁποῖο ἐξάγεται το καστορέλαιο που χρησιμοποιοῖται ὡς καθαριστικό ἢ λιπαντικό.

κῑκῑννος[κῑ], ὁ, βόστρυχος, μπούκλα, Λατ. *cincinnus*, σε Αριστοφ., Θεόκρ.

κῑκῑᾱβᾱῦ, ὀνοματοπ., κραυγὴ κατ' ἀπομίμηση τῆς φωνῆς τῆς κουκουβάγιας, «κουκουβάου», σε Αριστοφ.

κῑκλήσκω, ποιητ. ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *καλέω*, μόνο στον ἐνεστ. καὶ παρατ.·

Επικ. ἀπαρ. *κῑκλησκέμεν*· Επικ. παρατ. *κῑκλησκον*· **I**. **1**. καλῶ, ἐπικαλοῦμαι, προστάζω, διατάζω, σε Ὁμηρ. **2**. ἐπικαλοῦμαι, προσφεύγω, ἱκετεύω, δέομαι, ἐκλιπαρῶ, σε Ομήρ. Ἰλ., Αἰσχύλ. κ.λπ. **II**. πλησιάζω, διπλαρῶνω, πλευρίζω, ἀπευθύνω, προσφωνῶ, σε Ομήρ. Ἰλ. **III**. ὀνομάζω, ἀποκαλῶ με το ὄνομά του, στο ἰδ., σε Αἰσχύλ., Ευρ. — Παθ., *νῆσός τις Συρίη κῑκλήσκειται*, ὑπάρχει νησί που ὀνομάζεται Σύρος, σε Ομήρ. Ὀδ.· πρβλ. [κλήζω](#) **II**.

Κῑκύννα, ἡ, ἡ Κῑκύννα, Αττικὸς δήμος· **Κῑκυννέυς**, ὁ, ὁ καταγόμενος ἀπὸ τὴν *Κῑκύννα*, σε Αττ.· πληθ. *Κῑκυννῆς*, σε Αριστοφ.· **Κῑκκυνόθεν**, ἀπὸ τὴν Κῑκύννα, στον ἰδ.

κῑκυς, ἡ, δύναμη, σφριγηλότητα, ρωμαλεότητα, σε Ομήρ. Ὀδ., Ομηρ. Ὑμν.· ***κῑκῶ**, ῥήμα που βρίσκεται μόνο στον Δωρ. αορ. *ἀ' ἔκιζα* = *ἤνεγκα*, σε Ανθ.· στον Αριστοφ. ἔχουμε *ἀπ-έκιζαν*, τὸν ἀπεδίωξαν, ἐκδιώχθηκε.

Κῑλίξ[ῖ], **-ῖκος**, ὁ, αὐτός που εἶναι ἀπὸ τὴν Κιλικία, σε Ομήρ. Ἰλ.· θηλ.

Κῑλίσσα, σε Αἰσχύλ.· ἐπίθ. **Κῑλίκιος**, **-α**, **-ον**, ὁ Κιλικιανός, στον ἰδ.· ἡ

Κιλικία (ενν. *γῆ*), ἡ Κιλικία, σε Ἡρόδ.

κῑλλί-βας, **-αντος**, ὁ, στον πληθ., *κῑλλίβαντες*, τρίποδο υποστήριγμα, *κῑλλίβαντες ἀσπίδος*, βάση στήριξης ἀσπίδας, σε Αριστοφ.

κῑλλος, ὁ, γάιδαρος.

κῑμβίξ, **-ῖκος**, ὁ, γλίσχρος, φιλάργυρος, τσιγκούνης, σε Αριστ. (ἀγν. προέλ.).

Κιμμέριοι, οἱ, οι Κιμμέριοι, άνθρωποι που κατοικούσαν πέρα από τον Ωκεανό στο αιώνιο σκοτάδι, σε Ομήρ. Οδ.· στην μεταγεν. γεωγραφία, λαός γύρω από τα έλη της Μαιώτιδος, σε Ηρόδ.· επίθ. **Κιμμερικός, -ή, -όν**, Κιμμερικός, ο από την Κιμμερία, *Κ. ἰσθμός*, της Κριμαίας, σε Αισχύλ.· **Κιμμέριος, -α, -ον**, σε Ηρόδ.

Κίμωλία (ενν. γῆ), *ή*, το έδαφος της Κιμώλου, λευκός πηλός από την Κίμωλο Κυκλάδων, ο οποίος χρησιμοποιούνταν ως εναλλακτικός του σαπουνιού, στα λουτρά, σε Αριστοφ.

κῖνάβρα, ή, η δυσωδία των τράγων, σε Λουκ.

κῖνᾶβράω, μυρίζω σαν τράγος, σε Αριστοφ.

κῖνάδος[ῖ], -εος, τό, αλεπού· απ' όπου, πανούργος, απατεώνας, σε Σοφ., Αριστοφ. κ.λπ.· στον Θεόκρ. η κλητ. *κίναδε*, υποθέτει αρσεν. τύπο *κίναδος, -ου, ό* (σικελική λέξη).

κῖνάθισμα[ᾱ], **τό**, κίνηση, αυτό που κάνει «φρου-φρου», όπως από φτερά, σε Αισχύλ.

κῖναιδία, ή, λαγνεία, πόθος, σαρκική επιθυμία, σε Λουκ.

κῖναιδος[ῖ], ό, Λατ. cinaedus, λάγνος, ασελγής άνθρωπος, σε Πλάτ.

κινδύνεσμα[ῶ], -ατος, τό (κινδυνεύω), διακινδύνευση, τόλμημα, εγχείρημα, τολμηρό εγχείρημα, σε Σοφ., Ευρ.

κινδυνευτέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να διακινδυνευθεί, σε Ευρ.

κινδυνευτής, -οῦ, ό, τολμηρός, ριψοκίνδυνος άνθρωπος, σε Θουκ.

κινδυνυτικός, -ή, -όν, ριψοκίνδυνος, παράτολμος, σε Αριστ.

κινδυνεύω, μέλ. -σω — Παθ., μέλ. *κινδυνευθήσομαι ή κεκινδυνεύσομαι* · **1.**

είμαι τολμηρός, πραγματοποιώ εγχείρημα, «παίρνω ρίσκο», κάνω κάτι θαραλλέο, τολμηρό, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· βρίσκομαι σε κίνδυνο, σε Θουκ. **2.** αυτό για την αναφορά του οποίου, ο κίνδυνος εκφέρεται με δοτ.· *κ. τῷ σώματι, τῇ ψυχῇ*, σε Ηρόδ.· *κ. πάσῃ τῇ Ἑλλάδι*, κινδυνεύω με όλη την Ελλάδα, δηλ. βάζοντάς την ολόκληρη σε κίνδυνο, στον ίδ. κ.λπ.· ομοίως, *κ. περὶ τῆς ψυχῆς*, σε Αριστοφ. κ.λπ. **3.** με σύστ. αντ., διακινδυνεύω,

ριψοκινδυνεύω, κινδύνεσμα, σε Πλάτ.· *μάχην*, σε Αισχίν. — Παθ., διακινδυνεύομαι ή τίθεμαι σε κίνδυνο, *μεταβολή κινδυνεύεται*, υπάρχει κίνδυνος μεταβολής, σε Θουκ.· *τὰ μέγιστα κινδυνεύεται*, βρίσκονται σε κίνδυνο, σε Δημ. **4.** με απαρ., διατρέχω τον κίνδυνο του να κάνω ή να είμαι, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· έπειτα, υπονοώντας δυνατότητα επιτυχίας, *κινδυνεύω* (με απαρ.), χρησιμοποιείται για να εκφράσει αυτό που είναι πιθανό ή ενδεχόμενο να συμβεί, *κινδυνεύουσι οἱ ἄνθρωποι γόητες εἶναι*, διατρέχουν τον κίνδυνο να θεωρηθούν θαυματοποιοί, σε Ηρόδ.· *κινδυνεύσεις ἐπιδείξει χρηστός εἶναι*, θα έχεις την ευκαιρία να αποδείξεις την αξία σου, σε Ξεν.· *κινδυνεύει ἀγαθὸν γεγονέναι*, είναι πολύ πιθανό να αποδειχθεί καλό, σε Πλάτ.· έπειτα απρόσ., *κινδυνεύει*, είναι πιθανό, ενδεχόμενο, δυνατό, στον ίδ. **5.** Παθ., διακινδυνεύομαι, εκτίθεμαι σε κίνδυνο, σε Θουκ., Δημ.

κίνδυνος, ό, κίνδυνος, τόλμη, τολμηρή επιχείρηση, Λατ. periculum, σε Πίνδ., Αριστοφ. κ.λπ.· *κίνδυνον ἀναρρίπτειν*, εκτίθεμαι σε κίνδυνο, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *κίνδυνον ή κινδύνους, ἀναλαβέσθαι, ὑποδύεσθαι, αἵρεσθαι ὑπομεῖναι* κ.λπ., σε Αττ.

κῖνεῦ, Δωρ. αντί *κινουῦ*, Παθ. απρόσ. του *κινέω*.

κῖνέω, μέλ. -ήσω, αόρ. *α' ἐκίνησα*, Επικ. *κίνησα* — Μέσ. και Παθ., *κινήσομαι και -ηθήσομαι*, αόρ. *α' ἐκινήθην*, Επικ. *γ' πληθ. ἐκίνηθεν*· παρακ. *κεκίνημαι*· **A. I. 1.** θέτω σε κίνηση, μετακινώ, σε Όμηρ., Αττ. **2.** κινώ ή μετατοπίζω ένα πράγμα από τη θέση του, σε Ηρόδ.· *κ.τὰ ἀκίνητα*, αναμειγνύομαι σε πράγματα

ιερά, στον ίδ., Σοφ.· *κ. τὰ χρήματα ἐς ἄλλοι*, μεταχειρίζομαι αυτό για άλλο σκοπό, σε Ηρόδ.· *κ. τὸ στρατόπεδον*, Λατ. *castra movere*, σε Ξεν.· μεταβάλλω, μετατρέπω, νεωτερίζω, *τὰ νόμια*, σε Ηρόδ. **II**. διαταράζω, ξεσηκώνω, λέγεται για φωλιά σφηκών, σε Ομήρ. *Ιλ.*· διεγείρω, εξωθώ, ξεσηκώνω, σε Τραγ. κ.λπ. **III**. παράγω, προξενώ, προκαλώ, σε Σοφ. κ.λπ.· παροίμ., *κ. πᾶν χρῆμα*, κινώ κάθε πέτρα, δοκιμάζω κάθε τρόπο, σε Ηρόδ. **B. 1**. Παθ., θέτω σε κίνηση, κινούμαι, πορεύομαι, μετακινούμαι, αναταράζομαι, σε Ομήρ. *Ιλ.*, Ηρόδ., Αττ. **2**. κινούμαι μπροστά, λέγεται για στράτευμα, σε Σοφ., Ξεν. κ.λπ.

κινήθην, Επικ. αιτ. του *ἐκιν-*, αόρ. α΄ Παθ. του προηγ.

κινήθμός, ό (κινέω) = *κίνησις*, κίνηση, σε Πίνδ.

κίνημα, [ι], -ατος, τό (κινέω), κίνηση, δράση, σε Πλούτ.

κίνησις[ι], -εως, ή (κινέω), 1. κίνηση, δράση, σε Πλάτ. κ.λπ.· χορός, σε Λουκ. **2**. κίνημα, με πολιτική σημασία, σε Θουκ.· λέγεται για τον Πελοποννησιακό Πόλεμο, στον ίδ.

κινήτεος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *κινέω*, **I**. αυτός που πρέπει να κινηθεί, σε Πλάτ. **II**. *κινήτεον*, αυτό που πρέπει κάποιος να βάλει σε κίνηση, στον ίδ.

κινήτήρ, -ήρος, ό = *κινήτης*, σε Ομηρ. Ὑμν., Πίνδ.

κινήτης, -οῦ, ό (κινέω), αυτός που θέτει σε κίνηση, δράστης, σε Αριστοφ.

κίνητικός, -ή, -όν (κινέω), επιτήδειος στο να κινεί, σε Ξεν.

κινάμωμον, τό, κανέλλα, γλωσσικό δάνειο από τους Φοίνικες, σε Ηρόδ.

κίνυγμα[ι], -ατος, τό (κινύσσομαι), οτιδήποτε τριγυρίζει, *αἰθέριον κ.*, λέγεται για τους ανέμους του ουρανού, σε Αισχύλ.

κινῦμαι[ι], αποθ., *κινέομαι*, μόνο στον ενεστ. και παρατ., κινούμαι, πορεύομαι, *ἐς πόλεμον κίνυντο* (Επικ. παρατ.), βημάτιζαν προς τη μάχη, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *κινυμένοιο*, καθώς κινούνταν, στο ίδ.

κινύρομαι[υ], αποθ., μόνο στον ενεστ. και παρατ.· βγάζω θρηνώδη φωνή, οδύρομαι, σε Αριστοφ.· με σύστ. αντ., *χαλινοὶ κινύρονται φόνον*, τα χαλινάρια κουδουνίζουν ή συγκρούονται σημαίνοντας φόνο, σε Αισχύλ.

κινῦρός, -ά, -όν, γοερός, λυπητερός, θρηνητικός, σε Ομήρ. *Ιλ.*

κινύσσομαι, Παθ., *κινέομαι*, κινούμαι μπρος και πίσω, σε Αισχύλ.

κτό-κρᾶνον, τό (κίων, κράνιον), κιονόκρανο, «κολονοκέφαλο», σε Ξεν.

κίον, Επικ. αντί *ἐκιον*, παρατ. του *κίω*.

κίοσι, δοτ. πληθ. του *κίων*.

Κίρκη, ή, η Κίρκη, μάγισσα που ζούσε στο νησί της Ασίας (Ωγυγία), η οποία μετέτρεψε τους συντρόφους του Οδυσσέα σε γουρούνια, σε Ομήρ. *Οδ.*

κίρκος, ό, I. είδος γερακιού ή όρνιου, που ονομάστηκε έτσι από το περιστροφικό του πέταγμα, *ἴρηξ κίρκος* (όπου το *ἴρηξ*, είναι ο γενικός όρος, ενώ το *κίρκος*, ο ειδικός, όπως το *βοῦς ταῦρος*), σε Ομήρ. *Οδ.* **II**. δακτύλιος, κύκλος, κυρίως στον τύπο *κρίκος*.

κιρκώω, μέλ. -ώσω, δένω σε κύκλο, περιδένω, ασφαλίζω με κρίκους, σε Αισχύλ.

κιρνάω και —ημι = *κεράννυμι*, μόνο στον ενεστ. και παρατ.· αναμειγνύω κρασί με νερό, στο γ΄ ενικ. παρατ., *ἐκίρνα* και *κίρνη*, μτχ. *κιρνάς*, σε Ομήρ. *Οδ.*· στον Ηρόδ. γ΄ ενικ. ενεστ. *κιρνᾷ*, α΄ πληθ. *κίρνᾱμεν*.

κίς, ό, γεν. *κίος*, αιτ. *κίν*, σκουλήκι ξύλου ή καλαμποκιού, σιταρόψειρα, Λατ. *curaulio*, σε Πίνδ.

κίσσηρις[ι], -εως και -ιδος, ή, ελαφρόπετρα, Λατ. *pumex*, σε Αριστοφ., Λουκ. (άγν. προέλ.).

κίσσᾱ, Αττ. **κιττ-**, μέλ. -ήσω, **I**. φλύαρο και αδηφάγο πτηνό, κίσσα, καρακάξα, σε Αριστοφ. **II**. ψεύτικη όρεξη.

κισσάω, Αττ. **κιττ-**, μέλ. *-ήσω*, έχω όρεξη για περίεργο φαγητό, λέγεται για εγκύους· μεταφ., κ. *τῆς εἰρήνης*, σε Αριστοφ.· με απαρ., επιθυμώ να κάνω κάτι, στον ίδ.

κισσ-ήρης, -ες (κισσός, *ἄρω), περιβεβλημένος με κισσό, σε Σοφ.

κίσσηρις, λιγότερο ορθός τύπος του *κίσσηρις*.

κίσσινος, -η, -ον (κισσός), φτιαγμένος από κισσό, σε Ευρ.

Κίσσιος, -α, -ον, από την Κισσία της νότιας Περσίας, σε Ηρόδ.· *Κισσία ἠλεμίστρια*, θλιμμένη γυναίκα από την Κισσία, σε Αριστοφ.

κισσο-κόμης, -ου, ό (κόμη), στεφανωμένος με κισσό, σε Ομηρ. Ύμν.

κισσο-ποίητος, -ον (ποιέω), φτιαγμένος από κισσό, σε Ομηρ. Ύμν., Λουκ.

κισσός, Αττ. **κιττός**, ό, κισσός, Λατ. *hedera*, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.

κισσο-στέφανος, -ον, στεφανωμένος με κισσό, σε Ανθ.

κισσο-στεφής, -ές (στέφω), = το προηγ., σε Ανακρεόν.

κισσοφορέω, Αττ. **κιττ-**, διακοσμούμαι με κισσό, σε Ανθ.

κισσο-φόρος, Αττ. **κιττ-**, *-ον (φέρω)*, αυτός που φέρει κισσό ή είναι στεφανωμένος με κισσό, σε Πίνδ.· πλούσιος σε κισσό, σε Ευρ.

κισσώω, μέλ. *-ώσω (κισσός)*, στεφανώνω με κισσό, σε Ευρ.

κισσύβιον[ῦ], τό (κισσός), ξύλινο αγροτικό ποτήρι, πιθ. με στεφάνι κισσού σκαλισμένο πάνω του, σε Ομήρ. Οδ.

κισσωτός, -ή, -όν (κισσώω), διακοσμημένο με κισσό, σε Ανθ.

κίστη, ή, 1. κουτί, κιβώτιο, Λατ. *cista*, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. **2.** είδος κινητού γραφείου, κιβώτιο που περιέχει όλα τα χρήσιμα προς γραφή, σε Αριστοφ.

κιστίς, -ίδος, ή, υποκορ. του *κίστη*, σε Αριστοφ.

κιστο-φόρος, -ον (κίστη, φέρω), αυτός που μεταφέρει κιβώτιο σε μυστικές πομπές, σε Δημ.

κίττα, κιττάω, Αττ. αντί *κίσσα, κισσάω*.

κιττός, κιττοφόρος, Αττ. αντί *κισσ-*.

κῑχάνω[ᾱ], παρατ. *ἐκίχᾱον*· οι υπόλοιπες διαθέσεις σχηματίζονται από το *κίχημι, Επικ. υποτ. *κιχείω, κιχείομεν*· ευκτ. *κιχείην*, απαρ. *κιχῆναι*, μτχ. *κιχείς*· παρατ. *ἐκίχην [ῖ]*, β' ενικ. *ἐκίχεις*, Επικ. α' πληθ. *κίχημεν*· γ' δυϊκ. *κιχῆτην*· ο Αττ. ενεστ. είναι *κιγχάνω [ᾱ]* — Μέσ. (με Ενεργ. σημασία), *κιχάνομαι*, μτχ. *κιχήμενος* (από το *κίχημι), μέλ. *κιχήσομαι*· Επικ. γ' ενικ. αορ. α' *κιχῆσατο*· **1.** φθάνω, συναντώ, βρίσκω, καταλήγω, εντυγχάνω, σε Όμηρ.· προφθάνω, προλαβαίνω· καταφθάνω, προσεγγίζω, στο ίδ.· *σε δουρί κιχήσομαι*, θα σε φθάσει, στο ίδ.· *τέλος θανάτοιο κιχήμενον*, θάνατος που είναι σίγουρο ότι θα συναντήσει κάποιος, αναπόφευκτος, στον ίδ. **2.** σπανίως με γεν., όπως το *τυγχάνω*, σε Σοφ.

κιχήλᾱ, ή, Δωρ. αντί *κίχλη*.

κίχημι, βλ. **κιγάνω**.

κίχλη (ῖ φύσει), ή, το πτηνό «τσίχλα», Λατ. *turdus*, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ.

κιχλίζω, Δωρ. γ' πληθ. *κιχλίσδοντι*· μέλ. Αττ. *-ιῶ*, τιτιβίζω όπως την «τσίχλα»· απ' όπου, *χαχανίζω, κακαρίζω* ή τρώω *κίχλαις*, ζω με πολυτέλεια, σε Αριστοφ.

κίω, προστ. *κίε*, β' ενικ. υποτ. *κίης*, Επικ. α' πληθ. *κίομεν* (αντί *κίωμεν*)· ευκτ. *κίοιμι*, μτχ. *κιοῦσα*, παρατ. *ἐκιον*, Επικ. *κίον*· πορεύομαι, πηγαίνω, σε Όμηρ., Αισχύλ.

κίων[ῖ], -ονος, ό ή ή, I. 1. κολόνα, στύλος, Λατ. *columna*, σε Ομήρ. Οδ.· στύλος μαστιγώματος, σε Σοφ., Αισχίν.· παροιμ., *ἔσθιε τοὺς Μεγακλέους κίονας*, «έφαγε τους κίονες της αυλής του», εφόσον υπήρξε σπάταλος, δεν

είχε τίποτα άλλο να δώσει, σε Αριστοφ. **2.** στον πληθ., οι κίονες που φρουρούσε ο Άτλας, και κρατούσαν χωριστά τη γη από τον ουρανό, σε Ομήρ. Οδ.· ενώ στον Ηρόδ. το βουνό Άτλας είναι *ὁ κίων τοῦ οὐρανοῦ*. **II.** επιτύμβια στήλη, κίονας, σε Ανθ.

κλαγγαίνω ή -άνω (κλάζω), υλακτώ, λέγεται για κυνηγόσκυλα, μόνο στον ενεστ., σε Αισχύλ., Ξεν.

κλαγγή, ή (κλάζω), κάθε οξύς ήχος, όπως ο οξύς τόνος της παλλόμενης χορδής τόξου, σε Ομήρ. Ιλ.· κραυγή γερανών (των πτηνών), σε Όμηρ.· ο γρυλλισμός γουρουνιών, σε Ομήρ. Οδ.· σφύριγμα ερπετών, σε Αισχύλ.· γάβγισμα σκυλιών, σε Ξεν.· επίσης, λέγεται για τραγούδι, σε Σοφ.· *κλ. δύσφατος*, λέγεται για τις προφητείες της Κασσάνδρας, σε Αισχύλ.

κλαγγηδόν, επίρρ., με θόρυβο, βοή, οξύ μεταλλικό ήχο, σε Ομήρ. Ιλ.

κλαγγερός, -ά, -όν (κλάζω), αυτός που στριγκλίζει, λέγεται για τους γερανούς, σε Ανθ.

κλάγξας, μτχ. αόρ. α' του *κλάζω*.

κλαῖδα, Δωρ. αντί *κλήδα*, *κλειῖδα*, αιτ. του *κλείς*.

κλαῖδί, I. μεταπλ. δοτ. του *κλάδος*· αλλά, **II.** *κλαῖδί*, Δωρ. δοτ. του *κλείς*.

κλαῖδιον, τό, υποκορ. του *κλάδος*, σε Ανθ.

κλαῖδίσκος, ό, υποκορ. του επόμ., σε Ανακρεόν.

κλάδος[ᾱ], -ου, ό (κλάω), νεαρός βλαστός δέντρου ή σπασμένο κλωνάρι· ιδίως, κλαδί ελιάς τυλιγμένο με μαλλί που κρατιόταν από τους ικέτες, σε Ηρόδ., Αισχύλ., Σοφ.

κλάδος, τό, = το προηγ., δοτ. ενικ. και πληθ. *κλαδί, κλάδεσι*, σε Αριστοφ.

κλάζω, μέλ. *κλάγζω*, αόρ. α' *ἐκλαγζα*, αόρ. β' *ἐκλαγον*, παρακ. *κέκλαγγα*, υποτ. *κεκλάγγω*, Επικ. μτχ. *κεκληγώς*, πληθ. *κεκληγῶτες* — Παθ., μέλ. *κεκλάγζομαι*·

1. κάνω οξύ και διαπεραστικό ήχο, λέγεται για πουλιά, κράζω, σκούζω, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ.· λέγεται για σκυλιά, γαβγίζω, ουρλιάζω, υλακτώ, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ.· λέγεται για πράγματα, όπως για βέλη στη φαρέτρα, κουδουνίζω, συγκρούομαι, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τον άνεμο, σφυρίζω, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για τροχούς, τρίζω, σε Αισχύλ.· χρησιμ. με σύστ. αντ., *κλάζουσι φόβον*, ηχούν προκαλώντας φόβο, στον ιδ. **2.** λέγεται για ανθρώπους, φωνάζω, ουρλιάζω, σε Ομήρ. Ιλ.· το πλησιέστατο παράδειγμα προς τον έναρθρο ήχο βρίσκεται στον Αισχύλ.· *μάντις ἐκλαγξεν ἄλλον μῆχαρ*, ανεβόησε άλλη θεραπεία· *Ζῆνα ἐπινίκια κλάζων*, αναφωνώντας δυνατά τον επινίκιο ύμνο του Δία, στον ιδ.

κλαῖστρον, τό, Δωρ. αντί *κλειῖστρον*.

κλαίω, Αττ. *κλάω* [ᾱ]· Επικ. β' ενικ. ευκτ. *κλαίοισθα*· Αττ. παρατ. *ἐκλαῶν*, Επικ. *κλαῖων*, Ιων. *κλαίεσκον*· μέλ. *κλαύσομαι*, Δωρ. *κλανσοῦμαι*, Αττ. επίσης *κλαιήσω ή κλαήσω*, αόρ. α' *ἐκλαυσα*, Επικ. *κλαῦσα* — Παθ., μέλ. *κεκλαύσομαι*, αόρ. α' *ἐκλαύσθην*, παρακ. *κέκλαυμαι*· **I.** αμτβ., θρηνώ, οδύρομαι, θρηνολογώ, σε Όμηρ. κ.λπ.· *αὐτὸν κλαίοντα ἀφήσω*, θα τον στείλω σπíti κλαίγοντας, δηλ. νικημένο, σε Ομήρ. Ιλ.· απ' όπου, *κλαύσεται*, θα κλάψει, δηλ. θα το μετανιώσει, σε Αριστοφ.· *κλαύσει μακρά*, στον ιδ.· *κλάων*, προς βλάβη σου, προς δικό σου κίνδυνο, σε Σοφ., Ευρ.· *κλάειν σε λέγω ή κελεύω*, Λατ. *plorare te jubeo*, σε Αριστοφ. **II.** μτβ., κλαίω για κάποιον, θρηνώ, σε Όμηρ.· στην Παθ., θρηνούμαι, σε Αισχύλ.· απρός., *μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται*, θα θρηνήσω μάταια, σε Αριστοφ. **III. 1.** Μέσ., κλαίω για τον εαυτό μου, θρηνώ μεγαλόφωνα, σε Αισχύλ.· ομοίως μτχ. Παθ. παρακ. *κεκλαυμένος*, πολυδάκρυτος, γεμάτος δάκρυα, στον ιδ., σε Σοφ. **2.** μτβ., θρηνώ μόνος μου, σε Σοφ.

κλαι-ωμίλια, συντροφικότητα στον θρήνο, σε Ανθ
κλαμβός, -ή, -όν, κολοβός, ακρωτηριασμένος, σε Ιππιατρ.
κλάξ, -ᾱκος, ή, Δωρ. αντί *κλείς*.
κλαξῶ, Δωρ. μέλ. του *κλείω*, κλείνω, σφαλίζω.
κλᾱρος, κλᾱρόω, Δωρ. αντί *κληρ-*.
κλάσε, Επικ. αντί *ἐκλάσε*, γ' ενικ. αορ. α' του *κλάω*.
κλᾶσι-βῶλαξ, -ᾱκος, ό, ή (κλάω), αυτός που σπάει τους βώλους της γης, σε Ανθ.
κλάσις[ᾱ], -εως, ή (κλάω), θραύση, τσάκισμα, σπάσιμο, σε Κ.Δ.
κλάσμα, -ατος, τό (κλάω), αυτό που σπάζεται, κομμένο κομμάτι, τεμάχιο, σε Κ.Δ., Πλούτ.
κλαστάζω, μέλ. -σω (*κλάω*), περιποιούμαι αμπέλι, κλαδεύω· μεταφ., κλ. τινά, «κόβω τα φτερά κάποιου», τον ταπεινώνω, σε Αριστοφ.
κλαστός, -ή, -όν (κλαίω), σπασμένος σε κομμάτια, σε Ανθ.
κλαυθμός, ό (κλαίω), θρήνος, οίμωγή, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αισχύλ.
κλαυθμυρίζω, μέλ. -σω, κάνω κάποιον να κλάψει — Παθ., κλαίω, σε Πλάτ.
κλαυθμυρισμός, ό, κλαυούρισμα σαν παιδί, σε Πλούτ.
κλαῦμα, -ατος, τό (κλαίω), I. κλαυθμός, θρήνος, σε Αισχύλ. **II.** θλίψη, δυστυχία, σε Σοφ., Αριστοφ.
κλαύσᾱρα, κράση αντί *κλαύσει ἄρα*.
κλαῦσε, Επικ. αντί *ἐκλαυσε*, γ' ενικ. αορ. α' του *κλαίω*.
κλαυσετᾱρα, κράση αντί *κλαύσεται ἄρα*.
κλαυσιᾱώ, εφετικό του *κλαίω*, επιθυμώ να κλάψω, *τὸ θύριον φθεγγόμενον ἄλλως κλαυσιᾱ*, η μικρή θύρα πρόκειται να κλάψει (δηλ. θα υποφέρει), επειδή τρίζει αναίτια, σε Αριστοφ.
κλαυσί-γελως[ι], ό, γέλια ανακατεμένα με δάκρυα, σε Ξεν.
κλαυσί-μαχος, -ον (μάχη), αυτός που λυπάται για τη μάχη, παρωδία του ονόματος του Λαμάχου (ο έτοιμος για μάχη), σε Αριστοφ.
κλαύσομαι, Δωρ. **κλαυσοῦμαι**, μέλ. του *κλαίω*.
κλαυστός ή κλαυτός, -ή, -όν (κλαίω), άξιος λύπησης, αξιοθρήνητος· πένθιμος, θλιβερός, σε Αισχύλ., Σοφ.
κλάω[ᾱ]· παρατ. *ἐκλων*, μέλ. *κλάσω*, αόρ. α' *ἐκλάσα*, Επικ. γ' ενικ. *κλάσε*, *κλάσσε* — Μέσ., Επικ. γ' ενικ. αορ. α' *κλάσσατο* — Παθ., αόρ. α' *ἐκλάσθην*, παρακ. *κέκλασμαι*· σπάζω, αποκόπτω, θραύω, σε Όμηρ. κ.πλ.
κλάω[ᾱ], Αττ. αντί *κλαίω*, θρηνώ, όπως το *κάω* αντί *καίω*.
κλέα, Επικ. αντί *κλέεα*, πληθ. του *κλέος*.
κλεεννός ή κλεεινός, -ή, -όν, λυρ. τύπος του *κλεινός*, σε Πίνδ.
κλεηδών, -όνος, ό, Ιων. και Επικ. αντί *κληδών*.
κλεῖα, Επικ. συνηρ. από το *κλέεα*, πληθ. του *κλέος*.
κλειδίον, τό, υποκορ. του *κλείς*, μικρό κλειδί, σε Αριστοφ.
κλειδουχέω, Αττ. **κληδ-**, μέλ. -ήσω, **I.** είμαι κύριος, υπεύθυνος των κλειδιών, κλ. *θεᾶς*, είμαι ιέρειά της, σε Ευρ. **II.** Παθ., παρατηρούμαι στενά, παραφυλάττομαι, στον ίδ.
κλειδ-οῦχος, Αττ. **κληδ-**, -ον (*κλείς*, *ἔχω*), αυτός που κρατά κλειδιά, έχει την ευθύνη, είμαι επικεφαλής κάποιου μέρους, σε Ευρ.· λέγεται για τον Αιακό, ως κριτή των νεκρών, σε Ανθ.
κλείζω, μέλ. *κλείζω*, Δωρ. αντί *κλήζω*, *κλήσω*.
κλειθρία, ή, κλειδαρότρυπα· ή γενικά, ρωγμή, σχισμή, σε Λουκ.

κλειῖθρον, Ἰων. **κλήϊθρον**, Αττ. **κλήθρον**, τό (κλείω), μοχλός για το κλείδωμα της πόρτας, σε Ομηρ. Ὑμν.· κυρίως στο πληθ., όπως το Λατ. *claustra*, σε Τραγ. κ.λπ.

κλεινός, -ή, -όν (κλέος), διάσημος, περίφημος, ένδοξος, σε Σόλων, Πίνδ., Τραγ.· *καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτοῦ*, είναι πασίγνωστο γι' αυτόν, σε Λουκ.

κλείζαι, Δωρ. αντί *κλησαι*, απαρ. αορ. α' του *κλήζω*.

κλείς, ή, γεν. *κλειδός*· Αττ. αιτ. *κλείν*, έπειτα *κλείδα*· πληθ. *κλείδες, κλείδας*, συνηρ. *κλείς*, δοτ. *κλεισίν*· Ἰων. *κληίς, κληϊδος, κληϊδα* κ.λπ.· Δωρ. *κλαῖς, κλαϊδος*· αρχ. Αττ. *κλής, κληδός*, αιτ. *κλήδα*· (κλείω)· **I.** αυτό που εξυπηρετεί στο κλείσιμο· **1.** μοχλός ή μάνταλο, σύρτης, που σύρεται έξω ή μέσα με λουκέτο ή ιμάντα (*ιμάς*), σε Όμηρ. **2.** κλειδί ή καλύτερα είδος γάντζου ή άγκιστρου, μέσω του οποίου σφαλιζόταν ή απασφαλιζόταν απέξω η αμπάρα, στον ιδ. **3.** κλειδί (άγνωστο στον Όμηρ.), σε Αισχύλ., Ευρ. **4.** μεταφ., *Ἀσυχία βουλᾶν τε καὶ πολέμων κλαϊδας ἔχοισα*, σε Πίνδ.· *κλῆς ἐπὶ γλώσση βέβηκε*, επιβεβλημένη ησυχία, σε Σοφ.· ομοίως, *καθαράν ἀνοῖζαι κληῖδα φρενῶν*, σε Ευρ. **II.** άγκιστρο ή γλώσσα πόρπης, αγκράφας, σε Ομήρ. Οδ. **III.** κλείδα ώμου, που ονομάστηκε έτσι, επειδή «κλειδώνει» το λαιμό και τον θώρακα μαζί, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ. **IV.** κωπηλατικός πάγκος, ο οποίος κλείδωνε μαζί τις πλευρές του πλοίου, σε Ομήρ. Οδ. **V.** πορθμός θάλασσας, χαμηλή νησίδα, ξέρα μιας χώρας, σε Ηρόδ.· στενό, ισθμός, σε Ευρ.

κλείσις, -εως, ή (κλείω) = *κλήσις*.

κλειστός, Ἰων. **κληρίστος**, Αττ. **κληστός, -ή, -όν**, αυτός που μπορεί να κλεισθεί ή να είναι ασφαλισμένος, σε Ομήρ. Οδ., Θουκ.

κλειστρον, τό = *κλειθρον*, Λατ. *claustrum*, σε Λουκ.

κλειτός, -ή, -όν (κλείω B) = *κλεινός*, σε Όμηρ., Πίνδ.

κλείω (A), μέλ. *κλείσω*, αόρ. α' *έκλεισα* — Παθ., μέλ. *κλεισθήσομαι* και *κεκλείσομαι*, αόρ. α' *έκλείσθην*, παρακ. *έκκλειμαι* ή *έκκλασμαι*· Ἰων. *κληῖω*· αόρ. α' *έκλήϊσα*, Επικ. *κληῖσα*, απαρ. *κληῖσαι* — Παθ., αόρ. α' *άπ-εκκληῖσθην*· παρακ. *έκκλημαι*· Δωρ., μέλ. *κλαζῶ*, προστ. και μτχ. αορ. *άποκλαῖζον, -κλάζας*·

I. 1. κλείνω, φράζω, εμποδίζω, κλειδώνω, *κληῖσεν δέ θύρας*, σφάλισε τις πόρτες, σε Ομήρ. Οδ.· *έκλήϊσεν όχῆας*, αμπάρωσε τους μοχλούς ώστε να κλείσει την πόρτα, στον ιδ.· *κλήειν στόμα*, σε Ευρ. **2.** φράζω, αποκλείω, μπλοκάρω, *Βόσπορον κληῖσαι*, σε Αισχύλ.· *κλήσειν τοὺς ἔσπλους ναυσί*, σε Θουκ. — Παθ., είμαι κλεισμένος, σε Ηρόδ. **II.** περιορίζω, σε Ευρ.

κλείω (B), Επικ. αντί *κλέω*, γιορτάζω, εγκωμιάζω, λαμπρύνω.

Κλειώ, -οὗς, ή, η Κλειώ, μια από τις Μούσες, σε Ησίοδ. κ.λπ.· ιδίως, η Μούσα της Επικής Ποίησης και της Ιστορίας (από το *κλέω, κλείω*, γιορτάζω).

κλέμμα, -ατος, τό (κλέπτω)· **I.** κλοπιμαίο, σε Ευρ., Αριστοφ. **II.** στρατήγημα, τέχνασμα στον πόλεμο, σε Θουκ.· απάτη, σε Δημ., Αισχίν.

κλέος, τό, μόνο στην ονομ. και αιτ. ενικού και πληθ.· Επικ. πληθ. *κλέᾶ, κλεῖα*· (κλέω)· **I.** φήμη, διάδοση, αναφορά, είδηση, Λατ. *fama*, σε Όμηρ.· *σὸν κλέος*, ειδήσεις για εσένα, σε Ομήρ. Οδ.· με γεν., *κλέος Ἀχαιῶν*, η είδηση του ερχομού τους, σε Ομήρ. Ιλ.· απλή αναφορά, φήμη, αντίθ. προς τη βεβαιότητα, *κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν*, ακούμε μόνο μια φήμη αλλά δεν γνωρίζουμε κάτι, στο ιδ. **II. 1.** καλή είδηση, καλή φήμη, δόξα, σε Όμηρ.· *κλέος οὐρανὸν ἴκει*, σε Ομήρ. Οδ.· *κλ. έλέσθαι, εύρέσθαι*, σε Πίνδ.· *λαβεῖν*, σε Σοφ.· *κλ. καταθέσθαι*, καταθέτει απόθεμα δόξας, σε Ηρόδ. κ.λπ.· στον πληθ., *ᾄειδε κλέα ἀνδρῶν* (συντομ. από το *κλέεα*), έψαλε τους επαίνους των κατορθωμάτων τους, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με αρνητική σημασία, *δύσφημον κλέος*, άσχημη φήμη, σε Πίνδ.· *αἰσχρὸν κλ.*, σε Ευρ.· συνδυασμός των δύο

σημασιών, στον Θουκ.· ἥς ἂν ἐπ' ἐλάχιστον ἀρετῆς περί ἢ ψόγου κλέος ἦ, λέγεται για κάποιον για τον οποίο δεν γίνεται πολύ κουβέντα είτε θετικά είτε αρνητικά.

κλεπτέον, ρημ. επίθ. του κλέπτω, αυτό που πρέπει να αποκρυφθεί, σε Σοφ.

κλέπτης, -ου, ὁ (κλέπτω), κλέφτης, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ.· γενικά, απατεώνας, κακούργος, σε Σοφ.

κλεπτικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αρμόζει σε κλέφτη· ἡ -κῆ (ενν. τέχνη), η κλοπή, σε Πλάτ.

κλεπτίστατος, -η, -ον, υπερθ. επίθ. από το κλέπτης, ο πλέον διαβόητος κλέφτης, σε Αριστοφ.

κλέπτον, βλ. [κλέπτω](#) I 2.

κλέπτω· Ιων. παρατ. κλέπτεσκον· μέλ. κλέψω και κλέψομαι, αόρ. α' ἔκλεψα, παρακ. κέκλοφα — Παθ., αόρ. α' ἐκλέφθην, αόρ. β' ἐκλάπην [ᾶ], παρακ.

κέκλεμμαι· **I. 1.** κλέβω, λωποδυτώ, ξαφρίζω, υπεξαίρω, σε Όμηρ. κ.λπ.· τῆς γενεῆς ἔκλεψε, από αυτή τη γενιά έκλεψε ο Αγχίσις, δηλ. έκλεψε πουλάρια αυτής της ράτσας, σε Ομήρ. Ιλ.· σῶμα κλ., το κατεβάζω κρυφά, σε Ευρ. **2.** ως Ενεργ. μτχ., κλεφτικός, κλέπτον βλέπει, έχει το ύφος του κλέφτη, σε Αριστοφ.

II. εξαπατώ, ξεγελώ, αποσπώ με απάτη, παραπλανώ, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. κ.λπ. — Παθ., προβαίνει κλεπτόμενος, προχωρεί με κλειστά μάτια, σε Ηρόδ.

III. όπως το κρύπτω, κρύβω, αποκρύπτω, κρατώ μυστικό, συγκαλύπτω, σε Πίνδ., Σοφ., Ευρ. κ.λπ. **IV. 1.** πράττω με μυστικότητα ή ύπουλα, κλ. σφαγάζ, διαπράττω, εκτελώ σφαγές μυστικά, σε Σοφ.· κλ.μύθους, διαδίδω κακές φήμες, στον ιδ.· κλέπτων ἢ βιαζόμενος, μέσω απάτης ή βίας, σε Πλάτ. **2.** καταλαμβάνω ή κατακτώ μυστικά, σε Ξεν.

κλεψί-φρων, -ον (φρήν), αυτός που εξαπατά, υποκριτής, προσποιείται, σε Όμηρ. Ύμν.

κλεψ-ύδρα, Ιων. -ύδρη, ἡ (ὔδωρ), **I.** ρολόι νερού, όπως οι κλεψύδρες με άμμο, που χρησιμοποιείται για να χρονομετρούν τους λόγους στα δικαστήρια, σε Αριστοφ. **II.** όνομα πηγής στην Ακρόπολη της Αθήνας, της οποίας τα νερά άλλοτε πλημμύριζαν και άλλοτε λιγόστευαν, στον ιδ.

κλέω, Επικ. κλείω — Παθ., Επικ. β' ενικ. παρατ. ἔκλεο· (αντί ἐκλέεο)· λέω για κάποιον, δοξάζω, φημίζω, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ., Ευρ. — Παθ., είμαι γνωστός, διάσημος, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ.· ἔνθ' ἄγοραὶ κλέονται, εκεί όπου λαμβάνουν χώρα οι διάσημες συναντήσεις, σε Σοφ.

κλήδεις, Αττ. ονομ. πληθ. του κλείς.

κλήδην, επίρρ. (καλέω) κατά όνομα, σε Ομήρ. Ιλ.

κληδουχέω, κληδοῦχος, παλιό Αττ. αντί κλειδ-.

κληδών, -όνος, ή, Επικ. κληδών και κληιδών, (κλέω)· **I.** οιωνός, σημάδι, προαίσθημα, προμήνυμα που περιέχεται σε λόγο ή ήχο, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **II. 1.** φήμη, διάδοση, νέα, ειδήσεις, σε Ηρόδ., Τραγ.· κληδών πατρός, νέα από τον πατέρα μου, σε Ομήρ. Οδ. **2.** δόξα, φήμη, σε Τραγ. **III. 1.** επίκληση, έκκληση, προσφυγή, πατρῶα κληδόνες, σε Αισχύλ. **2.** όνομα, τίτλος, επωνυμία, προσωνυμία, στον ιδ.

κλήζω, Ιων. κληίζω· μέλ. κλήσω, Δωρ. κλεῖζω· αόρ. α' ἔκλησα, Δωρ. εὐκλεῖζαι — Παθ., παρακ. κέκλησμαι· (κλέω)· **I.** κάνω διάσημο, επαινώ σε ύμνο, εξαίρω, εγκωμιάζω, σε Όμηρ. Ύμν., Πίνδ., Ευρ. — Παθ., αποκαλούμαι, συζητιέμαι, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** ονομάζω, αποκαλώ, σε Σοφ. — Παθ., ἔνθα κλήζεται οὔμος Κιθαιρών, όπου υπάρχει ο δικός μου Κιθαιρώνας, στον ιδ.· πρβλ. κικλήσκω μή κλήζω, στους μεταγεν. συγγραφείς αντί κλείω, κλήω, κλείνω

κληίζω, στους μεταγεν. συγγραφείς αντί *κλείω*, *κλήω*, *κλείνω*, *σφαλίζω*, *σφραγίζω*.

κληηδών, -όνος, ή, Επικ. αντί *κληδών*.

κληθηῖναι, απαρ. Παθ. αορ. α΄ του *καλέω*.

κλήθρα, Ιων. **-ρη, ή**, είδος θάμνου από τον οποίο πήρε το όνομά της σήμερα η σκλήθρα, πιθ. *alnus*, και αποκαλείται ακόμα *κλέθρα*, σε Ομήρ. Οδ.

κλήθρον, Αττ. αντί *κλειθρον*.

κληίζω, Ιων. αντί *κλήζω*.

κλήϊθρον, τό, Ιων. αντί *κλήθρον*, σε Ομηρ. Ύμν.

κληῖς, -ίδος, ή, Ιων. αντί *κλείς*· Επικ. δοτ. πληθ. *κληῖδες*.

κληῖστός, Ιων. αντί *κλειστός*.

κληῖω, ων. αντί *κλείω* (Α), *κλείνω*.

κλήμα, -ατος, τό (κλάω)· κλαδί αμπελιού, Λατ. *palmes*, σε Αριστοφ., Πλάτ.· γενικά, τεμάχιο, εμβολή, σε Ξεν.· μεταφ., *ἀνατέμνειν τὰ κλ. τὰ τοῦ δήμου*, σε Δημ.· η από κλήμα ράβδος του Ρωμαίου εκατόνταρχου, Λατ. *vitis*, σε Πλούτ.

κλημάτινος, -η, -ον, ο σχετικός με τα κλαδιά αμπελιών, σε Θέογν.

κλημᾶτις, -ίδος, ή, υποκορ. του *κλήμα*· στον πληθ. καυσόξυλα, σε Θουκ.

κληρίον, τό, υποκορ. του *κλήρος*, σε Ανθ.

κληρονομέω, μέλ. *-ήσω* (*κληρονόμος*), **I**. λαμβάνω μέρος από κληρονομιά, κληρονομώ μερίδιο περιουσίας, με γεν., σε Δημ.· επίσης με αιτ. πράγμ., κληρονομώ, σε Λουκ. **II**. είμαι διάδοχος ή κληρονόμος, *τινός, κάποιου*, στον ίδ.· επίσης με αιτ., διαδέχομαι κάποιον, σε Πλούτ., Ανθ.

κληρονόμημα, -ατος, τό, κληρονομιά, σε Λουκ.

κληρονομία, ή, κληρονομιά, σε Δημ.· γενικά, *κλ. λαμβάνειν τινός*, αποκτώ την κυριότητά του, σε Αριστ.

κληρο-νόμος, ό (νέμομαι), κάποιος που λαμβάνει μερίδιο κληρονομιάς, κληρονόμος, κληροδόχος, νόμιμος μεριδούχος, σε Δημ. κ.λπ.

κληρο-πᾶλής, -ές (πάλη), διανεμημένος μέσω του κουνήματος των κλήρων, σε Ομηρ. Ύμν.

κλήρος, Δωρ. **κλᾶρος, -ου, ό, I. 1**. κλήρος, λαχνός· στον Όμηρ., κάθε άνδρας σημαδεύει τον δικό του κλήρο, έπειτα ρίχνονται όλοι μέσα σε μια περικεφαλαία και ο πρώτος που επιλέγεται είναι αυτός που κερδίζει. **2**. ριζιμο ή τράβηγμα κλήρων, σε Ευρ.· πολλοί αξιωματούχοι στην Αθήνα κατελάμβαναν τα αξιώματά τους με κλήρωση, αντίθ. προς την εκλογή (*χειροτονία, αἵρεσις*), σε Ξεν., Αριστ.· πρβλ. [κῶσμος II. II. 1](#). κλήρος γης που παραχωρούνταν στους πολίτες (πρβλ. [κληρουχία](#)), σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **2**. κομμάτι γης, μοίρα, μερίδιο, σε Όμηρ. κ.λπ. **III**. στους Εκκλ. οι κληρικοί, αντίθ. προς τους λαϊκούς.

κληρουχέω, μέλ. *-ήσω* (*κληροῦχος*), αποκτώ μερίδιο γης, έχω γίνει αποδέκτης παραχώρησης γης, ιδίως, λέγεται για εδάφη που διαμοιράζονταν ανάμεσα στους κατακτητές, σε Ηρόδ. κ.λπ.

κληρουχία, ή, 1. κλήρος γης που παραχωρούνταν στους πολίτες σε ξένο έδαφος, σε Αριστ. **2**. περιληπτικά, = *οί κληροῦχοι*, το σύνολο των πολιτών που γίνονταν αποδέκτες τέτοιων μεριδίων, σε Θουκ., Πλούτ.· η Αθηναϊκή *κληρουχία* διέφερε από την αποικία (*ἀποικία*), στο ότι οι *κληροῦχοι* παρέμεναν πολίτες της μητρόπολης, αντί να σχηματίσουν ανεξάρτητη πόλη.

κληρουχικός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται στην *κληρουχία*, *γῆ κλ.*, γη για μοίρασμα, σε Αριστοφ.· *τὰ κληρουχικά* (ενν. *χρήματα*), σε Δημ.

κληρ-οῦχος, ό (κλήρος, ἔχω), κάποιος που ήταν κάτοχος κλήρου γης, ιδίως, για πολίτες σε ξένη χώρα (βλ. [κληρουχία](#)), αποδέκτης παραχώρησης γης,

κληρούχος, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· μεταφ., *μητέρα πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον*, έχοντας τα γηρατεία της για κλήρο, σε Σοφ.

κληρώω, Δωρ. **κλᾱρόω**, μέλ. -ώσω (*κλήρος*), **I. 1.** ορίζω σε αξίωμα μέσω κλήρωσης, αντίθ. προς το *αἰρεῖσθαι* ή *χειροτονεῖν*, σε Ηρόδ., Αττ.· λέγεται για τον κλήρο, τυχαῖνω, Λατ. *designare*, σε Ευρ. — Παθ., ορίζομαι με κλήρο, σε Δημ. κ.λπ. **2.** ρίχνω κλήρους, τραβῶ κλήρους, σε Πλάτ.· ομοίως στη Μέσ., σε Αισχύλ., Δημ. **3.** στη Μέσ. επίσης, *κληροῦσθαί τι*, έχω κληρωθεί, αποκτήσει με κλήρο, σε Ευρ., Αισχίν.· επίσης με γεν., σε Δημ. **II. 1.** διανέμω, κατανέμω, παραχωρῶ, σε Πίνδ., Θουκ. **2.** κλ. *ὁμφάν*, χρησιμοδοτῶ με κλήρο, σε Ευρ. **κλήρωσις**, -εως, ή, κλήρωση, διαλογή μέσω κλήρωσης, σε Πλάτ.· *πικρὰ κλ.*, λέγεται για επιλογή κακῶν, σε Ευρ.

κληρωτός, -ή, -όν, ορισμένος μέσω κλήρωσης, αντίθ. προς το *αἰρετός* και *κεχειροτονημένος* (εκλεγμένος), σε Πλάτ. κ.λπ.

κλής, -ηδός, ή, παλιός Αττ. αντί *κλείς*.

κλήσις, -εως, ή (*καλέω*), **I. 1.** κλήση, σε Ξεν. κ.λπ. **2.** κλήτευση σε δικαστήριο, δίωξη, νόμιμη κλήτευση, σε Αριστοφ., Ξεν. κ.λπ. **3.** πρόσκληση σε γλέντι, σε Ξεν., Δημ. **II.** επίκληση, όνομα, επωνυμία, σε Πλάτ.

κλήσις, -εως, ή (*κλήω*), κλείσιμο, κλείδωμα, εγκλεισμός, σε Θουκ.

κληστός, αρχ. Αττ. αντί *κλειστός*.

κλήσω, **I.** Αττ. μέλ. του *κλήω*, *κλείω*. **II.** μέλ. του *κλήζω*.

κλητέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *καλέω*, **I.** αυτός που αποκαλείται, που ονομάζεται, σε Πλάτ. **II.** *κλητέον*, αυτό που πρέπει να κληθεί, στον ίδ.

κλητεύω, μέλ. -σω, καλῶ στο δικαστήριο ή δίνω απόδειξη ότι έχει επιδοθεί κλήτευση (βλ. [κλητήρ](#)), σε Αριστοφ.

κλητήρ, -ήρος, ό (*καλέω*), **I.** αυτός που κλητεύει, κλητευτής ή καλύτερα μάρτυρας που αποδεικνύει ότι έχει επιδοθεί κλήτευση, κλητήρας (πρβλ. το *licet antessari* του Ορατ.), σε Αριστοφ., Δημ. **II.** γενικά, = *κῆρυξ*, σε Αισχύλ.

κλητός, -ή, -όν (*καλέω*), **1.** προσκεκλημένος, καλεσμένος, ευπρόσδεκτος, σε Ομήρ. Οδ. **2.** εκλεκτός, επίλεκτος, σε Ομήρ. Ιλ.

κλήτωρ, -ορος, ό = *κλητήρ*, σε Δημ.

κλήω, παλ. Αττ. αντί *κλείω* (Α).

κλιβάνιτης, κλιβάνος, βλ. [κριβαν-](#).

κλιθῆναι, απαρ. Παθ. αορ. α΄ του *κλίνω*.

κλίμα[ϊ], -ατος, τό (κλίνω), κλίση, γέρσιμο, κατηφοριά, πλαγιά· ιδίως, η υποτιθέμενη κλίση της γης κοντά στον πόλο· απ' όπου περιοχή ή ζώνη της γης, κλίμα, σε Πλούτ., Ανθ.

κλῑμάκιον[ᾱ], τό, υποκορ. του *κλῑμαξ*, σε Αριστοφ.

κλῑμακτήρ, -ῆρος, ό, βαθμίδα σκάλας, σκαλοπάτι, σε Ευρ.

κλῑμαξ, ἄκος, ή (κλίνω), **I.** σκάλα (επειδή είναι πλάγια γερμένη), σε Ομήρ.

Οδ. κ.λπ.· ανεμόσκαλα, πολιορκητική σκάλα, σε Θουκ., Ξεν.· *κλίμακος προσαμβάσεις*, σε Αισχύλ.· σκάλα πλοίου, σε Ευρ., Θεόκρ. **II.** σκελετός με εγκάρσια δοκάρια, πάνω στα οποία δένονταν άνθρωποι για βασανισμό, σε Αριστοφ. **III.** στον Σοφ., *κλίμακες ἀμφίπλεκτοι*, «συμπεπλεγμένες σκάλες», για να εκφράσει την εμπλοκή των μελών των παλαιστών μεταξύ τους. **IV.** κλίμακα, δηλ. σταδιακή άνοδος από ασθενέστερες εκφράσεις σε δυνατότερες, Λατ. gradatio, όπως το abiit, evasit, erupit, του Κικ.

κλίνα[ι], Επικ. αντί *έκλινα*, αόρ. α' του *κλίνω*.

κλίνειος, -α, -ον, αυτός που αναφέρεται στα κρεβάτια, σε Δημ.

κλίνη[ι], ή (κλίνω), αυτό πάνω στο οποίο ξαπλώνει κάποιος, καναπές, ανάκλιντρο ή κρεβάτι, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· νεκροκρέβατο, σε Θουκ.

κλῑνήναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του *κλίνω*.

κλῑν-ήρης, -ες (*ἄρω), κατάκοιτος, Λατ. lecto affixus, σε Πλούτ.

κλίνθην, Επικ. αντί *έκλίνθην*, Παθ. αορ. α' του *κλίνω*.

κλῑνίδιον, τό, υποκορ. του *κλίνη*, σε Πλούτ.

κλῑνικός, -ή, -όν (κλίνη), ό, Λατ. dinicus, φυσιοθεραπευτής που επισκέπτεται τους κατάκοιτους ασθενείς του, σε Ανθ.

κλῑνο-πετής, -ές (πίπτω), κατάκοιτος, κλινήρης, σε Ξεν.

κλῑνο-ποιός, ό (ποιέω), αυτός που φτιάχνει κρεβάτια ή πλαίσια κρεβατιών, ταπετσέρης, σε Πλάτ., Δημ.

κλῑν-ουργός, ό (*ἔργω) = *κλινοποιός*, σε Πλάτ.

κλιντήρ, -ῆρος, ό (κλίνω), καναπές, ανάκλιντρο, ξαπλώστα, ντιβάνι, σε Ομήρ. Οδ., Θεόκρ.

κλίνω[ι], μέλ. *κλῑνῶ*, αόρ. α' *έκλινα*, παρακ. *κέκλῑκα* — Μέσ., μέλ. *κλῑνοῦμαι*, αόρ. α' *έκλῑνάμην* — Παθ., μέλ. *κλῑθήσομαι* ή *κλῑνήσομαι*, αόρ. α' *έκλῑθην [ι]* ή *έκλίνθην*· αόρ. β' *έκλῑνην [ι]*, **I. 1.** λυγίζω, γέρνω, κλίνω, ρέπω, Λατ.

inclinare, *κλίνειν τάλαντα*, γέρνω ή κλίνω την ζυγαριά, σε Ομήρ. Ιλ.·

Τρῶαςέκκλιναν, τους έκαναν να υποχωρούν, στο ιδ.· *έκκλινε μάχην*, άλλαξε την εξέλιξη του πολέμου, στο ιδ. **2.** κάνω κάτι να γέρνει πάνω σε κάτι άλλο, δηλ.

σάκε'ῶμοισι κλῑναντες, δηλ. ανασηκώνοντας τις ασπίδες τους έτσι ώστε η ανώτατη στεφάνη να αναπαύεται στους ώμους τους, στο ιδ. **3.** στρέφω προς κάτι, στηρίζω, *ῶσσε πάλιν κλῑνασα*, στρέφοντας τα μάτια της προς τα πίσω, στο ιδ. **4.** κάνω να ακουμπήσει, να αναπαυθεί, *έν κλῑνῃ κλ. τινά*, βάζω να

καθίσει στο τραπέζι, σε Ηρόδ.· μεταφ., *ήμέρα κλῑνει ἅπαντα*, να τα

υποβιβάσει, να τα αδρανοποιήσει, σε Σοφ. **II. 1.** Παθ., κάμπτομαι, είμαι

λυγισμένος, γερμένος, *έκλῑνθη*, παραπάτησε, παρέκκλινε, σε Ομήρ. Ιλ.·

λέγεται για ρηχή κατσαρόλα, *ἄψ έτέρωσ' έκλῑθη*, αναποδογύρισε, ανετράπη προς την άλλη μεριά, σε Ομήρ. Οδ. **2.** ακουμπώ πάνω ή αντίκρυ σε κάτι, με δοτ., σε Ομηρ.· ομοίως στη Μέσ., *κλῑνάμενος*, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης,

κεκλῑμένος έπάλξεσιν, ψάχνοντας ασφάλεια σ' αυτές, σε Ομήρ. Ιλ. **3.**

ξαπλώνω, κείμαι, σε Ομηρ. κ.λπ.· ξαπλώνω σε ανάκλιντρο στα ομαδικά

γεύματα, σε Ηρόδ. κ.λπ. **4.** λέγεται για τόπους (στον παρακ.) βρίσκομαι με

κλίση προς τη θάλασσα, *άλῑκεκλῑμένη*, σε Ομήρ. Οδ.· *νῆσοι, αἴθ' ἄλῑ κεκλῑται*

(Επικ. αντί *κέκλινται*), στο ιδ. **5.** ξεφεύγω από τη σωστή πορεία, παρεκκλίνω

της οδού, σε Θέογν. **III.** Μέσ., υποχωρώ, εξασθενώ, λέγεται για την ημέρα, σε Ηρόδ.· ομοίως, αμτβ. στην Ενεργ., *ἡ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν*, σε Κ.Δ.· μεταφ., κλ. *ἐπὶ τὸ χεῖρον*, εκφυλίζομαι, διαφθείρομαι, παρακμάζω, σε Ξεν.

κλῖσία, Ἰων. **-ῖη, ἡ** (κλίνω), μέρος προς κατάκλιση, απ' όπου· **I.** καλύβα, παράπηγμα, πρόχειρο κατάλυμα, όπως αυτά στα οποία ζούσαν οι πολιορκητές κατά τη διάρκεια μακροχρόνιων πολιορκιών, σε Ομήρ. Ιλ.· το γεγονός ότι δεν ήταν σκηνές, αλλά ξύλινες καλύβες, εμφανίζεται στην Ομήρ. Ιλ. Υ. 448 κ. εξ.· όταν ένας στρατός σταματούσε την πολιορκία, τις έκαιγε επί τόπου, σε Ομήρ. Οδ. Η. 501. **II. 1.** ανάκλιντρο ή πολυθρόνα, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ. **2.** κρεβάτι, νυφικό κρεβάτι, σε Ευρ. **III.** όμιλος, συντροφιά ανθρώπων που παρακάθονταν στα γεύματα, σε Κ.Δ. **IV.** κατάκλιση ή στήριξη, ανάπαυση, σε Πλούτ.

κλῖσιάδες, αἱ (κλίνω), πόρτες ή πύλες που αναδιπλώνουν, σε Πλούτ.· μεταφ., τρόπος εισόδου, πρόσβαση, σε Ηρόδ.

κλῖσίηθεν, επίρρ., έξω από ή από μια καλύβα, σε Ομήρ. Ιλ.

κλῖσίηνδε, επίρρ., μέσα σε ή προς την καλύβα, σε Ομήρ. Ιλ.

κλίσιον[κλῖ], τό (κλίνω), βοηθητικά κτίσματα γύρω από καλύβα βοσκού, παραρτήματα, σε Ομήρ. Οδ.

κλίσις[ῖ], -εως, ἡ (κλίνω), **I.** κλίση, ροπή, γέρσιμο, ρήξη, *τοῦ τραχήλου*, σε Πλούτ. **II.** ανάπαυση, κατάκλιση, σε Ευρ.

κλισμός, ὁ (κλίνω), καναπές, ανάκλιντρο, σε Όμηρ.

κλίτος[ῖ], τό = κλίμα II, κλίμα, σε Ανθ.

κλῑτύς, -ύος, ἡ, αιτ. πληθ. *κλιτῶς*, (κλίνω) πλαγιά, κατωφέρεια, πλευρά βουνού, Λατ. *dínus*, σε Όμηρ., Σοφ.

κλοιός, ὁ, παλ. Αττ. **κλωός** (κλείω), **1.** λαιμαργία σκύλου, ιδίως, μεγάλο ξύλινο κολάρο που φοριέται σε άγρια σκυλιά, σε Αριστοφ., Ξεν. **2.** είδος στύλου για βασανισμό και διαπόμπευση εγκληματιών, σε Ευρ. **3.** *χρύσεος κλ.*, χρυσό κολάρο, στον ίδ., Ανθ.

κλονέω, μέλ. *-ήσω* (κλόνομς), **I. 1.** οδηγώ σε σύγχυση, εμβάλλω ταραχή σε κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. **2.** γενικά, συνταράζω, ενοχλώ, κλονίζω, σε Σοφ., Αριστοφ. **II. 1.** Παθ., κλονίζομαι, ταράζομαι, φέρομαι ορμητικά, σε Ομήρ. Ιλ., Πίνδ. **2.** πλήττομαι από τα κύματα, σε Σοφ.

κλόνομς, ὁ, κάθε βίαια και συγκεχυμένη κίνηση, πίεση, ταραχή της μάχης, αναστάτωση, σάλος, σε Ομήρ. Ιλ.· *κλόνοι ἵππιόχαρμαι*, τα πλήθη των μαχόμενων ιππέων, σε Αισχύλ.

κλοπαῖος, -α, -ον (κλέπ-τω), κλοπιμαίος, σε Αισχύλ., Ευρ.

κλοπεύς, -έως, ὁ = κλώψ, **1.** κλέφτης, λωποδύτης, σε Σοφ. **2.** γενικά, μυστικός, κρυφός δράστης, στον ίδ.

κλοπή, ἡ (κλέπ-τω), **I.** κλοπή, κλεψιά, Λατ. *furtum*, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** μυστική πράξη, απάτη, σε Ευρ., Αισχίν.· *κλοπή*, λαθραία ή μέσω απάτης, σε Σοφ.· *ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι*, δηλ. να φύγει μακριά με κρυφή ταχύτητα στα πόδια, στον ίδ. **III.** απροσδόκητη λαθραία κατάληψη στρατιωτικής θέσης, σε Ξεν.

κλοπῖμαῖος, -α, -ον = κλόπιος, σε Λουκ.

κλόπιος, -α, -ον (κλέπ-τω), κλοπικός, δόλιος, *μῦθοι*, σε Ομήρ. Οδ.

κλοπός, ὁ = κλώψ, κλέφτης, σε Ομηρ. Ύμν.

κλοποπεύω, χρονοτριβώ, χάνω τον καιρό μου, παρατείνω το χρόνο με ψεύτικα προσχήματα, σε Ομήρ. Ιλ.· φαίνεται πως είναι επιμηκ. τύπος του *κλέπτω*, *κλωπεύω*.

κλύδων[ῦ], -ωνος, ὁ (κλύζω), **I.** κύμα, και περιληπτικά αντιμάμαλο, θόρυβος, θαλασσοταραχή, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ. **II.** μεταφ., κλ. *κακῶν*, θάλασσα με

συμφορές, σε Αισχύλ.· κλ. *ξυμφορᾶς*, σε Σοφ.· κλ. *ἔφιππος*, «πλημμύρα» από πλήθος υπέων, στον ίδ., κ.λπ.

κλύδωνίζομαι, Παθ., αναταράζομαι όπως τα κύματα, σε Κ.Δ.

κλύδωνιον, τό, υποκορ. του *κλύδων*, **I.** μικρό κύμα, ελαφρός κυματισμός, ρυτίδωση (νερού), σε Ευρ.· γενικά, κύμα, σε Αισχύλ.· ως περιληπτικό ουσ., κύμα που σπάει στην ακτή, σε Θουκ. **II.** μεταφ., κλ. *χολῆς*, σε Αισχύλ.

κλύζω, μέλ. *κλύσω* [ῥ], Επικ. κλύσσω — Παθ., αόρ. α' *ἐκλύσθην*, παρακ.

κέκλυσμαι· **I.** εξορμώ, εκτινάζομαι, λέγεται για κύμα, σε Ομηρ. Ὑμν.· σπάζω

όπως το κύμα, σε Αισχύλ. — Παθ., παφλάζω, λέγεται για τη θάλασσα, σε

Ομηρ.· σηκώνομαι σε κύματα, σε Ησίοδ. **II. 1.** ξεπλένω ή εκπλένω, σε Ευρ. **2.**

ξεβγάζω, σε Ξεν. **3.** *εἰς ὧτα* κλ., βάζω νερό στα αυτιά μου και τα καθαρίζω, σε

Ευρ. **4.** *κεκλυμένος καρῶ*, τριμμένο ή καλυμμένο με κερί, σε Θεόκρ.

κλύθι, προστ. αορ. β' του *κλύω*.

κλύμενος[ῥ], -η, -ον = *κλυτός*, διάσημος, σε Θεόκρ.

κλύσμα, -ατος, τό (**κλύζω**), **I.** υγρό που χρησιμοποιείται για ξεπλυμα· ιδίως,

κλύσμα, κατάβρεγμα, σε Ηρόδ. **II.** μέρος που καταβρέχεται από τα κύματα,

ακτή, σε Πλούτ., Λουκ.

κλυστήρ, -ῆρος, ό, σύριγγα, κλωστήρι, σε Ηρόδ.

Κλυται-μνήστρα, ή (**κλυτός**, **μνάομαι**), η βασίλισσα Κλυταιμνήστρα,

σύζυγος του Αγαμέμνονα, σε Ομήρ. Ιλ.

κλύτε, β' πληθ. προστ. αορ. β' του *κλύω*.

κλυτό-δενδρος, -ον (**δένδρον**), περίφημος για τα δένδρα του, σε Ανθ.

κλυτο-εργός, -όν (***ἔργω**), περίφημος, ξακουστός για την εργασία του, σε

Ομήρ. Οδ., Ανθ.

κλυτό-καρπος, -ον, ένδοξος για τα φρούτα του, σε Πίνδ.

κλυτό-μητις, -ι, γεν. -ιος, περίφημος για τις ικανότητές του, σε Ομηρ. Ὑμν.

κλυτό-μοχθος, -ον, περίφημος για τους κόπους του, σε Ανθ.

κλυτό-νοος, -ον, περίφημος για τη σοφία του, σε Ανθ.

κλυτό-παις, ό, ή, αυτός που έχει διάσημα παιδιά, σε Ανθ.

κλυτό-πωλος, -ον, με αριστοκρατικά άλογα, σε Ομήρ. Ιλ.

κλυτός, -ή, -όν και -ός, -όν (**κλύω**)· **1.** ακουστός, δηλ. γνωστός, διάσημος, ένδοξος, περίφημος, λέγεται για πρόσωπα, σε Όμηρ. **2.** λέγεται για πράγματα, «ευγενικά», εξαιρετικά, αριστοκρατικά, εξάίσια, στον ίδ. κ.λπ.

κλυτο-τέχνης, -ου, ό (**τέχνη**), διάσημος για την τέχνη του, διακεκριμένος,

αναγνωρισμένος καλλιτέχνης, σε Όμηρ.

κλυτό-τοξος, -ον (**τόξον**), περίφημος για το τόξο, διακεκριμένος τοξευτής, σε Όμηρ.

κλύω, αόρ. β' *ἔκλυον*, Επικ. *κλύον*· προστ. (όπως αν προερχόταν από το *κλύμι*) *κλύθι*, *κλύτε*, Επικ. αναδιπλ. *κέκλύθι*, *κέκλύτε*· **I. 1.** ακούω, σε Όμηρ.

κ.λπ.· *κλύειν τίτινος*, ακούω κάτι από κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *έπειτα*, *κλύειν τινός*, τον ακούω, στο ίδ.· κλ. *τι*, το ακούω, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· με γεν.

αντικειμ., ακούω για κάποιον ή για κάτι, σε Σοφ. **2.** αντιλαμβάνομαι γενικά, γνωρίζω, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ. **II.** παρακολουθώ, προσέχω, ακούω, *τινός*, σε

Όμηρ. κ.λπ.· η προστ. χρησιμ. ιδίως στις ικεσίες, (επ)άκουσέ με, *κλύθι μεν*,

Ἀργυρότοξε, σε Ομήρ. Ιλ.· *κέκλυτέ μεν, θεοί*, στο ίδ.· *επίσης με δοτ.*, ακούω,

υπακούω, υποτάσσομαι, σε Ησίοδ. κ.λπ. **III.** στους Τραγ. όπως το *άκούω* **V**, αποκαλούμαι ή συζητιέμαι καθ' αυτόν τον τρόπο, με επίρρ. *εὖ* ή *κακῶς* *κλύειν*.

κλωβός, ό, κλουβί πουλιού, σε Ανθ.

κλωγμός ή **κλωσμός**, ό (**κλώσσω**), φωνή ορνίθων, κακάρισμα· «κακαριστός» (κροταλιστός) ήχος μέσω του οποίου παρακινούσε κάποιος το άλογο, σε Ξεν.

κλώζω, μέλ. -ζω, κοάζω, κρώζω, λέγεται για κάργιες, καλιακούδες· έπειτα, ως ένδειξη αποδοκιμασίας, κρώζω, κακαρίζω, γιουχαίζω, σε Δημ.

Κλώθες, -ων, αί, οι Κλωθούσες, όνομα των Μοιρών ή των θεοτήτων της Τύχης, σε Ομήρ. Οδ.

κλώθω, μέλ. *κλώσω*, γνέθω, αναστρέφω, περιστρέφω, στριφογυρίζω, σε Ηρόδ., Λουκ. — Παθ., *τὰ κλωσθέντα*, η μοίρα κάποιου, σε Πλάτ.

Κλωθώ, -οῦς, ή, η Κλώθουσα, μια από τις τρεις Μοίρες η οποία περιέστεφε το νήμα της ζωής, σε Ησίοδ.· η Λάχεση ήταν υπεύθυνη για το παρελθόν, η Κλωθώ για το παρόν, η Άτροπος για το μέλλον, σε Πλάτ., Λουκ.

κλωμᾶκός, -εσσα, -εν, βραχώδης, πετρώδης, σε Ομήρ. Ιλ.

κλώμαξ, -ᾱκος, ό, σωρός από πέτρες (άγν. προέλ.).

κλών, γεν. *κλωνός, ό (κλάω)*, κλωνάρι, σε Σοφ., Ευρ.

κλωνίον, τό, υποκορ. του *κλών*, σε Ανθ.

κλώς, ό, παλ. Αττ. αντί *κλοιός*.

κλωπεύω, μέλ. -σω (*κλώψ*), κλέβω, σε Ξεν.

κλωπικός, -ή, -όν (κλώψ), κλοπιμαίος, λαθραίος, μυστικός, σε Ευρ.

κλώσσω, κακαρίζω σαν κότα.

κλωστήρ, -ήρος, ό (κλώθω), I. άτρακτος, σε Θεόκρ. **II.** κλωστή, νήμα, ράμμα, σε Αριστοφ.· *λίνου κλ.*, λιναρένιο νήμα, δηλ. δίχτυ, σε Αισχύλ.

κλωστής, -οῦ, ό, ύφασμα, σε Ευρ.

κλώψ, κλωπός, ό (κλέπ-τω), κλέφτης, σε Ηρόδ., Ευρ., Ξεν.

κνᾱκός, κνάκων, Δωρ. αντί *κνηκός, κνήκων*.

κνάμα, ή, Δωρ. αντί *κνήμη*.

κνᾱμός, Δωρ. αντί *κνημός*.

κνάμπω, βλ. [γνάμπω](#).

κνάπτω (κνάω), ξένω ή λαναρίζω ύφασμα (το οποίο γινόταν είτε με ακανθώδες φυτό, δηλ. «ξεφτιστήρι», ή με χτένι)· λέγεται για βασανιστήριο, κατατεμαχίζω, ξεσχίζω, σε Αισχύλ., Σοφ.

κνάσω, κνᾱσαι, Δωρ. αντί *κνήσω, κνήσαι*, απαρ. μέλ. και αόρ. α΄ του *κνάω*.

κνάφαλλον[ᾱ], τό, βλ. [κνέφαλλον](#).

κνᾱφεῖον, Ιων. -**ήϊον**, τό, εργαστήριο γναφέα (*βυρσοδέψη*), σε Ηρόδ.

κνᾱφεύς, -έως, ό, Αττ. πληθ. *κναφής*, (*κνάπτω*), γναφέας, βυρσοδέψης, δηλ. διορθωτής, πτυχωτής και σιδερωτής ρούχων, μεταποιητής ενδυμάτων, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

κνᾱφεύω, μέλ. -σω = *κνάπτω*, καθαρίζω ρούχο, σε Αριστοφ.

κνᾱφήιον, τό, Ιων. αντί *κναφεῖον*.

κνάφος, ό (κνάω), I. ακανθώδες φυτό με το οποίο ξένουν τα ρούχα. **II.** κτένι για λανάρισμα, που χρησιμοποιούνταν επίσης και ως όργανο βασανισμού, σε Ηρόδ.

κνάω, Αττ. β΄ και γ΄ ενικ. *κνής, κνή*, απαρ. *κνήν*, Ιων. *κνᾱν*· μέλ. *κνήσω*, αόρ. α΄ *έκνησα*· γ΄ ενικ. Επικ. αορ. β΄ *κνή* (όπως αν προερχόταν από το *κνήμι*) —

Μέσ., Αττ. απαρ. *κνήσθαι*· αόρ. α΄ *έκνησάμην*· **I.** αποξέω, ξύνω ή τρίβω, Λατ. *redere*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τὸν κηρὸν κνᾱν*, τον αποξύνω, σε Ηρόδ. **II.** γρατσουνίζω — Μέσ., ξύνομαι, σε Πλάτ. **III.** γαργαλώ, στον ίδ. — Μέσ. *κνᾱσθαι τὰ ὦτα*, γαργαλώ τα αυτιά κάποιου, σε Λουκ.

κνεφάζω, μέλ. -άσω (*κνέφας*), επισκεπάζω με σύννεφα, επισκιάζω, σκοτεινιάζω, σε Αισχύλ.

κνεφαῖος, -α, -ον και -ος, -ον (κνέφας), 1. σκοτεινός, σκιερός, σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** στο σκοτάδι, νωρίς το πρωί, σε Αριστοφ.

κνέφᾱς, τό, δοτ. *κνέφρα*, αλλά επίσης γεν. *κνέφους*· δοτ. *κνέφει* (όπως αν προερχόταν από το *κνέφος*)· **1.** σκοτεινιά, απογευματινό σκοτεινιάσμα, σουρούπωμα, λυκόφως, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· επίσης, *τὸ κατὰ γῆς κν.*, σε Ευρ.· **2.** έπειτα, το πρωινό ξημέρωμα ή λυκαυγές, Λατ. *diluculum*, *κνέφρα*, το πρωί, τα χαράματα, σε Ξεν.

κνή, Αττ. γ' ενικ. του *κνάω*.

κνήθω, μέλ. *κνήσω*, (*κνάω*) μεταγεν. τύπος του *κνάω*, ξύνω, γαργαλώ γρατσουνίζω — Παθ., φαγουρώνομαι, σε Κ.Δ.

κνηκίας, ό, βλ. [κνηκός](#).

κνηκός, -ή, -όν, Δωρ. *κνᾱκός*, -ά, -όν, αυτός που έχει χρώμα «κροκίζον», χλωμοκίτρινο, καστανόξανθος, κοκκινωπός, σε Ανθ.· απ' όπου ο τράγος ονομάζεται *κνάκων*, ό, σε Θεόκρ.· και ο λύκος *κνηκίας*, σε Βάβρ.

κνήμ-αργος, -ον, αυτός που έχει λευκές κνήμες, σε Θεόκρ.

κνήμη, ή, μέρος του ποδιού μεταξύ του γόνατου και του αστραγάλου, η κνήμη, Λατ. *tibia*, σε Όμηρ., Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.

κνημίδο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φοράει περικνημίδες, σε Ηρόδ.

κνημίζ, -ίδος, ή (κνήμη), περικνημίδα ή μέρος πανοπλίας από το γόνατο ως τον αστράγαλο, Λατ. *acrea*, *περι κνήμησιν έθηκεν*, σε Ομήρ. Ιλ.· οι *κνημίδες* δένονταν στον αστράγαλο με πόρπες (*έπισφύρια*)· οι *βόειαι κνημίδες* είναι περικνημίδες από δέρμα βοδιού, που φορούνταν από τους γεωργούς, σε Ομήρ. Οδ.

κνημός, ό, προεξέχων «βραχίονας» βουνού ή η πλαγιά του βουνού, σε Όμηρ.

κνησιάω, εφετικό του *κνάω*, επιθυμώ να ξύσω, αισθάνομαι φαγούρα, φαγουρώνομαι, σε Πλάτ.

κνησί-χρῦσος, -ον, αυτός που διαβρώνει ή ροκανίζει το χρυσάφι, σε Ανθ.

κνήσμα, -ατος, τό, τσίμπημα, δάγκωμα, σε Ξεν.

κνησμονή, ή = *κνησμός*, ό, σε Ανθ.

κνησμός, ό (κνάω), φαγούρα, ερεθισμός, σε Πλούτ.

κνήστις, -εως και -ιος, ή (κνάω), μαχαίρι για την αποφλοιώση τυριού, σε Ομήρ. Ιλ. (ως συνηρ. δοτ. *κνήστι*).

κνίδη[ι], ή (κνίζω), τσουκνίδα, Λατ. *urtica*, σε Θεόκρ., Ανθ.

Κνίδιος[ι], -α, -ον (Κνίδος), αυτός που αφορά ή κατάγεται από την Κνίδα· *οίΚνίδιοι*, οι κάτοικοι της Κνίδου, σε Ηρόδ.

κνίζω, Δωρ. *κνίσδω*· μέλ. *κνίσω* [ι], αόρ. *α' έκνισα*, Δωρ. *έκνιξα* — Παθ., αόρ. *α' έκνίσθην*· **I.** ξύνω ή αποξέω, τρίβω, γαργαλώ· μεταφ., λέγεται για την αγάπη, πειράζω, ερεθίζω, ενοχλώ, ταράζω, σε Ηρόδ., Ευρ.· λέγεται για κορεσμό, σε Πίνδ.· λέγεται για άγχος, αγωνία, σε Αριστοφ. — Παθ., *κνίξεσθαι τινος*, τσιμπέμαι (από αγάπη) για κάποιον, σε Θεόκρ. **II.** *κν. όργάν*, προκαλώ θυμό, οργή, σε Πίνδ.

κνίπός, -όν, τσιγγούνικος, σε Ανθ. (αμφίβ. προέλ.).

κνῖσα, Επικ. **κνίση**, -ης, ή, Λατ. *nidor*, **I.** λιπαρός ατμός, αχνός και μυρωδιά που βγαίνει από το ψημένο κρέας, γεύση και αναθυμίαση των καιομένων θυσιών, η οποία ανεβαίνει στον ουρανό ως προσφορά στους θεούς, σε Όμηρ. **II.** αυτό το οποίο προκάλεσε αυτή τη μυρωδιά και αυτόν τον καπνό, δηλ. το λίπος, μέσα στο οποίο περιτυλιγόταν και καιγόταν η σάρκα του θύματος, *μηρούς τ' έξέταμον κατά τε κνίση έκάλυψαν*, σε Ομήρ. Ιλ.

κνισάεις, Δωρ. αντί *κνισήεις*· συνηρ. δοτ. *κνισᾶντι*.

κνισάω, μέλ. *-ήσω* (*κνῖσα*), γεμίζω με τον αχνό και τη γεύση της καιόμενης θυσίας, σε Ευρ., Αριστοφ.

κνίσδω, Δωρ. αντί *κνίζω*.

κνῖσήεις, -εσσα, -εν (κνῖσα), γεμάτος από καπνό της καίόμενης θυσίας, ο γεμάτος αχνούς, σε Ομήρ. Οδ.
κνίσμα, -ατος, τό (κνίζω), **I.** στον πληθ., αποξέσματα, μικρά κομματάκια, σε Πλάτ. **II.** ξύσματα, σε Ανθ.· φιλονικίες, στον ίδ.
κνισμός, ό, φαγούρα του δέρματος, γαργάλημα, σε Αριστοφ.
κνῖσόω, μέλ. -ώσω (κνῖσα), μεταβάλλω σε ατμό, σε Λουκ.
κνίσσα, κνισσάω, κνισσήεις, λανθασμένοι τύποι του *κνῖσα* κ.λπ.
κνίσση, γ' ενικ. ποιητ. υποτ. του κνίζω.
κνῖσωτός, -ή, -όν (κνισόω), ατμώδης, αυτός που αναδίδει τσίκνα, λέγεται για θυσία, σε Αισχύλ.
κνίψ, ό, γεν. *κνῖπός*, ονομ. πληθ. *κνῖπες*, όπως το *σκνίψ*, μικρό έντομο που δαγκώνει σύκα, σε Αριστοφ.
κνύζα, ή, ποιητ. αντί *κόνυζα*, σε Θεόκρ.
κνυζάομαι και -έομαι, αποθ. (*κνῦ*), κυρίως λέγεται για σκύλο, κλαψουρίζω, ουρλιάζω, βγάζω λυγμούς, σε Σοφ., Αριστοφ.
κνυζεῦνται, Δωρ. αντί -οῦνται, γ' πληθ. του *κνυζέομαι*.
κνυζηθμός, ό (κνυζάομαι), ούρλιασμα, κλαψούρισμα, σε Ομήρ. Οδ.
κνύζημα, τό = *κνυζηθμός*, λέγεται για βρέφη, νεογέννητα, Λατ. *vagitus*, σε Ηρόδ.
κνυζόω, μέλ. -ώσω, βλέπω τα μάτια, προξενώ σε αυτά σκότος, σε Ομήρ. Οδ. (αμφίβ. προέλ.).
κνώδᾱλον, τό, οποιοδήποτε επικίνδυνο ζώο, από λιοντάρι έως ερπετό ή σκουλήκι, τέρας, θηρίο, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ., Τραγ.· λέγεται για πρόσωπα, ως όρος αποδοκιμασίας, *ὃ παντομισῇ κνώδαλα*, σε Αισχύλ. (αμφίβ. προέλ.).
κνώδων, -οντος, ό (όδούς), στον πληθ. *κνώδοντες*, δύο προεξέχοντα δόντια πάνω στη λόγχη του δόρατος, σε Ξεν.· *ξίφους διπλοῖ κνώδοντες*, δηλ. δίστομο σπαθί, σε Σοφ.· επίσης, *κνώδων* μόνο του, λέγεται για το σπαθί, στον ίδ.
κνώσσω, κοιμάμαι ήσυχα (σαν αρνάκι), σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ.
κοάλεμος[ᾱ], ηλίθιος, ανόητος, ευήθης, σε Αριστοφ. (αμφίβ. προέλ.).
κοάξ, κωμική λέξη, για να δηλώσει το κρώξιμο των βατράχων, *βρεκεκεκε κοὰξ κοὰξ*, σε Αριστοφ.
κοβᾱλίκευμα, τό, πονηρό τέχνασμα, απάτη, σε Αριστοφ.
κόβᾱλος, ό, I. αναισχυντος, κακούργος, πανούργος, σε Αριστοφ.· οι *Κόβαλοι* ήταν κάποια πλάσματα (καλικάντζαροι) τα οποία επικαλούνταν οι απατεώνες, στον ίδ. **II.** ως επίθ. *κόβαλα*, πανούργα τεχνάσματα, απάτες, ζαβολιές, στον ίδ. (αμφίβ. προέλ.).
κόγχη, ή, I. μυς ή στρείδι, Λατ. *concha*, σε Ξεν. **II.** θήκη γύρω από τη σφραγίδα που προσαρτάται σε τίτλους και έγγραφα, σε Αριστοφ.
κογχύλη[ϋ], ή = *κόγχη*, σε Ανθ.
κογχῦλιάτης[ᾱ], -ου, ό, ο γεμάτος κοχύλια, *λίθος κογχ.*, μάρμαρο που εμπεριέχει απολιθωμένα όστρακα, σε Ξεν.
κογχύλιον, τό, I. υποκορ. του *κογχύλη*, μικρού είδους μυς ή στρείδι, σε Αριστ. **2.** όστρακο, δίθυρο οστρακοειδές, σε Ηρόδ.
κοδράντης, -ου, ό, το Λατ. *quandrus* = 1/4 του ασσαρίου, σε Κ.Δ.
κοέω, συνηρ. *κοῶ*, νοώ, παρατηρώ, ακούω, σε Ανακρ.
κόθεν, Ιων. αντί *πόθεν*.
κόθορνος, ό, Λατ. *cothurnus*, **1.** σανδάλι ή ψηλό παπούτσι, που φτάνει ως τη μέση του ποδιού, σε Ηρόδ. κ.λπ. Ο *κόθορνος* φορούνταν από τους τραγικούς υποκριτές, τα τακούνια (πάτοι) των οποίων βοηθούσαν στο να προστεθεί ύψος στον χαρακτήρα και να δοθεί μεγαλοπρέπεια στο ανάστημα· έτσι ο *cothurnus*

έγινε το σήμα κατατεθέν της Τραγωδίας, όπως ήταν ο soccus για την κωμωδία. **2.** επειδή τα παπούτσια αυτά μπορούσε κάποιος να τα φορέσει σε όποιο πόδι ήθελε αδιακρίτως, ο *Κόθορνος* κατάντησε παρατσούκλι ανθρώπου με ευμετάβολο χαρακτήρα και χωρίς αρχές, όπως ο Θηραμένης, σε Ξεν.

κόθ-ουρος, -ον, λέγεται για τους κηφήνες, κολοβός, δηλ. χωρίς κεντρί, σε Ηρόδ. (Πιθ. από το *κοθώ*, -οῦς, ἤ, αρχαία λέξη αντί για *βλάβη* και το *οὐρά*, η ουρά).

κοῖ, Κωμική λέξη, για να εκφράσει το γρύλλισμα των νεαρών χοίρων, σε Αριστοφ.

κοῖζω, γρυλλίζω *κοῖ*, σκούζω σαν χοίρος, σε Αριστοφ.

κοίη, Ιων. αντί *ποιά*, δοτ. ενικ. του *ποιός*, Ιων. *κοῖος*, που χρησιμ. ως επίρρ., πώς; με ποιο τρόπο; ως προς τι; σε Ηρόδ.

κοιλαίνω, μέλ. -ἄνῶ, αόρ. α' *έκοίληνα*, Αττ. *έκοίλᾱνα*· (*κοῖλος*)· εκκενώνω, αδειάζω, ανασκάπτω, κουφώνω, κάνω κάτι κοίλο, σε Ηρόδ.· κ. *χῶμα*, δηλ. σκάβω τάφο, σε Θεόκρ.

κοιλάς, -άδος, ἤ (κοῖλος), κούφωμα, κοίλωμα, βαθιά κοιλάδα, σε Ανθ.

Κοίλη, ἤ, θηλ. του *κοῖλος*, όνομα ενός δήμου της Αττικής, σε Ηρόδ.

κοιλία, Ιων. -ῖη, ἤ (*κοῖλος*), **1.** η μεγάλη κοιλότητα του σώματος, η κοιλία, Λατ. *venter*, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** εντόσθια, σπλάχνα, σε Ηρόδ.· κ. *ύεία*, πατσάς χοίρου, σε Αριστοφ.· στον πληθ. πατσάς και κοιλίες, στον ιδ.

κοιλιο-πώλης, -ου, ό (πωλέω), αυτός που πουλά πατσά, σε Αριστοφ.

κοιλο-γάστωρ, -ορος, ό, ἤ (γαστήρ), αυτός που έχει άδεια κοιλία, πεινασμένος, σε Αισχύλ.· μεταφ., ασπίδα με κοιλότητα, στον ιδ.

κοιλό-πεδος, -ον (πέδον), αυτός που κείται σε κοίλο πεδίο, σε Πίνδ.

κοῖλος, -η, -ον, I. 1. κοίλος, κούφιος, βαθουλωμένος, επίθ. που λέγεται για πλοία, τα οποία τα πρώτα χρόνια βαθουλώνονταν από δέντρα, σε Όμηρ.· έπειτα, *κοίλη ναῦς*, η «κοιλιά», το αμπάρι του πλοίου, σε Ηρόδ., Ξεν.· ομοίως, ἤ *κοίλη* μόνη της, σε Θεόκρ.· λέγεται για τον Δούρειο ίππο, κ. *λόχος*, κ. *δόρυ*, σε Ομήρ. Οδ.· κ. *κάπετος*, λέγεται για τάφο, σε Ομήρ. Ιλ.· κ. *δέμνια*, λέγεται για το κρεβάτι όταν κάποιος δεν υπάρχει σ' αυτό, σε Σοφ. **2.** χρησιμοποιείται για τόπους, αυτός που βρίσκεται σε κοιλάδα ή που σχηματίζει κοιλάδα, *κοίλη Λακεδαιμόνων*, η κοιλάδα της Λακωνίας, σε Ομήρ. Οδ.· κ. *Θεσσαλία*, σε Ηρόδ.· κ. *Άργος*, σε Σοφ.· *τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίας*, σε Ηρόδ.· ἤ *Κοίλη*, η κοιλάδα του Ιλισσού, στον ιδ.· κ. *λιμήν*, λέγεται για λιμάνι που βρίσκεται ανάμεσα στα ψηλά βράχια, σε Ομήρ. Οδ.· κ. *αἰγιαλός*, κολπώδης ακτή, στο ιδ.· κ. *όδός*, βαθιά οδός, σε Ομήρ. Ιλ.· κ. *ποταμός*, ποτάμι σχεδόν άδειο από νερό, σε Θουκ. (ομοίως στο Βιργ., *cava flumina*)· μεταφ., λέγεται για τη φωνή, κούφιος, βαθύς, υπόκωφος, *μυκήσατο κοῖλον*, σε Θεόκρ.· *φθέγγεσθαι κοῖλον*, σε Λουκ. **II.** ως ουσ., *κοῖλον*, τό, κοιλότητα, χαράδρα, κοίλωμα, λαγκάδι, σε Πλάτ.· όπως το *κοιλία*, λέγεται για τις κοιλότητες του σώματος, *τὰ κ. γαστρός*, σε Ευρ.· επίσης, *έν τῷ κοίλῳ καὶ μυχῶ τοῦ λιμένος*, σε Θουκ.

κοιλ-όφθαλμος, -ον, αυτός που έχει κοίλους οφθαλμούς, σε Ξεν.

κοιλο-χειῖλης, -ες (χειῖλος), αυτός που έχει βαθιά χείλια, σε Ανθ.

κοιλ-ώδης, -ες (εἶδος), αυτός που έχει κοιλώματα, σπηλαιώδης, κούφιος, *φάραγξ*, σε Βάβρ.

κοίλωμα, -ατος, τό, κοίλωμα, κοιλότητα, κουφάλα, κούφωμα, σε Βάβρ. κ.λπ.

κοιλ-ωπής, -ές (ῥψ), αυτός που έχει βαθουλωτά μάτια· θηλ. -ῶπις, -ιδος, σε Ανθ.

κοιλ-ωπός, -όν (ῥψ), βαθουλωτός στην όψη· κούφιος, κοίλος, σε Ευρ.

κοιμάω, Ιων. -έω· μέλ. -ήσω, Δωρ. -άσω [ᾱ]· αόρ. α' ἐκοίμησα, Επικ. κοίμησα — Μέσ., γ' ενικ. Επικ. αορ. α' κοιμήσατο — Παθ., αόρ. α' ἐκοιμήθην· (κεῖμαι)· **I. 1.** νανουρίζω, αποκοιμίζω, κατευνάζω ή βάζω για ύπνο, σε Όμηρ. **2.** μεταφ., γαληνεύω, ηρεμώ, καθησυχάζω, καταπραύνω, *ἀνέμους, κύματα*, στον ίδ.· *ὀδύνας*, σε Ομήρ. Ιλ.· *κοίμησον εὔφημον στόμα*, βάλε τη γλώσσα σου να κοιμηθεί στη σιωπή, σε Αισχύλ. **II.** Μέσ. και Παθ., αποκοιμιέμαι, πλαγιάζω, βρίσκομαι στο κρεβάτι, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ. **2.** λέγεται για τον ύπνο του θανάτου, *κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον*, είχε σιδερένιο ύπνο, σε Ομήρ. Ιλ.· *απόλ.*, πέφτω για ύπνο, πεθαίνω, σε Σοφ., Κ.Δ. **3.** κρατώ φύλαξη το βράδυ, Λατ. excubare, σε Αισχύλ., Ξεν.

κοίμημα, τό (κοιμάω), ύπνος, *κοιμήματα αὐτογέννητα*, σαρκική συνεύρεση της μητέρας με το ίδιο της το παιδί, σε Σοφ.

κοίμησις, -εως, ή, αποκοίμηση, ξάπλωμα για ύπνο, κατάκλιση, σε Πλάτ., Κ.Δ.

κοιμίζω, μέλ. Αττ. -ιδ· *κοιμάω*, **1.** βάζω για ύπνο, σε Ευρ.· *ἄημα ἐκοίμισε πόντον*, δηλ. οι άνεμοι σταμάτησαν να φυσούν και άφησαν τη θάλασσα να ηρεμήσει, (πρβλ. του Βιργ. straverunt aequona venti), σε Σοφ.· μεταφ., *μεγαληγορίαν κ.*, την καταπνίγω, σε Ευρ.· ομοίως, *κ. τὰς λύπας*, σε Ξεν. — Παθ., *παῖς κοιμίζεται*, σε Ευρ. **2.** λέγεται για τον ύπνο του θανάτου, σε Σοφ., Ευρ.· επίσης στη Μέσ., σε Ευρ.

κοιμιστής, -οῦ, ό, κάποιος που βάζει στο κρεβάτι, σε Ανθ.

κοινάν, -ᾶνος, ό, Δωρ. αντί *κοινών*.

κοινᾶνέω, Δωρ. αντί *κοινών*.

κοινάσομαι, κοινάσας, Δωρ. αντί *κοινώσ-*.

κοινῆ, δοτ. θηλ. του *κοινός*, που χρησιμ. ως επίρρ.· βλ. [κοινός](#) Β. II.

κοινο-βουλέω (βουλή), αποφασίζω από κοινού, σε Ξεν.

κοινό-λεκτρος, -ον (λέκτρον), αυτός που έχει το ίδιο κρεβάτι, σύζυγος, σύντροφος, ομόκλινος, σύνευνος, σε Αισχύλ.

κοινο-λεχής, -ές, = *κοινόλεκτρος*, εραστής, αγαπητικός, σε Σοφ.

κοινο-λογέομαι, μέλ. -ήσομαι, αόρ. α' ἐκοινολογησάμην, παρακ.

κεκοινολόγημαι· (λόγος)· συσκέπτομαι ή συναποφασίζω, συνομιλώ με, *τινι*, σε Ηρόδ., Αττ.· *πρός τινα*, σε Θουκ.

κοινό-πλους, -ον, συνηρ. **-πλους, -ουν (πλέω)**, αυτός που συμπλέει, σε Σοφ.

κοινό-πους, ό, ή, -πουν, τό, αυτός που έχει κοινό ποδί, *κ. παρουσία*, δηλ. η κοινή άφιξη προσώπων, σε Σοφ.

κοινός, -ή, -όν σπανίως **-ός, -όν** (από το ζύν = σύν, πρβλ. [ζυνός](#))·

A. I. 1. κοινά μοιρασμένος, αυτός που ανήκει σε πολλούς, αντίθ. προς το *ἴδιος*, σε Ησίοδ., Αττ.· *παροιμ.*, *κοινὸν τύχη*, σε Αισχύλ.· *κοινὰ τὰ τῶν φίλων*, σε Ευρ. **2.** με δοτ., *κ. τινι*, κοινός σε ή με κάτι άλλο, σε Αισχύλ.· επίσης με γεν., *πάντων κ. φάος*, στον ίδ. **II.** κοινός σε όλους τους ανθρώπους, δημόσιος, κοινόχρηστος, γενικός, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **III. 1.** *τὸ κοινόν*, πολιτεία, Λατ. respublica, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** διακυβέρνηση, δημόσιες αρχές, σε Θουκ., Ξεν.· *ἀπὸ τοῦ κοινοῦ*, μέσω δημόσιας εξουσίας, σε Ηρόδ.· *ἄνευ τοῦ τῶν πάντων κοινοῦ*, χωρίς τη συναίνεση της συμμαχίας, σε Θουκ. **3.** δημόσιο ταμείο, σε Ηρόδ., Θουκ. **4.** *τὰ κοινά*, δημόσια ζητήματα, σε Ρήτ.· *πρὸς τὰ κοινὰ προσελθεῖν, προσιέναι*, μπαίνω στο δημόσιο βίο, σε Δημ. κ.λπ.· επίσης τα δημόσια χρήματα, σε Αριστοφ. **IV.** κοινός, συνηθισμένος, κανονικός, σε Πλάτ. κ.λπ. **V. 1.** λέγεται για πρόσωπα κοινής καταγωγής ή συγγενεύοντα μεταξύ τους, ιδίως για όσους έχουν αδελφική σχέση, σε Πίνδ., Σοφ. **2.** όπως το *κοινωνός*, συμμετοχος, σε Σοφ., Αριστοφ. **3.** αυτός που ακούει τους πάντες,

αντικειμενικός, αμερόληπτος, σε Θουκ., Πλάτ.· καταδεκτικός, προσηνής, φιλοπροσήγορος, σε Ξεν. **4.** λέγεται για περιστατικά, *κοινότεραι τύχαι*, περισσότερο ίσες (δηλ. δικαιότερες) ευκαιρίες, σε Θουκ. **VI.** λέγεται για κρέατα, κοινός, ανόσιος, ακάθαρτος, βέβηλος, σε Κ.Δ. **B. I. 1.** επίρρ. *κοινῶς*, από κοινού, μαζί, αντίθ. προς το *ἰδίᾳ*, σε Ευρ. κ.λπ. **2.** δημόσια, σε Θουκ. κ.λπ. **3.** κοινωνικά, όπως οι άλλοι πολίτες, σε Αριστ., Πλούτ. **4.** με συνηθισμένη γλώσσα ή τρόπο, σε Πλούτ. **II. 1.** ομοίως δοτ. θηλ. *κοινῇ*, από κοινού, με κοινή συναίνεση, συμφώνως, σε Ηρόδ., Σοφ., Ευρ. **2.** δημοσίως, σε Ξεν. **III.** ομοίως με πρόθ., *ἐς κοινόν*, από κοινού, σε Αισχύλ.· *εἰς τὸ κ.*, για κοινή χρήση, σε Πλάτ.

κοινότης, -ητος, ἡ, I. μοίρασμα από κοινού, κοινότητα, συνεταιρισμός, εταιρεία, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** καταδεκτικότητα, φιλοφροσύνη, σε Ξεν.

κοινό-τοκος, -ον (τίκτω), αυτός που έχει ή κατάγεται από τους ίδιους γονεῖς, *ἐλπίδες κ.*, ελπίδες σε κάποιον που έχει γεννηθεί από τους ίδιους γονεῖς, δηλ. στον αδελφό, σε Σοφ.

κοινο-φιλῆς, -ές (φιλέω), αυτός που αγαπάει από κοινού, σε Αισχύλ.

κοινό-φρων, -ον (φρήν), αυτός που έχει την ίδια γνώμη, *τινί*, σε Ευρ.

κοινόω, μέλ. *κοινῶσω*, αόρ. *ἀ' ἐκοίνωσα* — Μέσ., μέλ. *κοινῶσομαι*, Δωρ. -

άσομαι, αόρ. *ἀ' ἐκοινωσάμην* — Παθ., αόρ. *ἀ' ἐκοινώθην*· **I. 1.** καθιστώ

κοινό, φέρνω σε επικοινωνία, κοινοποιώ κάτι, γνωστοποιώ, κοινολογώ, κ. *τί*

τινι, σε Αισχύλ., Ευρ. κ.λπ.· *τι ἔς τινα*, σε Ευρ. **2.** κάνω κάτι κοινό και

συνηθισμένο, μολύνω, μιαίνω, σε Κ.Δ. — Μέσ., θεωρώ ή κηρύττω ως

ακάθαρτο, βέβηλο, στο ἰδ. **II. 1. α)** Μέσ., κοινολογώ το ένα με το άλλο, σε

Αισχύλ., Σοφ. **β)** ενεργώ ώστε να ανακοινωθεί, *τί τινι*, σε Πλάτ. **2.**

συμβουλευόμαι, *τινι*, σε Ξεν. **3.** είμαι συμμετοχος ή συγκοινωνός, *τινος*,

κάποιου πράγματος, σε Ευρ. **4.** με αιτ. πράγμ., παίρνω μέρος ή έχω μερίδιο σε,

στον ἰδ., Θουκ. **III.** Παθ., έχω κοινωνία με, σε Ευρ.

κοινών, -ῶνος, Δωρ. **κοινάν, -ᾶνος, ὁ**, = *κοινωνός*, σε Πίνδ., Ξεν.

κοινωνέω, μέλ. -ήσω, παρακ. *κεκοινωνήκα* (*κοινωνός*)· **1.** έχω ή πράττω σε

κοινωνία με κάποιον, έχω μερίδιο ή συμμετέχω σε κάτι μαζί με κάτι άλλο,

τινός τινι, σε Ξεν. **2.** κ. *τινός*, έχω μερίδιο ή παίρνω μέρος σε κάτι, σε Τραγ.,

Ξεν. **3.** κ. *τινί*, έχω σχέσεις ή συναναστρέφομαι, σε Αριστοφ., Πλάτ. **4.**

σπανίως με αιτ. πράγμ., κ. *φόνον τινί*, διαπράττω φόνο σε συνέργεια με αυτόν,

σε Ευρ. **5.** απόλ., μοιράζομαι από κοινού μια άποψη, συμφωνώ, σε Πλάτ.·

σχηματίζω κοινότητα, σε Αριστ.

κοινωνημα, -ατος, τό, στον πληθ., κοινωνικές πράξεις, συναλλαγές,

δοσοληψίες μεταξύ των ανθρώπων, σε Πλάτ.

κοινωνητέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να είναι κοινό, σε Πλάτ.

κοινωνία, ἡ (κοινωνέω)· **I. 1.** κοινωνία, κοινότητα, ένωση, συμμετοχή,

συναναστροφή, συνομιλία, σε Πίνδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** με γεν. αντικ., επικοινωνία

με, κοινωνία με, σε Ευρ. κ.λπ.· *τίςθαλάσσης βουκόλοις κ.*, ποια σχέση έχουν οι

βοσκοί με τη θάλασσα; στον ἰδ. **II.** κοινό δώρο, ελεημοσύνη, συνεισφορά, σε

Κ.Δ.

κοινωνικός, -ή, -όν, I. αυτός που διεξάγεται από κοινού, κοινωνικός, σε

Αριστ. **II.** αυτός που αποδίδει μερίδιο, *τινος*, από κάτι, σε Λουκ.

κοινωνός, ὁ και ἡ (κοινός)· **I. 1.** σύντροφος, συμμετοχος, συνέταιρος, *τινος*,

σε κάτι, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *ὁ τοῦ κακοῦ κ.*, συνεργός στο κακό, σε Σοφ.·

επίσης, *τινι*, σε κάτι, σε Ευρ. **2.** απόλ., μέτοχος, κοινωνός, σε Πλάτ., Δημ. **II.**

ως επίθ., κοινός, σε Ευρ.

κοινῶς, επίρρ. του *κοινός*, βλ. [κοινός](#) B.

κοῖος, -η, -ον, Ἰων. αντί ποῖος, -ος, -ον.

κοιρᾶνέω, μέλ. -ήσω (κοίρανος), **I.** εἶμαι ἀρχοντας ἢ αφέντης, διαφεντεύω, προστάζω, σε Ὀμηρ. **II.** με γεν., εἶμαι αφέντης κάποιου, σε Ησίοδ., Αισχύλ.· επίσης, με δοτ., σε Αισχύλ.

κοιρᾶνία, Ἰων. -ίη, ἦ, εθνική κυριαρχία, ανώτατη αρχή, σε Ανθ.

κοιρᾶνίδης[ν], -ου, ὅ, = κοίρανος, σε Σοφ.

κοίρᾶνος, ὁ (κῦρος), κυβερνήτης, αρχηγός, ἀρχοντας, σε Ὀμηρ., Τραγ.

κοιτάζω (κοίτη), βάζω στο κρεβάτι — Μέσ., Δωρ. αορ. α' ἐκοιταζάμην, πηγαίνω για ύπνο, κοιμάμαι, σε Πίνδ.

κοιταῖος, -α, -ον (κοίτη)· **1.** αὐτός που βρίσκεται στο κρεβάτι, παρά Δημ. **2.** ως ουσ. **κοιταῖον**, τό, φωλιά ἀγρίου θηρίου, σε Πλούτ.

κοίτη, ἡ (κεῖμαι), = κοῖτος, σε Ηρόδ., Αττ.· **I. 1.** νυφικό κρεβάτι, σε Σοφ., Ευρ. **2.** φωλιά θηρίου, φωλιά πουλιού, σε Ευρ. **II.** η κίνηση της κατάκλισης, τῆς κοίτης ὥρη, ώρα για ύπνο, σε Ηρόδ.· *τραπέζη καὶ κοίτη δέκεσθαι*, και με κρεβάτι και με τροφή, στον ιδ. **III.** ἔχειν κοίτην ἔκ τινος, καθίσταμαι ἐγκυος από ἀνδρα, σε Κ.Δ.· με αρνητική σημασία, ακολασία, ασέλγεια, στο ιδ.

κοῖτος, ὁ (κεῖμαι)· **I.** μέρος για κατάκλιση, κρεβάτι, σε Ομήρ. Ὀδ. **II.** ὕπνος, στο ιδ., σε Ησίοδ.

κοιτών, -ῶνος, ὁ (κοίτη), καμάρα, υπνοδωμάτιο, ὁ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος, θαλαμηπόλος, praefectus cubiculi, σε Κ.Δ.

κόκκινος, -η, -ον, ἀλίκος, κατακόκκινος, Λατ. coccineus, σε Πλούτ., Κ.Δ.

κόκκος, ὁ, I. κόκκος, σπυρί, κουκούτσι, σπέρμα, σε Ὀμηρ. Ὑμν., Ηρόδ. **II.** κόκκος κρεμέζι, που χρησιμοποιείται για να βαφτεῖ κάτι κόκκινο, σε Θεόφρ. **κόκκυ**, κυρίως κούκου! κραυγή πουλιού, που χρησιμοποιείται ως επιφώνημα, τώρα! γρήγορα! *κόκκυ, πεδίονδε*, σε Αριστοφ.· *κόκκυ, μεθεῖτε*, εμπρός! αφήστε! στον ιδ.

κοκκύζω, Δωρ. -ύσδω, μέλ. -ύσω, παρακ. *κεκόκκυκα* (κόκκυζ)· **I.** φωνάζω «κούκου», σε Ησίοδ.· λέγεται για τον κούκο, κράζω, σε Θεόκρ. **II.** φωνάζω, κράζω όπως το κούκο, δίνω σήμα κρώζοντας, σε Αριστοφ.

κόκκυξ, -ῦγος, ὁ, ο κούκος, ονομάζεται ἔτσι από το κρώξιμο *κόκκυ*, Λατ. cuculus, σε Ησίοδ., Αριστοφ. κ.λπ.· *ἐχειροτόνησάν με κόκκυγές γε τρεῖς*, ψηφίστηκα από τρεις φωνές κούκων, δηλ. από τρεις που ἔδωσαν τις ψήφους τους ξανά και ξανά, σε Αριστοφ.

κοκκύσδω, Δωρ. αντί κοκκύζω.

κόκκων, ὁ, σπόρος ροδιού, σε Σόλ.

κοκύαι, οἱ, πρόγονοι, προπάτορες, σε Ανθ. (ἀγν. προέλ.).

κολάζω, μέλ. *κολάσω*, αόρ. α' ἐκόλασα — Μέσ., μέλ. *κολάσομαι*, σε Αττ. β' ενικ. *κολᾷ*, μτχ. *κολώμενος*· αόρ. α' ἐκολασάμην — Παθ., μέλ. *-ασθήσομαι*, αόρ. α' ἐκολάσθην, παρακ. *κεκόλασμαι* (πιθ. από το *κόλος*, συγγενές προς το *κολούω*)· **1.** κυρίως, κολοβώνω, περικόπτω, κλαδεύω· ἔπειτα, όπως το Λατ. castigare, κρατώ εντός ορίων, περιορίζω, αναχαιτίζω, τιμωρώ, σε Πλάτ.· μτχ. Παθ. παρακ., περιορισμένος, σε Αριστ. **2.** κολάζω, διορθώνω, τιμωρώ, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ. — Μέσ., τιμωρώ κάποιον, σε Αριστοφ., Πλάτ. — Παθ., τιμωρούμαι, σε Ξεν.

Κολαινίς, -ίδος, ἡ, ἀγνωστο επίθ. της Ἀρτεμης, σε Αριστοφ.

κολᾶκεία, ἡ, κολακεία, γαλιφιά, δουλοπρέπεια, σε Πλάτ., Αισχίν.

κολάκευμα, -ατος, τό, κομμάτι κολακείας, σε Ξεν.

κολᾶκευτέος, -α, -ον, ρημ. επίθ., αὐτός που πρέπει να κολακευθεῖ, σε Λουκ.

κολᾶκευτικός, -ή, -όν, αὐτός που αγαπάει την κολακεία, αὐτός που ἔχει προδιάθεση στην κολακεία, σε Λουκ.· ἡ -κή (ενν. τέχνη) = *κολακεία*, σε Πλάτ.

κολᾶκεύω, μέλ. -σω (κόλαξ), κολακεύω, σε Αριστοφ., Ξεν. κ.λπ. — Παθ., κολακεύομαι, είμαι επιρρεπής στην κολακεία, σε Δημ.

κολᾶκικός, -ή, -όν = *κολακευτικός*, σε Πίνδ.

Κολᾶκ-ώνυμος, ὁ (ὄνομα), αυτός που έχει όνομα Κόλακα, κωμική παραποίηση του ονόματος *Κλε-ώνυμος*, σε Αριστοφ.

κόλαξ, -ᾶκος, ὁ, κόλακας, γαλίφης, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.

κολαπτήρ, -ῆρος, ὁ, σμίλη, καλέμι, κοπίδι, σε Λουκ.

κολάπτω, μέλ. -ψω, λέγεται για πουλιά, **1.** χτυπώ, δαγκώνω, σκαλίζω, τσιμπώ, σε Λουκ., Ανθ.· λέγεται για τον Πήγασο, χτυπώ το έδαφος με την οπλή, σε Ανθ. **2.** σκαλίζω ή σμιλεύω, στον ίδ.

κόλασις, -εως, ἡ (κολάζω), μαστίγωση, τιμωρία, σωφρονισμός, σε Πλάτ. κ.λπ.

κόλασμα, -ατος, τό (κολάζω), μαστίγωση, τιμωρία, σε Ξεν.

κολασμός, ὁ, = *κόλασις*, σε Πλούτ.

κολάστειρα, ἡ, θηλ. του *κολαστήρ*, σε Ανθ.

κολαστέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *κολάζω*, **I.** αυτός που τιμωρείται, σε Πλάτ.

II. *κολαστέον*, αυτό που πρέπει να τιμωρηθεί, στον ίδ.

κολαστήριον, τό (κολάζω)· **I.** σωφρονιστήριο οίκος, σε Λουκ. **II.** = *κόλασμα*, *κόλασις*, σε Ξεν.

κολαστής, -οῦ, ὁ (κολάζω), τιμωρός, σωφρονιστής, σε Τραγ.

κολαστικός, -ή, -όν (κολάζω), σωφρονιστικός, διορθωτικός, σε Πλάτ.

κολᾶφίζω, μέλ. -σω, ραπίζω, χτυπώ στο πρόσωπο, σε Κ.Δ.

κόλαφος, ὁ (κολάπτω), ράπισμα.

κολεόν, Ιων. **κουλεόν**, τό, θήκη ξίφους, θηκάρι σπαθιού, Λατ. *culeus*, σε Όμηρ., Αττ.

κολετράω, καταπατώ, τινά, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

κόλλᾳ, -ης, ἡ, κόλλα, Λατ. *gluten*, σε Ηρόδ.

κόλλᾳβος, ὁ, **I.** = *κόλλοψ*, σε Λουκ. **II.** είδος πίτας ή ψωμιού, σε Αριστοφ.

κολλάω, μέλ. -ήσω (*κόλλα*)· **I. 1.** κολλώ, ενώνω, στερεώνω, σε Αριστοφ., Πλάτ. **2.** ενώνω το ένα μέταλλο με το άλλο, κ. *χρυσὸν ἐλέφαντά τε*, δηλ. φτιάχνω στέμμα διακοσμημένο με χρυσάφι και ελεφαντόδοντο, σε Πίνδ. **II.** γενικά, ενώνω, δένω στενά μεταξύ τους — Παθ., προσκολλῶμαι σε, *κεκόλληται πρὸς ἅτα*, είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένο με τη δυστυχία, σε Αισχύλ.· ομοίως, λέγεται για πρόσωπα, κ. *τινι*, προσκολλῶμαι σε κάποιον, σε Κ.Δ.· λέγεται και για πράγματα, ὁ *κονιορτὸς ὁ κολληθεὶς τινι*, στο ίδ. **III.** ενώνω μεταξύ τους, συναρμῳζω, συνάπτω, χτίζω, σε Πίνδ.

κολλήεις, -εσσα, -εν (*κόλλα*), = *κολλητός*, σε Ησίοδ.

κόλλησις, -εως, ἡ (κολλάω), συγκόλληση, συναρμολόγηση, κ. *σιδήρου*, συγκόλληση σιδήρου, Λατ. *ferruminiatio*, ή πιθ. η τέχνη διακόσμησης μεταλλικών επιφανειών και δη σιδηρικών, σε Ηρόδ., Θεόφρ.

κολλητός, -ή, -όν (κολλάω)· **I.** κολλημένος με κάποιον, στενά συνδεδεμένος, σφιχτά προσαρμοσμένος, σε Όμηρ., Ευρ. κ.λπ. **II.** *ὑποκρητηρίδιον κολλητόν*, υποστήριγμα συγκολλημένο με τον *κρατήρα*, σε Ηρόδ.

κολλῖκο-φάγος, -ον (φαγεῖν), αυτός που τρώει «κολλικία», σε Αριστοφ.

κόλλιξ, -ῖκος, ὁ, πλακούντας ή άρτος από χονδρό αλεύρι.

κόλλοψ, -οπος, ὁ, στριφτάρι ή κλειδί με το οποίο σφίγγονταν οι χορδές της λύρας, σε Όμηρ. Οδ., Πλάτ.· μεταφ., *τῆς ὀργῆς τὸν κόλλοπ' ἀνιέναι*, άφησε τις χορδές της οργής σου, σε Αριστοφ.

κολλῡβιστής, -οῦ, ὁ (κόλλυβος), μικρός αργυραμοιβός, σε Κ.Δ.

κόλλυβος, ὁ, 1. μικρό κέρμα, *κολλύβου* αντί λεπτού, σε Αριστοφ. **2.** στον πληθ., *κόλλυβα, τά*, μικρά στρογγυλά πλακούντια, στον ίδ.

κολλύρα[ῶ], ἡ, = *κόλλιξ*, σε Αριστοφ.

κολλύριον[ῶ], τό, I. υποκορ. του *κολλύρα*, πληθ. αλοιφή για τα μάτια, Λατ. *collyrium*. **II.** λεπτὸς πηλός, πάνω στον οποίο μπορεί να αποτυπωθεῖ σφραγίδα, σε Λουκ.

κολοβός, -όν (κόλος)· 1. κομμένος, περιορισμένος, με γεν. *κολοβὸς κεράτων*, Λατ. *truncus pedum*, σε Πλάτ.· *κ. χειρῶν*, σε Ανθ. **2.** ἀπόλ., ακρωτηριασμένος, ελλιπής, σε Ξεν.

κολοβόω, μέλ. -ώσω, κόβω, κονταίνω, ψαλιδίζω, μειώνω, περιορίζω, σε Κ.Δ.

κολοί-αρχος, -ου, ὁ, αρχηγὸς καλιακούδων, στρατηγὸς καλιακούδων, σε Αριστοφ.

κολοίος, ὁ, καλιακούδα, κάργια, Λατ. *graculus*, σε Ομήρ. Ιλ., Πίνδ., Αριστοφ.· παροιμ., *κολοιὸς ποτὶ κολοιόν*, ὁμοιος με ὁμοιο, σε Αριστ.· *κολοιὸς ἄλλοτρίοις πτεροῖς ἀγάλλεται*, «χαίρεται με ξένα κόλλυβα», σε Λουκ.

κολόκῡμα, -ατος, τό, μεγάλο κύμα πριν σπάσει (*κόλον κῡμα*), η φουσκοθαλασσιά που προηγείται της καταιγίδας, σε Αριστοφ.

κολοκύνθη ἢ -τη, -ης, ἡ, κολοκύθα, Λατ. *cucurbita*.

κολοκυνθιάς, ἡ, φτιαγμένη από κολοκύθες, σε Ανθ.

κολοκύνθινος, -η, -ον, φτιαγμένος από κολοκύθες, *πλοῖα*, σε Λουκ.

κόλον, τό, ε ντερικὸ τμήμα ἢ το χαμηλότερο τμήμα του παχέος εντέρου που εκτείνεται από το τυφλό ως το απευθυσμένο, σε Αριστοφ.

κόλος, -ον, βραχύς, κοντός, Λατ. *curtus*, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για βόδια, αὐτὸς που ἔχει κοντά κέρατα ἢ αὐτὸς που δεν ἔχει καθόλου κέρατα, σε Ηρόδ.· ομοίως, *ὠκόλε*, απευθυνόμενο σε τράγο, σε Θεόκρ.

κολοσσός, ὁ, Κολοσσός, λέγεται για τα τεράστια αγάλματα στους ναούς της Αιγύπτου, σε Ηρόδ.· γενικά, ἀγαλμα, σε Αισχύλ., Θεόκρ.· ο πιο διάσημος Κολοσσός ἦταν αὐτὸς του Απόλλωνα στη Ρόδο, εβδομήντα πήχεις ψηλός, φτιαγμένος στον καιρὸ του Δημητρίου του Πολιορκητή, σε Λουκ. (αμφίβ. προέλ.).

κολοσυρτός, ὁ, ποιητ. λέξη, οχλοβοή, ταραχή, θόρυβος, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. (αμφίβ. προέλ.).

κόλ-ουρος, -ον (κόλος, οὐρά), αὐτὸς που ἔχει κομμένη ουρά, σε Πλούτ.

κόλουσις, -εως, ἡ, κόψιμο, σύντμηση, αποκοπή, σε Αριστ.

κολούω, μέλ. -ούσω, ἀόρ. α' *ἐκόλουσα* — Παθ., ἀόρ. α' *ἐκολούθην ἢ -ύσθην*, παρακ. *κεκόλουμαι*· (*κόλος*)· **I.** ἀποκόπτω, βραχύνω, κολοβάνω, σε Ηρόδ. **II.** μεταφ., ἀποκόπτω, ἀπογοητεύω, πτοώ, *τὸ μὲν τελείει, τὸ δὲ κολουεί*, εκτελεῖ ἓνα τμήμα ἐνῶ ἀφήνει τὸ ἄλλο μισοτελειωμένο, λέγεται για τις ἀπειλές του Ἀχιλλέα, σε Ομήρ. Ιλ.· *μηδὲ τὰ δῶρα κολουέτε*, μην τα ελαττώνετε, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για πρόσωπα, *τὰ ὑπερέχοντα κ.*, καταρρίπτω, ταπεινώνω αὐτοὺς που υπερυψώνονται, σε Ηρόδ. — Παθ., συγκόπτομαι, βραχύνομαι, σμικρύνομαι, σε Αισχύλ.· *ἐπειδὰν κολουθῶσι*, ὅταν ταπεινωθοῦν, καταπέσουν, σε Θουκ.

κολοφών, -ῶνος, ὁ, ὕψος, κορυφή, ὕψιστο σημεῖο, τελείωση, *κολοφῶνα ἐπιτιθέναι*, βάζω την τελευταία «πινελιά» σε κάτι, σε Πλάτ. (αμφίβ. προέλ.).

κολπίας, -ου, ὁ, αὐτὸς που εἶναι ἐξογκωμένος και σχηματίζει κόλπους, σε Αισχύλ.

κόλπος, ὁ, Λατ. *sinus*· **I. 1.** στήθος, κόρφος, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μήτρα, σε Ευρ.

II. δίπλα που σχηματίζεται από χαλαρή πτύχωση σε ρούχο, και μάλιστα ὅταν πέφτει πάνω από την ζώνη, σε Ομήρ. Ιλ.· αὐτή η πτυχή μερικές φορές

χρησίμευε ως θυλάκιο, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· *κόλπον άνιεμένη*, αφήνοντας το μανδύα να σχηματίζει πτύχωση, δηλ. αποκαλύπτοντας το στήθος της, σε Ομήρ. Ιλ.· *κόλπω πεπλώματος*, κάτω από το πέπλο με τις βαθιές πτυχώσεις, σε Αισχύλ.· *ἐπὶ σφυρὰ κόλπον άνεῖσαι*, έχοντας αφήσει τους μανδύες τους να πέσουν στους αστράγαλους, σε Θεόκρ. **III.** οτιδήποτε κοιλώδες όπως· **1.** λέγεται για τη θάλασσα, αλλά πρώτα με σημασία σχεδόν κυριολεκτική, *θέτις ὑπεδέξατο κόλπω*, τον υποδέχθηκε στον κόρφο της, σε Ομήρ. Ιλ.· έπειτα, λέγεται για το βαθύ κοίλωμα μεταξύ των κυμάτων, σε Όμηρ. **2.** κόλπος ή όρμος θάλασσας, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. **3.** κοιλάδα, κ. *Άργεῖος*, σε Πίνδ.· *Έλευσινίας Διοῦς ἐν κόλποις*, σε Σοφ.

κολπόω, μέλ. -ώσω, σχηματίζω εξογκούμενη πτύχωση· ιδίως, κάνω το ιστίο να φουσκώσει, Λατ. *sinuare*, *άνεμος κ. τήν όθόνην*, σε Λουκ.· *χιτῶνας κολπώσαντες τῷ άνέμῳ, καθάπερ ιστία*, στον ίδ. — Παθ., φουσκώνω, πρήζομαι, λέγεται για ιστίο, πανί, σε Μόσχ.· *κολποῦται Ζέφυρος εἰς όθόνας*, σε Ανθ.· λέγεται για κόλπο, καμπυλώνω, σε Πολύβ.

κολπ-ώδης, -ες (εἶδος), αυτός που έχει κόλπο ή λιμάνι, σε Ευρ.

κόλπωμα, -ατος, τό, ένδυμα με πτυχώσεις, σε Πλούτ.

κολυμβάω, μέλ. -ήσω, βουτώ στη θάλασσα, σε Κ.Δ.

κολυμβήθρα, ή, τόπος για κολύμπι, σε Πλάτ.

κολυμβητής, -οῦ, ό, κολυμβητής, σε Θουκ., Πλάτ. κ.λπ.

κολυμβίς, -ίδος, ή, θαλασσοπούλι, «γλαροπούλι», σε Αριστοφ.

κόλυμβος, ό, κολυμβητής, δύτης, σε Αριστοφ.

Κόλχος, ό, από την Κολχίδα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίθ. **Κολχικός, -ή, -όν**, Κολχικός, στον ίδ.· θηλ. **Κολχίς, -ίδος** και ως ουσ. *Κολχίς* (ενν. γῆ), η Κολχίδα, στον ίδ.· (ενν. γυνή), σε Ευρ.

κολῳάω (κολῳός), διαπληκτίζομαι, καβγαδίζω, κατσαδιάζω, αποπαίρνω, σε Ομήρ. Ιλ.

κολῳμαι, Αττ. αντί *κολάσσομαι*, Μέσ. μέλ. του *κολάζω*.

κολώνη, ή, ύψωμα, λόφος, σε Ομήρ. Ιλ.· ιδίως, επιτύμβιος λόφος, τύμβος, ανάχωμα, Λατ. *tumulus*, σε Σοφ.

Κολωνήθεν, επίρρ., από το δήμο του *Κολωνοῦ* (βλ. αυτ.), σε Δημ.

κολωνία, ή, η Λατ. *colonia*, σε Κ.Δ.

κολωνός, ό, = *κολώνη*, **I.** λόφος, σε Όμηρ. Ύμν., Ηρόδ.· κ. *λίθων*, σωρός από πέτρες, σε Ηρόδ. **II.** ο Κολωνός, δήμος της Αττικής που βρίσκεται σε λόφο, περίπου ένα μίλι ΒΔ της Αθήνας, και έμεινε αθάνατος εξαιτίας του Σοφοκλή, ο οποίος είχε γεννηθεί εκεί και το έργο του «Οιδίπους ἐπὶ Κολωνῶ».

κολῳός, -οῦ, ό, θορυβώδης, καβγατζίδικος, φιλονίκος, φιλέριδος, σε Ομήρ. Ιλ.

κόμᾱρος, ή, το δέντρο «κουμαριά», *arbutus*, σε Αριστοφ.

κομᾱρο-φάγος, -ον (φαγεῖν), αυτός που τρώει τα φρούτα της κουμαριάς, σε Αριστοφ.

κομάω, Ιων. -έω, Επικ. μτχ. *κομών*· μέλ. -ήσω· (*κόμη*)· **I. 1.** αφήνω τα μαλλιά να μακρύνουν, έχω μακριά μαλλιά, σε Ομήρ. Ιλ.· *κομέειν τήν κεφαλήν*, σε Ηρόδ.· τα πρώτα χρόνια οι Έλληνες είχαν μακριά μαλλιά, απ' όπου, *κάρη κομώντες Άχαιοί*, στον Όμηρ. Στη Σπάρτη συνεχίστηκε αυτή η συνήθεια.

Στην Αθήνα διατηρούσαν μακριά κόμη οι νέοι ως το δέκατο όγδοο έτος, όπου τότε πρόσφεραν τους βοστρύχους τους σε κάποια θεότητα· το να έχει κάποιος μακριά μαλλιά θεωρούνταν ένδειξη αριστοκρατικής καταγωγής· απ' όπου, **2.** *κομᾶν*, σήμαινε καμαρώνω, περηφανεύομαι, είμαι περήφανος ή αλαζονικός, όπως το Λατ. *cristam tollere*, σε Αριστοφ.· *οὔτος ἐκόμησε ἐπὶ τυραννίδι*,

στόχευσε στη μοναρχία, σε Ηρόδ.· *ἐπὶ τῷ κομᾷς*; για ποιο λόγο περηφανεύεσαι; σε Αριστοφ. **II.** λέγεται για άλογα, *χρυσέησιν ἐθειρήσιν κομῶντε*, διακοσμημένος με χρυσές χαίτες, σε Ομήρ. **Ιλ.** **III.** μεταφ., λέγεται για δένδρα και φυτά, έχω φύλλωμα, σε Ομηρ. Ὑμν. κ.λπ.

κομέω, **Ιων.** παρατ. *κομέεσκον*, φροντίζω, παρακολουθώ, επιμελούμαι, περιποιούμαι, σε Όμηρ.

κόμη, ἡ, I. τα μαλλιά του κεφαλιού, **Λατ.** *coma*, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης στον πληθ., στον ιδ.· *κόμην τρέφειν*, αφήνω τα μαλλιά να μακρύνουν, σε Ηρόδ.· *κόμην κείρεσθαι*, ξυρίζω τα μαλλιά στο πένθος, σε Ομήρ. **Οδ.** κ.λπ.· *κόμαι πρόσθετοι*, ψεύτικα μαλλιά, περούκα, σε Ξεν. **II.** μεταφ., φύλλωμα, φυλλωσιά των δέντρων, σε Ομήρ. **Οδ.**

Κομητ-ἄμυνίας, -ου, ὁ, κωμική εκδοχή του ονόματος Αμυνίας, ο «ομορφονιός» Αμυνίας (πρβλ. [κομάω](#)), σε Αριστοφ.

κομήτης, -ου, ὁ (κομάω)· I. 1. αυτός που έχει μακριά μαλλιά, μακρυμάλλης, παρά Ηρόδ., Αριστοφ. **2.** μεταφ., *ἰὸς κ.*, βέλος με φτερά, σε Σοφ.· *λειμὼν κ.*, πράσινο λιβάδι, σε Ευρ. **II.** ως ουσ., κομήτης, σε Αριστ.

κομῖδῃ, ἡ (κομίζω)· I. 1. φροντίδα, περιποίηση, στην Ομήρ. **Ιλ.**· λέγεται πάντα για φροντίδα που προσφέρεται στα άλογα· στην Ομήρ. **Οδ.**, λέγεται για φροντίδα που δίνεται στους άνδρες στα λουτρά, κ.λπ.· επίσης, η φροντίδα του κήπου, σε Ομήρ. **Οδ.** **2.** πρόβλεψη, προμήθεια, στο ιδ. **II. 1.** μεταφορά, συγκομιδή, σε Θουκ.· συγκομιδή θερισμού, σε Ξεν. **2.** (από τη Μέσ. επίσης), αποκόμιση, ανάκτηση, ελευθέρωση, σε Ηρόδ.· αποπληρωμή, εξόφληση χρέους, σε Δημ. **3.** (από την Παθ.), απομάκρυνση-επιστροφή, σε Ηρόδ.· διαφυγή, ασφαλής επιστροφή, στον ιδ.

κομῖδῃ, επίρρ. (δοτ. αντί κομιδῇ)· 1. ακριβώς, «σωστά», σε Πλάτ., Δημ. **2.** όπως το *πάνν*, απολύτως, ολότελα, εντελώς, σε Πλάτ.· *οὐ κομιδῇ*, καθόλου, σε Πλούτ. **3.** στις απαντήσεις, *κομιδῇ μὲν οὖν*, ακριβώς έτσι, βεβαίως, σε Αριστοφ., Πλάτ.

κομίζω, μέλ. *κομιῶ*, έπειτα *κομίσω*, αόρ. *ἀ' ἐκόμισα*, **Επικ.** *ἐκόμισσα* ή *κόμισσα*, **Δωρ.** *ἐκόμιζα*· παρακ. *κεκόμικα* — Μέσ., μέλ. *κομιοῦμαι*, **Ιων.** - *ιεύμαι*· αόρ. *ἀ' ἐκομισάμην*, **Επικ.** *ἐκομισσ-* ή *κομισσ-* — Παθ., μέλ. *-ισθήσομαι*, αόρ. *ἀ' ἐκομίσθην*, παρακ. *κεκόμισμαι* (συχνά με Μέσ. σημασία)· **I. 1.** φροντίζω, προσφέρω, παρέχω, επιμελούμαι, περιποιούμαι, σε Όμηρ.· καλοδέχομαι, ξενίζω, περιποιούμαι, σε Θουκ.· περισσότερο κοινώς στη Μέσ., σε Όμηρ. **2.** λέγεται για πράγματα, ενδιαφέρομαι, παρακολουθώ, νοιάζομαι, υπολογίζω, στον ιδ. κ.λπ.· *ἔξω κομίζειν πηλοῦ πόδα*, κρατώ το πόδι μου έξω από τη λάσπη, σε Αισχύλ. **II. 1.** μεταφέρω ώστε να κρατήσω, μεταφέρω προς φύλαξη, σε Ομήρ. **Ιλ.** κ.λπ.· απλά, διασώζω, φυλάω, *τινὰ ἐκ θανάτου*, σε Πίνδ.· *αλλά, νεκρὸν κ.*, μεταφέρω για ταφή, σε Σοφ., Ευρ. **2.** κερδίζω σαν βραβείο ή λάφυρο, σε Ομήρ. **Ιλ.**, Πίνδ. — Μέσ., παίρνω για τον εαυτό μου, αποκτώ, κερδίζω, σε Σοφ. κ.λπ. **3.** μεταφέρω, βαστάζω, μεταβιβάζω, διακομίζω, σε Όμηρ. κ.λπ. — Παθ., μεταφέρομαι, ταξιδεύω στη θάλασσα ή στην ξηρά, σε Ηρόδ.· *εἴσω κομίζου*, είσελθε, μπες, σε Αισχύλ.· ομοίως στον μέλ. και Μέσ. αόρ. *ἀ' κομιεύμεθα ἐς Σῆριν*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **4.** φέρνω σε κάποιο μέρος, εισάγω, εισφέρω, *καρπὸν κ.*, κάνω τη συγκομιδή του σιταριού, στον ιδ. κ.λπ.· ομοίως στη Μέσ., στον ιδ., σε Σοφ.· και Παθ. παρακ. με Μέσ. σημασία, *τοὺς καρποὺς κεκόμισθε*, έχετε θερίσει τους καρπούς, σε Δημ. **5.** οδηγώ, συνοδεύω, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.· *κ. ναῦς*, σε Θουκ. **6.** επαναφέρω, επιστρέφω, σε Πίνδ., Ευρ., Πλάτ. κ.λπ. — Μέσ., επιστρέφω, ανακτώ, σε Ευρ., Θουκ.· *κομίζεσθαι χρήματα*, εξοφλώ χρέος, σε Δημ. — Παθ., έρχομαι ή

πηγαίνω πίσω, υποστρέφω, σε Ηρόδ., Αττ. **7.** όπως το Λατ. affeco, χορηγώ, προσφέρω, παρέχω, σε Αισχύλ.

κομιστέος, -α, -ον, ρημ. επίθ., **I.** αυτός για τον οποίο πρέπει να φροντίσει κάποιος, αυτός που πρέπει να συγκεντρωθεί από κάποιον, σε Αισχύλ. **II.** *κομιστέον*, αυτό που πρέπει να μεταφερθεί, σε Πλάτ.

κομιστήρ, -ῆρος, ὅ, = το επόμ., σε Ευρ., Πλούτ.

κομιστής, -οῦ, ὅ (κομίζω), **I.** αυτός που περιποιείται, που φροντίζει, σε Ευρ. **II.** οδηγός, φορέας, αγωγός, στον ίδ.

κόμιστρον, τό (κομίζω), στον πληθ. όπως το *σῶστρα*, **I.** πληρωμή ή αμοιβή για διάσωση ζωής, σε Αισχύλ. **II.** αμοιβή μεταφοράς, σε Ευρ.

κομιῶ, Αττ. μέλ. του *κομίζω*.

κόμμα, -ατος, τό (κόπτω), **I. 1.** αποτύπωμα ή εντύπωση νομίσματος, σε Αριστοφ.: *παροιμ., πονηροῦ κόμματος*, με φαύλο χάραγμα, στον ίδ. **2.** *νόμισμα*, νόμισμα, νομισματοκοπία, στον ίδ. **II.** σημείο στίξης σε πρόταση, Λατ. comma, σε Κικ.

κομμάτικος, -ή, -όν (κόμμα II), αυτός που αποτελείται από μικρές προτάσεις, *μικρά καὶ κ. ἑρωτήματα*, σε Λουκ.

κόμμι, τό, κόμμι, γόμα, τσίχλα, Λατ. gummi, σε Ηρόδ. (ξέν. λέξη).

κομμός, -οῦ, ὅ (κόπτω), **1.** χτύπημα, πλήγμα· ιδίως, όπως το Λατ. planctus (από το plango), χτύπημα κεφαλιού και στήθους στον θρήνο, *ἔκοψακομμόν Ἄριον*, θρήνησα με Μηδικό θρήνο, σε Αισχύλ. **2.** στο Αττ. δράμα, άγριος θρήνος, που αδόταν εναλλάξ από τον υποκριτή και τον χορό, όπως στον Αγαμ. του Αισχύλ. 1072-1185.

κομμόω, ομορφαίνω, εξωραίζω, καλλωπίζω, σε Αριστ. (αμφιβ. προέλ.).

κομμοτής, -οῦ, ὅ, καλλωπιστής, εξωραϊστής, σε Λουκ.

κομμωτικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή ταιριάζει στον καλλωπισμό· ή -κή (ενν. τέχνη), η τέχνη του καλλωπισμού, σε Πλάτ.

κομμώτρια, ή, θηλ. του κομμωτής, καλλωπίστρια, η υπηρέτρια που ήταν υπεύθυνη για το χτένισμα, σε Αριστοφ., Πλάτ.

κομῶντες, Επικ. μτχ. πληθ. του κομάω.

κομῶντι, Δωρ. αντί κομῶσι, γ' πληθ. του κομάω.

κομπάζω, μέλ. -άσω = κομπέω, **1.** καυχίμαι, κομπάζω, μεγαλαυχώ, μεγαλοστομώ, σε Τραγ.· με σύστ. αντ., κ. λόγον, ξεστομίζω μεγάλα λόγια, σε Αισχύλ. **2.** καυχίμαι, κ. γέρας, καυχίμαι για το αξίωμά μου, στον ιδ. — Παθ., γίνομαι αντικείμενο καυχήσεως, φημίζομαι, σε Ευρ.· φόβος κομπάζεται, ο φόβος ξεστομίζεται μεγαλοφώνως, σε Αισχύλ.· τίνοςδὲ παῖς πατὴρ κομπάζεται; ποιανού πατέρα περηφανεύεται ότι είναι γιος; σε Ευρ.

Κομπάσεύς, ό, κωμική λέξη, κάποιος από το δήμο του «Κομπασμού», κομπορρήμων άνθρωπος, σε Αριστοφ.

κόμπασμα, τό, στον πληθ., καυχήματα, καυχησιολογίες, κομπάσματα, σε Αισχύλ., Αριστοφ.

κομπασμός, ό = κόμπασμα, σε Πλούτ.

κομπαστής, -οῦ, ό (κομπάζω), κομπορρήμων, καυχησιάρης, σε Πλούτ.

κομπέω (κόμπος), I. 1. κάνω κρότο, αντηχώ, συγκρούομαι, κόμπει χαλκός, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** μεταφ., όπως το κομπάζω, μιλώ μεγαλόστομα, καυχίμαι, κομπάζω, σε Ηρόδ., Ευρ.· με σύστ. αντ., κ. μῦθον, βγάζω κομπαστικό λόγο, σε Σοφ. **2.** με αιτ., καυχίμαι για, σε Αισχύλ. — Παθ., γίνομαι αντικείμενο καυχησιολογίας, σε Θουκ.

κομπο-λᾱκέω, ομιλώ κομπάζοντας, είμαι κομπαστής, σε Αριστοφ.

κόμπος, ό, I. 1. θόρυβος, κρότος, κτύπος, όπως αυτός που κάνουν οι χαυλιόδοντες του κάπρου όταν τους ακονίζει, σε Ομήρ. Ιλ.· χτύπος των ποδιών χορευτή, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** μεταφ., κομπασμός, καυχησιά, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** σπανίως με θετική σημασία, έπαινος, σε Πίνδ.

κομπός, ό = κομπαστής, σε Ευρ.

κομπο-φᾱκελор-ρήμων, -ον, αυτός που έχει φακέλους με πομπώδη λόγια και τους μεταχειρίζεται, σκωπτικό επίθετο του Αισχύλου, στον Αριστοφ.

κομπ-ώδης, -ες (εἶδος), κομπαστικός, κενόδοξος, σε Θουκ.· τὸ κομπῶδες, κομπασμός, στον ιδ.

κομπψεία, ή, λεπτότητα, κομπψότητα, ιδίως, λέγεται για τη γλώσσα, σε Πλάτ.

κομπψ-ευριπίτικῶς, επίρρ., με τα κομπψέματα του Ευριπίδη (συντετμ. από το κομπευριπιδικῶς, σε Αριστοφ.

κομπψεύω (κομπψός), λεπτολογώ, εκλεπτύνω, εξευγενίζω, ψιλολογώ, κόμπψευε νῦν τὴν δόξαν, έλα, ψιλολόγησε πάνω στην λέξη δόξα (που αναφερόταν στον προηγούμενο στίχο), σε Σοφ. — Μέσ., φέρομαι με λεπτότητα ή κομπψότητα, σε Πλάτ.

κομπψο-πρεπής, -ές (πρέπω), ευπρεπής με κομπψότητα, «φινετσάτος», σε Αριστοφ.

κομπψός, -ή, -όν (κομέω), I. 1. καλοντυμένος, Λατ. comptus· απ' όπου, όμορφος άνθρωπος, Λατ. bellus homo, σε Αριστοφ. **2.** ευπρεπής, ευφυής, πνευματώδης, φινετσάτος, λεπτός, εξευγενισμένος, λέγεται για πρόσωπα και τα λόγια τους, στον ιδ.· κ. περί τι, έξυπνος σχετικά με ένα ζήτημα, σε Πλάτ.· λέγεται για το ένστικτο του σκύλου, λεπτός, οξύς, στον ιδ.· με σκωπτική σημασία, λέγεται για τους Σοφιστές που υπερανέλυαν, διύλιζαν τα πάντα, σε Ευρ. κ.λπ. **II. 1.** επίρρ., κομπψῶς, κομπψά, με λεπτότητα, με χάρη, με φινέτσα,

σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** *κομψότερον ἔχειν*, είμαι καλύτερα στην υγεία μου, σε Κ.Δ.

κονᾶβέω, μέλ. -ήσω (κόναβος), ηχώ, αντηχώ, συγκρούομαι και κάνω κρότο, σε Όμηρ., Ησίοδ.

κονᾶβηδόν, επίρρ., με κρότο, με θόρυβο, με πάταγο, σε Ανθ.

κονᾶβίζω = *κοναβέω*, σε Ομήρ. Ιλ.

κόναβος, ό, κρότος, πάταγος, χτύπος, κλαγγή, θόρυβος, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ.

κόνδυλος, ό, γρονθοκοπώ, *κονδύλοις πατάζει*, αντίθ. προς το *ἐπὶ κόρρης* (χτύπημα στο πρόσωπο, ράπισμα, χαστούκι), σε Δημ.· παροιμ., *κολλύραν και κόνδυλον ὕψον ἐπ' αὐτῇ*, κουλούρι με ξύλο για προσφάι, δηλ. «γερό ξύλο», σε Αριστοφ.

κονέω, μέλ. -ήσω (κόνις), σηκώνω σκόνη στο πέραςμά μου· επείγομαι, σπεύδω, σε Ανθ.

κονία, Ιων. και Επικ. -ίη, ή (κόνις)· **I. 1.** σκόνη, σύννεφο σκόνης που σηκώνεται από τα πόδια των ανδρών, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης στον πληθ., όπως το Λατ. *arenae*, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** άμμος ή χώμα (βλ. [ὑπερέπτω](#)), σε Ομήρ. Ιλ. **3.** στάχτη, στον πληθ. όπως το Λατ. *cineres*, σε Ομήρ. Οδ. **II.** λεπτή πούδρα την οποία άπλωναν οι παλαιστές στα σώματά τους αφού τα είχαν λαδώσει, για να τα κάνουν να πιάνονται πιο εύκολα από τους αντιπάλους· αυτή η πούδρα χρησιμοποιούνταν επίσης στα λουτρά, σε Αριστοφ. (*ἴ* στο *κονίησιν*, στις άλλες περιπτώσεις συνήθως *ἴ*).

κονιᾱτός, -ή, -όν, ασβεστωμένος ή αλειμμένος με πίσσα, σε Ξεν.

κονιάω (κονία II), ασβεστώνω, «ασπρίζω», Λατ. *dealbare*, σε Δημ.· ασπρίζομαι, σε Κ.Δ.

κони-ορτός, ό (κόνις, ὄρνυμι), **I.** σκόνη που σηκώνεται, σύννεφο σκόνης όπως αυτό που προέρχεται από στρατεύματα, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· κ. *τῆς ὕλης νεωστὶ κεκαυμένης*, δηλ. σύννεφο ξυλοτέφρας, σε Θουκ. **II.** μεταφ., λέγεται για ακάθαρτο άνθρωπο, σε Δημ.

κόνις, -ιος, Αττ. -εως ή -ευσ, ή, Επικ. δοτ. *κόνι* αντί *κόνιι*· Λατ. *cinis*, **I. 1.** σκόνη, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· λέγεται για το τάφο, σε Πίνδ., Σοφ. **2.** στάχτες, σε Όμηρ. **II.** *κονία* II, σε Λουκ.· μεταφ., λέγεται για κόπο, μόχθο, στον ίδ. (*ἴ* στον Όμηρ., *ἴ* σε Αττ.).

κονίσᾱλος[ι] (κόνις), σύννεφο σκόνης, σε Ομήρ. Ιλ.

κονίω[ι], μέλ. *κονίσω [ι]*, αόρ. *ἀ' ἐκόνισα* — Παθ., παρακ. *κεκόνῃμαι*, γ' ενικ. υπερσ. *κεκόνῃτο*· **I. 1.** σκονίζω, καλύπτω με σύννεφα σκόνης, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., *φεῦγον κεκονιμένοι*, έφυγαν γεμάτοι σκόνι, σε Ομήρ. Ιλ., το *pulverulenta fuga dant terga* του Βιργ., στο ίδ.· *απ' όπου, βρίσκομαι σε εξαιρετική βιασύνη*, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** Παθ., επιχέομαι όπως με σκόνη, σε Θεόκρ. **II.** αμτβ., *κονίοντες πεδίοιο*, καλπάζοντας πάνω από τη σκονισμένη πεδιάδα, σε Όμηρ.

Κοννᾱς ή Κόννας, ό, μέθυσος αυλητής· *Κόννου ψῆφος*, παροιμ., γνώμη άνευ σημασίας, σε Αριστοφ.

κοντός, -οῦ, ό, κοντάρι, κοντάρι με αγκίστρι, σταλίκι, κοντάρι βάρκας, Λατ. *contus*, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.· αιχμή δόρατος, σε Λουκ.

κοντο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που κουβαλά κοντάρι ή δόρυ, σε Λουκ.

κόνυζα, -ης, ή, είδος φυτού με βαριά μυρωδιά, πουλικάρια, ψυλλόχορτο, αγγειόσπερμο φυτό, ποιητ. *κνύζα*, σε Θεόκρ.

κοπάζω, μέλ. -άσω, αποδυναμώνομαι, εξασθενώ, εξαντλούμαι· λέγεται για τον άνεμο, ελαττώνομαι, κοπάζω, καταλαγιάζω, σε Ηρόδ., Κ.Δ.

κοπετός, ό = *κομμός*, σε Πλούτ., Ανθ.

κοπεύς, -έως, ὁ (κόπτω), σμίλη, σκαρπέλο, καλέμι, κοπίδι, σε Λουκ.

κοπή, ἡ (κόπτω), κομμάτισμα, σφαγή, σε Κ.Δ.

κοπιάω, μέλ. -άσω [ᾱ], αόρ. α' ἐκοπιάσα, παρακ. κεκοπίακα· (κόπος)· **I.** κουράζομαι, καταβάλλομαι, σε Αριστοφ., Κ.Δ. **II.** εργάζομαι σκληρά, μοχθώ, κουράζομαι, σε Κ.Δ.

κόπις, -εως, ὁ (κόπτω), φλύαρος, ψεύτης, βωμολόχος, σε Ευρ.

κοπίς, -ίδος, ἡ (κόπτω), μπαλντάς, τσεκούρι, χαντζάρα, μεγάλο κυρτό μαχαίρι, σε Ευρ., Ξεν.

κόπος, -ου, ὁ (κόπτω), **I.** χτύπημα, χτύπος, σε Αισχύλ., Ευρ. **II. 1.** κόπος, μόχθος, κούραση, ταλαιπωρία, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** κόπωση, ξεθέωμα, σε Ευρ., Αριστοφ.

κόππα, τό, γράμμα της ελλ. αλφαβήτου (Q) που διατηρήθηκε ως αριθμητικό = 90, μεταξύ του π (80) και του ρ (100)· και αυτό δείχνει ότι ήταν το ίδιο όπως το Εβρ. ק (Koph) και το Λατ. Q· πρβλ. [σταῦ](#), [σάμπι](#).

κοππᾶτίας, ὁ, αυτός που φέρει ως σημάδι κάψιμο με εντύπωση του γράμματος κόππα (Q)· ἵππος κ., σε Αριστοφ.· πρβλ. [σαμφόρας](#).

κοππα-φόρος, -ον (φέρω) = *κοππατίας*, σε Λουκ.

κόπρειος, -α, -ον (κόπρος), ο γεμάτος κοπριά, ρυπαρός, βρώμικος, σε Αριστοφ.

κοπρία, ἡ, κοπρώνας, σκουπιδότοπος· επίσης *κόπρος*, σε Κ.Δ.

κοπρίζω, μέλ. -ίσω, Επικ. -ίσσω, λιπαίνω με κοπριά, ρίχνω κοπριά (σε χωράφι), σε Ομήρ. Οδ.

κοπρο-λόγος, ὁ (λέγω), αυτός που μαζεύει κοπριά, ακάθαρτος άνθρωπος, σε Αριστοφ.

κόπρος, ἡ, I. κοπριά, λίπασμα, ακαθαρσίες, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ. **II.** φάρμα, υποστατικό, σε Όμηρ.

κοπροφορέω, μέλ. -ήσω, καλύπτω με κοπριά ή ακαθαρσίες, σε Αριστοφ.

κοπρο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που κουβαλά κοπριά· *κόφινος* κ., κοφίνι με κοπριά, σε Ξεν.

κοπρών, -ῶνος, ὁ (κόπρος), τόπος για κόπρανα, αποχωρητήριο, σε Δημ.

κοπτός, -ή, -όν, κομμένος σε μικρά κομμάτια, τεμαχισμένος· *κοπή*, ἡ, πλακούντας από κοπανισμένο σουσάμι, σε Ανθ.

κόπτω (από τη √*KOΠ*)· μέλ. *κόψω*, αόρ. α' ἔκοψα, παρακ. *κέκοφα*, Επικ. *μτχ. κεκοπώς* — Παθ., μέλ. *κεκόψομαι*, αόρ. β' ἐκόπην, παρακ. *έέκομμαι*· **I. 1.** πλήττω, χτυπώ, κατατοτροπώνω, γκρεμίζω, σε Ομήρ. Οδ.· *κόψε μιν παρήιον*, τον χτύπησε στο πηγούνι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κατακόπτω, αποκόπτω, σε Όμηρ. κ.λπ.· κ. *δένδρα*, κόβω δένδρα, σε Θουκ. κ.λπ.· κ. *τὴν χώραν*, κόβω τα δένδρα σ' αυτήν, την ερημώνω, σε Ξεν. — Παθ., λέγεται για πλοία, καταστρέφομαι ή τσακίζομαι από τον εχθρό, σε Θουκ.· μεταφ., *φρενῶν κεκομμένος*, χτυπημένος στο μυαλό, σε Αισχύλ. **3.** σφυρηλατώ, κατασκευάζω στο σιδηρουργείο, σε Όμηρ.· κόβω νόμισμα, κόβω μέταλλο στην πρέσα, σε Ηρόδ. — Μέσ., βάζω και μου κόβουν νομίσματα, διατάζω νομισματοκοπή, στον ιδ. — Παθ., λέγεται για τα χρήματα, κόβομαι σε νομίσματα ή εντυπώνομαι σε μέταλλο, σε Αριστοφ. **4.** χτυπώ την πόρτα, Λατ. *pulsare*, στον ιδ. κ.λπ. **5.** κόβω σε μικρά τεμάχια, κοπανίζω, «λιανίζω» σε γουδί, σε Ηρόδ. **6.** λέγεται για άλογο, τραντάζω ή ρίχνω κάτω τον αναβάτη, σε Ξεν. **7.** μεταφ., καταπονούμαι, εξασθενούμαι, σε Δημ. **II. 1.** Μέσ., *κόπτομαι*, χτυπώ το στήθος μου ή το κεφάλι μου από λύπη, Λατ. *plangere*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Πλάτ. **2.** *κόπτεσθαι τινα*, θρηνώ για κάποιον, Λατ. *plangere aliquem*, σε Ευρ. κ.λπ.

Κόρα, ἡ, βλ. [κόρη](#) B.

κορᾱκῖνος, ὁ (κόραξ), νεαρό κοράκι, σε Αριστοφ.

κόραξ, -ᾱκος, ὁ, Λατ. *corvus*, **I.** κόρακας, κοράκι, σε Αισχύλ. κ.λπ.· σε αναθέματα, κατάρες, «ἐς κόρακας», *pasce corvos*, «αἱ χάσου», «αἱ πνίξου», σε Αριστοφ.· *βάλλ' ἐς κόρακας*, στον ιδ.· *οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ*, στον ιδ.· *ἐς κόρακας οἰχῆσεται*, στον ιδ. **II. 1.** οτιδήποτε όπως το ράμφος του κορακιού, μηχανήμα για το γάντζωμα πλοίου, σε Πολύβ. **2.** γάντζος, αγκιστροειδές χερουλί πόρτας, σε Ανθ. **3.** ὄργανα βασανισμού, σε Λουκ.

κοράσιον, τό, υποκορ. του *κόρη*, κορίτσι, παρθένος, σε Ανθ., Κ.Δ.

κόραυνα, ἡ, βαρβαρισμός αντί *κόρη*, σε Αριστοφ.

κορβᾱν (ἀκλ.), εβραϊκή λέξη, δῶρο ή ανάθημα που προσφέρεται στην υπηρεσία του θεού, σε Κ.Δ.· απ' όπου, **κορβανᾱς, ὁ**, το θησαυροφυλάκιο στο Ναό της Ιερουσαλήμ, στον ιδ.

κορδακίζω, μέλ. -σω, χορεύω τον *κόρδακα*.

κορδακικός, -ή, -όν, όπως ο χορός *κόρδαξ*· απ' όπου, ανάλαφρος, πεταχτός, τρεχαλητός, *ρὺθμός κ.*, λέγεται για τα τροχαϊκά μέτρα, σε Δημ.

κορδακισμός, ὁ, ο χορός του *κόρδακος*, σε Δημ.

κόρδαξ, -ᾱκος, ὁ, κόρδακας, ο χορός της αρχαίας Κωμωδίας, *κόρδακα ἐλκύσαι*, χορεύω τον *κόρδακα*, πιθ. από την αργή, συρόμενη κίνηση, σε Αριστοφ.

κορέννυμι, μέλ. *κορέσω*, Επικ. β' και ενικ. *κορέεις, κορέει*, αόρ. α' *ἐκόρεσα*, ποιητ. *κόρεσσα* — Μέσ., αόρ. α' *ἐκορεσάμην*, Επικ. *ἐκορεσσ-*, *κορεσσ-* — Παθ., μέλ. *κορεσθήσομαι*, αόρ. α' *ἐκορέσθην*, παρακ. *κεκόρεσμαι*, Ιων., μέλ. *κορεσθήσομαι*, αόρ. α' *ἐκορέσθην*, παρακ. *κεκόρεσμαι*, Ιων. *κεκόρημαι*· Επικ. *μτχ.* *Ενεργ.* παρακ. (με Παθ. σημασία) *κεκορηώς, -ότος*· *παραχορταίνω*, *μπουχτίζω, τινα*, σε Θέογν., Αισχύλ.· *γεμίζω κάποιον με κάτι, με δοτ.*, σε Ομήρ. Ιλ.· *επίσης με γενν.* *πράγμ.*, *χορταίνω, ικανοποιώ*, σε Σοφ. — Μέσ., *ικανοποιούμαι, χορταίνομαι, με γενν.*, *ἐκορέσσατο φορβῆς*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *με μτχ.*, *κλαίουσα κορέσσατο*, *ικανοποιήθηκε με τον θρήνο*, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., *είμαι χορτασμένος*, σε Ησίοδ.· *σπανίως, με δοτ.* *πράγμ.*, *πλούτω κεκορημένος*, σε Θέογν.· *ῥβρι*, σε Ηρόδ.

κόρευμα, τό = *κορεία*, παρθενία, σε Ευρ., στον πληθ.

κορευόμαι, μέλ. *κορευθήσομαι*, Παθ. (*κόρη*) *είμαι παρθένος, διέρχομαι την παρθενική ηλικία*, σε Ευρ.

κορέω, μέλ. -ήσω, *σαρώνω, σκουπίζω, καθαρίζω*, σε Ομήρ. Οδ.· *κ.τὴν Ἑλλάδα*, *σαρώνω την Ελλάδα*, *αφανίζω τους κατοίκους, ερημώνω*, σε Αριστοφ.

κορέω, Ιων. μέλ. του *κορέννυμι*.

κόρη, ἡ, σπανίως *κόρᾱ*, ακόμα και στην Αττ.· Ιων. *κούρη*, Δωρ. *κώρα*· *θηλ. του κόρος, κοῦρος*.

A. I. 1. παρθένος, ανύπανδρη κοπέλα, δεσποινίδα, Λατ. *puella*, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ. **2.** νύφη, νιόπαντρη, σε Όμηρ., Ευρ. **3.** κόρη, *κοῦραι Διός*, σε Ομήρ. Ιλ.· *κ. Διός*, λέγεται για την Αθηνά, σε Αισχύλ.· στην κλητ. *κούρα*, κόρη μου, στον ιδ., σε Σοφ. **II.** η κόρη του ματιού, Λατ. *puupula*, επειδή εκεί μέσα εμφανίζεται μια μικρή εικόνα, σε Ευρ., Αριστοφ. **III.** μακρύ μανίκι που καλύπτει όλο το χέρι, σε Ξεν. **B.Κόρη**, Δωρ. *Κώρα*, Ιων. *Κούρη, ἡ*, η Κόρη, η κόρη (της Δήμητρας), όνομα με το οποίο λατρευόταν η Περσεφόνη στην Αττική, *τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρῃ*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *Δημήτηρ καὶ Κόρη*, σε Ξεν. κ.λπ.

κόρημα, -ατος, τό (κορέω), σάρωμα, σκούπα, σε Αριστοφ.

κορθύνω και **κορθύω**[ϋ], (**κόρθυς**), ανυψώνω, σηκώνω, αυξάνω, Ζεύς *κόρθυνεν ἔδν μένος*, αύξησε την οργή του, σε Ησίοδ. — Παθ., *κῶμακορθύεται*, ανεβαίνει σε ύψος, ορθώνεται, αυξάνει, σε Ομήρ. Ιλ.

κόρθυς, -υος, ἡ, επιτετ. τύπος του *κόρυς*· στον Θεόκρ., *κόρθυος ἁ τομά*, δεμάτιο θερισμένου σιταριού.

κορθύω, βλ. **κορθύνω**.

κορίαννον, τό, κολιάνδρος, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

κορίζομαι (**κόρη**), αποθ., περιποιούμαι, θωπεύω, κολακεύω, σε Αριστοφ.

Κορίνθιος, -α, -ον, Κορίνθιος, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης, **Κορινθιακός**, -ή, -όν, σε Ξεν.· **Κορινθικός**, σε Ανθ.

Κόρινθος, ἡ, η Κόρινθος, η πόλη-κράτος και χώρα, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.· περιφημη για την πολυτέλειά της, απ' όπου, η παροιμ. έκφραση, *οὐ παντὸς ἀνδρὸς εἰς Κόρινθόν ἐσθ' ὁ πλοῦς*; με αρσ. επίθ. *ὄφρυόντα Κ.*, σε Χρησμ. παρά Ηρόδ.· **I.** παροιμ., *Διὸς Κόρινθος*, που χρησιμοποιείται για ανθρώπους που επαναλαμβάνουν συνεχώς τα ίδια πράγματα, σε Αριστοφ. κ.λπ. **II.** επίρρ. **Κορινθόθι**, στην Κόρινθο, σε Ομήρ. Ιλ.

κόριον, τό, υποκορ. του *κόρη*, σε Θεόκρ.· Δωρ. **κώριον**, σε Αριστοφ.

κόρις, -ιος, Αττ. -εως, ὁ, πληθ. *κόρεις*, κοριός, Λατ. *cimex*, σε Αριστοφ.

κορκορυγή, ἡ, το «γουργουρίσμα» των άδειων εντέρων· γενικά, κάθε βαθύς θόρυβος, υπόκωφος θόρυβος, βοή, σε Αισχύλ., Αριστοφ. (ηχοιμ. λέξη).

κορμός, ὁ (**κείρω**), κορμός δέντρου (με τα κλαδιά κομμένα), σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· *κορμοὶ ξύλων*, κομμάτια κορμών, σε Ηρόδ.· *κ. ναυτικοί*, δηλ. κουπιά, σε Ευρ.

κόρος (Α), -ου, ὁ, **1.** γέμισμα, πλήρωση, ικανοποίηση, χόρτασμα, πλησμονή, σε Όμηρ. κ.λπ.· *πάντων μὲν κόρος ἐστί, καὶ ὕπνου*, κάποιος μπορεί να χορτάσει όλα τα πράγματα, ακόμα και τον ύπνο κ.λπ., σε Ομήρ. Ιλ.· *κ. ἔχειν τινός*, χορταίνω από κάτι, σε Ευρ. **2.** επακόλουθο του κορεσμού, αυθάδεια, ιταμότητα, σε Πίνδ.· *πρὸς κόρον*, με αυθάδεια, σε Αισχύλ.

κόρος (Β), -ου, ὁ, Ιων. **κοῦρος**, Δωρ. **κῶρος**· **1.** αγόρι, νεανίας, παιδί, έφηβος, σε Όμηρ. κ.λπ.· *κοῦροι*, νεαροί άνδρες, πολεμιστές, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, υπηρέτες, όπως το Λατ. *pueri*, σε Όμηρ. **2.** με γεν. κυρίων ονομάτων, γιος, σε Ομήρ. Οδ.· *Θησέως κ.*, σε Σοφ. κ.λπ. (πιθ. από τα *κείρω*, κάποιος που έχει κόψει κοντά τα μαλλιά του, όταν βγαίνει από την εφηβική ηλικία).

κόρος (Γ), ὁ, το εβραϊκό σάρωθρο, ξηράμετρο, ξηρομετρική μονάδα που χωρούσε δέκα αττ. μεδίμνους, γύρω στα εκατόν είκοσι γαλόνια, σε Κ.Δ.

κόρρη, νέο Αττ. αντί *κόρση*.

κόρση, ἡ, στη νέα Αττ. **κόρρη**, Δωρ. **κόρρα**· (*κάρα*)· **1.** ένας από τους κροτάφους ή το μέρος που υπάρχει πλάγια κοντά στο μέτωπο, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως στην Αττ., *ἐπὶ κόρρης πατάσσειν*, χτυπώ στον κρόταφο, σε Δημ.· πρβλ. **κόνδυλος**. **2.** τα μαλλιά στους κροτάφους, που είναι τα πρώτα που γκριζάρουν, σε Αισχύλ.

Κορυβάντειος, -α, -ον (**Κορύβας**), αυτός που ανήκει στους Κορύβαντες, σε Ανθ.

Κορυβαντιάω, μέλ. -άσω, είμαι γεμάτος Κορυβαντική μανία, σε Πλάτ.· στον Αριστοφ., κωμικά, λέγεται για νυσταγμένο άνθρωπο που τινάζεται ξαφνικά.

Κορυβαντίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, εξαγνίζω ή καθαγιάζω μέσω Κορυβαντικών τελετών, σε Αριστοφ.

Κορύβας[ϋ], -αντος, ὁ, **I.** ιερέας της Κυβέλης στη Φρυγία, στον πληθ.

Κορύβαντες, σε Ευρ. κ.λπ. **II.** ενθουσιασμός, σε Λουκ.

κορυδαλλίς, -ίδος, ἡ και **κορυδαλλός**, ὁ, = το επόμ., σε Θεόκρ.

κορυῖδος, ἡ (κόρυς), κορυδαλλός με λοφίο, σε Αριστοφ.

κόρυζα, -ης, ἡ, «τρέξιμο» της μύτης, καταρροή, Λατ. *pituita*, σε Λουκ.· μεταφ., εκροή σάλιου, άνοια, στον ίδ.

κορυζάω, μέλ. -ήσω, τρέχει η μύτη μου, σε Πλάτ.

κόρυθα, -θας, αιτ. ενικ. και πληθ. του κόρυς.

κορυθ-αἶξ[α], -ῖκος, ὁ (αἶσσω), αυτός που κουνά την περικεφαλαία, που έχει δηλ. λοφίο που κυματίζει, σε Ομήρ. Ιλ.

κορυθ-αἰόλος, -ον, αυτός που έχει απαστράπτουσα περικεφαλαία, σε Ομήρ. Ιλ.

κόρυμβος, ὁ, πληθ. *κόρυμβοι* και *κόρυμβα*· (*κόρυς, κορυφή*)· **I. 1.** το ανώτατο σημείο, κορυφή, τέλος, *νηῶν ἄκρα κόρυμβα*, τα καμπυλωτά άκρα της πρύμνης στο πλοίο, σε Ομήρ. Ιλ.· στον πληθ., λέγεται για το πλοίο μόνο του, σε Αισχύλ. **2.** η κορυφή λόφου, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **II. κρωβύλος**, σε Ανθ. **III.** τσαμπί φρούτων ή λουλουδιών, σε Μόσχ., Ανθ.

κορύνη, ἡ (κόρυς), ρόπαλο, σκήπτρο, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· ραβδί βοσκού, σε Θεόκρ. (ὅ στον Όμηρ.· ὅ στον Ευρ.).

κορυνήτης, -ου, ὁ, ραβδούχος, ροπαλοφόρος, σε Ομήρ. Ιλ.

κορυνη-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φέρει ρόπαλο· *κορυνοφόροι, οί*, ραβδούχοι, σωματοφύλακες του Πεισίστρατου, σε Ηρόδ.

κορυπτίλος[ι], ὁ, αυτός που χτυπά με το κεφάλι, που κουτουλάει, σε Θεόκρ.

κορύπτω, μέλ. -ψω, κουτουλώ με το κεφάλι όπως αν κέρατα, σε Θεόκρ.

κόρυς, -ῦθος, ἡ· αιτ. κόρυθα και κόρυν· ποιητ. δοτ. πληθ. κορύθεσσι· (κάρα)· I. κράνος, περικεφαλαία, σε Όμηρ. **II.** το κεφάλι, σε Ευρ.

κορύσσω, ποιητ. απαρ. -έμεν· Επικ. παρατ. κόρυσσον — Μέσ., αόρ. α' *έκρυσσάμην* — Παθ., παρακ. *κεκόρυθμαι· (κορύς)· I.* εξοπλίζω με περικεφαλαία, και γενικά, εφοδιάζω, παρέχω, συγκεντρώνω, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. — Παθ. και Μέσ., εφοδιάζομαι ή οπλίζομαι, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** υψώνω, κορυφώνω, *κόρυσσε κύμα*, κορύφωσε το υπερυψωμένο κύμα του, στο ίδ. — Παθ., υψώνω το κεφάλι μου, λέγεται για κύμα, στο ίδ.· λέγεται για τη Φήμη, στο ίδ.· λέγεται για σύννεφα, σε Θεόκρ.

κορυστής, -οῦ, ὁ, άνδρας με περικεφαλαία, οπλισμένος πολεμιστής, σε Ομήρ. Ιλ.

κορυφαία, ἡ (κορυφή), καπιστράνα χαλιναριού, σε Ξεν.

κορυφαῖον, τό, το ανώτατο περιστόμιο κυνηγετικού διχτυού, σε Ξεν.

κορυφαῖος, ὁ (κορυφή), I. αρχηγός, κύριος, αφέντης, σε Ηρόδ. κλπ.· στο Αττ. δράμα, ο κορυφαῖος του Χορού, σε Δημ.· κ. *έστηκώς*, αυτός που κάθεται στην κεφαλή της σειράς, σε Αριστοφ. **II.** ως επίθ., αυτός που βρίσκεται στην κορυφή, ὁ κ. *πίλος*, η κορωνίδα του Ρωμαίου στεφανηφόρου ιερέα, σε Πλούτ.

κορυφή, ἡ (κόρυς), I. κεφάλι, κορυφή, ανώτατο σημείο, απ' όπου· **1.** η κορυφή ή το πάνω μέρος του κεφαλιού, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ. **2.** η κορυφή, το υψηλότερο σημείο του βουνού, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αισχύλ. **II. 1.** μεταφ., το ύψιστο σημείο, Λατ. *summa*, *παντός ἔχει κορυφάν*, είναι το καλύτερο απ' όλα, σε Πίνδ.· *κορυφά λόγων προτέρων*, η ουσία, η αληθινή σημασία των παλιών μύθων, στον ίδ. **2.** το ύψος ή η εξοχότητα κάποιου πράγματος, δηλ. το εκλεκτότερο, ευγενέστερο, άριστο, στον ίδ.

κορυφώω, μέλ. -ώσω (κορυφή), I. φέρνω σε αποκορύφωση — Παθ., (*κύμα*) *κορυφοῦται*, υψώνεται σε καμπυλωτή κορυφή, σε Ομήρ. Ιλ.· *τὸ ἔσχατον κορυφοῦται βασιλεῦσι*, οι βασιλιάδες βρίσκονται στο αποκορύφωμα, σε Πίνδ. **II.** φέρνω εις πέρας, ολοκληρώνω, τελειώνω, περατώνω, σε Πλούτ. — Παθ., *κορυφούμενος*, έχοντας ανακεφαλαιωθεί, σε Ανθ.

κορων-εκάβη[ᾱ], ἡ, γερός, παλιός όσο ένα κοράκι ή η Εκάβη, σε Ανθ.

κορώνεωςσυκῆ, ἡ, συκιά με μελαμψό χρώμα, σε Αριστοφ.

κορώνη, ἡ, Λατ. cornix, **I. 1.** καλιακούδα ή θαλάσσιο κοράκι, είδος μικρού κόρακα με κόκκινα πόδια και ράμφος, σε Ομήρ. Οδ. **2.** *κόραξ*, κόρακας, σε Ησίοδ., Αριστοφ. **II.** οτιδήποτε γαμψοειδές ή καμπυλωτό, όπως το ράμφος του κόρακα. **1.** χερούλι πόρτας, σε Ομήρ. Οδ. **2.** άκρο τόξου, στο οποίο δένεται η χορδή, σε Όμηρ.· μεταφ., *βιῶ κορώνην ἐπιθεῖναι*, τερματίζω την ζωή, σε Λουκ.

κορωνιάω, μέλ. -άσω (κορωνός), κυρτώνω τον λαιμό, λυγίζω τον τράχηλο, σε Ανθ.

κορωνίς, -ίδος, ἡ, αιτ. -νίν (κορωνός), **I. 1.** με λυγισμένο ράμφος, καμπυλωτός, κυρτός, λέγεται για πλοία, από το σχήμα της πλώρης και της πρύμνης, σε Όμηρ. **2.** λέγεται για αγελάδες, με κυρτά κέρατα, σε Θεόκρ. **II.** ως ουσ., καμπυλωτή γραμμή, μονοκονδυλιά στο τέλος του βιβλίου, σε Ανθ.· μεταφ., τέλος, πέρας, ολοκλήρωση, *ἐπιθεῖναι κορωνίδα τινί*, σε Λουκ.

κορωνο-βόλος, -ον (βάλλω), αυτός που χτυπά κοράκια· *κορωνοβόλον, τό,* σφενδόνα ή τόξο για το χτύπημα κορακιών κ.λπ., σε Ανθ.

κορωνός, -ή, -όν, καμπυλωτός, κυρτός· με κυρτά κέρατα, σε Αρχίλ.

κοσκίνηδόν, επίρρ., όπως μέσα σε κόσκινο, σε Λουκ.

κοσκινό-μαντις, -εως, ό και ἡ, αυτός που μαντεύει μέσω του κόσκινου, σε Θεόκρ.

κόσκινον, τό, κόσκινο, κρισάρα, σε Αριστοφ., Πλάτ.

κοσκυλμάτια, -ων, τά, κομματάκια δέρματος· στον Αριστοφ., λέγεται για τα υπολείμματα κολακείας που προσέφερε ο βурсοδένης Κλέωνας στον προστάτη του Δήμου.

κοσμέω, μέλ. -ήσω (κοσμός), I. 1. τακτοποιώ, διευθετώ, σε Όμηρ. κ.λπ.· ιδίως, παρατάσσω στράτευμα, βάζω στη σειρά, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., *κοσμησάμενος πολίητας*, έχοντας τακτοποιήσει τους άνδρες τους, στο ίδ. **2.** γενικά, προετοιμάζω, προπαρασκευάζω, *δόρπον*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἔργα*, σε Ησίοδ. κ.λπ. **II. 1.** διαθέτω, κυβερνώ, διοικώ, διευθύνω, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· *τὰ κοσμούμενα*, διαταγές, διατάγματα, σε Σοφ. **2.** στην Κρήτη, είμαι ο Κόσμος (κόσμος III), διοικώ ως τέτοιος, σε Αριστ. **III. 1.** κοσμώ, στολίζω, καταρτίζω, εφοδιάζω, ντύνω, ιδίως, λέγεται για γυναίκες, σε Ομηρ. Ύμν., Ησίοδ. κ.λπ. — Μέσ., *κοσμέεσθαι τὰς κεφαλάς*, διακοσμώ τα κεφάλια τους, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** μεταφ., στολίζω, καλλωπίζω, εξωραίζω, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ. **3.** τιμώ, αποδίδω τιμές σε, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ. **IV.** στην Παθ., αποδίδομαι ή ανάγομαι σε κάτι, *ἐς τὸν Αἰγύπτιον νόμον αὐται (αἱ πόλεις) ἐκεκοσμέατο*, σε Ηρόδ.

κόσμηθεν, Επικ. αντί -ήσαν, γ' πληθ. Παθ. αορ. α' του κοσμέω.

κόσμημα, τό (κοσμέω), στολίδι, διακόσμηση, σε Ξεν.

κοσμήν, Δωρ. αντί κοσμεῖν, απαρ. του κοσμέω.

κόσμησις, -εως, ἡ, τακτοποίηση, διεθέτηση, διαρρύθμιση, διακόσμηση, διάταξη, στολισμός, σε Πλάτ.

κοσμητήρ, -ῆρος, ό, = το επόμ., σε Επιγρ. παρά Αισχίν., σε Πλούτ.

κοσμητής, -οῦ, ό (κοσμέω), I. διακοσμητής, διευθυντής, αυτός που βάζει σε τάξη ή που δίνει εντολή, σε Επιγρ. παρά Αισχίν. **II.** καλλωπιστής, σε Ξεν.

κοσμητικός, -ή, -όν, επιδέξιος στην τακτοποίηση· *ή -κή* (ενν. τέχνη), η τέχνη της ένδυσης και διακόσμησης, σε Πλάτ.

κοσμητός, -ή, -όν (κοσμέω), επιμελημένος, καλά τακτοποιημένος, σε Ομήρ. Οδ.

κοσμήτωρ, -ορος, ὁ, ποιητ. αντί *κοσμητής*, αυτός που διατάσσει το στράτευμα, διοικητής, αρχιστράτηγος, σε Όμηρ.

κοσμικός, -ή, -όν (κόσμος IV), I. αυτός που αναφέρεται στον κόσμο ή το σύμπαν, σε Λουκ. **II.** αυτός που ανήκει στον κόσμο, γήινος, σε Κ.Δ.

κόσμιος, -α, -ον και -ος, -ον (κόσμος), 1. ο καλά τακτοποιημένος, κανονικός, εύρυθμος, μετριοπαθής, *δαπάνη*, σε Πλάτ.· *κόσμιόν ἐστι*, με απαρ. είναι συνήθης πρακτική, σε Αριστοφ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, τακτικός, φρόνιμος, ήσυχος, διακριτικός, στον ίδ., σε Πλάτ. κ.λπ.· *τὸ κ.*, decorium, κοσμιότητα, ευπρέπεια, σε Σοφ.· επίρρ. *κοσμίως*, με ευπρέπεια, με σεμνότητα, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *κοσμίως ἔχειν*, είναι αρμόζον, πρόπον, σε Πλάτ.

κοσμιότης, -ητος, ἡ, κοσμιότητα, ευπρέπεια, ευταξία, πρέπει, συμπεριφορά, σε Αριστοφ., Πλάτ.

κοσμο-κόμης, -ου, ὁ (κόμη), αυτός που στολίζει τα μαλλιά, σε Ανθ.

κοσμο-κράτωρ, -ορος, ὁ (κρατέω), ο άρχοντας του κόσμου, σε Κ.Δ.

κοσμο-πλόκος, -ον, αυτός που κρατά ενωμένο τον κόσμο, σε Ανθ.

κόσμος, -ου, ὁ, 1. τάξη, *κόσμῳ* και *κατὰ κόσμον*, σε τάξη, δεόντως, καθωσπρέπει, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *μὰψ ἅτὰρ οὐ κατὰ κόσμον*, στο ίδ.· *οὐδενὶ κόσμῳ*, σε καμιά συγκεκριμένη σειρά, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** καλή τάξη, πρέπει, συμπεριφορά, ευπρέπεια, σε Αισχύλ., Δημ. **3.** τύπος, μορφή πράγματος, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. **4.** λέγεται για κράτη, τάξη, διακυβέρνηση, σε Ηρόδ., Θουκ.

II. 1. στολίδι, διακόσμηση, καλλωπισμός, ένδυση, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *ιδίως*, λέγεται για γυναίκες, Λατ. *mundus muliebris*, στο ίδ., σε Ησίοδ. κ.λπ.· στον πληθ., στολίδια, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** μεταφ., τιμώ, εκτιμώ, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **III.** κυβερνήτης, τίτλος του κύριου άρχοντα στην Κρήτη, σε Αριστ.

IV. 1. ο κόσμος ή το σύμπαν, ονομασμένα έτσι από την τέλεια διάταξή τους, Λατ. *mundus*, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** ανθρωπότητα, όπως χρησιμοποιεί την έννοια «κόσμος», σε Κ.Δ.

κοσμο-φθόρος, -ον (φθείρω), αυτός που καταστρέφει τον κόσμο, σε Ανθ.

κόσος, -η, -ον, Ιων. και Αιολ. αντί *πόσος*.

κόσσάβος, ὁ, Ιων. και αρχ. Αττ. αντί *κότταβος*.

κοταίνω = *κοτέω*, σε Αισχύλ.

κότε, κοτέ, Ιων. αντί *πότε, ποτέ*.

κότερον, κότερα, Ιων. αντί *πότερον, πότερα*.

κοτέω, μτχ. παρακ. *κεκοτηώς* — Μέσ., *κοτέομαι*, Επικ. μέλ. *κοτέσσομαι*, γ' ενικ. αορ. α' *κοτέσσατο*· (*κότος*)· κρατώ κακία σε κάποιον, με γεν. *άπάτης κοτέων*, οργισμένος με το τέχνασμα, σε Ομήρ. Ιλ.· *απόλ.*, είμαι θυμωμένος, σε Όμηρ.

κοτήεις, -εσσα, -εν, οργισμένος, φθονερός, σε Ομήρ. Ιλ.

κοτῖνη-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που παράγει άγρια ελαιόδενδρα, σε Μόσχ.

κότῖνος, ὁ και ἡ, αγριελιά, λατ. *deaster*, σε Αριστοφ.

κοτῖνο-τράγος[ἄ], -ον (τραγέω), αυτός που τρώει τους καρπούς της αγριελιάς, σε Αριστοφ.

κότος, -ου, ὁ, έχθρα, μνησικακία, οργή, μίσος, σε Όμηρ., Αισχύλ.

κοττάβίζω, μέλ. Αττ. *-ῖῶ*, παίζω τον κότταβο, σε Αριστοφ.

κοττάβιον, τό, βραβείο στο παιχνίδι του *κοττάβου*, σε Αριστ.

κόττᾱβος, ὁ, ο κότταβος, Σικελικό παιχνίδι πολύ δημοφιλές, στην Αθήνα.

Κάθε παίκτης έριχνε το κρασί αριστερά στο κύπελό του, έτσι ώστε να πέσει μέσα σε μια μεταλλική λεκάνη· αν έπεφτε ολόκληρο με ήχο κρυστάλλινο και καθαρό, αυτό ήταν καλό σημάδι. Αλλά το παιχνίδι παιζόταν με διαφόρους τρόπους. (άγν. προέλ.).

κοτύλη[ῦ], ἡ, 1. κύπελο, σε Όμηρ. **2.** το κοίλωμα αρθρώσεων των οστών, ιδίως, λέγεται για τον μηρό, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** υγρό μέτρησης, που περιείχε ἔξι *κυάθους*, δηλ. περίπου το μισό των 586 γρ. (μιας πίντας), σε Αριστοφ., Θουκ. **κοτύληδών, -όνος, ἡ,** οποιαδήποτε κοιλότητα έχει το σχήμα κυπέλου. **I. 1.** στον πληθ., οι μυζητικές θηλές (*πλεκτάναι*) στο χταπόδι, στον πολύποδα, σε Ομήρ. Οδ.· στην Επικ. δοτ. πληθ. *κοτυληδονόφιν*. **2.** = *κοτύλη 2*, κοίλωμα μηρού, σε Αριστοφ.

κοτύλ-ἡρῦτος, -ον (ἄρύω), αυτό που μπορεί να αντληθεί σε κύπελλα, δηλ. που ρέει αδιάκοπα, που κυλά άφθονα, σε Ομήρ. Ιλ.

κοτύλων, -ωνος, ὁ (κοτύλη), παρατσούκλι μέθυσου, σε Πλούτ.

κοῦ, κου, Ιων. αντί *ποῦ, που*.

κουλεόν, Ιων. αντί *κολεόν*.

κουρά, -ᾶς, Ιων. **κουρή, ἡ (κείρω), I.** κουρά ή κούρεμα των μαλλιών, σε Ηρόδ., Ευρ. **II.** αποκομμένος βόστρυχος, σε Αισχύλ.

κουρεῖον, τό (κουρεύς), κουρεῖο, κατάσταση κουρέα, μπαρμπέρικο, σε Αριστοφ.

κουρεύς, -έως, ὁ (κείρω), κουρέας, κομμωτής, Λατ. tonsor, σε Πλάτ., Ανθ. κ.λπ.

κουρεῦτρια, ἡ, θηλ. του *κουρεύς*, σε Πλούτ.

κούρη, I. Ιων. αντί *κόρη*. **II. κουρή,** Ιων. αντί *κουρά*.

κουρήϊος, -η, -ον, Ιων. αντί *κόρειος*, νεανικός, σε Ομηρ. Ύμν.

κούρητες, -ων, οἱ (κόρος, κοῦρος), I. νεαροί άνδρες, ιδίως, νέοι πολεμιστές, σε Ομήρ. Ιλ. **II. Κούρητες, οἱ,** οι Κουρήτες, οι παλιότεροι κάτοικοι στα Πλεῦρα της Αιτωλίας, σε Ομήρ. Ιλ.

κουρίας, -ου, ὁ (κουρά), κάποιος με κοντά μαλλιά, σε Λουκ.

κουριάω, μέλ. -άσω (κουρά), λέγεται για τα μαλλιά, έχω ανάγκη από κούρεμα, σε Λουκ.

κουρίδιος, -α, -ον (κοῦρος, κούρη), I. παντρεμένος, λέγεται για τον σύζυγο (*κουρίδιος πόσις*) ή για τη σύζυγο (*κουριδίη ἄλοχος*), σε Όμηρ.· ιδίως, νόμιμη, ἑγγαμη γυναίκα, αντίθ. προς το *μαιτρέσα*, *παλλακίδα*, στον ίδ., Ηρόδ.· απ' όπου, *λέχος κουρίδιον*, το νόμιμο νυφικό κρεβάτι μας, σε Ομήρ. Ιλ.· *κ.δῶμα*, το σπίτι του συζύγου. **II.** ἔπειτα, νυφικός, γαμήλιος, σε Αριστοφ., Ανθ.

κουρίζω (κόρος, κοῦρος), αμτβ., **I.** είμαι νέος, σε Ομήρ. Οδ. **II.** μτβ., ανατρέφω από την παιδική ηλικία, σε Ησίοδ.

κούριμος, -η, -ον (κουρά), I. αυτός που αναφέρεται στο κόψιμο των μαλλιών, σε Ευρ. **II. 1.** Παθ., είμαι κουρευμένος, σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** κομμένος, *κρᾶτα*, σε Ευρ.

κουρίξ, επίρρ. (κουρά), από τα μαλλιά, σε Ομήρ. Οδ.

κουρο-βόρος, -ον (βι-βρώσκω), αυτός που καταβροχθίζει παιδιά, σε Αισχύλ.

κοῦρος, ὁ, Ιων. αντί *κόρος*, αγόρι, νέος, σε Όμηρ.

κουροσύνη, Δωρ. **κωρ-, ἡ (κοῦρος),** νεότητα, νεανική ακμή, σε Ανθ.· ευθυμία, ευδιαθεσία, σε Θεόκρ.

κουρόσυνος, -η, -ον (κοῦρος), νεανικός, σε Ανθ.

κουρότερος, -α, -ον, συγκρ. του *κοῦρος*, νεότερος, περισσότερο νέος, σε Όμηρ.· χρησιμοποιείται κυρίως ως θετικός.

κουρο-τόκος, -ον (τίκτω), αυτός που γεννά αγόρια, σε Ευρ.

κουρο-τρόφος, -ον (τρέφω), αυτός που αναθρέφει αγόρια· *ἀγαθή κ.*, η καλή τροφός-μητέρα, λέγεται για την Ιθάκη, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *κ. Ἑλλάς*, σε Ευρ.

κουστωδία, ἡ, το Λατ. custodia, σε Κ.Δ.

κουφίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ· (κοῦφος)· **I.** αμτβ., εἶμαι ελαφρός, σε Ησίοδ., Ευρ.· λέγεται για τον πόνο, ανακουφίζομαι, καταπραΰνομαι, κατευνάζομαι, σε Σοφ. **II. 1.** μτβ., καθιστώ κάτι ελαφρύ· απ' όπου, σηκώνω, ανυψώνω, στον ιδ.· ἄλμα κουφιεῖν, κάνω ελαφρύ (ανάλαφρο) πηδηματάκι, στον ιδ.· κ. πήδημα, σε Ευρ. — Παθ., ἀνέρχομαι, υψώνομαι, σε Πλάτ. **2.** με γεν. ὄχλον κ. χθόνα, ελαφρύνω, απαλλάσσω τη γη από μεγάλο πλήθος, σε Ευρ.· ἀπόλ., ελαφρύνω τα πλοία από το φορτίο τους, σε Θουκ.· ανακουφίζω ανθρώπους από στεναχώριες, σε Ξεν. — Παθ., ανακουφίζομαι, νόσου, από ασθένεια, σε Ευρ.· κουφισθήσομαι ψυχὴν, στον ιδ.· μεταφ., νιώθω τα βάρη μου να ελαφρύνονται, σε Θουκ. **3.** με αιτ. πράγμ., ελαφρύνω, καταπραΰνω, συμφοράς, σε Δημ.· ἔρωτα, σε Θεόκρ.

κούφισις, -εως, ἡ, ανακούφιση, καταπραΰνση, κατευνασμός, σε Θουκ.

κούφισμα, -ατος, τό = κούφισις, σε Ευρ.

κουφολογία, ἡ, κενά λόγια, ακριτολογία, σε Θουκ.

κουφο-λόγος, -ον (λέγω), αυτός που μιλά άκριτα.

κουφό-νοος, -ον, συνηρ. **-νοος, -ουν**, ο κουφός στο μυαλό, ελαφρόμυαλος, σε Αισχύλ., Σοφ.

κοῦφος, -η, -ον, I. 1. ελαφρύς, ευκίνητος, σε Τραγ.· χρησιμ. από τον Όμηρ. μόνο στο ουδ. πληθ. ως επίρρ., *κοῦφα προβιβάς*, πατώντας ελαφρά πάνω σε, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., *κουφότεροι φρένες*, αρκετά ζωηρές, σε Πίνδ. **2.** μεταφ. επίσης, ελαφρύς, εύκολος, σε Αισχύλ., Ξεν. **3.** άδειος, κενός, μάταιος, ανύπαρκτος, ασήμαντος, σε Σοφ., Θουκ. **4.** ελαφρύς ως προς το βάρος, αντίθ. προς το βαρύς, σε Πλάτ. κ.λπ.· *κούφα σοι χθὼν ἐπάνωθε πέσαι*, μακάρι η γη να πέσει ελαφρά πάνω σου, *sit tibi terra levis*, σε Ευρ.· λέγεται για στρατιώτες, *ὥπλισμένοι κουφοτέροις ὅπλοις*, σε Ξεν. **II. 1.** επίρρ. -φως, ανάλαφρα, ευκίνητα, σε Αισχύλ.· κ. *ἐσκευασμένοι*, λέγεται για στρατιώτες, σε Θουκ., Ξεν. **2.** μεταφ., ανάλαφρα, ελαφρά τη καρδία, *κουφότερον μετεφώνεε*, σε Ομήρ. Οδ.· *κούφως φέρειν*, υποφέρω με ευκολία, σε Ευρ.· *ὥς κουφότατα φέρειν*, σε Ηρόδ. **3.** εύκολα, ελαφρά, σε Αισχύλ.

κόφινος, ὁ, κοφίνι, καλάθι, σε Αριστοφ., Ξεν.· μεταγεν. χρησιμοποιείται ιδίως για τον Ιησού, σε Κ.Δ.· ήταν εμφανώς μικρότερο από το *σπυρίς*.

κοχλίας, -ου, ὁ (κόχλος), σαλιγκάρι με σπειροειδές καύκαλο, Λατ. cochlea, σε Θεόκρ.

κοχλίον, τό, υποκορ. του κόχλος, μικρό σαλιγκάρι, σε Βατραχομ.

κόχλος, -ου, ὁ, οστρακόδερμο με κοχλοειδές όστρακο, που χρησιμοποιούνταν για να βαφτεί κάτι μωβ, Λατ. murex, σε Αριστ., Ανθ.· χρησιμοποιούνταν και ως σάλπιγγα, όπως το Λατ. concha, σε Ευρ. Θεόκρ. κ.λπ.

κοχῦδέω, Ιων. παρατ. *κοχῦδεσκον*, ρέω, εκχέομαι αδιάκοπα, σε Θεόκρ. (αναδιπλ. από το χέω, χύδην).

κοχώνη, ἡ, πισινός, δυικ. *τὰ κοχώνᾱ*, σε Αριστοφ.

κόψατο, γ' ενικ. Επικ. Μέσ. αορ. α' του κόπτω.

κόψιχος, ὁ, μαυροκότσυφας, σε Αριστοφ.

Κῶνδε, βλ. [Κῶς](#).

κρᾶ, συντομ. αντί *κρᾶνος* (όπως το δῶ αντί δῶμα), σε Ανθ.

κράατος, κράατι, κράατα, εκτεταμ. τύποι του *κρᾶτος, κρᾶτι, κρᾶτα*· βλ.

[κράς](#).

κράββατος ή κράβατος, ὁ, ανάκλιντρο, κρεβάτι, Λατ. grābātus, σε Κ.Δ. (Μακεδονική λέξη).

κράγόν, ουδ. μτχ. αορ. β' του κράζω.

κρᾶδαίνω (κραδάω), σείω, κουνώ, πάλλω, σε Ευρ., Αριστοφ.· **1.** ταρακουνώ, αναταράζω, αναδεύω, σε Αισχύλ. — Παθ., *αίχμη κραδαινομένη κατὰ γαίης*, παλλόμενη στη γη, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μεταφ., συνταράζω, σε Πλούτ.

κρᾶδάω, κουνώ, ταρακουνώ, μόνο στη μτχ., *κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος*, σε Όμηρ.

κράδη[ᾱ], ἦ, τα ακρότατα σημεία των κλαδιών που κουνιούνται, σε Ησίοδ., Αριστοφ.· γενικά, συκιά, σε Αριστοφ.

κρᾶδία, ἦ, Δωρ. αντί *κραδίη*, που είναι Επικ. αντί *καρδία*.

κράζω, Αττ. μέλ. *κεκράζομαι*, έπειτα *κράζω*· αόρ. α' *ἔκραζα*, αόρ. β' *ἔκρᾶγον*· παρακ. με σημασία ενεστ., *κέκρᾶγα*, απρόσ. *κέκραχθι*, πληθ. *κεκράγετε*· υπερσ. *έκεκράγειν*· (√ΚΡΑΓ, όπως στον αόρ. β')· **1.** κράζω, κρώζω, λέγεται για βατράχους, σε Αριστοφ.· γενικά, φωνάζω, τσιρίζω, ουρλιάζω, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· *κέκραχθι*, σε Αριστοφ.· *κραγὸν κεκράζεται*, θα ουρλιάξει δυνατά, στον ιδ.· (*τὸ κραγὸν* είναι μτχ. αορ. β' που χρησιμ. επιρρηματικά). **2.** με αιτ. πράγμ., κραυγάζω για κάτι, στον ιδ.

κρᾶθεις, μτχ. Παθ. αορ. α' του *κεράννυμι*.

κραίνω, μέλ. *κρᾶνῶ*, αόρ. α' *ἔκρᾶνα*, Επικ. *ἔκρηνα* — Μέσ., απαρ. μέλ. με Παθ. σημασία *κρᾶνέσθαι* — Παθ., μέλ. *κρανθήσομαι*, αόρ. α' *ἐκράνθην*· *κέκρανται*, γ' Παθ. παρακ. μαζί και ενικ. και πληθ.· ο Όμηρ. χρησιμ. περισσότερο τον Επικ. ενεστ. *κραιαίνω*, παρατ. *ἐκραιάνεν*, αόρ. α' προστ. *κρήνηνον*, *κρήνηνατε*, απαρ. *κρήνηναι*· γ' Παθ. παρακ. *κεκράανται*, και υπερσ. *κεκράαντο*· ομοίως *ἐκρᾶάνθην*, σε Θεόκρ.· **I. 1.** εκπληρώνω, πραγματοποιώ, ικανοποιώ, σε Όμηρ., Τραγ. — Παθ., με Μέσ. μέλ., εκπληρώνομαι ή πραγματοποιούμαι, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· βλ. [ἐπικραίνω](#). **2.** τελειώνω τη διήγηση του..., με αιτ., σε Ομηρ. Ύμν. **II. 1.** απόλ., ασκώ εξουσία, άρχω, με σύστ. αντ., *κρ. σκήπτρα*, πάλλω, κραδαίνω το βασιλικό σκήπτρο, σε Σοφ. **2.** με γεν., διακυβερνώ, βασιλεύω, δεσπόζω, *τοῦ στρατοῦ, τῆς χώρας*, στον ιδ. **III.** αμτβ., καταλήγω, φέρνω εις πέρας, σε Αισχύλ.

κραιπᾶλάω, μόνο στον ενεστ., έχω τρομερό πονοκέφαλο ως συνέπεια πολυποσίας, σε Αριστοφ., Πλάτ.

κραιπάλη[ᾱ], ἦ, κεφαλαλγία από πολυποσία, Λατ. *cāpula*, *ἐκ κραιπάλης*, μετά από μεθύσι, σε Αριστοφ.

κραιπᾶλό-κωμος, -ον, αυτός που περιφέρεται σε κατάσταση μέθης, σε Αριστοφ.

κραιπνός, -ή, -όν, I. ταχύς, ορμητικός, λέγεται για δυνατούς ανέμους, σε Όμηρ.· λέγεται για τα γρήγορα πόδια, στον ιδ.· μεταφ., βιαστικός, ορμητικός, παράτολμος, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** επίρρ., γρήγορα, βιαστικά, εσπευσμένα, σε Όμηρ.· επίσης ουδ. πληθ. ως επίρρ., στον ιδ.

κραιπνό-σῦτος, -ον (σεύομαι), αυτός που εξορμά γρήγορα, σε Αισχύλ.

κραιπνο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που μεταφέρει γρήγορα, *αὔραι*, σε Αισχύλ.

κράμβη, ἦ, λάχανο, μάπα, σε Εύπολ. κ.λπ.

κράμβος, -η, -ον, λέγεται για τη φωνή, όπως το *καπυρός*, δυνατός, αντηχών, κουδουνίζων, σε Αριστοφ.

κραμβο-φάγος, -ον, Λαχανοφάγος, σε Βατραχομ.

κράνα, Δωρ. αντί *κρήνη*.

κρᾶνᾱή-πεδος, -ον (πέδον), αυτός που έχει σκληρό, βραχώδες έδαφος, σε Ομηρ. Ύμν.

κρᾶναι, απαρ. αορ. α' του *κραίνω*.

κράναός, -ή, -όν, βραχώδης, πετρώδης, τραχύς, λέγεται για την Ιθάκη, σε Όμηρ.· λέγεται για την Αθήνα, σε Πίνδ.· απ' όπου, η Αθήνα ονομαζόταν *Κραναὰ πόλις* ή *αί Κρανααί*, στον ίδ.· οι *Κραναοί*, οι άνθρωποι της Αττικής, σε Ηρόδ.· και *Κραναός*, μυθικός βασιλιάς της Αθήνας, σε Αισχύλ.

κράνέσθαι, βλ. [κράινω](#).

κράνειᾱ[ᾱ], ἡ (κράνον), κρανιά (το δέντρο), Λατ. *cornus*, το ξύλο της χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή βελών και τόξων, σε Όμηρ.

κράνείνος, -η, -ον (κράνον), φτιαγμένος από ξύλο κρανιάς, Λατ. *corneus*, τόξα, σε Ηρόδ., Ξεν.

κράνιον, τό (κάρα), το πάνω μέρος του κεφαλιού, κρανίο, σε Ομήρ. Ιλ., Πίνδ., Ευρ.

κράνον[ᾱ], τό = *κράνεια*, Λατ. *cornus*, σε Θεόφρ.

κράνο-ποιέω, φτιάχνω περικεφαλαίες· στον Αριστοφ., λέγεται για κάποιον που μιλά με κομπορρημοσύνη για τον πόλεμο.

κρανο-ποιός, ό (ποιέω), κατασκευαστής περικεφαλαίων, σε Αριστοφ.

κράνος[ᾱ], -εος, τό (κάρα), κράνος, περικεφαλαία, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

κραντήρ, -ῆρος, ό (κράινω), κάποιος που εκτελεί, περατώνει· κυβερνήτης, άρχοντας, ηγεμόνας, θηλ. *κράντειρα*, σε Ανθ.

κράντωρ, -ορος, ό = *κραντήρ*, σε Ευρ., Ανθ.

κράς, ποιητ. τύπος του *κάρα*, που βρίσκεται στη γεν. *τῆς κρᾱτός*, δοτ. *κρᾱτί*, αιτ. *κρᾱτα*· πληθ., γεν. *κράτων*, δοτ. *κρᾱσίν*, Επικ. *κράτεσφι*, αιτ. *κρᾱτας*· επίσης *κρᾱτα*, τό, ως ονομ. και αιτ., σε Σοφ. Στον Όμηρ. έχουμε επίσης μια επιτετ. γεν. και δοτ. *κράᾱτος*, *κράᾱτι*, πληθ. ονομ. *κράᾱτα*. **1.** κεφάλι, σε Όμηρ., Τραγ.· *ἐπὶ κρατὸς λιμένος*, στην κορυφή ή στο τελευταίο άκρο του λιμανιού, σε Ομήρ. Οδ. **II.** Η αρχ. γεν. *κρῆθεν* χρησιμ. στη φράση *κατὰ κρῆθεν*, κάτω από το κεφάλι, από την κορυφή, στο ίδ., Ησίοδ.· απ' όπου, όπως το *penitus*, από το κεφάλι στα πόδια (από την κορυφή ως τα νύχια), ολωσδιόλου, εξολοκλήρου, *Τρῶας κατὰ κρῆθεν λάβε πένθος*, σε Ομήρ. Ιλ. **κρᾱσις, -εως, ἡ (κεράννυμι)**, **1.** ανακάτεμα, ανάμειξη, συνδυασμός, σε Αισχύλ., Πλάτ. **2.** θερμοκρασία αέρα, Λατ. *temperies*, σε Πλάτ. **3.** μεταφ., συνδυασμός, συνένωση, στον ίδ. **4.** στη Γραμματική, κράση, δηλ. συνδυασμός δύο συλλαβών σε ένα μακρύ φωνήεν ή δίφθογγο, π.χ. *τοῦνομα* αντί *τὸ ὄνομα*, *άνήρ* αντί *ὁ άνήρ*.

κράσπεδον, τό, άκρη, όριο, κράσπεδο ή παρυφή κάποιου πράγματος, στρίφωμα, ιδίως, λέγεται για ρούχο, σε Θεόκρ.· κυρίως στον πληθ., σε Ευρ., Αριστοφ.· μεταφ., επίσης στον πληθ. οι παρυφές βουνού, σε Ξεν.· *πρὸς κρασπέδοισι στρατοπέδου*, στα άκρα του στρατοπέδου, σε Ευρ.

κρασπεδόμαι, Παθ., βρίσκομαι στο όριο ή στην άκρη, σε Ευρ.

κρᾱτα, τό, κεφάλι· βλ. [κράς](#).

κραται-βόλος, -ον (βάλλω), αυτός που εξακοντίζεται με ορμή, σε Ευρ.

κρᾱται-γυᾱλος, -ον (γύαλον), αυτός που έχει ισχυρό θώρακα, σε Ομήρ. Ιλ.

κρᾱταίς, ἡ (κράτος), ισχυρή δύναμη, σε Ομήρ. Οδ.

κρᾱταί-λεως, -ων, γεν. -ω (*λεῦς* = *λᾱς*), λέγεται για ισχυρές, σκληρές πέτρες, βραχώδης, τραχύς, σε Αισχύλ., Ευρ.

κρᾱταιόμαι, Παθ., *κρατύνομαι*, σε Κ.Δ.

κρᾱταίός, -ά, -όν, ποιητ. τύπος του *κρατερός*, δυνατός, ισχυρός, ανθεκτικός, σε Όμηρ., Τραγ.

κρᾱταί-πεδος, -ον (πέδον), αυτός που έχει σκληρό, τραχύ έδαφος, σε Ομήρ. Οδ.

κρᾶται-πους, ὁ, ἡ, -πουν, τό, αυτός που έχει δυνατά πόδια, σε Επικ.· το *καρταίπους* χρησιμ. απόλ. αντί *ταῦρος*, στον Πίνδ.

κρᾶται-ρῖνος, -ον, αυτός που έχει σκληρό ὅστρακο, Χρησμ. παρά Ηροδ.

κρᾶτερ-αίχμης, -ου (αἰχμή), δυνατός στο δόρυ, ποιητ. *καρτ-*, σε Πίνδ.

κρᾶτερ-αύχην, ὁ, ἡ, αυτός που έχει δυνατό αυχένα, σε Πλάτ.

κρᾶτερός, -ά, -όν, Επικ. τύπος του *καρτερός*, **I. 1.** δυνατός, ισχυρός, ρωμαλέος, εὐρωστος, γερός, σε Όμηρ. **2.** λέγεται για πράγματα, συνθήκες κ.λπ.· αμείλικτος, αδυσώπητος, σκληρός, αγριος, στον ίδ., Ησίοδ. **3.** λέγεται για πάθη, βίαιος, φλογερός, σφοδρός, σε Όμηρ.· *κρ. μῦθος*, σκληρός, δριμύς λόγος, στον ίδ. **II.** επίρρ. *-ρῶς*, δυνατά, ισχυρά, αδρά, στον ίδ.

κρᾶτερό-φρων, -ον, γεν. *-ονος (φρήν)*, με γενναίο φρόνημα, γενναιόκαρδος, απτόητος, ατρόμητος, άφοβος, σε Όμηρ., Ησίοδ.

κρᾶτερό-χειρ, ὁ, ἡ, αυτός που έχει ισχυρά χέρια, σε Ανθ.

κρᾶτερόνυξ, -ῦχος, ὁ, ἡ (δόνυξ), αυτός που έχει ισχυρά, δυνατά νύχια ή οπλές, σε Όμηρ.· με δυνατά νύχια, λέγεται για τους λύκους, σε Ομήρ. Οδ.

κράτεσφι[ᾱ], Επικ. δοτ. πληθ. του *κράς*.

κράτευται, -ών, οἱ, βάσεις ή σκελετός πάνω στον οποίο γυρνούσαν οι σούβλες, σε Ομήρ. Ιλ. (αμφιβ. προέλ.).

κρατέω, μέλ. -ήσω — Παθ., μέλ. κρατηθήσομαι· (κράτος)· είμαι δυνατός, ισχυρός, κραταιός· απ' όπου **I. 1.** απόλ., άρχω, κατέχω εξουσία, κυβερνώ, σε Όμηρ., Τραγ.· *ή κρατοῦσα*, η κυρία του σπιτιού, σε Αισχύλ. **2.** με δοτ., άρχω μεταξύ, *κρατέεις νεκύεσσιν*, σε Ομήρ. Οδ. **3.** με γεν., είμαι κύριος ή αφέντης, εξουσιάζω, *πάντων*, σε Όμηρ.· *δωμάτων*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II. 1.** κατακτώ, κυριαρχώ, παίρνω το «πάνω χέρι», σε Ηρόδ., Αττ.· *κρ. γνώμη*, επικρατώ στο πνεύμα, σε Ηρόδ.· *τῇ μάχῃ*, σε Ευρ. κ.λπ.· επίσης με σύστ. αντ., *κρ. τὸν ἀγῶνα*, σε Δημ.· *οἱ κρατοῦντες*, οι κατακτητές κυρίαρχοι, σε Ξεν.· λέγεται για αναφορές, φήμες, ειδήσεις κ.λπ., επικρατώ, γίνομαι κοινός, σε Σοφ., Θουκ. **2.** απρόσ., *καθθανεῖν κρατεῖ*, είναι καλύτερο να πεθάνει, σε Αισχύλ.· *κρατεῖ ἀπολέσθαι*, σε Ευρ. **3.** με γεν., επικρατώ πάνω σε, σε Αισχύλ.· *ὁ λόγος τοῦ ἔργου ἐκράτει*, ξεπέρασε, υπερείχε αυτού, σε Θουκ. **4.** με αιτ., κατακτώ, διευθύνω, διαφεντεύω, υπερτερώ, υπερέχω, σε Πίνδ., Αττ. — Παθ., κατακτιέμαι, σε Ηρόδ., Αττ. **III.** γίνομαι αφέντης του, αποκτώ την κυριότητα, *τῆς ἀρχῆς*, σε Ηρόδ.· *τῆς γῆς*, σε Θουκ. **IV. 1.** λαμβάνω, πιάνω, *τῆς χειρός*, σε Κ.Δ. **2.** με αιτ. πράγμ., καταλαμβάνω, κυριεύω και κρατώ κάτι γερά, *θρόνους*, σε Σοφ., Ξεν. **V.** διοικώ, κυβερνώ, διατάζω, επιστατώ, σε Αισχύλ.

κρᾶτήρ, Ιων. και Επικ. κρητήρ, -ῆρος, ὁ (κεράννυμι), I. 1. αγγείο για ανάμειξη, ιδίως, μεγάλο και ευρύ αγγείο μέσα στο οποίο ανακάτευαν νερό με κρασί και μέσω του οποίου γεμίζονταν τα κύπελα, σε Όμηρ. κ.λπ.· *οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν ἔκχεον*, σε Ομήρ. Ιλ.· *πίνοντες κρητῆρας*, πίνοντας γαβάθες με κρασί, στο ίδ.· *κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον*, δίνω μια γαβάθα κρασί πίνοντας προς τον εορτασμό της απελευθέρωσης, στο ίδ.· *ἐπιστέψασθαι ποτοῖο*, βλ. [ἐπιστέφω](#). **2.** μεταφ., *κρατῆρα πλήσας κακῶν*, έχοντας γεμίσει μια γαβάθα με θρήνους, σε Αισχύλ. **II.** κάθε κυπελλόσχημη κοιλότητα, γούρνα σε βράχο, σε Σοφ., Πλάτ.

κρᾶτηρίζω, μέλ. -ίσω, πίνω από γαβάθα με κρασί, σε Δημ.

κρᾶτησί-μᾶχος, -ον (μάχη), αυτός που επικρατεῖ στη μάχη, σε Πίνδ.

κρᾶτησί-πους, ὁ, ἡ, νικηφόρος στον αγώνα δρόμου, σε Πίνδ.

κρᾶτήσ-ιππος, -ον, νικητήριο στον αγώνα, σε Πίνδ.

κρᾶτί, δοτ. του κράς.

κρᾶτιστεύω, μέλ. -σω, **1.** είμαι ο ισχυρότερος, ο καλύτερος, ο πλέον εξαιρετικός, σε Σοφ. **2.** κερδίζω το «πάνω χέρι», *τινί ἢ ἐν τινι*, σε κάτι, σε Ξεν. **κράτιστος[ᾱ]**, -η, -ον, Επικ. **κάρτ-**, υπερθ. σχηματισμένος από το *κρατύς*· (*κράτος*)· **I. 1.** ο ισχυρότερος, ο δυνατότερος, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *Λημνίων τὸ κρ.*, οι καλύτεροι από τους άνδρες τους, σε Θουκ.· λέγεται για πράγματα, *καρτίστη μάχη*, η πιο βίαιη μάχη, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** γενικά, καλύτερος, ο πλέον εξάίρετος ως υπερθ. του *ἀγαθός*, σε Πίνδ., Σοφ. κ.λπ. **3.** *οἱ κράτιστοι*, όπως το *οἱ βέλτιστοι*, λέγεται για την αριστοκρατία, σε Ξεν. **4.** ουδ. πληθ. *κράτιστα*, ως επίρρ., πολύ καλά, στον ίδ.· ο εν χρήσει συγκρ. είναι *κρείσσων*, βλ. αυτ.

κράτος[ᾱ], Ιων. και Επικ. **κάρτος**, -εος, τό· **I. 1.** δύναμη, ισχύς, σε Όμηρ., Αττ.· *κατὰ κράτος*, με όλη τη δύναμη ή ισχύ κάποιου, πάση δυνάμει, με κάθε δύναμη, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ. **2.** προσωποπ., Ισχύς, Δύναμη, σε Αισχύλ. **II. 1.** γενικά, δύναμη, εξουσία, σε Όμηρ.· διακυβέρνηση, εξουσία, αρχή, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** με γεν., αρχή πάνω σε κάποιον, σε Ηρόδ., Αττ.· στον πληθ., *ἀστραπᾶν κράτη νέμων*, σε Σοφ. **3.** λέγεται για πρόσωπα, αρχή, αρχή εξουσίας, σε Αισχύλ. **III.** υπεροχή, υπέρτερη δύναμη, κυριαρχία, σε Όμηρ., Αττ.· *κρ.ἀριστείας*, το έπαθλο της μέγιστης ανδρείας, σε Σοφ.

κρᾶτός, γεν. του *κράς*.

κρᾶτύνω [ῶ], Επικ. **καρτ-**, μέλ. -ύνω, (*κράτος*), **I. 1.** ενισχύω, ισχυροποιώ, σε Ηρόδ., Θουκ. — Μέσ. *ἐκαρτύναντο φάλαγγας*, ενίσχυσαν, ενδυνάμωσαν τις τάξεις τους, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, στον Θουκ. — Παθ., ενισχύομαι, γίνομαι ισχυρός, σε Ηρόδ. **2.** σκληραίνω, *τοὺς πόδας*, σε Ξεν. **II. 1.** *κρατέω*, κυβερνώ, εξουσιάζω, με γεν., σε Σοφ., Ευρ.· επίσης με αιτ., σε Αισχύλ.· *απόλ.*, στον ίδ., Σοφ. κ.λπ. **2.** γίνομαι κυρίαρχος, αποκτώ την κατοχή, με γεν., σε Σοφ.· με αιτ., *βασιληῖδα τιμᾶνκρ.*, έχω, εξασκώ, σε Ευρ. **III.** *καρτύνειν βέλεα*, χειρίζομαι ή τα ρίχνω με δύναμη, σε Πίνδ.

κρᾶτύς[ῃ], ό, όπως το *κρατερός*, δυνατός, κραταιός, ισχυρός, σε Όμηρ.

κραυγάζω, μέλ. -σω (*κραυγή*), γαβγίζω, λέγεται για σκύλους, ποιητ. παρά Πλάτ.· λέγεται για άνδρες, φωνάζω δυνατά, ουρλιάζω, σε Δημ., Κ.Δ.

κραυγάνομαι, αποθ., = το προηγ., σε Ηρόδ.

Κραυγᾱσίδης, -ου, ό (**κραυγάζω**), ως πατρωνυμ., ο γιος του Κραυγᾱσου, σε Βατραχομ.

κραυγή, ή (**κράζω**), κραυγή, φωνή, τσίριγμα, ουρλιαχτό, Λατ. clamor, σε Ευρ., Ξεν.

κρε-άγρα, ή (**κρέας**, **άγρέω**), λαβίδα για το κρέας ώστε να μπορεί κάποιος να το πιάνει μέσα από τη χύτρα, σε Αριστοφ.

κρεαγρίς, -ίδος, ή = *κρεάγρα*, σε Ανθ.

κρεάδιον[ᾱ], τό, υποκορ. του *κρέας*, τεμάχιο κρέατος, κομμάτι κρέας, σε Αριστοφ., Ξεν.

κρεᾱνομέω, μέλ. -ήσω, παρακ. *κεκρεανόμηκα*· διανέμω, διαμοιράζω το κρέας, μοιράζω το κρέας της θυσίας ανάμεσα στους προσκεκλημένους, σε Λουκ. — Μέσ., διαμοιράζω αναμεταξύ, σε Θεόκρ.

κρεᾱνομία, ή, διανομή, διαμοίρασμα κρέατος, σε Λουκ. κ.λπ.

κρεᾱ-νόμος, ό (**νέμω**), αυτός που διαμοιράζει τη σάρκα των θυσιών, κόφτης κρέατος, σε Ευρ.

κρέας, τό, Δωρ. **κρῆς**· Αττ. γεν. *κρέω*· πληθ. *κρέᾱ*, γεν. *κρεᾱ*, Επικ. *κρειῶν* και *κρεᾱών*· δοτ. *κρέασι*, Επικ. επίσης· **1.** κρέας, σάρκα, κομμάτι κρέατος, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *τρία κρέα ἢ καὶ πλέα*, σε Ξεν.· επίσης με περιληπτική σημασία, παρασκευασμένο κρέας, μαγειρεμένο κρέας ως έδεσμα, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** σώμα, άνθρωπος, *ὦ δεξιότατον κρέας*, σε Αριστοφ.

κρη-δόκος και κρειο-δόκος, -ον (δέχομαι), αυτός που περιέχει κρέας, σε Ανθ.

κρείον, τό (κρέας), μαγειρικό τραπέζι, ντουλάπι κουζίνας, μπουφές, σε Ομήρ. Ιλ.

κρείουσα, ή, βλ. κρείων.

κρεισσό-τεκνος, -ον (τέκνος), ο πιο αγαπητός από τα παιδιά, σε Αισχύλ.
κρείσσων, μεταγεν. Αττ. **κρείττων, -ον**, γεν. -ονος, μεταγεν. Ιων. **κρέσσων**, Δωρ. **κάρρων**· συγκρ. του κρατός (βλ. κράτιστος)· **I. 1.** δυνατότερος, ισχυρότερος, περισσότερο κραταίος, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** συχνά με σημασία συγκρ. του αγαθός, καλύτερος, οί κρέσσονες, οι καλύτεροι από κάποιον, σε Πίνδ.· ομοίως, *τὰ κρείσσω*, σε Ευρ.· *τὰ κρείσσονα*, τα πλεονεκτήματα κάποιου, σε Θουκ. **3.** με απαρ., *οὔτις κρείσσων δόμεναι*, κανένας δεν έχει μεγαλύτερο δικαίωμα να δώσει, σε Ομήρ. Οδ.· *κρεῖσσόν ἐστι*, με απαρ., είναι καλύτερο να..., *κρεῖσσόν ἐστι θανείν ἢ πάσχειν κακῶς*, σε Αισχύλ.· επίσης *κρείσσων εἰμί*, με μτχ., *κρείσσων ἦσθα μηκέτ' ὢν ἢ ζῶν τυφλός*, θα ήσουν καλύτερα πεθαμένος από το να ζεις τυφλός, σε Σοφ. **II.** ανώτερος, υπέρτερος, *ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος*, πολύ μεγάλο για να το πηδήσει κάποιος, σε Αισχύλ.· *κρείσσον' ἀγρόνης*, δεν του αξίζει μονάχα η κρεμάλα, σε Σοφ.· *ἐλπίδος κρ.*, χειρότερα από όσο θα περίμενε κάποιος, σε Θουκ. **III.** αυτός που έχει δύναμη πάνω σε κάτι, το διαφεντεύει, *γαστρός*, σε Ξεν.· *κρ. χρημάτων*, ανώτερος από τις δωροδοκίες, σε Θουκ. **IV.** στον Αττ. πεζό λόγο με ηθική σημασία, καλύτερος, περισσότερο εξαίρετος, σε Αριστοφ.

κρείων, -οντος, ό, άρχοντας, αφέντης, κυβερνήτης, κύριος, σε Όμηρ.· *ἔπατε κρείόντων*, λέγεται για τον Δία, σε Ομήρ. Ιλ.· ως γενικός τίτλος τιμής, σε Ομήρ. Οδ.· θηλ. **κρείουσα**, κυρία, παλλακίδα, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.· μετά τον Όμηρ. στον τύπο **κρέων**, σε Πίνδ.

κρειῶν, Επικ. γεν. πληθ. του *κρέας*.

κρεκάδια, -ων, τά (κρέκω), είδος τάπητα, σε Αριστοφ.

κρεκτός, -ή, -όν, χτυπημένος, παλλόμενος έτσι ώστε να ακούγεται, λέγεται για τα έγχορδα όργανα· γενικά, τραγουδισμένος, εκτελεσμένος, σε Αισχύλ.
κρέκω, μέλ. -ζω, αόρ. α' *έκρεζα*· **1.** χτυπώ το ύφασμα με την *κερκίδα*, υφαίνω, σε Ευρ. **2.** χτυπώ την λύρα με το πλήκτρο, σε Ανθ.· γενικά, παίζω κάποιο όργανο, σε Αριστοφ. **3.** λέγεται για κάθε διαπεραστικό ήχο, *βοήν πτεροῖς κρ.*, στον ίδ.

κρεμάθρα, ή (κρεμάννυμι), δίχτυ ή καλάθι για την απόθεση ή το κρέμασμα πραγμάτων, σε Αριστοφ.

κρεμάννυμι, μέλ. *κρεμάσω* [ᾶ]· Αττ. *κρεμῶ*, -ᾶς, -ᾶ, Επικ. *κρεμόω*· αόρ. α' *έκρέμασα*, Επικ. *κρέμασα* — Παθ., σε συντετμ. τύπο **κρέμαμαι**, υποτ. *κρέμωμαι*, ευκτ. *κρεμαίμην*· παρατ. *έκρεμάμην*, -ω, -ατο· μέλ. *κρεμήσομαι*, αόρ. α' *έκρεμάσθην* (από τη $\sqrt{KPEM}$)· **I.** κρεμώ, αναρτώ, σε Ομήρ. Ιλ.· *κρ. τινά τινος*, κρεμώ κάποιον από κάτι, σε Αριστοφ.· *κρεμάσας τὰ νόημα*, ως υπαινιγμός για τον Σωκράτη μέσα στην *κρεμάθρα* του, στον ίδ.· *κρεμάσαι τήν άσπίδα*, κρεμώ την ασπίδα μου, δηλ. τέλειωσα με τον πόλεμο, στον ίδ.· ομοίως στην Μέσ., *πηδάλιον κρεμάσασθαι*, κρεμώ το τιμόνι δηλ. πηδάλιό μου, δηλ. εγκαταλείπω τη θάλασσα, σε Ησίοδ. **II. 1.** Παθ., κρεμιέμαι, αναρτώμαι, αιωρούμαι, *ότε τ' έκρέμω* (β' παρατ.) όταν εσύ ήσουν κρεμασμένος, σε Ομήρ. Ιλ.· κρεμιέμαι ως προσφερόμενη θυσία, σε Πίνδ., Ηρόδ.· *εἴπερ έκ ποδῶν κρέμαιτο*, σε Αριστοφ.· μεταφ., *μῶμος κρέματαί τινι*, επικρέμεται πάνω σε κάποιον μομφή, σε Πίνδ.· *όέκ τοῦ σώματος κρεμάμενος*, που εξαρτάται από το

σώμα, σε Ξεν. **2.** απαγχονίζομαι, κρεμιέμαι, λέγομαι για ανθρώπους, σε Ευρ.

3. μεταφ., είμαι μετέωρος, αναποφάσιστος, σε Αριστ.

κρεμάσας, κρεμασθείς, μτχ. Ενεργ. και Παθ. αορ. α'.

κρεμαστός, -ή, -όν, κρεμασμένος, μετέωρος, απαγχονισμένος, *κρ. αὐχένος*, κρεμασμένος από το λαιμό, σε Σοφ.: με γεν., επίσης κρεμασμένος από ή σε κάτι, σε Ευρ.: *κρεμαστή ἀρτάνη*, δηλ. θηλιά, βρόχος, σε Σοφ.: ομοίως, *βρόχοι* κ., σε Ευρ.

κρέμβᾱλα, τά, κρόταλα, θορυβώδη όργανα όπως οι καστανιέτες.

κρεμβᾱλῖαστύς, -ύος, ή, κρότος σαν από καστανιέτες, σε Ομηρ. Ὑμν.

κρεμόω, Επικ. μέλ. του *κρεμάννυμι*. Αττ. **κρεμῶ**.

κρέξ, ή, γεν. *κρεκός*, (*κρέκω*), Λατ. *crex*, είδος μεγαλόσωμου ορτυκιού, ορτυκομάνα, σε Αριστοφ.

κρεο-δαίτης, -ου, ὁ (δαίω), διαμοιραστής κρέατος, κόφτης κρέατος σε δημόσιο γεύμα, Λατ. dispensator, σε Πλούτ.

κρεοκοπέω, μέλ. -ήσω, κόβω σε κομμάτια, σε Αισχύλ., Ευρ.

κρεο-κόπος, -ον (κόπ-τω), κόφτης κρέατος.

κρεουργέω, μέλ. -ήσω, κόβω κρέας σαν χασάπης (κρεουργός), σφαγιάζω, κατακρεουργώ, σε Λουκ.

κρεουργηδόν, επίρρ., όπως σφαγέας, σε κομμάτια, σε Ηρόδ.

κρεουργία, ἡ, κατακρεούργηση, κατακόψιμο.

κρε-ουργός, -όν (*ἔργω), αυτός που εργάζεται, δηλ. κόβει κρέας, κρεουργὸν ἡμᾶρ, μέρα ξεφαντώματος, σε Αισχύλ.

κρεο-φάγος, -ον (φάγειν), αυτός που τρώει σάρκες, σαρκοφάγος, σε Ηρόδ.

κρέων, -οντος, το Ομηρικό κρείων.

κρεῶν, γεν. πληθ. του κρέας· **κρέως**, γεν. ενικ.

κρήγυος, -ον, I. καλός, ωφέλιμος, ευάρεστος, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για πρόσωπα, αγαθός, χρηστός, χρήσιμος, ωφέλιμος, σε Πλάτ. **II.** αληθινός, γνήσιος, εἶπατέ μοι τὸ κρήγυον, σε Θεόκρ.· επίρρ., με ειλικρίνεια, σε Ανθ. (άγν. προέλ.).

κρή-δεμνον, Δωρ. **κῥᾱ-, τό (κάρα, δέω)**, **I.** κεφαλόδεσμος, γυναικείο κάλυμμα κεφαλιού, που περνάει πάνω από το κεφάλι και κρεμίζεται σε κάθε πλευρά, σε Όμηρ. **II. 1.** μεταφ. στον πληθ., οι επάλλξεις που επιστέφουν τα τείχη της πόλης, στον ίδ., Ευρ. **2.** κάλυμμα, καπάκι κανάτας κρασιού, σε Ομήρ. Οδ.

κρηήναι, απαρ. Επικ. αορ. α΄ του κραίνω· **κρήηνον**, απρόσ.

κρήθεν, αρχ. γεν. του κράς, βλ. [κράς](#) II.

κρήνυμι, = κρεμάννυμι, σε Πίνδ. — Παθ., κρήνυμαι, κρεμώ, αναρτώ, αιωρούμαι, σε Ευρ.· παρασύρομαι στον αέρα, σε Αισχύλ.

κρημνο-βάτης[ᾱ], -ου, ὁ, αυτός που περπατά πάνω στους γκρεμούς, σε Ανθ.

κρημνο-ποιός, -όν (ποιέω), αυτός που μεταχειρίζεται λέξεις υψηλές και μεγάλες, που μιλάει με σκληρό, τραχύ τρόπο, σε Αριστοφ.

κρημνός, ὁ (κρήνυμαι), ύψωμα που προεξέχει, όπως η απότομη όχθη ποταμού, άκρη τάφρου, σε Ομήρ. Ιλ.· έπειτα, γκρεμώδης βράχος, απόκρημνος βράχος, κατσάβραχο, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· κατὰ τῶν κρημνῶν, κάτω από τους βράχους των Επιπολών, σε Θουκ.

κρημν-ώδης, -ες (εἶδος), απόκρημνος, απότομος, κατακόρυφος, σε Θουκ.

κρήναι, Ιων. αντί κῥᾱναι, απαρ. αορ. α΄ του κραίνω.

κρηναῖος, -α, -ον (κρήνη), προερχόμενος από κρήνη ή πηγή, Νύμφαι κρηναῖαι = Κρηνιάδες, σε Ομήρ. Οδ.· κρ. ὕδωρ, το αναβλύζον από πηγή νερό, σε Ηρόδ.· κρ. ποτόν, σε Σοφ. κλπ.

κρήνη, Δωρ. **κράνα, ἡ**, πηγάδι, κρήνη, βρύση, πηγή, Λατ. fons, σε Ομηρ. κλπ.· αντίθ. προς το φρέαρ (δεξαμενή), σε Ηρόδ., Θουκ.· οι ποιητές το χρησιμ. στον πληθ. για το νερό, σε Σοφ.

κρήνηθεν, επίρρ., από πηγάδι ή πηγή, σε Ανθ.

κρήνηνδε, επίρρ., σε πηγάδι ή πηγή, σε Ομήρ. Οδ.

κρηνιάς, -άδος, ἡ, θηλ. του κρηναῖος, σε Αισχύλ.· Δωρ. **Κῥανιάδες**, οι Κρηνίδες Νύμφες, σε Θεόκρ.· ομοίως Κῥανίδες, σε Μόσχ.

κρηνίς, -ῖδος, ἡ, υποκορ. του κρήνη, σε Ευρ.

κρηπίς, -ῖδος, ἡ, I. είδος ανδρικού παπουτσιού, σε Ξεν.· κρηπίδες, στρατιωτικές μπότες, δηλ. οι ίδιοι οι στρατιώτες, πολεμιστές. **II. 1.** γενικά, θεμελίωση, βάση, λέγεται για ναό ή βωμό, σε Ηρόδ., Σοφ. κλπ.· μεταφ., κρηπίς σοφῶν ἐπέων, σε Πίνδ.· οὐδέπω κρηπίς κακῶν ὕπεστι, δεν φτάσαμε

ακόμα στον πάτο της δυστυχίας, σε Αισχύλ.· ἡ ἐγκράτεια ἀρετῆς κρηπίς, η αυτοσυγκράτηση είναι το θεμέλιο της αρετής, σε Ξεν. 2. περιτειχισμένη άκρη ποταμού, αποβάθρα, προκυμαία, μουράγιο, Λατ. crepido, σε Ηρόδ.

Κρής, ὁ, γεν. *Κρητός*, πληθ. *Κρήτες*, -ῶν, **I.** Κρητικός, σε Όμηρ. κ.λπ.· θηλ.

Κρήσσα, -ης, σε Αισχύλ. **II.** ως επίθ., Κρητικός, σε Σοφ.· επίσης **Κρήσιος**, -α, -ον, στον ίδ., Ευρ.

κρής, Δωρ. αντί *κρέας*.

κρήσαι, Επικ. αντί *κεράσαι*, απαρ. αορ. α΄ του *κεράννυμι*.

Κρήσιος, -α, -ον, **Κρήσσα**, βλ. [Κρής](#).

κρησ-φύγετον[ῦ], **τό** (φύγειν), μέρος διαφυγής, τόπος αναχώρησης, καταφύγιο, άσυλο, σε Ηρόδ.· (το πρώτο μέρος της λέξης, το *κρησ-*, είναι αμφίβολης προέλευσης).

Κρήτη, ἡ, η Κρήτη, σε Όμηρ.· Επικ. γεν. πληθ. *Κρητάων εύρειάων*, σε Ομήρ. Οδ.· **Κρήτηθεν**, από την Κρήτη, σε Ομήρ. Ιλ.· *Κρήτηνδε*, στην Κρήτη, σε Ομήρ. Οδ.

κρητήρ, -ῆρος, ὁ, Ιων. και Επικ. αντί *κρατήρ*.

Κρητίζω (**Κρής**), μιμούμαι Κρητικό, σε Κ.Δ., Πλούτ.

Κρητικός, -ή, -όν, **I.** αυτός που προέρχεται (κατάγεται) ή αναφέρεται στην Κρήτη, Κρητικός, σε Αισχύλ., Θουκ. **II. 1.Κρητικόν** (ενν. *ίμάτιον*), **τό**, κοντό ένδυμα, που χρησιμοποιούνταν για τις ιερές τελετές, σε Αριστοφ. **2. Κρητικός** (ενν. *ποῦς*), ὁ, ο Κρητικός, μετρικός πόδας (— ~ —), π.χ. *Αντιφῶν*, που ονομαζόταν επίσης αμφίμακρος (*άμφίμακρος*).

Κρητισμός, ὁ, κρητική συμπεριφορά, δηλ. ψευδολογία, σε Πλούτ.

κρί, **τό**, Επικ. συντ. τύπος αντί *κριθή*, κριθάρι, μόνο στην ονομ. και αιτ., σε Όμηρ.

κρίβανίτης[ι]-ου, ὁ, ψημένος σε ρηχή κατσαρόλα (τηγάνι), ὁ *κρ.* (ενν. *ἄρτος*), ψωμί ψημένο με αυτό τον τρόπο, σε Αριστοφ.· απ' όπου, κωμικά, *βοῦς κρ.*, στον ίδ.

κρίβανος[ι], Ιων. **κλίβανος**, ὁ, χωματίνο αγγείο, κατσαρόλι, πιο πλατύ στη βάση από όσο στην κορυφή, στο οποίο μέσα ψηνόταν το ψωμί βάζοντας ζεστά κάρβουνα τριγύρω του, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

κρίβανωτός, -ή, -όν = *κριβανίτης*, σε Αριστοφ.

κρίζω, αόρ. β΄ *ἐκρίκον*, Επικ. *κρίκον*· παρακ. *κέκρηγα*· (από τη √*KPII*)· **I.**

τρίζω, Λατ. *stridere*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, στριγκλίζω, σκούζω, σε Αριστοφ.

κρίθάω, λέγεται για άλογο, ταίζομαι με κριθάρι, γίνομαι σφριγηλός από την τροφή, σε Αισχύλ.

κρίθεις, μτχ. Παθ. αορ. α΄ του *κρίνω*.

κρίθεν, ποιητ. αντί *ἐκρίθησεν*, γ΄ πληθ. Παθ. αορ. α΄ του *κρίνω*.

κρίθή, ἡ, κυρίως στον πληθ., κριθάλευρα, κριθάρι (πρβλ. [κρί](#)), το αλεύρι είναι *ἄλφιστα*, σε Όμηρ., Αριστοφ. κ.λπ.· *οἶνος ἐκ. κριθέων πεποιημένος*, είδος μύρας (πρβλ. [κρίθινος](#)), σε Ηρόδ.

κρίθιάσις, -εως, ἡ, ασθένεια των αλόγων, είδος «βαρυστομαχίας» που προκαλείται από το παρατάισμα με κριθάρι, σε Ξεν.

κρίθιάω, μέλ. -άσω (*κριθή*) = *κριθάω*, σε Βάβρ.

κρίθίζω, μέλ. -ίσω, ταίζω με κριθάρι, σε Βάβρ.

κρίθινος, -η, -ον, φτιαγμένος από κριθάρι ή αυτός που αναφέρεται σε αυτό, σε Ξεν. κ.λπ.

κρίθο-τράγος, -ον (*τράγειν*), αυτός που τρώει κριθάρι, σε Αριστοφ.

κρίκε, γ΄ ενικ., Επικ. αόρ. β΄ του *κρίζω*.

κρίκος[ι], ὁ, ομηρ. τύπος του *κίρκος*, **1.** δαχτυλίδι στον ιμάντα του στήθους των αλόγων, για να δένεται στον πάσσαλο (*ἔστωρ*) στο τέλος του ρυμού του αμαξίου, σε Ομήρ. *Ιλ.* **2.** μικρές τρύπες στα πανιά, μέσω των οποίων διέρχονται και σύρονται τα σχοινιά, σε *Ηρόδ.*

κρίμα, -ατος, τό (κρίνω), **1.** απόφαση, κρίση, σε *Κ.Δ.*· ποινή, καταδίκη, στον *ιδ.* **2.** ζήτημα προς κρίση, υπόθεση νομική, στο *ιδ.*

κρίμνον, τό (κρίνω), χοντροαλεσμένο κριθάρι, χοντρό κριθάλευρο, σε *Ανθ.*

κρίνας[ι], *μτχ. αορ. α' του κρίνω.*

κρίνον[ι], **τό**, *ετερόκλ. πληθ. κρίνεα, δοτ. κρίνεσι· κρίνος*, σε *Ηρόδ.*, *Αριστοφ. κ.λπ.*

κρίνω[ι], *Επικ. γ' υποτ. κρίνησι· μέλ. κρῖνω, Επικ. κρῖνέω· αόρ. α' ἔκρῖνα, παρακ. κέκρικα — Μέσ., μέλ. κρῖνοῦμαι (με Παθ. σημασία)· αόρ. α' ἔκρινάμην — Παθ., μέλ. κρῖθήσομαι, αόρ. α' ἐκρίθην [ι], Επικ. ἐκρίνθην, παρακ. κέκρικμαι, απαρ. κεκρίσθαι· Λατ. cerno, I. ξεχωρίζω, διαχωρίζω, διαμοιράζω, διακρίνω, σε Ομήρ. *Ιλ.*, *Ξεν. II.* διαλέγω, εκλέγω, επιλέγω, σε *Όμηρ.*, *Ηρόδ.*, *Αττ.* — Μέσ., διαλέγω για τον εαυτό μου, επιλέγω, σε *Όμηρ.* — Παθ., διαλέγομαι, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *μτχ. παρακ. και αορ. α' κεκριμένος, κριθείς, εκλεγμένος, διαλεχτός, σε Όμηρ. III. 1.* αποφασίζω αγώνα, στον *ιδ.*, *Ηρόδ. κ.λπ.*· *σκολιάς κρίνειν θέμιστας*, εξαγωγή στρεβλές αποφάσεις, δηλ. κρίνω άδίκαια, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *κρίνουσι βόη και ού ψήφω*, αποφάσισαν μέσω φωνών και όχι με ψηφοφορία, σε *Θουκ.*· αποφασίζω αγώνα για βραβείο, σε *Σοφ. κ.λπ.*· *κρ. τὰς θεάς*, κρίνω σχετικά με τον αγώνα τους, δηλ. αποφαινομαι, αποτιμώ, σε *Ευρ.* — Παθ. και Μέσ., λέγεται για πρόσωπα, αποφασίζω σχετικά με διαγωνισμό, καταλήγω, γνωμοδοτώ, σε *Όμηρ. κ.λπ.* **2.** αποφαίνομαι για, κρίνω, επιδικάζω, κατακυρώνω, *κράτος τινί*, σε *Σοφ.* **3.** εκτιμώ, υπολογίζω, *πρὸς ἑμαυτὸν κρίνων (αὐτόν)*, κρίνοντάς τον βάσει του εαυτού μου, σε *Δημ.* — Παθ., *ἴσον παρ' ἑμοὶ κέκριται*, σε *Ηρόδ.* **4.** ερμηνεύω, αναλύω όνειρα, στον *ιδ.*, *Αισχύλ. κ.λπ.*· ομοίως στη Μέσ., σε Ομήρ. *Ιλ.* **5.** με αιτ. και απαρ., αποφασίζω ή κρίνω ότι, σε *Ηρόδ.*, *Αττ.* **6.** με απαρ. μόνο, αποφασίζω να κάνω κάτι, σε *Κ.Δ.* **IV.** **1.** αμφισβητώ, σε *Σοφ.* **2.** κατηγορώ, προσάγω σε δίκη, σε *Ξεν. κ.λπ.* — Παθ., προσάγομαι σε δίκη, σε *Θουκ. κ.λπ.* **3.** καταδικάζομαι, κατακρίνομαι, σε *Σοφ.*, *Δημ.**

κρίο-βόλος, -ον (βάλλω), αυτός που σφάζει κριάρια, σε *Ανθ.*

κρίο-πρόσωπος, -ον (πρόσωπον), αυτός που έχει πρόσωπο κριαριού, σε *Ηρόδ.*

κρίος[ι], ὁ, **1.** κριάρι, *Λατ. aries*, σε *Όμηρ.*, *Ηρόδ. κ.λπ.* **2.** πολιορκητικός κρίος, *Λατ. aries*, σε *Ξεν.*

Κρίσα (όχι *Κρίσσα*), -ης, ή, η Κρίσα, πόλη στη Φωκίδα, κοντά στους Δελφούς, σε Ομήρ. *Ιλ.*· επίθ. *Κρισαῖος, -α, -ον*, Κρισαϊκός, στο *ιδ.*, σε *Ηρόδ.*

κρίσιμος[ι], -ον (κρίσις), αποφασιστικός, κατηγορηματικός κρίσιμος, σε *Ανθ.*

κρίσις[ι], -εως, ή (κρίνω), **I.** χωρισμός, ικανότητα προς διάκριση, σε *Αριστ.*· επιλογή, εκλογή, στον *ιδ.* **II. 1.** απόφαση, κρίση, σε *Ηρόδ.*, *Αισχύλ.*· *κρ. οὐκ ἀληθής*, μη βέβαια μέσα, μη ορθοί τρόποι κρίσης, σε *Σοφ.* **2.** με νομική σημασία, δικαστικός αγώνας, σε *Αριστοφ.*, *Θουκ. κ.λπ.*· αποτέλεσμα δίκης, καταδίκη, σε *Ξεν.* **3.** δοκιμασία ικανοτήτων, *τόξου*, στην τοξοβολία, σε *Σοφ.* **4.** διαμάχη, *περί τινος*, σε *Ηρόδ.* **III.** αποτέλεσμα ή έκβαση πράγματος, *κρίσιν ἔχειν*, να αποφασιστεί, λέγεται για πόλεμο, σε *Θουκ.*

κρίτεος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *κρίνω*, αυτός που πρέπει να αποφασισθεί ή να κριθεί· *κριτέον*, αυτό που θα αποφασισθεί ή θα κριθεί, σε *Πλάτ.*

κριτήριον, τό (κριτής), 1. μέθοδος (τρόπος κρίσης ή δοκιμασίας), κριτήριο, «τεστ», σε Πλάτ. **2.** δικαστήριο, επιτροπή κρίσης, στον ίδ.

κριτής, -οῦ, ὁ (κρίνω), 1. δικαστής, κριτής, αυτός που αποφασίζει, διαιτητής, σε Ηρόδ., Θουκ.· στην Αθήνα, λέγεται για τους κριτές στους ποιητικούς διαγωνισμούς, σε Αριστοφ. **2. κρ. ἐνυπνίων,** ερμηνευτής ονείρων, σε Αισχύλ.

κριτικός, -ή, -όν, 1. ρημ. επίθ. του *κρίνω*, εκλεκτός, επίλεκτος, σε Όμηρ. **2.** ξεχωριστός, εξάιρετος, σε Πίνδ., Σοφ.

κριτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *κρίνω*, **1.** επίλεκτος, διαλεχτός, σε Όμηρ. **2.** εξαιρετικός, έξοχος, αρίστης ποιότητας, σε Πίνδ., Σοφ.

κροαίνω, μόνο στη μτχ. ενεστ., λέγεται για άλογο, χτυπά με τα πόδια, χτυπά με την οπλή, σε Ομήρ. Ιλ.

κρόκα, ετερόκλ. αιτ. του κρόκη.

κροκάλη[ᾱ], ἡ, βότσαλο, ταβανოსανίδα, σε Ανθ. (άγν. προέλ.).

κρόκεος, -ον (κρόκος), αυτός που έχει το χρώμα του κρόκου, σε Πίνδ., Ευρ.

κρόκη, ἡ, επίσης (όπως αν προερχόταν από ονομ. *κρόξ), ετερόκλ. αιτ. *κρόκα*, ονομ. πληθ. *κρόκες*, σε Ανθ.· (*κρέκω*)· **1.** κλωστή που περνάει ανάμεσα στα νήματα του στημονιού (*στήμων*, tela), υφαδι, Λατ. subtemen, σε Ησίοδ., Ηρόδ. κ.λπ. **2. κροκός,** κουβάρι, νήμα ή χνούδι μάλλινου ρούχου, ρούχο με κατσαρό μαλλί (χνούδι), σε Αριστοφ.· στον πληθ., *μαλακαῖς κρόκαις*, με ρούχα από μαλακό μαλλί, σε Πίνδ.· *κροκαῖσι*, με μάλλινα νήματα, σε Σοφ.

κροκήϊος, -η, -ον, Επικ. αντί *κρόκεος*, σε Όμηρ. Ύμν.

κρόκινος, -η, -ον (κρόκος), αυτός που προέρχεται από κρόκό, σε Ανθ.

κροκό-βαπτος, -ον, βαμμένος στο χρώμα του κρόκου, σε Αισχύλ.

κροκο-βάφης, -ές, = το προηγ.· μεταφ., *ἐπὶ δὲ καρδίαν ἔδραμε κρ. σταγών*, στην καρδιά μου έσταξε η χλωμή, νοσηρή σταγόνα του αίματος (που προμηνύει θάνατο), σε Αισχύλ.

κροκόδειλος, ὁ, 1. σαυροειδές ερπετό, αρχικά Ιων. λέξη, σε Ηρόδ. **2.** η σαύρα του Νείλου, ο κροκόδειλος, στον ίδ.

κροκόεις, -εσσα, -εν (κρόκος), αυτός που έχει το χρώμα του κρόκου, σε Ευρ. κ.λπ.

κροκό-πεπλος, -ον, αυτός που έχει κίτρινο πέπλο, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

κρόκος, -ου, ὁ, 1. κρόκος, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. **2.** ζαφορά (που φτιάχνεται από τα στίγματά του), σε Αισχύλ. κ.λπ.

κροκόω, μέλ. -ώσω (κρόκος), στεφανώνω με κίτρινο κισσό, σε Ανθ.

κροκός[υ], -ύδος, ἡ (κρόκη), νήμα ή χνούδι μάλλινου υφάσματος, σε Ηρόδ., Λουκ. κ.λπ.

κροκωτός, -ή, -όν (κροκόω), 1. βαμμένος με ζαφορά, αυτός που έχει χρώμα «κροκί», σε Πίνδ. **2.** ως ουσ., *κροκωτός* (ενν. *χιτών*), ὁ, φούστα σε χρώμα «κροκί», την οποία φορούσε ο Βάκχος, σε Αριστοφ.

κρόμμυον, τό, βλ. κρόμυον.

κρομμυ-οξῦ-ρεγμία, ἡ, μείγμα κρεμμυδιών και ξιδιού, σε Αριστοφ.

κρόμμυον, τό, κρεμμύδι, σε Όμηρ.· μεταγεν. *κρόμμυον*, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

Κρόνια, -ων, τά, βλ. Κρόνιος.

Κρονιάς, -άδος, ἡ, βλ. Κρόνιος.

Κρονίδης[ι], -ου, ὁ, πατρωνυμ., ο γιος του Κρόνου, δηλ. ο Δίας, σε Όμηρ.

Κρονικός, -ή, -όν, = το επόμ., **I. Κρ. ἀστήρ,** ο πλανήτης Κρόνος, σε Ανθ. **II.** με υποτιμητική σημασία, παλιομοδίτικος, ξεπερασμένος, σε Αριστοφ.

Κρόνιος, -α, -ον (Κρόνος), I. 1. Κρονικός, λέγεται για τον Κρόνο, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2. Κρόνια** (ενν. *ιέρα*), *τά*, η γιορτή του Κρόνου που εορταζόταν την

δωδέκατη μέρα του Εκατομβίωνα, σε Δημ.· μεταγεν., τὰ Κρόνια ήταν τα Ρωμαϊκά Saturnalia· απ' όπου, αἱ Κρονιάδες ἡμέραι, ο χρόνος που εορτάζονταν τα Saturnalia, σε Πλούτ. **3.** Κρόνιον (ενν. ὄρος), τό, ο λόφος του Κρόνου, σε Πίνδ. **II.** ὅπως το Κρονικός, με υποτιμητική σημασία, Κρονίων ὄζειν, μυρίζει παλιά χρόνια, σε Αριστοφ.

Κρόν-ιππος, -ον (Κρόνος), ξεμωραμένος, «ψωράλογο», σε Αριστοφ.

Κρονίων[ι], ὁ, γεν. Κρονίωνος [ι] ή Κρονίουος [ι], ὁ, πατρωνυμ., γιος του Κρόνου, δηλ. ο Δίας, σε Όμηρ.

Κρόνος, ὁ (κραίνω), I. ο Κρόνος, ταυτίζεται με τον Λατ. Saturnus, γιος του Ουρανού και της Γαίας, σύζυγος της Ρέας, πατέρας του Δία, Ποσειδῶνα, Ἀδη, της Ἥρας, Δήμητρας και Εστίας· βασίλευε στον ουρανό μέχρι που οι γιοι του τον εξόρισαν στον Τάρταρο, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· η εποχή του ήταν η «Χρυσή Εποχή», σε Ησίοδ. **II.** όνομα στην Αθήνα, υπέργηρος, ξεμωραμένος γέρος, σε Αριστοφ.

κρόσσαι, -ῶν, αἱ, σκάλες για ανάβαση στα τείχη, για σκαρφάλωμα στις επάλξεις, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τις βαθμίδες με τις οποίες οι πυραμίδες κατέληγαν στην κορυφή, σε Ηρόδ.

κροτάλίζω, μέλ. -σω (κρόταλον), χρησιμοποιώ κρόταλα ή καστανιέτες, σε Ηρόδ.· γενικά, ἵπποι ὄχρεα κροτάλιζον, τα έσερναν με κρότο, σε Ομήρ. Ιλ.

κρότᾱλον, τό (κροτέω), I. κρόταλο, καστανιέτα, που χρησιμοποιούνταν για τη λατρεία της Κυβέλης ή του Διονύσου, σε Ηρόδ., Ευρ. **II.** μεταφ., άνθρωπος αδολεσχής, φλύαρος, σε Αριστοφ.

κρότᾱφος, ὁ (κροτέω), I. πλευρά μετώπου (βλ. [κόρση](#)), στον πληθ., οι κρόταφοι, Λατ. tempora, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **II.** λέγεται για βουνό, η πλαγιά του, σε Αισχύλ., Ανθ.

κροτέω, μέλ. -ήσω (κρότος), I. κάνω κάτι να κροταλίζει, λέγεται για άλογα, ὄχρεα κροτέοντες, σέρνοντάς τα με κρότο, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** χτυπώ, πλήττω, σε Ηρόδ., Ευρ.· κροτεῖν τὰς χεῖρας ή τῷ χεῖρε, χτυπώ τα χέρια, σε Ηρόδ., Ξεν.· απόλ., χειροκροτώ, χτυπώ παλαμάκια, σε Ξεν. κ.λπ. **2.** λέγεται για σιδηρουργό, σφυρηλατώ μαζί και συνενώνω, σε Πλάτ. — Παθ., σφυρηλατούμαι· μεταφ., ἐξ ἀπάτας κεκροταμένος, στο σύνολο του «σφυρηλατημένος» με απάτη, σε Θεόκρ. **III.** αμτβ., παράγω θορυβώδεις ήχους, σε Αριστ., Λουκ.

κρότημα, -ατος, τό, έργο που έχει γίνει με σφυρηλάτηση, δουλεμένο κάτι με το σφυρί· μεταφ., λέγεται για τον Οδυσσέα, σκληραγωγημένος, πανούργος, σε Ευρ.

κρότησις, -εως, ή, χτύπημα, κρούση χεριών, χειροκρότημα, σε Πλάτ.

κροτησμός, ὁ = κρότος, σε Αισχύλ.

κροτητός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του κροτέω, χτυπημένος, αυτός που ηχεί από χτυπήματα, σε Αισχύλ.· θορυβώδης, σε Σοφ.

κρότος, -ου, ὁ, αυτός που χτυπά, ο ήχος που παράγεται από κρότο, κρ. ποδῶν, χτύπος των ποδιών στο χορό, σε Ευρ.· κρ. χειρῶν, χειροκρότημα, κτυπώ παλαμάκια, σε Αριστοφ., Ξεν.

κροῦμα, -ατος, τό (κροῦω), χτύπημα, πλήγμα· ήχος που παράγεται από το χτύπημα έγχορδων οργάνων με το πλήκτρο, νότα, σε Πλάτ.

κρουματικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στο παίξιμο έγχορδου οργάνου, σε Ανθ.

κρουνίζω, μέλ. -σω (κρουνός), αναβλύζω, βγάζω.

κρούνισμα, -ατος, τό, ανάβλυση, εκροή, σε Ανθ.

κρουνός, -οῦ, ὁ, βρύση, πηγή, στόμιο πηγαδιού, απ' όπου εκρέουν οι πηγές (πηγαί), σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· ομοίως, *κρουνοὶ Ἥφαιστου*, ποτάμια λάβας από την Έтна, σε Πίνδ.· μεταφ., χείμαρρος λόγων, σε Αριστοφ.

κρουνο-χυτρο-λήραιο, ὁ (κρουνός, χύτρα, ληρέω), αυτός που βγάζει από το στόμα ανούσιες φλυαρίες, σε Αριστοφ.

κροῦσις, -εως, ἡ (κρούω), **1.** χτύπημα, πλήγμα, σε Πλούτ. **2.** τρύπημα πήλινων αγγείων, για να διαπιστωθεί αν είναι ραγισμένα· μεταφ., απάτη, εξαπάτηση, απατεωνιά, σε Αριστοφ. **3.** παίξιμο έγχορδου οργάνου, σε Πλούτ.

κροῦσμα, -ατος, τό = *κροῦμα*, σε Ανθ.

κρουστικός, -ή, -όν, κατάλληλος για να χτυπήσει στα αυτιά, εντυπωσιακός, σε Αριστ.· μεταφ., λέγεται για ρητοροδιδάσκαλο, σε Αριστοφ.

κρούω, μέλ. -σω, παρακ. κέκρουκα — Μέσ., αόρ. *ἀ' ἐκρουσάμην* — Παθ., παρακ. *κέκρουμαι* ή *-ουσμαι*. **1.** χτυπώ, πλήττω· χτυπώ το ένα με το άλλο, *κρ. χεῖρας*, χτυπώ τα χέρια, σε Ευρ.· *κρ. τὰ ὄπλα πρὸς ἄλληλα*, σε Θουκ. κ.λπ.· *κρ. τὸν πόδα* (δηλ. *κρ. τὴν γῆν τῷ ποδί*) στον χορό, σε Ευρ. **2.** *κέραμον κρούειν*, χτυπώ, τρυπώ (πήλινο) αγγείο για να δοκιμάσω αν είναι ραγισμένο· απ' όπου εξετάζω, αποδεικνύω, σε Πλάτ. **3.** χτυπώ τη λύρα με το πλήκτρο, στον ιδ. **4.** *κρούειν τὴν θύραν*, χτυπώ την πόρτα από έξω, σε Ξεν. κ.λπ. **5.** ως ναυτικός όρος στη Μέσ., *κρούεσθαι πρύμναν*, όπως το *ἀνακρούεσθαι*, κινώ προς τα πίσω, σε Θουκ.

κρύβδᾶ, επίρρ. (κρύπ-τω), **1.** χωρίς τη γνώση του, *κρύβδα Διός*, Λατ. *clam Fove*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** απόλ., όπως το *κρύβδην*, κρυφά, μυστικά, σε Πίνδ.

κρύβδην, Δωρ. -δᾶν, επίρρ. (κρύπ-τω), **1.** κρυφά, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. **2.** με γεν. όπως το *κρύβδα, κρύβδαν πατρός*, σε Πίνδ.

κρύβῃναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του κρύπτω.

κρυερός, -ά, -όν και -ός, -όν (κρύος), **1.** ψυχρός, παγερός, στον Όμηρ.· μόνο μεταφ., *κρυεροῖο γόοιο, κρυεροῖο φόβοιο*· ομοίως, *κρυερὰ πάθεα*, σε Αριστοφ. **2.** ψυχρός σαν πάγος, στον ιδ.

κρῦμός, ὁ (κρύος), παγωμένος, παγερός, κρύος, σε Ηρόδ., Ευρ.

κρυμ-ώδης, -ες (εἶδος), ψυχρός, παγετώδης, σε Ανθ.

κρύεις, -εσσα, -εν 1. = *κρυερός, παγερός, ψυχρός*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** παγετώδης, σε Ανθ.

κρύος, τό, παγετώδες ψύχος, κρύο, πάγος, σε Ησίοδ.· μεταφ., *καρδίαν περιπίτνει κρύος*, σε Αισχύλ.

κρυπτάδιος[ᾱ], -α, -ον (κρύπτω), μυστικός, κρυφός, λαθραίος, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· ουδ. πληθ. ως επίρρ., σε Ομήρ. Ιλ.

κρύπτασκε, γ' ενικ. Ιων. παρατ. του κρύπτω.

κρυπτεία, ἡ (κρυπτεύω), μυστική εντολή την οποία οι νεαροὶ Σπαρτιάτες ήταν υποχρεωμένοι να εκτελέσουν, δηλ. να περιφρουρούν τη χώρα και να αντέχουν στις κακουχίες, σε Πλάτ.

κρυπτέον, ρημ. επίθ. του κρύπτω, σε Σοφ., Ανθ.

κρυπτεύω, μέλ. -σω (κρύπ-τω), **I.** καλύπτω, αποκρύπτω, σε Ευρ. **II.** αμτβ., κρύβομαι, παραμένω κρυμμένος, σε Ξεν. **III.** Παθ., παγιδεύομαι, σε Ευρ.

κρυπτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του κρύπτω, κρυμμένος, κρυφός, μυστικός, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· *κρυπτή τάφρος*, χαντάκι καλυμμένο και σκεπασμένο με μαδέρια και χώμα, σε Ηρόδ.· *τὸ κρ. τῆς πολιτείας*, ο μυστικός χαρακτήρας των (Σπαρτιατικών) θεσμών, σε Θουκ.

κρύπτω, Ιων. παρατ. κρύπτασκε· μέλ. κρύψω, αόρ. ἀ' ἔκρυψα, Επικ. κρύψα· μεταγεν. αόρ. β' ἔκρυβον, παρακ. κέκρυφα — Μέσ., μέλ. *κρύψομαι*, αόρ. *ἀ' ἐκρύψαμην* — Παθ., μέλ. *κρύψομαι* και *κεκρύψομαι*· αόρ. *ἀ' ἐκρύφθην*,

Επικ. κρ-· μτχ. αορ. β' κρῦφεις· παρακ. κέκρυμμαι, Ιων. γ' πληθ. κεκρύφεται·
I. 1. κρύβω, καλύπτω, αποκρύπτω, σε Όμηρ., Αττ. — Μέσ., *κάρα κρυψάμενος*, έχοντας καλύψει το κεφάλι του, σε Σοφ. κ.λπ. — Παθ., κρύβομαι, παραμένω κρυμμένος, λέγεται για τους διάττοντες αστέρες, σε Ησίοδ., Ευρ. **2.** κρύβω στη γη, θάβω, σε Ησίοδ., Ηρόδ., Αττ. **3.** κρύβω, καλύπτω, κρατώ κρυφό, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. — Παθ., μτχ. παρακ. *κεκρυμμένος*, κρυμμένος, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. **4.** με διπλή αιτ., αποκρύπτω κάτι από κάποιον, *μή με κρύψῃς τοῦτο*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** αμτβ. (ενν. *ἐαυτόν*), κρύβομαι, παραμένω κρυμμένος, σε Σοφ.
κρυσταλλίζω, μέλ. -σω, είμαι κρυστάλλινα καθαρός, σε Κ.Δ.
κρυστάλλινος, -η, -ον, από κρύσταλλα, κρυστάλλινος, σε Ανθ.
κρυσταλλό-πηκτος, -ον, κατεψυγμένος, παγωμένος, σε Ευρ.
κρυσταλλοπήξ, -ήγος, ό, ή, = το προηγ., σε Αισχύλ.
κρύσταλλος, ό (κρύος), I. πάγος, παγετώδες ψύχος, κρύο, Λατ. *glacies*, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ. **II.** *ή*, κρυστάλλινος, διαυγής, καθαρό φυσικό κρύσταλλο, σε Ανθ.
κρύφᾶ, επίρρ., = *κρύβδα*, χωρίς τη γνώση του, με γεν., σε Θουκ.· *απόλ. κρυφά*, μυστικά, στον ίδ.
κρῦφᾶ, επίρρ. Δωρ. αντί *κρυφῇ*, σε Πίνδ.
κρῦφαίος, -α, -ον και -ος, -ον, 1. κρυφός, σε Πίνδ., Τραγ. **2.** μυστικός, λαθραίος, κρυφός, σε Αισχύλ.· επίρρ. -ως, στον ίδ.
κρῦφῇ, επίρρ. (*κρύπ-τω*) = *κρύβδην*, σε Σοφ., Ξεν.
κρῦφηδόν, επίρρ. = το προηγ., αντίθ. προς το *ἀμφαδόν*, σε Ομήρ. Οδ.
κρύφθην, Επικ. Παθ. αορ. α' του *κρύπτω*.
κρύφιος[ῦ], -α, -ον και -ος, -ον (κρύπ-τω), 1. κρυφός, κρυμμένος, σε Σοφ. κ.λπ. **2.** μυστικός, λαθραίος, σε Ησίοδ., Σοφ. κ.λπ.
κρῦφός, ό (κρύπ-τω), κρυφόν θέμεν, ρίχνω ένα σύννεφο από πάνω, σε Πίνδ.
κρύφω[ῦ], μεταγεν. τύπος του *κρύπτω*, σε Ανθ.
κρύψαι, απαρ. αορ. α' του *κρύπτω*.
κρυψί-νοος, -ον, συνηρ. -**νοος, -ουν**, αυτός που αποκρύπτει τις σκέψεις του, που υποκρίνεται, προσποιείται, σε Ξεν.
κρύψις, -εως, ή (κρύπ-τω), κρύψιμο, απόκρυψη, συγκάλυψη, σε Ευρ.· η τέχνη της απόκρυψης στη Ρητορική, σε Αριστ.
κρωβύλος[ῦ], ό, 1. κόμπος ή πλέγμα από τρίχες στην κορυφή του κεφαλιού, σε Θουκ., Ανθ.· επίσης τούφα μαλλιών, λοφίο περικεφαλαίας, σε Ξεν. **2.** παρατσούκλι του ρήτορα Ηγησίππου, σε Αισχίν. (άγν. προέλ.).
κρωγμός, ό, κραυγή κορακιού, σε Ανθ.
κρώζω, μέλ. *κρώξω*, κράζω όπως το κοράκι, κραυγάζω, Λατ. *crocitare*, σε Ησίοδ., Αριστοφ.· επίσης λέγεται για άλλα πουλιά όπως οι γερανοί, σε Αριστοφ.· λέγεται για νεαρές αλκυόνες, σε Λουκ.· λέγεται για άμαξα, τρίζω, γογγύζω, σε Βάβρ. (ηχοποίητη λέξη).
κρωσσίον, τό, υποκορ. του επόμ., σε Ανθ.
κρωσσός, -οῦ, ό, 1. υδρία, στάμνα, λαγήνι, λήκυθος, σε Ευρ. **2.** τεφροδόχος, σε Μόσχ., Ανθ.
κτά αντί *ἔκτα*, γ' ενικ. Επικ. αορ. β' του *κτείνω*· **κταίην**, Επικ. αορ. β' ευκτ.· Επικ. απαρ. **κτάμεν**, -έναι· μτχ. **κτάς· κτάμενος**, Επικ. μτχ. Μέσ. αορ. β' (με Παθ. σημασία).
κτανέων, μτχ. Επικ. μέλ. του *κτείνω*.
κτάνον, Επικ. αντί *ἐκτάνον*, αόρ. β' του *κτείνω*.
κτάντης, ό (κτείνω), φονιάς, σε Ανθ.

κτάομαι, Ιων. **κτέομαι**· μέλ. *κτήσομαι* και *κεκτήσομαι*, αόρ. α' *έκτησάμην*, Επικ. *κτησάμην*· παρακ. *κέκτημαι* και *έκτημαι*, Ιων. γ' πληθ. *έκτέαται*, ευκτ. *κεκτήμην* ή *κεκτώμην*· υπερσ. *έκεκτήμην* και *κεκτήμην*, Ιων. γ' πληθ. *έκτεατο*· αποθ., **I.** στον ενεστ., παρατ., μέλ. και αόρ. α'. **1. α)** προμηθεύομαι για τον εαυτό μου, αποκτώ, κερδίζω, κατέχω, σε Όμηρ.· *κτήσασθαι βίον από τινος*, κερδίζω το μεροκάματό μου από κάτι, σε Ηρόδ.· *κ.χάριν*, κερδίζω την εύνοια, σε Σοφ.· κ. *φίλους, εταίρους*, στον ίδ. **β)** λέγεται για δεινά, δυστυχίες, επιφέρω, επισύρω, υφίσταμαι, προκαλώ, στον ίδ., Ευρ. κ.λπ.· κ. *τινα πολέμιον*, τον καθιστώ τέτοιο, σε Ξεν. **2.** προμηθεύομαι ή αποκτώ για κάποιον άλλο, *έμοι έκτῆσατο κείνος*, σε Ομήρ. Οδ. **II.** στον παρακ. και υπερσ. με μέλ. *κεκτήσομαι*, έχω αποκτήσει, δηλ. κατέχω, έχω, διαθέτω, κρατώ, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· *κεκτ. τινα σύμμαχον*, σε Ευρ.· λέγεται για δεινά, *κεκτ. κακά*, σε Σοφ., Ευρ.· *ό κεκτημένος*, ιδιοκτήτης, κάτοχος, κύριος, ως ουσ., *ό έμοϋ κ.*, σε Ευρ.· λέγεται για τον αφέντη και κύριο γυναίκας, σε Ευρ. **III.** Παθ. αόρ. α' *έκτῆθην*, με Παθ. σημασία, αποκτώμαι, στον ίδ., σε Θουκ.

κτεᾶνον, τό (κτάομαι), **1.** = *κτῆμα*, σε Πίνδ. **2.** κυρίως στον πληθ. *κτέανα*, περιουσία, αποκτήματα, κτήσεις, σε Ησίοδ., Αισχύλ. κ.λπ.

κτέαρ, τό, = το προηγ., στην Επικ. δοτ. πληθ. *κτεάτεσσι*, σε Όμηρ.

κτεᾶτειρα, ἡ (όπως αν προερχόταν από το *κτεᾶτήρ*), *κόσμων κτ.*, εσύ που μας έκανες άξιους τιμής, σε Αισχύλ.

κτεᾶτίζω, μέλ. *-ίσω*· Επικ. αορ. α' *κτεᾶτισσα (κτάομαι)*· αποκτώ, κερδίζω, κατακτώ, επιτυγχάνω, σε Όμηρ. — Μέσ., με Παθ. παρακ., αποκτώ για τον εαυτό μου, είμαι ιδιοκτήτης, σε Όμηρ. Ύμν., Θεόκρ.

κτεᾶτιστός, -ή, -όν, αποκτημένος, κεκτημένος, σε Ανθ.

κτείνω (√*KTEN* ή *KTAN*)· Ιων. παρατ. *κτείνεσκε*· μέλ. *κτενῶ*, Ιων. *κτενέω*· αόρ. α' *έκτεινα*, αόρ. β' *έκτᾶνον*, παρακ. *έκτονα*, έπειτα *έκτάνθην*, σε Ανθ.· Επικ. τύποι (όπως αν προερχόταν από το *κτῆμι), γ' ενικ. και πληθ. συγκοπτ. αορ. β' *έκτᾶ, έκτᾶν*· α' πληθ. υποτ. *κτέωμεν*, απαρ. *κτάμεν, κτάμεναι [ᾶ]*, μτχ. *κτάς*· επίσης Μέσ. αόρ. β' (με Παθ. σημασία) *έκτάμην*, απαρ. *κτάσθαι*, μτχ. *κτάμενος*· σκοτώνω, φονεύω, σε Όμηρ. κ.λπ.· λέγεται για ζώα, σφάζω, στον ίδ.· *οϋτίς με κτείνει δόλω*, αναζητά να με σκοτώσει (η δύναμη του ενεστ. χρόνου), σε Ομήρ. Οδ.· *ό κτανών*, φονιάς, δολοφόνος, σε Αισχύλ.· *οί κτανόντες*, στον ίδ.· καταδικάζω σε θάνατο βάσει νόμου, σε Θουκ., Πλάτ.· στην Αττ. τα *θνήσκω* ή *άποθνήσκω* χρησιμ. για την Παθ.

κτείνωμι, Επικ. υποτακτ. του *κτείνω*.

κτείς, κτενός, ό, χτένα, Λατ. *ecten*· ιδίως, **1.** χτένι στον αργαλειό (λάκκο), που ξεχωρίζει τα νήματα του στημονιού, σε Ανθ. **2.** τσουγκράνα, στον ίδ. **3.** στον πληθ., δάχτυλα, τα οποία διαχωρίζονται όπως τα δόντια της χτένας, σε Αισχύλ.

κτενεῖν, απαρ. μέλ. του *κτείνω*.

κτενίζω, μέλ. *-σω (κτείς)*, χτενίζω, κουράρω άλογα, σε Ευρ. — Μέσ., *κτενίζεσθαι κόμας*, χτενίζω τα μαλλιά μου, σε Ηρόδ.

κτενίον, τό, υποκορ. του *κτείς*, μικρό χτένι, σε Λουκ.

κτενισμός, ό, χτένισμα, σε Ευρ.

κτέομαι, Ιων. αντί *κτάομαι*.

κτέρας, τό = *κτέανον*, κτήση, απόκτημα, σε Ομήρ. Ιλ.

κτέρεα, τά (δεν υπάρχει ενικός *κτέρας* σε χρήση), δώρα νεκρικά που καίγονταν μαζί με το νεκρό, νεκρικές τιμές, σε Όμηρ.

κτερεῖζω, μέλ. -ῖζω, απαρ. αορ. α' κτερεῖζαι, με αιτ. προσ., **1.** κηδεύω με τις προσήκουσες τιμές, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με σύστ. αιτ., κτέρεα κτερεῖζαι, αποδίδω νεκρικές τιμές, σε Ομήρ. Οδ.

κτερίζω, μέλ. κτεριῶ, αόρ. α' ἐκτέρῖσα· **1.** = το προηγ. 1, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. **2.** με σύστ. αντ., κτέρεα κτ., όπως το κτερεῖζω 2, σε Όμηρ.

κτερίσματα, τά = κτέρεα, χρήση μόνο στον πληθ., σε Σοφ., Ευρ.

*κτέρος, τό, βλ. **κτέρεα**.

κτέω, κτέωμεν, α' ενικ. και πληθ. υποτ. Επικ. αορ. β' του κτείνω.

κτηθείς, μτχ. Παθ. αορ. α' του κτάομαι.

κτῆμα, -ατος, τό (κτάομαι), **1.** οτιδήποτε αποκτημένο, μέρος περιουσίας, κτήση, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.· λέγεται για δούλο, παλαιὸν οἴκων κτ., σε Ευρ. **2.** στον πληθ., κτήσεις, περιουσία, πλούτος, σε Όμηρ.· ἔρω, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις, που πέφτεις σε ευημερία, δηλ. στους πλουσίους, σε Σοφ.

κτηνηδόν, επίρρ. (κτῆνος), όπως τα θηρία, σε Ηρόδ.

κτῆνος, -εος, τό (κτάομαι), **1.** κυρίως στον πληθ. κτήνεα, συνηρ. κτήνη, σμήνη και κοπάδια, ο συνδυασμός των οποίων στα αρχαία χρόνια συνιστούσε ευπορία, σε Όμηρ. Ύμν., σε Ηρόδ. **2.** στον ενικ., λέγεται για ένα μόνο ζώο, όπως βόδι ή πρόβατο, σε Ηρόδ., Ξεν.· ζώο για ἵππευση, Λατ. jumentum, σε Κ.Δ.

κτηνοτροφία, ἡ, εκτροφή ζώων, σε Πλούτ.

κτηνο-τρόφος, -ον (τρέφω), αυτός που εκτρέφει ζώα, κτηνοτρόφος.

κτῆσαιτο, γ' ενικ. αορ. α' του κτάομαι.

κτῆσιος, -α, -ον (κτάομαι), **I.** αυτός που ανήκει στην ιδιοκτησία, χρήματα κτ., περιουσία, σε Αισχύλ.· κτ. βοτόν, το πρόβατο από το κοπάδι κάποιου, σε Σοφ. **II.** αυτός που ανήκει στο σπίτι, Ζεὺς κτῆσιος, ο προστάτης της ιδιοκτησίας, σε Αισχύλ.· κτ.βωμός, ο βωμός του Διὸς κτησίου, στον ιδ.

κτῆσις, -εως, ἡ (κτάομαι), **I.** απόκτηση, σε Θουκ., Πλάτ.· κατ' ἔργου κτῆσιν, σύμφωνα με την επιτυχία στη δουλειά, σε Σοφ. **II. 1.** (από τον παρακ.) κτήση, κατοχή, στον ιδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** ως περιληπτικό ουσ. = κτήματα, αποκτήματα, περιουσία, ιδιοκτησία, σε Όμηρ.· στον πληθ., σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.

κτητέος, -α, -ον, I. ρημ. επίθ. του κτάομαι, αυτός που αποκτάται, σε Πλάτ. **II.** ουδ., αυτό που πρέπει να αποκτηθεί, στον ιδ.

κτητικός, -ή, -ὸν (κτάομαι), ἀπληστος, πλεονέκτης, αρπακτικός· ἡ -κή (ενν. τέχνη), ικανότητα απόκτησης ιδιοκτησίας, σε Πλάτ.

κτητός, -ή, -ὸν, I. 1. ρημ. επίθ. του κτάομαι, αυτό που μπορεί να αποκτηθεί, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. **2.** αυτός που αξίζει να αποκτηθεί, ποθητός, σε Πλάτ. **II.** αποκτημένος, κτητή, γυναίκα-δούλος, σε Ησίοδ.

κτῆτωρ, -ορος, ὁ, ιδιοκτήτης, κάτοχος, κύριος, νομέας, σε Κ.Δ., Ανθ.

κτίδεος[ι], -α, -ον αντί ἰκτίδεος (από το ἰκτίς), νυφίτσα, κτιδὴ κυνέη, κράνος από δέρμα νυφίτσας, σε Ομήρ. Ιλ.

κτίζω, μέλ. -ίσω, αόρ. α' ἐκτίσα, Επικ. επίσης ἔκτισσα, κτίσσα — Μέσ., ποιητ. γ' πληθ. αορ. α' ἐκτίσαντο — Παθ., αόρ. α' ἐκτίσθην, παρακ. ἔκτισμαι· **1.** επανδρώνω μια χώρα, χτίζω σπίτια και πόλεις, εποικίζω αυτήν, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. — Παθ., ιδρύομαι, θεμελιώνομαι, Σμύρνην τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν, έχοντας ιδρυθεί από μετανάστες που ήρθαν από την Κολοφώνα, σε Ηρόδ. **3.** κτ. ἄλσος, φυτεύω αλσύλιο, σε Πίνδ.· κτ. βωμόν, στήνω βωμό, στον ιδ.· τὸν Κύρνον κτίσαι, εγκαθιδρύω τη λατρεία του, σε Ηρόδ. **4.** δημιουργώ, επιφέρω, προκαλώ, προξενώ, σε Αισχύλ.· τὸν χαλινὸν κτίσας, έχοντας εφεύρει αυτόν, σε Σοφ. **5.** καθιστώ ως τέτοιοι, ἐλεύθερον κτ. τινά, σε Αισχύλ. κ.λπ. **6.** διαπράττω, εκτελώ κατόρθωμα, σε Σοφ.

κτίλος[ι], -ον, I. ήμερος, πράος, ευπειθής, σε Πίνδ. **II.** ως ουσ., *κτίλος, ό,* κριάρι, σε Ομήρ. Ιλ.

κτῖλώω, μέλ. -ώσω, ημερώνω — Μέσ., *έκτιλώσαντο τας λοιπάς τών Άμαζόνων,* τις εξημέρωσε, σε Ηρόδ.

κτίσις[ι], -εως, ή (κτίζω)· 1. ίδρυση, θεμελίωση, *άποικιών,* σε Ισοκρ. κ.λπ. **2.** όχι ακριβώς = *πράξις,* πράξη, ενέργεια, σε Πίνδ. **3.** η Κτίση, η δημιουργία του σύμπαντος, στον ίδ. **II. 1.** αυτό που έχει δημιουργηθεί, δημιούργημα, πλάσμα, στο ίδ. **2.** δημιουργημένη αρχή ή ορισμένη, στο ίδ.

κτίσμα, τό (κτίζω), οτιδήποτε έχει δημιουργηθεί, δημιούργημα, πλάσμα, σε Κ.Δ.

κτίστης, -ου, ό (κτίζω), δημιουργός, ιδρυτής, Λατ. *conditor,* σε Λουκ.· επανορθωτής, σε Πλούτ.

κτιστός, -ύος, ό, Ιων. αντί *κτίσις,* σε Ηρόδ.

κτίστωρ, -ορος, ό = κτίστης, σε Ευρ.

κτίτης[ι], ό = κτίστης· γενικά, κάτοικος, σε Ευρ.

κτύπέω, μέλ. -ήσω, αόρ. α' *έκτύπησα,* ποιητ. *κτύπησα·* Επικ. αορ. β' *έκτύπον* και *κτύπον· (κτύπος)· I. 1.* χτυπά, συγκρούομαι, λέγεται για δένδρα που πέφτουν, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τον κεραυνό, σε Όμηρ., Σοφ. **2.**

κουδουνίζω, αντηχώ, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **II.** μτβ., κάνω κάτι να κουδουνίσει ή να αντηχήσει, *χθόνα·* με διπλή αιτ., *κτύπησε κρᾶτα πλαγάν,* έκανε μ' ένα χτύπημα το κεφάλι να «κουδουνίσει», σε Ευρ.· απ' όπου πάλι στην Παθ., κουδουνίζω, αντηχούμαι, σε Αριστοφ.

κτύπημα[ι], -ατος, τό = κτύπος, χειρός, σε Ευρ.

κτύπος[ι], -ου, ό, κάθε δυνατός θόρυβος, συντριβή κεραυνού, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· λέγεται για ποδοβολητό, σε Όμηρ.· λέγεται για καταιγίδα, σε Αισχύλ.· οχλοβοή μάχης, σύγκρουση όπλων, στον ίδ.

κύᾱθος, ό (κύω), I. κύπελο για την άντληση κρασιού από τον *κρατήρα* ή τη γαβάθα, σε Ξεν. κ.λπ. **II.** βεντούζα, σε Αριστοφ.

κυᾱμεντός, -ή, -όν, διαλεγμένος από σπόρους, δηλ. με κλήρο, σε Ξεν.

κυᾱμεύω, μέλ. -σω (*κύαμος*), εκλέγω με κλήρο (όχι με σφαιρίδια ψηφοφορίας) — Παθ., εκλέγομαι με αυτό τον τρόπο, σε Δημ.

κύᾱμος, ό, I. φασόλι, σπόρος, Λατ. *fabia,* σε Ομήρ. Ιλ. **II.** κλήρος με τον οποίο εκλέγονταν στην Αθήνα οι δημόσιοι αξιωματούχοι (εκείνοι που τραβούσαν άσπρους σπόρους εκλέγονταν), *ό τῶ κυᾱμῶ λαχών,* αξιωματούχος εκλεγμένος με κλήρο, σε Ηρόδ.· *βουλή ή από τοῦ κυᾱμου,* σε Θουκ.· *ἄρχοντας από κυᾱμου καθιστάναι,* σε Ξεν.

κυᾱμο-τρώξ, -ῶγος, ό (τρώγω), αυτός που τρώει φασόλια, σε Αριστοφ.

κυᾱμο-φάγία, ή (φαγεῖν), κατανάλωση φασολιών, διατροφή με φασόλια, σε Λουκ.

κυᾱν-αιγίς, -ίδος, ή, αυτή που έχει την κυανή αιγίδα (σφραγίδα), σε Πίνδ.

κυᾱν-άμπυξ, -ύκος, ό, ή, αυτός με την μελανόχρωμη άκρη, σε Θεόκρ.

κυᾱν-αυγέτις, -ιδος, ανώμ. θηλ. του επόμ., σε Ορφ.

κυᾱν-αυγής, -ές, αυτός που έχει σκοτεινή λάμψη, σε Ευρ., Αριστοφ.

Κυάνεαι (νήσοι ή πέτραι), αί, γεν. *Κυανεῶν·* οι Σκοτεινές Πέτρες, νησιά στην είσοδο του Εύξεινου, σε Ηρόδ.· μυθικά, υποτίθεται πως έκλειναν και συνέτριβαν τα διερχόμενα πλοία, απ' όπου και ονομάστηκαν Συμπληγάδες· η θάλασσα που υπήρχε κοντά ήταν τα *Κυάνεα πελάγη,* σε Σοφ. (*ῶ* χάριν μέτρου στο Σοφ.).

κυᾱν-έμβολος, -ον (έμβολον) = κυανόπρωρος, σε Ευρ., Αριστοφ.

κυάνεος, -α, -ον, συνηρ. **κυανούς, -ῆ, -οῦν (κύανος)**· **1.** λέγεται κυρίως, μαύρος-μπλε, με στιλπνό μπλε χρώμα, λέγεται για τα ιριδίζοντα χρώματα των ερπετών, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· λέγεται για το χελιδόνι, σε Σιμων.· λέγεται για τη βαθιά θάλασσα, σε Ευρ. **2.** γενικά, σκοτεινός, μελανός, μαύρος, λέγεται για το θρηνητικό πέπλο της Θέτιδας, σε Ομήρ. Ιλ.· χρησιμοποιείται για τα σύννεφα, σε Όμηρ.· όπως και για τα μαλλιά, σε Ομήρ. Ιλ.· *κυανέη κάπετος*, βαθύ και σκοτεινό χαντάκι, στο ίδ.· *κυάνεαι φάλαγγες*, σκοτεινά πλήθη πολεμιστών, στο ίδ. κ.λπ.

κυᾶνο-βλέφαρος, -ον (βλέφαρον), αυτός που έχει σκοτεινό βλέμμα, σε Ανθ. **κυᾶνο-ειδής, -ές (εἶδος)**, ο βαθύς μπλε, αυτός που έχει σκοτεινό μπλε χρώμα, σε Ευρ.

κυᾶνό-θριξ, ὁ, ἡ, αυτός που έχει μαύρα μαλλιά, σε Ανθ.

κυᾶνό-πεζα, ἡ, με τα πόδια του *κυανού*, σε Ομήρ. Ιλ. (*ῥ*, χάριν μέτρου).

κυᾶνό-πεπλος, -ον, αυτός που έχει μελανόχρωμο, σκουρόχρωμο μανδύα ή πέπλο, σε Ομηρ. Ὑμν. (*ῥ*, χάριν μέτρου).

κυᾶνο-πρώριος, -ον, = το επόμ., σε Ομήρ. Οδ.

κυᾶνό-πρωρος, -ον (πρωῖρα), με μελανή μπλε πλώρη, μαυροπρώρος, λέγεται για πλοία, σε Όμηρ.

κυᾶνό-πτερος, -ον, με μαύρα και μπλε φτερά, με σκουρόχρωμα φτερά, σε Ησίοδ., Ευρ.

κύανος, -ου, ὁ, ἡ, I. 1. κυανός, με σκουρόχρωμο περιεχόμενο, χρησιμοποιείται στην Ηρωική Εποχή για τη διακόσμηση έργων σε μέταλλο, πιθ. μπλε ατσάλι, σε Όμηρ. **2.** ως θηλ., μωβ-μπλε λουλούδι του σιταριού, σε Ανθ. **II.** ως επίθ., *κυάνεος*, με συγκρ. και υπερθ. *κυανώτερος, -ώτατος*, σε Ανακρεόντ.

κυᾶνό-στολος, -ον (στολή), με σκουρόχρωμη εσθήτα, με βαθιά σκούρα στολή, σε Βίωνα.

κυανούς, -ῆ, -οῦν, συνηρ. αντί *κυάνεος*, σε Πλάτ.

κυᾶν-όφρυς, -υ, γεν. -υος, αυτός που έχει μαύρα φρύδια, σε Θεόκρ.

κυᾶνο-χαίτης, -ου, ὁ (χαίτη), αυτός που έχει σκουρόχρωμα μαλλιά, λέγεται για τον Ποσειδώνα, πιθ. σε συσχέτιση προς το βαθύ μπλε της θάλασσας, σε Όμηρ.· λέγεται για άλογο, με σκουρόχρωμη χαίτη, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.· Επικ. ονομ. *κυανοχαίτα* (όπως το *ἵπποτα* αντί *ἵπποτης*), σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως στην κλητ., σε Ομηρ. Ὑμν. (*ῥ* χάριν μέτρου).

κυᾶνό-χροος, -ον (χρόα), αυτός που έχει μαύρο χρώμα, σκοτεινή όψη, σε Ευρ.· ομοίως, **κυανό-χρως, -ωτος, ὁ, ἡ**, στον ίδ.

κυᾶν-ώπης, -ου, ὁ (ῥψ), με μαύρα μάτια, θηλ. **-ῥπης, -ιδος**, σε Ομήρ. Οδ.· γενικά, αυτός που έχει σκοτεινή όψη, *νῆες κυανώπιδες*, σε Αισχύλ.

κυᾶν-ωπός, -όν (ῥψ), αυτός που έχει σκοτεινή όψη, σε Ανθ.

κῦβεία, ἡ (κυβεύω), παίξιμο των κύβων, ζάρια, σε Ξεν. κ.λπ.· μεταφ., ταχυδακτυλουργία, δεξιοτεχνία, απάτη, τέχνασμα, σε Κ.Δ.

κῦβεϊον, τό (κυβεύω), οίκος που παίζονται ζάρια, σε Αισχίν.

Κυβέλη, ἡ, η Κυβέλη, Φρυγική θεότητα, σε Ευρ., Αριστοφ.· πρβλ. [Κυβήβη](#).

κῦβερνάω, μέλ. -ήσω, Λατ. *gubernare*, **1.** διευθύνω, καθοδηγώ, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· απόλ., ενεργώ ως κυβερνήτης ή πηδαλιούχος, σε Αριστοφ. **2.** μεταφ., άρχω, εξουσιάζω, κυβερνώ, σε Πίνδ., Σοφ.

κῦβερνήσια (ενν. *ἱερά*), **-ων, τά**, γιορτή στην Αθήνα σε ανάμνηση της διακυβέρνησης του Θησέα, σε Πλούτ.

κῦβέρνησις, Δωρ. **-ᾱσις, -εως, ἡ, 1.** καθοδήγηση, εξουσίαση, πλοήγηση, σε Πλάτ. **2.** μεταφ., διακυβέρνηση, σε Πίνδ.

κῦβερνήτεια, ἡ, θηλ. του επόμ., σε Ανθ.

κυβερνητήρ, -ῆρος, ὁ = κυβερνήτης, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., σε Πίνδ.

κυβερνητήριος, -α, -ον = κυβερνητικός, σε Χρησμ. παρά Πλουτ.

κυβερνήτης, -ου, ὁ (κυβερνάω), 1. κυβερνήτης πλοίου, πηδαλιούχος, πλοηγός, Λατ. gubernator, σε Όμηρ. κ.λπ.· Ιων. αιτ. κυβερνήτεα, σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., οδηγός, κυβερνήτης, άρχοντας, σε Ευρ., Πλάτ.

κυβερνητικός, -ή, -όν, καλός στην καθοδήγηση, σε Πλάτ.· συγκρ. -ώτερος, στον ίδ.· υπερθ. -ώτατος, σε Ξεν.· ἡ -κή (ενν. τέχνη), η τέχνη, η ικανότητα πλοήγησης, σε Πλάτ.

κυβευτής, -οῦ, ὁ (κυβεύω), παίκτης ζαριών, τζογαδόρος, σε Ξεν.

κυβευτικός, -ή, -όν, I. αυτός που σχετίζεται με το παίξιμο ζαριών, σε Αισχίν. **II.** επιδέξιος στο ρίξιμο των ζαριών, σε Πλάτ.

κυβεύω, μέλ. -σω, (κύβος), 1. παίζω στα ζάρια, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** μεταφ., διατρέχω κίνδυνο, ριψοκινδυνεύω, διακυβεύω, σε Ξεν. κ.λπ.· με αιτ., ρισκάρω, διακινδυνεύω σε, σε Ευρ. — Παθ., τίθεται σε κίνδυνο, διακυβεύομαι, σε Ανθ.

Κυβήβη, ἡ = Κυβέλη, βλ. αυτ.

κυβιστάω, μέλ. -ήσω (κύπτω), πέφτω με το κεφάλι και γυρίζω τούμπα, κατρακυλώ, αναστρέφομαι, σε Ομήρ. Ιλ., Ξεν. κ.λπ.

κυβίστημα, -ατος, τό, «τούμπα», σε Λουκ.

κυβίστησις, -εως, ἡ, «τούμπα», σε Λουκ.

κυβιστητήρ, -ῆρος, ὁ, 1. ακροβάτης, σε Όμηρ. **2.** καταδύτης, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** αυτός που τινάζεται με το κεφάλι μπροστά, σε Ευρ.

κύβος[ῶ], ὁ, Λατ. cubus, κύβος· **I. 1.** κυβικό ζάρι, σημειωμένο και στις έξι πλευρές του (ενώ ο άστράγαλος ήταν σημειωμένος μόνο στις τέσσερις), στον πληθ., ζάρια, σε Ηρόδ. κ.λπ.· οι Έλληνες έριχναν τρία ζάρια, έτσι ώστε τρίς ἕξ, τρία εξάρια ήταν η πιο υψηλή ζαριά, σε Αισχύλ., Πλάτ.· κρίνειν τι ἐν κύβοις, να το αποφασίσουν με το ζάρι, στην τύχη, σε Αισχύλ. **2.** επίσης, λέγεται και για τις μεμονωμένες κουκίδες του ζαριού, βέβληκ' Αχιλλεύς δύο κύβω καὶ τέσσαρα, έριξε δύο άσσους και ένα τέσσερα, σε Αισχύλ. παρά Αριστοφ. **II.** αριθμός εις τον κύβο, δηλ. αριθμός που τριπλασιάζεται με τον εαυτό του, όπως το 27 είναι ο κύβος του 3, σε Πλάτ.

κυδάζω (κύδος, ὁ), βρίζω, βλασφημώ, διασύρω — Παθ., γίνονται αντικείμενο ονειδισμού, σε Σοφ.

κυδαίνω, μέλ. κυδᾶνῶ· Επικ. αορ. κύδηνα, Δωρ. ἐκύδᾶνα· (κυδος)· **I.** αποδίδω τιμή ή δοξάζω κάποιον, εξυμνώ, εξαίρω, σε Όμηρ. **II.** ευχαριστώ, ευφραίνω με τεκμήρια τιμής, στον ίδ. **III.** με αρνητική σημασία, κολακεύω, καλοπιάνω, σε Ησίοδ.

κυδάλιμος[ᾶ], -ον (κῦδος), ένδοξος, φημισμένος, εκπληκτικός, τιμημένος, αγλαός, σε Όμηρ.

κυδάνω[ᾶ] = κυδαίνω, μόνο στον ενεστ. και παρατ. **I.** έχω σε υπόληψη, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** καυχέμαι, περηφανεύομαι, στο ίδ.

κυδήεις, -εσσα, -εν (κῦδος), ένδοξος, τιμημένος, αγλαός, σε Ανθ.

κύδηνα, Επικ. αόρ. α' του κυδαίνω.

κυδι-άνειρα, ἡ (κῦδος, άνήρ), αυτή που καθιστά ενδόξους τους άνδρες ή τους εξευγενίζει, που τους αποδίδει δόξα ή φήμη, τιμή, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** Παθ., δοξασμένος από άνδρες, σε Ανθ.

κυδιάω, Επικ. γ' πληθ. κυδιόωσιν, μτχ. κυδιάων· (κῦδος) μόνο στον ενεστ. και παρατ., φέρομαι περήφανα, περηφανεύομαι, πανηγυρίζω, θριαμβολογώ, σε Ομήρ. Ιλ.

κύδιμος[ῶ], -ον = κυδάλιμος, σε Ομηρ. Ύμν., Ησίοδ., Πίνδ.

κῦδιστος[ῡ], **-η, -ον, I.** υπερθ. του *κυδρός* (σχημ. από το *κῦδος*, όπως το *αἰσχιστος* του *αἰσχρός* προέρχεται από το *αἶσχος*), περισσότερο ένδοξος, πιο τιμημένος, ευγενέστερος, σε Όμηρ. **II.** συγκρ. **κυδίων** [ῖ], πιο ευγενής· *τί μοι ζῆν δῆτα κύδιον*, τί με ωφελεῖ να ζω; σε Ευρ.

κυδνός, -ή, -όν = *κυδρός*, σε Ησίοδ.

κῦδοιδοπάω, κάνω θόρυβο, εγείρω οχλοβοή, σε Αριστοφ. (ηχομιμ. λέξη).

κῦδοιμέω, μέλ. *-ήσω, I.* σηκώνω ταραχή, διασπείρω σύγχυση και φόβο, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μτβ., οδηγώ σε σύγχυση, στο ίδ.

κῦδοιμός, ό, θόρυβος, ταραχή της μάχης, σύγχυση, οχλοβοή, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. (ηχομιμ. λέξη).

κῦδος, -εος, τό, δόξα, φήμη, ιδίως στον πόλεμο, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για μεμονωμένο πρόσωπο, *κῦδος Ἀχαιῶν*, η δόξα των Αχαιών όπως το Λατ. *decus*, σε Όμηρ.

κῦδρός, -ά, -όν (κῦδος) = *κυδάλιμος*, ένδοξος, επιφανής, ευγενής, αγλαός, σε Όμηρ., Ησίοδ.· λέγεται για άλογο, περήφανος, μεγαλοπρεπής, σε Ξεν. (για τον ανώμ. συγκρ. και υπερθ. βλ. **κῦδιστος**).

Κυδώνιος, -α, -ον (Κύδων), **I.** Κυδωνικός· *μῆλον κ.*, κυδώνι, σε Στησιχ. κ.λπ. **II.** μεταφ., αυτός που είναι πρησμένος σαν κυδώνι, στρογγυλός και παχουλός, σε Αριστοφ.

κυέω, παρατ. *ἐκύουν*, μέλ. *κυήσω*, αόρ. *ἀ' ἐκύησα*· **1.** όπως το *κύω*, κουβαλώ στη μήτρα, είμαι έγκυος με παιδί, Λατ. *gestare*, σε Ομήρ. Ιλ., Πλάτ. **2.** απόλ., είμαι έγκυος, κυοφορώ, σε Ηρόδ.

Κύζικος, ή, νησί και πόλη στην ακτή της Μυσίας, σε Ηρόδ.· *απ' όπου*,

Κυζίκηνός, -ή, -όν, αυτός που αφορά ή κατάγεται από την Κύζικο·

όΚυζικηνός (με ή χωρίς το *στατήρ*), χρυσό νόμισμα, σε Ξεν.

κύημα, -ατος, τό (κυέω), αυτό που συλλαμβάνεται, έμβρυο, κυοφορούμενο, σε Πλάτ.

κυηρός, -ά, -όν, έγκυος, σε Ησύχ.

κύησις, -εως, ή, σύλληψη, κύηση, σε Πλάτ.

κύθε, γ' ενικ. Επικ. αόρ. β' του *κεύθω*.

Κυθήρεια, ή, Κυθήρεια, επώνυμο της Αφροδίτης, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης

Κυθήρη και Κυθηριάς, -άδος, σε Ανθ.

Κύθηρα[ῡ], **τά**, νησί, στα νότια της Λακωνίας, σε Όμηρ.· **Κυθήροθεν**, επίρρ., από τα Κύθηρα, σε Ομήρ. Ιλ.· επίθ. **Κυθήριος, -α, -ον**, Κυθήριος, στο ίδ.

κ.λπ.· *ή Κυθηρία* (ενν. γῆ), σε Ξεν.

Κυθηρο-δίκης, -ου, ό, Σπαρτιάτης άρχοντας τον οποίο έστελναν κάθε χρόνο για να κυβερνήσει το νησί των Κυθήρων, σε Θουκ.

κύθρα, κύθρος, Ιων. αντί *χύτρα, χύτρος*.

κῦϊσκομαι, Παθ. μόνο στον ενεστ., συλλαμβάνω, καθίσταμαι έγκυος, σε Ηρόδ., Πλάτ.

κῦκάω, μέλ. *-ήσω, I.* αναδεύω και ανακατώνω, «χτυπώ», σε Όμηρ., Αριστοφ.

— Μέσ. με Ενεργ. σημασία, σε Αριστοφ. **II.** όπως το *ταράσσω*, ανακατεύω, ρίχνω σε σύγχυση ή ταραχή, αταξία, συγχέω, σε Αισχύλ., Αριστοφ., Πλάτ.

κ.λπ. — Παθ., συγχέομαι, ταράζομαι, πτοούμαι, φοβάμαι, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για κύματα, σε Όμηρ.· *ὕπ' άνδρὸς τοξότου κυκώμενος*, σπρωγμένος απ' αυτόν, σε Αριστοφ.

κῦκεών, -ῶνος, ό, αιτ. *κυκεῶνα*, Επικ. συντετ. *κυκεῶ* και Επικ. *κυκεῶ*·

(*κυκάω*)· **I.** αναμειγμένο ποτό, φίλτρο, κούπα, κύπελο, φτιαγμένο από κριθάλευρο, τριμμένο τυρί και κρασί, σε Όμηρ. **II.** μεταφ., λέγεται για κάθε μείγμα, σύγκραμα, ανακάτωμα, σε Λουκ.

κυκήθην, Επικ. αόρ. α΄ του *κυκάω*.

κύκηθρον[ῡ], τό, κουτάλα για ανακάτεμα· μεταφ., άνθρωπος που προκαλεί αναταραχή, σε Αριστοφ.

κύκησις[ῡ], -εως, ἡ, ανακάτωμα, ανάμειξη, σε Πλάτ.

κυκησί-τεφρος, -ον (τέφρα), ανακατεμένος με στάχτες, σε Αριστοφ.

κυκλάς, -άδος, ἡ (κύκλος), κυκλικός, στρογγυλός, κυκλικός· λέγεται και για το χρόνο, επανερχόμενος, σε Ευρ.· *αἱ Κυκλάδες* (ενν. νῆσοι), οι Κυκλάδες, νησιά στο Αιγαίο πέλαγος, οι οποίες κυκλώνουν τη Δήλο, σε Αττ.

κυκλέω (ὑ φύσει), μέλ. -ήσω (κύκλος), **I. 1.** κινούμαι γύρω-γύρω, μετακομίζω με άμαξα, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κινούμαι κυκλικά ή σε κύκλο, σε Σοφ.·

βάσιν κυκλεῖν, μεταφ., από σκυλιά που αναζητούν, ανιχνεύουν μέσω της μυρωδιάς, στον ίδ.· κ. *πρόσωπον*, γυρνά κυκλικά το κεφάλι, κοιτώ ολόγυρα, σε Ευρ. **II. 1.** Μέσ. και Παθ., σχηματίζω κύκλο τριγύρω, περικυκλώνω, περιτριγυρίζω, περιβάλλω, σε Ηρόδ., Σοφ. **2.** πηγαίνω γύρω-γύρω, περιφέρομαι, περιστρέφομαι, σε Πλάτ.

κυκλιάς, ό, ἡ (κύκλος), στρογγυλός, σε Ανθ.

κυκλικός, -ή, -όν (κύκλος), κυκλικός· *οἱ κυκλικοί*, οι Επικοί ποιητές των οποίων τα γραπτά σχημάτιζαν κύκλο ή μια σειρά μύθων όπως για το θάνατο του Οδυσσέα, σε Ανθ.

κυκλιο-διδάσκᾱλος, ό, διδάσκαλος του διθυραμβικού χορού (βλ. [κύκλιος II](#)), σε Αριστοφ.

κύκλιος, -α, -ον, επίσης -ος, -ον, σε Ευρ. (κύκλος)· **I.** κυκλικό, στρογγυλός, *ῥῳ κύκλιον*, λέγεται για τη λίμνη της Δήλου (πρβλ. [τροχοειδής](#)), σε Ευρ. **II.** *κύκλιος χορός*, ό, χορός σε δακτυλοειδή, κυκλική διάταξη γύρω στο βωμό, διθυραμβικός χορός, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *κύκλια μέλη*, τα διθυραμβικά τραγούδια, σε Αριστοφ.

Κυκλοβορέω, μέλ. -ήσω, βρυχώμαι σαν το χείμαρρο Κυκλόβορο (βλ. [κύκλιος II](#)), σε Αριστοφ.

Κυκλο-βόρος, -ου, ό (βι-βρώσκω)· Κυκλόβορος, χείμαρρος στην Αττική, σε Αριστοφ.

κυκλο-δίωκτος, -ον (διώκω), αυτός που οδηγείται μέσα σε κύκλο, σε Ανθ.

κυκλόεις, -εσσα, -εν, ποιητ. αντί *κυκλικός*, σε Σοφ., Ανθ.

κυκλόθεν, επίρρ., από ολόγυρα, σε Κ.Δ.

κυκλο-μόλυβδος, ό, στρογγυλός μολυβδοκονδυλοφόρος, σε Ανθ.

κύκλος[ῡ φύσει], -ου, ό, επίσης με ετερογ. πληθ. *κύκλα*· **I. 1.** δακτύλιος, κύκλος, στρογγυλό μέρος, σε Όμηρ.· *ἀσπίδος κύκλος*, στρογγυλή ασπίδα, σε Αισχύλ. **2.** επιρρ. χρήσεις, *κύκλω*, σε κύκλο ή δακτύλιο, γύρω, ολόγυρα, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.· με γεν., κ. *τοῦ στρατοπέδου*, σε Ξεν. κ.λπ. **II.** κάθε κυκλικό σώμα· **1.** τροχός, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** τόπος συνάθροισης, *ἀγορά*, στο ίδ., Αττ.· έπειτα, όπως το Λατ. *corona*, κύκλος ανθρώπων, σε Σοφ., Ξεν. **3.** θόλος ουρανού, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **4.** τροχιά ή δίσκος του ήλιου και του φεγγαριού, σε Ηρόδ., Τραγ. **5.** τείχος γύρω από μια πόλη, ιδίως, γύρω από την Αθήνα, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **6.** κυκλική ασπίδα, βλ. ανωτ. I. I. **7.** στον πληθ., κόγχες ματιών, μάτια, σε Σοφ.· *σπανίως* στον ενικ., μάτι, στον ίδ. **III. 1.** κάθε κυκλική κίνηση, τροχιά ουράνιων σωμάτων, περιοδική επάνοδος των ωρών του έτους, περιστροφική κίνηση των εποχών, ανακύκλωση των γεγονότων, σε Ηρόδ., Ευρ. **2.** κυκλικός χορός, σε Αριστοφ.

κυκλόσε, επίρρ., μέσα σε κύκλο ή κυκλικά, σε Ομήρ. Ιλ.

κυκλο-σοβέω, μέλ. -ήσω, οδηγώ κυκλικά, περιστρέφω, σε Αριστοφ.

κυκλο-τερής, -ές (τείρω), στρογγυλά κατασκευασμένος (όπως στον τόρνο), σε Ηρόδ.· έπειτα γενικά, κυκλικός, στρογγυλός, σε Όμηρ. κ.λπ.· *κυκλοτερές τόξον έτεινεν*, το τέντωσε σε κύκλο, σε Ομήρ. Ιλ.

κυκλώω, μέλ. -ώσω, παρακ. *κεκύκλωκα* — Μέσ., μέλ. -ώσομαι, αόρ. α' *έκυκλωσάμην* — Παθ., αόρ. α' *έκυκλώθην*· (κύκλος)· **I.** περικυκλώνω, περιτριγυρίζω, σε Ευρ.· ομοίως στην Μέσ., σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. — Παθ., είμαι περικυκλωμένος, σε Αισχύλ., Θουκ. **II.** κινούμαι κυκλικά, περιστρέφομαι, σε Πίνδ., Ευρ. — Παθ. ή Μέσ., πηγαίνω σε κύκλο, πηγαίνω γύρω-γύρω, σε Ξεν.· μεταφ., σε Αισχύλ. **III.** σχηματίζω σε κύκλο, *τόξα*, σε Ανθ. — Παθ., λέγεται για τόξο, σχηματίζω κύκλο, σε Ευρ.· πρβλ.

κυκλωτερής.

κύκλωμα, -ατος, τό, αυτό που είναι στρογγυλευμένο σε κύκλο, τροχός, σε Ευρ.· *βυρσότονον κύκλωμα*, τεντωμένος κύκλος, δηλ. τύμπανο, στον ιδ.

Κυκλώπειος, -α, -ον (Κύκλωψ), Κυκλώπειος, κοινώς χρησιμοποιείται για την αρχιτεκτονική που αποδιδόταν στους Κύκλωπες (ονομαζόταν επίσης *Πελασγικός*), σε Ευρ.

Κυκλωπικώς, επίρρ., όπως οι Κύκλωπες, *Κ. ζήν*, ζω τραχιά, ακοινώτητα ζωή, σε Αριστ.

Κυκλώπιον, τό, υποκορ. του *Κύκλωψ*, μικρός Κύκλωπας, σε Ευρ.

Κυκλώπιος, -α, -ον = *Κυκλώπειος*, σε Ευρ.· ή *Κ. γή*, δηλ. οι Μυκήνες, στον ιδ.· θηλ. **Κυκλωπίς, -ίδος**, στον ιδ.

κύκλωσις, -εως, ή (κυκλώω), περικύκλωση, σε μάχη, σε Ξεν.· *τήν πλέονα κύκλωσιν σφῶν*, το μεγαλύτερο σώμα που προσπαθούσε να τους περικυκλώσει, σε Θουκ.

κυκλωτός, -ή, -όν (κυκλώω), κυκλικός, στρογγυλός, σε Αισχύλ.

Κύκλ-ωψ[ῦ φύσει] -ωπος, ό, Κύκλωπας, αρχικά ο Στρογγυλομάτης· οι Κύκλωπες εμφανίζονται στην Ομήρ. Οδ., σαν άγριοι γίγαντες που κατοικούσαν στη Σικελία· στον ενικ. λέγεται για τον Πολύφημο· ήταν επίσης οι χτίστες των τειχών των Μυκηνών κ.λπ., *τά Κυκλώπων βάθρα*, δηλ. οι Μυκήνες, σε Ευρ.

κύκνειος, -α, -ον, λέγεται για τον κύκνο, σε Ανθ.

κυκνό-μορφος, -ον (μορφή), αυτός που έχει τη μορφή κύκνου, σε Αισχύλ.

κυκνό-πτερος, -ον (πτερόν), με φτερά, πούπουλα κύκνου, σε Ευρ.

κύκνος, ό, κύκνος, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· μεταφ., από τους μύθους για τα τραγούδια του κύκνου που πεθαίνει (σε Αισχύλ., Πλάτ.), αοιδός, ραψωδός, σε Ανθ.

κύκν-οψις, -εως, ό, ή, όμοιος με κύκνο, σε Ανθ.

κϋλινδέω, μέλ. —ήσω = *κυλίνδω*, σε Πλάτ., Ξεν.

κϋλινδήθρα, ή = *άλινδήθρα*, βλ. αυτ.

κϋλινδησις, -εως, ή, κύλισμα στη λάσπη, σε Πλούτ.

κϋλινδρος[ῦ], ό, κύλινδρος, ροδίτσα, σε Πλούτ.

κϋλίνδω· (οι χρόνοι σχηματίζονται από το *κυλίω*), αόρ. α' *έκύλισα* — Παθ., μέλ. *κυλισθήσομαι*, αόρ. α' *έκυλίσθην*, Επικ. *κυλ-* παρακ. *κεκύλισμαι*· **I. 1.**

κυλώ, κυλώ κατά μήκος ή προς τα κάτω, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. κ.λπ.· μεταφ., *πήμα θεός Δαναοῖσι κυλίνδει*, επικυλίζει δυστυχία σε αυτούς, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κυλώ μακριά, σε Ανθ. **II. 1.** Παθ., κυλιέμαι, σε Όμηρ.· κουνιέμαι σαν πλοίο στη θάλασσα, σε Πίνδ.· περιστρέφομαι σε τροχό, λέγεται για τον Ιξίονα, στον ιδ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, *κυλίνδεσθαι κατά κόπρον*, κυλιέμαι ή χώνομαι στη

λάσπη (ως ένδειξη πένθους), σε Όμηρ.· γυρίζω εδώ και εκεί, περιπλανιέμαι, σε Ξεν. **3.** λέγεται για χρόνο, κυλώ, σε Πίνδ. **4.** λέγεται για λέξεις, μεταδίδομαι από άνθρωπο σε άνθρωπο, δηλ. είμαι περιλάλητος, Λατ. jactari, σε Αριστοφ.

κύλιξ[ϋ], -ϊκος, ή (κύω), κύπελο, κούπα, κρασοπότηρο, Λατ. calix, σε Ηρόδ., Πίνδ. κ.λπ.· *περιελαύνειν τὰς κ.*, περιφέρω τα ποτήρια, σε Ξεν.

κυλίσθηγ, Επικ. Παθ. αόρ. α΄ του *κυλίνδω*.

κύλισμα, -ατος, τό, κύλισμα, κύλισμα στη λάσπη, τόπος κυλίσματος, σε Κ.Δ.

κυλίστρα, ή, χώρος για κύλισμα αλόγων, σε Ξεν.

κυλίω, μεταγεν. τύπος του *κυλίνδω*, κυλώ, σέρνω, σε Θεόκρ., Λουκ.

κυλλάστις, Ιων. **-ήστις, -ιος, ό,** αιγυπτιακό ψωμί, σε Ηρόδ.

κυλλή, ή, πρβλ. [κυλλός](#).

Κυλλήνη, ή, η Κυλλήνη, βουνό της Αρκαδίας, σε Ομήρ. Ιλ.· απ' όπου, ο Ερμής ονομαζόταν **Κυλλήνιος**, σε Όμηρ.

Κυλλο-ποδίων[ι], -ονος, ό (πούς), αυτός που έχει στραβά πόδια, χωλός, κουτσός, λέγεται για τον Ήφαιστο, σε Ομήρ. Ιλ.· κλητ. *Κυλλοπόδιον*, στο ίδ.

κυλλός, -ή, -όν, κουτσός, παράλυτος, χωλός, κυρίως λέγεται για στρεβλά πόδια από ασθένεια, σε Αριστοφ.· *έμβαλε κυλλή* (ενν. *χειρί*), του έβαλε σε παράλυτο-κουλό χέρι, δηλ. με τα δάχτυλα κυρτωμένα, όπως σε ζητιάνου, στον ίδ.

κυλ-οιδιάω (κύλα, οιδάω), έχω οίδημα (πρήξιμο) κάτω από το μάτι, από χτύπημα ή αυπνία, σε Αριστοφ., Θεόκρ.

κύμα, -ατος, τό (κύω), οτιδήποτε εξογκωμένο (σαν «γκαστρωμένο»)· απ' όπου, **I. α)** «φούσκωμα» της θάλασσας, κύμα, σε Όμηρ. κ.λπ.· περιληπτικά, *ώς τὸ κύμα ἔστρωτο*, όταν το φούσκωμα είχε φύγει, σε Ηρόδ. **β)** μεταφ., λέγεται για πλήθος ανδρών, σε Αισχύλ.· μεταφ., *κ. ἄτης, κακῶν, συμφορᾶς*, στον ίδ., Ευρ. **II.** το κυοφορούμενο στη μήτρα έμβρυο, σε Αισχύλ.· λέγεται για τη γη, στον ίδ.

κυμαίνω, μέλ. *-ἄνω (κῦμα), 1.* υψώνομαι σε κύματα, πρήζομαι, φουσκώνω, σε Όμηρ., Πλάτ. **2.** μεταφ., λέγεται για το πάθος, μεγαλώνω, αυξάνω, αναβράζω, σε Πίνδ., Αισχύλ. **3.** μτβ., κάνω κάτι να κυμαίνεται, σε Λουκ., Ανθ. — Παθ., σε Πλούτ.

κυματίας, Ιων. **-ίης, -ου, ό (κῦμα), 1.** κυμαινόμενος, γεμάτος κύματα, *κ. ό ποταμός ἐγένετο*, σε Ηρόδ. **2.** Ενεργ., αυτός που προκαλεί κύματα, ανεμικός, θυελλώδης, *ἄνεμος*, στον ίδ.

κυμάτο-ᾄγής, -ές (ᾄγνυμι), αυτός που ξεσπάει όπως τα κύματα, σε Σοφ.

Κυμάτο-λήγη, ή (λήγω), αυτή που καταπραΰνει τα κύματα, λέγεται για τις Νηρηίδες, σε Ησίοδ.

κυμάτο-πλήξ, -ήγος, ό, (πλήσσω), κυματόδαρτος, σε Σοφ.

κυμάτώ, μέλ. *-ώσω (κῦμα), I.* καλύπτω με κύματα, σε Πλούτ. **II.** Παθ., υψώνομαι ή υψώνω σε κύματα, λέγεται για τη θάλασσα, σε Θουκ.

κυματ-ωγή, ή (ᾄγνυμι), μέρος στο οποίο ξεσπούν τα κύματα, παραλία, σε Ηρόδ.

κυματ-ώδης, -ες (εἶδος), αυτός πάνω στον οποίο σπάζουν τα κύματα, σε Πλούτ.

κύμβalon, τό, κύμβαλο, σε Ξεν.

κύμβᾶχος, -ον (κύπτω), αυτός που έχει κατεύθυνση με το κεφάλι, που έρχεται κατακέφαλα, Λατ. *ronus*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** ως ουσ., κορυφή περικεφαλαίας, στο ίδ.

κύμινδης[ϋ], -δος, ὁ, πουλί, πιθ. ο «νυχτόβιος αιγιθήλης ο ευρωπαϊκός», εντομοφάγο πουλί με άγρια φωνή, σε Ομήρ. Ιλ.

κύμινεύω, μέλ. -σω (κύμινον), στουμπώνω με κύμινο, σε Λουκ.

κύμινον, τό, κύμινο, σε Αττ., Κ.Δ. (αμφίβ. προέλ.).

κύμῖνο-πρίστης, -ου, ὁ (πρίω), αυτός που διασπά το κύμινο, δηλ. φειδωλός, τσιγγουνής, σε Αριστ.

κύμῖνο-πριστο-καρδᾶμο-γλύφος[ϋ], -ου (γλύφω), αυτός που πριονίζει το κύμινο και ξύνει το κάρδαμο, σε Αριστοφ.

κύμο-δέγμων, -ον (δέχομαι), αυτός που συναντά τα κύματα, σε Ευρ.

Κῦμο-δόκη, ἡ (δέχομαι), αυτή που υποδέχεται τα κύματα, Νηρηίδα, σε Ομήρ. Ιλ.

κύμο-θόη, ἡ (θοός), γρήγορη στο κύμα, Νηρηίδα, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

Κῦμο-πόλεια, ἡ (πολέω), αυτή που περπατά στα κύματα, σε Ησίοδ.

Κῦμώ, -οῦς, ἡ (κῦμα), Κυματώδης, Κυματιστή Νηρηίδα, σε Ησίοδ.

κύνα, αιτ. του *κύων*.

κυνᾶγέσιον, **κυνᾶγέτας**, -έτις, **κυνᾶγία**, βλ. [κυνηγ-](#).

κυνάγκη, ἡ (κύων, ἄγχω), κολάρο σκύλου, σε Ανθ.

κῦν-ᾄγός, ὁ, ἡ, Δωρ. και Αττ. αντί *κυνηγός* (ἄγω)· αυτός που οδηγεί τα κυνηγετικά σκυλιά, σε Αισχύλ., Σοφ.

κῦν-ᾄγωγός, ὁ (ἄγω), οδηγός «λαγωνικών» σκύλων, κυνηγός, σε Ξεν.

κῦν-αλώπηξ, -εκος, ἡ, σκύλος και αλεπού, μιγᾶς από αυτά τα δύο, σκωπτικῶς ως όνομα του Κλέωνα, σε Αριστοφ.

κυνά-μυια[νᾶ], ἡ, σκυλόμυγα, δηλ. αδιάντροπη μύγα, ονειδιστικό επίθετο αδιάντροπης γυναίκας, σε Ομήρ. Ιλ.

κυνάριον, τό, υποκορ. του *κύων*, μικρός σκύλος, σκυλάκι, σε Ξεν. κ.λπ.

κυνάς, -άδος, θηλ. επίθ. για σκύλο· ως ουσ. (ενν. *θρίξ*), το τρίχωμα σκύλου, λέγεται για κακή προβιά, σε Θεόκρ.

κυνάω = *κυνίζω*, φέρομαι ως Κυνικός, σε Λουκ.

κυνέη, Αττ. συνηρ. **κυνῆ** (αρχικά θηλ. του *κύνεος*, *δορά*), ἡ· το δέρμα του σκύλου· έπειτα, δερμάτινη κάπα, όχι απαραίτητα από δέρμα σκύλου, γιατί βρίσκουμε κ. *ταυρείη*, *κτιδέη* κ.λπ., σε Όμηρ.

κύνειος[ϋ], -α, -ον και -ος, -ον, αυτός που ανήκει, χαρακτηρίζει το σκύλο, σε Αριστοφ.· κ. *θάνατος*, θάνατος σκύλου, στον ίδ.· *τὰ κύνεια* (ενν. *κρέα*), σάρκα σκύλου, στον ίδ.

κύνεος[ϋ], -α, -ον (κύων), = το προηγ., σε Ανθ.· μεταφ., αδιάντροπος, αναίσχυντος, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

κυνέω[ϋ], Επικ. παρατ. *κύνεον*· μέλ. *κύνήσομαι*, έπειτα *κύσω [ϋ]*, ποιητ. *κύσσω*· αόρ. α' *έκύνησα*, επίσης *έκῦσα*, Επικ. *κύσα [ϋ]*, *έκυσσα*, *κύσσα*· **1.** ασπάζομαι, φιλώ, σε Όμηρ., Ευρ. κ.λπ. **2.** *προσκυνέω*, σε Ευρ.

κύνηγεσία, Δωρ. **κυνᾶγ-**, ἡ, μεταγεν. τύπος του επόμ. (σημασία II), σε Πλούτ. **κύνηγέσιον**, τό, **I.** κυνηγετική συνοδεία, κυνηγοί και λαγωνικά, πλήθος σκυλιών, σε Ηρόδ., Ξεν. **II.** κυνήγι, καταδίωξη, θήρα, σε Ξεν.· ομοίως στον πληθ., σε Ευρ. **III.** αυτό που πιάνεται στο κυνήγι, θήραμα, σε Ξεν.

κύνηγετέω, Δωρ. **κυνᾶγ-**, μέλ. -ήσω (*κυνηγέτης*), **I.** κυνηγώ, καταδιώκω, σε Αριστοφ., Ξεν. κ.λπ.· μεταφ., διώκω, καταδιώκω, σε Αισχύλ. **II.** κατατρύχω, όπως ένας κυνηγετικός σκύλος, σε Σοφ.

κῦν-ηγέτης, -ου, ὁ, Δωρ. **κυνᾶγ-**, κυνηγός, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. κ.λπ.· *κυναγέτης ἀμφὶ πάλα*, κάποιος που διεκδικεί έπαθλο στην πάλη, σε Πίνδ.· θηλ. **κυνηγέτις**, σε Δωρ. -ᾠγέτις, -ιδος, γυναίκα κυνηγός, σε Ανθ.

κυνηγετικός, -ή, -όν, αυτός που χαρακτηρίζει το κυνήγι, λάτρης του κυνηγιού, σε Πλάτ. · *ὁ κυνηγετικός (λόγος)*, όνομα έργου του Ξενοφώντα για το κυνήγι.

κυνηγέτις, -ιδος, ή, θηλ. του *κυνηγέτης*.

κυνηγέω, Δωρ. **κυνᾱγέω**, μέλ. *-ήσω*, (*κυνηγός*), κυνηγώ, καταδιώκω, μεταγεν. τύπος του *κυνηγετέω*, σε Πλούτ.

κυνηγία, Δωρ. **κυνᾱγία**, ή, κυνήγι, καταδίωξη, θήρα, σε Τραγ.

κυνήγιον, τό = *κυνηγέσιον*, θήρα, κυνήγι, σε Πλούτ.

κυνηγός, βλ. [κυναγός](#).

κυνηδόν, επίρρ. (*κύων*), όπως ο σκύλος, σε Αριστοφ.

Κύνθος[ῥ], ὁ, βουνό στη Δήλο, γενέτειρα του Απόλλωνα και της Άρτεμης, σε Ομηρ. Ὑμν. · απ' όπου ο Απόλλωνας αποκαλείται **Κύνθιος** και **Κυνθο-γενής**, γεννημένος στην Κύνθο, σε Αριστοφ., Ανθ.

κυνῖδεύς, -έως, ὁ, κουτάβι (πρβλ. [λαγιδεύς](#), [λυκιδεύς](#)), σε Θεόκρ.

κυνῖδιον, τό, υποκορ. του *κύων*, μικρός σκύλος, κουτάβι, σκυλάκι, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.

κυνίζω (κύων), κάνω τον σκύλο· μεταφ., ζω όπως ένας Κυνικός φιλόσοφος, όπως κάποιος που ανήκει στην κάστα του, σε Λουκ.

κυνικός, -ή, -όν (κύων), I. όμοιος με σκύλο, Λατ. *caninus*, σε Ξεν. **II.** *Κυνικός*, ὁ, Κυνικός, όπως ονομάζονταν οι ακόλουθοι του φιλόσοφου Αντισθένη, σε Πλούτ.

κυνίσκη, ή (κύων), μικρή σκυλίτσα, σε Αριστοφ.

κυνίσκος, ὁ (κύων), 1. νεαρός σκύλος, κουτάβι, σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., μικρός κυνικός φιλόσοφος, σε Λουκ.

κυνισμός, το φιλοσοφικό σύστημα, ο τρόπος και η ζωή των Κυνικών φιλοσόφων, σε Λουκ.

κύν-όδους, -οντος, ὁ, κυνόδοντας, σε Ξεν. κ.λπ.

κύνο-δρομέω, μέλ. *-ήσω* (*δρόμος*), τρέχω ή κυνηγώ με σκυλιά, σε Ξεν.

κύνο-θαρσής, -ές (θάρσος), θρασύς, αδιάντροπος όπως ο σκύλος, σε Θεόκρ.

κύνο-κέφαλος, -ον (κεφαλή), 1. αυτός που έχει κεφάλι σκύλου· *οἱ Κυνοκέφαλοι*, όνομα λαού, σε Ηρόδ. **2.** κυνοπρόσωπος πίθηκος, σε Πλάτ., Λουκ. (*κυνοκεφάλω*, στον Αριστοφ.)

κύνο-κλόπος, -ον (κλέπτω), αυτός που κλέβει σκύλους, σε Αριστοφ.

κύνο-κοπέω, μέλ. *-ήσω* (*κόπτω*), χτυπώ όπως έναν σκύλο, σε Αριστοφ.

κύνό-μυια, ή = *κυνάμυια*, σε Ανθ., Λουκ.

κύνο-πρόσωπος, -ον (πρόσωπον), αυτός που έχει πρόσωπο σκύλου, σε Λουκ.

Κύνόσαργες, -εος, τό, γυμνάσιο έξω από την Αθήνα, για τη φοίτηση όσων δεν ήταν γνήσιοι Αθηναίοι, σε Ηρόδ., Δημ. κ.λπ. (άγν. προέλ.).

κύνόσ-βάτος, ή και ὁ, σκυλο-άγκαθο ή είδος άγριου τριαντάφυλλου, σε Θεόκρ.

κύνόσ-ουρα, ή, ουρά σκύλου, όνομα του αστερισμού της μικρής Άρκτου, σε Άρατ.

κύνο-σπάρακτος, -ον (σπαράσσω), κατασπαραγμένος από σκυλιά, σε Σοφ.

κύν-οὔχος, ὁ (ἔχω), I. αυτός που έχει σκύλο, λουρί σκύλου, σε Ανθ. **II.** *σάκος* από δέρμα σκύλου, που χρησιμοποιείται στο κυνήγι, σε Ξεν.

κύνό-φρων, -ον (φρήν), αυτός που έχει μυαλό σκύλου, αδιάντροπος, σε Αισχύλ.

κύντερος, -α, -ον, συγκρ. επίθ. σχημ. από το *κύων*, **I.** περισσότερο όμοιος με σκύλο, δηλ. περισσότερο αδιάντροπος, αυθάδης, σε Όμηρ. · περισσότερο

απεχθής, πιο φρικτός, *κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης*, σε Ομήρ. Οδ. **II**. υπερθ., *κύντατος*, -η, -ον, ο πιο αδιάντροπος, σε Ομήρ. Ιλ., Ομηρ. Ὑμν.

κυνώ, -οῦς, ἡ, σκύλα· ως κύριο όνομα *Κυνώ*, σε Ηρόδ.

κῦν-ώπης, -ου, ὁ (ὥψ), αυτός που έχει μάτια σκύλου, δηλ. ξεδιάντροπος, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως θηλ. **κῦνῶπις**, -ιδος, ἡ, σε Όμηρ.

κυο-φορέω (κύω, φέρω), είμαι έγκυος, σε Λουκ.

κῦπάρισσινος, Αττ. -ίττινος, -η, -ον, από ζύλο κυπαρισσιού, σε Ομήρ. Οδ., Θουκ.

κῦπάρισσος, Αττ. -ιττος, ἡ, κυπαρίσσι, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.

κῦπασσις, -ίδος ἡ **κύπασσις**, -ιδος, ὁ και ἡ, κοντός χιτώνας, σε Ανθ. (αμφιβ. προέλ.).

κύπειρον[ῦ], τό, εύοσμο φυτό των ελών, κύπερος ή κύπερη, που χρησιμοποιούνταν στην εκτροφή αλόγων, σε Όμηρ.

κύπειρος[ῦ], ὁ, = το προηγ., σε Ομηρ. Ὑμν.

κύπελλο-μάχος, -ον (μάχομαι), εκεί όπου γίνεται μάχη για τα κύπελλα (πρβλ. το *rugnae scyphis* του Ορατίου), σε Ανθ.

κύπελλον[ῦ], τό, δοχείο με μεγάλη κοιλιά που χρησιμεύει στην πόση, ποτήρι, κύπελλο, κούπα, σε Όμηρ. (αμφιβ. προέλ.).

κύπελλο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που μεταφέρει κύπελλα, σε Ανθ.

κύπερος, ὁ, πιθ. Ιων. αντί *κύπειρος*, σε Ηρόδ.

Κυπρίδιος, -α, -ον (**Κύπρις**), αυτός που συμπεριφέρεται όπως η Κυπρίδα, δηλ. τρυφερή, γλυκιά, έξοχη, σε Ανθ.

Κύπριος, -α, -ον, **I**. αυτός που κατάγεται από την Κύπρο, Κύπριος, σε Ηρόδ. κ.λπ. **II**. *Κύπρια*, τά, Επικ. ποίημα εισαγωγικό της Ιλιάδας, στον ίδ.

Κύπρις (ῥ φύσει), -ίδος, ἡ, αιτ. *Κύπριν* ή *Κύπριδα*, **I**. Κυπρίδα, όνομα της Αφροδίτης, από το νησί της Κύπρου, στο οποίο λατρευόταν περισσότερο, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ. κ.λπ. **II**. ως κύριο όνομα, αγάπη, πάθος, σε Ευρ. κ.λπ.

Κυπρο-γενής, -ές (γίγνομαι), γεννημένος στην Κύπρο, λέγεται για την Αφροδίτη, σε Ομηρ. Ὑμν. κ.λπ.· θηλ. **Κυπρο-γένεια**, ἡ, σε Πίνδ.

Κυπρόθεν, επίρρ., από την Κύπρο, σε Ανθ.

Κύπρονδε, επίρρ., στην Κύπρο, σε Ομήρ. Ιλ.

Κύπρος, ἡ, η Κύπρος, ελληνικό νησί στη νότια ακτή της Μ. Ασίας, σε Όμηρ. κ.λπ.· οι Ρωμαίοι έπαιρναν από αυτό τον καλύτερο χαλκό, Λατ. *cyprium*.

κυπτάζω, μέλ. -άσω, θαμιστικό του *κύπτω*, εξακολουθώ να σκύβω, σκύβω και περιεργάζομαι, εξετάζω από κοντά, ερευνώ κάτι, σε Αριστοφ., Πλάτ.

κύπτω (√*KYIT*), μέλ. *κύψω*, αόρ. α' *έκυψα*, παρακ. *κέκῡφα*· **1**. σκύβω, γέρνω προς τα εμπρός, κλίνω, σε Ομηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· *θέει κύψας*, τρέχει με το κεφάλι προς τα κάτω, δηλ. με πλήρη ταχύτητα, σε Αριστοφ.· *κύψας έσθίει*, τρώει με το κεφάλι γερμένο, δηλ. άπληστα, αχόρταγα, στον ίδ.· *κέρεα κεκυφότα ές τὸ έμπροσθεν*, κέρατα γερμένα προς τα εμπρος, λέγεται για συγκεκριμένο είδος αφρικανικού βοδιών, σε Ηρόδ. **2**. κρεμώ το κεφάλι προς τα κάτω, από ντροπή, σε Αριστοφ. **3**. σκύβω κάτω από βάρος, σε Δημ.

Κύρβας, -αντος, ὁ, συντετ. τύπος του *Κορύβας*, βλ. αυτ.

κυρβάσια, ἡ, περσικό κάλυμμα κεφαλιού με αιχμηρή κορυφή, πιθ. περίπου ίδιο με την *τιάρα*, σε Ηρόδ.· ο βασιλιάς μόνο το φορούσε όρθια, σε Αριστοφ.

κύρβεις, -εων, αἱ, δοτ. *κύρβεσιν*· **I**. τριγωνικές πλάκες προσαρμοσμένες στις γωνίες ώστε να σχηματίζουν πυραμίδα τριών πλευρών, και που είχαν γραμμένους πάνω τους τους αρχαιότατους νόμους, σε Αριστοφ., Πλάτ. **II**. στον ενικ., μεταφ., λέγεται για δικολάβο, δικηγορίσκο, σε Αριστοφ.

Κύρειος, -α, -ον, λέγεται για τον Κύρο, σε Ξεν.

κῦρέω, παρατ. *ἐκύρουν* [ῥ]· μέλ. *κῦρήσω*, αόρ. *ἀ' ἐκύρησα*, παρακ. *κεκύρηκα*. επίσης, **κύρω**[ῥ]· παρατ. *ἔκῦρον*, Επικ. *κῦρον*, μέλ. *κύρσω*, αόρ. *ἀ' ἔκυρσα*, μτχ. *κύρσας* — Μέσ., *κύρομαι* [ῥ] με Ενεργ. σημασία· **Ι.** ακολουθ. από πτώση, συναντώ, πετυχαίνω· **1.** με δοτ., συναντώ κατά τύχη, πέφτω πάνω σε, χτυπώ πάνω, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.· λέγεται για πράγματα, *κυρεῖν τι*, αποδίδομαι ή παραχωρούμαι σε αυτόν, σε Σοφ., Ευρ. **2. α)** με γεν., επιτυχαίνω το σκοπό, όπως το *τυγχάνω*, σε Αισχύλ.· φθάνω σε ή μέχρι, σε Ομηρ. Ὑμν.· συναντώ, βρίσκω, σε Αισχύλ., Σοφ. **β)** είμαι κύριος, αποκτώ, Λατ. *potiri*, σε Ηρόδ., Τραγ. **3.** με αιτ., όπως το Λατ. *potiri*, αποκτώ, κατακτώ, φθάνω, βρίσκω, σε Αισχύλ., Ευρ. **II. 1.** χωρίς πτώση, συμβαίνω, πραγματοποιούμαι, σε Τραγ. **2.** είμαι σωστός, βρίσκω την ακριβή αλήθεια, σε Σοφ. **3.** ως βοηθ. ρήμα, όπως το *τυγχάνω* με μτχ., αποβαίνω, αποδεικνύομαι τέτοιος, *σεσωσμένος κυρεῖ*, σε Αισχύλ.· *ζῶν κυρεῖ*, σε Σοφ.· *ἐχθρὸς ὧν κυρεῖ*, σε Ευρ.· με μτχ., που παραλείπεται, λειτουργεί απλώς ως συνδετικό, είμαι, σε Τραγ.

κῦρηβάζω, μέλ. -άσω, μάχομαι, χτυπώ με τα κέρατα· μεταφ., *τὸ σκέλος κυρηβάσει*, το πόδι μου θα τον χτυπήσει ή θα αντιμετωπίσει το πόδι μου, θα τον κλωστήσει, σε Αριστοφ. (πιθ. συγγενές προς το *κυρίσσω*).

κῦρήβια, -ων, **τά**, φλούδια, πίτουρο· κατάσταση που πουλάει πίτουρα, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

Κυρήνη[ῥ], **ή**, η Κυρήνη, ελληνική αποικία στην Αφρική, σε Ηρόδ.· οι άνθρωποι ονομάζονταν *Κυρηναῖοι* και η χώρα *ή Κυρηναία*, στον ίδ.

κύρια, **ή**, θηλ. του *κύριος* (σημασ).

B. I. 2).

κυριάζω = *κυριεύω*, σε Ησύχ.

κυριακός, -ή, -όν (**κύριος**), αυτός που χαρακτηρίζει ή αναφέρεται στον κύριο ή αφέντη· ιδίως, αυτός που ανήκει στο Κύριο (δηλ. στον Ιησού Χριστό)· *Κ. δεῖπνον*, το δείπνο του Κυρίου, *ή Κυριακή ημέρα*, ή μέρα του Κυρίου, *dies Dominica*, σε Κ.Δ. (υποτίθεται πως ήταν το αρχικό του Τευτονικού *kirk*, *kirche*, εκκλησία· αλλά πως αυτό το ελληνικό όνομα υιοθετήθηκε από τα βορειότερα έθνη, περισσότερο απ' ότι το Ρωμαϊκό όνομα *ecclesia*, δεν έχει εξηγηθεί ικανοποιητικά).

κυριεύω, μέλ. -σω, **1.** είμαι κύριος ή άρχοντας ανθρώπων ή χώρας, με γεν., σε Ξεν. **2.** έχω έννομη εξουσία να πράξω, με απαρ., παρά Αισχίν.

κύριος[ῥ], -α, -ον και -ος, -ον· (**κύρος**)·

A. I. 1. λέγεται για πρόσωπα, αυτός που έχει εξουσία ή επιρροή πάνω σε, κύριος ή αφέντης, με γεν., σε Πίνδ., Αττ.· *κύριός είμι*, με απαρ., έχω εξουσία να κάνω, δικαιούμαι να πράξω, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *κυριώτεροι δοῦναι*, περισσότερο ικανοί να δώσουν, σε Θουκ. **2.** απόλ., αυτός που έχει εξουσία, επιτακτικός, επιβλητικός, αυταρχικός, κυρίαρχος, κ. *εἶναι*, έχω εξουσία, σε Πλάτ.· *τὸ κύριον*, η κυρίαρχη αρχή σε μια πολιτεία, *τὰ κύρια*, οι αρχές, οι έννομες εξουσίες, σε Σοφ., Δημ. **II. 1.** όταν δεν λέγεται για πρόσωπα, αυταρχικός, εξουσιαστικός, δεσποτικός, υπερισχύων, ανώτατος, *δίκαι*, σε Ευρ.· *μῦθος κυριώτερος*, περισσότερης ισχύος, στον ίδ. κ.λπ. **2.** αντίθ. προς το *ἄκυρος*, νόμιμος, έγκυρος, ισχύων, *νόμοι*, *δόγματα*, σε Δημ.· κ. *θέσθαι* ή *ποιεῖσθαι τι*, ορίζω, προσδιορίζω από θέση ισχύος, σε Σοφ., Δημ. **3.** λέγεται για χρόνο κ.λπ. ορισμένος, ταξινομημένος, προσδιορισμένος, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.· ομοίως, *τὸ κύριον*, ο ορισμένος χρόνος, σε Αισχύλ.· στην Αθήνα, *κυρίαέκκλησία*, κανονική ή τακτική συνέλευση του δήμου, αντίθ. προς το *σύγκλητος έκκλησία* (μια που συγκαλείται εκτάκτως), σε Αριστοφ. **4.** νόμιμος, κανονικός, τακτός, πρέπειν, αρμόδιος, σε Αισχύλ. **5.** λέγεται για λέξεις,

κυριολεκτικός, ομιλούμενος, Λατ. proprius, σε Αριστ. **B. I. 1.** ως ουσ., *κύριος*, ό, άρχοντας, αφέντης, κύριος, Λατ. dominus, λέγεται για τους θεούς, σε Πίνδ., Σοφ. κ.λπ. · η κεφαλή της οικογένειας, τύπος ευγενικής προσφώνησης, όπως το «κύριε», σε Κ.Δ. **2.** *κυρία*, ή, δέσποινα ή οικοδέσποινα, Λατ. domina, σε Μένανδρ. κ.λπ. **II.** *ό Κύριος*, ο Κύριος, ο Ιησούς Χριστός, = Εβρ. JEHOVAH, LXX· στην Κ.Δ. ιδίως, λέγεται για το Χριστό.

κυριότης, -ητος, ή, κυριαρχία, κυριότητα, σε Κ.Δ.

κυρίσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. *-ίζω (κόρυς)*, χτυπώ, πλήττω με τα κέρατα, σε Πλάτ. · μεταφ., λέγεται για πτώματα που επιπλέουν ή που χτυπούν στην ακτή, σε Αισχύλ.

κυρίως, επίρρ. του *κύριος*, **I.** όπως ένας άρχοντας ή αφέντης, επιβλητικά, έγκυρα, σε Αισχύλ. **II.** κανονικά, πρωταρχικά, εύλογα, νόμιμα, κ. *έχειν*, είμαι ορισμένος, ισχύω, στον ιδ. · κ. *αίτείσθαι*, sue jure, σε Σοφ. κ.λπ. **III.** λέγεται για λέξεις, με την αρχική τους σημασία, σε Αριστ.

κύρμα, -ατος, τό (κύρω), I. αυτό που κάποιος συναντά ή βρίσκει, δηλ. θήραμα, λεία, λάφυρο, σε Όμηρ. **II.** λέγεται για πρόσωπο, κάποιος που παίρνει λάφυρα, απατεώνας, σε Αριστοφ.

Κύρνος, ή, η Κύρνος, παλιό όνομα της Κορσικής, σε Ηρόδ. · *οί Κύρνιοι*, στον ιδ.

Κῦρος, ό, ο Κύρος · **1.** *ό πρότερος*, ο γηραιότερος Κύρος, σε Ηρόδ. **2.** *ό νεώτερος*, ο αδερφός του Αρταξέρξη, σε Ξεν.

κῦρος, -εος, τό, I. ανώτατη εξουσία, αρχή, ύψιστη δύναμη, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **II.** επιβεβαίωση, εγκυρότητα, επικύρωση, ασφάλεια, σε Σοφ.

κῦρώ, μέλ. *-ώσω*, **1.** επικυρώνω, επιβεβαιώνω, εγκρίνω, καθορίζω, Λατ. ratum facere, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. — Μέσ., εκτελώ τους σκοπούς μου, σε Πλάτ. — Παθ., είμαι εγκεκριμένος, σε Ηρόδ., Αττ. · γενικά, *κεκύρωται τέλος*, το τέλος έχει ορισθεί ή αποφασισθεί, σε Αισχύλ. · *πρὶν κεκυρῶσθαι σφαγάς*, πριν εκτελεστούν, σε Ευρ. · *απρός. με απαρ., έκεκύρωτο συμβάλλειν*, αποφασίστηκε να πολεμήσει, σε Ηρόδ. · *έκυρώθη ναυμαχέειν*, στον ιδ. **2.** κ. *δίκην*, αποφαίνομαι, σε Αισχύλ.

κύρσαι, απαρ. αορ. α' του *κύρω* (βλ. [κυρέω](#))· *κύρσω*, μέλ.

κυρτεντής, -οῦ, ό, αυτός που ψαρεύει με την *κύρτη*, σε Ανθ.

κύρτη, ή, καλάθι ψαρέματος, Λατ. nassa, σε Ηρόδ.

κύρτος, ό, 1. = το προηγ., σε Πλάτ. **2.** κλουβί πουλιών, Λατ. cavea, σε Ανθ.

κυρτός, -ή, -όν, καμπυλωτός, τοξωτός, αψιδωτός, λέγεται για κύμα που ξεσπά, σε Ομήρ. Ιλ. · *ῶμω κυρτώ*, κυρτωμένοι, καμπουριαστοί, στο ιδ. · κ. *τροχός*, σε Ευρ.

κυρτόω, μέλ. *-ώσω*, σκαλίζω ή λαξεύω σε αψίδα, *κυρτῶν νῶτα*, λέγεται για ταύρο που ετοιμάζεται να επιτεθεί, σε Ευρ. · κ. *λαίφεα*, σε Ανθ. — Παθ., σχηματίζω καμάρα ή αψίδα, λέγεται για κύμα που σπάζει, σε Ομήρ. Οδ., Ξεν. **κύρω**, βλ. [κυρέω](#).

κύρωσις[ῶ], -εως, ή (κυρόω), επικύρωση, γνησιότητα, σε Θουκ., Πλάτ.

κύσαι[ῶ], I. Επικ. *κύσσαι*, απαρ. αορ. α' του *κυνέω*· άλλα. **II.** *κύσαι* του *κύω*.

κῦσαμένη, μτχ. θηλ. Μέσ. αορ. α' του *κύω* II.

κύσσαι, Επικ. αντί *κύσαι [ῶ]*, απαρ. αορ. α' του *κυνέω*.

κύστις, -εως και -ίος, ή (κύω), κύστη, φούσκα, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

κύσω[ῶ], μέλ. του *κυνέω*.

κύτισος[ῶ], ό, κύτισος, είδος τριφυλιού, σε Θεόκρ.

κυτμής, -ίδος, ή, είδος έμπλαστρου, σε Λουκ.

κῦτο-γάστωρ, -ορος, ό, ή, αυτός που έχει ευρύχωρη κοιλιά, σε Ανθ.

κύτος[ϋ], -εος, τό (κύω), 1. βαθούλωμα ασπίδας ή θώρακα, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **2.** κάθε αγγείο, βάζο, πλατύστομο γυάλινο δοχείο, υδρία, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ.· *πλεκτόν κ.*, καλάθι, σε Ευρ. **3.** οτιδήποτε εμπεριέχει το σώμα, σε Σοφ.

κῦττᾱρος, ὁ (κύτος), 1. κελί κυψέλης μελισσών ή σφηκών, σε Αριστοφ. **2.** μεταφ., *τούρανοῦ τὸν κ.*, θόλος ουρανού, στον ίδ.

κῦφ-ἄγωγός, ὁ, αυτός που έχει χαμηλά το κεφάλι και καμπυλωτό το λαιμό, λέγεται για ἄλογα, σε Ξεν.

κῦφᾱλέος, -α, -ον, ποιητ. αντί *κυφός*, σε Ανθ.

κῦφός, -ή, -όν (κύπτω), αυτός που γέρνει προς τα εμπρός, λυγισμένος, καμπουριαστός, σκυφτός, κυρτός, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ.

κύφων, -ωνος, ὁ (κῦφός), I. κυρτός ζυγός αρότρου, σε Θέογν. **II. 1.** είδος στύλου στον οποίο δένονταν οι εγκληματίες από το λαιμό, σε Αριστοφ. **2.** κάποιος που έχει το λαιμό του στο στύλο, απατεώνας, κατεργάρης, Λατ. *furcifer*, σε Λουκ.

κυψέλη, ή, κάθε βαθύ αγγείο· κιβώτιο, θήκη, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

Κυψελίδαι, οί, οι απόγονοι του Κυψέλου, σε Θέογν.

κύω· I. 1. στον ενεστ. και παρατ., λέγεται για γυναίκες, συλλαμβάνω, κυοφορώ, σε Χρησμ. παρά Ηροδ., σε Θέογν. κ.λπ. **2.** σπανίως με αιτ., είμαι έγκυος με παιδί, σε Ξεν. **II.** στον αόρ. *α΄ έκῶσα*, Ενεργ., λέγεται για τον άνδρα, καθιστώ έγκυο, γονιμοποιώ, και Μέσ. *έκῶσάμην*, λέγεται για τη γυναίκα, συλλαμβάνω, σε Ησίοδ.

κύων, ὁ και ή, γεν. *κῡνός*, δοτ. *κῡνί*, αιτ. *κύνα*, κλητ. *κύον*· πληθ., ονομ. *κύνες*, γεν. *κυνῶν*, δοτ. *κυσί*, Επικ. *κύνεσσι*, αιτ. *κύνας*· **I.** σκύλος ή σκύλα, σε Όμηρ. κ.λπ.· περισσότερο συνηθισμένο στα κυνηγετικά σκυλιά, στον ίδ. κ.λπ.· η Λακωνική ράτσα ήταν περίφημη, σε Σοφ.· *νή ή μά τὸν κύνα*, ήταν ο αγαπημένος όρκος του Σωκράτη, σε Πλάτ.· πρβλ. [τραπεζεύς](#). **II. 1.** ως λέξη αποδοκιμασίας ή μομφής, για να υποδηλώσει αδιαντροπία ή θρασύτητα στις γυναίκες και απερισκεψία, αμυαλιά, στους άνδρες, σε Όμηρ. **2.** στην Αθήνα, σκωπτικό όνομα των Κυνικών, σε Αριστ., Ανθ. **III.** οι Τραγικοί αποδίδουν τον όρο στους εντεταλμένους των θεών· ο αετός είναι *Διὸς πτηνὸς κύων*, σε Αισχύλ.· οι γρύπες *Ζηνὸς ἀκραγεῖς κύνες*, στον ίδ.· οι Βάκχες *Λύσσης κ.*, σε Ευρ. κ.λπ. **IV.** σκυλόψαρο, αναφέρεται ως ψάρι στην Ομήρ. Οδ. **V.** *σείριος* = το κύναστρο, δηλ. ο σκύλος του Ωρίωνα, που τοποθετήθηκε ανάμεσα στα αστέρια με το αφεντικό του, σε Ομήρ. Ιλ.

κω, Ιων. αντί *τω*.

κῶας, τό, ανώμ. πληθ. *κῶεα*, δοτ. *κῶεσι*, δέρμα προβάτου που χρησιμοποιούνταν ως στρωσίδι κρεβατιού, σε Όμηρ., Ηρόδ. (αμφίβ. προέλ.).

κωβίός, ὁ, ψάρι, «κοκοβίός», σε Πλάτ. κ.λπ.

κωδάριον[ᾱ], τό, υποκορ. του *κῶδιον*, σε Αριστοφ.

κῶδεια, ή, κεφάλι, σε Ομήρ. Ιλ. (αμφίβ. προέλ.).

κῶδιον, τό, υποκορ. του *κῶας*, προβιά, δέρμα προβάτου, που χρησιμοποιούνταν σαν στρωσίδι, σε Αριστοφ., Πλάτ.

κῶδων, -ωνος, ὁ και ή, κουδούνι, σε Αισχύλ., Ευρ.· υπήρχε στις οχυρωμένες πόλεις ένας αξιωματούχος ο οποίος έκανε περιπολία τη νύχτα μ' ένα κουδούνι για να είναι οι σκοποί σε εγρήγορση, σε Θουκ.· *ὡς κῶδωνα ἐξαψάμενος*, όπως κάποιος που έχει ξυπνητήρι στο χέρι του, σε Δημ.

κωδωνίζω, μέλ. Αττ. *-ιῶ*, δοκιμάζω μέσω κουδουνίσματος, λέγεται για χρήματα, σε Αριστοφ.

κωδωνό-κροτος, -ον, αυτός που κουδουνίζει, όπως με κουδούνια, σε Ευρ.

κωδωνο-φᾱλᾱρό-πωλος, -ον, αυτός που έχει κουδούνια στα χάμουρα του αλόγου, σε Αριστοφ.

κωδωνο-φορέω, μέλ. *-ήσω*, μεταφέρω κουδούνι, επισκέπτομαι τις σκοπιές, σε Αριστοφ. — Παθ., *ἅπαντα κωδωνοφορεῖται*, περιφέρεται το κουδούνι παντού, δηλ. οι σκοπιές επισκέπτονται, στον ίδ.

κῶεα, κῶεσι, ονομ. και δοτ. πληθ. του *κῶας*.

κῶθων, -ωνος, ὁ, λακωνικό δοχείο που προοριζόταν για την πόση, σε Αριστοφ.

Κῳίος, -α, -ον, συνηρ. **Κῳός**.

κῳκῶμα, -ατος, τό, θρήνος, κραυγή, σε Αισχύλ., Σοφ.

κωκῶτός, ὁ, I. θρήνος, κραυγή, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ. **II**. *Κωκῶτός, ὁ*, ο Κωκυτός, ο ποταμός του θρήνου (πρβλ. [Ἀγέρων](#)), ένας από τους ποταμούς του Ἄδης, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.

κωκῶω, μέλ. *-ύσω [ῶ]*, *-ύσομαι*, αόρ. *ἀ' ἐκῳκῶσα*, Επικ. *κῳκῶσα*. **I**. ουρλιάζω, κραυγάζω, θρηνώ, οδύρομαι, κυρίως για τις γυναίκες, σε Όμηρ. **2**. με αιτ., θρηνώ πάνω σε νεκρό, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ., Σοφ.

κωλ-αγρέτης ή -ακρέτης, -ου, ὁ (κωλῆ, ἀγρέω), συλλέκτης των κομματιών σε θυσία, όνομα άρχοντα της Αθήνας, που ήταν υπεύθυνος του δημόσιου τραπεζιού στο Πρυτανείο και πλήρωνε τους δικαστές, σε Αριστοφ.·

κωλαγρέτου γάλα, κωμικά αντί *μισθοῦ δικαστικοῦ*, στον ίδ.

κωλῆ, ή (κῳλον), το οστό του μηρού μαζί με τη σάρκα, γλουτός, ιδίως, λέγεται για το γουρούνι, σε Αριστοφ., Ξεν.

κῳληψ, -ηπος, ή, βαθούλωμα κνημών, Λατ. *porles*, σε Ομήρ. Ιλ.

Κωλιάς (ενν. *ἄκρα*), **-άδος, ή**, ακρωτήριο της Αττικής με ναό της Αφροδίτης, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

κῳλον, τό, I. 1. μέλος, άκρο του σώματος, ιδίως, το πόδι, σε Τραγ. **2**. λέγεται για φυτά, χοντρό κλαδί δέντρου, σε Ανθ. **II. 1**. μέρος από οτιδήποτε, όπως τμήμα κτιρίου, π.χ. πλάγια ή μετώπη, σε Ηρόδ. **2**. ένα σκέλος ή μισό διάστημα ενός αγώνα δρόμου (*δίανυλος*), σε Αισχύλ. **3**. μέλος ή κῳλο πρότασης, Λατ. *membrum*, σε Αριστ.

κῳλῶμα, -ατοςτό (κωλύω), **I**. παρεμπόδιση, παρακώλυση, εμπόδιο, πρόσκομμα, κῳλυμα, σε Ευρ., Θουκ. **II**. άμυνα εναντίον κάποιου πράγματος, αντίσταση, προφύλαξη, σε Θουκ.

κωλύμη[ῦ], ή = *κῳλυμα, ἐπὶ κωλύμη*, για το σκοπό της παρεμπόδισης, σε Θουκ.

κωλῶτέον, ρημ. επίθ. του *κωλύω*, αυτό που πρέπει να κρύψει, σε Ξεν.

κωλῶτής, -οῦ, ὁ (κωλύω), αυτός που εμποδίζει, παρακωλύει, σε Θουκ.

κωλῶτικός, -ή, -όν, παρακωλυτικός, προληπτικός, σε Ξεν.

κωλύω[ῦ], μέλ. *-ύσω [ῶ]*, αόρ. *ἀ' ἐκῳλῶσα*, παρακ. *κεκῳλυκα* — Παθ., μέλ. *κωλῶθήσομαι* και στον Μέσ. τύπο *κωλύσομαι*. αόρ. *ἀ' ἐκῳλῶθην [ῶ]*, παρακ. *κεκῳλῶμαι*. εμποδίζω, σταματώ, απαγορεύω. **1**. με αιτ. και απαρ., εμποδίζω ή κωλύω κάποιον από το να κάνει, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. — Παθ., εμποδίζομαι, *τοῦ ὕδατος πιεῖν*, από το να πει νερό, σε Πλάτ.· *κωλῳόμεσθα μὴ μαθεῖν*, σε Ευρ.· *σπανίως με μτχ., μὴ κωλύωνται περαιούμενοι*, σε Θουκ. **2**. με γεν. πράγμ., *κ. τινά τινος*, εμποδίζω κάποιον από το να κάνει, σε Ξεν.· ομοίως, *κ. τινά ἀπό τινος*, στον ίδ. **3**. με αιτ. πράγμ., εμποδίζω, αποτρέπω, κωλύω, κωλυσιεργώ, σε Ευρ., Θουκ. — Παθ., *μηδὲ δαπάνη κεκωλύσθω*, και ας μην υπάρχει κανένα εμπόδιο λόγω δαπανών, σε Θουκ. **4**. απόλ., *ὁ κωλύσων*, αυτός που εμποδίζει, σε Σοφ.· *τὸ κωλῶδον*, εμπόδιο, κῳλυμα, σε Ξεν. **5**. συχνά στο γ' πρόσ., *οὐδὲν κωλύει*, δεν υπάρχει τίποτα να εμποδίσει, με αιτ. και απαρ., σε

Ηρόδ., Αριστοφ.· οὐδὲν κωλύει, απόλ. ως μορφή συγκατάθεσης, τίποτα δεν εμποδίζει, ας γίνει, σε Αριστοφ.

κωλώτης, -ου, ὁ, πιθ. *ἀσκαλαβώτης*, σε Βάβρ.

κῶμα, -ατος, τό (κεῖμαι), βαθύς ύπνος, λήθαργο, ύπνος γαλήνιος, Λατ. *sopor*, σε Όμηρ., Ησίοδ.

κωμάζω, μέλ. -άσω και -άσομαι, αόρ. α' *ἐκώμασσα*, ποιητ. *κῶμ-* παρακ. *κεκώμακα*· Δωρ. *κωμάσδω*, μέλ. -άξομαι, αόρ. α' προστ. *κωμάξατε*· (*κῶμος*)·

I. 1. συμμετέχω σε όμιλο γλεντζέδων, διασκεδάζω, γλεντοκοπώ, ξεφαντώνω, ευθυμώ, Λατ. *comissari*, σε Ησίοδ., Θέογν., Ευρ. κ.λπ. **2.** πηγαίνω σε γιορταστική πομπή, σε Πίνδ., Δημ. **II. 1.** γιορτάζω, *κῶμος*, προς τιμήν του νικητή στους αγώνες, συμμετέχω στους πανηγυρισμούς, σε Πίνδ.· με σύστ. αντ., *έορτάν κ.*, στον ίδ. **2.** με δοτ. προσ., πλησιάζω με *κῶμον*, τραγουδώ προς τιμήν του, στον ίδ. **3.** με αιτ. προσ., τιμώ ή γιορτάζω αυτόν μέσα ή μέσω του *κῶμου*, στον ίδ. **III.** εμφανίζομαι ξαφνικά με τον τρόπο των γλεντζέδων, κ. *ποτὶ τὴν Ἀμαρυλλίδα*, σε Θεόκρ.· γενικά, εμφανίζομαι ξαφνικά, σε Ανθ.

κωμ-άρχης, -ου, ὁ (κῶμη, ἄρχω), άρχοντας, επικεφαλής χωριού, σε Ξεν.

κωμάσδω, Δωρ. αντί *κωμάζω*.

κωμαστής, -ου, ὁ (κωμάζω), **1.** γλεντζές, γλεντοκόπος, σε Πλάτ., Ξεν. **2.** επίθ. του Βάκχου, ο θεός της ευωχίας, σε Αριστοφ.

κῶμη, ή, = Λατ. *vicus*, χωριό ή κωμόπολη, αντίθ. προς την περιτειχισμένη έννοια της πόλης· αρχικά Δωρ. λέξη = Αττ. *δήμος*, σε Ησίοδ., Ηρόδ.· *κατοικῆσθαι κατὰ κῶμας*, ζω σε ξεχωριστά χωριά (όχι σε οχυρωμένες πόλεις), λέγεται για τους Μήδους, σε Ηρόδ.· ομοίως λέγεται για χώρα, *κατὰ κῶμας οἰκεῖσθαι*, έχοντας τον πληθυσμό της κατανεμημένο σε χωριά, σε Θουκ.

κωμήτης, -ου, ὁ (κῶμη), **I.** χωρικός, επαρχιώτης, αγρότης, σε Πλάτ., Ξεν. **II.** λέγεται στην πόλη, κάποιος από την ίδια συνοικία, Λατ. *vicinus*, σε Αριστοφ.· με πιο χαλαρή έννοια, *χθονὸς κωμῆται*, κάτοικοι ενός τόπου, σε Ευρ.

κωμῖκός, -ή, -όν, Λατ. *comicus* = *κωμωδικός*, σε Αισχίν.

κωμό-πολις, -εως, ὁ (κῶμη), κωμόπολη, δηλ. τόπος που δεν δικαιούται να ονομάζεται *πόλις*, σε Κ.Δ.

κῶμος, -ου, ὁ (κῶμη), κυρίως γιορτή χωρικών· **I.** διασκέδαση, γλέντι, ξεφάντωμα, Λατ. *comissatio*, σε Όμηρ. Ύμν., Θέογν. κ.λπ.· κατέληγαν σε πομπώδη παρέλαση των γλεντοκόπων στους δρόμους, οι οποίοι τραγουδούσαν και χόρευαν κρατώντας λαμπάδες και κάνοντας σκανταλιές, σε Αριστοφ. **II.** όμιλος γλεντοκόπων, εύθυμη ομάδα, σε Ευρ.· μεταφ., συντροφιά, παρέα, κ. *Ερινύων*, σε Αισχύλ.· λέγεται για στράτευμα, σε Ευρ. κ.λπ. **III.** ωδή που ψαλλόταν κατά τη διάρκεια αυτών των πομπικών παρελάσεων, σε Πίνδ.

κῶμῦς, -ῦθος, ή, δεμάτιο σανού, άχυρου, Λατ. *manipulus*, σε Θεόκρ. (αμφίβ. προέλ.).

κωμωδέω, μέλ. -ήσω (*κωμωδός*), **1.** παριστάνω σε κωμωδία, εμπαίζω, περιπαίζω, χλευάζω, διακωμωδώ, σκώπτω, σε Αριστοφ., Πλάτ. — Παθ., διακωμωδούμαι με αυτό τον τρόπο, σε Αριστοφ. **2.** *κωμωδεῖν τὰ δίκαια* = *κωμωδοῦντα εἶπεῖν τὰ δ.*, στον ίδ. **III.** συγγράφω κωμωδίες, σε Λουκ.

κωμ-ωδία, ή, κωμωδία, σε Αριστοφ. κ.λπ.· δύο προελ. προτείνονται· μία από το *κῶμος* ὥδή, τραγούδι γλεντζέδων· η άλλη από το *κῶμη*, ὥδή, το τραγούδι των χωρικών. Υπήρχαν τρεις περίοδοι στην Αττική κωμωδία, Αρχαία, Μέση, Νέα· — *παλαιά, μέση, νέα*. Η αρχαία Κωμωδία που χρησιμοποιείται για να ονειδίζει ονομαστικά τους πλέον κραταιούς της εποχής, τελειώνει το 393 π.Χ. Η Μέση Κωμωδία που έχασε τον Χορό, αλλά πάλι πραγματοποιούσε λεκτικές

επιθέσεις σε γνωστά πρόσωπα κάτω από υποτιθέμενους (πλαστούς) χαρακτήρες, τελειώνει το 337 π.Χ.· η Νέα, ήταν κωμωδία Ηθών και μπορεί να κατανοηθεί καλύτερα μέσα από τον Πλούτο και τον Τερέντιο.

κωμωδικός, -ή, -όν, ο σχετικός με την κωμωδία, κωμικός, σε Αριστοφ.

κωμωδό-γελως, -ωτος, ό = *κωμωδός*, σε Ανθ.

κωμωδο-γράφος[α], ό = *κωμωδιογράφος*, σε Ανθ.

κωμωδοδιδασκᾶλία, ή, η τέχνη των κωμικών ποιητών, σε Αριστοφ.

κωμωδο-διδάσκαλος, ό, ο κωμικός ποιητής, λεγόταν έτσι επειδή έπρεπε να εκπαιδεύσει τους ηθοποιούς και τον χορό, σε Αριστοφ.

κωμωδο-λοιχέω (λείχω), παίζω το παράσιτο ή τον γελωτοποιό, σε Αριστοφ.

κωμωδο-ποιητής, -ου, ό, = *κωμωδοποιός*, σε Αριστοφ.

κωμωδο-ποιός, ό, δημιουργός κωμωδιών, κωμικός ποιητής, σε Πλάτ.

κωμ-ωδός, ό (βλ. [κωμωδία](#)),· κωμικός, δηλ. **1.** κωμικός ηθοποιός, σε Ξεν., Αισχίν. **2.** κωμικός ποιητής, σε Πλάτ.

κώνειον, τό, «βρωμόχορτο», Λατ. *cicuta*· το δηλητήριο του φυτού αυτού, με το οποίο οι εγκληματίες καταδικάζονταν σε θάνατο στην Αθήνα, σε Αριστοφ. κ.λπ.

κωνίον, τό, υποκορ. του *κῶνος*, μικρός κώνος, σε Ανθ.

κωνίτις, -ιδος, ή (κῶνος Ι), αυτός που εξάγεται από τα κωνοφόρα δέντρα, σε Ανθ.

κῶνος, -ου, ό, Ι. καρπός της *πέυκης*, κουκουνάρι, σε Θεόκρ. κ.λπ. **ΙΙ. 1.**

κῶνος, Λατ. *conus*, στα Μαθηματικά, σε Αριστ. **2.** κῶνος περικεφαλαίας, σε Ανθ.

κωνο-τομέω, μέλ. -ήσω, κάνω κωνόσχημη τομή, σε Ανθ.

κωνο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που μεταφέρει κώνους ή έχει κώνους, σε Ανθ.

κωνωπεῖον, τό (κῶνωψ), αιγυπτιακό ανάκλιντρο με κουνουπιέρες· *conoprium*, στον Οράτ.

κωνωπεών, -ῶνος, ό, = το προηγ., σε Ανθ.

κῶνωψ, -ωπος, ό, κουνούπι, σκνίπα, Λατ. *culex*, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

Κῶος, -α, -ον (Κῶς), Ι. αυτός που ανήκει ή κατάγεται από το νησί της Κω, σε Ηρόδ. **ΙΙ.** ως ουσ. *Κῶος* (ενν. *βόλος*), ό, η μεγαλύτερη ριζιά με τους *ἀστραγάλους*, βλ. [Χῖος](#).

Κωπαῖς, -αῖδος, συνηρ. Κωπᾶς, -ᾶδος, ή, 1. αυτός που ανήκει ή είναι κοντά στην Κωπαίδα (στην Βοιωτία), ή. *Κ. λίμνη*, η λίμνη Κωπαίδας, σε Στράβ. **2.** *ἐγγέλεις Κωπαῖδες*, χέλια από τη λίμνη της Κωπαίδας, σε Αριστοφ.

κωπεύς, -έως, ό, μόνο στον πληθ. *κωπέες*, Αττ. *κωπῆς*, κομμάτια ξύλου, κατάλληλα για την κατασκευή κουπιών, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.

κωπεύω, μέλ. -σω (κῶπη), κινούμαι προς τα εμπρός με κουπιά, σε Ανθ.

κῶπη, ή (από τη *√ΚΑΠ*, Λατ. *cap-io*), κάθε λαβή· **1.** χερούλι κουπιού και γενικά κουπί, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ., Αττ.· *νερτέρᾳ προσήμενος κῶπη* = *θαλαμίτης*, μεταφ., λέγεται για άνθρωπο χαμηλής τάξης, σε Αισχύλ.· *παραπέμπειν ἐφ' ἔνδεκα κῶπαις*, ρητό αμφιβ. προέλευσης που σημαίνει

«συνοδεύω με όλες τις τιμές», σε Αριστοφ.· ποιητ. προς δήλωση πλοίων, *κλεινᾷ σὺν κῶπα*, λέγεται για την αρμάδα του Αγαμέμνονα, σε Ευρ. **2.** λαβή ξίφους, λαβή εγχειριδίου, Λατ. *capulus*, σε Όμηρ., Σοφ. **3.** λαβή κλειδιού, σε Ομήρ. Οδ. **4.** λαβή λαμπάδας ή πυρσού, σε Ευρ.

κωπήεις, -εσσα, -εν, με λαβή, σε Ομήρ. Ιλ.

κωπηλατέω, μέλ. -ήσω, τραβώ κουπί· μεταφ., λέγεται για κάθε παρόμοια κίνηση μπρος και πίσω, όπως του ξυλουργού που χρησιμοποιεί το τρυπάνι, σε Ευρ.

κωπ-ηλάτης[ἄ], -ου, ὁ (ἐλαύνω), κωπηλάτης, σε Πολύβ.

κωπ-ήρης, -ες (*ἄρω), **I.** εξοπλισμένος με κουπιά, σε Αισχύλ., Ευρ., Θουκ.

II. αυτός που κρατά το κουπί, *χείρ*, σε Ευρ.

κωπίον, τό, υποκορ. του *κώπη*, σε Αριστοφ.

κώρα, ἡ, Δωρ. αντί *κούρη*.

κώριον, τό, Δωρ. του *κούρα*, μικρό κορίτσι, σε Αριστοφ.

κῶρος, ὁ, Δωρ. αντί *κοῦρος*.

κωροσύνα, ἡ, Δωρ. αντί *κουροσύνη*, σε Θεόκρ.

Κωρύκιος[ῶ], -α, -ον, Κορυκιανός (από την Κορυκιανή σπηλιά στον Παρνασσό), σε Σοφ.· *κορυφαὶ Κ.*, οι κορυφές του Παρνασσού, σε Ευρ.· επίσης **Κωρυκίς πέτρα**, σε Αισχύλ.

κώρῡκος, ὁ, 1. δερμάτινο πουγκί ή σακούλι για τρόφιμα, «ταγάρι», σε Ομήρ.

Οδ. **2.** λέγεται στο γυμνάσιο, μεγάλος δερμάτινος σάκος γεμάτος με σύκα (*κεγχραμίδες*), αλεύρι ή άμμο, για να χτυπούν οι αθλητές, σε Αριστ.

Κώρῡκος, ὁ, ακρωτήριο της Κιλικίας, σε Ομηρ. Ὑμν., Θουκ.

Κῶς, Επικ. **Κῶως, ἡ**, γεν. *Κῶ*, το νησί Κως, απέναντι από την Καρία, σε Όμηρ.· *Κόωνδε*, προς την Κω, σε Ομήρ. Ιλ.

κῶς, I. Ιων. αντί *πῶς*. **II.** εγκλιτ. *κως*, Ιων. αντί *πως*.

κωτίλλοισαι, Δωρ. αντί *-ουσαι*, θηλ. μτχ. πληθ. του επόμ.

κωτίλλω, μόνο στον ενεστ., **I.** φλυαρώ, αδολεσχώ, Λατ. *garrere*, κυρίως με σημασία κολακείας, σε Ησίοδ., Θέογν. κ.λπ. **II.** μτβ., συζητώ, καλοπιάνω, προσπαθώ να κολακεύσω, σε Θέογν., Σοφ. (άγν. προέλ.).

κωτίλος, -η, -ον, I. λέγεται για χελιδόνι, φλύαρος, πολυλογάς, αδολεσχής, σε Ανακρ. κ.λπ.· λέγεται για πρόσωπα, ομιλητικός, Λατ. *gartulus*, σε Θέογν., Θεόκρ. **II.** μεταφ., εκφραστικά, ζωηρά, σε Θεόκρ., Ανθ.

κωφός, -ή, -όν (κόπ-τω), ριζική σημασία, **I.** αμβλύς, εξασθενημένος, ανίσχυρος, ανόητος· *κωφὸν βέλος*, το στομωμένο, αδύνατο βέλος, αντίθ. προς το *όξύ*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μεταφ., **1.** βουβός, άλαλος, *κύματι κωφῶ*, με κύμα αθόρυβο, βουβό, δηλ. που δεν έχει «σκάσει», στο ίδ.· *κωφὴν γαῖαν ἀεικίζει*, ατιμάζει την άλαλη, αμίλητη γη, στο ίδ.· *τὰ μὲν ἄλλα ἔσκε κωφά*, τα υπόλοιπα μέρη του εδάφους που παράγουν εξασθενημένους ήχους, αντίθ. προς τον υπόκωφο ήχο των τμημάτων του εδάφους που είναι κοίλα ή κούφια (δηλ. με σπηλιές), σε Ηρόδ.· *ὁ κ. λιμήν*, πιθ. η ακτή της Μουνιχίας, αντίθ. προς τον θορυβώδη Πειραιά, σε Ξεν. **2.** μετά τον Όμηρ., λέγεται για τους άνδρες, βουβός, άλαλος, Χρησμ. παρά Ηροδ.· *κουφός και άλαλος*, στον ίδ. **3.** κουφός, Λατ. *surdus*, σε Ομηρ. Ὑμν., Αισχύλ. κ.λπ. **4.** λέγεται για το μυαλό, ανόητος, κουφός, βραδύνοντας, Λατ. *fatuus*, σε Σοφ.· επίσης αναίσθητος, χωρίς σημασία, ανέκφραστος, κ. *και παλαι' ἔπη*, στον ίδ.

κωφότης, -ητος, ἡ, κουφότητα, αβλύτητα, σε Πλάτ., Δημ. κ.λπ.

κῶχετο, κράση αντί *καὶ ὄχετο*, γ' ενικ. παρατ. του *οἶχομαι*.

κῶψον, κράση αντί *καὶ ὄψον*.